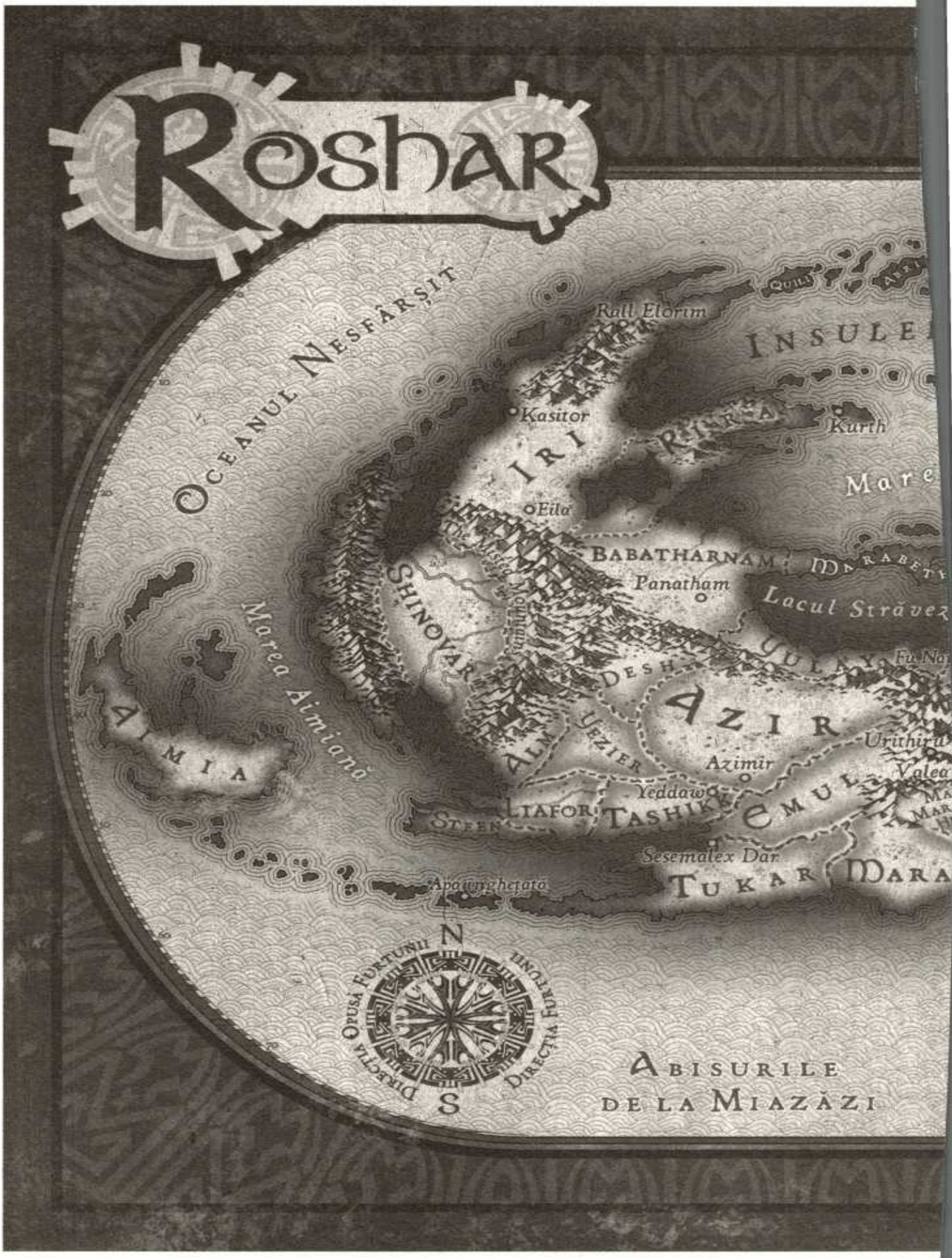
Roshar
Oceanul Nesfârșit
Rall Elorim
Kasitor
Eila
Babatharnam
Panatham
Shinovar
Marea Aimiană
Aimia
Lacul Străvez
Yulay
Azir
Yezier
Azimir
Yeddaw
Liafor
Tashikk
Sesemalex Dar
Tukar
Apa înghețată
Direcția Furtunii
Direcția Opusă Furtunii
N
S
Abisurile de la Miazăzi

BRANDON
SANDERSON
FANTASY MASTERS

„Este o raritate ca un scriitor de ficţiune să înţeleagă cum funcţionează calitatea de lider şi cum dragostea chiar prinde rădăcini în inima unui om. Sanderson este cutremurător de înţelept."

Orson Scott Card

„O lectură fantastică magnifică. Sanderson este unul dintre cei mai buni şi mai consecvenţi autori de fantasy actuali, iar Kala- din este un personaj despre care nu mă plictisesc să citesc."

www.grimdarkmagazine.com

„Încă un episod dintr-un serial fantasy cu adevărat epic, care devine surprinzător de subversiv. Dacă vă place genul fantasy, nu trebuie să rataţi *Arhiva Luminii de Furtună.* Iubesc această lume şi iubesc aceste personaje. Singura mea problemă este că acum trebuie să aştept ani de zile pentru o altă carte, dar sunt sigur că orice va scrie Sanderson în continuare va merita aşteptarea."

www.theillustratedpage.net

„Sanderson reuşeşte să spună o poveste captivantă, care ridică întrebări în legătură cu ce înseamnă să fii un jucător moral într-o lume complicată. Fanii seriei *Arhiva Luminii de Furtună* vor aprecia această carte, care le readuce personajele iubite şi oferă şi mai multe detalii despre o lume fantastică bine conturată."

Kirkus Reviews

„Continuarea mult aşteptată a seriei *Arhiva Luminii de Furtună* a lui Brandon Sanderson a sosit. *Aducătoarea Jurământului* este tot ceea ce doreaţi să fie. Este mare (peste 1700 de pagini) şi continuă poveştile uimitoare din *Calea Regilor* şi *Cuvinte despre Lumină.* Puneţi-vă centurile de siguranţă, oameni buni, pentru că începe o călătorie minunată!"

elitistbookreviews.com

„Conceptul în sine al acestei serii este îndrăzneţ şi original. Este fantasy fără inevitabilii dragoni. Magia este inerentă şi neobişnuită. Este o creaţie fabuloasă şi coerentă menită să revigoreze papilele tocite ale cititorilor de literatură fantastică.”

www.britishfantasysociety

BRANDON

SANDERSON

ADUCĂTOAREA JURĂMÂNTULUI

Cartea a treia din seria

ARHIVA LUMINII DE FURTUNĂ

volumul I

UNIREA

Traducere din limba engleză de Laura Ciobanu

A LADIN

Colecţie coordonată de: Mihai-Dan Pavelescu Redactor: Teodor-Cristian Badea Tehnoredactor: Mariana Dumitru

Coperta: Alexandru Daş

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României

SANDERSON, BRANDON

Aducătoarea Jurământului / Brandon Sanderson; trad, din 1b. Engleză de Laura Ciobanu. — Bucureşti: Editura Paladin, 2022

2 vol.

ISBN 978-606-9611-50-0

Vol. 1.: Unirea. — 2022. — ISBN 978-606-9611-51-7

I. Ciobanu, Laura (trad.)

821.111

Brandon Sanderson

Oathbringer

Copyright © 2017 by Dragonsteel Entertainment, LLC © Editura Paladin, 2022, pentru prezenta ediţie

Editura Paladin este un imprint al Grupului Editorial Art

Pentru Alan Leyton Care îl aclama pe Dalinar (şi pe mine)
Dinainte ca Lumina de Furtună să fi existat

PREFAŢA ŞI MULŢUMIRI

Fiţi bineveniţi în lumea *Aducătoarei jurământului* Crearea acestei cărţi a însemnat un drum lung. Vă mulţumesc pentru răbdare. Cărţile din seria *Luminii de Furtună* presupun o muncă enormă, ceea ce puteţi deduce din lista imensă de personaje de mai jos.

Dacă nu aţi avut prilejul să citiţi *Edgedancer* – o nuvelă separată din seria Luminii de Furtună, care are loc între romanele doi şi trei –, v-aş recomanda s-o faceţi acum. O găsiţi publicată ca atare sau în colecţia de povestiri *Arcanum Umbounded,* care conţine nuvele şi nuvelete din întreg cos- merul (universul în care se petrece această serie, dar şi romanele *Născuţi din ceaţă, Elantris, 'Warbreaker).*

Acestea fiind zise, ca întotdeauna, fiecare serie a fost scrisă în aşa fel încât să poată fi citită şi savurată ca atare, fără cunoaşterea celorlalte serii sau cărţi. Dacă sunteţi nedumeriţi, găsiţi o explicaţie mai lungă aici: brandon-sanderson.com/cosmere.

Acum, să-nceapă parada numelor! După cum spun adesea, deşi numele meu este cel care apare pe prima pagină, zeci de oameni sunt implicaţi în apariţia cărţilor mele. Ei merită cele mai călduroase mulţumiri, ale mele şi ale voastre, pentru munca lor neobosită pe durata celor trei ani necesari scrierii acestui roman.

Agentul meu principal pentru această carte (şi pentru orice altceva) este minunatul Joshua Bilmes, de la JABberwocky. Printre ceilalţi membri ai agenţiei care au lucrat la carte se numără Brady Mereynolds, Krystyna Lopez şi Rebecca Eskildsen. Mulţumiri speciale şi lui John Berlyne, agentul meu literar de la Zeno, din Marea Britanie, dar şi tuturor celorlalţi sub-agenţi literari din toată lumea.

Editorul meu de la Tor responsabil de acest proiect a fost sclipitorul Moshe Feder. Mulţumiri speciale lui Tom Doherty, care a crezut ani în şir în proiectul Luminii de Furtună şi lui Devi Pillai, care mi-a oferit călăuzire în materie de redactare şi publicare pe durata scrierii romanului.

Printre alte persoane din echipa Tor care m-au ajutat figurează Robert Davis, Melissa Singer, Rachel Bass şi Patty Garcia. Karl Gold a fost directorul nostru de producţie, Nathan Weaver – secretarul de redacţie, iar Meryl Gross şi Rafal Gibek s-au ocupat de producţie. Irene Gallo a fost directorul artistic, Peter Lutjen a conceput coperta, Greg Collins interiorul, iar Carly Sommerstein s-a ocupat de corectură.

La Gollanez/Orion (editura care m-a publicat în Marea Britanie) mulţumirile mele se îndreaptă către Gillian Redfearn, Stevie Finegan şi Charlotte Clay.

Redactorul la această carte a fost Terry Megarry, care a făcut o treabă excelentă cu multe din cărţile mele. Ebook-ul a fost pregătit de Westchester Publishing Services, în colaborare cu Victoria Wallis şi Christopher Gonzalez de la Macmillan.

Multi membri ai propriei mele companii au muncit peste program pentru a produce această carte. Un roman din seria *Luminii de Furtună* este o probă a focului pentru noi, cei de la Dragonsteel, aşa că nu uitaţi să le rezervaţi membrilor echipei o serie de aplauze (sau, în cazul lui Pete, o roată de brânză) data viitoare când îi întâlniţi. Manager şi director administrativ este minunata mea soţie, Emily Sanderson. Vicepreşedinte şi director editorial este Insistentul Peter Asholm, directorul artistic este Isaac Stjwart.

Directorul nostru de distribuţie (şi cel care vă expediază cărţile şi tricourile cu autograf din magazinul nostru online de la brandonsanderson.com) este Kara Stewart.

Responsabilă cu continuitatea – şi sfânta păstrătoare a paginii Wiki pentru uz intern – este Karen Ahistrom. Adam Horne este asistentul meu executiv şi directorul de publicitate şi marketing. Kathleen Dorsey Sanderson este asistenta lui Emily, iar minionul nostru şef este Emily „Mem” Grange.

Audiobookul a fost citit de naratorii mei favoriţi: Michael Kramer şi Kate Reading. Vă mulţumesc din nou că v-aţi făcut loc în agende pentru asta!

Aducătoarea jurământului continuă tradiţia de a umple Arhiva Luminii de Furtună cu desene superbe. Avem şi de data asta o ilustraţie fantastică pentru copertă, mulţumită lui Michael Whelan, a cărui atenţie faţă de detalii ne-a oferit un portret incredibil de precis al lui Jasnah Kholin. Mă bucur că are prilejul să strălucească pe coperta acestei cărţi şi mă simt în continuare recunoscător şi onorat că Michael îşi rupe din timpul acordat galeriei lui de artă ca să deseneze lumea Rosharului.

A fost nevoie de o varietate de artişti ca să recreeze stilurile prezente în mărturiile unei alte lumi, aşa că de data asta am lucrat cu mai multi decât de obicei. Dan dos Santos şi Howard Lyon sunt responsabili cu portretele Heralzilor de pe pagina de gardă şi pagina finală. Am vrut un stil care să evoce picturile Renaşterii şi ale Romantismului şi atât Dan, cât şi Howard mi-au depăşit aşteptările. Acestea nu sunt numai nişte desene superbe pentru o carte, ci sunt artă pur şi simplu, meritând un loc în orice galerie.

Ar trebui să subliniez că Dan şi Howard au contribuit cu talentul lor şi la desenele din interior, pentru care le sunt de asemenea recunoscător. Obiectele vestimentare desenate de Dan sunt suficient de bune ca să fie ilustraţii de copertă şi munca lui Howard pentru unele dintre imaginile ce anunţă un nou capitol este remarcabilă. Sper să văd încă şi mai multe în volumele viitoare.

Ben Mesweeney ni se alătură şi de această dată, oferind nouă desene nou-nouţe din caietul lui Shallan. În ciuda mutării pe alt continent, a unei slujbe solicitante şi a nevoilor unei familii tot mai numeroase, Ben a fost consecvent, oferind ilustraţii de o calitate superioară. E un mare artist şi un om deosebit.

Şi-au mai pus talentele în slujba acestui volum, oferind pagini cu ilustraţii, Miranda Meeks şi Kelley Harris. Ambele

au făcut o treabă nemaipomenită pentru noi în trecut şi cred că şi de data asta o să apreciaţi contribuţiile lor.

Numeroşi oameni minunaţi au contribuit, de asemenea, din culise, în calitate de consultanţi, sau au facilitat alte aspecte legate de desenele din această carte: The David Rumsey Map Collection, Brent de la Woodsounds Flutes, Angie şi Michelle de la Two Tone Press, Emily Dunlay, David şi Doris Stewart, Shari Lyon, Payden Meroberts şi Greg Davidson.

Grupul meu creativ pentru *Aducătoarea jurământului* (ai cărui membri au primit săptămânal la citit materiale de 5-8 ori mai lungi decât de obicei) i-a inclus pe Karen Ahistrom, Peter Ahistrom, Emily Sanderson, Eric James Stone, Dârei Stone, Ben Olsen, Kaylynn Zobell, Kathleen Dorsey Sanderson, Alan „Leyten de la Podul Patru” Layton, Ethan „Cikatrice de la Podul Patru” Skarstedt şi Ben „Nu mă băga în Podul Patru” Olsen.

Mulţumiri speciale lui Chris „Jon” King pentru feedbac-kul oferit la anumite scene dificile cu Teft, lui Will Hoyum pentru sfaturile sale despre paraplegici şi lui Mi’cheile Walker pentru recomandările cu privire la pasajele referitoare la probleme de sănătate mintală specifice.

Dintre cititorii beta au făcut parte (pauză de respiraţie): Aron Biggs, Aaron Ford, Adam Hussey, Austin Hussey, Alice Arneson, Alyx Hoge, Aubree Pham, Bao Pham, Becca Hom Reppertabob Kluttz, Brandon Cole, Darci Cole, Brian T. Hill, Chris „Jon” King, Chris Kluwe, Cory Aitchison, David Behrens, Deana Covel Whitney, Eric Lake, Gary Singer, Ian Menatt, Jessica Asheraft, Joel Phillips, Jory Phillips, Josh Walker, Mi’chelle Walker, Kalyani Poluri, Rahul Pantula, Kellyn Neumann, Kristina Kugler, Lyndsey „Lyn” Luther, Mark Lindberg, Marnie Peterson, Matt Wiens, Megan Kanne, Nathan „Natam” Goodrich, Nikki Ramsay, Paige Vest, Paul Christopher, Randy Mackay, Ravi Persaud, Richard Fife, Ross Newberry, Ryan „Drehy” Dreher Scott,

Sarah „Saphy” Hansen, Sarah Fletcher, Shivam Bhatt, Steve Godecke, Ted Herman, Trae Cooper şi William Juan.

Coordonatorii comentariilor cititorilor noştri beta au fost Kristina Kugler şi Kellyn Neumann.

Dintre cititorii noştri gama au făcut parte mulţi dintre cititorii beta, plus: Benjamin R. Black, Chris „Gunner” Megrath, Christi Jacobsen, Corbett Rubert, Richard Rubert, dr. Daniel Stange, David Han-Ting Chow, Donald Mustard III, Eric Warrington, Jared Gerlach, Jareth Greeff, Jesse Y. Horne, Joshua Combs, Justin Koford, Kendra Wilson, Kerry Morgan, Lindsey Andrus, Lingting Xu, Loggins Merrill, Marci Stringham, Matt Hatch, Scott Escujuri, Stephen Stinnett şi Tyson Thorpe.

După cum vedeţi, o asemenea carte presupune o muncă imensă. Fără eforturile tuturor acestor persoane, aţi ţine în mâini un volum de o calitate mult inferioară.

Ca întotdeauna, o să închei cu mulţumirile adresate familiei mele: Emily Sanderson, Joel Sanderson, Dallin Sanderson şi Oliver Sanderson. Au răbdare cu un soţ şi tată care este adesea plecat într-o altă lume, gândindu-se la furtuni şi la Cavaleri Radianţi.

În final, mulţumiri vouă, tuturor, pentru susţinerea acordată acestor cărţi! Ele nu apar întotdeauna atât de repede pe cât mi-aş dori, dar asta în mare parte pentru că vreau să fie cât mai aproape de perfecţiune. Ţineţi în mâini un volum pentru care m-am pregătit aproape două decenii. Fie să vă bucuraţi de timpul petrecut în Roshar!

Călătorie înaintea destinaţiei.

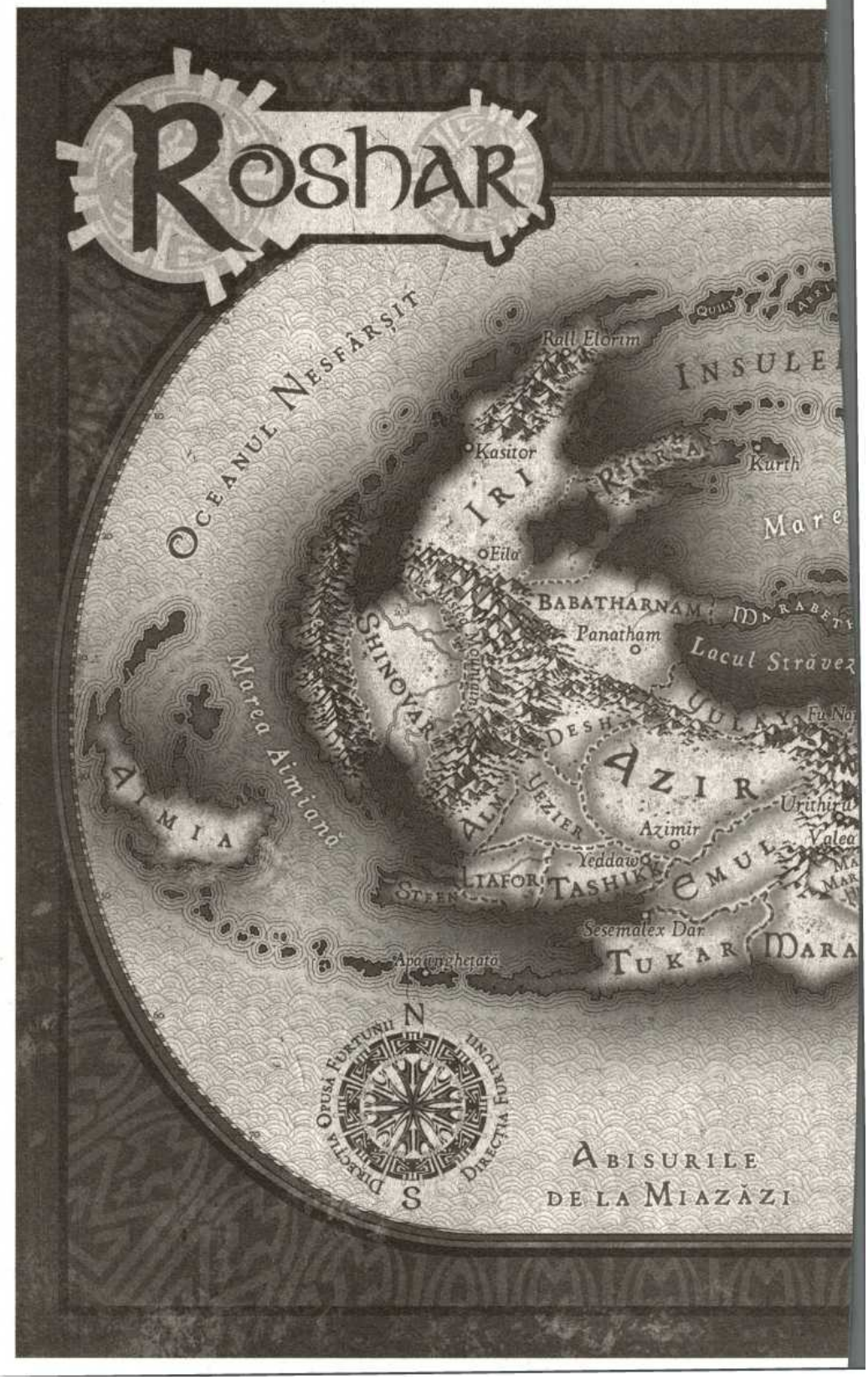
Roshar
Oceanul Nesfârșit
Rall Elorim
Kasitor
Eila
Kurth
Mare
Babatharnam
Panatham
Lacul Străvez
Shinovar
Marea Aimiană
Aimia
Deshret
Azir
Yezier
Azimir
Yeddaw
Tashikk
Emul
Liafor
Steen
Sesemalex Dar
Tukar
Apaingheiato
N
S
Direcția opusă furtunii
Direcția furtunii
Abisurile de la Miazăzi

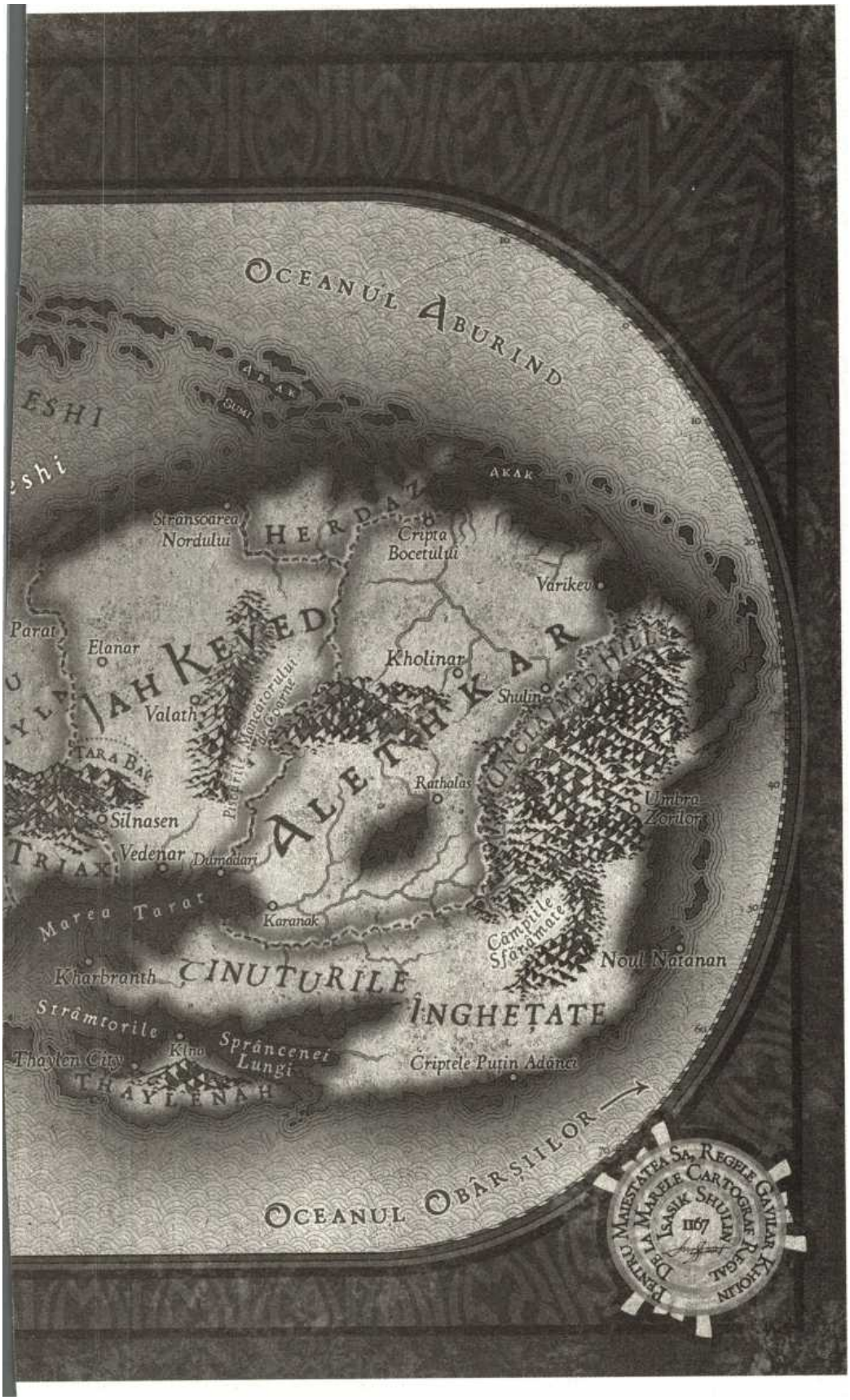
OCEANUL ABURIND
ESHI
Suai
AKAK
HERDAZ
Strânsoarea Nordului
Cripta Bocetului
Varikev
Parat
Elanar
JAH KEVED
Kholinar
ALETHKAR
UNCLAIMED HILLS
Shulin
Valath
Pisc. Mănăstirii de Coarne
TARA BAK
Ratholas
Umbra Zorilor
Silnasen
Vedenar
Dumadari
TRIAK
Marea Tarar
Karanak
Câmpiile Sfărâmate
Noul Natanan
Kharbranth
ȚINUTURILE ÎNGHEȚATE
Strâmtorile Spranceni Lungi
Thaylen City
Kino
Criptele Puțin Adânci
THAYLENAH
OCEANUL OBÂRȘIILOR
PENTRU MAIESTATEA SA, REGELE GAVILAR KHOLIN
DE LA MANELE CARTOGRAF ISASIK SHULIN
1167

CU ŞASE ANI ÎN URMĂ

Eshonai îi spusese întotdeauna surorii ei că dincolo de următorul deal se află, în mod sigur, ceva minunat. Şi-ntr-o bună zi urcase pe culmea unui deal şi-i descoperise pe umani.

Mereu şi-i imaginase pe umani – aşa cum îi descriau cântecele – ca pe monştri întunecaţi şi informi. În schimb, se dovediseră a fi nişte fiinţe minunate şi bizare. Vorbeau fără vreun ritm audibil. Purtau veşminte în culori mai vii decât orice carapace, dar nu-şi puteau creşte singuri armura. Le era atât de frică de furtuni, încât, până şi când călătoreau, se ascundeau în vehiculele lor.

Şi, cel mai remarcabil, nu aveau decât *o singură formă.*

La început presupusese că-şi uitaseră formele, la fel cum li se întâmplase odinioară ascultătorilor. Asta făcuse să se înfiripe între ei o prietenie instantanee.

Acum, după aproape un an, Eshonai intona Ritmul Veneraţiei în timp ce ajuta la descărcarea unor tobe din căruţă. Veniseră de la mare distanţă ca să vadă pământul natal al umanilor şi la fiecare pas uluirea ei crescuse.

Experienţa culminase aici, în incredibilul oraş Kholinar cu palatul lui măreţ.

Docul cavernos de descărcare a mărfurilor, aflat pe latura vestică a palatului, era atât de mare, încât, atunci când sosiseră pentru prima dată, două sute de ascultători se adunaseră aici şi nu reuşiseră să-l umple. E drept, majoritatea ascultătorilor nu puteau lua parte la ospăţul din palat – unde se încheia tratatul dintre cele două popoare –, dar alethii avuseseră grijă de confortul lor, trimiţând munţi de mâncare şi băutură pentru grupul de aici.

Coborî din căruţă şi-şi plimbă privirea de-a lungul docului, intonând Ritmul Entuziasmului. Când îi spusese lui Venii că era hotărâtă să facă o hartă a lumii, şi-o imaginase ca pe un loc plin de minuni ale naturii. Canioane şi dealuri, păduri şi laituri năpădite de plante. Şi, în tot acest timp, locul *acesta* se aflase aici. Aşteptând la o aruncătură de băţ.

Şi, o dată cu el, şi alţi ascultători.

Când Eshonai îi întâlnise pe umani pentru prima oară, îi văzuse pe ascultătorii mititei care-i însoţeau. Un trib nefericit, captiv în forma-nepăsător. Eshonai presupusese că umanii aveau grijă de aceste biete suflete lipsite de cântece.

Cât de inocente fuseseră acele prime întâlniri!

Ascultătorii aceia captivi nu erau un trib mic, ci reprezentanţii unei populaţii enorme. Şi oamenii nu aveau grijă de ei.

Umanii îi deţineau.

Un grup de asemenea parshi, cum li se spunea, se îngrămădise dincolo de cercul de lucrători al lui Eshonai.

— Tot încearcă să ne ajute, zise Gitgeth în Ritmul Curiozităţii. Clătină din cap, făcând să-i scânteieze rubinele din barbă, care se potriveau cu roşul izbitor al pielii sale. Mititeii ăştia fără ritm vor să fie în preajma noastră. Au simţit că-i ceva în neregulă cu minţile lor, ascultă la mine!

Eshonai îi înmână o tobă din spatele căruţei, apoi zumzăi ea însăşi în Ritmul Curiozităţii. Sări jos şi se apropie de grupul de parshi.

— Nu avem nevoie de voi, le spuse ea în Ritmul Păcii, deschizând larg braţele. Preferăm să ne ocupăm singuri de tobele noastre.

Cei fără de cântec o priviră cu ochi inexpresivi.

— Plecaţi! zise ea în Ritmul Rugăminţii, făcând semn către festivităţile din apropiere, unde ascultătorii şi servitorii umani râdeau împreună, în ciuda barierei lingvistice.

Umanii băteau din palme în ritm cu cântecele străvechi cântate de ascultători.

— Distraţi-vă!

Câţiva priviră către cântăreţi şi-şi înclinară curioşi capetele, dar nu se clintiră.

— N-o să meargă, zise Brianlia în îndoială, odihnindu-şi braţele pe o tobă din apropiere. Pur şi simplu nu-şi pot *imagina* ce înseamnă să trăieşti. Sunt obiecte vândute şi cumpărate.

Ce să creadă despre ideea asta? Sclavi? Klade, unul dintre Cei Cinci, se dusese la negustorii de sclavi din Kholinar şi cumpărase o persoană, ca să vadă dacă într-adevăr era posibil aşa ceva. Nici măcar nu cumpărase un parsh; aveau şi *alethi* de vânzare! Se pare că parshii erau scumpi, fiind consideraţi sclavi de o calitate superioară. Ascultătorilor li se spusese asta de parcă ar fi trebuit să se simtă mândri.

Privindu-i pe ceilalţi, ea intonă în Curiozitate şi făcu semn cu capul în lateral. Gitgeth zâmbi şi intonă Pace, făcându-i semn să se ducă. Toţi erau obişnuiţi ca Eshonai să plece pe la jumătatea unei acţiuni. Nu că nu te puteai baza pe ea… Sau poate că da, însă măcar era consecventă în privinţa asta.

Oricum, în curând avea să fie nevoie de ea la ospăţul regal. Se număra printre ascultătorii care se descurcau cel mai bine în limba amorfă a umanilor, pe care o deprinsese cu naturaleţe. Era un avantaj mulţumită căruia obţinuse un loc în expediţia aceasta, dar era şi o problemă. Faptul că vorbea limba umanilor o făcea importantă, iar persoanele

care deveneau prea importante nu puteau fi lăsate să umble pe unde le tăia capul.

Eshonai părăsi docul şi urcă treptele către palat, încercând să examineze ornamentele, măiestria artistică, *minunea* copleşitoare care era această clădire. Frumoasă şi cumplită. Palatul era îngrijit de fiinţe care erau vândute şi cumpărate, dar oare nu asta le oferise umanilor timpul necesar creării unor lucrări măreţe ca sculpturile de pe coloanele pe lângă care trecea sau modelele de pe pardoseala din marmură?

Trecu pe lângă soldaţi îmbrăcaţi în carapacele lor artificiale. În acest moment, Eshonai nu avea armură. Purta forma-lucrător, nu forma-luptător, deoarece îi plăcea flexibilitatea ei.

Umanii nu aveau de ales. Nu-şi pierduseră formele, cum crezuse ea la început. Nu avuseseră decât *una singură!* Veşnic în forma-soţ, forma-lucrător şi forma-luptător, toate într-una şi-şi purtau emoţiile înscrise pe feţe mult mai mult decât ascultătorii. Desigur, şi poporul lui Eshonai zâmbea, râdea şi plângea. Totuşi nu ca alethii ăştia!

Parterul palatului avea coridoare şi galerii largi, iluminate de nestemate şlefuite cu migală, astfel încât să scânteieze. Deasupra ei atârnau candelabre, sori sfărâmaţi revărsându-şi razele pretutindeni. Poate că aspectul banal al trupurilor umane – cu pielea lor plictisitoare în nuanţe de cafeniu – era unul din motivele pentru care se străduiau să împodobească totul, de la haine şi până la aceste coloane.

„Am putea şi noi să facem aşa ceva? Dacă am şti care-i forma potrivită pentru a crea artă?” se întrebă ea intonând Ritmul Aprecierii.

Caturile superioare ale palatului semănau mai mult a tuneluri. Coridoare înguste de piatră, încăperi ca nişte buncăre săpate în coasta unui munte. Porni către sala de ospeţe, ca să vadă dacă era nevoie de ea, oprindu-se însă când şi când ea să tragă cu ochiul prin camere. I se spusese

că putea hoinări pe unde voia, că palatul îi era deschis, cu excepţia uşilor păzite de gărzi.

Traversă o încăpere cu tablouri pe toţi pereţii, apoi una mobilată, cu un pat. Altă uşă dădu la iveală o privată cu apă curentă, o minune pe care încă n-o înţelegea.

Îşi vârî capul în vreo duzină de încăperi. Câtă vreme ajungea la ospăţul regelui când trebuia să înceapă muzica, Klade şi ceilalţi Cinci nu aveau să se plângă. La fel ca toată lumea, erau obişnuiţi cu felul ei de a fi. Mereu pleca să hoinărească, să iscodească ici-colo, să bage capul pe uşi…

Şi să-l descopere pe rege?

Eshonai încremeni în pragul uşii întredeschise care îi îngăduia să vadă o încăpere luxoasă, cu covor roşu şi gros şi pereţi acoperiţi de rafturi cu cărţi. Atâta informaţie zăcând la îndemâna oricui şi fiind ignorată cu nonşalanţă. Mai surprinzător, regele Gavilar însuşi stătea în faţa unei mese, arătând cu degetul spre ceva, înconjurat de alte cinci persoane: doi ofiţeri, două femei în rochii lungi şi un bătrân în robe.

De ce nu era Gavilar la ospăţ? De ce nu erau gărzi la uşă? Eshonai intonă Ritmul Neliniştii şi se retrase, dar nu înainte ca una dintre femei să-i dea un ghiont lui Gavilar şi să arate către ea. Cu Ritmul Neliniştii bubuindu-i în cap, închise uşa pe dinafară.

O clipă mai târziu, un bărbat înalt în uniformă ieşi după ea.

— Parshendi, regele vrea să te vadă!

Ea se prefăcu că nu pricepe.

— Domnule? Cuvinte?

— Nu face pe şmechera, zise soldatul. Eşti una dintre tălmace. Vino! Nu ai greşit cu nimic.

Tremurând, neliniştită, ea îl lăsă s-o conducă înăuntru.

— Mulţumesc, Meridas, spuse Gavilar. Lăsaţi-ne singuri câteva clipe!

Încolonaţi, ieşiră toţi, lăsând-o pe Eshonai lângă uşă, acordându-se cu Ritmul Consolării şi intonându-l tare, deşi

oamenii nu puteau înţelege ce însemna.

— Eshonai, zise regele, vreau să-ţi arăt ceva.

Ştia cum o cheamă? Mai înaintă câţiva paşi în încăperea mică şi călduroasă, cuprinzându-se strâns în braţe. Nu-l înţelegea pe bărbatul acesta. Nu doar din cauza felului său ciudat şi inexpresiv de a vorbi. Şi nici pentru că nu putea anticipa ce emoţii clocoteau în sinea lui, dat fiind că în el se războiau forma-luptător şi forma-soţ.

El o nedumerea mai mult ca orice alt uman. *De ce* le oferise un tratat atât de favorabil? La început păruse o înţelegere între două triburi. Asta înainte ca ea să vină aici şi să vadă oraşul acesta şi armatele alethilor. Cândva, poporul ei avusese oraşele sale şi armate demne de invidia oricui. O ştiau din cântece.

Asta fusese demult. Ei erau tot ce mai rămăsese dintr-un popor pierdut. Trădători care îşi abandonaseră zeii ca să fie liberi. Bărbatul acesta i-ar fi putut zdrobi pe ascultători. Cândva crezuseră că Cristalele lor – arme pe care deocamdată le ţinuseră ascunse de ochii umanilor – erau de ajuns ca să-i apere. Dar acum ea văzuse printre alethi mai bine de o duzină de Cristalsăbii şi de Cristalarmuri complete.

De ce-i zâmbea regele în felul ăsta? Ce îi ascundea, ne-răspunzând la ritmurile care ar fi calmat-o?

— Ia loc, Eshonai, zise regele. Hai, nu te teme, micuţă cercetaşă! De mult vreau să discut cu tine. Felul în care stăpâneşti limba noastră este unic!

Ea se aşeză pe un jilţ, în vreme ce Gavilar se apleca şi scotea ceva dintr-o taşcă. Era un ansamblu de nestemate măiestrit lucrate cu metal, emanând o Lumină de Furtună roşie.

— Ştii ce-i asta? o întrebă el cu blândeţe, împingând obiectul către ea.

— Nu, Maiestatea Voastră.

— Noi îl numim fabrial, un dispozitiv alimentat cu Lumină de Furtună. Acesta produce căldură. Doar puţină, din

păcate, dar soţia mea este convinsă că eruditele ei pot crea unul care să încălzească o încăpere. N-ar fi minunat? Fără focuri în vetre, care să scoată fum?

Lui Eshonai i se părea ceva lipsit de viaţă, dar n-o zise. Intonă Ritmul Laudei ca să-l facă să se simtă fericit şi-i înapoie obiectul.

— Uită-te cu mai multă atenţie, zise regele Gavilar. Ui- tă-te în adâncul lui! Vezi ceva mişcându-se înăuntru? E un spren. Aşa merge dispozitivul.

„Captiv ca într-o inimă-nestemată”, îşi spuse ea, intonând Ritmul Veneraţiei. „Au construit dispozitive care imită felul în care adoptăm noi formele?” în ciuda limitelor lor, umanii realizaseră foarte multe!

— Demonii spărturilor nu sunt zeii voştri, nu-i aşa? întrebă el.

— Poftim? exclamă ea, intonând în îndoială. De ce întrebaţi asta?

Ce întorsătură stranie luase conversaţia!

— Mă gândeam pur şi simplu, zise el, recuperând fabria- lul. Ofiţerii mei se cred superiori, imaginându-şi că v-au înţeles. Ei cred că sunteţi sălbatici, dar se înşală. Nu sunteţi sălbatici. Sunteţi o enclavă a amintirilor! O fereastră spre trecut! Se aplecă înainte, cu lumina rubinului strecurându-i- se printre degete. Vreau să le transmiţi un mesaj căpeteniilor voastre. Cei Cinci, nu? Eşti apropiată de ei, iar eu sunt supravegheat. Am nevoie de ajutorul lor ca să îndeplinesc ceva.

Ea intonă în Nelinişte.

— Haide, haide! spuse el. O să vă ajut, Eshonai. Ştii că am descoperit cum pot să vă aduc zeii înapoi?

„Nu!” intonă ea în Ritmul Terorilor. „Nu!”

— Strămoşii mei au fost cei dintâi care au învăţat cum să închidă un spren într-o nestemată, zise el, ridicând fa- brialul. Şi, cu o nestemată foarte specială, poţi să ţii captiv chiar şi un zeu.

— Maiestatea Voastră, spuse ea, îndrăznind să-i ia mâna într-ale ei.

El nu simţea ritmurile. El nu ştia!

— Vă implor! Noi nu ne mai rugăm de mult acelor zei. I-am părăsit, i-am *abandonat.*

— O, dar este spre binele vostru şi al nostru, zise el, ridicându-se în picioare. Trăim fără onoare, căci zeii voştri îi aduceau cândva şi pe ai noştri înapoi. Fără ei, nu avem *putere.* Eshonai, lumea asta e captivă! Prizoniera unei tranziţii plictisitoare, inerte. Se uită spre tavan. Uneşte-i! îmi trebuie o ameninţare. Numai un pericol îi poate uni.

— Ce… bâigui ea în Nelinişte. Ce spuneţi?

— Parshii noştri înrobiţi au fost cândva ca voi. Apoi le-am răpit cumva capacitatea de a se transforma. Am făcut-o capturând un spren. Un spren străvechi, de o importanţă *crucialul* O privi cu ochii lui verzi scânteind. Am văzut cum poate fi inversat procesul. O nouă furtună, care îi va scoate pe Heralzi din ascunzătoarea lor. Un nou război.

— Ce nebunie! spuse ea, ridicându-se în picioare. Zeii noştri au încercat să vă distrugă!

— Cuvintele Străvechi trebuie să fie rostite din nou!

— Nu puteţi…

Se întrerupse, remarcând pentru prima oară că masa era acoperită de o hartă. Una mare, înfăţişând un uscat înconjurat de oceane, atât de măiestrită, încât o făcu să se ruşineze de propriile ei încercări.

Se ridică şi se apropie de masă cu gura căscată, cu Ritmul Veneraţiei cântându-i în minte. „E superbă!” Până şi marile candelabre şi pereţii sculptaţi nu se comparau cu ea. Harta însemna cunoaştere *şi* frumuseţe la un loc.

— Am crezut că o să te bucuri aflând că suntem aliaţi în încercarea de a-i readuce pe zeii voştri, zise regele Gavilar, iar în cuvintele lui moarte aproape că se auzea Ritmul Mustrării. Spui că vă temeţi de ei, dar de ce să te temi de ceea ce te-a făcut să trăieşti? Poporul meu trebuie să se unească şi vreau să creez un imperiu care să nu se

destrame pradă luptelor interne de îndată ce eu nu voi mai fi.

— Deci vreţi *război?*

— Vreau un sfârşit a ceva ce noi n-am încheiat niciodată. Odinioară, poporul meu era Radiant, iar al tău – poporul parshilor – era plin de viaţă. Cui îi foloseşte această lume temă, în care oamenii mei se luptă unii cu alţii la nesfârşit, fără o lumină care să-i călăuzească, iar ai tăi sunt abia puţin mai breji decât cadavrele?

Eshonai privi din nou către hartă.

— Unde… unde sunt Câmpiile Sfărâmate? Porţiunea asta de aici?

— Ceea ce arăţi tu este întregul Natanatan. Aici sunt Câmpiile Sfărâmate!

Îi arătă un loc cam cât degetul lui mare pe harta cât întreaga masă. Punerea aceea în perspectivă o năuci. Asta era lumea? Ea presupusese că în călătoria lor către Kholinar traversaseră tot uscatul care exista. De ce nu-i arătaseră asta mai înainte?

Genunchii i se înmuiară şi intonă Ritmul Jelaniei. Ne-maiputând să stea în picioare, se lăsă să cadă la loc pe jilţ.

„Ce vastitate!”

Gavilar scoase ceva din buzunar. O sferă? Era întunecată, totuşi strălucea. Ca şi cum ar fi avut… o aură de întuneric, o lumină fantomă care nu era lumină. Vag violetă. Părea să absoarbă lumina din jur.

O puse pe masă în faţa ei.

— Du-le asta Celor Cinci şi explică-le ce ţi-am spus! Spune-le să-şi amintească ce a fost cândva poporul tău. *Trezeşte-te,* Eshonai!

Îi atinse umărul şi ieşi din încăpere. Ea privi lumina aceea teribilă şi o recunoscu drept ce era, din cântece. Formele puterii fuseseră asociate cu o lumină întunecată, o lumină venită de la regele zeilor.

Luă sfera de pe masă şi ieşi în fugă.

Când tobele fură instalate, Eshonai insistă să li se alăture toboşarilor. O cale de a-şi exterioriza neliniştea. Bătu în ritmul din mintea ei, lovind cât putea de tare şi încercând, cu fiecare bubuitură, să-şi alunge din cap spusele regelui.

Şi ceea ce tocmai făcuse ea.

Cei Cinci stăteau la masa principală, având în faţă ultimul fel de mâncare, neatins.

„Vrea să ne readucă zeii înapoi”, le spusese ea Celor Cinci.

Închide ochii! Concentrează-te asupra ritmurilor!

„O poate face! Ştie foarte multe!”

Bubuituri furioase, zguduindu-i sufletul.

„Trebuie să facem ceva!”

Sclavul lui Klade era un asasin. Klade susţinea că o *voce* – vorbind în ritmuri – îl călăuzise către bărbatul acela, care, după ceva insistenţe, îşi recunoscuse talentele. Se părea că Venii fusese cu Klade, deşi Eshonai nu-şi mai văzuse sora de dimineaţă.

După o discuţie aprinsă, Cei Cinci acceptaseră că acesta era un semn care le arăta ce trebuia făcut. Cu mult timp în urmă, ascultătorii îşi găsiseră curajul să adopte forma-nepăsător ca să scape de zeii lor. Căutaseră libertatea cu orice preţ.

Azi, costul păstrării acelei libertăţi avea să fie unul ridicat.

Eshonai cântă la tobe. Simţi ritmurile. Plânse încet şi nu-şi ridică privirea când asasinul cel straniu – purtând veşmintele albe şi vaporoase oferite de Klade – ieşi din încăpere. Votase alături de ceilalţi pentru acest curs al acţiunii.

„Simte pacea muzicii!” Aşa îi spusese mama ei întotdeauna. „Caută ritmurile! Caută cântecele!”

Când ceilalţi o traseră în lături, se împotrivi. Plânse când fu silită să lase muzica în urmă. Plânse pentru poporul ei, care putea fi distrus din pricina a ceea ce se înfăp- tuise în seara asta. Plânse pentru lume, care probabil n-avea să afle niciodată ce făcuseră ascultătorii pentru ea.

Plânse pentru regele pe care-l condamnase la moarte.

În jurul ei, tobele se întrerupseră şi ecoul muzicii muribunde răsună pe coridoare.

PARTEA

ÎNTÂI

Unire

DALINAR • SHALLAN •
KALADIN • ADOLIN

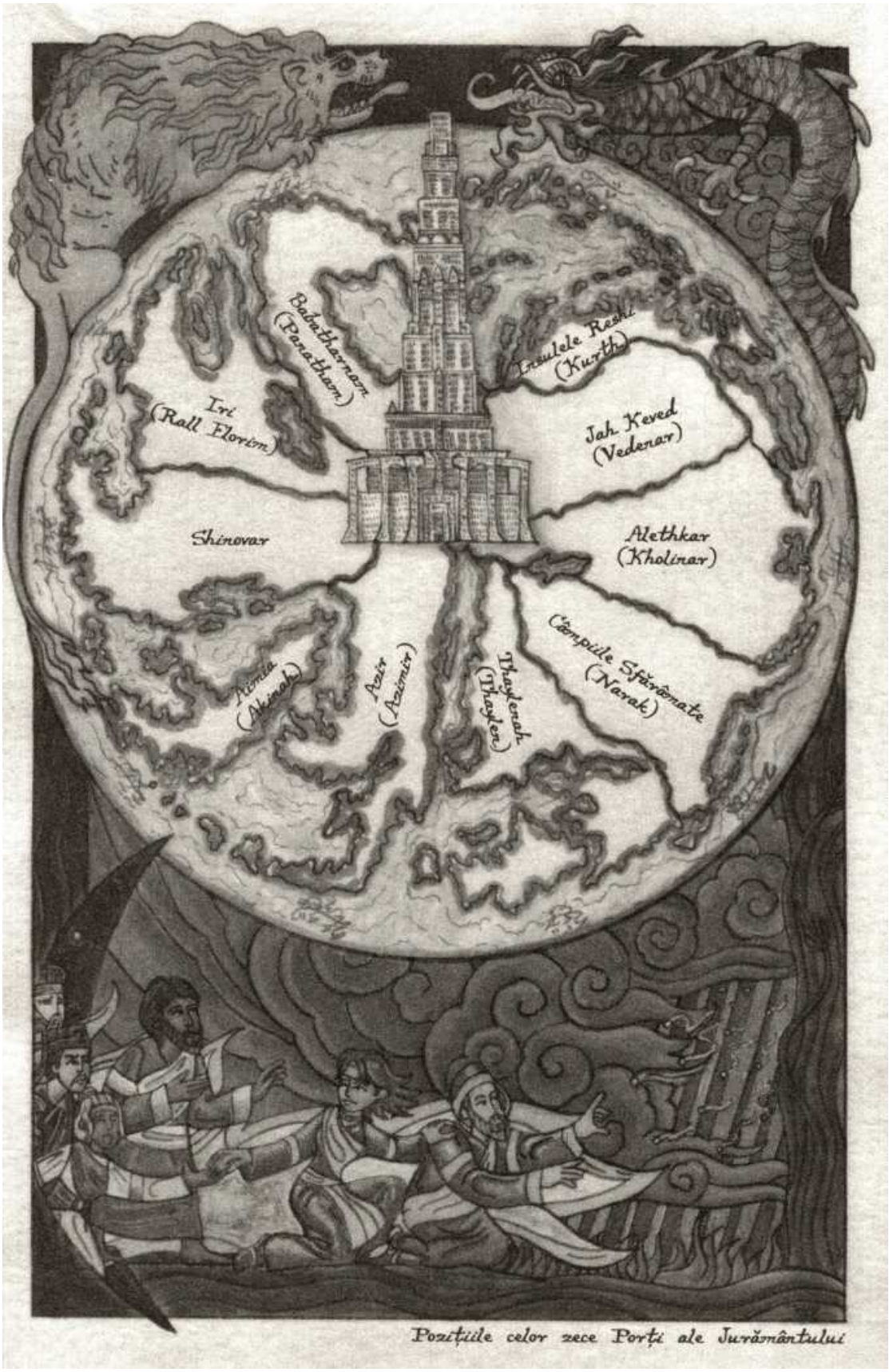

Pozițiile celor zece Porți ale Jurământului

Sunt sigur că unii se vor simţi ameninţaţi de această istorisire. Câţiva s-ar putea simţi eliberaţi. Cei mai mulţi vor socoti pur şi simplu că ea nu trebuia să existe.

— Aducătoarea Jurământului, prefaţă

Dalinar Kholin îşi făcu apariţia în viziune alături de amintirea unui zeu mort.

Trecuseră şase zile de când forţele sale sosiseră în Urithiru, legendarul oraş-turn sacru al Cavalerilor Radianţi. Scăpaseră de sosirea unei noi furtuni devastatoare, căutându-şi refugiu printr-un portal străvechi. Acum se instalau în noul lor cămin ascuns în munţi.

Şi totuşi, Dalinar avea senzaţia că nu ştie nimic. Nici măcar nu înţelegea forţa împotriva căreia lupta, darămite să aibă idee cum s-o înfrângă. Abia înţelegea furtuna şi rolul ei în întoarcerea Pustiitorilor, străvechii duşmani ai omenirii.

Aşa că se refugiase aici, în viziunile sale. Încercând să smulgă secretele zeului – numit Onoare sau Atotputernicul – care le lăsase în urmă. Această viziune anume era cea dintâi pe care o trăise Dalinar. Începea cu el stând alături de o imagine a zeului întrupat în om, pe o înălţime de deasupra

Kholinarului, căminul lui Dalinar şi sediul guvernării. În viziune, oraşul fusese nimicit de o forţă necunoscută.

Atotputernicul începu să vorbească, dar Dalinar nu-l luă în seamă. Devenise Cavaler Radiant legându-se cu însuşi Părintele Furtunilor – sufletul marii furtuni şi cel mai puternic spren din Roshar – şi descoperise că acum putea să revadă viziunile după bunul său plac. Auzise deja de trei ori acest monolog şi i-l repetase cuvânt cu cuvânt lui Navani ca să-l transcrie.

De data aceasta, în loc să-l asculte, Dalinar se apropie de marginea prăpastiei şi îngenunche pentru a studia ruinele Kholinarului. Aici aerul era uscat, prăfos şi cald. Miji ochii, încercând să desluşească vreun amănunt semnificativ în haosul clădirilor năruite. Până şi tăietoarele de vânt – formaţiuni stâncoase cândva zvelte şi maiestuoase, expunându-şi nenumăratele strate – fuseseră spulberate.

Atotputernicul îşi continuă cuvântarea. Viziunile erau ca un jurnal, o serie de mesaje pe care zeul le lăsase în urma sa. Dalinar îi aprecia ajutorul, dar în clipa asta voia amănunte.

Cercetă cerul şi descoperi un tremur al aerului, precum căldura emanată de o stâncă aflată departe. Un tremur de mărimea unei clădiri.

— Părinte al Furtunii, poţi să mă cobori printre dărâmături? întrebă el.

Nu ar trebui să cobori acolo. Asta nu face parte din viziune.

— Deocamdată nu te gândi la ce ar trebui să fac, zise Dalinar. Poţi s-o faci? Poţi să mă transporţi până la ruinele acelea?

Părintele Furtunii tună. Era o creatură stranie, legată cumva de zeul mort, însă nu era chiar totuna cu Atotputernicul. Măcar astăzi nu folosea vocea care-l zguduia până-n măduva oaselor.

Cât ai clipi, Dalinar se pomeni transportat. Nu mai stătea pe pisc, ci pe câmpia de dedesubt, dinaintea ruinelor oraşului.

— Mulţumesc, zise el, pornind să străbată distanţa scurtă ce-l mai despărţea de ruine.

Nu trecuseră decât şase zile de când descoperiseră Urithirul. Şase zile de la deşteptarea parshendilor, care dobândiseră puteri stranii şi ochi roşii, arzători. Şase zile de la sosirea noii furtuni – Furtuna Eternă – în clocot de nori întunecoşi şi fulgere roşiatice.

În rândurile armatei sale mulţi credeau că se terminase, că furtuna fusese o catastrofă unică. Dalinar ştia că nu era aşa. Furtuna Eternă avea să revină şi, în curând, avea să lovească Shinovarul, aflat în vestul îndepărtat. După care avea să traverseze uscatul.

Nimeni nu credea în avertismentele lui. Monarhii din Azir şi Thaylenah recunoscuseră că în est se ivise o furtună stranie, dar nu credeau că va reveni.

Nu puteau bănui cât de distrugătoare avea să fie întoarcerea furtunii. Când apăruse prima oară, se ciocnise cu marea furtună, dând naştere unui cataclism fără pereche. Se putea spera că de una singură nu avea să fie la fel de rea, totuşi era o furtună ce sufla din direcţia greşită. Şi care avea să-i deştepte pe servitorii parshi din toată lumea, transformându-i în Pustiitori.

Ce te aştepţi să afli? întrebă Părintele Furtunii când Dalinar ajunse printre ruinele oraşului. *Viziunea asta a fost creată să te atragă către marginea prăpastiei, ca să discuţi cu Onoare. Restul este un fundal, un tablou.*

— Onoare a aşezat ruinele astea aici, zise Dalinar, indicând zidurile năruite dinaintea lui. Fundal sau nu, ceea ce a ştiut el despre această lume şi despre duşmanul nostru nu se poate să nu fi influenţat felul în care şi-a construit viziunea.

Bărbatul se cocoţă pe ruinele zidului exterior. Kholinarul fusese… – ba nu, lovi-l-ar furtunile, Kholinarul *încă* era – un oraş măreţ, cum puţine existau pe lume. În loc să se ascundă la umbra unei faţade muntoase sau într-o spărtură protectoare, Kholinarul se încrezuse în zidurile sale imense,

capabile să-l apere de vânturile marilor furtuni. *Sfidase* vânturile şi nu se plecase dinaintea furtunilor.

Şi totuşi, în această viziune, ceva îl distrusese. Dalinar ajunse în vârful dărâmăturilor şi studie regiunea, încercând să-şi imagineze cum trebuie să fi fost la întemeierea aşezării, cu milenii în urmă. Pe vremea când nu existaseră ziduri. Cei care prinseseră rădăcini aici fuseseră oameni temerari şi încăpăţânaţi.

Pe pietrele zidurilor surpate observă zgârieturi şi brazde ca acelea lăsate de un prădător în carnea prăzii sale. Tăietoarele de vânt fuseseră zdrobite şi, de aproape, observă şi pe unele dintre ele aceleaşi urme de gheare.

— Am văzut făpturi care puteau face aşa ceva, rosti el, îngenunchind lângă una dintre pietre şi pipăind brazdele brutale săpate în granit. În viziunile mele, am văzut un monstru de piatră care s-a smuls din solul stâncos. Nu există cadavre, dar asta probabil pentru că, în această viziune, Atotputernicul nu a populat oraşul. A vrut numai să aibă un simbol al distrugerii iminente. Nu s-a gândit că Pustiitorii vor duce la căderea Kholinarului, iar nu Furtuna Eternă.

Da, răspunse Părintele Furtunilor. *Furtuna va fi o catastrofă, dar nici pe departe de dimensiunile a ceea ce va urma. De furtună te poţi adăposti, Fiu al lui Onoare. Din faţa duşmanilor noştri, nu.*

După ce monarhii Rosharului refuzaseră să creadă că Furtuna Eternă îi va lovi şi pe ei, aşa cum îi avertizase Dalinar, ce altceva îi mai rămânea lui de făcut? Veştile spuneau că adevăratul Kholinar căzuse pradă revoltelor, iar regina amuţise. Armatele lui Dalinar se retrăseseră şchiopătând după prima lor confruntare cu Pustiitorii şi nici măcar înal- ţii Prinţi nu i se alăturaseră cu toţii în lupta aceea.

Se apropia un război. Trezind Devastarea, duşmanul re aţâţase un conflict vechi de milenii între făpturi străvechi, cu puteri necunoscute şi motivaţii de nepătruns. Heralzii ar

fi trebuit să apară şi ei şi să conducă atacul împotriva Pustiitorilor. Cavalerii Radianţi ar fi trebuit să fie deja aici, pregătiţi şi antrenaţi, gata să înfrunte duşmanul. Ar fi trebuit să se poată baza pe călăuzirea Atotputernicului.

În schimb, Dalinar avea o mână de Radianţi noi, iar de ajutorul Heralzilor, nici pomeneală. Şi, dincolo de asta, Atotputernicul – Zeul însuşi – era mort.

Cu toate astea, Dalinar ar fi trebuit să găsească o cale de a salva lumea.

Pământul începu să se cutremure: viziunea se termina cu solul dezintegrându-se. Pe culme, Atotputernicul probabil că-şi terminase cuvântarea.

Un ultim val de distrugeri străbătu peisajul ca o mare furtună. O metaforă aleasă de zeu ca să reprezinte întunericul şi devastarea ce urmau să se abată asupra omenirii.

„Legendele voastre spun că voi aţi câştigat”, zisese el. „Dar adevărul este că noi am pierdut. Şi pierdem…”

Părintele Furtunii tună: *A venit momentul să plecăm!*

— Nu, zise Dalinar cocoţat pe dărâmături. Lasă-mă! *Dar…*

— Lasă-mă s-o simt!

Valul de distrugere sosi, izbindu-l pe Dalinar, iar el îşi urlă sfidarea. Nu se înclinase până acum dinaintea marii furtuni. Nu avea s-o facă nici în faţa acesteia! O înfruntă cu capul sus şi, în centrul exploziei de energie care sfârtecă solul, întrezări ceva.

O lumină aurie, strălucitoare, dar teribilă. Dinaintea lui stătea o siluetă întunecată într-o Cristalarmură neagră. Silueta avea nouă umbre, fiecare întinzându-se în altă direcţie, iar ochii îi erau roşii, strălucitori.

Dalinar privi în adâncurile acelor ochi şi-l străbătu un fior. Deşi în jurul lui distrugerea se dezlănţuia, spulberând stâncile, *ochii* aceia îl înspăimântau mai tare. Vedea în ei ceva teribil de familiar.

Era un pericol mai mare decât furtunile.

Acesta era luptătorul duşmanului. Şi sosea.

UNEŞTE-I. IUTE!

Bărbatul icni şi viziunea se spulberă. Se pomeni alături de Navani într-o încăpere liniştită de piatră din oraşul-tum Urithiru. Dalinar nu mai trebuia să fie legat în timpul viziunilor: deţinea suficient control asupra lor ca să înceteze să le mai interpreteze în vreme ce le trăia.

Respiră adânc, cu sudoarea şiroindu-i pe faţă şi cu inima bătându-i nebuneşte. Navani spuse ceva, dar pe moment el n-o auzi. Părea îndepărtată în comparaţie cu vuietul din urechile lui.

— Ce-a fost lumina pe care am văzut-o? murmură el.

Eu n-am văzut nicio lumină, zise Părintele Furtunii.

— Era aurie, strălucitoare şi teribilă, şopti Dalinar. Scălda totul în fierbinţeala ei.

Oroare, tună Părintele Furtunii. *Duşmanul.*

Zeul care îl ucisese pe Atotputernic. Forţa din spatele Devastărilor.

— Nouă umbre, şopti Dalinar tremurând.

Nouă umbre? Nefăcuţii. Spreni străvechi, slujitorii lui.

Pe furtuni! Nu auzise despre ei decât din legende. Spreni teribili, care perverteau minţile oamenilor.

Dar ochii aceia continuau să-l bântuie. Deşi gândul la Nefăcuţi era înspăimântător, tot de silueta cu ochi roşii se temea cel mai tare. Luptătorul lui Oroare.

Dalinar clipi şi o privi pe Navani, femeia pe care o iubea, îl ţinea de braţ, cu o concentrare dureroasă pe chip. În locul acesta straniu şi în vremurile acestea şi mai stranii, ea era reală. Era ceva de care se putea agăţa. O frumuseţe matură, în anumite privinţe imaginea perfectă a femeii vorine: buze generoase, ochi violet-deschis, păr negru cu fire argintii împletit impecabil, rotunjimi accentuate de havahul strâmt de mătase. Niciun bărbat n-avea s-o acuze vreodată pe Navani că era slăbănoagă.

— Dalinar? întrebă ea. Dalinar, ce s-a întâmplat? Te simţi bine?

— Sunt… Respiră adânc. Sunt teafăr, Navani. Şi ştiu ce trebuie să facem.

Încruntarea ei se adânci.

— Ce?

— Trebuie să unesc lumea împotriva duşmanului mai repede decât o poate distruge el.

Trebuia să afle o cale de a-i face pe ceilalţi monarhi ai lumii să-l asculte. Trebuia să-i pregătească pentru sosirea noii furtuni şi a Pustiitorilor. Şi, în caz contrar, trebuia să-i ajute să supravieţuiască efectelor.

Dar, dacă reuşea, nu mai trebuia să înfrunte Devastarea de unul singur. Aceasta nu era lupta unei singure naţiuni împotriva Pustiitorilor. Avea nevoie ca regatele lumii să i se alăture şi trebuia să-i găsească pe Cavalerii Radianţi care răsăreau în rândurile popoarelor lor.

Să-i unească.

— Dalinar, spuse ea, cred că este un ţel nobil… dar, în numele furtunii, cu noi cum rămâne? Muntele ăsta e un pustiu. Cu ce ne vom hrăni armatele?

— Animmozii…

— O să rămână fără nestemate în cele din urmă, zise femeia. Şi ei nu pot crea decât strictul necesar. Dalinar, suntem pe jumătate îngheţaţi aici, înfrânţi şi învrăjbiţi. Structura noastră de comandă este dezorganizată şi…

— Pace! spuse el ridicându-se şi trăgând-o şi pe ea în picioare. Ştiu. Dar trebuie să luptăm orice-ar fi.

Ea îl îmbrăţişă. Dalinar se agăţă de Navani, simţindu-i căldura, adulmecându-i parfumul. Spre deosebire de alte femei, ea prefera o aromă mai puţin floral, o mireasmă vag înţepătoare, ca de lemn proaspăt tăiat.

— Putem s-o facem, îi zise bărbatul. Cu tenacitatea mea. Cu inteligenţa ta. Împreună, *vom convinge* celelalte regate să ni se alăture. Când furtuna va reveni, vor vedea că avertismentele noastre au fost întemeiate şi se vor uni împotriva duşmanului. Putem folosi Porţile Jurământului ca să deplasăm trupe şi să ne ajutăm unii pe alţii.

Porţile Jurământului. Zece portaluri, fabriale străvechi, erau porţi către Urithiru. Când un Cavaler Radiant activa unul dintre mecanisme, oamenii de pe platforma din jur erau aduşi în Urithiru, apărând pe o construcţie similară din turn.

Acum dispuneau de o singură pereche de porţi active: cele care transportau oamenii între Urithiru şi Câmpiile Sfărâmate. Teoretic existau alte nouă care puteau fi puse în funcţiune, dar, din nefericire, cercetările lor conchiseseră că, pentru a funcţiona, *ambele* părţi trebuiau să activeze un mecanism aflat în fiecare dintre ele.

Dacă voiau să călătorească spre Vedenar, Thaylen, Azimir sau oricare alt loc cu Porti, trebuia mai întâi să-şi trimită un Radiant în oraş ca să descuie mecanismul.

— Bine, zise ea. O s-o facem. O să-i facem cumva să ne asculte, chiar dacă şi-au îndesat cu încăpăţânare degetele în urechi. Îţi vine să te-ntrebi cum se descurcă, având capetele vârâte atât de adânc în propriile lor dosuri.

El zâmbi şi deodată se simţi un nătâng amintindu-şi cum o idealizase ceva mai devreme. Navani Kholin nu era o întruchipare a timidităţii şi perfecţiunii, ci o femeie ca o furtună, cu propriile-i obiceiuri, încăpăţânată ca un bolovan care se rostogolea în josul unui munte şi tot mai puţin răbdătoare cu cei pe care-i considera neghiobi.

Şi asta-l făcea s-o iubească şi mai mult. Pentru că era deschisă şi sinceră într-o societate care se mândrea cu secretele ei. Ea încălcase tabuuri şi frânsese inimi încă din tinereţea lor. Uneori, ideea că şi ea îl iubea i se părea la fel de ireală ca una dintre viziunile lui.

Cineva ciocăni la uşa camerei şi Navani îi strigă persoanei care bătea să intre. Una dintre cercetaşele lui Dalinar vârî capul în încăpere. El se răsuci încruntat şi îi remarcă nervozitatea şi respiraţia întretăiată.

— Ce-i? o întrebă.

— Domnule, zise femeia palidă la faţă, schiţând un salut, a avut loc un… incident. Pe coridoare a fost descoperit un

cadavru.

Dalinar simţi ceva acumulându-se, o tensiune ca înainte să lovească fulgerul.

— Cine?

— Înaltul Prinţ Torol Sadeas, domnule! A fost ucis.

Chiar şi aşa, eu a trebuit s-o scriu.

— Aducătoarea Jurământului, prefaţă

— Opriţi-vă! Ce faceţi aici?

Adolin Kholin se apropie de un grup de muncitori în haine pătate de crem, care descărcau lăzi din spatele unei căruţe. Chullul lor se răsucea în căutarea unor mu- guri-de-stâncă pe care să-i ronţăie. Zadarnic. Se aflau mult în adâncul turnului, chiar dacă peştera aceasta era aproape de mărimea unui târguşor.

Lucrătorii avură bunul-simţ de a arbora un aer spăşit, deşi probabil nu ştiau motivul. Stolul de condeiere care îl urma pe Adolin verifică încărcătura căruţei. Opaiţele cu ulei aşezate pe sol nu reuşeau să alunge întunericul încăperii enorme, a cărei boltă se afla la înălţimea a patru caturi.

— Luminăţie? întrebă un muncitor, scărpinându-se în cap pe sub bonetă. To’ma descărcăm. Cre’ c-asta făceam.

— În documente scrie că-i bere, zise Rushu – o tânără ardentă – către Adolin.

— Secţiunea doi, rosti Adolin, bătând darabana cu mâna stângă pe lemnul căruţei. Tavernele sunt de-a lungul coridorului central cu lifturi, la şase intersecţii spre interior. Mătuşa mea le-a transmis *anume* asta lorzilor voştri.

Oamenii se mulţumiră să se uite la el inexpresiv.

— O să pun o condeieră să vă arate. Incărcaţi lăzile astea-napoi!

Bărbaţii oftară, dar începură să reîncarce căruţa. Ştiau că nu era bine să-l contrazici pe fiul unui înalt prinţ.

Adolin se răsuci şi scrută adâncul peşterii, care devenise un loc de descărcare atât al proviziilor, cât şi al oamenilor. Cârduri de copii treceau în fugă. Lucrători instalau corturi. Femei scoteau apă din fântâna aflată în centru. Soldaţi treceau cu torţe sau cu felinare. Până şi toporcopoii goneau de colo-colo. Patru tabere militare pline de oameni traversaseră disperate Câmpiile Sfărâmate până în Urithiru, iar Navani se străduia să găsească locul cel mai potrivit pentru fiecare.

Dar, în ciuda haosului, Adolin se bucura de prezenţa acestor oameni. Erau odihniţi: nu înduraseră lupta cu parshendii, atacul Asasinului în Alb şi cumplita ciocnire a celor două furtuni.

Soldaţii Casei Kholin erau într-o stare jalnică. Mâna cu care lupta Adolin era bandajată şi încă-l mai durea după ce-şi rupsese încheietura în timpul luptei. Avea o vânătaie urâtă pe obraz… şi el era unul dintre norocoşi.

— Luminăţie, zise Rushu, arătându-i altă căruţă. Ăla pare să fie vin.

— Minunat! exclamă el.

Chiar nu era *nimeni* atent la indicaţiile mătuşii Navani?

Se ocupă şi de căruţa aceea, apoi fu nevoit să pună capăt unei certe între nişte bărbaţi furioşi că fuseseră trimişi să care apă. Susţineau că asta era muncă de parsh, mai prejos de nahnul lor. Din nefericire, nu mai existau parshi.

Adolin îi potoli şi le sugeră că, dacă se vedeau siliţi s-o facă în continuare, puteau să înfiinţeze o breaslă a

sacagiilor. Tatăl lui avea s-o aprobe în mod sigur, deşi Adolin era îngrijorat. Aveau bani să-i plătească pe toţi lucrătorii aceştia? Leafa se baza pe rangul individual şi nu puteai să-i transformi pe oameni în sclavi fără un motiv întemeiat.

Kholin se bucura că avea această însărcinare care să-l mai distragă. Deşi nu trebuia să inspecteze personal fiecare căruţă – rolul lui era să supravegheze operaţiunile se cufundă în amănuntele muncii sale. Nu putea să exerseze cu sabia, dată fiind starea încheieturii sale, dar, dacă rămânea prea mult timp singur, începea să se gândească la cele petrecute cu o zi în urmă.

Chiar făcuse una ca asta?

Chiar îl *omorâse* pe Torol Sadeas?

Fu aproape uşurat când, în cele din urmă, un curier veni să-l caute, şoptindu-i că pe coridoarele de la etajul al treilea se descoperise ceva.

Adolin era convins că ştie ce anume.

Dalinar auzi strigătele cu mult înainte să ajungă la faţa locului. Ecourile lor răsunau prin tuneluri. Cunoştea tonul acela. Conflictul era iminent.

Lăsând-o în urmă pe Na vani, o rupse la fugă şi năvăli transpirat în intersecţia largă a mai multor tuneluri. În lumina stridentă a felinarelor, oameni în albastru înfruntau un alt grup, în uniforme verzi ca pădurea. Pe podea apăreau furiospreni ca nişte băltoace de sânge.

Pe jos zăcea un cadavru cu faţa acoperită cu un veston verde.

— La o parte! răcni Dalinar, năvălind în spaţiul dintre cele două grupuri de soldaţi. Trase îndărăt un podar care stătea fată-n-fată cu unul dintre soldatii lui Sadeas. La o parte sau vă trimit pe toţi la închisoare, până la unul!

Vocea lui îi lovi pe bărbaţi ca o furtună, atrăgând privirile ambelor tabere. Îl îmbrânci pe podar către tovarăşii săi, apoi împinse îndărăt un soldat al lui Sadeas, rugându-se în gând ca acesta să aibă prezenţa de spirit de a nu ataca un înalt prinţ.

Navani şi cercetaşa se opriră la periferia conflictului. Bărbaţii din Podul Patru se retraseră în cele din urmă pe un coridor, iar soldaţii lui Sadeas se regrupară pe coridorul opus. Suficient de aproape ca să se poată uita în continuare urât unii la alţii.

— Mai bine v-aţi pregăti pentru trăsnetele Iadului! îi strigă lui Dalinar unul dintre soldaţii lui Sadeas. Oamenii voştri au *omorât* un înalt prinţ!

— Aşa l-am găsit! răcni drept răspuns Teft din Podul Patru. Probabil a căzut în propriu-i cuţit. Aşa-i trebuie, înghiţi-l-ar furtunile de ticălos!

— Teft, *înapoil* se răsti prinţul la el.

Podarul îi aruncă o privire ruşinată, apoi îi adresă un salut rigid.

Dalinar îngenunche şi ridică vestonul de pe faţa lui Sadeas.

— Sângele s-a uscat. Zace aici de mult timp.

— Îl căutam, zise ofiţerul în verde.

— Îl căutaţi? V-aţi *pierdut* înaltul prinţ?

— Tunelurile astea te năucesc! spuse bărbatul. Nu se îndreaptă în direcţii normale. Am cotit undeva şi…

— Ne-am gândit că-i posibil să se fi întors în altă parte a turnului, zise un bărbat. Ne-am petrecut noaptea trecută căutându-l. Unii ne-au spus că parcă-l văzuseră, dar se înşelaseră şi…

„Şi un înalt prinţ a fost lăsat să zacă o jumătate de zi în propriu-i sânge”, îşi zise Dalinar. „Pe sângele strămbunilor!”

— N-am reuşit să-l găsim pentru că oamenii voştri l-au ucis şi au mutat trupul… spuse ofiţerul.

— Sângele ăla s-a adunat aici de ore-ntregi. Trupul n-a fost mutat, îl atenţionă Dalinar. Puneţi-l pe înaltul prinţ în încăperea alăturată şi trimiteţi după lalai dacă n-aţi făcut-o încă! Vreau să cercetez mai cu atenţie.

În materie de moarte, Dalinar Kholin era un cunoscător.

Încă din tinereţe, morţii fuseseră pentru el o privelişte familiară. Dacă petreci suficient de mult timp pe câmpul de

bătălie, ajungi să te familiarizezi cu stăpâna lui.

Aşa că nu fu şocat la vederea feţei însângerate şi distruse a lui Sadeas. A ochiului spart, îndesat în orbită de lama care îi pătrunsese până în creier. Fluid ocular şi sânge se scurseseră şi se închegaseră.

Un cuţit în ochi era genul de lovitură care ucidea un bărbat în armură şi cu faţa apărată de coif. Era o manevră pe care te antrenai s-o foloseşti pe câmpul de bătălie. Dar Sadeas nu purtase armură şi nu fusese pe câmpul de bătălie.

Dalinar se aplecă să cerceteze trupul care zăcea pe masă în lumina pâlpâitoare a unor opaiţe cu ulei.

— Un asasin, zise Navani, ţâţâind şi clătinând din cap. Nu-i bine!

În spatele lui se adunaseră Adolin, Renarin, Shallan şi câţiva podari. În faţa lui stătea Kalami: femeia slabă cu ochi portocalii era una dintre condeierele lui cele mai experimentate. Îl pierduseră pe soţul ei, Teleb, în bătălia împotriva Pustiitorilor. Nu-i plăcea să apeleze la ea în acest moment de doliu, dar Kalami insistase să rămână la datorie.

Dar-ar furtunile, îi rămăseseră atât de puţini ofiţeri superiori! Cael căzuse în timpul ciocnirii dintre Furtuna Eternă şi marea furtună, după ce aproape că ajunsese în siguranţă, îi pierduse pe Ilamar şi Perethom din pricina trădării lui Sadeas de la Turn. Unicul înalt lord care-i rămăsese era Khal, care încă se refăcea după rana primită în timpul ciocnirii cu Pustiitorii… despre care nu pomenise nimănui până nu fusese toată lumea în siguranţă.

Până şi regele Elhokar fusese rănit de asasini în palatul său, în timp ce armatele luptau în Narak. Era în convalescenţă de atunci. Dalinar nu era sigur că va veni să vadă cadavrul lui Sadeas.

În orice caz, penuria de ofiţeri cu care se confrunta acum explica prezenţa celorlalţi doi ocupanţi ai încăperii: înaltul prinţ Sebarial şi amanta lui, Palona. Fie că-ţi plăcea de el sau nu, Sebarial era unul dintre cei doi înalţi prinţi încă în

viaţă care răspunseseră chemării sale de a porni către Narak. Dalinar trebuia să se bazeze pe cineva şi în majoritatea înalţilor prinţi n-avea deloc încredere.

Sebarial şi cu Aladar – care fusese chemat, dar încă nu sosise – aveau să fie temelia unui nou Alethkar. Atotputernicul să-i aibă în pază pe toţi!

— Ei bine, zise Palona cu mâinile în şolduri, privind cadavrul lui Sadeas, presupun că asta-i o problemă mai puţin!

Toţi cei din încăpere se întoarseră către ea.

— Ce? exclamă ea. Să nu-mi spuneţi că nu vă gândeaţi toţi la asta!

— N-o să arate bine, Luminăţie, spuse Kalami. Toţi o să facă ce-au făcut soldaţii ăia de afară: o să presupună că domnia ta ai pus să fie asasinat.

— Vreo urmă de-a Cristalsabiei? întrebă Dalinar.

— Nu, domnule, răspunse unul dintre podari. O fi luat-o ucigaşul.

Navani mângâie umărul lui Dalinar.

— N-aş fi zis-o exact ca Palona, dar omul ăsta *chiar* a încercat să te omoare. Poate că-i mai bine aşa.

— Nu, zise prinţul cu glas răguşit. Aveam toţi nevoie de el.

— Dalinar, ştiu că eşti disperat, spuse Sebarial. Prezenţa mea aici e o dovadă suficientă. Dar sigur n-am decăzut într-atât, încât să ne fie mai bine cu Sadeas printre noi. Simt de acord cu Palona. Călătorie sprâncenată!

Prinţul ridică privirea şi cercetă încăperea. Sebarial şi Palona. Teft şi Sigzil, locotenenţii Podului Patru. O mână de soldaţi, inclusiv tânăra cercetaşă care venise să-l cheme. Fiii săi, Adolin cel statornic şi impenetrabilul Renarin. Navani, cu mâna pe umărul lui. Până şi Kalami cea vârstnică, cu mâinile încrucişate dinainte, încuviinţând când îi întâlni privirea.

— Toţi sunteţi de aceeaşi părere, aşa-i? întrebă Dalinar.

Nimeni nu-l contrazise. Da, omorul acesta nu era prielnic reputaţiei sale şi ei înşişi n-ar fi mers atât de departe încât

să-l ucidă pe Sadeas. Dar acum că el nu mai era… ei bine, ce rost avea să verşi lacrimi?

Amintiri se învălmăşeau în mintea lui Dalinar. Zile petrecute împreună cu Sadeas, ascultând planurile grandioase ale lui Gavilar. Noaptea dinaintea nunţii lui Dalinar, când băuseră vin umăr la umăr la un ospăţ deşucheat pe care Sadeas îl organizase pentru el.

Era greu să împace imaginea acelui bărbat mai tânăr, a acelui *prieten,* cu chipul masiv şi îmbătrânit de pe masa din faţa lui. Sadeas adultul fusese un ucigaş a cărui trădare provocase moartea unor oameni mai buni decât el. În numele acelora, abandonaţi în bătălia pentru Turn, Dalinar nu putea simţi decât satisfacţie văzându-l pe Sadeas mort.

Asta îl tulbură. Ştia *exact* ce simţeau ceilalţi.

— Veniţi cu mine!

Ieşi din încăpere, lăsând cadavrul în urmă. Trecu pe lângă gărzile lui Sadeas, care se grăbiră să se întoarcă înăuntru. Aveau să se ocupe de cadavru. Spera că domolise tensiunea suficient ca să prevină o ciocnire neaşteptată între forţele lui şi ale lor. Pe moment, cel mai bun lucru era să îndepărteze Podul Patru de la faţa locului.

Suita lui îl urmă pe coridoarele turnului cavernos, ducând opaiţe cu ulei. Pereţii erau străbătuţi de dungi şerpuite: strate naturale de culori alternative, în tonuri pământii, ca acelea făcute de crem când se usca. Nu-i învinuia pe soldaţii care-i pierduseră urma lui Sadeas: era nemaipomenit de uşor să te rătăceşti în locul acesta, cu coridoarele lui nesfârşite întinzându-se în beznă.

Din fericire, avea idee unde se aflau şi-şi conduse oamenii către marginea exterioară a turnului. Aici traversă o încăpere goală şi ieşi pe unul dintre numeroasele balcoane largi ca nişte curţi.

Deasupra lui se ridica imensul oraş-tum Urithiru, o clădire izbitor de înaltă lipită de peretele stâncos. Compus din zece inele terasate a câte optsprezece caturi fiecare, ora- şul-turn era împodobit cu apeducte, ferestre şi balcoane.

Nivelul cel mai de jos avea secţiuni largi care îi depăşeau perimetrul: întinderi mari de piatră, fiecare un platou în sine. Erau mărginite de balustrade de piatră dincolo de care stânca se termina brusc, lăsând loc prăpăstiilor ce despărţeau culmile muntoase. La început, suprafeţele acestea largi şi plate de piatră îl nedumeriseră. Dar brazdele săpate adânc în stâncă şi jardinierele de pe marginile interioare îi dezvăluiseră la ce serveau. Ele fuseseră *ogoare.* La fel ca marile spaţii pentru grădinărit de pe acoperişul fiecărui inel al turnului, regiunea aceasta fusese cultivată în ciuda frigului. Un asemenea ogor se întindea dedesubtul balconului lor, cu două etaje mai jos.

Dalinar se apropie de marginea balconului şi-şi odihni mâinile pe piatra sa netedă. Ceilalţi se adunară în spatele lui. De-a lungul drumului îl culesese şi pe înaltul prinţ Aladar, un alethi chel, cu aer distins şi cu pielea cafeniu închis. Era însoţit de fiica lui, May, o tânără scundă şi drăguţă de vreo douăzeci de ani, cu ochi arămii, faţă rotundă şi păr negru, specific alethilor, tuns scurt şi încadrându-i obrajii. Navani le relata pe şoptite amănuntele morţii lui Sadeas.

Prinţul brăzdă cu braţul aerul rece, arătând dincolo de balcon.

— Ce vedeţi?

Podarii se adunară să se uite. Printre ei se număra herdazianul, care acum avea două braţe după ce unul îi crescuse cu ajutorul Luminii de Furtună. Oamenii lui Kaladin începuseră să manifeste puteri de Vântalergători, deşi, aparent, erau abia „scutieri”. Navani spusese că aceştia erau ucenici de Radiant, soi destul de răspândit odinioară: bărbaţi şi femei ale căror talente erau legate de maestrul lor, un Radiant cu puteri depline.

Membrii Podului Patru nu se legaseră cu spreni proprii şi, deşi începuseră să manifeste puteri, şi le pierduseră când Kaladin zburase către Alethkar ca să-şi prevină familia de apropierea Furtunii Eterne.

— Ce văd eu? Văd nişte nori, zise herdazianul.

— O *mulţime* de nori, adăugă alt podar.

— Şi niscai munţi, zise altul. Arată ca nişte dinţi.

— Noo, coame, îl contrazise herdazianul.

— Ne aflăm deasupra furtunilor, îi întrerupse Dalinar. O să ne fie uşor să dăm uitării furtuna cu care se confruntă restul lumii. Furtuna Eternă va reveni, aducându-i cu ea pe Pustiitori. Trebuie să presupunem că acest oraş – cu armatele noastre – va rămâne în scurt timp unicul bastion al ordinii din lume. Este chemarea noastră, *îndatorirea* noastră chiar, să preluăm conducerea.

— Al ordinii? zise Aladar. Dalinar, ai *văzut* armatele noastre? Au luptat într-o bătălie imposibilă cu numai şase zile în urmă şi, deşi am fost salvaţi, practic am *pierdut.* Fiul lui Roion este dureros de nepriceput să gestioneze ce a mai rămas din principatul său. Unele dintre cele mai puternice armate – ale lui Thanadal şi Vamah – *au rămas în urmă,* în taberele lor!

— Cei care au venit cu noi se ceartă deja, adăugă Palo- na. Moartea bătrânului Torol o să le ofere încă un subiect pe care să nu se înţeleagă.

Prinţul se răsuci, încleştându-şi pe balustradă ambele mâini cu degetele îngheţate. Un vânt rece îl izbi şi câţiva vântspreni trecură pe alături, având înfăţişarea unor omuleţi translucizi care călăreau briza.

— Luminoasă Kalami, zise Dalinar, ce ştii despre Devastări?

— Luminăţie? îl întrebă ea nesigură.

— Devastările. Ai studiat teoriile vorinismului, nu? Ce poţi să ne spui despre Devastări?

Kalami îşi drese glasul.

— Au fost distrugerea încarnată, Luminăţie. Fiecare a fost atât de nimicitoare, încât omenirea a fost spulberată. Popoare ruinate, societăţi distruse, erudite moarte. După fiecare, a fost nevoie de generaţii în şir ca să se reconstruiască. Cântecele povestesc că pierderile s-au tot acumulat, făcându-ne să regresăm de fiecare dată tot mai

mult, până când Heralzii au lăsat în urmă oameni care aveau săbii şi fabriale şi, la întoarcere, i-au găsit mânuind beţe şi securi de piatră.

— Şi Pustiitorii? întrebă Dalinar.

— Veniseră să anihileze, spuse Kalami. Scopul lor era să cureţe Rosharul de omenire. Erau spectre fără formă. Unii spun că erau spiritele celor morţi, alţii spun că erau spreni veniţi din iad.

— Trebuie să găsim o cale de a împiedica asemenea lucruri să se repete, spuse prinţul încet, întorcându-se din nou către ceilalţi. Suntem cei care trebuie să-i dea un exemplu acestei lumi. Trebuie să oferim stabilitate, un loc în jurul căruia să se adune oamenii. De aceea nu mă pot bucura de moartea lui Sadeas. Mi-a stat ca un ghimpe în coastă, dar a fost un general competent şi o minte strălucită. Aveam nevoie de el. Până se termină povestea asta, avem nevoie de oricine e capabil să lupte.

— Dalinar, zise Aladar, eu aveam obiceiul să mă cioro- văiesc. Eram ca toţi ceilalţi înalţi prinţi. Dar ceea ce am văzut pe câmpul ăla de bătălie… ochii ăia roşii… Sunt alături de tine. O să te urmez până la capătul tuturor furtunilor. Ce vrei să fac?

— Nu avem prea mult timp. Aladar, te numesc noul înalt Prinţ al Informaţiei, responsabil cu judecata şi aplicarea legii în acest oraş. Stabileşte ordinea în Urithiru şi asi- gură- te că înalţii prinţi şi-au delimitat clar regiunile pe care le controlează. Înfiinţează forţe poliţieneşti şi patrulează coridoarele astea. Păstrează pacea şi împiedică ciocnirile între soldaţi, ca aceea pe care am evitat-o ceva mai devreme. Sebarial, te numesc înalt Prinţ al Negoţului. Trece în revistă proviziile noastre şi deschide pieţe în Urithiru. Vreau ca acest turn să devină un oraş funcţional, nu un loc de popas temporar. Adolin, ai grijă ca armatele să urmeze un program de antrenamente. Numără efectivele pe care le avem, ale tuturor înalţilor prinţi, şi anunţă-i că lăncile lor vor fi necesare pentru apărarea Rosharului. Cât timp ei vor

rămâne aici, vor fi sub autoritatea mea în calitate de înalt Prinţ al Războiului. O să le strivim gâlcevile sub povara instrucţiei. Controlăm Animmozii şi controlăm hrana. Dacă vor raţii, vor fi nevoiţi să ne dea ascultare.

— Şi noi? întrebă locotenentul cel neglijent din Podul Patru.

— Continuaţi să exploraţi Urithirul împreună cu cercetaşi! şi condeierele mele, zise Dalinar. Şi daţi-mi de veste imediat ce vi se întoarce căpitanul. Sper că va veni cu veşti bune din Alethkar.

Respiră adânc. În mintea sa, o voce răsună ca de departe. „Uneşte-i! Fii pregătit când va sosi luptătorul inamicului!”

— Ţelul nostru final este protejarea întregului Roshar, continuă el încet. Am văzut costul învrăjbirii dintre noi. Din pricina ei nu am reuşit să oprim Furtuna Eternă. Dar aceea a fost doar încălzirea, încrucişarea săbiilor de dinaintea luptei propriu-zise. Ca să facem faţă Devastării, voi găsi o cale de a înfăptui ceea ce strămoşul meu, Făuritorul Soarelui, n-a reuşit prin politica sa de cuceriri. *Voi unifica* Rosharul.

Kalami scoase o exclamaţie înăbuşită. Nimeni nu unise vreodată întregul continent: nici în timpul invaziilor shinilor, nici în perioada de glorie a Hierocraţiei, nici în timpul cuceririlor Făuritorului Soarelui. Era din ce în ce mai sigur că aceasta era misiunea lui. Duşmanul avea să dezlănţuie cele mai cumplite orori: pe Nefăcuţi şi pe Pustiitori. Pe acel luptător fantomatic în armura lui întunecată.

Dalinar le putea rezista, dacă avea un Roshar unit. Păcat că nu găsise o cale de a-l convinge pe Sadeas să se alăture cauzei sale.

„A, Torol”, îşi zise el. „Câte n-am fi putut înfăptui împreună dacă n-am fi fost atât de învrăjbiţi…”

— Tată?

O voce înceată îi atrase atenţia. Era Renarin, care stătea lângă Shallan şi Adolin.

— N-ai zis nimic de noi. De mine şi de Luminoasa Shallan. Noi ce însărcinări avem?

— Să vă antrenaţi, spuse Dalinar. Ni se vor alătura şi alţi Radianţi şi voi doi va trebui să-i conduceţi. Cândva, cavalerii au fost arma noastră cea mai eficientă împotriva Pustiitorilor. Va trebui să fie din nou aşa.

— Tată… eu… se bâlbâi Renarin. Treaba-i că… Eu? Nu pot. Nu ştiu cum să… Ca să nu mai spun că…

— Fiule, zise prinţul, apropiindu-se de el. Puse o mână «pe umărul băiatului. Am încredere în tine. Atotputernicul şi sprenii ţi-au oferit puteri cu care să aperi şi să ocroteşti acest popor. Foloseşte-le! *Controlează-le* şi, când o să ştii ce poţi face, vino şi dă-mi de ştire! Cred că toţi suntem curioşi.

Renarin expiră încet, apoi încuviinţă.

CU TREIZECI ŞI PATRU DE ANI ÎN URMĂ

Nluguri-de-stâncă trosneau ca nişte cranii sub cizmele lui Dalinar în timp ce se repezea la atac pe câmpia în flăcări. În spate alergau luptătorii lui de elită, o trupă de soldaţi ochi-luminoşi şi ochi-întunecaţi aleşi pe sprânceană. Nu erau o gardă de onoare. Prinţul nu avea nevoie de *gărzi.* Erau pur şi simplu oamenii pe care îi considera suficient de competenţi ca să nu-l facă de râs.

În jurul lui, mugurii-de-stâncă ardeau mocnit. Muşchiul – uscat de căldura verii şi de pauzele lungi dintre furtuni,

specifice anotimpului – se aprindea valuri-valuri, luminând cochiliile mugurilor-de-stâncă. Printre ele dansau focspreni. Şi Dalinar se năpustea prin fum, el însuşi asemenea unui spren, sigur că armura căptuşită şi cizmele groase îl vor proteja.

Duşmanul – împins spre nord de armata sa – se retrăsese în aşezarea din faţă. Cu ceva dificultate, Dalinar aşteptase, ca să-şi poată muta trupele de elită pentru un atac de pe flancuri.

Nu se gândise că duşmanul va da foc câmpiei, îşi va arde cu disperare propria recoltă ca să-i blocheze apropierea dinspre sud. Iadul să le înghită de focuri! Deşi unii dintre oamenii săi erau epuizaţi din pricina fumului şi a căldurii, cei mai mulţi îi rămăseseră alături. Aveau să se izbească de duşman, presându-l să se retragă în direcţia grosului armatei.

Ciocan şi nicovală. Tactica lui favorită: aceea care nu le permitea duşmanilor să se îndepărteze de el.

Răsărind din norul de fum, Dalinar descoperi câteva rânduri de lăncieri ce se aliniau în grabă la marginea sudică a oraşului. În jurul lor se înghesuiau presimţiospreni ca fâşii roşiatice ce creşteau din sol agitându-se în bătaia vântului. Zidul scund de apărare al aşezării fusese dărâmat cu câţiva ani în urmă, după o luptă, aşa că soldaţii aveau doar moloz pe post de fortificaţii. Însă, la răsărit, o culme lată constituia o barieră naturală împotriva furtunilor, ceea ce îi permisese târgului să se întindă aproape ca un adevărat oraş.

Prinţul răcni către soldaţii duşmani, lovind cu sabia – una lungă, obişnuită – în scut. Purta o platoşă solidă, un coif deschis în faţă şi cizme cu întăriturі de fier. Lăncierii din faţa sa şovăiră când din mijlocul fumului şi al flăcărilor se înălţă urletul armatei lui de elită, dând mărturie despre setea ei de sânge.

Câţiva lăncieri îşi aruncară armele şi fugiră. Dalinar rânji. Nu avea nevoie de Cristale ca să intimideze.

Dădu iama printre lăncieri ca un bolovan care se rostogoleşte printr-un crâng de mlădiţe şi sabia sa azvârli jerbe de sânge prin aer. O luptă bună depindea de *elan.* Să nu te opreşti. Să nu gândeşti. Să goneşti înainte şi să-ţi convingi adversarii că sunt ca şi morţi. În felul ăsta, aveau să ţi se împotrivească mai puţin când îi trimiteai pe rugurile lor funerare.

Lăncierii loveau disperaţi, nu atât în încercarea de a ucide, cât pentru a-l ţine la distanţă pe acest nebun. Atât de mulţi îşi concentrară atenţia asupra lui, încât rândurile se rupseră.

Dalinar râse, respinse două lănci dintr-o lovitură de scut, apoi înfipse sabia în pântecele unui bărbat, făcându-i maţele să se reverse. În agonie, bărbatul scăpă lancea, iar cei de alături bătură în retragere la vederea ororii. Prinţul se repezi la ei răcnind şi-i ucise cu sabia mânjită de sângele prietenului lor.

Trupele de elită ale lui Dalinar se ciocniră cu rândul acum rupt şi măcelul începu cu adevărat. El continuă să înainteze, păstrându-şi elanul, croindu-şi drum printre rânduri până ajunse în spate, unde respiră adânc, ştergându-şi sudoarea amestecată cu cenuşă de pe frunte. În apropiere, un tânăr lăncier plângea, chemându-şi mama în timp ce se ţâra pe solul pietros, lăsând în urmă o dâră de sânge. Împrejurul lui, spaimospreni se amestecau cu durerosprenii portocalii şi vinoşi. Dalinar clătină din cap şi, din mers, îşi înfipse sabia în spinarea băiatului.

Oamenii îşi strigau adesea părinţii în clipa morţii. Nu conta ce vârstă aveau. Văzuse oameni cărunţi făcând-o, dar şi puştani ca acela de mai-nainte. „Nu-i cu mult mai tânăr decât mine”, îşi zise el. Să fi avut vreo şaptesprezece ani. Dar Dalinar nu se simţise niciodată tânăr, indiferent de vârstă.

Trupele lui de elită despicau în două linia duşmană. Prinţul jucă în loc, scuturându-şi lama însângerată,

simţindu-se alert, însufleţit, însă nu cu adevărat *viu.* Unde era?

„Haide…”

Un grup mai mare de soldaţi duşmani se apropia în fugă pe stradă, condus de câţiva ofiţeri în uniforme roşu cu alb. După felul brusc în care se opriră, presupuse că erau alarmaţi descoperind că lăncierii lor căzuseră atât de repede.

Dalinar atacă. Trupele lui de elită ştiau că trebuie să stea cu ochii pe el, aşa încât cincizeci de oameni i se alăturară imediat. Restul trebuia să-i dea gata pe nefericiţi! lăncieri. Cincizeci erau de-ajuns. Pe străduţele înghesuite ale aşezării, prinţul n-ar fi trebuit să aibă nevoie de mai multi.

Îşi concentră toată atenţia asupra unicului călăreţ. Purta o armură făurită astfel încât să semene cu o Cristalarmură, deşi era doar din oţel. Îi lipseau frumuseţea şi puterea unei adevărate Armuri. Totuşi el părea cea mai importantă persoană din jur. Spera că asta însemna că era şi cel mai bun.

Garda de onoare a bărbatului se repezi să atace şi Dalinar simţi că în el se trezeşte ceva. Ca o sete, o nevoie fizică.

O provocare. Avea nevoie de *o provocare!*

Se prinse în luptă cu cel dintâi membru al gărzii, atacând iute şi brutal. Lupta pe un câmp de bătălie nu era totuna cu duelul în arenă. Dalinar nu dansă în jurul celuilalt ca să-l încerce. Dacă făceai aşa ceva aici, te puteai pomeni că te înjunghie altul pe la spate. În schimb, lovi zdravăn cu sabia de sus în jos şi adversarul îşi ridică scutul ca să pareze. Dalinar dădu o serie de lovituri rapide, puternice, ca un toboşar bătând un ritm furios. *Bum, bum, bum, bum!*

Soldatul inamic îşi ţinea scutul deasupra capului, cedându-i astfel controlul lui Dalinar, care îşi înălţă dinainte scutul, izbindu-l cu el şi silindu-l să se retragă până când bărbatul se împiedică, oferindu-i o deschidere.

Acesta nu mai avu prilejul să-şi cheme mama.

Trupul se prăbuşi la picioarele lui, iar Dalinar îşi lăsă trupele de elită să se ocupe de ceilalţi; avea cale liberă către luminlord. Cine era? înaltul prinţ lupta în nord. Era vreun alt ochi-luminoşi influent? Sau… nu auzise oare ceva despre un fiu în timpul interminabilelor consilii de război ale lui Gavilar?

În tot cazul, arăta măreţ călare pe iapa cea albă, urmărind bătălia prin viziera coifului, cu mantia fluturând în jur. Duşmanul îşi duse sabia la coif, semnalându-i lui Dalinar că accepta provocarea.

Idiotul!

Prinţul ridică braţul cu scutul şi arătă spre el, sigur că măcar unul din arcaşii săi îi rămăsese pe aproape. Într-adevăr, Jenin înaintă, îşi desprinse arcul scurt din spate şi – în timp ce luminlordul scotea un strigăt de surprindere – săgetă calul în piept.

— Nu-mi place să trag în cai, bombăni Jenin pe când animalul îndurerat se cabră. E ca şi cum ai arunca o mie de broami în ocean, Luminăţie.

— O să-ţi cumpăr doi după ce terminăm, zise Dalinar, în timp ce luminlordul cădea de pe cal.

Dalinar se feri, evitând loviturile de copite însoţite de nechezături de durere, şi-l căută din priviri pe călăreţul căzut. Spre încântarea sa, adversarul tocmai se ridica.

Se atacară cu furie, cu lovituri largi de sabie. Viaţa era *elan.* Alege-ţi o direcţie şi nu lăsa nimic – fie om sau furtună – să te întoarcă din drum. Dalinar îl presă pe luminlord, abătând asupra lui o ploaie de lovituri furioase şi insistente, care-l siliră să dea îndărăt.

Simţea că e pe punctul de a câştiga înfruntarea asta, că o controla, până când îşi lovi adversarul cu scutul şi – în momentul impactului – simţi ceva *plesnind.* Una din chingile care îi prindeau scutul de braţ cedase.

Adversarul reacţionă imediat. Izbi scutul, făcându-l să se răsucească în jurul braţului lui Dalinar până când cealaltă curea se rupse şi ea. Scutul se desprinse şi căzu.

Prinţul se împletici, măturând aerul cu sabia în încercarea de a para o lovitură care nu sosi. În schimb, luminlordul fandă şi-l izbi cu scutul său.

Dalinar evită următoarea lovitură, dar reverul îl nimeri în tâmplă, făcându-l să se poticnească. Coiful i se suci şi metalul îndoit îi crestă scalpul, dându-i sângele. Văzu dublu şi lumea îi jucă pe dinaintea ochilor.

„O să se apropie pentru lovitura de graţie.”

Cu un răcnet, Dalinar îşi repezi sabia în sus într-o paradă căznită, disperată, nimerind arma luminlordului şi zburându-i-o din mână.

În schimb, acesta îl lovi în faţă cu pumnul înmănuşat. Nasul i se sparse.

Prinţul căzu în genunchi, scăpând sabia din mână. Adversarul său respira precipitat, înjurând între două guri de aer, epuizat de încăierarea aceea scurtă, dar intensă. Duse mâna la pumnalul de la centură.

În Dalinar se deşteptă o emoţie.

Era ca un foc care umplea golul din el. Îl străbătu şi-l trezi, limpezindu-i mintea. Larma luptei dintre trupele lui de elită şi garda de onoare a luminlordului se estompă, scrâşnetul metalului pe metal deveni abia un clinchet, icnetele se transformară într-un murmur distant.

Dalinar zâmbi. Apoi zâmbetul i se lărgi, dezgolindu-i dinţii. Vederea îi reveni la normal şi luminlordul, cu pumnalul în mână, ridică privirea şi dădu îndărăt tresărind. Părea îngrozit.

Prinţul scoase un răcnet şi, scuipând sânge, se aruncă asupra adversarului. Lovitura acestuia i se păru jalnică şi se feri pe sub ea, izbindu-l cu umărul în pântece. Înăuntrul lui vibră ceva, pulsul bătăliei, ritmul uciderii şi-al morţii.

Fiorul.

Dezechilibrându-şi adversarul, îşi căută sabia, însă Dym îi răcni numele şi-i aruncă o halebardă cu un cârlig într-un capăt şi un topor lat şi ascuţit în celălalt. Dalinar o apucă

din zbor, se răsuci, agăţă cu tăişul ei glezna luminlordului şi smuci.

Luminlordul se prăbuşi la pământ în zăngănit de oţel, înainte ca Dalinar să poată profita, doi membri ai gărzii de onoare reuşiră să se degajeze din încăierare şi săriră să-şi apere stăpânul.

Prinţul îşi îngropă tăişul halebardei în coastele unuia. Şi-o eliberă cu o smucitură şi se răsuci din nou, izbind coiful luminlordului ce se ridica în picioare şi doborându-l în genunchi. Apoi se întoarse şi pară în ultima clipă cu mânerul halebardei o lovitură de sabie a celuilalt soldat.

Dalinar strânse halebarda în ambele mâini şi o împinse în sus, ridicând sabia soldatului în aer, deasupra capului său. Inaintă până stătu faţă în faţă cu el. Îi simţea răsuflarea.

Scuipă în ochii soldatului sângele care îi curgea din nas, apoi îl lovi cu piciorul în stomac. Se răsuci către luminlord, care încerca să-şi ia tălpăşiţa. Prinţul mârâi, lăsându-se în voia Fiorului. Roti halebarda cu o singură mână, înfigându-i cârligul în coasta luminlordului, apoi o smuci, doborându-l din nou.

Bărbatul se rostogoli pe spate. Fu răsplătit cu imaginea lui Dalinar coborându-şi halebarda cu ambele mâini şi îngropându-i ţepuşa în platoşă şi în piept. Răsună un trosnet satisfăcător şi, când o retrase, era plină de sânge.

Ca şi cum lovitura ar fi fost un semnal, garda de onoare cedă în cele din urmă în faţa elitelor lui. Dalinar îi privi retragerea zâmbind, în timp ce în jurul lui răsăreau gloriospreni ca sfere aurii, luminoase. Oamenii lui îşi desprinseră arcurile scurte din spinare şi trimiseră o duzină de săgeţi în spinările duşmanilor care se retrăgeau. Pe focul Iadului, era plăcut să învingi o armată mai numeroasă ca a ta!

Lângă el, luminlordul doborât gemu încet.

— De ce? întrebă el dinăuntrul coifului. De ce noi?

— Nu ştiu, zise Dalinar, aruncându-i din nou halebarda lui Dym.

— Nu… *nu ştii?* exclamă muribundul.

— Fratele meu e cel care alege. Eu doar mă duc unde-mi cere el, zise Dalinar.

Făcu un semn către muribund şi Dym înfipse sabia la subsuoara bărbatului în armură, terminând treaba. Omul luptase destul de bine. Nu avea rost să-i prelungească suferinţa.

Un alt soldat se apropie, aducând sabia lui Dalinar. Lama avea o ciobitură de mărimea degetului mare. Părea că se şi îndoise.

— Luminăţie, asta ar trebui s-o înfigeţi în părţile moi, nu să ciocăniţi cu ea părţile tari, zise Dym.

— O să ţin minte, zise Dalinar, aruncând sabia, în timp ce un soldat îi alegea alta dintre ale celor căzuţi.

— Ăăă, sunteţi teafăr, Luminăţie? întrebă Dym.

— Mai bine ca oricând, zise el cu vocea uşor îngroşată din pricina nasului înfundat.

Durea precum chinurile Iadului, atrăgând un stol mic de durerospreni, care răsăriră din pământ ca mâini mici şi vinoase.

Oamenii se aliniară în jurul său şi Dalinar îi conduse mai departe pe stradă. Nu trecu mult şi întrezări în faţa sa grosul forţelor duşmane, încă luptând, hărţuite de armata lui. Le ordonă oamenilor să se oprească şi-şi cântări opţiunile.

Thakka, căpitanul trupelor lui de elită, se întoarse spre el.

— Ce ordonati, domnule?

— Invadaţi clădirile alea! spuse Dalinar, arătând un şir de case. Să vedem cât de bine o să lupte când o să vadă că le adunăm familiile afară.

— Oamenii vor vrea să jefuiască, zise Thakka.

— Ce-i de furat din colibele astea? Piei mucezite şi castroane din mugur-de-stâncă? îşi scoase coiful şi-şi şterse sângele de pe faţă. Pot să le jefuiască pe urmă. Acum îmi trebuie ostatici. Undeva în oraşul ăsta, lua-l-ar furtunile, sunt civili. Găseşte-i!

Thakka încuviinţă şi se apucă să strige ordine. Dalinar întinse mâna după o ploscă cu apă. Trebuia să se întâlnească cu Sadeas şi…

Ceva îl izbi în umăr. Abia apucă să-l întrezărească, un obiect negru şi neclar, care îl lovi cu forţa copitei unui cal de povară. Îl doborî şi durerea îi înflori într-o parte.

Se pomeni întins pe jos şi clipi nedumerit. Din umărul lui drept se iţea o *săgeată* cu coada lungă şi groasă, lua-o-ar furtuna! Pătrunsese drept prin cămaşa de zale, într-o parte, acolo unde cuirasa se întâlnea cu braţul.

— Luminăţie! exclamă Thakka, apărându-l pe Dalinar cu trupul lui. Kelek! Luminăţie, sunteţi…

— Pe focul Iadului, de unde-a venit săgeata asta? întrebă Dalinar.

— De-acolo de sus, spuse unul dintre oamenii lui, arătând culmea de deasupra oraşului.

— Trebuie să fie mai bine de *patruzeci şi cinci de stânjeni* pân-acolo, zise prinţul, împingându-l la o parte pe Thakka şi ridicându-se în picioare. N-avea cum să…

De data asta se uita, aşa că putu să sară în lături din calea următoarei săgeţi, care căzu la numai un pas de el şi se frânse de solul pietros. O privi, apoi începu să strige:

— Caii! Unde-s caii, lua-i-ar furtuna?

Un pâlc de soldaţi se apropie în pas alergător, aducând toţi cei unsprezece cai pe care-i conduseseră cu grijă pe câmpul de luptă. În timp ce apuca frâiele lui Noapte, juganul lui negru, şi se sălta în şa, Dalinar fu nevoit să se ferească de *încă* o săgeată. Cea din braţ îi provoca junghiuri dureroase, dar ceva mai presant îl mâna înainte, ajutându-l să se concentreze.

Se întoarse în galop pe drumul pe care veniseră, ieşind din raza vederii arcaşului, urmat de zece dintre cei mai buni oameni ai săi. Trebuia să fie o cărare în susul pantei aceleia… Da! O serie de trepte din piatră în zigzag, suficient de scunde ca să-l poată mâna pe Noapte în susul lor.

Dalinar se temea ca prada lui să nu fugă până ajungea în vârf. Însă, când năvăli în cele din urmă pe culme, o săgeată i se înfipse în partea *stângă* a pieptului, lângă umăr, pătrunzându-i prin platoşă şi aproape azvârlindu-l din şa.

Pe focul Iadului! Reuşi cumva să rămână pe cal, strângând frâiele într-o singură mână, şi se lăsă cât putu de jos, privind înainte către arcaşul – în continuare o siluetă îndepărtată – care se ridică în picioare pe un dâmb de piatră şi trase o nouă săgeată. Şi încă una. Dar-ar furtuna, iute mai era!

Îl mână pe Noapte într-o parte, apoi în cealaltă, simţind cum Fiorul îi goneşte prin trup. Îi alungă durerea, îngăduindu-i să se concentreze.

În faţa lui, arcaşul păru să se alarmeze în cele din urmă şi sări de unde se cocoţase, luând-o la fugă.

O clipă mai târziu, Dalinar îl făcea pe Noapte să sară peste dâmbul de piatră. Arcaşul se dovedi a fi un bărbat de vreo douăzeci de ani, îmbrăcat în haine grosolane, cu braţe şi umeri ce arătau de parcă ar fi fost în stare să ridice un chull. Prinţul ar fi putut să-l calce în copite, dar preferă să-l mâne pe Noapte în galop pe lângă fugar şi să-l lovească pe bărbat cu piciorul în spate, doborându-l la pământ.

Dalinar îşi înfrâna calul şi mişcarea îi trimise un junghi de durere prin braţ. Îl ignoră, cu ochii lăcrimând, şi se răsuci către arcaş, care zăcea printre săgeţile negre împrăştiate.

Când oamenii săi îl ajunseră din urmă, Dalinar se lăsă să alunece din şa, cu câte o săgeată ieşindu-i din fiecare umăr. Îl apucă pe arcaş şi-l săltă în picioare, remarcându-i tatuajul albastru de pe obraz. Tânărul icni şi se holbă la el. Probabil era o privelişte pe cinste, acoperit de funinginea focurilor, cu chipul ca o mască însângerată din pricina nasului şi a tăieturii din creştet şi străpuns nu de una, ci de *două* săgeţi.

— Ai aşteptat până mi-am dat jos coiful, zise Dalinar. Eşti un asasin. Ai fost trimis aici *anume* ca să mă ucizi pe mine.

Bărbatul tresări, apoi încuviinţă.

— Uluitor! exclamă prinţul, dându-i drumul. Mai arată-mi odată cum ai tras! Cât de departe zici c-a fost, Thakka? Am dreptate, nu? Peste patruzeci şi cinci de stânjeni?

— Aproape şaizeci, zise Thakka, oprindu-şi calul. Dar înălţimea i-a oferit un avantaj.

— Chiar şi-aşa, zise Dalinar, apropiindu-se de buza prăpastie!. Privi peste umăr către arcaşul uluit. Ce-aştepţi? Pune mâna pe arc!

— Pe… arc? întrebă arcaşul.

— Eşti surd, omule? se răsti el. Du-te şi ia-l!

Arcaşul privi feţele sumbre şi ameninţătoare ale celor zece soldaţi călări şi, în mod înţelept, decise să se supună. Luă o săgeată, apoi arcul dintr-un lemn negru şi suplu pe care prinţul nu-l recunoscu.

— Mi-a intrat drept prin armură, dar-ar furtuna! bombăni Dalinar, pipăind săgeata care-l nimerise în partea stângă.

Lovitura aceea nu părea prea gravă: pătrunsese prin oţel, dar asta o făcuse să-şi piardă o bună parte din forţă. Cea din dreapta însă străpunsese cămaşa de zale şi sângele îi şiroia pe braţ.

Clătină din cap şi inspectă câmpul de bătălie, umbrindu-şi ochii cu mâna stângă. La dreapta lui, armatele se ciocneau şi grosul trupelor lui de elită presa flancul. Ariergarda găsise nişte civili şi-i scotea în brânci în stradă.

— Alege un cadavru! zise Dalinar, arătând o piaţă pustie unde mai devreme avusese loc o încăierare. Înfige o săgeată în vreunul din alea, dacă poţi!

Arcaşul îşi umezi buzele, părând în continuare nedumerit. În cele din urmă, scoase un binoclu de la centură şi studie locul.

— Ăla în albastru, de lângă căruţa răsturnată.

Prinţul miji ochii şi încuviinţă. Alături, Thakka descălecase şi scosese sabia din teacă, odihnindu-i tăişul pe umăr. Un avertisment nu chiar subtil. Arcaşul îşi încordă arcul şi trase o singură săgeată cu pene negre. Zbură drept la ţintă, înfigându-se în cadavrul ales.

Un singur veneraţiospren înflori în jurul lui Dalinar ca un inel de fum albastru.

— Părinte al Furtunii! Thakka, până azi aş fi pariat cu tine, pe jumătate de principat, că nu se poate trage-aşa! exclamă el, apoi se răsuci către arcaş. Cum te cheamă, asasinule?

Bărbatul îşi sumeţi bărbia, dar nu răspunse.

— În tot cazul, bun venit în trupele mele de elită! zise Dalinar. Să-i dea cineva un cal!

— Ce? exclamă arcaşul. Am încercat să te *omori*

— Da, de la distanţă. Ceea ce demonstrează un bun-simţ remarcabil. Pot să mă folosesc de un ins cu talentele tale.

— Suntem duşmani!

Dalinar făcu semn către oraşul de la picioarele lor, unde armata inamică, asediată, se preda – în sfârşit!

— Nu mai suntem. Se pare că de-acum suntem aliaţi cu toţii.

Arcaşul scuipă.

— Sclavi sub călcâiul fratelui tău, tiranul!

Prinţul se lăsă ajutat de unul din oamenii săi să încalece.

— Dacă preferi să fii ucis, este o dorinţă pe care o respect. Pe de altă parte, ai putea să mi te alături şi să-mi spui care-i preţul.

— Viaţa luminlordului meu, Yezriar. Moştenitorul, zise arcaşul.

— E cumva cel… zise Dalinar, uitându-se la Thakka.

— …pe care l-aţi ucis acolo jos? Da!

— Are o gaură-n piept, adăugă el, uitându-se din nou către asasin. Ghinion!

— Tu… tu… monstrule! Nu puteai să-l fi luat prizonier?

— Nu! Ceilalţi prinţi se încăpăţânează. Refuză să recunoască dreptul fratelui meu de a domni. Joaca de-a prinse-lea cu ochi-luminoşii de rang înalt îi încurajează pe oameni să riposteze. Dar dacă se ştie că suntem decişi să vărsăm sânge, se vor gândi de două ori. Dalinar ridică din umeri. Ce zici de asta: alătură-te armatei mele şi n-o să jefuim oraşul! Măcar ce-a mai rămas din el.

Bărbatul privi în jos, către armata care se preda.

— Te bagi sau nu? întrebă prinţul. Promit să nu te oblig să tragi în nimeni de care-ţi place.

— Ăăă…

— Grozav! zise Dalinar, apoi întoarse calul şi se îndepărtă la trap.

Peste puţin timp, când trupele sale de elită se apropiară călare, arcaşul cel mohorât era pe calul unuia dintre soldaţi. Pe măsură ce Fiorul pălea, durerea începu să gonească prin braţul drept, dar era suportabilă. Rana de săgeată trebuia văzută de chirurgi.

Când ajunseră din nou în târg, Dalinar dădu ordinul de încetare a jafurilor. Oamenilor lui n-avea să le placă, însă aşezarea asta oricum nu valora mare lucru. Bogăţiile urmau să vină odată ce aveau să ajungă în centrele principatelor.

Lăsă calul să-l poarte la pas prin târg, trecând pe lângă soldaţi care se aşezaseră pe jos ca să bea şi să se odihnească după lupta prelungită. Abia se abţinu să nu tragă sângele pe nasul care încă-l durea. Dacă era spart de-a binelea, n-ar fi fost plăcut.

Dalinar continuă să înainteze, luptându-se cu senzaţia de amorţeală şi de… gol care urma adesea după o luptă. Acesta era momentul cel mai rău. Incă-şi mai amintea cum era să se simtă viu pe deplin, însă trebuia să se confrunte cu revenirea la corvezile zilnice.

Ratase execuţiile. Sadeas urcase deja în vârful lăncilor capul înaltului prinţ local şi pe cele ale ofiţerilor lui. Tare-i mai plăcea lui Sadeas să se dea-n spectacol. Dalinar trecu pe lângă şirul acela sinistru, clătinând din cap, şi-l auzi pe noul său arcaş blestemând cu voce joasă. Trebuia să discute cu omul şi să-i explice că, atunci când trăsese în el ceva mai devreme, trăsese în duşman. Era ceva demn de respect. Dacă ar fi încercat asta acum, împotriva lui Dalinar sau a lui Sadeas, ar fi fost tratat cu totul altfel. Probabil că Thakka umbla deja pe urma familiei insului.

— Dalinar? îl strigă cineva.

Opri calul şi se întoarse în direcţia glasului. Torol Sadeas, superb în Cristalarmura galben aurie care fusese deja curăţată lună, îşi croia drum printr-un grup de ofiţeri. Tânărul cu obrazul roşu părea mult mai bătrân ca acum un an. Când începuseră totul, fusese încă un adolescent deşirat. Acum nu mai era cazul.

— Dalinar, alea-s *săgeţi?* Pe Părintele Furtjmii, omule, arăţi ca o tufă de mărăcini! Ce-ai păţit la faţă?

— Un pumn, răspunse el, apoi arătă căpăţânile înfipte în lănci. Frumoasă treabă!

— Prinţul moştenitor ne-a scăpat, zise Sadeas. O să organizeze o rezistenţă.

— Ar fi impresionant, având în vedere ce i-am făcut eu, zise Dalinar.

Sadeas se destinse în mod vizibil.

— Of, Dalinar! Ce ne-am face fără tine?

— Aţi pierde. Să-mi aducă cineva ceva de băut şi doi medici! în ordinea asta. A, şi am promis că aşezarea nu va fi jefuită. Deci fără furăciuni şi fără sclavi.

— *Ce-ai făcut?* întrebă Sadeas. Cui i-ai promis?

Prinţul arătă cu degetul mare peste umăr, către arcaş. — Altul? întrebă Sadeas cu un geamăt exasperat.

— E un ţintaş nemaipomenit, zise Dalinar. Şi-i şi loial.

Se uită către marginea drumului, unde soldaţii adunaseră câteva femei care plângeau, pentru ca Sadeas să aleagă dintre ele.

— Abia aşteptam să vină seara, comentă el.

— Şi eu abia aşteptam să respir pe nas. O să supravieţuim amândoi. Ceea ce-i mai mult decât se poate spune despre unii dintre puştii cu care ne-am luptat azi.

— Bine, bine, oftă Sadeas. Presupun că putem să cruţăm o aşezare. Ca un simbol al faptului că nu suntem lipsiţi de milă. Îl măsură din nou pe Dalinar din priviri. Prietene, trebuie să-ţi facem rost de nişte Cristale.

— Ca să mă protejeze?

— Să te protejeze? Dar-ar furtuna, în clipa asta nu-s sigur că te-ar putea ucide ceva, nici chiar *o alunecare de teren.* Nu, dar înfăptuind tot ce înfăptuieşti practic neînarmat, ne faci pe noi, ceilalţi, să arătăm prost!

Dalinar ridică din umeri. Nu aşteptă vinul sau medicii, ci mână calul înapoi ca să-şi adune trupele şi să întărească ordinul de a apăra oraşul de jafuri. Odată ce termină, mână animalul către tabăra sa, pe câmpul fumegând.

Pe ziua aceea terminase cu trăitul. Aveau să treacă săptămâni sau poate chiar luni înainte să mai aibă un asemenea prilej.

Ştiu că multe femei care vor citi această scriere o vor privi doar ca pe o nouă dovadă a faptului că sunt un eretic fără teamă de zei, aşa cum susţine toată lumea.

— *Aducătoarea Jurămîntului,* prefaţă

La două zile după ce Sadeas fusese descoperit mort, Furtuna Eternă sosi din nou.

Dalinar traversă odăile sale din Urithiru, atras de furtuna aceasta nefirească. Desculţ pe piatra rece. Trecu pe lângă Navani – care stătea la pupitru şi lucra din nou la memoriile

ei – şi ieşi pe balconul care se proiecta în afară, deasupra prăpastiei de la poalele Urithirului.

Simţea ceva care-i făcea urechile să pocnească, un vânt rece – mai rece decât de obicei – suflând dinspre vest. Şi încă ceva. Un fior lăuntric.

— Părinte al Furtunii, tu eşti? şopti Dalinar. Senzaţia asta de groază?

Lucrul ăsta nu e natural, zise Părintele Furtunii. *E necunoscut.*

— Nu s-a mai întâmplat în timpul Devastărilor de mai-nainte?

Nu. E ceva nou.

Ca întotdeauna, vocea Părintelui Furtunii era îndepărtată, precum un tunet produs undeva la mare distanţă. Părintele Furtunii nu-i răspundea de fiecare dată lui Dalinar şi nu rămânea prin preajmă. Era de aşteptat: el era sufletul furtunii. Nu putea – şi nu trebuia – să fie imobilizat.

Şi totuşi felul în care ignora câteodată întrebările lui trăda o ranchiună aproape copilărească. Uneori părea c-o face numai ca să nu-şi închipuie el că va veni ori de câte ori va fi chemat.

Furtuna Eternă se ivi în depărtare, cu norii negri luminaţi pe dinăuntru de fulgere roşii, sfârâitoare. Din fericire, era suficient de joasă pentru ca partea ei superioară să nu ajungă la nivelul Urithirului. Gonea ca o şarjă de cavalerie, strivind norii obişnuiţi şi paşnici de sub ea.

Dalinar se sili să privească valul acela de întuneric prelingându-se în jurul platoului pe care se afla Urithiru. În curând, turnul lor singuratic părea un far ce se înălţa deasupra unei mări întunecate, ucigaşe.

Tăcerea era stranie. Fulgerele roşiatice nu erau urmate de tunete, cum ar fi fost firesc. Auzea din când în când câte un pârâit, brusc şi şocant ca o sută de crengi frânte deodată. Dar sunetele nu păreau să corespundă străfulgerărilor de lumină roşie ce se înălţau din adâncurile furtunii.

De fapt, furtuna era atât de tăcută, încât auzi foşnetul de stofă care îl anunţă că Navani se strecurase în spatele lui. Îl cuprinse în braţe şi se lipi de el, culcându-şi capul pe umărul lui. Coborându-şi privirea, observă că ea îşi scosese mănuşa de pe mâna interzisă. Era abia vizibilă în întuneric: degete frumoase, suple, delicate, cu unghiile vopsite cu lac roşu. O văzu la lumina primei luni de deasupra şi a străfulgerărilor intermitente ale furtunii de dedesubt.

— Alte noutăţi din apus? şopti Dalinar.

Furtuna Eternă era mai lentă decât o mare furtună şi lovise Shinovarul cu multe ore mai devreme. Nu reîncărca sferele nici dacă le lăsai afară pe toată durata ei.

— Distrestiile zumzăie. Monarhii amână răspunsurile, dar bănuiesc că nu va trece mult şi-şi vor da seama că *trebuie* să ne asculte.

— Cred că subestimezi încăpăţânarea care se naşte în mintea unui bărbat sau a unei femei când poartă o coroană, Navani.

Prinţul se aflase sub cerul liber pe durata multor mari furtuni, mai ales în tinereţe. Văzuse haosul creat de zidul de furtună ce mâna dinaintea ei bolovani şi sfărâmături, ca şi fulgerele ce despicau cerul, urmate de bubuiturile tunetelor. Marile furtuni erau manifestarea supremă a forţelor naturii: sălbatice, de neîmblânzit, trimise să-i amintească omului cât de neimportant era.

Însă marile furtuni nu lăsaseră niciodată impresia că-s pline de ură. Furtuna asta era altfel. Părea *răzbunătoare.*

Scrutând întunericul de sub el, Dalinar avu impresia că putea să vadă ce făcuse furtuna. O serie de imagini azvârlite către el cu furie. Experienţele ei în timp ce traversase fără grabă Rosharul.

Case spulberate în vreme ce uraganul înghiţea urletele locatarilor lor.

Oameni surprinşi pe ogoare, fugind panicaţi din faţa furtunii neprevăzute.

Oraşe lovite de fulger. Târguri înghiţite de umbră. Recolte întregi smulse din rădăcini.

Şi mări vaste de ochi roşii, scânteietori, însufleţindu-se ca nişte sfere proaspăt impregnate cu Lumină de Furtună.

Dalinar lăsă să-i scape o respiraţie şuierătoare şi imaginile păliră.

— Au fost reale? şopti el.

Da, răspunse Părintele Furtunii. *Duşmanul călăreşte furtuna asta. Ştie de existenta ta, Dalinar.*

Nu era o viziune din trecut. Niciun viitor posibil. Regatul său, poporul său, *lumea* întreagă erau luate cu asalt. Respiră adânc. Măcar acesta nu era uraganul nemaiîntâlnit cu care se confruntaseră când Furtuna Eternă se ciocnise cu marea furtună pentru prima oară. Nu părea la fel de puternic. Nu făcea oraşele una cu pământul, dar aducea distrugerea asupra lor şi vânturile atacau în rafale ostile, chiar *deliberate.*

Duşmanul părea mai interesat să lovească aşezările mici. Ogoarele. Oamenii luaţi prin surprindere.

Deşi nu era atât de distrugătoare cum se temuse el, furtuna tot avea să lase în urmă mii de morţi. Oraşe năruite, mai ales acelea fără ocrotire dinspre vest. Mai important, avea să-i răpească pe lucrătorii parshi şi să-i transforme în Pustiitori, asmuţindu-i asupra populaţiei.

În total, furtuna avea să verse atâta sânge, cât nu mai văzuse Rosharul de când… ei bine, de la Devastări.

Ridică mâna şi o luă pe a lui Navani, care i-o strânse.

— Ai făcut ce-ai putut, Dalinar, şopti ea după ce privi un timp. Nu te încăpăţâna să porţi povara eşecului ăstuia.

— N-o s-o fac.

Ea îl eliberă din îmbrăţişare şi-l răsuci, făcându-l să întoarcă spatele furtunii. Purta o rochie de casă, nepotrivită pentru o ieşire în public, dar nu chiar indecentă.

Cu excepţia mâinii cu care îi mângâia bărbia.

— Dalinar Kholin, nu te cred, şopti ea. Pot citi adevărul în muşchii ăştia încordaţi, în felul în care strângi din fălci. Ştiu

că, dac-ai fi strivit sub un bolovan, ai ţine-o morţiş că ai situaţia sub control şi le-ai cere oamenilor să-ţi dea raportul din teren.

Mirosul ei era îmbătător. Şi ochii ei violeţi, strălucitori, fascinanti.

— Trebuie să te relaxezi, zise ea.

— Navani… rosti el.

Ea îl privi întrebător, atât de frumoasă. Mai frumoasă decât pe vremea când fuseseră amândoi tineri. Era gata s-o jure. Căci cum putea fi o femeie mai frumoasă decât era ea acum?

Îi cuprinse ceafa în palmă şi-şi apropie buzele de ale ei. Pasiunea se deşteptă în el. Navani îşi lipi trupul de al lui şi

Dalinar îi simţi sânii prin veşmântul subţire. Îi sorbi buzele, gura, parfumul. În jurul lor porniră să plutească pasiu- nespreni ca fulgi cristalini de zăpadă.

Bărbatul se sili să se oprească şi făcu un pas îndărăt.

— Dalinar, zise ea, în timp ce el se retrăgea. Refuzul tău încăpăţânat de a te lăsa sedus mă face să mă îndoiesc de şiretlicurile mele femeieşti.

— Controlul e important pentru mine, zise el cu glas răguşit şi-şi încleştă mâinile pe balustrada de piatră până i se albiră încheieturile. Ştii cum a fost, ştii ce-am devenit când eram lipsit de autocontrol. N-o să cedez acum.

Ea oftă şi se trase mai aproape de el, desprinzându-i mâna de pe piatră şi strecurându-i-se pe sub braţ.

— N-o să te forţez, dar trebuie să ştiu. Aşa o să continuăm? Tachinându-ne, dansând pe muchia prăpastiei?

— Nu, zise el, privind bezna furtunii. Ar fi inutil. Un general ştie să nu înceapă bătălii pe care nu le poate câştiga.

— Atunci cum?

— O să găsesc o cale de a proceda corect. Cu jurăminte.

Jurămintele erau vitale. Promisiunea, actul de a se lega unul de altul.

— Cum? zise ea, împungându-l cu degetul în piept. Sunt la fel de credincioasă ca majoritatea femeilor… de fapt, mai credincioasă decât multe dintre ele. Dar Kadash ne-a refuzat, la fel şi Ladent, ba chiar şi Rushu. Când i-am pomenit despre asta, a chiţăit şi a luat-o la fugă. *La propriu.*

— Chanada, zise Dalinar, referindu-se la ardenta superioară a taberelor militare. A stat de vorbă cu Kadash şi l-a pus să-i ia pe toţi ceilalţi ardenţi la rând. Probabil c-a făcut-o din clipa în care a aflat că ne curtăm unul pe altul.

— Niciun ardent nu ne va căsători, zise Navani. Ne consideră fraţi. Te străduieşti să găseşti un compromis imposibil. Ţine-o tot aşa şi o anumită doamnă se va întreba dacă îţi pasă cu adevărat!

— Chiar ai gândit aşa ceva? Sincer! o întrebă el.

— Ei… nu.

— Eşti femeia pe care o iubesc, zise Dalinar, strân- gând-o în braţe. Femeia pe care am iubit-o dintotdeauna.

— Atunci cui îi pasă? zise ea. Ardenţii n-au decât să gonească spre iad cu panglici legate de glezne.

— Blasfemie!

— Nu eu le spun tuturor că Zeul a murit.

— Nu chiar *tuturor,* zise el.

Oftă, îi dădu drumul din braţe – deşi nu voia – şi reintră în odăile sale, unde un vas cu cărbuni răspândea o căldură binevenită, fiind totodată şi unica sursă de lumină din încăpere. Recuperaseră fabrialul de încălzire din tabăra militară, dar încă nu aveau Lumină de Furtună ca să-l folosească. Eruditele descoperiseră cuşti şi lanţuri lungi, destinate aparent coborârii sferelor până la nivelul furtunilor, aşa că le puteau reîncărca… asta dacă marile furtuni aveau să revină vreodată. În alte părţi ale lumii, Lăcrimarea reîncepuse, apoi se oprise brusc. Poate c-avea să înceapă iar. Sau poate aveau să vină furtunile. Nimeni nu ştia, iar Părintele Furtunii refuza să-l lumineze.

Navani intră şi trase draperiile groase dinaintea uşii, legându-le bine. Încăperea era ticsită de mobilă, cu jilţuri

înşirate pe lângă pereţi şi covoare făcute sul şi stivuite pe ele. Exista până şi o oglindă mare. Vântsprenii sculptaţi care se învolburau pe rama ei aveau aspectul rotunjit a ceva ce fusese modelat din ceară şi apoi Animmodelat în lemn tare.

Oamenii lui depozitaseră lucrurile astea aici pentru uzul său personal, de parcă şi-ar fi făcut griji că înaltul lor prinţ locuia în încăperi simple de piatră.

— Mâine să punem pe cineva să ia toate astea de aici, spuse Dalinar. E suficient loc pentru ele în odaia de-alături, pe care o putem transforma în anticameră sau salon.

Femeia încuviinţă şi se instală pe o sofa – o văzu reflectată în oglindă – cu mâna încă descoperită, cu rochia de casă alunecându-i pe un umăr şi descoperindu-i gâtul, clavicula şi ceva din ceea ce se afla dedesubt. În clipa asta nu încerca să fie seducătoare. Pur şi simplu se simţea în largul ei alături de Dalinar. Era o familiaritate intimă, dincolo de punctul în care Navani s-ar fi simţit stânjenită dacă el ar fi văzut-o cu anumite părţi descoperite.

Era bine că unul dintre ei era dispus să preia iniţiativa în această relaţie. În ciuda nerăbdării pe care el o manifesta pe câmpul de luptă, acesta era un domeniu unde avusese întotdeauna nevoie de încurajare. La fel ca acum mulţi ani…

— Data trecută când m-am însurat, am făcut multe greşeli, zise Dalinar încet. Am păşit cu stângul.

— N-aş zice asta. Te-ai însurat cu Şşşş pentru Cristalarmura ei, dar multe căsătorii se încheie din considerente politice. Asta nu înseamnă c-ai greşit. Dacă mai ţii minte, te-am încurajat cu toţii s-o faci.

Ca de fiecare dată când se rostea numele răposatei sale soţii, în auzul lui cuvântul era înlocuit de un şuierat uşor ca al unei brize. Numele nu prindea rădăcini în mintea lui la fel cum un om n-ar fi putut să se agaţe de o rafală de vânt.

— Nu încerc să-i iau locul, zise Navani, părând brusc îngrijorată. Ştiu că mai simţi afecţiune faţă de Şşşş. E-n regulă. Pot să te împart cu amintirea ei.

O, cât de puţin înţelegeau toţi! Se întoarse către ea, scrâşni din dinţi din pricina durerii şi o zise:

— Nu mi-o amintesc deloc, Navani.

Femeia îl privi şi se încruntă, ca şi cum n-ar fi fost sigură că auzise bine.

— Nu-mi amintesc nimic despre soţia mea, urmă el. Nu ştiu cum arăta. În ochii mei, portretele ei apar ca pete ceţoase. Numele ei îmi dispare din minte imediat ce este rostit, ca şi cum mi l-ar smulge cineva. Nu-mi amintesc ce ne-am spus când ne-am întâlnit prima oară. Nu-mi amintesc nici s-o fi văzut la ospăţ în seara sosirii ei. Totul e o ceaţă. Pot să-mi amintesc anumite întâmplări legate de soţia mea, dar niciun detaliu despre ea. Totul a dispărut pur şi simplu.

Navani îşi duse la gură mâna interzisă şi, judecând după încruntătura ei îngrijorată, bărbatul îşi dădu seama că, probabil, arăta ca şi cum ar fi îndurat chinurile Iadului.

Se lăsă să cadă pe un jilţ în faţa ei.

— Băutura? întrebă ea încet.

— Mai mult de-atât.

Ea icni.

— Vechea Magie! Ai spus că-ţi cunoşti şi favoarea, şi blestemul.

El încuviinţă.

— Of, Dalinar!

— Ori de câte ori e pomenit numele ei, oamenii se uită la mine cu milă, continuă el. Mă văd menţinând o expresie rigidă şi presupun că îndur cu stoicism. Îşi închipuie că există o durere ascunsă, când de fapt eu mă străduiesc doar să ţin pasul. Este greu să urmăreşti o discuţie când creierul tău nu reţine decât jumătate din ea. Poate că am ajuns s-o iubesc la un moment dat. Nu-mi amintesc. Niciun moment de intimitate, nicio ceartă, *nici un singur cuvânt* pe care mi l-a zis ea. A dispărut şi în urma ei mai sunt doar rămăşiţe care-mi afectează memoria. Nu-mi amintesc cum a murit. Asta mă tulbură, pentru că sunt părţi din ziua aceea despre care *ştiu* că ar trebui să mi le amintesc. Ceva despre un oraş

care s-a răsculat împotriva fratelui meu şi soţia mea fiind luată ostatică?

Asta… şi un lung marş singuratic, în care îl însoţiseră numai ura şi Fiorul. Emoţiile astea şi le amintea bine. Se răzbunase pe cei care-i răpiseră soţia.

Navani se aşează lângă Dalinar şi puse capul pe umărul lui.

— Aş vrea să pot crea un fabrial care să îndepărteze felul ăsta de durere, şopti ea.

— Cred… cred că pierderea ei trebuie să-mi fi provocat o suferinţă cumplită, ţinând cont ce m-a determinat să fac, şopti el. Am rămas numai cu cicatricile. Indiferent de asta,

Navani, vreau să fiu *corect* cu noi doi. Fără greşeli. Aşa cum se cuvine, cu jurăminte pe care să ţi le fac dinaintea cuiva.

— Sunt doar cuvinte.

— În clipa asta, cuvintele sunt cel mai important lucru din viaţa mea.

Ea se gândi.

— Elhokar?

— N-aş vrea să-l pun în situaţia asta.

— Un preot străin? Poate dintre azishi? Sunt *aproape* vorinişti.

— Asta ar fi totuna cu a mă proclama eretic. Ar însemna să merg prea departe. Nu voi sfida biserica vorină. Ezită. Aş putea fi dispus să trişez, totuşi…

— Cum? întrebă ea.

Dalinar ridică ochii către tavan.

— Poate c-am putea apela la cineva cu o autoritate superioară lor.

— Vrei să ne căsătorească un *spren?* întrebă ea, părând amuzată. Ar fi o erezie să recurgi la un preot străin, dar nu şi la un spren?

— Părintele Furtunilor este cel mai mare fragment rămas din Onoare, zise Dalinar. E un crâmpei din Atotputernicul însuşi şi este lucrul cel mai apropiat de un zeu care ne-a rămas.

— Nu mă opun, zise femeia. Aş lăsa şi-un spălător de vase năuc să ne căsătorească. Dar cred că-i puţin cam neobişnuit.

— E cea mai bună soluţie, presupunând că va fi dispus s-o facă.

O privi pe Navani, apoi ridică din sprâncene şi din umeri.

— Asta-i o cerere în căsătorie?

— …Da?

— Dalinar Kholin! Sunt convinsă că poţi mai bine!

Mâna lui poposi pe ceafa ei, mângâindu-i părul negru pe care şi-l despletise.

— Mai bine decât tine, Navani? Nu, nu cred că aş putea. Nu cred că un bărbat a avut vreodată o şansă mai bună ca asta.

Ea zâmbi şi unicul ei răspuns fu un sărut.

Câteva ore mai târziu, în timp ce lua unul din bizarele fabriale-lifturi din Urithiru spre acoperişul turnului, Dalinar era neaşteptat de nervos. Liftul semăna cu un balcon, unul dintre multele înşiruite în interiorul unui puţ vast din centrul Urithirului: un spaţiu în formă de coloană, larg cât o sală de bal, ce se ridica de la parter până la ultimul etaj.

Deşi privite din faţă păreau circulare, terasele oraşului erau, de fapt, semicercuri cu partea plată orientată spre răsărit. De o parte şi de alta, marginile nivelurilor inferioare deveneau una cu muntele, dar partea centrală se deschidea către est. Încăperile aflate pe partea plată aveau ferestre ce dădeau către Obârşie.

Aici, în puţul central, ferestrele astea ocupau un perete întreg. Un panou neîntrerupt de sticlă, înalt de câteva sute de stânjeni. În timpul zilei, lăsa în puţ lumina strălucitoare a soarelui. Acum era întunecat ca umbrele nopţii de afară.

Balconul se ţâra cu viteză constantă de-a lungul unui şanţ vertical din perete. Adolin şi Renarin erau alături de el, împreună cu câţiva soldaţi şi cu Shallan Davar. Navani era deja sus. Ceilalţi se grupaseră pe partea opusă a balconului, oferindu-i spaţiu ca să cugete. Şi să se agite.

De ce era nervos? Abia-şi stăpânea tremuratul mâinilor. Dar-ar furtunile! Parcă era o fecioară în mătăsuri, nu un general trecut bine de jumătatea vieţii.

Simţi un vuiet înăuntrul său. Părintele Furtunii era cooperant acum şi-i era recunoscător pentru asta.

— Încă sunt surprins că ai acceptat atât de uşor s-o faci, îi şopti el sprenului. Recunoscător, dar surprins.

Eu nutresc respect pentru toate jurămintele, îi răspunse Părintele Furtunii.

— Şi pe cele prosteşti? făcute în pripă sau din neştiinţă?

Nu există jurăminte prosteşti. Toate îi deosebesc pe oameni şi pe adevăraţii spreni de animale şi de sprenii inferiori. Sunt semnul inteligenţei, al voinţei neîngrădite şi al alegerii.

Dalinar cugetă la spusele lui, descoperind că această opinie extremă nu-l surprindea. *Trebuia* ca sprenii să fie adepţii extremelor: erau forţe ale naturii. Dar oare aşa gândise şi Onoare însuşi, Atotputernicul?

Balconul îşi continua înaintarea inexorabilă către vârful turnului. Dintre zecile de lifturi, numai câteva funcţionau. Pe vremea când Urithiru fusese prosper, probabil că mergeau toate deodată. Trecură pe lângă nivel după nivel de regiuni neexplorate, ceea ce-l deranjă pe Dalinar. Transformarea acestui loc în fortăreaţa sa era ca o campanie pe un teritoriu necunoscut.

În cele din urmă, liftul ajunse la ultimul etaj şi gărzile lui se repeziră să deschidă porţile. În aceste zile, erau membrii Podului Treisprezece. Celor din Podul Patru le repartizase alte responsabilităţi, socotindu-i prea importanţi ca să facă pur şi simplu de pază, acum că erau pe punctul de a deveni Radianti.

Din ce în ce mai neliniştit, prinţul îi conduse pe lângă câţiva stâlpi decoraţi cu reprezentări ale ordinelor Radianţilor. O scară scurtă îl duse la o trapă ce dădea pe acoperişul turnului.

Deşi fiecare inel era mai îngust decât precedentul, acoperişul tot era lat de peste cincisprezece stânjeni. Aici sus era frig, dar cineva aprinsese vase cu cărbuni care să încălzească şi torţe care să lumineze. Noaptea era neobişnuit de senină şi deasupra, în tării, roiau stelespreni alcătuind modele îndepărtate.

Dalinar nu era sigur ce trebuia să creadă despre faptul că nimeni – nici măcar fiii săi – nu-l luase la întrebări când anunţase că avea se însoare în toiul nopţii, pe acoperişul turnului. O căută din priviri pe Navani şi descoperi şocat că reuşise să găsească o coroană tradiţională de mireasă.

Parura complicată din jad şi turcoaz se potrivea cu rochia de nuntă. Era roşie, ca să-i poarte noroc, brodată cu auriu şi cu o croială mai lejeră decât un havah, cu mâneci largi şi pliuri graţioase.

Oare ar fi trebuit să-şi facă rost şi el de un veşmânt mai tradiţional? Dintr-odată se simţi ca o ramă goală şi prăfuită, atârnată pe perete alături de tabloul frumos care era Navani în ţinuta ei de mireasă.

Lângă ea stătea ţeapăn Elhokar, purtând o haină aurie, oficială, completată pe dedesubt cu o takama lejeră. Era mai palid ca de obicei, ca urmare a tentativei eşuate de asasinat comise asupra lui în timpul Lăcrimării, când sângerase aproape până la moarte. În ultimul timp se odihnise destul de mult.

Deşi deciseseră să renunţe la extravaganţa tipică unei nunţi alethi tradiţionale, mai invitaseră câteva persoane. Pe Luminlordul Aladar cu fiica sa, pe Sebarial cu amanta. Şi pe Kalami şi Teshav, pe post de martori. Se simţi uşurat văzându-le: se temuse că Navani nu va reuşi să găsească femei dispuse să legalizeze nunta.

Mica procesiune era completată de o mână de ofiţeri şi condeiere de-ale lui Dalinar. Chiar în spatele mulţimii adunate între vasele cu cărbuni, zări o faţă la care nu se aşteptase. Kadash, ardentul, venise, aşa cum i se ceruse. Chipul lui bărbos şi plin de cicatrici nu părea mulţumit, dar

măcar venise. Un semn bun. Poate că, având în vedere tot ce se întâmpla pe lume în momentul de faţă, un înalt prinţ care o lua de soţie pe cumnata lui văduvă nu avea să provoace prea multă agitaţie.

Dalinar se apropie de Navani şi-i luă mâinile, una ascunsă în mănuşă, cealaltă caldă la atingere.

— Arăţi fantastic, zise el. Unde-ai găsit astea?

— O doamnă trebuie să fie tot timpul pregătită.

Prinţul îi aruncă o privire lui Elhokar, care înclină din cap. „Asta o să complice şi mai mult relaţia noastră”, îşi zise Dalinar şi citi acelaşi sentiment şi pe chipul nepotului său.

Lui Gavilar nu i-ar fi plăcut să-şi vadă fiul tratat în felul acesta. În ciuda bunelor lui intenţii, Dalinar îl călcase în picioare pe băiat şi preluase puterea. Convalescenţa îndelungată a lui Elhokar agravase şi mai mult situaţia, căci prinţul se obişnuise să ia decizii de unul singur.

Însă s-ar fi minţit pe sine dacă ar fi susţinut că de aici începuse totul. Acţionase pentru binele Alethkarului, pentru binele Rosharului chiar, dar asta nu schimba faptul că, pas cu pas, uzurpase tronul, deşi pretinsese tot timpul că nu asta era intenţia lui.

Dalinar îşi desprinse o mână din mâna lui Navani şi o puse pe umărul nepotului său.

— Îmi pare rău, băiete, zise el.

— De fiecare dată-ţi pare rău, unchiule, zise regele. Asta nu te face să te opreşti, dar presupun că nici n-ar trebui. Asta-i definiţia vieţii tale: decizi ce vrei şi pe urmă obţii. Noi, ceilalţi, am avea ceva de învăţat de aici, dacă am reuşi să ne dăm seama cum să ţinem pasul cu tine.

Dalinar tresări.

— Sunt lucruri despre care trebuie să discutăm. Planuri pe care s-ar putea să le apreciezi. Dar în noaptea asta nu-ţi cer decât binecuvântarea, dacă găseşti în tine dorinţa de a mi-o oferi.

— Asta o s-o facă fericită pe mama, zise Elhokar. Aşa că, fie!

Îşi sărută mama pe frunte, apoi îi părăsi, traversând acoperişul. Dalinar se temu că regele avea să coboare, dar acesta se opri lângă un vas cu cărbuni aflat ceva mai departe, încălzindu-şi mâinile.

— Bun, zise Navani. Singurul care lipseşte este sprenul tău, Dalinar. Dacă are de gând să…

O rafală zdravănă de vânt mătură acoperişul, aducând miros de ploaie, de piatră udă şi de ramuri frânte. Navani icni şi se lipi de el.

Pe cer se ivi o prezenţă. Părintele Furtunii eclipsa totul, un chip ce se întindea de la un orizont la altul, privindu-i poruncitor pe oameni. Aerul deveni nefiresc de liniştit şi, cu excepţia acoperişului turnului, totul păru să dispară. Era ca şi cum ar fi pătruns într-un loc aflat în afara timpului.

Dintre ochi-luminoşi şi soldaţi deopotrivă se ridicară murmure şi exclamaţii. Până şi Dalinar, care se aşteptase la asta, se pomeni dând un pas îndărăt şi se luptă cu impulsul de a se face mic dinaintea sprenului.

JURĂMINTELE SUNT SUFLETUL DREPTĂŢII, tună Părintele Furtunii. DACĂ VREŢI SĂ SUPRAVIEŢUIŢI FURTUNII CE SE APROPIE, JURĂMINTELE TREBUIE SĂ VĂ CĂLĂUZEASCĂ.

— N-am nimic împotriva jurămintelor, Părinte al Furtunii, zise prinţul. O ştii prea bine.

DA. PRIMUL ÎN MII DE ANI CARE S-A LEGAT CU MINE.

Cumva, Dalinar simţi atenţia sprenului întorcându-se către Navani.

ŞI TU. PENTRU TINE JURĂMINTELE AU GREUTATE?

— Cele corecte, zise ea.

ŞI JURĂMÂNTUL TĂU FAŢĂ DE ACEST BĂRBAT?

— Jur dinaintea lui şi a ta şi a oricui ascultă. Dalinar Kholin îmi aparţine şi eu îi aparţin lui.

AI MAI ÎNCĂLCAT JURĂMINTE ŞI ÎNAINTE.

— Toţi oamenii au făcut-o, zise Navani neintimidată. Suntem fragili şi nesăbuiţi. Pe acesta nu-l voi încălca. O jur!

Părintele Furtunii păru mulţumit cu asta, deşi era departe de jurământul de nuntă tradiţional al alethilor.

LEGĂTURIFĂURARULE? întrebă el.

— Şi eu jur de asemenea, zise Dalinar, strângând mâna femeii. Navani Kholin îmi aparţine şi eu îi aparţin ei. O iubesc.

ATUNCI AŞA SĂ FIE.

Prinţul se aşteptase la tunete, la fulgere, la sunetul triumfal al unor trâmbiţe celeste. În loc de asta, timpul păru să-şi reia curgerea. Vântul se domoli. Părintele Furtunilor dispăru. Veneraţiospreni ca inele albăstrui de fum începură să se ridice deasupra capetelor invitaţilor. Mai puţin al lui Navani. În schimb, ea era încununată de gloriospreni, lumini aurii ce i se roteau deasupra capului. În apropiere, Sebarial îşi masa tâmplele ca şi cum ar fi încercat să înţeleagă ce văzuse. Noile străji ale lui Dalinar se înmuiată, de parcă le-ar fi ajuns brusc oboseala.

Adolin, fiind Adolin, chiui. Se apropie în fugă, târând după sine bucuriospreni în forma unor frunze albastre care se străduiau să înainteze la fel de iute ca el. Îi îmbrăţişă pe Dalinar şi apoi pe Navani cu entuziasm. Îl urmă Renarin, mai rezervat, dar, judecând după zâmbetul larg de pe chipul său, la fel de mulţumit.

Restul deveni o ceaţă: strânse mâini, rosti mulţumiri. Insistă că nu era nevoie de daruri, dat fiind că săriseră peste acea parte a ceremonialului tradiţional. Se părea că declaraţia Părintelui Furtunii fusese suficient de impresionantă pentru ca toţi s-o accepte. Până şi Elhokar, în ciuda răbufnirii de mai devreme, îşi îmbrăţişă mama şi strânse umărul lui Dalinar înainte să coboare.

Nu mai rămase decât Kadash. Ardentul aşteptase până la sfârşit. Stătea cu mâinile încrucişate dinainte, în timp ce acoperişul se golea.

Lui Dalinar i se păruse dintotdeauna că roba asta nu i se potrivea lui Kadash. Deşi acesta purta barba pătrată tradiţională, privindu-l, nu vedeai un ardent. Vedeai un

soldat cu o constituţie uscăţivă, o postură ameninţătoare şi ochi pătrunzători, violet-deschis. O cicatrice veche, şerpuită, îi urca spre creştetul ras şi-l ocolea. Poate că acum viaţa lui era una de pace şi servitute, dar îşi petrecuse tinereţea la război.

Dalinar îi şopti lui Navani o promisiune şi ea îl părăsi ca să coboare la catul de dedesubt, unde poruncise să fie aduse bucate şi vinuri, apoi se apropie încrezător de Kadash. Bucuria de a fi înfăptuit în cele din urmă ceea ce amânase atât timp îi gonea prin vene. Era *însurat* cu Na- vani. Era o bucurie pe care o crezuse pierdută încă din tinereţe, un deznodământ la care nici nu *îndrăznise* să *viseze.*

N-avea să-şi ceară scuze pentru asta sau pentru ea.

— Luminăţie, zise Kadash încet.

— Atât de formal, vechiul meu prieten?

— Aş vrea să fi venit aici numai în calitate de prieten, răspunse cu blândeţe Kadash. Dalinar, trebuie să raportez asta. Ardentii nu vor fi mulţumiţi.

— Sunt convins că nu vor refuza să-mi recunoască căsătoria după ce însuşi Părintele Furtunii a binecuvântat unirea noastră.

— Un spren? Te aştepţi să acceptăm autoritatea unui *spren?*

— A unui fragment al Atotputernicului.

— Dalinar, asta-i *blasfemie,* zise Kadash cu suferinţă în glas.

— Ştii că nu-s eretic. Ai luptat alături de mine!

— Şi asta ar trebui să mă liniştească? Amintirea a ceea ce am făcut împreună? îl apreciez pe bărbatul care ai devenit, însă ar trebui să eviţi să-mi aminteşti de bărbatul care-ai fost cândva.

Prinţul şovăi şi o amintire se ridică din abisul dinăuntrul lui, una la care nu se mai gândise de ani buni. Una care-l surprinse. De unde se ivise?

Şi-l aminti pe Kadash însângerat, îngenuncheat în ţărână după ce vomitase până-şi golise stomacul. Un soldat călit,

care întâlnise ceva atât de cumplit, încât până şi el fusese zguduit.

În ziua următoare, demisionase şi se făcuse ardent.

— Riftul, şopti Dalinar. Rathalas.

— Vremuri întunecate, care nu trebuie târâte la lumină, zise Kadash. Dalinar, nu despre… ziua aceea este vorba. Este vorba despre ziua de azi şi despre ceea ce răspândeşti printre condeiere. Discuţii despre ceea ce ai văzut în viziunile tale.

— Mesaje sfinte, zise Dalinar, simţind că i se face frig. Trimise de Atotputernic.

— Mesaje sfinte care susţin că Atotputernicul e *mort?* zise Kadash. Şi care sosesc chiar în ajunul reîntoarcerii Pustiitorilor? Nu-ţi dai seama ce rău arată asta? Sunt ardentul tău şi, tehnic vorbind, *sclavul* tău. Şi, da, poate că-s încă prietenul tău. Am încercat să explic în consiliile din Kharbranth şi Jah Keved că eşti bine intenţionat. Le-am spus ardenţilor Enclavei Sfinte că priveşti către vremurile în care Cavalerii Radianţi erau puri, nu către corupţia lor ulterioară. Le-am spus că nu ai control asupra acestor viziuni. Dar asta a fost înainte să începi să predici că Atotputernicul este mort. Sunt suficient de furioşi din pricina asta şi acum tocmai ai sfidat convenţiile, scuipându-i pe ardenţi în ochi! Eu unul nu cred că are vreo importanţă dacă te însori cu Navani. Interdicţia aia e demodată, de acord. Dar ce-ai făcut în noaptea asta…

Dalinar dădu să pună mâna pe umărul lui Kadash, însă acesta se feri.

— Vechiul meu prieten, zise încet prinţul. Onoare o fi murit, dar am simţit… altceva. Ceva dincolo de el. O căldură şi o lumină. Nu-i vorba că Zeul a murit, ci că Atotputernicul n-a fost *niciodată* Zeul. Şi-a dat toată silinţa să ne călăuzească, dar a fost un impostor. Sau poate numai un agent. O fiinţă nu cu mult deosebită de un spren: a avut puterea unui zeu, dar nu şi pedigriul.

Kadash îl privi cu ochi holbaţi.

— Dalinar, te rog! Să nu mai repeţi niciodată ce-ai zis adineauri! Cred că pot să explic ce s-a petrecut în noaptea asta. Poate. Dar nu pari conştient că te afli la bordul unei corăbii care de-abia dacă pluteşte în vreme de furtună şi te încăpăţânezi să dansezi la prova!

— N-o să ascund adevărul dacă-l descopăr, zise Dalinar. Tocmai ai văzut cu ochii tăi că sunt legat *la propriu* cu sprenul jurămintelor. Nu îndrăznesc să mint.

— Nu te cred capabil de minciună, spuse Kadash, dar te cred în stare să greşeşti. Nu uita c-am fost de faţă. *Nu* eşti infailibil.

„De faţă? Ce anume îşi aminteşte el, iar eu nu pot?” se întrebă prinţul, în timp ce prietenul său se retrăgea, îi făcea o plecăciune, se întorcea pe călcâie şi pleca.

Dalinar îl privi îndepărtându-se. În cele din urmă, clătină din cap şi se duse să se alăture ospăţului nocturn, decis să se retragă de îndată ce ar fi fost momentul potrivit. Avea nevoie de timp cu Navani.

Soţia lui.

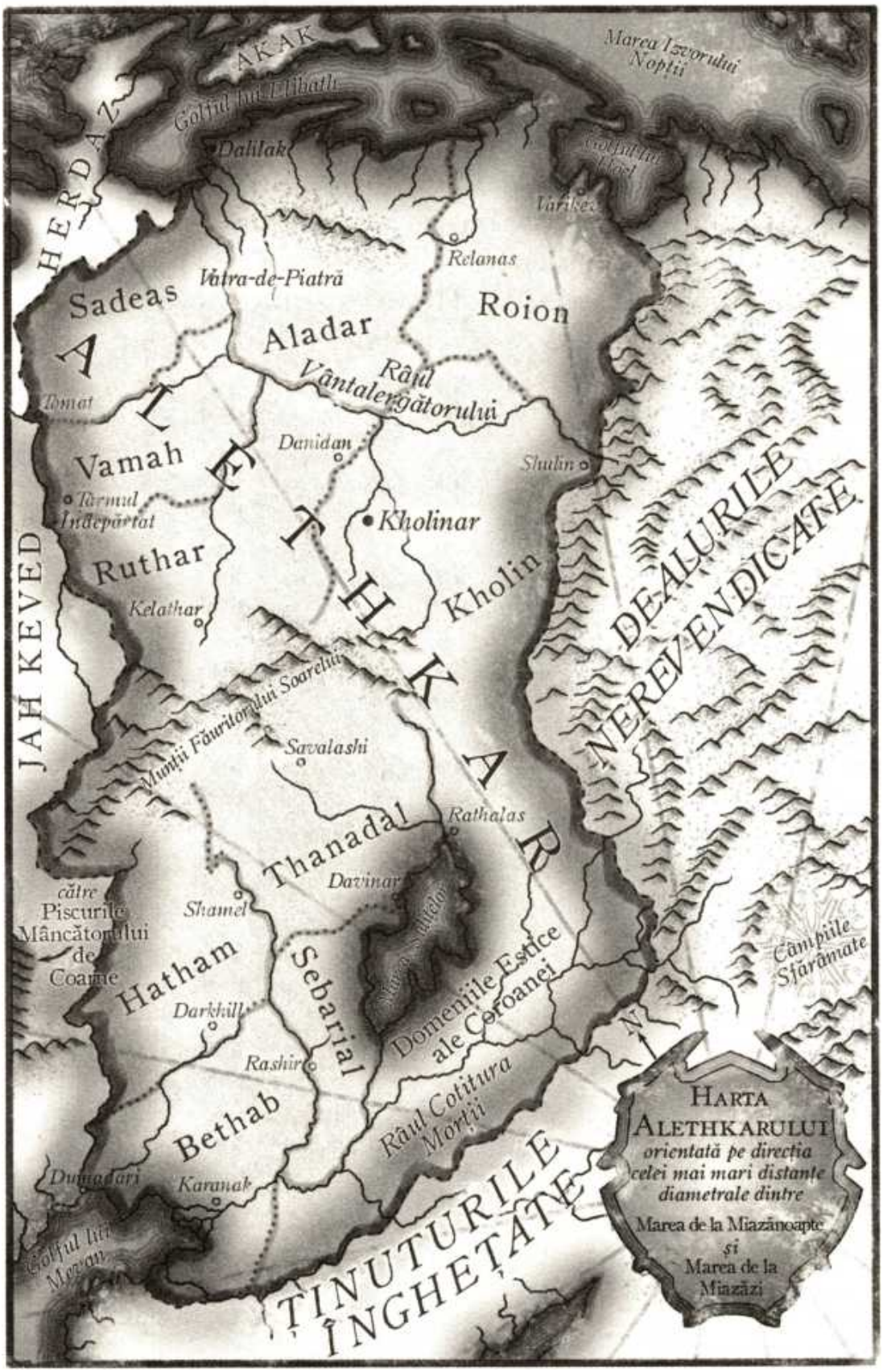
HERDAZ
AKAK
Golful lui Libatli
Dalilak
Marea Izvorului Nopții
Golful Mort
Varikea
Relanas
Vatra-de-Piatră
Sadeas
Aladar
Roion
ALETHKAR
Râul Vântalergătorului
Tomat
Vamah
Danidan
Sluiun
Tărmul Îndepărtat
Kholinar
Ruthar
Kelathar
Kholin
JAH KEVED
DEALURILE NEREVENDICATE
Munții Făuritorului Soarelui
Savalashi
Rathalas
Thanadal
Davinar
către Piscurile Mâncătorului de Coame
Shamel
Hatham
Sebarial
Domeniile Estice ale Coroanei
Câmpiile Sfărâmate
Darkhill
Rashir
Bethab
Râul Cotitura Morții
Dumadari
Karanak
Golful lui Meyan
ȚINUTURILE ÎNGHEȚATE
N
HARTA ALETHKARULUI
orientată pe direcția celei mai mari distanțe diametrale dintre Marea de la Miazănoapte și Marea de la Miazăzi

JYd. Njfta.’ta. P*. Ndsru- usuiZ -tau-

Pot să indic precis momentul în care am hotărât că această istorisire trebuia scrisă. Pluteam între tărâmuri, privind în Umbremar – tărâmul sprenilor – şi dincolo de el.

— *Aducătoarea Jurământului,* prefaţă

Kaladin se ţâra pe un câmp plin de muguri-de-stâncă liniştiţi, pe deplin conştient că întârziase prea mult ca să mai poată preveni dezastrul. Povara eşecului era aproape fizică, asemenea greutăţii unui pod pe care ar fi fost silit să-l care de unul singur.

După atât timp petrecut în regiunea răsăriteană a ţinuturilor furtunii, aproape uitase cum arată un peisaj fertil. Aici, mugurii-de-stâncă creşteau mari aproape cât butoaiele, iar lujerii lor, groşi cât încheietura mâinii lui, se răsfirau să soarbă apa din băltoacele formate pe piatră. Întinderi de iarbă verde viu şi înaltă aproape până la brâu când se ţinea dreaptă se retrăgeau în pământ dinaintea lui. Câmpia era presărată cu viaţăspreni strălucitori, precum fire de praf verde.

Iarba de pe Câmpiile Sfărâmate, pe care le lăsase în urmă, abia îi ajungea până la glezne şi creştea în cuibare îngălbenite, pe pantele ferite de vânt ale dealurilor. Spre

surprinderea sa, se pomeni privind cu neîncredere iarba asta mai înaltă şi mai deasă. Un atacator putea să se ascundă în ea, lăsându-se pe vine şi aşteptând-o să iasă din nou din vizuină. Cum de nu remarcase niciodată? Alergase pe câmpii ca asta, jucându-se de-a prinselea cu fratele său, încercând să vadă care dintre ei era suficient de iute ca să smulgă câteva smocuri de iarbă înainte ca ea să se ascundă.

Se simţea sleit. Epuizat. Cu patru zile în urmă, călătorise către Câmpiile Sfărâmate prin Poarta Jurământului, apoi zburase cu toată viteza către nord-vest. Plin până la refuz cu Lumină de Furtună – şi cărând o avere în formă de nestemate fusese decis să ajungă la el acasă, în Vatra-de-Piatră, înainte de întoarcerea Furtunii Eterne.

După numai jumătate de zi, rămăsese fără Lumină de Furtună undeva pe teritoriul principatului lui Aladar. De atunci mersese pe jos. Poate c-ar fi reuşit să parcurgă în zbor tot drumul până la Vatra-de-Piatră, dacă şi-ar fi cunoscut mai bine puterile. Aşa, străbătuse mai bine de o mie de mile în jumătate de zi, dar pentru ultima porţiune – nouăzeci şi ceva de mile – avusese nevoie de *trei zile* extrem de chinuitoare.

Nu întrecuse Furtuna Eternă, care revenise în ziua aceea, ceva mai devreme, în jurul prânzului.

Kaladin observă nişte sfărâmături iţindu-se din iarbă şi se îndreptă într-acolo. Ierburile se retraseră îndatoritoare dinaintea lui, dând la iveală un putinei spart, din cele folosite ca să facă unt din lapte de scroafă. Se ghemui pe vine şi atinse lemnul crăpat, apoi privi în direcţia altei bucăţi de lemn ce se zărea deasupra vârfurilor ierbii.

Syl coborî către el ca o panglică luminoasă, trecând pe lângă capul lui şi rotindu-se pe deasupra bucăţii de lemn.

— E marginea unui acoperiş, zise Kaladin. Marginea aia care atârnă pe partea opusă vântului.

Probabil acoperişul unei magazii, judecând după celelalte resturi.

Alethkarul nu era cel mai aspru dintre ţinuturile furtunii, dar nu era nici vreunul dintre ţinuturile apusene locuite de nevolnici. Clădirile de-aici se construiau lătăreţe şi scunde, cu pereţi mai zdraveni în partea de răsărit, către Obârşie, ca umărul unui bărbat pregătit să preia forţa unui impact. Ferestrele se făceau numai pe partea opusă furtunii, cea dinspre apus. La fel ca iarba şi copacii, omenirea învăţase cum să facă faţă furtunilor.

Asta cu condiţia ca furtunile să sufle întotdeauna din aceeaşi direcţie. Kaladin făcuse tot ce-i stătuse în puteri ca să pregătească satele şi târgurile prin care trecuse pentru venirea Furtunii Eterne, ce avea să sufle din direcţia greşită, transformându-i totodată pe parshi în Pustiitori puşi pe distrugere. Însă în acele aşezări nimeni nu deţinuse vreo distrestie, aşa că el nu reuşise să ia legătura cu locul său de baştină.

Nu se mişcase suficient de repede. Ceva mai devreme, petrecuse Furtuna Eternă într-o vizuină pe care şi-o săpase singur în stâncă, folosind Cristalsabia: Syl însăşi, care se putea manifesta ca orice armă, după dorinţa lui. Adevărul este că furtuna nu se dovedise nici pe departe la fel de teribilă ca aceea în timpul căreia se luptase cu Asasinul în Alb. Sfărâmăturile pe care tocmai le descoperise mărturiseau că fusese totuşi destul de rea.

Simpla amintire a furtunii roşii ce se dezlănţuise pe lângă ascunzătoarea lui îl umplea de panică. Furtuna Eternă era *atât de greşită,* atât de nefirească, asemeni unui copil născut fără faţă. Unele lucruri pur şi simplu n-ar fi trebuit să existe.

Se ridică şi continuă drumul. Îşi schimbase uniforma înainte de plecare. A lui era zdrenţuită şi plină de sânge. Acum purta o uniformă de rezervă a Casei Kholin. I se părea în neregulă lipsa emblemei Podului Patru.

Ajunse pe culmea unui deal şi zări un râu la dreapta sa. De-a lungul malurilor răsăreau copaci, sorbind cu lăcomie

surplusul de apă. Trebuia să fie Gârla lui Hobble. Deci, dacă se uita către apus…

Umbrindu-şi ochii cu mâna, văzu că dealurile fuseseră golite de iarbă şi muguri-de-stâncă. În curând aveau să fie pline de crem şi polipii de lavis aveau să înmugurească. Procesul nu începuse încă. Acum ar fi *trebuit* să fie Lăcrimarea. În clipa asta ar fi trebuit să plouă blând, dar statornic.

Syl zbură înaintea lui ca o panglică luminoasă.

— Iar ai ochii căprui, remarcă ea.

Trecuseră câteva ore fără să-şi fi chemat Cristalsabia. Când o făcea, ochii lui erau albastru deschis, transparenţi ca sticla, aproape strălucitori. Syl găsea fascinantă alternanţa. Kaladin nu-şi făcuse încă o părere.

— Suntem aproape, zise el, arătând cu degetul. Ogoarele alea sunt ale Hobblekenului. Mai avem cam două ore până la Vatra-de-Piatră.

— Atunci o să fii acasă! zise Syl şi panglica ei de lumină se învârteji, luând forma unei tinere femei în havah vapo- ros, dar strâmt şi închis cu nasturi deasupra mijlocului, cu mâna interzisă acoperită.

Bărbatul îşi începu coborârea mârâind, tânjind după Lumina de Furtună. Să se lipsească de ea după ce avusese atât de multă lăsase în el un gol imens. Aşa avea să fie ori de câte ori o consuma pe toată?

Desigur, Furtuna Eternă nu-i reîncărcase sferele. Nici cu Lumină de Furtună, nici cu alt soi de energie, cum se temuse că s-ar fi putut întâmpla.

— Îţi place noua mea rochie? îl întrebă Syl, stând în aer şi fluturându-şi mâna interzisă acoperită.

— Arăţi ciudat cu ea.

— Vreau să ştii că m-am gândit *o grămadă* la asta. Am petrecut ore întregi gândindu-mă cum… O! Ce-i asta?

Se transformă într-un norişor de furtună care ţâşni către un lurg agăţat de o piatră. Cercetă amfibianul de mărimea unui pumn întâi dintr-o parte, apoi din cealaltă, după care scoase un ţipăt de încântare şi se transformă într-o imitaţie

perfectă a creaturii, cu excepţia faptului că era albastru palid. Făptura fugi speriată, iar ea chicoti şi reveni lângă Kaladin sub forma unei panglici luminoase.

— Despre ce discutam? întrebă, luând înfăţişarea unei tinere femei şi poposind pe umărul lui.

— Despre nimic important.

— Sunt *convinsă* că te mustram. O, da, eşti acasă! Ura! Nu eşti *încântat?*

Ea nu-şi dădea seama, nu înţelegea. Uneori, în ciuda firii ei curioase, anumite lucruri îi scăpau.

— Dar… e casa ta, zise Syl, ghemuindu-se pe umărul lui. Ce nu-i în regulă?

— Furtuna Eternă, Syl, zise Kaladin. Ar fi trebuit să ajungem aici înaintea ei.

Avusese *nevoie* să ajungă aici înaintea ei.

Totuşi cineva trebuia să fi supravieţuit, în mod sigur. Furiei furtunii şi furiei şi mai rele ce o urmase? Năvalei ucigaşe a servitorilor transformaţi în monştri?

O, Părinte al Furtunii! De ce nu se mişcase mai *repede?*

Se sili din nou să mărşăluiască în pas rapid, cu raniţa pe umăr. Povara era în continuare apăsătoare, teribilă, dar descoperi că voia să ştie. Trebuia să vadă.

Cineva trebuia să fie martorul a ceea ce se petrecuse cu căminul lui.

Când mai avea o oră până la Vatra-de-Piatră reîncepu să plouă, deci măcar ciclurile meteorologice nu fuseseră *complet* perturbate. Din nefericire, asta îl sili să parcurgă restul drumului ud până la piele. Plescăi prin băltoace din care răsăreau ploaiespreni, lumânări albastre cu un ochi în vârf.

— O să fie în regulă, Kaladin. O să vezi, îi promise Syl de pe umărul lui.

Îşi crease o umbrelă care s-o apere şi purta în continuare veşmântul vorin tradiţional, şi nu rochiţa ei de copilă.

Cerul se întunecase când ajunse, în cele din urmă, pe culmea ultimului deal acoperit de lavis şi privi în jos către

Vatra-de-Piatră. Se pregătise pentru distrugere, dar tot îl şocă. Unele clădiri pe care şi le amintea… dispăruseră pur şi simplu. Altele nu mai aveau acoperişuri. Din punctul lui de observaţie nu vedea toată aşezarea, nu în întunecimea Lăcrimării, însă majoritatea caselor pe care le putea desluşi erau pustii şi în ruină.

Stătu locului mult timp în noaptea care se lăsa. Nu zărea nicio licărire de lumină în toată aşezarea. Era pustie.

Moartă.

O parte din el se făcu mică, ghemuindu-se într-un colţ, obosită să fie lovită atât de des. Îşi acceptase puterea. Pornise pe calea unui Radiant. De ce nu fusese de ajuns?

Căută imediat din priviri propria lui locuinţă, aflată la marginea oraşului. Dar nu. Chiar dac-ar fi putut-o vedea în penumbra înserării ploioase, nu voia să se ducă acolo. Nu încă. Nu se simţea în stare să se confrunte cu moartea pe care ar fi putut-o găsi.

În schimb, ocoli Vatra-de-Piatră pe la nord-vest, unde un deal suia către conacul lordului local. Aşezările rurale mai mari, ca aceasta, serveau drept centru micilor comunităţi de ţărani din jur. Din această cauză, Vatra-de-Piatră era blestemată cu prezenţa unui conducător ochi-luminoşi de o oarecare importanţă. Luminlordul Roshone, un bărbat a cărui lăcomie distrusese nu doar o viaţă.

„Moash”, îşi zise Kaladin în timp ce urca dealul către conac, tremurând de frig în beznă. La un moment dat, trebuia să se gândească la trădarea prietenului său şi la tentativa de asasinat aproape reuşită asupra lui Elhokar. Deocamdată avea răni mai urgente de îngrijit.

Conacul fusese locul unde erau ţinuţi parshii aşezării. Probabil că de acolo îşi începuseră distrugerea. Era destul de sigur că, dacă ar fi dat peste cadavrul mutilat al lui Roshone, nu i s-ar fi frânt inima.

— Uau, zise Syl. *Mohorealosprenil*

Kaladin ridică ochii şi remarcă un spren neobişnuit zburând în jurul lui. Lung şi cenuşiu, ca o fâşie zdrenţuită

de pânză în bătaia vântului. Se răsucea în jur, fâlfâind. Nu mai văzuse unul ca el decât o dată sau de două ori.

— De ce sunt atât de rari? întrebă bărbatul. Oamenii sunt mohorâţi tot timpul.

— Cine ştie? răspunse Syl. Unii spreni sunt foarte răspândiţi. Alţii se găsesc mai greu. Îl bătu pe umăr. Sunt aproape sigură că o mătuşă de-a mea obişnuia să vâneze arătările astea.

— Să le *vâneze?* Adică să încerce să le zărească? întrebă el.

— Nu. Cum vânaţi voi carapace-mari. Nu-mi aduc aminte cum o chema… Syl îşi înclină capul, ignorând ploaia care curgea prin silueta ei. De fapt, nu era mătuşa mea de-adevăratelea. Era numai un onoarespren la care mă refeream cu termenul ăsta. Ce amintire ciudată!

— Pari să-ţi aminteşti tot mai multe.

— Cu cât stau mai mult alături de tine, cu atât mai multe-mi amintesc. Presupunând că n-o să încerci să mă omori din nou.

Îl privi pieziş. În ciuda întunericului, era suficient de luminoasă pentru ca el să-i desluşească expresia.

— De câte ori o să mă faci să-mi cer scuze pentru asta?

— Pân-acum de câte ori ai făcut-o?

— De cel puţin cincizeci.

— Mincinosule! zise Syl. Nu se poate să fi fost mai mult de douăzeci.

— Scuze.

Stai aşa! Ce era lumina aia din faţa lui?

Kaladin se opri pe cărare. Chiar *era* lumină şi venea dinspre conac. Pâlpâia inconsecventă. Foc? Ardea conacul? Nu, păreau să fie lumânări şi lămpi aprinse înăuntru. Din câte se părea, cineva supravieţuise. Oameni sau Pustiitori?

Trebuia să fie prudent, deşi, pe măsură ce se apropia, descoperi că nu voia. Voia să fie nesăbuit, mânios, pus pe distrugere. Dacă dădea peste făpturile care îi nimiciseră căminul…

— Fii pregătită! îi murmură lui Syl.

Ieşi de pe cărare, care fusese curăţată de muguri-de-stâncă şi alte plante, şi se furişă cu grijă către conac. Lumina strălucea printre scândurile bătute de-a curmezişul ferestrelor, în locul geamurilor neîndoielnic sparte de Furtuna Eternă. Fu surprins să vadă cât de bine rezistase conacul. Veranda fusese smulsă, însă acoperişul rămăsese.

Ploaia acoperea orice sunet şi-l împiedica să mai vadă alte detalii, dar înăuntru *era* cineva sau ceva. Pe dinaintea luminilor treceau siluete.

Cu inima bubuindu-i în piept, Kaladin coti către partea dinspre nord a clădirii. Acolo trebuia să se afle intrarea servitorilor, dar şi baraca parshilor. Dinspre conac veneau zgomote neaşteptat de puternice. Bubuituri. Mişcare. Ca o vizuină plină de şoareci.

Fu silit să străbată grădina pe bâjbâite. Parshii fuseseră adăpostiţi într-o clădire mică, lipită de conac, având o singură încăpere mobilată cu laviţe pentru dormit. Kaladin o descoperi pe pipăite şi simţi că o gaură imensă fusese făcută într-o parte.

Din spatele lui se auzi un hârşâit.

Se răsuci. Uşa întunecată a conacului se deschise, cu marginea ei deformată scrâşnind în contact cu piatra. El se repezi să se ascundă în spatele unei grămezi de coajă-de-pia- tră, dar lumina străpunse perdeaua ploii şi-l învălui. Era un felinar.

Kaladin întinse mâna în lături, gata s-o cheme pe Syl, însă cel care ieşise din conac nu era un Pustiitor, ci un străjer cu un coif vechi, pătat de rugină. Bărbatul ridică felinarul.

— Hei, tu de colo! strigă el la Kaladin, bâjbâind după ghioaga prinsă la centură. Tu! Tu de colo!

Îşi desprinse arma, ţinând-o în mâna tremurândă.

— Ce eşti? Dezertor? Vino la lumină să te văd!

Kaladin se ridică prudent. Nu-l recunoştea pe soldat, dar fie cineva supravieţuise atacului Pustiitorilor, fie acest ins făcea parte dintr-o expediţie venită să cerceteze ce se

petrecuse. În oricare dintre cazuri, era primul semn dătător de speranţă pe care-l văzuse de când sosise.

Ridică mâinile – era neînarmat, cu excepţia lui Syl – şi-l lăsă pe soldat să-l mâne înăuntru.

Am fost convins că murisem. În mod cert, cineva care vedea mai departe decât mine a crezut că am căzut.

— Aducătoarea Jurământului, prefaţă

Kaladin intră în conacul lui Roshone, iar fanteziile lui apocaliptice despre moarte şi pierdere începură să păleascâ pe măsură ce recunoştea lumea. Pe hol, trecu pe lângă Toravi, unul dintre numeroşii fermieri ai aşezării. Şi-l amintea ca pe o fiinţă uriaşă, cu umeri lăţi. De fapt, era cu jumătate de palmă mai scund decât el; majoritatea membrilor Podului Patru erau mai musculoşi.

Toravi nu păru să-l recunoască pe Kaladin. Intră într-o cameră ticsită cu ochi-întunecaţi aşezaţi pe podea.

Soldatul îl mână de-a lungul coridorului luminat de lumânări. Traversară bucătăria şi Kaladin remarcă alte zeci de feţe familiare. Localnicii umpleau conacul, înghesuiţi în fiecare încăpere. Multi stăteau pe podea, grupaţi pe familii şi, deşi păreau obosiţi şi răvăşiţi, erau în viaţă. Respinseseră, aşadar, atacul Pustiitorilor?

„Părinţii mei”, îşi zise Kaladin, croindu-şi drum printr-un pâlc de localnici şi grăbind pasul. Unde erau părinţii lui?

— Hei, uşurel! zise soldatul din spatele lui, apucându-l de umăr. Îl împunse cu ghioaga în şale. Nu mă face să te culc la podea, fiule!

Kaladin se răsuci către el – un ins proaspăt ras, cu ochi căprui care păreau puţin cam apropiaţi unul de altul. Coiful ăla ruginit era o ruşine.

— Acum o să mergem frumuşel să-l găsim pe Luminlordul Roshone şi o să-i explici de ce dădeai târcoale pe aici, zise soldatul. Poartă-te foarte frumos şi poate n-o să te spânzure. Pricepi?

Localnicii din bucătărie îl observară în cele din urmă pe Kaladin şi se retraseră de lângă el. Începură să şuşotească între ei cu ochii măriţi de groază. Se auzeau cuvinte ca „dezertor”, „pecetea sclaviei” şi „periculos”.

Nimeni nu-i rosti numele.

— Ei nu te recunosc? îl întrebă Syl, plimbându-se pe un bufet din bucătărie.

Dar de ce l-ar fi recunoscut pe bărbatul care devenise? Kaladin se văzu reflectat într-o tigaie atârnată lângă cuptorul de cărămidă. Păr lung şi ondulat, cu vârfurile ajungându-i până la umeri. O uniformă grosolană, puţin cam mică, şi faţa acoperită de o barbă ţepoasă, rezultatul câtorva săptămâni în care nu se bărbierise. Ud leoarcă şi epuizat, arăta ca un vagabond.

Nu asta era întoarcerea acasă pe care şi-o imaginase în primele sale luni de război. O reuniune glorioasă, când avea să revină ca erou, cu epoleţi de sergent, aducându-l pe fratele lui teafăr în braţele familiei. În visurile lui, oamenii îl lăudaseră, îl bătuseră pe spate şi-l acceptaseră.

Ce idioţenie! Oamenii ăştia nu-l trataseră niciodată cu amabilitate pe el sau pe ai lui.

— Să mergem! zise soldatul, dându-i un ghiont în umăr.

Kaladin nu se clinti. Când bărbatul îl îmbrânci mai tare, el îşi lăsă trupul să urmeze direcţia loviturii şi schimbarea

centrului de greutate îl făcu pe soldat să se poticnească pe lângă el. Bărbatul se răsuci furios. Kaladin îi întâlni privirea. Soldatul şovăi, apoi făcu un pas îndărăt şi strânse mai tare ghioaga.

— Uau, zise Syl, poposind pe umărul lui. Ce uitătură *urâtă* i-ai aruncat!

— Şmecherii de sergent hârşit, îi şopti Kaladin, apoi se întoarse pe călcâie şi părăsi bucătăria.

Soldatul porni pe urma lui, lătrând un ordin pe care Kaladin nu-l luă în seamă.

Cu fiecare pas pe care-l făcea prin conac era ca şi cum ar fi umblat printr-o amintire. Iată intrândul pentru micul dejun unde îi înfruntase pe Rillir şi Laral în seara când descoperise că tatăl său era un hoţ. Coridorul de dincolo de acesta, plin cu portretele unor oameni pe care nu-i cunoştea, era locul unde se jucase în copilărie. Roshone nu înlocuise tablourile.

Trebuia să le povestească părinţilor lui despre Tien. De aceea nu încercase să ia legătura cu ei după eliberarea din sclavie. Putea să dea ochii cu ei? Pe furtuni, spera că erau în viaţă. Dar putea *să dea ochii cu ei?*

Auzi un geamăt. Era discret, acoperit de vocile oamenilor, totuşi el îl auzi.

— Sunt răniţi? întrebă el, întorcându-se către paznicul său.

— Da, răspunse bărbatul. Dar…

Kaladin îl ignoră şi porni pe coridor, cu Syl zburând la înălţimea capului său. Îmbrânci lumea din cale, urmând sunetele suferinţei omeneşti şi, în cele din urmă, pătrunse pe uşa parloarului. Fusese transformat într-o sală de triaj şi operaţii, unde răniţii erau întinşi pe saltele puse direct pe podea.

O siluetă stătea în genunchi lângă o saltea, prinzând în aţele un braţ rupt. Imediat ce auzise gemetele de durere, Kaladin ştiuse unde îşi va găsi tatăl.

Lirin îl privi. Furtuni! Tatăl lui arăta îmbătrânit, cu cearcăne sub ochii căprui-închis. Părul îi era mai cărunt decât şi-l amintea Kaladin, iar faţa mai suptă. Dar era acelaşi. Chel, mic de statură, slab, cu ochelari şi… uimitor.

— Ce se-ntâmplă? întrebă Lirin, întorcându-se la treabă, înaltul Prinţ şi-a trimis deja soldaţii? A fost mai repede decât ne aşteptam. Câţi ai adus? Chiar ne-ar prinde bine…

Bătrânul şovăi, apoi se uită din nou la el. Şi făcu ochii mari. — Bună, tată! zise Kaladin.

Croindu-şi drum printre localnicii gură-cască, soldatul îl ajunse în cele din urmă pe Kaladin şi-l ameninţă cu ghioaga, ţinând-o ca pe un baston. Kaladin se feri absent şi-l îmbrânci, făcându-l să se împleticească înainte pe hol.

— Chiar tu eşti, zise Lirin.

Apoi se ridică, se repezi la Kaladin şi-l cuprinse în braţe.

— O, Kal! Băiatul meu! Băieţelul meu! Hesina! *HESINA!*

O clipă mai târziu, mama lui se ivi în uşă, ducând o tavă cu bandaje proaspăt fierte. Probabil crezuse că Lirin avea nevoie de ajutor cu vreun pacient. Era cu câteva degete mai înaltă decât soţul ei şi purta părul prins la spate sub basma, aşa cum şi-o amintea Kaladin.

Scoase o exclamaţie şi duse la buze mâna interzisă înmănuşată. Tava din cealaltă mână se înclină şi bandajele căzură pe podea. În urma ei se iviră şocspreni ca nişte triunghiuri galben deschis, care se spărgeau şi se formau din nou. Ea dădu drumul tăvii şi întinse mâna, atingând uşor obrazul lui Kaladin. Syl zbura de colo-colo ca o panglică de lumină, râzând.

Tânărului nu-i venea să râdă. Nu până nu spunea ce avea de spus. Inspiră adânc, se înecă, apoi, în cele din urmă, se forţă să rostească cuvintele:

— Tată, mamă, îmi pare rău! şopti el. Am intrat în armată ca să am grijă de el, dar abia am putut să am grijă de mine.

Se pomeni tremurând şi se lipi cu spatele de perete, lunecând în josul lui până se pomeni aşezat.

— L-am lăsat pe Tien să moară. Îmi pare rău. E vina mea…

— Of, Kaladin, zise Hesina, îngenunchind lângă el şi îmbrăţişându-l. Am primit scrisoarea de la tine, dar acum mai bine de un an ne-au anuntat că ai murit şi tu.

55

— Ar fi trebuit să-l salvez, şopti Kaladin.

— Ba n-ar fi trebuit să pleci deloc, zise Lirin. Dar acum…

Slavă Atotputernicului, acum te-ai întors!

Lirin se ridică cu lacrimile şiroindu-i pe obraji.

— Fiul meu! Fiul meu *trăieşte'.*

Peste puţin timp, Kaladin stătea printre răniţi, ţinând în mâini o cană cu supă caldă. Nu mai mâncase o masă caldă de… cât timp?

— Aia e *în mod evident* o pecete de sclav, Lirin, zise un soldat care se oprise lângă uşa încăperii şi discuta cu tatăl lui Kaladin. E glifa *sas,* deci s-a întâmplat aici, pe teritoriul principatului. Probabil ţi-au zis că a murit ca să te cruţe de ruşine. Şi mai e şi semnul *shash,* şi pe ăla nu-l capeţi numai pentru insubordonare.

Kaladin îşi sorbi supa. Mama îngenunchease alături, protectoare, cu o mână pe umărul lui. Supa avea gustul căminului natal. Fiertură de legume cu lavis opărit, condimentată aşa cum o făcea mama întotdeauna.

În jumătatea de oră care trecuse de la sosirea sa nu vorbise prea mult. Deocamdată voia pur şi simplu să stea cu ei.

În mod ciudat, nu găsea decât amintiri frumoase. Şi-l amintea pe Tien râzând, înseninând până şi cea mai plicticoasă dintre zile. Îşi amintea orele petrecute studiind medicina cu tata sau făcând curăţenie alături de mama lui.

Syl plutea în faţa mamei, îmbrăcată tot cu havahul minuscul, invizibilă pentru toţi, cu excepţia lui Kaladin. Avea o expresie perplexă.

— Marea furtună a venit dintr-o direcţie greşită şi a doborât mare parte dintre clădirile oraşului, îi explica Hesina cu voce joasă. Dar casa noastră este încă în picioare.

A trebuit să ocupăm locul tău cu altceva, Kal, dar îţi putem găsi altul.

Kaladin se uită la soldat. Era căpitanul gărzilor lui Roshone. Parcă-parcă şi-l amintea. Aproape prea arătos ca să fie soldat, dar, pe de altă parte, *era* un ochi-luminoşi.

— Nu-ţi face griji! zise mama. O să găsim o soluţie, indiferent de natura… problemei. Cu toţi răniţii ăştia care vin din satele învecinate, Roshone va avea nevoie de talentele tatălui tău. Nu va risca să provoace o furtună şi să-l supere pe Lirin şi *nu* o să te mai ia nimeni de lângă noi.

Îi vorbea de parcă ar fi fost copil.

Ce senzaţie ireală, să se întoarcă aici şi să fie tratat ca şi cum încă ar mai fi fost băiatul care plecase la război cu cinci ani în urmă! în acel timp, trei bărbaţi purtând numele fiului lor trăiseră şi muriseră. Soldatul călit în oastea lui Amaram. Sclavul, mereu cinic şi furios. Părinţii lui nu-l cunoscuseră pe căpitanul Kaladin, garda celui mai puternic bărbat din Roshar.

Şi apoi… apoi era următorul, bărbatul în care se transforma acum. Un bărbat care stăpânea cerurile şi rostise jurăminte străvechi. Trecuseră cinci ani. Şi patru vieţi.

— E un sclav fugar, şuieră căpitanul. Chirurgule, nu putem să *ignorăm* asta pur şi simplu. Probabil c-a furat uniforma aia. Şi chiar dacă, din cine ştie ce motiv, i s-a dat voie să poarte lance în ciuda tatuajelor sale, e un dezertor. Uită-te la ochii ăia bântuiţi şi spune-mi că nu aparţin unui om care a făcut lucruri cumplite!

— *Este fiul* meu, zise Lirin. O să-i cumpăr contractul de sclav. *Nu-l* iei nicăieri! Spune-i lui Roshone că ori o lasă baltă, ori rămâne fără chirurg! Afară doar dacă nu crede că Mara poate să se ocupe de tot, după numai câţiva ani de ucenicie.

Credeau că vorbesc atât de încet, încât el să nu-i audă?

„Uită-te la răniţii din camera asta, Kaladin! îţi scapă ceva.” Răniţii… aveau fracturi. Contuzii. Foarte puţine plăgi.

Acesta era rezultatul unui dezastru natural, nu al unei lupte. Aşadar, ce se întâmplase cu Pustiitorii? Cine îi alungase?

— Situaţia s-a îmbunătăţit de când ai plecat, îi zise Hesina lui Kaladin, strângându-i umărul. Roshone nu-i la fel de rău ca pe vremuri. Cred că se simte vinovat. Putem să reclădim şi să fim din nou o familie. Şi mai e ceva ce trebuie să ştii. Noi…

— Hesina! zise Lirin, ridicând braţele exasperat.

— Da?

— Scrie o scrisoare către administratorii înaltului prinţ, zise Lirin. Explică-le situaţia: vezi dacă nu putem obţine indulgenţă sau măcar o explicaţie. Se uită către soldat. Ei bine, *acum* stăpânul tău va fi mulţumit? O să aşteptăm să se pronunţe o autoritate mai înaltă şi între timp pot să-mi recapăt fiul.

— Mai vedem, zise soldatul, încrucişându-şi braţele la piept. Nu cred că-mi place ideea unui ins însemnat cu glifa *shash* care umblă brambura prin târgul meu.

Hesina se ridică şi i se alătură lui Lirin. Avură un schimb şoptit de replici, timp în care soldatul se rezemă de cadrul uşii, supraveghindu-l demonstrativ pe Kaladin. Ştia cât de puţin aducea a soldat? Nu umbla ca un bărbat deprins cu lupta. Călca prea apăsat şi ţinea genunchii prea drepţi. Platoşa sa nu era zgâriată şi, când se răsucea, teaca săbiei i se lovea de lucruri.

Tânărul sorbi din supă. Era de mirare că părinţii săi încă-l mai credeau copil? îşi făcuse apariţia în zdrenţe, cu un aer pierdut şi începuse să se smiorcăie vorbind despre moartea lui Tien. Se părea că întoarcerea acasă scosese la iveală copilul din el.

Poate era momentul, pentru prima dată în viaţa lui, să nu mai lase ploaia să-i dicteze stările sufleteşti. Nu putea alunga sămânţa întunecimii din sufletul său, dar, Părinte al Furtunii, nici nu trebuia s-o lase să-l conducă!

Syl se apropie de el mergând prin aer.

— Sunt aşa cum mi-i aminteam.

— Cum ţi-i aminteai? şopti Kaladin. Syl, când am locuit aici, tu nu mă cunoşteai.

— E adevărat.

— Atunci cum poţi să ţi-i aminteşti? întrebă el încruntându-se.

— Pur şi simplu, pot, zise Syl, zburând în jurul lui. Totul e legat, Kaladin. Toate *lucrurile* sunt legate. Nu te cunoşteam atunci, dar vânturile te ştiau şi eu sunt una cu vânturile.

— Eşti un onoarespren.

— Vânturile sunt ale lui Onoare, spuse ea, râzând ca şi cum el ar fi zis ceva ridicol. Suntem rude de sânge.

— Tu n-ai sânge!

— Şi tu n-ai imaginaţie, din câte se pare.

Se opri în aer în faţa lui şi se transformă într-o tânără femeie.

— În plus, mai exista o… altă voce. Pură, cu un cântec ca de cristal lovit, îndepărtată, şi totuşi poruncitoare…

Zâmbi şi se îndepărtă în zbor.

Poate că lumea s-o fi întors pe dos, dar Syl rămânea la fel de impenetrabilă ca de obicei. Kaladin lăsă supa deoparte şi se ridică în picioare. Se aplecă într-o parte, apoi în cealaltă, simţind cum îi trosnesc încheieturile. Se apropie de părinţii lui. Să dea furtuna, toţi cei din târguşorul ăsta păreau mai scunzi decât şi-i amintea. Nu fusese chiar *atât* de scund când părăsise Vatra-de-Piatră, nu?

O siluetă stătea în uşa încăperii, discutând cu soldatul cu coiful ruginit. Roshone purta o haină cu croială specifică ochi-luminoşilor, la modă cu câteva anotimpuri în urmă, care l-ar fi făcut pe Adolin să clatine dezaprobator din cap. Lordul local avea un picior de lemn, dreptul, şi slăbise de când nu-l mai văzuse Kaladin. Pielea atârna pe el precum ceara scursă, făcându-i cute pe gât.

Altminteri, avea aceeaşi ţinută poruncitoare şi aceeaşi expresie mânioasă. Ochii lui galben-deschis păreau să învinovăţească totul şi pe toţi cei din acest târguşor neînsemnat pentru exilul lui. Cândva locuise în Kholinar, dar

fusese implicat în moartea unor cetăţeni – bunicii lui Moash – şi, drept pedeapsă, fusese expediat aici.

Se întoarse către Kaladin, luminat de lumânările de pe pereţi.

— Deci *chiar* trăieşti. Nu te-au învăţat cum să te porţi în armată, din câte văd. Lasă-mă să mă uit la însemnele alea ale tale! întinse mâna şi ridică părul de pe fruntea lui Kaladin. Pe furtuni, băiete! Ce-ai făcut? Ai lovit un ochi-luminoşi?

— Da, zise el.

Şi-i trase un pumn.

Îl lovi pe Roshone drept în faţă. O lovitură zdravănă, cum îl învăţase Hav. Cu degetul mare neprins în pumn, îi lovi pometele cu nodurile primelor două degete, apoi îşi continuă mişcarea de-a curmezişul feţei. Arareori mai dăduse un pumn atât de bun. Aproape că nici nu-l durea mâna.

Roshone căzu ca un copac doborât.

— Asta a fost pentru prietenul meu, Moash, zise Kaladin.

Nu am murit.

Mi s-a întâmplat ceva mai rău.

— Aducătoarea Jurământului, prefaţă

— Kaladin! exclamă Lirin apucându-l de umăr. *Ce faci,* fiule?

Pe podea, Roshone scuipă, cu sângele curgându-i din nas.

— Gărzi! Arestaţi-l! M-aţi auzit?

Syl ateriză pe umărul lui cu mâinile în şolduri. Bătea din picior.

— Probabil c-a meritat-o.

Soldatul ochi-întunecaţi se apropie şi-l ajută pe Roshone să se ridice, în timp ce căpitanul îşi îndrepta sabia către Kaladin. Li se alătură un al treilea, venind în fugă din altă încăpere.

Kal îşi trase un picior îndărăt, adoptând o poziţie de luptă.

— Ce mai aşteptaţi? întrebă Roshone, ţinându-şi batista la nas. Doborâţi-l!

Pe podea, furiospreni se adunau în băltoace.

— Nu, vă rog! strigă mama lui Kaladin, agăţându-se de Lirin. E tulburat. El nu…

Tânărul ridică o mână către ea, cu palma deschisă, cerându-i să tacă.

— E-n regulă, mamă. A fost numai plata unei mici datorii neachitate între mine şi Roshone.

Înfruntă pe rând privirile soldaţilor, iar aceştia se foiră nesiguri. Roshone protestă. Pe neaşteptate, Kaladin se simţi complet stăpân pe situaţie şi… ei bine, mai mult decât stânjenit.

Dintr-odată, perspectiva i se schimbă complet. De când părăsise Vatra-de-Piatră, cunoscuse adevăratul rău, iar Roshone nici nu se putea compara. Nu jurase să-i protejeze până şi pe cei care-i displăceau? Ideea *principală* a tot ce învăţase nu era tocmai să nu mai facă asemenea lucruri? Se uită la Syl şi ea încuviinţă.

„Fii *mai bunY*

Pentru scurt timp, fusese plăcut să fie din nou doar Kal. Din fericire, nu mai era puştiul ăla. Era o persoană nouă şi, pentru prima oară după multă, *multă* vreme, era mulţumit de persoana aceea.

— Retrageţi-vă, oameni buni! le zise Kaladin soldaţilor. Promit să nu-l mai lovesc pe luminlordul vostru. Îmi cer scuze c-am făcut-o. Am fost distras pe moment de trecutul nostru comun. Ceva ce amândoi trebuie să uităm. Spuneţi-mi, ce s-a întâmplat cu parshii? N-au atacat aşezarea?

Soldaţii se mutară de pe un picior pe altul, aruncând priviri către Roshone.

— Am spus *retragereal* se răsti el. Dar-ar furtuna, omule! Ţii sabia aia de parc-ai vrea să tai o cioată-grea. Şi tu? *Rugină* pe coif? Ştiu că Amaram a recrutat aproape toţi oamenii apţi de luptă din regiune, dar am văzut băieţi-mesager cu o ţinută soldăţească mai convingătoare ca a ta!

Soldaţii se uitară unii la alţii. Apoi, roşu la faţă, cel cu ochi-luminoşi îşi vârî sabia în teacă.

— Ce faci? întrebă Roshone. Atacă-l!

— Luminăţie, zise omul cu ochii în pământ, poate nu-s eu cel mai bun soldat de pe-aici, dar ascultaţi la mine: ar trebui să ne prefacem că pumnul ăla n-a fost dat.

Ceilalţi doi soldaţi dădură aprobator din cap. Roshone îl măsură pe Kaladin din cap până-n picioare, tamponându-şi nasul care nu sângera chiar foarte rău.

— Deci au *scos* ceva din tine în armata aia, nu?

— N-ai idee! Trebuie să stăm de vorbă. E pe-aici vreo încăpere care să nu fie ticsită cu oameni?

— Kal, interveni Lirin, vorbeşti prostii! Nu-i da ordine luminlordului Roshone!

Tânărul trecu de soldaţi şi de Roshone şi înaintă pe coridor.

— Ei? se răsti el. Vreo cameră goală?

— La etaj, să trăiţi! zise unul dintre soldaţi. Biblioteca e goală.

— Excelent!

Remarcând că-i spusese „să trăiţi”, Kaladin zâmbi în sinea lui.

— Urmaţi-mă într-acolo!

Porni în direcţia scărilor. Din nefericire, comportamentul autoritar nu putea da rezultate la nesfârşit. Nu-l urmă nimeni, nici măcar părinţii săi.

— Oameni buni, v-am dat un ordin, zise Kal. Nu-mi place să mă repet!

— Şi ce te face să crezi că poţi să dai ordine pe-aici, măi băiete? zise Roshone.

Kaladin se întoarse şi întinse braţul înainte, chemând-o pe Syl. O Cristalsabie strălucitoare şi acoperită de rouă se coagulă din ceaţă în mâna lui. Răsuci Sabia şi o înfipse în podea cu o mişcare fluidă. Incleştă mâna pe mâner şi simţi că ochii îi deveneau albaştri.

Totul încremeni. Localnicii rămăseseră cu gurile căscate. Ochii lui Roshone dădeau să iasă din orbite. În mod curios, tatăl lui Kaladin lăsă capul în jos şi închise ochii.

— Alte întrebări? se interesă Kaladin.

— Când ne-am întors să-i verificăm, dispăruseră, ăăă, Luminăţie, zise Arie, soldatul scund cu coif ruginit. Incuiaserăm uşa, dar într-un perete era ditamai gaura.

— N-au atacat pe nimeni? întrebă Kaladin.

— Nu, Luminăţie.

Tânărul umbla de colo-colo prin bibliotecă. Încăperea era mică, dar ordonată, cu şiruri de rafturi şi un pupitru elegant pentru citit. Fiecare carte era aliniată la perfecţie cu celelalte. Fie slujnicele erau foarte meticuloase, fie cărţile nu erau deranjate prea des. Syl se instală pe un raft, cu spatele rezemat de o carte, legănându-şi copilăroasă picioarele dincolo de margine.

Roshone şedea mai la o parte, plimbându-şi din când în când mâinile peste obrajii înroşiţi, către ceafă, într-un gest ce trăda o nervozitate neobişnuită. Nasul nu-i mai sângera, deşi avea să rămână cu o vânătaie pe cinste. Era numai o porţie infimă din pedeapsa care i se cuvenea, dar Kaladin descoperi că nu simţea niciun impuls să-l bumbăcească. Trebuia să se dovedească mai bun de-atât.

— Cum arătau parshii? îi întrebă el pe soldaţi. S-au schimbat după furtuna aia neobişnuită?

— Cum să nu! zise Arie. Când i-am auzit spărgând zidul, imediat după ce a trecut furtuna, am tras cu ochiul. Arătau ca Pustiitorii, zău că da, cu bucăţi mari de os ieşindu-le prin piele.

— Erau mai înalţi, adăugă căpitanul gărzii. Mai înalţi decât mine, cam la fel de înalţi ca dumneavoastră, Luminăţie. Cu picioare groase ca cioate-grelele şi mâini care ar fi putut sugruma o creastă-albă.

— Atunci de ce n-au atacat? întrebă Kaladin.

Ar fi putut ocupa conacul cu uşurinţă, dar, în schimb, fugiseră în noapte. Asta indica existenţa unui scop mai neliniştitor. Poate că Vatra-de-Piatră era prea mică pentru a merita osteneala.

— Presupun că n-aţi văzut încotro au luat-o? întrebă Kal, uitându-se întâi la soldaţi, apoi la Roshone.

— Ăăă, nu, luminăţie, răspunse căpitanul. Sincer vorbind, ne preocupa mai mult să supravieţuim.

— O să-i spuneţi regelui? întrebă Arie. Furtuna aia ne-a demolat *patru* silozuri. N-o să treacă mult şi o să ajungem să răbdăm de foame, cu toţi refugiaţii ăştia şi fără mâncare. Când o să revină marile furtuni, n-o să avem nici jumătate din casele de care avem nevoie.

— O să-i spun lui Elhokar.

Dar, Părinte al Furtunilor, în restul regatului lucrurile stăteau, probabil, la fel de rău.

Trebuia să se concentreze asupra Pustiitorilor. Nu putea să-i dea raportul lui Dalinar până nu avea Lumină de Furtună ca să zboare înapoi, aşa că pe moment se putea face util aflând unde se aduna inamicul, dacă putea. Ce puneau la cale Pustiitorii? Kaladin nu se confruntase cu puterile lor stranii, deşi auzise rapoarte despre Bătălia de la Narak. Parshendi cu ochi scânteietori, care îi porunceau fulgerului, necruţători şi teribili.

— O să am nevoie de hărţi, zise el. Hărţi ale Alethkarului, cele mai detaliate pe care le ai, şi o metodă de a le transporta fără să le strice ploaia. Se strâmbă. Şi un cal. De fapt, mai mulţi, cei mai buni pe care-i ai.

— Deci acum mă şi jefuieşti? întrebă încet Roshone, cu ochii în podea.

— Să te jefuiesc? întrebă Kaladin. Nu, o s-o numim închiriere.

Scoase din buzunar un pumn de sfere şi le lăsă să cadă pe masă. Se uită către soldaţi.

— Ei? Hărţi? Sunt sigur că Roshone are hărţi ale regiunii.

Bărbatul nu era suficient de important ca să aibă în administrare vreunul dintre domeniile înaltului prinţ, o distincţie de care Kaladin nu fusese conştient când trăise în Vatra-de-Piatră. Acelea erau supravegheate de unul sau mai multi ochi-luminoşi importanţi. Roshone era numai un prim punct de legătură cu satele din jur.

— O să aşteptăm să-şi dea acordul doamna! zise căpitanul gărzilor.

Kaladin ridică din sprânceană. Erau dispuşi să nu-i dea ascultare lui Roshone la cererea lui, dar nu şi doamnei casei?

— Mergeţi la ardenţii casei şi spuneţi-le să pregătească ceea ce am cerut! Va veni şi acordul. Şi faceţi-mi rost de o distrestie conectată cu Tashikkul, dacă vreunul dintre ardenţi are aşa ceva! Vreau să-i dau de veste lui Dalinar imediat ce voi avea Lumină de Furtună pe care s-o pot folosi.

Soldaţii salutară şi ieşiră. Tânărul încrucişă braţele pe piept.

— Roshone, trebuie să pornesc după parshii ăia şi să văd dacă-mi pot da seama ce pun la cale. Presupun că nu ai soldaţi cu experienţă în luarea urmei? O să fie destul de greu să urmăresc creaturile şi fără ploaia asta care transformă totul în mocirlă.

— De ce-s aşa de importanţi? întrebă bărbatul, tot cu ochii în podea.

— Sunt sigur că ţi-ai dat seama, zise Kaladin, făcându-i semn lui Syl care se apropie şi i se puse pe umăr în formă de panglică de lumină. Vremea dată peste cap şi servitorii transformaţi în orori? Furtuna aia cu fulgere roşiatice, care sufla din direcţia greşită? A sosit Devastarea, Roshone! Pustiitorii s-au întors.

Bărbatul scoase un geamăt, se aplecă înainte şi se cuprinse în braţe de parcă avea să i se facă rău.

— Syl? şopti Kaladin. S-ar putea să am nevoie din nou de tine.

— Parcă vrei să-ţi ceri scuze, zise ea, înclinând capul.

— Îmi cer. Nu-mi place ideea să te agit prin aer şi să te izbesc de lucruri.

Ea pufni.

— În primul rând, eu *nu* mă izbesc de lucruri. Sunt o armă *elegantă* şi *graţioasă,* prostănacule! în al doilea rând, de ce te deranjează asta?

— Nu mi se pare corect, răspunse el, tot în şoaptă. Eşti o femeie, nu o armă.

— Stai aşa… deci e vorba despre faptul că-s fată?

— Nu, zise Kaladin imediat, apoi şovăi. Poate. Pur şi simplu mi se pare nefiresc.

Ea pufni.

— Nu-ţi întrebi celelalte arme ce simt cu privire la faptul că le agiţi prin aer.

— Celelalte arme ale mele nu-s persoane, şovăi el. Sau sunt?

Ea îl privi cu capul înclinat şi cu sprâncenele ridicate, ca şi cum ar fi zis o mare prostie.

„Orice lucru are un spren.” Mama îl învăţase asta de când era foarte mic.

— Deci… unele dintre lăncile mele au fost femei? întrebă el.

— De gen feminin, cel puţin, răspunse Syl. Aproximativ jumătate dintre ele. Cam aşa stă treaba cu lucrurile astea. Zbură şi se opri dinaintea lui. E vina voastră că ne personificaţi, aşa că nu te plânge. Desigur, unii spreni mai bătrâni au patru genuri, nu două.

— Ce? De ce?

Ea îi dădu un ghiont în nas.

— Pentru că pe aceia nu şi i-au imaginat oamenii, prostuţule.

Zbură în faţa lui şi se transformă în ceaţă. Când el întinse mâna, Cristalsabia îşi făcu apariţia.

Se apropie de locul unde stătea aşezat Roshone, se aplecă şi ţinu Cristalsabia dinainte, cu vârful aţintit către podea.

Bărbatul îşi ridică privirea, hipnotizat de lama săbiei, aşa cum se aşteptase Kaladin. Nu puteai să fii în apropierea uneia şi să *nu* te simţi atras de ea. Aveau un magnetism anume.

— Cum ai căpătat-o? întrebă el.

— Contează?

Nu-i răspunse, dar ştiau amândoi adevărul. Deţinerea unei Cristalsăbii era de ajuns: dacă o puteai revendica şi nu-ţi era luată, era a ta. Atât timp cât aveă una, glifele de pe fruntea lui erau lipsite de însemnătate. Nimeni, nici măcar Roshone, nu ar fi sugerat contrariul.

— Tu, zise Kaladin, eşti un şobolan, un trişor şi un ucigaş. Dar, oricât de tare mi-ar displăcea, nu avem timp să răsturnăm clasa conducătoare a Alethkarului şi să instaurăm una mai bună. Suntem atacaţi de un duşman pe care nu-l înţelegem şi pe care nu l-am fi putut anticipa. Aşa că va trebui să te aduni şi să-i conduci pe oamenii ăştia.

Roshone privi fix lama, contemplându-şi chipul oglindit în ea.

— Nu suntem neajutoraţi, urmă tânărul. Putem riposta şi o vom face, dar mai întâi trebuie să supravieţuim. Furtuna Eternă va reveni. În mod regulat, deşi nu ştiu încă la ce intervale. Trebuie să te pregăteşti.

— Cum? şopti Roshone.

— Construieşte case cu pante în ambele direcţii. Dacă nu e timp pentru asta, găseşte un loc adăpostit şi barica- daţi-vă acolo. Eu nu pot rămâne aici. Criza asta nu se rezumă la o singură aşezare, la un singur grup, chiar dacă e vorba de târgul *meu* natal şi de oamenii *mei.* Trebuie să mă bazez pe tine. Să ne apere Atotputernicul, dar tu eşti tot ce avem!

Roshone se făcu şi mai mic în jilţul lui. Grozav! Kaladin se îndreptă şi o eliberă pe Syl.

— Aşa vom face, răsună o voce din spatele lui.

Kal încremeni. La auzul vocii lui Laral îl trecu un fior. Se întoarse încet şi descoperi o femeie care nu semăna deloc cu imaginea din mintea lui. Când o văzuse ultima oară, fusese frumoasă şi tânără, într-o rochie perfect croită de-a ochi-luminoşilor, dar ochii ei verde-palid păruseră pustii, îşi pierduse logodnicul, pe fiul lui Roshone, şi devenise în schimb logodnica tatălui lui, un bărbat de două ori mai bătrân decât ea.

Femeia pe care o privea nu mai era o adolescentă. Avea o faţă suptă, cu trăsături ferme, iar părul negru presărat cu fire blonde era prins la spate, într-o coadă fără fasoane. Purta cizme şi un havah practic, ud de ploaie.

Ea îl măsură din cap până-n picioare şi pufni.

— Pare-se că te-ai făcut mare, Kal. Mi-a părut rău când am aflat despre fratele tău. Vino cu mine! Ai nevoie de o distrestie? Am una cu regina regentă din Kholinar, dar n-a prea răspuns în ultima vreme. Din fericire, avem una care face legătura cu Tashikkul, aşa cum ai cerut. Dacă eşti de părere că regele îţi va răspunde, putem să-i transmitem mesajul prin intermediar.

Porni către ieşire.

— Laral… zise el urmând-o.

— Am auzit că mi-ai înjunghiat podeaua, comentă ea. Să ştii că era lemn de calitate. Pe cinstea mea, bărbaţii şi armele lor!

— Am visat să mă întorc, zise Kaladin, oprindu-se pe holul în care dădea biblioteca. Mi-am imaginat că revin ca erou de război şi-l provoc pe Roshone la duel. Voiam să te salvez, Laral.

— Serios? zise femeia, întorcându-se către el. Şi ce te-a făcut să crezi că am nevoie să fiu salvată?

— Nu-mi spune că ai fost fericită cu *ăla,* zise încet Kaladin, arătând către biblioteca din urma lor.

— Se pare că a deveni ochi-luminoşi nu-i oferă unui bărbat nicio uncie de decenţă, zise Laral. Kaladin, încetează să-mi insulţi soţul! Cristalpurtător sau nu, mai spune o vorbă ca asta şi o să pun să fii alungat din casa mea!

— Laral…

— *Sunt* fericită aici. Sau eram până când au început vânturile să sufle din direcţia greşită, zise ea şi clătină din cap. Îţi moşteneşti tatăl. Întotdeauna te simţi obligat să salvezi pe toată lumea, inclusiv pe cei care ar prefera să-ţi vezi de treburile tale.

— Roshone mi-a brutalizat familia! Mi-a trimis fratele la moarte şi a făcut tot ce a putut ca să-l distrugă pe tata!

— Şi tatăl tău a vorbit împotriva soţului meu, discreditându-l în faţa celorlalţi localnici, zise Laral. Tu cum te-ai simţi dac-ai fi un nou luminlord exilat departe de casă, iar cetăţeanul cel mai important al oraşului te-ar critica pe faţă?

Desigur, perspectiva ei era distorsionată. La început, Lirin încercase să se împrietenească cu Roshone, nu? Dar Kaladin descoperi că nu-i ardea să continue discuţia. Ce-i păsa lui? Oricum avea de gând să-şi mute părinţii de aici.

— Mă duc să pregătesc distrestia, zise ea. S-ar putea să dureze până primim răspuns. Între timp, ardenţii ar trebui să-şi aducă hărţile.

— Grozav! zise Kaladin, trecând pe lângă ea. Mă duc să vorbesc cu părinţii mei.

În timp ce cobora treptele, Syl îi poposi pe umăr.

— Deci asta-i fata cu care ar fi trebuit să te însori.

— Nu, şopti Kaladin. Asta-i o fată cu care nu m-aş fi însurat oricum, indiferent ce s-ar fi întâmplat.

— Îmi place de ea.

— Nu mă mir.

Ajunse la baza scării şi privi din nou în sus. Roshone i se alăturase lui Laral în capul treptelor, ţinând în mână nestematele pe care le lăsase Kaladin pe masă. Câte fuseseră?

Cinci sau şase broami de rubin şi poate un safir sau două, socoti el. Dar-ar furtunile… Era o sumă incredibilă, cu mult peste pocalul plin de sfere din pricina căruia Roshone şi tatăl lui Kaladin se duşmăniseră atâţia ani. Acum nu mai reprezentau decât mărunţiş.

Dintotdeauna îi socotise pe toţi ochii-luminoşi ca fiind bogaţi, dar un luminlord neimportant dintr-un târguşor oarecare… ei bine, Roshone era de fapt sărac, numai că era vorba despre alt soi de sărăcie.

Kaladin pomi în căutare prin casă, trecând pe lângă oameni pe care îi cunoscuse cândva, oameni care acum şopteau „Cristalpurtător” şi i se dădeau zoriţi la o parte din cale. Fie! îşi acceptase locul din clipa în care o înhăţase pe Syl din aer şi rostise Cuvintele.

Lirin era din nou în salon, îngrijindu-se de răniţi. Kaladin se opri în uşă, apoi oftă şi îngenunche lângă el. Bărbatul întinse mâna către tava cu instrumente, iar Kaladin o ridică şi i-o ţinu la îndemână. Era vechea lui poziţie de ucenic al tatei. Noua ucenică se îngrijea de răniţi în altă încăpere.

Medicul îi aruncă o privire lui Kaladin şi se întoarse din nou către pacient, un băiat cu un bandaj însângerat în jurul braţului.

— Foarfece, zise Lirin.

Kal i le oferi şi bătrânul le luă fără să se uite şi tăie grijuliu bandajul. O bucată de lemn cu margini zdrenţuite străpunsese braţul băiatului. Acesta scânci când Lirin îi palpă carnea de lângă rană, acoperită de sânge uscat. Nu arăta bine.

— Taie ţeapa şi carnea necrozată, zise Kaladin. Cauterizează.

— Un tratament puţin cam exagerat, nu crezi? întrebă chirurgul.

— S-ar putea să vrei oricum să i-l tai din cot. O să se infecteze sigur. Uite ce murdar e lemnul ăsta! O să rămână aşchii înăuntru.

Băiatul scânci din nou. Lirin îl bătu pe umăr.

— O să te faci bine. Nu văd niciun putredospren deocamdată, aşa că n-o să-ţi tăiem braţul. O să discut cu părinţii tăi. Deocamdată, muşcă din asta!

Îi dădu băiatului o bucăţică de scoarţă pe post de calmant. Lirin şi Kaladin se îndepărtară. Băiatul nu era într-un pericol imediat şi bătrânul prefera să-l opereze după ce anestezicul avea să-şi facă efectul.

— Te-ai călit, îi zise el lui Kaladin, în timp ce examina piciorul următorului pacient. Mă temusem că n-o să faci niciodată bătături.

Tânărul nu-i răspunse. Adevărul era că bătăturile lui nu erau atât de groase pe cât şi-ar fi dorit tatăl său.

— Dar, totodată, ai devenit unul dintre ei, zise Lirin.

— Culoarea ochilor mei nu schimbă nimic.

— Fiule, nu de culoarea ochilor tăi vorbeam. Nu dau doi stropi dacă un om e ochi-luminoşi sau nu.

Flutură din mână şi Kal îi dădu o cârpă cu care să şteargă degetul mare, apoi se apucă să pregătească o atelă.

— Ai devenit un ucigaş, asta ai devenit, continuă Lirin. Rezolvi problemele cu pumnul şi cu sabia. Sperasem că-ţi vei găsi un loc printre chirurgii armatei.

— Nu prea mi s-a dat de ales, zise Kaladin, înmânându-i atela şi apucându-se să pregătească bandaje cu care să panseze degetul. E o poveste lungă. O să ţi-o povestesc cândva.

„Măcar părţile mai puţin dureroase.”

— Presupun că n-ai de gând să rămâi.

— Nu, trebuie să iau urma parshilor ălora.

— Alte omoruri, aşadar.

— Tată, chiar crezi cu adevărat că nu ar trebui să ne luptăm cu *Pustiitorii?*

Lirin şovăi.

— Nu, şopti el. Ştiu că războiul este inevitabil. Doar că nu vreau să fii *tu* silit să iei parte la el. Am văzut ce le face războiul oamenilor. Le mutilează sufletele, şi astea sunt răni pe care eu nu le pot vindeca. Fixă atelele şi se răsuci către Kaladin. Noi suntem chirurgi. Lasă-i pe alţii să străpungă şi să sfâşie! Noi nu trebuie să facem rău.

— Nu, zise tânărul. Tu eşti chirurg, tată, dar eu sunt cu totul altceva. Un veghetor pe margine.

Cuvinte care-i fuseseră spuse lui Dalinar Kholin într-un vis. Kaladin se ridică în picioare.

— O să-i apăr pe cei care au nevoie. Astăzi, asta înseamnă să vânez Pustiitori.

Lirin se uită în altă parte.

— Foarte bine. Mă… bucur că te-ai întors, fiule. Mă bucur că eşti teafăr.

Kaladin puse o mână pe umărul bătrânului.

— Viaţă înaintea mortii, tată!

— Să treci pe la mama ta înainte de plecare! Vrea să-ţi arate ceva, zise Lirin.

Tânărul se încruntă, dar ieşi din infirmerie şi se duse la bucătărie. Era luminată numai de lumânări, şi nici acestea prea multe. Oriunde se ducea, vedea umbre şi o lumină nesigură.

Îşi umplu bidonaşul cu apă proaspătă şi găsi o umbrelă mică. Avea să-i fie utilă ca să studieze hărţile pe ploaie. Apoi se duse s-o caute pe Laral în bibliotecă. Roshone se retrăsese în camera lui, însă ea stătea la o masă de scris cu o distrestie dinainte.

Stai aşa! Distrestia *funcţional* Rubinul ei strălucea.

— Lumină de Furtună! exclamă Kaladin.

— Păi normal, zise ea, privindu-l nedumerită. Fabriale- le au nevoie de ea.

— Cum de ai sfere *impregnate?*

— Marea furtună, zise Laral. De acum câteva zile.

În timpul ciocnirii cu Pustiitorii, Părintele Furtunii chemase o furtună neprevăzută pentru a se înfrunta cu Furtuna Eternă. Kaladin zburase înaintea zidului ei, luptându-se cu Asasinul în Alb.

— Furtuna aia a venit pe neaşteptate, zise Kaladin. Cum de te-ai gândit să-ţi laşi sferele afară?

— Kal, zise ea, nu-i greu să atârni câteva sfere afară odată ce se stârneşte o furtună!

— Câte ai?

— Destule, zise Laral. Au şi ardenţii câteva. N-am fost singura care s-a gândit la asta. Uite: am în Tashikk pe cineva dispus să-i trimită un mesaj lui Navani Kholin, mama regelui. N-ai dat de înţeles că asta vrei? Chiar crezi c-o să-ţi răspundă?

Din fericire, răspunsul sosi imediat ce distrestia se porni să scrie.

— „Căpitane”, citi Laral. „Aici Navani Kholin. Chiar tu eşti?”

Femeia clipi nedumerită, apoi ridică ochii spre el.

— Da, eu sunt, răspunse Kaladin. Ultimul lucru pe care l-am făcut înainte de plecare a fost să vorbesc cu Dalinar pe acoperişul turnului.

Spera că asta era suficient ca să-l identifice. Laral tresări, apoi scrise ce spusese el.

— „Kaladin, aici e Dalinar”, citi ea când sosi răspunsul. „Care-i situaţia, soldat?”

— Mai bună decât m-am aşteptat, domnule, zise Kaladin. Îi povesti pe scurt ce descoperise şi încheie comentând: Mă tem că au plecat pentru că Vatra-de-Piatră nu era suficient de importantă ca să merite să fie distrusă. Am cerut cai şi hărţi. Mă gândesc să iscodesc puţin, să văd ce pot afla despre duşman.

— „Ai grijă”, răspunse Dalinar. „Nu mai ai Lumină de Furtună?”

— S-ar putea să fac rost de puţină. Mă îndoiesc că-mi va ajunge ca să mă întorc, dar îmi va fi de folos.

Trecură câteva minute până să răspundă Dalinar şi Laral profită de prilej ca să schimbe hârtia de pe planşeta distrestiei.

— „Instinctele tale sunt bune, căpitane”, răspunse în cele din urmă prinţul. „Mă simt orb în turnul ăsta. Apro- pie-te suficient ca să descoperi ce face inamicul, dar nu-ţi asuma riscuri inutile! Ia distrestia cu tine! Trimite-ne câte o glifă în fiecare seară, ca să ştim că eşti teafăr!”

— Am înţeles, domnule. Viaţă înaintea morţii.

— „Viaţă înaintea morţii.”

Laral îl privi şi Kal îi făcu semn că discuţia se terminase. Ea îi împachetă distrestia fără un cuvânt şi el o luă recunoscător, apoi ieşi zorit şi coborî scara.

Activităţile lui atrăseseră o mulţime numeroasă, care se adunase în micul hol de la intrare, la baza scării. Voia să întrebe dacă mai are cineva sfere impregnate, dar se întrerupse la vederea mamei sale. Vorbea cu nişte fete tinere, ţinând în braţe un copil aflat la vârsta mersului. Ce făcea cu…

Tânărul se opri la piciorul scării. Băieţelul, care trebuie să fi avut cam un an, îşi îndesase mâna în gură şi gângurea printre degete.

— Kaladin, fă cunoştinţă cu fratele tău! zise Hesina, întorcânddu-se către el. Fetele au avut grijă de el cât am ajutat la triajul bolnavilor.

— Un frate, şopti el.

Nu se gândise la aşa ceva. Mama lui avea să împlinească patruzeci şi unu de ani şi…

Un frate!

Kaladin întinse braţele. Mama îl lăsă să ia băieţelul şi să-l ţină în mâinile care păreau prea aspre pentru pielea aceea moale. Tremurând, strânse copilul la piept. Amintirile acestui loc nu-l doborâseră şi vederea părinţilor săi nu-l copleşise, dar asta…

Nu-şi putu stăpâni lacrimile. Se simţea ca un prost. Asta nu schimba nimic. Fraţii lui erau cei din Podul Patru, mai apropiaţi de el ca orice rudă de sânge.

Şi, cu toate acestea, plânse.

— Cum îl cheamă?

— Oroden.

— Copilul păcii, şopti Kaladin. Un nume bun. Un nume foarte bun.

Alături de el se ivi o ardentă cu o porthartă. Pe furtuni, era Zeheb? încă în viaţă, se părea, deşi o socotise mereu mai bătrână decât pietrele însele. Kaladin i-l înapoie mamei sale pe micuţul Oroden, îşi şterse ochii şi luă portharta.

Oamenii se înghesuiau la marginea încăperii. Era un spectacol pe cinste: fiul chirurgului, devenit sclav, apoi devenit Cristalpurtător. Vatra-de-Piatră n-avea să mai aibă parte de atâta agitaţie nici într-o sută de ani!

Cel puţin nu dacă avea Kaladin un cuvânt de spus. Îi făcu semn din cap tatei, care ieşise din parloar, apoi se răsuci către mulţime.

— Are cineva sfere impregnate? Le iau la schimb, doi stropi pentru unul. Aduceţi-le!

Syl zumzăi în jurul lui, în timp ce sferele fură adunate şi mama se ocupă de schimb în numele lui. Se alese numai cu o punguţă, dar i se păru o adevărată comoară. Cel puţin nu mai avea nevoie de cai!

Legă gura punguţei, apoi privi peste umăr, către tatăl său, care se apropiase. Lirin scoase din buzunar un strop strălucitor de diamant şi i-l dădu.

Kaladin îl acceptă, apoi privi către mama sa şi către băieţelul din braţele ei. *Fratele* lui!

— Vreau să vă duc într-un loc sigur, îi zise el lui Lirin. Trebuie să plec acum, dar mă voi întoarce. O să vă duc…

— Nu, zise bătrânul.

— Tată, a venit *Devastarea!* zise Kaladin.

Oamenii din apropiere icniră şi-l priviră îngroziţi. Furtuni! Ar fi trebuit să aibă discuţia asta între patru ochi.

Se aplecă spre tatăl său.

— Ştiu un loc sigur. Pentru tine, pentru mama. Pentru micul Oroden. Te rog, o dată în viaţă nu mai fi aşa încăpăţânat!

— Poţi să-i iei, dacă vor să vină, zise Lirin, dar eu rămân aici. Mai ales dacă… e adevărat ce-ai zis tu. Oamenii ăştia o să aibă nevoie de mine.

— Vom vedea. Mă întorc de îndată ce pot.

Kaladin strânse din fălci şi se îndreptă către uşa de la ieşirea conacului. O deschise, lăsând să intre sunetul ploii şi mirosul unui ţinut inundat.

Se opri şi privi peste umăr încăperea plină de localnici murdari, speriaţi şi rămaşi fără cămin. Îl auziseră, dar o ştiau deja. Îi auzise şoptind între ei. Pustiitorii. Devastarea.

Nu putea să-i lase aşa.

— Aţi auzit bine, li se adresă el cu glas sonor celor o sută de oameni adunaţi în holul larg de la intrarea conacului, inclusiv Roshone şi Laral, care stăteau în capul scărilor ce duceau la etaj. Pustiitorii s-au întors.

Murmure. Spaimă.

Tânărul absorbi puţină Lumină de Furtună din punga lui. Un fum luminos şi limpede începu să i se ridice din piele, vizibil în încăperea întunecoasă. Se Ancoră în sus şi se ridică în aer, apoi se Ancoră şi în jos, ceea ce-l făcu să plutească la câteva palme de podea, strălucind. Syl se formă din ceaţă, apărând în mâna lui în chip de Cristallance.

— Înaltul Prinţ Dalinar Kholin a reînfiinţat Cavalerii Radianţi, zise el, cu Lumina de Furtună ieşindu-i dintre buze ca un abur. Şi de data asta *nu* vă vom dezamăgi!

Expresiile celor din încăpere variau de la adoraţie la groază. Kaladin îl căută din priviri pe tatăl său. Lirin rămăsese cu gura căscată. Hesina îşi strângea în braţe bebeluşul şi expresia de pe faţa ei era de încântare pură, iar în jurul capului i se formase un veneraţiospren ca un inel albastru.

„Pe tine o să te apăr, micuţule”, îi zise Kaladin în gând copilului. „O să-i protejez pe toţi.”

Îşi salută părinţii cu o înclinare din cap, apoi se întoarse şi se Ancoră afară, ţâşnind în noaptea ploioasă. Avea de gând să se oprească la Stringken, cam la o jumătate de zi de mers – sau un zbor scurt – înspre sud, ca să vadă dacă nu putea să schimbe sferele acolo.

Apoi avea să vâneze nişte Pustiitori.

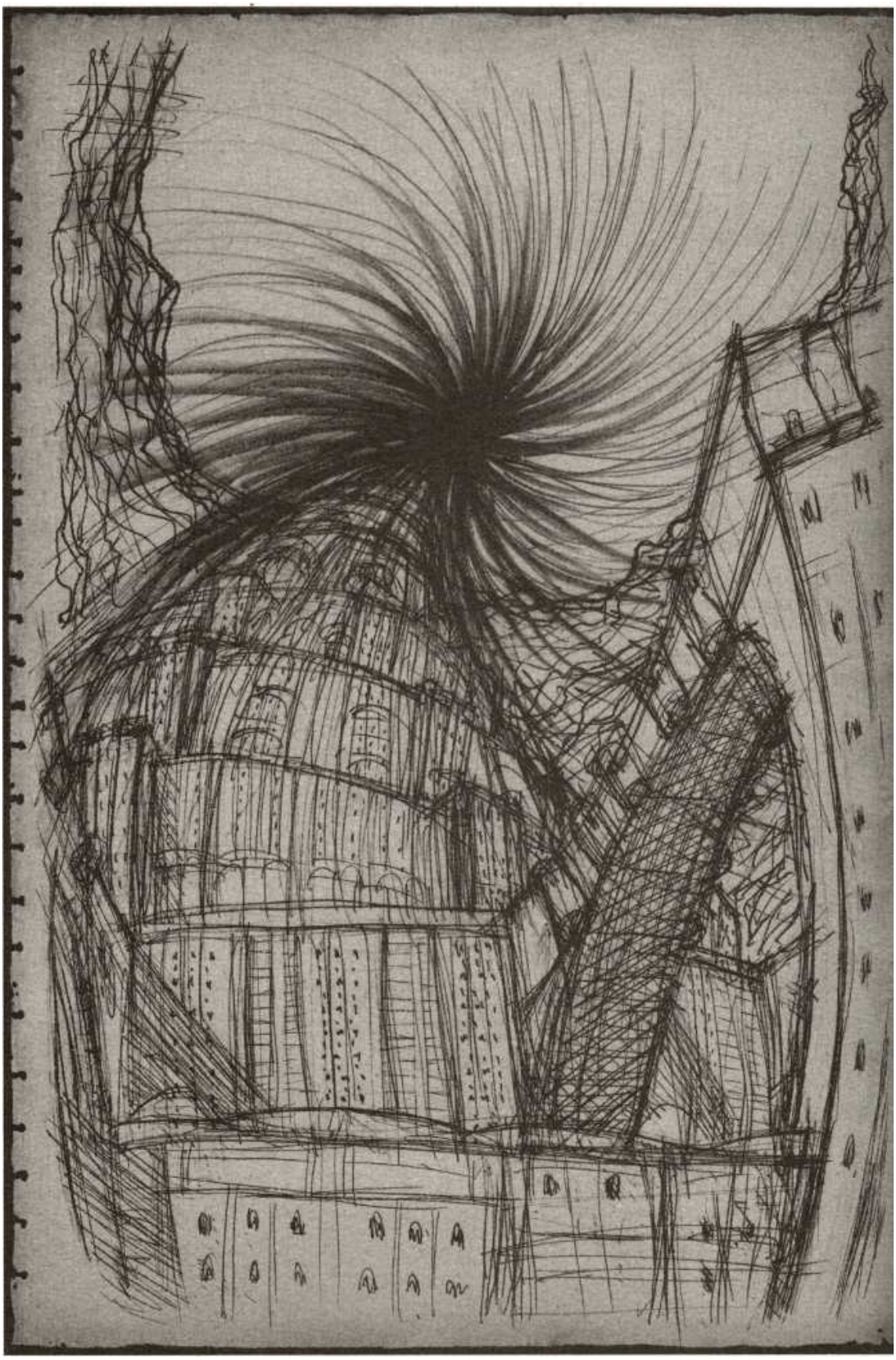

Lăsând la o parte momentul acela, pot spune cu sinceritate că această carte s-a copt în mine încă din tinereţe.

— *Aducătoarea Jurământului,* prefaţă

Shallan desena.

Liniile pe care le trasa pe blocul ei de desen erau îndrăzneţe, agitate. Răsucea cărbunele pentru desen între degete o dată la câteva linii, căutând partea cea mai ascuţită pentru a obţine negrul cel mai profund.

— Mmm, Shallan? zise Model de lângă gambele ei, unde îi împodobea fusta ca o broderie.

Ea continuă să deseneze, umplând pagina de linii negre.

— Shallan? rosti întrebător Model. Acum înţeleg de ce mă urăşti. N-am vrut să te ajut să-ţi omori mama, dar am făcut-o. Am făcut-o…

Fata strânse din fălci şi continuă să deseneze. Era afară, în Urithiru, cu spatele rezemat de un bolovan rece, cu degetele de la picioare îngheţate şi cu frigspreni crescând în jurul ei ca nişte ţepi. O rafală îi făcu părul ciufulit să-i biciu- iască obrazul şi se văzu nevoită să ţină hârtia cu degetele mari, stângul ascuns în mânecă.

— Shallan… zise Model.

— Nu-i nimic, spuse ea cu voce surdă, în timp ce vântul se domolea. Doar… doar lasă-mă să desenez!

— Mmm… O minciună puternică.

Un simplu peisaj. Ar fi trebuit să fie în stare să deseneze un simplu peisaj care s-o liniştească. Stătea la marginea platformei uneia dintre cele zece Porţi ale Jurământului, ce se ridica la un stânjen şi jumătate deasupra platoului principal. Ceva mai devreme, activase această Poartă, transportând alte câteva sute de oameni din miile ce aşteptau în Narak. Deocamdată asta era tot: fiecare folosire a mecanismului consuma o cantitate incredibilă de Lumină de Furtună. Chiar şi cu nestematele pe care le aduseseră nou-veniţii, nu era suficientă.

Plus că *ea însăşi* nu era suficientă. Numai un Cavaler Radiant cu puteri depline putea folosi clădirile de control din centrul fiecărei platforme, iniţiind transportul. Deocamdată, asta însemna numai Shallan.

Însemna că ea trebuia să-şi cheme Sabia de fiecare dată. Sabia de care se folosise ca să-şi omoare mama. Un adevăr pe care-l rostise ca pe un Ideal al ordinului de Radianţi din care făcea parte.

Un adevăr pe care, în consecinţă, nu-l mai putea ascunde în adâncul mintii ei, dându-l uitării.

„Desenează!”

Oraşul domina peisajul. Era imposibil de înalt şi ea se străduia să înghesuie acest turn imens într-o pagină. Jasnah îl căutase în speranţa de a găsi cărţi şi înscrisuri străvechi. Până acum nu descoperiseră nimic de acest soi, în schimb, Shallan se chinuia să *înţeleagă* turnul.

Dacă reuşea să-l surprindă într-un desen, avea să se împace, în sfârşit, cu dimensiunile lui incredibile? Nu putea găsi niciun unghi din care să vadă întregul turn, aşa că atenţia ei se agăţa de detalii mărunte. Balcoanele, forma câmpiilor, deschiderile cavernoase: guri menite să învăluie, să consume, să copleşească.

Sfârşi nu cu o schiţă a turnului în sine, ci cu o serie de linii încrucişate pe un fond de o nuanţă mai deschisă. Privi schiţa, în timp ce un vântspren trecător îi agita paginile. Oftă, lăsă cărbunele să cadă în taşcă şi scoase o cârpă umedă cu care să-şi cureţe degetele mâinii libere.

Jos, pe platou, soldaţii făceau instrucţie. Gândul că toţi locuiau în acest loc o tulbura pe Shallan. Ceea ce era o prostie. Era doar o *clădire.*

Dar era una pe care ea n-o putea schiţa.

— Shallan, zise Model.

— O să găsim noi o soluţie, spuse ea, privind înainte. Nu-i vina *ta* că părinţii mei sunt morţi. Nu tu le-ai provocat moartea.

— E-n regulă dacă mă urăşti, zise Model. Înţeleg.

Fata închise ochii. Nu *voia* ca el să înţeleagă. Voia ca el s-o convingă că greşea. Trebuia să *greşească!*

— Nu te urăsc, Model, zise Shallan. Sabia o urăsc.

— Dar…

— Sabia nu eşti tu. Sabia sunt eu, tatăl meu, viaţa pe care am dus-o şi felul în care a fost pervertită.

— Eu… Model zumzăi încet. Nu înţeleg.

„Aş fi şocată dac-ai înţelege. Pentru că eu una sigur nu înţeleg”, gândi ea. Din fericire avu parte de o distragere, sub forma unei cercetaşe care urca rampa către platforma pe care se instalase Shallan. Femeia ochi-întunecaţi era îmbrăcată în alb şi albastru, cu pantaloni pe sub fusta de curieră şi avea părul lung şi negru specific alethilor.

— Ăăă, Luminoasă Radiantă? zise cercetaşa după ce făcu o plecăciune. Înaltul prinţ a solicitat prezenţa domniei voastre.

— Pacoste! zise Shallan, deşi în sinea ei se simţea uşurată să aibă ceva de făcut.

Îi dădu cercetaşei caietul de schiţe, ca să i-l ţină cât timp îşi aduna lucrurile în taşcă.

„Sfere înnegurate”, remarcă ea.

Deşi trei dintre înalţii prinţi i se alăturaseră lui Dalinar în expediţia către centrul Câmpiilor Sfărâmate, majoritatea rămăseseră pe loc. Când marea furtună sosise pe neaşteptate, Hatham primise veşti prin distrestie de la cercetaşii trimişi pe podişuri.

Cei din tabăra lui reuşiseră să scoată majoritatea sferelor la încărcat înainte să sosească furtuna, ceea ce-l făcea posesorul unei cantităţi uriaşe de Lumină de Furtună comparativ cu ceilalţi. Devenea un om bogat, căci Dalinar cumpăra sfere impregnate ca să facă Poarta Jurământului să funcţioneze şi să aducă provizii.

Prin comparaţie cu asta, sferele care-i erau necesare ei ca să-şi practice Luminurzirea nu reprezentau cine ştie ce cheltuială, dar tot se simţi vinovată văzând că secase două, consumând Lumină de Furtună ca să se apere de frig. Trebuia să fie mai grijulie.

Împachetă totul, apoi întinse mâna să-şi ia blocul de desen şi o descoperi pe cercetaşă frunzărind paginile cu ochii măriţi de uimire.

— Luminăţie… zise ea. Sunt uimitoare!

Câteva schiţe erau făcute ca şi cum ai fi privit în sus de la baza turnului, surprinzând ceva din caracterul impunător al Urithirului, dar provocând mai degrabă o senzaţie de ameţeală. Shallan constată cu nemulţumire că amplificase aerul supranatural al schiţei folosind perspective şi puncte de fugă imposibile.

— Am încercat să desenez turnul, însă nu reuşesc să găsesc unghiul potrivit, zise ea.

Poate când Luminlordul Ochi-Mohorâţi avea să se întoarcă, avea s-o ducă în zbor pe vreun alt pisc al lanţului muntos.

— N-am mai văzut aşa ceva, zise cercetasa, frunzărind paginile. Cum se numeşte?

— Suprarealism, zise Shallan, recuperându-şi blocul mare de desen şi vârându-l sub braţ. A fost o mişcare artistică de odinioară. Cred că am recurs fără să vreau la stilul ăsta

când nu am reuşit să fac imaginea să arate aşa cum voiam. Puţină lume mai ştie despre el, cu excepţia învăţăceilor.

— Mi-a făcut ochii să creadă că creierul meu a uitat să se trezească.

La un semn al lui Shallan, cercetaşa o conduse jos şi apoi de-a curmezişul platoului, unde observă că mai multi soldaţi încetaseră să exerseze şi o priveau. Fir-ar să fie! N-avea să mai fie niciodată numai Shallan, fata neimportantă dintr-o aşezare înapoiată. Acum era „Luminoasa Radiantă”, în aparenţă din Ordinul Altchemătorilor. Îl convinsese pe Dalinar să pretindă – măcar în public – că Shallan aparţinea unui ordin care nu putea crea iluzii. Trebuia să împiedice secretul să se răspândească, altminteri eficienţa ei ar fi avut de suferit.

Soldaţii se holbau la ea de parcă s-ar fi aşteptat să-i crească o Cristalarmură, să arunce flăcări pe ochi şi să-şi ia zborul ca să spulbere un munte sau doi. „Probabil ar trebui să mă port mai stăpână pe mine. Mai… cavalereşte?” îşi zise Shallan.

Privi un soldat care purta roşul şi auriul armatei lui Hatham. El coborî imediat ochii şi-şi frecă glifa ocrotitoare legată în jurul braţului drept. Dalinar era decis să repare reputaţia Radianţilor, însă, dar-ar furtuna, nu puteai schimba perspectiva unei întregi naţiuni în doar câteva luni. Cavalerii Radianţi de odinioară trădaseră omenirea: deşi multi alethi păreau dispuşi să le dea ordinelor o nouă şansă, altii nu erau atât de milostivi.

Totuşi, încercă să ţină capul sus, spatele drept şi să păşească aşa cum o învăţaseră tutorii. Puterea era o iluzie de percepţie, aşa cum spusese Jasnah. Primul pas pentru a deţine controlul era să te socoti tu însăţi capabilă să deţii controlul.

Cercetaşa o conduse în turn şi în susul unor scări, către zona sigură controlată de Dalinar.

— Luminăţie, zise femeia în timp ce mergeau, pot să pun o întrebare?

— S-ar părea că poţi, dat fiind că asta de adineauri a fost o întrebare.

— Aăă, mda.

— În regulă. Ce vrei să ştii?

— Sunteţi… un Radiant.

— De fapt asta a fost o afirmaţie, ceea ce mă face să mă îndoiesc de presupunerea mea anterioară.

— Îmi cer iertare. Numai că… Sunt curioasă, Luminăţie. Cum anume se-ntâmplă? Când eşti Radiant? Aveţi o Cristalsabie?

Deci într-acolo se îndrepta discuţia.

— Te asigur că e posibil să-ţi păstrezi feminitatea cuvenită în timp ce-ţi îndeplineşti îndatoririle de cavaler, zise Shallan.

— O! zise cercetaşa. Desigur, Luminăţie.

În mod bizar, părea *dezamăgită* de răspuns.

Urithiru părea să fi fost tăiat direct în piatra unui munte, ca o sculptură: colţurile încăperilor nu aveau îmbinări şi pereţii nu erau construiţi din blocuri distincte de piatră sau din cărămizi. Piatra expunea liniile subţiri ale stratelor geologice. Dungi frumoase în diferite nuanţe, ca baloturile de pânzeturi stivuite în prăvălia unui negustor.

Adesea coridoarele se răsuceau, descriind curbe bizare. Arareori duceau în linie dreaptă spre o intersecţie. Dalinar sugerase că, probabil, intenţia era de a-i zăpăci pe invadatori, ca fortificaţiile unui castel. Cotiturile ample şi lipsa îmbinărilor făceau coridoarele să pară tuneluri.

Shallan nu avea nevoie de o călăuză: stratele ce străbăteau pereţii aveau modele distincte. Alţii păreau să aibă dificultăţi în a le deosebi şi cereau să se picteze indicatoare pe podea. Cum de nu distingeau modelul ăsta, unde strate roşiatice mai late alternau cu unele galbene mai înguste? N-aveai decât să urmezi direcţia în care liniile erau uşor ascendente şi te îndreptai către locuinţa lui Dalinar.

Ajunseră în curând şi cercetaşa se postă la uşă, pentru cazul în care serviciile ei ar fi fost necesare din nou.

Shallan intră într-o odaie care abia cu o zi în urmă fusese goală, dar acum era plină cu mobilă, devenind o sală spaţioasă de întâlniri aflată lângă apartamentul lui Dalinar şi al lui Navani.

Adolin, Renarin şi Navani stăteau aşezaţi în faţa lui Dalinar, care era în picioare, cu mâinile în şolduri, contemplând o hartă a Rosharului agăţată pe perete. Deşi încăperea era plină cu covoare şi mobilier pluşat, acestea se potriveau cu pereţii ei sumbri ca havahul unei doamne pe un porc.

— Tată, nu ştiu cum să-i abordez pe azishi, spunea Renarin chiar când intră ea. Noul lor împărat îi face imprevizibili.

— Sunt *azishi,* zise Adolin, salutând-o pe Shallan cu mâna teafără. Cum să *nu* fie previzibili? Nu decretează guvernul lor până şi cum să decojeşti un fruct?

— Ăsta-i un stereotip, zise Renarin.

Purta uniforma Podului Patru, ca de obicei, dar avea o pătură pe umeri şi o cană cu ceai aburind în mâini, deşi în încăpere nu era foarte frig.

— Da, au o birocraţie stufoasă, dar o schimbare a guvernului tot va provoca tulburări. De fapt, s-ar putea ca noului împărat al azishilor să-i fie *mai uşor* să schimbe politicile, de vreme ce acestea sunt definite suficient de clar pentru a fi schimbate.

— Nu mi-aş face griji în privinţa azishilor, zise Navani, ciocănind cu creionul în carnetul de notiţe, apoi scriind ceva. O să asculte de glasul raţiunii. Aşa au procedat mereu. Ce facem cu Tukarul şi cu Emulul? Nu m-aş mira dacă războiul ăsta al lor le-ar abate atenţia până şi de la revenirea Devastărilor.

Dalinar mârâi, frecându-şi bărbia cu o mână.

— În Tukar e căpetenia aia războinică. Cum îl cheamă?

— Tezim, spuse Navani. Pretinde că este un aspect al Atotputernicului.

Shallan pufni în timp ce se aşeza pe scaunul de lângă Adolin, lăsându-şi taşca şi blocul de desen pe podea.

— Un aspect al Atotputernicului? Măcar e modest.

Dalinar se întoarse către ea şi duse mâinile la spate. Furtuni! Părea întotdeauna atât de… *mare.* Mai mare ca orice încăpere în care se afla, cu fruntea veşnic frământată de cele mai profunde gânduri. Dalinar Kholin putea face astfel ca alegerea micului dejun să pară cea mai importantă decizie din tot Rosharul.

— Luminoasă Shallan, zise el, cum ai proceda cu regatele makabakilor? Acum că a venit furtuna, aşa cum i-am prevenit, avem prilejul de a-i aborda de pe o poziţie de forţă. Azirul este cel mai important, dar tocmai s-a confruntat cu o criză a succesiunii la tron. Emulul şi Tukarul sunt, desigur, în război, după cum a subliniat Navani. Da, am putea folosi reţeaua de informaţii din Tashikk, însă cei de acolo sunt izolaţionişti. Ne mai rămân Yezierul şi Liaforul. Poate dacă ele se implică, vecinii lor se vor lăsa convinşi?

Se întoarse către ea în aşteptare.

— Da, da, zise Shallan pe un ton preocupat. De câteva din locurile astea *chiar* am auzit.

Buzele lui Dalinar se îngustară formând o linie şi Model zumzăi îngrijorat pe fusta ei. Dalinar nu părea genul de om cu care să faci glume.

— Iertare, Luminăţie, continuă ea rezemându-se de spătarul jilţului, dar nu înţeleg de ce îmi ceri *mie* părerea. Desigur, ştiu despre aceste regate, dar cunoştinţele mele sunt mai mult teoretice. Probabil aş putea să-ţi spun care-s principalele lor mărfuri de export, dar când vine vorba de politică externă… înainte să plec de-acasă nu vorbisem cu nimeni din *Alethkar,* deşi suntem vecini!

— Înţeleg, zise Dalinar încet. Sprenul tău are vreun sfat de dat? Poţi să-l aduci aici să stăm de vorbă?

— Model? Nu ştie mare lucru despre noi, oamenii, acesta fiind oarecum şi motivul pentru care se află aici. Se foi pe

scaun. Şi, ca să fiu sinceră, Luminăţia Ta, cred că se teme de tine.

— Păi asta ne arată clar că nu-i prost, remarcă Adolin.

Dalinar îi aruncă o privire fiului său.

— Nu fi aşa, tată! zise Adolin. Dacă există cineva capabil să intimideze forţele naturii, tu eşti ăla.

Dalinar oftă, apoi se întoarse şi-şi lăsă degetele să poposească pe hartă. În mod curios, Renarin fu acela care se ridică, lăsându-şi deoparte pătura şi cana, şi se apropie de tatăl său, căruia-i puse o mână pe umăr. Alături de Dalinar, tânărul părea mai slăbănog decât ar fi fost normal şi, deşi părul nu-i era la fel de blond ca al lui Adolin, tot era presărat cu şuviţe gălbui. Alcătuia un contrast straniu cu Dalinar, ca şi cum ar fi fost croit din cu totul alt material.

— E o enormitate, fiule, zise Dalinar privind harta. Cum să unesc tot Rosharul când nici n-am *vizitat* o bună parte din regatele-astea? spusele tinerei Shallan au fost înţelepte, chiar dacă poate ea însăşi nu şi-a dat seama. Nu-i cunoaştem pe oamenii ăştia. Şi-acum eu trebuie să fiu responsabil pentru soarta lor? Aş vrea să pot *vedea* totul…

Shallan se foi pe scaun, simţindu-se dată uitării. Poate trimisese după ea pentru că voia să ceară ajutorul tuturor Radianţilor săi, dar dinamica Kholinilor fusese totdeauna una familială. Aici ea era o intrusă.

Dalinar se răsuci pe călcâie şi se duse să-şi umple un pocal cu vin dintr-o carafă încălzită, aflată lângă uşă. Când trecu pe lângă ea, Shallan avu o senzaţie neobişnuită. Un zvâcnet lăuntric, ca şi cum o parte din ea ar fi fost *atrasă* către bărbat.

El se întoarse cu un pocal în mână şi Shallan se ridică din jilţ şi-l urmă către harta de pe perete. Inspiră din mers, absorbind Lumină de Furtună din taşcă într-un şuvoi scânteietor. Se impregnă cu ea şi pielea începu să-i strălucească.

Îşi puse mâna liberă pe hartă. Lumina de Furtună se revărsă din ea învolburată ca un uragan, iluminând harta.

Nu înţelegea prea bine ce face, dar arareori înţelegea. Arta nu consta în a înţelege, ci în *a şti.*

Lumina de Furtună izvorî din hartă, trecând printre ea şi Dalinar ca un şuvoi şi făcând-o pe Navani să sară de pe scaunul ei şi să dea îndărăt. Lumina se învârti prin încăpere, devenind o altă hartă, mai mare, ce plutea în centru, la nivelul mesei. Munţii se ridicară ca nişte cute pe o bucată de pânză mototolită. Câmpii vaste se înverziră de iarbă şi plante căţărătoare. Dealurile cu pante golaşe, orientate în direcţia furtunii, dobândiră imitaţii superbe ale vieţii pe partea adăpostită de vânt. Părinte al Furtunii… topografia ţinutului devenea *reală* sub ochii ei!

Lui Shallan i se tăie răsuflarea. *Ea* făcuse asta? Cum? Iluziile ei cereau existenţa unui desen anterior pe care să-l imite.

Harta se întinse până la marginile încăperii, cu hotarele scânteind. Adolin se ridică de pe scaun, pătrunzând în iluzie undeva pe lângă Kharbranth. Lumina de Furtună se despică în jurul lui, dar, când înaintă, imaginea se învolbură şi se reîntregi în urma lui.

— Cum ai…

Dalinar se aplecă deasupra secţiunii lor, care înfăţişa Insulele Reshi.

— Detalierea e uimitoare. Aproape că desluşesc oraşele. Ce ai făcut?

— Nu ştiu dacă am făcut *ceva,* zise Shallan, păşind prin iluzie şi simţind cum Lumina de Furtună se învolbura în jurul ei.

În ciuda detaliilor, perspectiva era încă îndepărtată şi munţii nu erau înalţi nici cât o unghie de-a ei.

— N-aş fi putut crea aşa ceva, Luminăţie. Nu ştiu cum.

— *Eu unul* n-am făcut-o, zise Renarin. În mod cert, Lumina de Furtună a venit dinspre tine, Luminoaso.

— Ei bine, tatăl tău trăgea de mine în momentul ăla.

— Cum trăgea? întrebă Adolin.

— Părintele Furtunii, zise Dalinar. Este influenta lui. Asta vede el ori de câte ori trece o furtună peste Roshar. N-ai făcut-o tu sau eu, am făcut-o *amândoi.* Cum… nu ştiu.

— Păi te *plângeai* că nu poţi să ai o vedere de ansamblu, sublinie Shallan.

— Câtă Lumină de Furtună a consumat treaba asta? întrebă Navani, ocolind harta cea nouă.

Shallan verifică în taşcă.

— Ăăă, pe toată.

— O să-ţi facem rost de mai multă, zise Navani cu un oftat.

— Îmi pare rău că…

— Nu, zise Dalinar. Una dintre cele mai importante resurse pe care le pot acumula acum este posibilitatea ca Radianţii mei să-şi exerseze noile lor puteri. Chiar dacă Hatham o să ne ia şi pieile de pe noi ca plată pentru sferele astea.

Dalinar înaintă prin mijlocul imaginii, făcând-o să se învolbureze în urma lui. Se opri aproape de centru, lângă locul unde se afla Urithirul. Privi dintr-o parte într-alta a camerei, o privire lungă, cercetătoare.

— Zece oraşe, şopti el. Zece regate. Zece Porţi ale Jurământului care le leagă din vremuri străvechi. Aşa putem lupta. De aici pornim. Nu începem prin a salva lumea. Începem cu acest pas simplu. Apărăm oraşele care au Porţi. Pustiitorii sunt pretutindeni, dar noi ne putem mişca mai repede ca ei. Putem sprijini capitalele, transportând rapid hrană sau Animmozi de la un regat la altul. Putem transforma aceste oraşe în bastioane ale luminii şi puterii. Dar trebuie să ne mişcăm repede. El vine. Omul cu nouă umbre.

— Cine-i omul ăsta? interveni Shallan.

— Luptătorul duşmanului, zise Dalinar, mijind ochii. În viziuni, Onoare mi-a spus că şansa noastră de a supravieţui este să-l silim pe Oroare să accepte o întrecere între luptători. L-am văzut pe luptătorul inamic: o creatură în

armură neagră, cu ochi roşii. Un parsh, cel mai probabil. Avea nouă umbre.

În apropiere, Renarin se răsuci către tatăl său cu ochii mari şi gura căscată. Nimeni altcineva nu păru să remarce.

— Azimir, capitala Azirului, găzduieşte o Poartă a Jurământului, zise Dalinar, înaintând dinspre Urithiru către centrul Azirului, aflat la vest. Trebuie s-o deschidem şi să câştigăm încrederea azishilor. Vor fi importanţi pentru cauza noastră.

Înaintă mai departe către vest.

— În Shinovar este ascunsă o Poartă a Jurământului. Alta este în capitala Babathamamului şi o a patra e în îndepărtatul Rail Elorim, Oraşul Umbrelor.

— Alta este în Rira, zise Navani, alăturându-i-se. Jasnah credea că se află în Kurth. O a şasea s-a pierdut în Aimia, insula care a fost distrusă.

Dalinar mârâi şi se răsuci către secţiunea estică a hărţii.

— Vedenar este a şaptea, zise el, apropiindu-se de locul de baştină al lui Shallan. A opta în Thaylen. Apoi e cea din Câmpiile Sfărâmate, pe care o controlăm noi.

— Şi cea din urmă se află în Kholinar, spuse încet Adolin. Căminul nostru.

Shallan se apropie şi-i puse mâna pe braţ. Comunicarea prin distrestie cu oraşul încetase. Nimeni nu ştia ce se întâmpla în Kholinar. Cele mai multe informaţii le primiseră prin mesajul transmis de Kaladin prin distrestie.

— Dacă vrem să apărăm lumea, o să începem cu paşi mici, cu câteva dintre cele mai importante, zise Dalinar. Azir. Jah Keved. Thaylenah. O să contactăm şi celelalte naţiuni, dar ne vom concentra pe aceste trei puncte nodale. Pe Azir, pentru organizarea sa şi pentru influenţa sa politică. Pe Thaylenah, pentru forţa ei maritimă şi comercială. Pe Jah Keved, pentru efectivele sale numeroase. Luminoasă Davar, orice informaţie pe care ne-o poţi oferi despre ţinutul tău de baştină şi despre situaţia de acolo în urma războiului civil va fi apreciată.

— Şi Kholinar? întrebă Adolin.

Răspunsul lui Dalinar fu întrerupt de un ciocănit la uşă. Îi strigă persoanei să intre şi cercetaşa băgă capul în încăpere.

— Luminăţie, zise ea cu un aer îngrijorat, trebuie să vedeţi ceva.

— Ce anume, Lyn?

— Luminăţie, a… a mai avut loc un omor.

Toate experienţele mele au dus către acest punct. Către această decizie.

— *Aducătoarea Jurământului,* prefaţă

Un beneficiu al faptului că devenise „Luminoasa Radiantă” era acela că, de data asta, era *de aşteptat* ca Shallan să ia parte la evenimentele importante. În timpul goanei pe coridoare, la lumina felinarelor cu ulei purtate de gărzi, nimeni nu se îndoi de dreptul ei de a fi acolo. Nimeni nu se gândi că prezenţa sa era nelalocul ei. Nimeni nu se întrebă dacă se cuvine sau nu să conduci o tânără domniţă către scena unui omor brutal. Era o schimbare binevenită.

Din câte o auzise pe cercetaşă spunându-i lui Dalinar, cadavrul era al unui ofiţer ochi-luminoşi pe nume Vedekar Perei. Făcea parte din armata lui Sebarial, dar Shallan nu-l

cunoştea. Cadavrul fusese descoperit de o patrulă într-o zonă izolată în al doilea nivel al turnului.

Când se apropiară, Dalinar şi gărzile sale porniră în pas alergător, lăsând-o pe ea în urmă. Dar-ar furtuna în picioarele lungi ale alethilor! încercă să absoarbă Lumină de Furtună, dar o folosise pe toată cu afurisita aia de hartă, care se dezintegrase într-un abur Luminos la plecarea lor.

Tentativa o lăsă epuizată şi iritată. În faţa ei, Adolin se opri şi privi îndărăt. Dansă o clipă pe loc, nerăbdător, apoi porni grăbit către ea, în loc s-o ia înainte.

— Mulţumesc, zise Shallan când el îşi potrivi pasul cu al ei.

— Nu-i ca şi cum ar putea ajunge mai mort de-atât, nu? zise el şi chicoti stânjenit.

Ceva legat de întreaga situaţie îl tulburase în mod vizibil.

Încercă s-o ia de mână cu mâna rănită, care încă era în aţele, şi se crispă. Aşa că îl luă ea de braţ şi bărbatul ţinu felinarul cu ulei în timp ce înaintau grăbiţi. Aici, stratele din piatră descriau spirale, încolăcindu-se pe podea, pe tavan şi pe pereţi ca filetul unui şurub. Era un model frapant şi Shallan reţinu o Amintire ca s-o deseneze mai târziu.

În cele din urmă, cei doi îi ajunseră din urmă pe ceilalţi, trecând pe lângă un grup de gărzi care asigurau un perimetru. Deşi Podul Patru descoperise cadavrul, trimisese după întăriri din armata Kholinilor ca să apere zona.

Păzeau o încăpere nici prea mare, nici prea mică, luminată acum de numeroase opaiţe cu ulei. Shallan se opri în uşă, în faţa unei borduri ce înconjura o groapă mare, pătrată, adâncă de o jumătate de stânjen, tăiată în podeaua de piatră a încăperii. Aici stratele de pe perete continuau să spiraleze, un amestec de linii portocalii, roşii şi cafenii avântându-se pe pereţi în benzi late, apoi încolăcindu-se din nou în fâşii înguste ce se continuau pe holul din partea opusă.

Mortul zăcea pe fundul gropii. Shallan se pregătise pentru priveliște, dar chiar și așa o îngreţoșă. Zăcea pe spate și fusese înjunghiat în ochi. Faţa îi era plină de sânge și hainele mototolite după ceea ce părea să fi fost o luptă prelungită.

Dalinar și Navani stăteau pe bordura din jurul gropii. Chipul bărbatului era încremenit, ca tăiat în piatră. Ea își dusese la buze mâna interzisă.

— Așa l-am găsit, Luminăţie, zise podarul Peet. Am trimis imediat după domnia voastră. Să mă ia furtuna de nu seamănă cu ce-a păţit înaltul Prinţ Sadeas.

— Ba chiar zace în aceeași poziţie, spuse Navani.

Își adună fustele și coborî câteva trepte către partea mai joasă. Aceasta ocupa aproape toată încăperea. De fapt…

Shallan ridică privirea către partea superioară a pereţilor, din care ieșeau câteva sculpturi de piatră înfăţișând capete de cai cu boturile deschise. „Ţâșnitori”, își zise ea. „A fost o cameră de baie.”

Navani îngenunche lângă cadavru, evitând dâra de sânge ce se prelingea către un șanţ de scurgere aflat în partea opusă a bazinului.

— Remarcabil… poziţia… ochiul străpuns… *Exact* cum i s-a întâmplat lui Sadeas. Trebuie să fie același ucigaș.

Nimeni nu încercă s-o protejeze pe Navani de priveliște, ca și cum faptul că mama regelui cerceta un cadavru ar fi fost o activitate absolut cuviincioasă. Cine știe? Poate că în Alethkar se aștepta din partea doamnelor să procedeze astfel. Lui Shallan încă i se mai părea bizar curajul alethilor de a-și lua femeile cu ei la luptă, în calitate de condeiere, curiere și cercetașe.

Se întoarse spre Adolin ca să-i ceară părerea despre situaţie și-l descoperi privind îngrozit, cu gura căscată și ochii deschiși.

— L-ai cunoscut? întrebă ea.

El nu păru s-o audă.

— E imposibil, murmură el. *Imposibil.*

— Adolin?

— Poftim? Nu, Shallan, nu l-am cunoscut, dar am presupus că… vreau să spun că am socotit uciderea lui Sadeas drept un fenomen izolat. Ştii cum era el. Probabil s-a băgat în vreun bucluc. Destui i-ar fi dorit moartea, nu?

— Se pare că era vorba de mai mult de-atât, zise Shallan, încrucişându-şi braţele pe piept, în vreme de Dalinar cobora scările alăturându-i-se lui Navani, urmat de Peet, Lopen şi – remarcabil – Rlain din Podul Patru.

Cel din urmă le atrase atenţia altor soldaţi şi câţiva dintre ei se poziţionară subtil în aşa fel încât să-l apere pe Dalinar de parshendi. Îl considerau o ameninţare, în ciuda uniformei pe care o purta.

— Colot? zise Dalinar, privindu-l pe căpitanul ochi-luminoşi care îi comanda soldaţii. Eşti arcaş, nu? Din Batalionul al Cincilea?

— Da, să trăiti!

— Aţi fost puşi să cercetaţi turnul împreună cu Podul Patru? întrebă Dalinar.

— Vântalergătorii aveau nevoie de personal suplimentar, domnule, şi de mai multe cercetaşe şi condeiere pentru hărţi. Arcaşii mei sunt mobili. M-am gândit că era mai bine decât să facă exerciţii de paradă în frig, aşa că eu şi compania mea ne-am oferit voluntari.

Prinţul mârâi.

— Batalionul al Cincilea… cine se ocupa de poliţie în rândul vostru?

— Compania a Opta, zise Colot. Căpitanul Tallan. Un prieten bun de-ai mei. N-a… n-a supravieţuit!

— Îmi pare rău, căpitane, zise Dalinar. Vrei să te retragi un moment împreună cu oamenii tăi ca să mă consult cu fiul meu? Menţineţi perimetrul până vă ordon eu altceva, dar informaţi-l pe regele Elhokar şi trimiteţi-i un mesager lui Sebarial! O să-l vizitez ca să-l anunţ personal, dar e mai bine să fie avertizat.

— Da, să trăiţi! zise arcaşul cel zvelt şi începu să dea ordine.

Soldaţii plecară, inclusiv podarii. În timp ce treceau, Shallan simţi o înţepătură în ceafă. Se înfioră şi privi fără să vrea peste umăr, detestând felul în care o făcea să se simtă această clădire misterioasă.

Renarin stătea chiar în spatele ei. Ea sări în sus, lăsând să-i scape un chiţăit penibil. Apoi roşi violent: uitase de prezenţa sa. Câţiva ruşinospreni se iviră în jurul ei, plutind ca petale roşii şi albe. Arareori îi atrăgea, ceea ce era de mirare. S-ar fi aşteptat să-i vadă stabilindu-şi domiciliul permanent în jurul ei.

— Scuze, murmură Renatin. N-am vrut să mă strecor pe la spatele tău.

Adolin coborî pe fundul bazinului, părând în continuare tulburat. Îl supăra chiar *atât de tare* gândul că printre ei se afla un ucigaş? Oameni încercau să-l omoare pe el aproape în fiecare zi. Shallan îşi adună fustele şi-l urmă pe trepte, ocolind sângele.

— E tulburător, zise Dalinar. Ne confruntăm cu o ameninţare cumplită, care ne-ar putea mătura de pe faţa Rosharului ca pe nişte frunze aflate dinaintea unui zid de furtună. Nu am timp să-mi bat capul cu un ucigaş care se furişează prin tunelurile astea! Ridică ochii către Adolin. Mulţi dintre oamenii cărora le-aş încredinţa o cercetare ca aceasta au murit. Niter, Malan… nici Garda Regelui nu-i într-o stare mai bună, iar podarii, cu toate calităţile lor, nu au experienţă cu asemenea lucruri. Trebuie s-o las în seama ta, fiule.

— *A mea?* exclamă Adolin.

— Te-ai descurcat bine când ai cercetat incidentul cu şaua regelui, chiar dacă s-a dovedit o vânătoare de cai verzi pe pereţi. Aladar este înalt Prinţ al Informaţiei. Du-te la el, explică-i ce s-a întâmplat şi pune una dintre echipele lui poliţieneşti să cerceteze. Apoi lucrează cu ei în calitate de legătură a mea.

— Vrei să cercetez cine l-a ucis pe Sadeas, zise Adolin.

Dalinar încuviinţă, aşezându-se pe vine lângă cadavru, deşi Shallan habar n-avea ce se aştepta el să vadă. Omul era mort de-a binelea.

— Poate că, dacă îi încredinţez această treabă fiului meu, oamenii se vor convinge că sunt serios cu privire la găsirea ucigaşului. Sau poate că nu: poate vor crede că i-am dat însărcinarea cuiva care poate păstra secretul. Pe furtuni, îmi lipseşte Jasnah! Ea ar fi ştiut cum să gestioneze asta, cum să împiedice opinia publică să se întoarcă împotriva noastră la Curte. Oricum, fiule, asigură-te măcar că înalţii prinţi rămaşi ştiu că am făcut din rezolvarea acestor crime o prioritate şi că suntem decişi să-l găsim pe cel care le-a comis.

Adolin înghiţi un nod.

— Am înţeles.

Shallan îl privi cu ochi mijiţi. Ce-l apucase? Trase cu coada ochiului către Renarin, care încă stătea deasupra, pe bordura ce înconjura bazinul gol. Îl privea pe Adolin cu ochi de safir, fără să clipească. *Mereu* fusese cam ciudat, dar acum părea să ştie ceva ce ea nu ştia.

Pe fusta ei, Model zumzăi discret.

În cele din urmă, Dalinar şi Navani se duseră să discute cu Sebarial. Imediat ce plecară, fata îl apucă pe Adolin de braţ.

— Ce se întâmplă? şuieră ea. Îl cunoşteai pe mort, nu? Ştii cine l-a omorât?

El o privi în ochi.

— Shallan, n-am nicio idee cine a făcut asta. Dar o să *aflu* eu!

Ea îi susţinu privirea ochilor albaştri şi luminoşi. Pe furtuni, ce era în mintea ei? Adolin era un om minunat, dar în materie de înşelătorii era la fel de priceput ca un bebeluş.

El se îndepărtă şi Shallan se zori să-l ajungă. Renarin rămase în încăpere, privind de-a lungul coridorului, în urma

lor, până când Shallan ajunse suficient de departe încât, uitându-se peste umăr, nu-l mai zări.

Poate că erezia mea datează din zilele mele din copilărie când am început să am aceste idei.

— *Aducătoarea Jurământului,* prefaţă

Kaladin sări din vârful unui deal şi economisi Lumina de Furtună, Ancorându-se în sus doar cât să se ridice puţin în aer.

Se înălţă printre stropii de ploaie, apoi îşi modifică traiectoria către vârful altui deal. Sub el, valea era înţesată cu copaci de vivim, care îşi întreţeseau crengile ţepoase, creând un zid vegetal aproape impenetrabil.

Ateriză uşor şi derapă pe piatra udă, depăşind ploaie-spreni ca nişte lumânări albastre. Renunţă la Ancorare şi, când solul îşi reafirmă puterea asupra lui, începu să mărşăluiască rapid. Învăţase să mărşăluiască dinainte să înveţe să folosească lancea sau scutul. Kaladin zâmbi. Mai-mai că auzea vocea lui Hav lătrând comenzi din spatele şirului, unde îi ajuta pe codaşi. Hav susţinuse întotdeauna că, odată ce oamenii se deprindeau să mărşăluiască împreună, era uşor să înveţe să lupte.

— Zâmbeşti? întrebă Syl.

Luase forma unui strop mare de ploaie, care brăzda aerul alături de el, căzând în direcţia greşită. Era o formă naturală şi totodată complet nefirească. O imposibilitate plauzibilă.

— Ai dreptate, zise Kaladin cu ploaia şiroindu-i pe faţă. Ar trebui să fiu mai sobru. Vânăm Pustiitori.

Pe furtuni, ce ciudat suna când o spunea!

— N-am zis-o ca pe o dojană.

— Cu tine e greu să-mi dau seama uneori.

— Şi ce vrei să zici cu *asta?*

— Acum două zile am aflat că mama este în viaţă, aşa că postul ăsta nu-i de fapt vacant. Încetează să mai încerci să-l ocupi!

Se Ancoră uşor în sus, apoi se lăsă să alunece la vale pe panta udă şi abruptă a dealului. Trecu pe lângă mu- guri-de-stâncă deschişi şi pe lângă plante agăţătoare agitate, îmbuibate ca urmare a ploii constante. După Lăcrimări, găseau adeseori în jurul aşezării la fel de multe plante moarte ca după o mare furtună.

— Eu nu încerc să te dădăcesc, zise Syl, în continuare în forma de strop de ploaie; discuţiile cu ea puteau fi o experienţă suprarealistă. Deşi poate te mai dojenesc uneori, când eşti mohorât.

El mârâi.

— Sau când eşti necomunicativ.

Luă forma unei tinere femei îmbrăcate în havah, aşezată în aer şi ţinând o umbrelă, deşi se deplasa alături de el.

— Datoria mea solemnă şi importantă este să aduc *fericire, lumină* şi *bucurie* în lumea ta când eşti un idiot posac. Adică în majoritatea timpului. Deci, poftim!

Kaladin chicoti şi reţinu puţină Lumină de Furtună în timp ce urca în fugă coasta următorului deal, apoi se lăsă să alunece la vale. Aici era terenul cel mai bun de cultivat. Exista un motiv pentru care Sadeas preţuia regiunea Akanny. Poate că era înapoiată din punct de vedere cultural, dar ogoarele acestea întinse hrăneau, probabil,

jumătate din regat cu recoltele lor de lavis şi tallew. Alte sate se concentrau pe creşterea unor turme mari de porci pentru piele şi carne. Gumfremii, animale asemănătoare chullilor, erau er- bivore mai puţin comune, crescute pentru inimile-nestema- te care, deşi mici, permiteau Animmodelarea cărnii.

Syl se transformă într-o panglică de lumină şi zbură înaintea lui, descriind cercuri prin aer. Îi era greu să nu fie binedispus, în ciuda vremii mohorâte. Tot timpul cât gonise către Alethkar se temuse – şi apoi devenise convins – că va ajunge prea târziu ca să salveze Vatra-de-Piatră. Să-şi găsească părinţii în viaţă… ei bine, fusese o binecuvântare neaşteptată. Dintre cele de care viaţa îl cam lipsise.

Aşa încât cedă imboldului Luminii-de-Furtună. Fugi! *Sării* Deşi petrecuse două zile umărindu-i pe Pustiitori, epuizarea îl părăsise. În satele răvăşite prin care trecuse nu erau prea multe paturi goale, dar reuşise să găsească un acoperiş care să-l ţină uscat şi ceva cald de mâncare.

Pornise din Vatra-de-Piatră şi înaintase într-o spirală către exterior, vizitând satele, interesându-se de parshii locali, apoi avertizându-i pe oameni că furtuna cea teribilă avea să revină. Până acum, nu descoperise nici măcar un singur sat sau târg care să fi fost atacat.

Kaladin ajunse în vârful următorului deal şi se opri. Un stâlp de piatră roasă de vreme marca o răspântie. În copilărie, nu se îndepărtase niciodată atât de mult de Vatra-de-Piatră, deşi se afla la doar câteva zile de mers.

Îşi umbri ochii cu palma ca să-i apere de ploaie, iar Syl se opri din zbor lângă el. Glifele şi harta simplă de pe piatră indicau, probabil, la ce distanţă se afla următoarea aşezare, dar el nu avea nevoie de asta. O putea distinge ca pe o pată neclară în penumbră. O aşezare măricică după standardele locale.

— Vino! zise el şi porni să coboare dealul.

— Cred că aş fi o mamă *minunată,* spuse Syl, aterizând pe umărul lui şi devenind o femeie tânără.

— Şi ce anume ţi-a inspirat acest subiect de discuţie?

— Tu l-ai abordat.

Când o comparase pe Syl cu mama lui în materie de cicăleală?

— Păi măcar poţi să ai copii? Bebeluşi de spren?

— Habar n-am, răspunse Syl.

— Îi spui Părintelui Furtunii… ăăă, tată. Deci el te-a adus pe lume?

— Poate? Cred că da? Mai degrabă m-a ajutat să iau formă. Ne-a ajutat să ne găsim vocile. Înclină capul spre un umăr. Da. El ne-a făcut pe unii dintre noi. M-a făcut pe mine.

— Deci e posibil ca şi tu să fii în stare de aşa ceva, zise Kaladin. Să găseşti nişte… ăăă, bucăţele mititele de vânt? Sau de Onoare? Şi să le dai formă?

Folosi o Ancorare ca să sară peste o încâlceală de muguri-de-piatră şi plante agăţătoare şi la aterizare sperie un pâlc de cremlingi, care o rupseră la fugă de lângă un schelet de nurcă aproape curăţat de carne. Probabil resturile lăsate de un animal de pradă mai mare.

— Mmm, zise Syl. Chiar cred că aş fi o mamă *excelentă.* I-aş învăţa pe micuţii spreni să zboare, să plutească pe vânt, să te sâcâie pe tine…

Kaladin zâmbi.

— Te-ai lăsa distrasă de vreun gândac mai interesant şi ţi-ai lua zborul, iar pe ei i-ai uita prin vreun sertar.

— Ce prostie! De ce să-mi las copiii într-un sertar? Ar fi mult prea plictisitor. Pe de altă parte, în pantoful unui înalt prinţ…

Kaladin străbătu în zbor distanţa ce mai rămăsese până la aşezare şi priveliştea caselor dărâmate de la marginea dinspre apus îi întunecă dispoziţia. Deşi distrugerile erau în continuare mai puţin însemnate decât se temuse, toate aşezările suferiseră pierderi de vieţi omeneşti din pricina vânturilor sau a fulgerelor teribile.

Acest sat – Cornu-Gol, cum scria pe hartă – se găsea într-o poziţie ce ar fi fost considerată cândva ideală. Terenul cobora, formând o depresiune, iar un deal aflat la răsărit reducea forţa marilor furtuni. Existau aproape două duzini de clădiri, inclusiv două adăposturi spaţioase de furtună, unde puteau trage călătorii, dar erau şi multe altele. Acesta era domeniul înaltului prinţ, iar un ochi-întu- necaţi întreprinzător, cu nahn suficient de înalt, ar fi putut obţine dreptul de a lucra un deal nefolosit numai pentru sine şi de a păstra o parte din recoltă.

Câteva felinare alimentate de sfere luminau piaţa centrală, unde oamenii se adunaseră la sfat. Era convenabil. Kaladin se lăsă să cadă în direcţia luminii şi ţinu braţul pe lângă corp. Ascultând un ordin nerostit, Syl se materializă sub forma unei Cristalsăbii: suplă şi frumoasă, cu simbolul Vântalergătorilor vizibil în centru şi cu linii unduioase pornind dinspre el către mâner: adâncituri în metal ce semănau cu şuviţe de păr răsfirate de vânt. Deşi bărbatul prefera o lance, Sabia era un simbol.

Kaladin ateriză în centrul satului, lângă rezervorul central uriaş folosit pentru a reţine apa de ploaie şi a filtra cremul. Îşi rezemă Sylsabia de umăr şi întinse cealaltă mână, pregătindu-şi cuvântarea. „Locuitori din Comu-Gol, sunt Kaladin din ordinul Cavalerilor Radianţi. Am venit…”

— Lord Radiant!

Un ochi-luminoşi corpolent cu o manta lungă de ploaie şi o pălărie cu boruri largi ieşi împleticindu-se din mulţime. Arăta ridicol, dar asta era Lăcrimarea. Ploaia constantă nu prea te încuraja să ţii pasul cu moda.

Bărbatul bătu din palme cu un gest energic şi o pereche de ardenţi se ivi lângă el, ducând pocale pline cu sfere strălucitoare. De jur-împrejurul pieţei, oamenii şuierau şi şuşoteau, iar presimţiospreni fluturau într-un vânt nevăzut. Câţiva bărbaţi ridicară în braţe copiii mai mici, ca să vadă mai bine.

— Grozav! zise Kaladin încet. Am devenit un spectacol de menajerie.

În mintea lui, o auzi pe Syl chicotind.

Atunci era cazul să le ofere un spectacol pe cinste. Ridică Sylsabia deasupra capului şi mulţimea aclamă. Ar fi pariat că majoritatea oamenilor din această piaţă obişnuiau să blesteme numele Radianţilor, dar acum n-ai fi putut crede asta, judecând după entuziasmul popular. Era greu de crezut că secole de neîncredere şi defăimare puteau fi date uitării atât de iute. Dar, când cerul se crăpa şi pământul era răvăşit, oamenii aveau nevoie de un simbol.

Kaladin îşi coborî Sabia. Cunoştea prea bine pericolul simbolurilor. Cu multă vreme în urmă, Amaram fusese unul pentru el.

— Ştiaţi de venirea mea, le zise el lordului aşezării şi ardenţilor. Aţi ţinut legătura cu vecinii voştri. V-au povestit ce am zis?

— Da, Luminăţie, zise bărbatul ochi-luminosi, făcându-i semn să ia sferele.

În timp ce o făcea, înlocuindu-le cu cele consumate pe care le obţinuse la schimb mai înainte, expresia bărbatului se posomori considerabil.

„Te aşteptai să plătesc două la una, ca în primele aşezări, nu?” îşi zise amuzat Kaladin. Lăsă câteva sfere descărcate în plus. Era mai bine să i se ducă vestea că e generos, mai ales dacă astfel informaţia circula mai repede, dar nu-şi putea înjumătăţi sferele ori de câte ori le consuma.

— E bine, zise el, alegând câteva nestemate mici. Nu pot să vizitez fiecare aşezare din regiune. Trebuie să trimiteţi mesaje către toate satele învecinate, transmiţând încurajările şi poruncile regelui. O să plătesc pentru timpul curierilor voştri.

Privi marea de chipuri dornice şi nu putu să nu-şi amintească o zi asemănătoare din Vatra-de-Piatră, când el şi restul aşezării aşteptaseră cu nerăbdare să-l zărească pe noul lor lord.

— Desigur, Luminăţie, zise bărbatul ochi-luminoşi. Aţi dori să vă odihniţi şi să luaţi masa? Sau aţi prefera să vedeţi imediat locul unde s-a produs atacul?

— *Atacul?* întrebă Kaladin alarmat.

— Da, Luminăţie, zise bărbatul corpolent. Nu de aceea aţi venit? Ca să vedeţi unde ne-au atacat rebelii parshi?

„În sfârşit!”

— Du-mă acolo! Imediat!

Atacaseră un depozit de cereale aflat chiar lângă aşezare. Înghesuit între două dealuri şi construit în formă de dom, trecuse prin Furtuna Eternă fără nicio piatră slăbită. Era cu atât mai păcat că Pustiitorii spărseseră uşa şi furaseră ceea ce se găsea în interior.

Kaladin îngenunche înăuntru, studiind o balama ruptă. Clădirea mirosea a praf şi a tallew, dar era prea umedă. Localnicii dispuşi să îndure o duzină de scurgeri în dormitoarele lor n-ar fi precupeţit niciun efort ca să-şi ţină cerealele uscate.

I se părea ciudat să nu mai simtă ploaia căzându-i în creştet, deşi încă o mai auzea răpăind afară.

— Pot să continui, Luminăţie? îl întrebă ardenta.

Era tânără, drăguţă şi nervoasă. Era evident că nu ştia unde anume se potrivea el în schema religiei ei. Cavalerii Radianti fuseseră înfiinţaţi de Heralzi, dar fuseseră totodată şi trădători. Aşa că… el era fie o fiinţă divină descinsă din mituri, fie un cretin cu numai o treaptă mai sus decât un Pustiitor.

— Da, te rog! zise Kaladin.

— Dintre cei cinci martori oculari, patru, ăăă, au apreciat, separat, numărul atacatorilor la… cincizeci sau cam aşa ceva, zise ardenta. În fine, putem afirma cu siguranţă că erau multi, având în vedere numărul de saci de cereale pe care i-au putut lua într-un timp aşa scurt. Ei bine, ăăă, nu arătau chiar ca parshii. Erau prea înalţi şi purtau armură. Schiţa pe care am făcut-o… ăăă…

Încercă din nou să-i arate schiţa. Nu era cu mult mai bună ca desenul unui copil: un pâlc de mâzgăleli cu forme vag umane.

— În fine, continuă tânăra ardentă fără să ştie că Syl îi aterizase pe umăr şi-i cerceta faţa cu atenţie. Au atacat imediat după apusul celei dintâi luni. Până la jumătatea celei de-a doua luni, scoseseră deja cerealele şi… ăăă, noi n-am auzit nimic până n-a avut loc schimbarea gărzii. Sot a dat alarma şi asta a pus creaturile pe fugă. Au lăsat numai patru saci, pe care i-am mutat.

Kaladin luă o bâtă rudimentară de pe masa de lângă ardentă. Fata îi aruncă o privire, apoi îşi mută ochii înapoi la hârtie, roşind. Încăperea luminată de opaiţe cu ulei era deprimant de goală. Cerealele ar fi trebuit să hrănească satul până la următoarea recoltă.

Pentru un bărbat dintr-un sat de agricultori nu exista nimic mai tulburător decât un siloz gol la vremea semănatului.

— Şi oamenii care au fost atacaţi? întrebă el, cercetând bâta pe care Pustiitorii o scăpaseră din fugă.

— Şi-au revenit amândoi, Luminăţie, zise ardenta. Deşi Khem spune că are un ţiuit în ureche care nu-i mai trece.

Cincizeci de parshi în forma-luptător – cel mai probabil asta erau, conform descrierilor – ar fi putut cotropi cu uşurinţă aşezarea asta şi pâlcul ei de soldaţi. Ar fi putut să ucidă pe toată lumea şi să ia orice doreau. În schimb, făcuseră un raid aproape chirurgical.

— Luminile roşii, ceru Kaladin. Descrie-le din nou!

Ardenta tresări. Tocmai se uita la el.

— Ăăă, toţi cei cinci martori le-au menţionat, Luminăţie. Erau câteva luminiţe roşii care străluceau în întuneric.

— Ochii lor.

— Poate? zise ardenta. Dacă aceia erau ochi, erau numai câţiva. Am întrebat şi niciun martor nu le-a văzut clar ochii strălucind, iar Khem chiar l-a văzut de aproape pe parshul care l-a lovit.

Kaladin lăsă bâta să cadă şi-şi scutură palmele de praf. Luă foaia cu desenul din mâinile ardentei şi o cercetă demonstrativ, apoi dădu aprobator din cap.

— Te-ai descurcat bine. Îţi mulţumesc pentru raportul tău!

Ea suspină şi zâmbi prosteşte.

— O! zise Syl care se afla în continuare pe umărul ardentei. Crede că eşti drăguţ!

El strânse din buze. O salută pe femeie cu o înclinare a capului şi o părăsi, pornind din nou prin ploaie către centrul aşezării.

Syl i se aşează pe umăr.

— Uau! Probabil traiul aici a adus-o la *disperare.* Adică, uită-te la tine! Păr nepieptănat de când ai zburat pe deasupra continentului, uniformă pătată de crem şi barba *aia*

— Mersi că-mi consolidezi încrederea de sine!

— Cred că atunci când n-ai decât fermieri prin preajmă, standardele chiar că-ţi scad.

— E ardentă, zise Kaladin. Ar trebui să se mărite cu un alt ardent.

— Kaladin, nu cred că la căsătorie se gândea ea, zise Syl, răsucindu-se şi privind îndărăt peste umăr. Ştiu că în ultimul timp ai fost ocupat să te lupţi cu inşi în haine albe şi aşa mai departe, dar *eu* am făcut cercetări. Oamenii îşi încuie uşile, dar pe sub ele este suficient loc ca să mă strecor. M-am gândit că, dacă tu nu pari înclinat să înveţi despre asta, ar trebui să studiez eu. Aşa că, dacă ai întrebări…

— Ştiu foarte bine ce presupune asta.

— Eşti sigur? întrebă Syl. Poate am putea-o pune pe ardenta aia să-ţi facă un desen. Pare să fie tare dornică.

— Syl…

— Kaladin, nu vreau decât să fii fericit, zise ea, zburându-i de pe umăr şi descriind câteva cercuri în jurul lui, în

formă de panglică de lumină. Oamenii care au o relaţie sunt mai fericiţi.

— Ăsta e un fals demonstrabil, zise el. Unii or fi. Eu ştiu o mulţime care nu-s.

— Haide, zise Syl. Ce zici de Luminurzitoarea aia? Pari s-o placi.

Spusele ei se apropiau supărător de mult de adevăr.

— Shallan este logodită cu fiul lui Dalinar.

— Şi ce dacă? Tu eşti mai bun. N-am deloc încredere în el.

— Syl, tu n-ai încredere în niciun om care poartă o Cristalsabie, zise Kaladin cu un oftat. Am mai discutat despre asta. Să te legi cu una din armele astea nu-i dovada unui caracter rău.

— Da, mă rog, dacă nişte inşi ar flutura cadavrele surorilor *tale* ţinându-le de picioare am vedea dacă ai mai considera că nu-i „dovada unui caracter rău”. Încerci să mă distragi. Cum te-ar putea distrage Luminurzitoarea aia pe tine…

— Shallan e o ochi-luminosi, zise Kaladin. Ăsta-i sfârsi- tul conversaţiei.

— Dar…

— Sfârşit! zise el, intrând în locuinţa ochi-luminosilor din sat. Apoi adăugă cu jumătate de glas: Şi nu-i mai spiona pe oameni în momentele lor de intimitate! E tulburător.

Judecând după cum vorbise, ea părea să se aştepte să fie *de faţă* când el avea să… Nu se gândise la asta până acum, deşi sprena îl însoţise oriunde altundeva. Oare ar fi putut-o convinge să aştepte afară? Dacă nu s-ar fi strecurat să se uite, tot ar fi tras cu urechea. Părinte al Furtunii! Viaţa devenea tot mai ciudată. Încercă fără succes să-şi alunge din minte imaginea lui în pat cu o femeie, în timp ce Syl stătea pe tăblia de la căpătâi şi-i striga încurajări şi sfaturi…

— Lord Radiant? întrebă lordul local din camera din faţă a căsuţei. Vă simţiţi bine?

— Amintiri dureroase, răspunse Kaladin. Cercetaşii tăi sunt siguri de direcţia în care au apucat-o parshii?

Lordul local privi peste umăr către un bărbat nepieptănat, în haine de piele, cu un arc în spinare, care stătea lângă fereastra acoperită cu scânduri. Puitor de capcane, cu un permis al înaltului lord local de a vâna nurci pe pământurile sale.

— I-am urmat jumătate de zi, Luminăţie. Nu s-au abătut nicio clipă de la drum. Au ţinut-o drept către Kholinar, aş jura-o şi-n faţa lui Kelek.

— Atunci într-acolo pornesc şi eu, zise Kaladin.

— Vreţi să vă conduc, Luminăţia Ta Radiantă? întrebă puitorul de capcane.

Kaladin absorbi Lumină de Furtună.

— Mă tem că doar m-ai încetini.

Îi salută cu o înclinare din cap, ieşi şi se Ancoră în sus. Oamenii se înghesuiră pe uliţă şi-l aclamară de pe acoperişuri, în timp ce lăsa aşezarea în urmă.

Mirosul cailor îi amintea lui Adolin de tinereţea sa. Sudoare, bălegar şi fân. Mirosuri bune. Mirosuri *reale.*

Multe dintre acele zile de dinainte să devină cu adevărat bărbat şi le petrecuse în campanii cu tatăl său, în timpul luptelor de la frontiera cu Jah Kevedul. Pe atunci lui Adolin îi era frică de cai, deşi n-ar fi recunoscut-o niciodată. Erau mult mai rapizi şi mai inteligenţi decât chullii.

Atât de nefireşti. Fiinţe acoperite complet de păr – ceea ce-l făcea să se înfioare când le atingea – şi cu ochi mari şi sticloşi. Şi aceia nici măcar nu fuseseră cai *adevărati.* În ciuda pedigriului lor, caii pe care călăriseră în campanii fuseseră doar pursânge obişnuiţi din Shinovar. Scumpi, da, însă prin definiţie, nu *nepreţuiti.*

Nu ca fiinţa care stătea acum dinaintea lui.

Adăpostiseră animalele Casei Kholin în secţiunea nord-vestică extremă a turnului, la parter, aproape de locul unde vânturile băteau de-a lungul munţilor. Dispozitive isteţe

construite de inginerii regali alungaseră mirosurile de pe coridoarele interioare, deşi făcuseră ca locul să fie friguros.

Câteva încăperi erau pline de gumfremi şi porci, iar în altele erau găzduiţi caii de rând. Alte câteva adăposteau toporcopoii lui Bashin, animale care nu mai ajunseseră de mult să vâneze.

Un asemenea adăpost însă nu era suficient de bun pentru armăsarul Ghimpelui Negru. Nu, uriaşului ryshadium negru i se dăduse un câmp numai pentru sine. Suficient de vast ca să servească drept păşune, era deschis către cer şi, dacă ignorai mirosurile celorlalte animale, demn de invidie.

Când Adolin ieşi din turn, monstrul negru se apropie de el în galop. Îndeajuns de robuşti ca să poată căra un Cristalpurtător fără să pară mici, caii ryshadium erau numiţi adesea „al treilea Cristal”. Sabie, Armură şi Armăsar.

Nu era corect faţă de ei. Nu puteai câştiga un ryshadium pur şi simplu învingând pe cineva în luptă. Îşi alegeau singuri călăreţii.

„Dar presupun că odinioară la fel se întâmpla şi cu Săbiile”, îşi zise Adolin, în timp ce Galant îşi freca botul de mâna lui. „Ele erau spreni care îşi alegeau purtătorii.”

— Hei, zise el, scărpinând ryshadiumul pe bot cu mâna stângă. Cam pustiu aici afară, nu? îmi pare rău. Aş vrea să nu mai fii singu…

Glasul i se înecă şi se întrerupse.

Galant se apropie şi mai mult, dominându-l pe Adolin cu înălţimea sa, dar fără să inspire teamă. Calul îşi frecă botul de gâtul lui şi fornăi zgomotos.

— Bleah! zise Adolin, întorcând capul calului într-o parte. *Ăsta* e un miros de care m-aş fi putut lipsi.

Îl bătu pe gât, apoi duse mâna dreaptă la raniţa de pe umăr şi o durere ascuţită în încheietură îi reaminti de rana sa. Îşi vârî în raniţă cealaltă mână şi scoase nişte cuburi de zahăr, pe care Galant le înfulecă lacom.

— Eşti la fel de rău ca mătuşa Navani, remarcă Adolin. De-aia ai venit fuga, nu-i aşa? Ai mirosit trataţia.

Calul întoarse capul, studiindu-l cu un ochi albastru apos, cu pupila dreptunghiulară. Părea de-a dreptul… jignit.

Adolin avusese adesea senzaţia că putea înţelege emoţiile propriului său ryshadium. Între el şi Sânge Pur existase o… legătură. Mai delicată şi mai greu de definit decât aceea dintre un bărbat şi Sabia lui, dar existase.

Desigur, Adolin *era* insul care discuta uneori cu propria-i sabie, aşa că genul ăsta de lucruri deveniseră un obicei.

— Îmi pare rău, zise el. Ştiu că vă plăcea să galopaţi împreună. Şi… nu ştiu dacă tata o să mai poată să coboare prea des să te vadă. Se retrăsese deja din luptă înainte să capete toate răspunderile astea noi. M-am gândit să mai trec eu pe aici din când în când.

Calul fornăi zgomotos.

— Nu ca să te *călărescl* zise Adolin, citind indignarea din mişcările ryshadiumului. M-am gândit numai că ar fi plăcut pentru amândoi.

Calul înghionti raniţa cu botul până când tânărul scoase din ea încă un cub de zahăr. Lui Adolin i se păru că pecetluia astfel o înţelegere, aşa că hrăni calul şi apoi se rezemă de perete şi-l privi cum galopează pe păşune.

„Se dă în spectacol”, îşi zise el amuzat când armăsarul trecu tropăind fudul pe lângă el. Poate că Galant avea să-i dea voie să-l buşumeze. Ar fi fost plăcut, ca în serile pe care le petrecuse cu Sânge Pur în întunericul liniştit al grajdului. Cel puţin asta făcuse înainte să devină prea ocupat cu Shallan, cu duelurile şi cu toate celelalte.

Ignorase calul până când avusese nevoie de Sânge Pur în luptă. Şi atunci, într-o străfulgerare de lumină, el pierise.

Adolin inspiră adânc. Zilele-astea totul părea s-o fi luat razna. Nu numai Sânge Pur, ci şi ceea ce îi făcuse el lui Sadeas şi acum ancheta asta…

Faptul că-l privise pe Galant părea să-l fi ajutat într-o oarecare măsură. Adolin era încă acolo, rezemat de zid,

când sosi Renarin. Fiul mai mic al Casei Kholin scoase capul pe uşă şi privi în jur. Nu se feri când Galant trecu în galop pe lângă el, dar privi armăsarul uriaş cu prudenţă.

— Bună, zise Adolin de lângă zid.

— Bună! Bashin mi-a zis că eşti aici, jos.

— Voiam să văd ce mai face Galant. Fiindcă tata a fost atât de ocupat în ultima vreme.

Renarin se apropie.

— Ai putea s-o rogi pe Shallan să-l deseneze pe Sânge Pur, zise el. Pariez că, ăăă, ar face o treabă minunată. Ca să ţi-l aduci aminte.

De fapt, sugestia nu era rea.

— Deci pe mine mă căutai?

— Eu…

Renarin îl privi pe Galant care se cabra din nou în preajma lor.

— E agitat.

— Îi place să aibă spectatori.

— Nu se potrivesc, ştii?

— Nu se potrivesc?

— Ryshadiumii au copite de piatră, mai puternice decât ale cailor de rând, zise Renarin. Nu au nevoie de potcoave.

— Şi asta-i face să nu se potrivească? Aş zice că-i face cu atât mai potriviţi…

Adolin îl privi pe Renarin mai atent.

— Te referi la caii obisnuiti, nu?

Renarin încuviinţă şi roşi. Uneori oamenii aveau dificultăţi în a-i urmări spusele, dar asta numai fiindcă avea tendinţa să fie atât de profund. Se gândea la ceva complicat, la o idee strălucită, şi pe urmă menţiona numai un crâmpei. Îl făcea să pară împrăştiat, însă, odată ce ajungeai să-l cunoşti, îţi dădeai seama că nu încerca să fie enigmatic. Pur şi simplu uneori buzele lui nu reuşeau să ţină pasul cu creierul.

— Adolin, zise el încet. Eu… ăăă, trebuie să-ţi dau înapoi Cristalsabia pe care ai câştigat-o pentru mine.

— De ce? întrebă Adolin.

— Mă doare când o mânuiesc, zise Renarin. Ca să fiu cinstit, de la început a fost aşa. Am crezut că era vina mea, fiindcă-s ciudat. Dar e vorba de noi toţi.

— De Radianti, vrei să zici.

El încuviinţă.

— Nu putem folosi Săbii moarte. Nu-i corect.

— Ei, presupun că aş putea găsi pe altcineva care s-o folosească, zise Adolin, înşirându-şi variante prin minte. Deşi, de fapt, alegerea ar trebui să fie a ta. Ai primit-o, aşa că-ţi aparţine de drept şi tu ar trebui să-ţi alegi succesorul.

— Aş prefera s-o faci tu. Le-am dat-o deja ardenţilor ca s-o ţină în siguranţă.

— Ceea ce înseamnă că vei fi neînarmat, zise Adolin.

Renarin se uită în altă parte.

— Sau nu, zise Adolin şi-l înghionti în umăr. Ai deja un înlocuitor, nu?

Băiatul roşi din nou.

— Şmecherule! Ai reuşit să creezi o Sabie de Radiant? De ce nu ne-ai spus?

— De-abia s-a întâmplat. Glys nu era sigur că poate s-o facă… dar avem nevoie de mai multi oameni care să deschidă Poarta Jurământului, aşa că…

Trase aer adânc în piept, apoi întinse mâna în lateral şi chemă o Cristalsabie lungă şi strălucitoare. Subţire, aproape fără gardă, avea pliuri unduitoare în interiorul metalului, ca şi cum ar fi fost forjată.

— Superbă, zise Adolin. Renarin, e fantastic!

— Mulţumesc.

— Atunci de ce eşti stânjenit?

— Nu… sunt?

Adolin îl privi fix. Renarin eliberă Sabia.

— Pur şi simplu… începeam să-mi găsesc şi eu *locul.* Ca membru al Podului Patru, ca purtător de Cristale. Acum sunt din nou în ceaţă. Tata se aşteaptă să fiu Radiant, ca să-l ajut să unească lumea. Dar cum o să învăţ?

Tânărul îşi scărpină bărbia cu mâna sănătoasă.

— Hm. Păi eu am presupus că ajungi să ştii instinctiv. Nu-i aşa?

— În parte da. Dar… mă înspăimântă.

Îşi ridică o mână şi aceasta începu să strălucească, în timp ce din ea se înălţau fuioare de Lumină de Furtună, ca fumul deasupra unui foc.

— Dacă rănesc pe cineva sau stric lucruri?

— N-o s-o faci, zise Adolin. Renarin, puterea asta vine de la Atotputernicul însuşi.

Băiatul se mulţumi să-şi privească mâna luminoasă, fără să pară convins. Aşa că Adolin îşi întinse mâna teafără, o luă pe a lui Renarin şi o strânse.

— E bine, zise el. N-o să răneşti pe nimeni. Eşti aici ca să ne salvezi.

Renarin îi aruncă o privire, apoi zâmbi. Un val de Lumină îl scăldă pe Adolin şi, preţ de un moment, se văzu pe sine *îmbunătăţit.* O versiune a lui care era cumva completă, bărbatul care ar fi putut fi.

Dispăru într-o clipă şi Renarin îşi eliberă mâna murmurând o scuză. Pomeni din nou despre necesitatea de a da altcuiva Cristalsabia, apoi o zbughi înapoi în turn.

Adolin privi în urma lui. Galant se apropie la trap şi-l împinse cu botul, cerându-i din nou zahăr, aşa că vârî absent mâna în raniţă şi hrăni calul.

Numai după ce calul se îndepărtă, Adolin îşi dădu seama că îşi folosise mâna dreaptă. O ridică uluit şi-şi mişcă degetele.

Încheietura i se vindecase complet.

CU TREIZECI ŞI TREI DE ANI ÎN URMĂ

Dalinar dansa de pe un picior pe altul în ceaţa dimineţii, simţind o nouă putere, o *energie* la fiecare pas. Cristal-armură. *Propria* lui Cristalarmură!

Lumea nu avea să mai fie niciodată aceeaşi. Toţi se aşteptaseră ca, într-o bună zi, să aibă propria lui Armură sau Sabie, dar el nu reuşise niciodată să-şi alunge vaga nesiguranţă din străfundul minţii. Dacă nu se întâmpla?

Dar se întâmplase. Părinte al Furtunii, se *întâmplase*.* O câştigase el însuşi în luptă. Da, lupta implicase să arunce un om într-o prăpastie cu o lovitură de picior, dar, chiar şi aşa, învinsese un Cristalpurtător.

Nu putea să nu savureze gloria momentului.

— Calm, Dalinar, vorbi Sadeas din ceaţă, de lângă el. Ai răbdare!

Sadeas avea propria lui Armură, aurie. Deocamdată, toţi aveau vizierele ridicate.

— N-o să ajute la nimic, Sadeas, zise Gavilar, îmbrăcat în Armura albastru strălucitor şi aflat în cealaltă parte a lui. Băieţii Kholin sunt nişte toporcopoi în lesă care au simţit mirosul sângelui. Nu putem merge la luptă respirând calm, echilibrati şi senini cum ne cer ardentii.

Dalinar se foi, simţind pe obraz răceala ceţii matinale. Voia să danseze laolaltă cu presimţiosprenii care ţâşneau în văzduh în jurul lui. În spatele lor, soldaţii aşteptau în şiruri ordonate. Paşii, clinchetele, tuşea şi glumele lor rostite cu voce joasă răzbăteau prin ceaţă.

Se simţea de parcă nici n-ar fi avut nevoie de armata aia. Ducea în spinare un ciocan imens, atât de greu, încât niciun om, oricât de puternic, nu putea să-l ridice fără ajutor. Abia îi simţea greutatea. Furtuni, ce *putere'.* Era aproape ca Fiorul.

— Dalinar, te-ai gândit la sugestia mea? întrebă Sadeas.

— Nu.

Sadeas oftă.

— Dacă-mi porunceşte Gavilar, o să mă-nsor, zise Dalinar.

— Nu mă amesteca în treaba asta! protestă Gavilar în timp ce vorbeau, îşi tot chema Cristalsabia şi o făcea să dispară.

— Ei bine, spuse Dalinar, până nu zici tu altceva, o să rămân burlac.

Singura femeie pe care şi-o dorise vreodată îi aparţinea lui Gavilar. Se căsătoriseră… furtuni, acum aveau un copil! O fetiţă.

Fratele lui nu trebuia să afle niciodată despre sentimentele sale.

— Dar gândeşte-te la *avantaje',* zise Sadeas. Căsătoria ta ne-ar putea aduce alianţe. Cristale. Poate ai reuşi să obţii un principat pentru noi… unul pe care să nu trebuiască să-l aducem în pragul ruinei ca să ni se alăture, dar-ar furtuna!

După doi ani de lupte, numai patru dintre cele zece principate acceptaseră domnia lui Gavilar, şi două dintre acestea, al lui Kholin şi al lui Sadeas, fuseseră uşoare. Rezultatul fusese un Alethkar unit: unit *împotriva* Casei Kholin.

Gavilar era convins că-i poate asmuţi pe unii împotriva altora, că egoismul lor înnăscut avea să-i facă să se înjunghie reciproc pe la spate. Sadeas, în schimb, îl

împingea pe Gavilar către brutalităţi tot mai mari. Susţinea că, cu cât reputaţia lor avea să fie mai cumplită, cu atât mai multe oraşe aveau să li se alăture de bunăvoie, ca să nu să rişte să fie jefuite.

— Ei? întrebă Sadeas. Ai măcar de gând să iei în calcul o căsătorie dictată de necesităţi politice?

— Dar-ar furtuna, tot insişti? zise Dalinar. Lasă-mă să lupt! Tu şi fratele meu vă puteţi bate capul cu politica.

— Nu poţi să eviţi asta la nesfârşit. Îţi dai seama, nu? Va trebui să ne străduim să-i hrănim pe ochi-întunecaţi, să extindem infrastructura oraşului, să stabilim legături cu alte regate. *Politică.*

— Tu şi Gavilar, zise Dalinar.

— Noi toţi, zise Sadeas. Tustrei.

— Nu încercai să mă faci să mă relaxez? se răsti el.

Dar-ar furtunile!

Soarele care răsărea începu în cele din urmă să împrăştie ceaţa, permiţându-i să vadă ţinta lor: un zid înalt de aproape doi stânjeni. Dincolo de el, nimic. O întindere stâncoasă plată, sau cel puţin aşa părea. Din această direcţie, oraşul-falie era greu de zărit. Numit Rathalas, mai era cunoscut şi ca Riftul: un oraş întreg construit înlăuntrul unei fisuri din sol.

— Luminlordul Tanalan este Cristalpurtător, corect? întrebă Dalinar.

Sadeas oftă şi-şi coborî viziera.

— N-am vorbit despre asta decât de vreo *patru* ori.

— Eram beat. Tanalan – Cristalpurtător?

— Are numai Sabie, frate, zise Gavilar.

— E-al meu, şopti el.

Gavilar râse.

— Numai dacă-l găseşti primul! Sunt pe jumătate decis să-i dau Sabia aia lui Sadeas. Măcar *el* este atent la întâlnirile noastre.

— Bine, zise Sadeas, haideţi să procedăm cu precauţie! Nu uitaţi planul! Gavilar, tu…

Gavilar îi zâmbi larg lui Dalinar, îşi coborî viziera şi o rupse la fugă, lăsându-l pe Sadeas cu fraza în aer. Dalinar chiui şi i se alătură, însoţit de scrâşnetul cizmelor Armurii pe solul stâncos.

Sadeas înjură zgomotos şi-i urmă. Armata lor rămase deocamdată în spate.

Începură să cadă pietre: de dincolo de zid, catapulte aruncau bolovani solitari sau rafale de pietre mai mici. Bucăţi de piatră se izbeau de sol în jurul lui Dalinar, făcând pământul să se cutremure şi lujerii mugurilor-de-stâncă să se strângă. Un bolovan căzu drept în faţa lui şi săltă pe sol, împroşcând aşchii de piatră. Îl ocoli cu sprinteneala oferită de Armură. Ridică braţul în dreptul deschizăturii vizierei şi zări o grindină de săgeţi întunecând cerul.

— Atenţie la baliste! strigă Gavilar.

Pe culmea zidului, soldaţii ocheau cu dispozitive ca nişte arbalete masive, montate în piatră. O săgeată iute, de dimensiunile unei lănci, se năpusti spre Dalinar, dovedindu-se mai precisă decât catapultele. El se aruncă în lături şi se lăsă să alunece, în scrâşnetul Armurii pe piatră, ieşind din bătaia ei. Săgeata izbi pământul cu atâta forţă, încât lemnul ei se sfărâmă.

Alte săgeţi trăgeau după ele funii sau plase, în speranţa de a doborî un Cristalpurtător şi de a-l imobiliza suficient cât să fie săgetat. Simţind cum în el se trezeşte Fiorul, Dalinar rânji şi se ridică în picioare. Sări pe deasupra unei săgeţi care trăgea după ea un năvod.

Oamenii lui Tanalan trimiteau spre el o grindină de lemn şi piatră, însă nu era de ajuns. Dalinar fu lovit de o piatră în umăr şi se clătină, dar îşi recăpătă imediat elanul. Săgeţile erau neputincioase împotriva lui, bolovanii cădeau prea la întâmplare şi balistele erau prea greu de reîncărcat.

Totul era aşa cum trebuia să fie. Dalinar, Gavilar, Sadeas. Împreună. Celelalte responsabilităţi nu contau. Viaţa era *luptă.* O bătălie pe cinste în timpul zilei, apoi, noaptea, o vatră caldă, muşchi obosiţi şi vin dintr-o recoltă bună.

Dalinar ajunse lângă zidul lat, îşi luă avânt şi făcu un *salt* enorm. Se înălţă în aer suficient ca să se agaţe de-un crenel. Soldaţii dădură să-l lovească peste degete cu ciocanele, dar el se azvârli dincolo de margine, pe drumul stră- jii[1], aterizând printre apărătorii panicaţi. Desfăcu dintr-o smucitură piedica de fixare a ciocanului şi-l lăsă să cadă peste un adversar aflat în spatele său, apoi schilodi câţiva oameni dintr-o lovitură de pumn.

Era aproape prea uşor! Apucă ciocanul, îl ridică şi-l învârti într-un arc larg, azvârlind oamenii de pe zid ca pe frunze măturate de o rafală de vânt. Chiar în spatele lui, Sadeas răsturnă o balistă cu piciorul, distrugând-o cu o lovitură aproape leneşă. Gavilar atacă cu Sabia lui şi oamenii căzură cu zecile, cu ochii arşi. Aici sus, fortificaţiile îi dezavantajau pe apărători, silindu-i să se înghesuie în spaţiul prea strâmt şi oferindu-le Cristalpurtătorilor şansa perfectă de a-i nimici.

Dalinar dădu iama în ei şi în câteva clipe ucise mai multi oameni ca în toată viaţa lui de până atunci. Asta însă îl făcu să simtă o nemulţumire neaşteptată, dar intensă. Aici nu era vorba de abilităţile lui, de elan sau chiar de reputaţie. Puteai să-l înlocuieşti cu un boşorog ştirb şi ai fi obţinut practic acelaşi rezultat.

Această emoţie subită şi inutilă îl făcu să scrâşnească din dinţi. Săpă mai în adâncul său şi descoperi Fiorul aşteptându-l. Îl inundă, alungându-i nemulţumirea. În câteva clipe îşi urla extazul. Nimic din ce făceau oamenii aceştia nu-l putea atinge. Era un distrugător, un cuceritor, un vârtej ucigaş şi glorios. Un *zeu.*

Sadeas spunea ceva. Nerodul acela în Cristalarmură aurie gesticula. Dalinar clipi nedumerit şi privi dincolo de zid. Din punctul acesta vedea bine Riftul, o spărtură adâncă în sol, care ascundea un oraş întreg construit pe ambii pereţi.

— Catapultele, Dalinar! strigă Sadeas. Doboară catapultele-alea!

Corect! Armata lui Gavilar luase cu asalt zidul. Catapultele, aflate aproape de marginea Riftului, mai lansau pietre şi aveau să doboare oamenii cu sutele.

Dalinar ajunse dintr-un salt la marginea zidului şi apucă o scară de funie ca să coboare. Funia, fireşte, se rupse imediat, şi el se pomeni căzând. Aterizã în trosnetul Armurii pe piatră. Nu durea, dar mândria lui primise o lovitură serioasă. De deasupra, Sadeas îl privea peste marginea zidului. Dalinar aproape că-i auzea vocea:

„Mereu te repezi cu capu-nainte. Mai gândeşte şi tu lucrurile din când în când, ce zici?

Fusese o greşeală de începător cu lăstarii încă verzi. Dalinar se ridică în picioare mârâind şi-şi căută ciocanul. Dar-ar furtunile! îi îndoise mânerul în cădere. Cum făcuse una ca *asta?* Nu era din acelaşi metal straniu ca Armura sau ca Săbiile, totuşi era dintr-un oţel bun.

Soldaţii care păzeau catapultele se năpustiră asupra lui, în timp ce umbrele bolovanilor îi treceau pe deasupra capului. Dalinar strânse din fălci, inundat de Fior, şi întinse mâna către o uşă solidă de lemn montată în zid, în apropiere. O smulse din ţâţâni şi-şi pierdu echilibrul. Uşa se desprinsese mai uşor decât se aşteptase.

Armura era mai plină de surprize decât îşi imaginase. Poate că, îmbrăcând-o, era la fel de ageamiu ca un boşorog, dar lucrurile n-aveau să rămână aşa. În momentul acela, decise să nu se mai lase niciodată luat prin surprindere. Avea să poarte Armura zi şi noapte – ba chiar să *doarmă* purtând-o, dar-ar furtunile! – până când avea să se simtă mai confortabil cu ea decât fără ea.

Ridică uşa de lemn şi o învârti prin aer ca pe o bâtă, măturând soldaţii din cale şi croindu-şi drum către catapulte. Apoi se repezi înainte şi apucă o catapultă. Îi smulse roata, sfărâmă lemnul şi făcu maşinăria să se

clatine. Îşi propti un picior pe ea, apucă braţul catapultei şi-l smulse.

Mai avea doar zece. Stând cocoţat pe maşinăria distrusă, auzi o voce îndepărtată strigându-i numele.

— Dalinar!

Se uită către zid, unde Sadeas se aplecă şi aruncă ciocanul de Cristalpurtător. Se răsuci prin aer şi izbi catapulta de lângă Dalinar, îngropându-se în lemnul spart.

Sadeas îl salută ridicând braţul, iar Dalinar îi făcu recunoscător cu mâna şi apucă ciocanul. După asta, distrugerea merse mult mai repede. Izbea maşinile de război, lăsând în urmă lemne frânte. Inginerii – mulţi dintre ei femei – se împrăştiau ţipând:

— Ghimpele Negru! Ghimpele Negru!

Până să se apropie el de ultima catapultă, Gavilar ocupase porţile şi le deschisese dinaintea soldaţilor săi. Un şuvoi de oameni pătrunse în aşezare, alăturându-se celor care escaladaseră zidul. Ultimii inamici din preajma lui Dalinar se retraseră în cetate, lăsându-l singur. Mârâi şi trase un şut în cea din urmă catapultă, făcând-o să se rostogolească pe solul stâncos până la marginea Riftului.

Maşinăria se înclină şi căzu în gol. Dalinar înaintă până într-un fel de post de observaţie, o porţiune stâncoasă cu o balustradă care să-i împiedice pe oameni să cadă peste margine. De acolo, văzu pentru prima oară oraşul.

„Riftul” era un nume potrivit. La dreapta sa, spărtura se îngusta, dar aici, la mijloc, cu greu ar fi reuşit să arunce o piatră până pe partea cealaltă, chiar şi în Cristalarmura lui. Şi înăuntru era viaţă. Grădini deasupra cărora dansau viaţăspreni. Clădiri construite practic una peste alta pe pantele în formă de V. Locul era înţesat de piloni, poduri şi pasarele de lemn.

Dalinar se răsuci şi privi zidul care descria un cerc larg în jurul marginilor Riftului, mai puţin spre vest, unde canionul continua până se deschidea dedesubt, pe ţărmurile lacului.

Ca să supravieţuieşti în Alethkar, trebuia să găseşti adăpost dinaintea furtunilor. O falie lată ca aceasta era perfectă pentru un oraş. Dar cum îl apărai? Orice inamic venit să-l atace ar fi avut avantajul terenului mai ridicat. Multe cetăţi făceau o echilibristică riscantă între apărarea de furtuni şi apărarea de oameni.

Dalinar ridică pe umăr ciocanul lui Sadeas. Grupuri de soldaţi de-ai lui Tanalan coborau de pe zid şi se aliniau ca să flancheze armata lui Gavilar din stânga şi din dreapta. Voiau să preseze trupele Casei Kholin pe ambele flancuri, dar, având de înfruntat trei Cristalpurtători, misiunea lor nu era uşoară. Unde era înaltul Lord Tanalan?

Thakka se apropie din spate cu un pluton mic de trupe de elită, alăturându-se lui Dalinar pe platforma de piatră, îşi puse mâinile pe balustradă şi fluieră încet.

— Ceva se-ntâmplă cu oraşul ăsta, zise Dalinar.

— Ce?

— Nu ştiu…

Poate că Dalinar nu era atent la planurile grandioase pe care le teşeau Gavilar şi Sadeas, dar era soldat. Cunoştea câmpurile de luptă cum cunoaşte o femeie reţetele maică-sii: poate nu ştia cantităţile exacte, însă putea să simtă când ceva era în neregulă.

În spatele lui, lupta continuă. Soldaţii Casei Kholin se ciocniră cu apărarea lui Tanalan. Armatele înaltului lord nu se descurcau prea bine: demoralizat de înaintarea armatei Kholinilor, inamicul rupse repede rândurile şi se retrase în dezordine, înghesuindu-se pe rampele ce coborau către oraş. Gavilar şi Sadeas nu-l urmăriră: acum ei aveau avantajul terenului înalt. Nu era cazul să se repeadă într-o posibilă ambuscadă.

Gavilar înaintă tropăind pe solul stâncos, însoţit de Sadeas. Probabil voiau să vadă oraşul de sus şi să abată o ploaie de săgeţi asupra celor aflaţi dedesubt sau poate chiar să recurgă la catapultele furate, dacă Dalinar mai

lăsase vreuna în stare de funcţionare. Aveau să asedieze aşezarea până când aceasta ceda.

„Trei Cristalpurtători”, îşi zise Dalinar. „Tanalan trebuie să fi plănuit ceva în privinţa noastră…”

Platforma de observaţie era cel mai bun loc de unde să priveşti oraşul. Şi-şi amplasaseră catapultele chiar lângă ea… maşinării pe care, cu certitudine, Cristalpurtătorii aveau să le atace şi să le scoată din joc. Dalinar privi în lături şi zări fisuri în podeaua de piatră a platformei.

— Nu! îi strigă Dalinar lui Gavilar. Nu mai înainta! E o…

Probabil inamicul îi supraveghea, căci, în momentul în care el strigă, pământul îi fugi de sub picioare. Dalinar îl întrezări pe Gavilar – ţinut locului de Sadeas – privind îngrozit cum Dalinar, Thakka şi o mână de soldaţi de elită se prăbuşeau în Rift.

Furtuni! întreaga porţiune de stâncă pe care stătuseră, pragul care atârnase deasupra Riftului, se rupsese! Bucăţi mari de piatră se rostogoliră peste clădirile cele mai apropiate, iar Dalinar se pomeni zburând în aer pe deasupra oraşului. Totul se învârtea în jurul lui.

O clipă mai târziu se izbi de o clădire cu un *trosnet* cumplit. Ceva dur îl izbi în braţ, o lovitură atât de puternică, încât îşi auzi armura crăpându-se.

Clădirea nu reuşi să-l oprească din cădere. Trecu prin lemnul ei şi-şi continuă prăbuşirea, cu coiful scrâşnindu-i pe piatră în timp ce se rostogolea în josul peretelui Riftului.

Se lovi de o altă suprafaţă cu un trosnet sonor şi, din fericire, de data asta se opri. Gemu, simţind o durere ascuţită în mâna stângă. Scutură din cap şi se pomeni privind în sus, de-a lungul unei dâre de peste doi stânjeni de dărâmături din lemn, principalul material de construcţie în oraşul acesta aproape vertical. Prăbuşindu-se pe panta abruptă, bucata de stâncă desprinsă făcuse pârtie prin oraş, distrugând locuinţe şi pasarele. Dalinar fusese azvârlit spre nord şi se oprise, în cele din urmă, pe acoperişul de lemn al unei clădiri.

Nu vedea nici urmă de oamenii lui: nici Thakka, nici ceilalţi soldaţi. Dar fără Cristalarmuri… Mârâi şi în jurul lui erupseră furiospreni asemeni unor băltoace bolborositoare de sânge. Îşi schimbă poziţia pe acoperiş şi durerea din mâna stângă îl făcu să se crispeze. Armura i se sfărâmase de-a lungul întregului braţ şi se părea că-şi frânsese câteva degete în cădere.

Din Cristalarmura lui se prelingea un fum alb, luminos, ieşit din sute de fisuri, dar unicele piese pe care le pierduse complet erau cele de pe braţul şi mâna stângă.

Se desprinse cu grijă de acoperiş, însă, când îşi schimbă poziţia, acesta cedă, făcându-l să cadă în casa de dedesubt. Ateriză cu un geamăt, în timp ce locatarii se lipeau de pereţi ţipând. Din câte se pare, Tanalan nu-şi prevenise cetăţenii despre planul de a doborî o secţiune din propriul lui oraş, în efortul disperat de a se descotorosi de Cristalpurtătorii inamici.

Dalinar se ridică în picioare ignorându-i pe oamenii îngroziţi, împinse în lături uşa, spărgând-o dintr-un singur brânci, şi ieşi pe o pasarelă de lemn ce trecea prin faţa locuinţelor acestui nivel al aşezării.

Imediat, o grindină de săgeţi se prăbuşi asupra lui. Cu un mârâit, se întoarse din profil şi-şi umbri viziera cu palma, căutând sursa atacului. Pe partea opusă a afurisitului de Rift se aflau cincizeci de arcaşi, instalaţi pe o platfor- mă-grădină. Grozav!

Îl recunoscu pe bărbatul care-i conducea. Înalt, cu o ţinută impunătoare şi cu pene albe pe coif. Cine îşi punea pene de găină pe coif? Era ridicol! Şi totuşi Tanalan era un tip decent. Dalinar îl bătuse odată la şah, iar Tanalan plătise rămăşagul cu o sută de piese de rubin, fiecare închisă într-o sticlă plină cu vin. Lui Dalinar i se păruse amuzant.

Savurând Fiorul, care se înălţă în el alungând durerea, Dalinar şarjă de-a lungul pasarelei, ignorând săgeţile. Deasupra lui, Sadeas cobora în fruntea unei trupe pe o

rampă de lângă locul căderii, dar avea să mai dureze. Dalinar intenţiona să aibă o nouă Cristalsabie până când ajungeau la el.

Se năpusti pe unul din podurile ce traversau Riftul. Din nefericire, ştia precis ce ar fi făcut *el* dacă ar fi pregătit oraşul ăsta pentru un asediu. Şi, într-adevăr, pe partea opusă a Riftului, doi soldaţi coborâră zoriţi şi se apucară să taie cu securile suporturile podului pe care se afla Dalinar. Podul era susţinut de funii din metal Animmodelat, dar dacă reuşeau să doboare suporturile alea, făcând funiile să cadă, întreaga construcţie s-ar fi prăbuşit sub greutatea lui.

Albia de pe fundul Riftului se afla la încă cincisprezece stânjeni dedesubt. Mârâind, Dalinar făcu unicul lucru posibil. Se aruncă peste margine, căzând o distanţă scurtă până pe pasarela de dedesubt. Părea suficient de solidă. Chiar şi aşa, un picior îi trecu prin scândurile ei şi puţin lipsi să nu-l urmeze tot corpul.

Se ridică şi-şi continuă traversarea în fugă. Alţi doi soldaţi ajunseră la stâlpii ce susţineau acest pod şi începură să-i taie cu disperare.

Puntea se clătina sub picioarele lui Dalinar. Părinte al Furtunilor! Nu avea prea mult timp, dar nici nu existau alte pasarele suficient de apropiate pe care să poată sări. O luă la goană, răcnind, cu scândurile crăpându-i sub paşi.

O singură săgeată neagră descinse de sus, ca un ţipar de văzduh. Îl doborî pe unul dintre soldaţi. O urmă altă săgeată, care-l lovi pe al doilea soldat chiar în timp ce se holba la tovarăşul său căzut. Puntea încetă să se mai clatine şi Dalinar se opri, zâmbind larg. Se răsuci şi zări un bărbat deasupra sa, lângă porţiunea de stâncă ce fusese retezată, îşi ridică în aer arcul negru, salutându-l.

— Teleb, minunăţie ce eşti! zise Dalinar.

Ajunse pe partea cealaltă şi luă o secure din mâinile unui mort. Apoi se repezi în susul unei rampe, către locul unde-l zărise pe înaltul Lord Tanalan.

Găsi fără greutate poziţia, o platformă spaţioasă de lemn construită pe picioroange fixate în peretele de dedesubt şi îmbrăcată în plante căţărătoare şi muguri-de-stâncă înfloriţi. Păşi pe ea, făcând viaţăsprenii să se împrăştie în toate părţile.

Tanalan îl aştepta în centrul grădinii, înconjurat de vreo cincizeci de soldaţi. Gâfâind în interiorul coifului, Dalinar înaintă, gata să-i înfrunte. Tanalan nu purta Cristalarmură, ci o armură simplă de oţel, deşi în mâna lui se ivi o Cristalsabie cu un aspect brutal, lată şi cu vârful încovoiat.

Bărbatul le strigă soldaţilor să se retragă şi să-şi coboare arcurile. Apoi înaintă către Dalinar, strângând Cristalsabia cu ambele mâini.

Toţi erau obsedaţi de Cristalsăbii. Fiecare armă faimoasă era înconjurată de propriile ei legende şi oamenii ţineau socoteala mâinilor de regi şi luminlorzi prin care trecuse. Ei bine, Dalinar folosise atât Sabia, cât şi Armura şi, dacă ar fi trebuit să aleagă între ele, ar fi preferat oricând Armura. Nu trebuia decât să-i dea o lovitură puternică lui Tanalan şi lupta s-ar fi terminat. În schimb, înaltul lord trebuia să înfrunte un adversar care putea să reziste loviturilor lui.

Fiorul zumzăia înăuntrul lui Dalinar. Oprindu-se între doi copaci scunzi şi îndesaţi, luă poziţia de luptă, cu braţul stâng neprotejat în direcţia opusă lordului şi cu securea strânsă în mâna dreaptă apărată de mănuşă. Deşi era o secure de luptă, i se păru o jucărie.

— N-ar fi trebuit să vii aici, zise Tanalan. Nu-ţi purtăm duşmănie ţie sau alor tăi.

Vocea lui avea un accent nazal distinct, specific regiunii. Locuitorii Riftului se socotiseră dintotdeauna un popor separat.

— Ai refuzat să i te închini regelui, zise Dalinar, în timp ce îi dădea ocol înaltului lord, acompaniat de clinchetul armurii şi încercând totodată să nu-i scape din ochi pe soldaţi.

Îi credea în stare să-l atace imediat ce atenţia avea să-i fie distrasă de duel. El aşa ar fi făcut.

— Regelui? întrebă Tanalan, înconjurat de furiospreni. Sunt generaţii de când n-a mai existat un tron în Alethkar.

Chiar de-ar fi să avem din nou un rege, cine spune că un Kholin este cel care merită coroana?

— După cum văd eu lucrurile, răspunse Dalinar, oamenii din Alethkar merită să-l aibă rege pe cel mai puternic şi mai priceput să-i conducă în luptă. Măcar de-ar fi existat o manieră de a demonstra asta…

Zâmbi în interiorul coifului.

Tanalan atacă, descriind un arc cu Cristalsabia, în încercarea de a profita de lungimea ei superioară. Dalinar se retrase sprinten, aşteptând momentul potrivit. Fiorul îi gonea deja prin vine, îmboldindu-l să arate ce poate.

Dar trebuia să fie precaut. În mod ideal, Dalinar ar fi prelungit lupta, contând pe forţa şi rezistenţa superioare pe care i le oferea Cristalarmura. Din păcate, Armura sa încă pierdea Lumină de Furtună şi mai erau şi soldaţii de care trebuia să se ocupe. Totuşi încercă să se mişte aşa cum probabil se aştepta Tanalan, evitând atacurile şi purtându-se de parcă ar fi vrut să tragă de timp.

Tanalan mârâi şi atacă din nou. Dalinar pară lovitura cu braţul, apoi schiţă un atac de formă cu securea. Tanalan evită lovitura cu uşurinţă. Pe furtuni, lungă era Sabia aia! Aproape cât era Dalinar de înalt.

Dalinar se deplasă, frecându-se de frunzişul grădinii. Nici nu mai simţea durerea degetelor frânte. Fiorul îl chema.

„Aşteaptă! Comportă-te de parcă ai vrea să tragi cât mai mult de timp!”

Tanalan înaintă din nou, iar Dalinar bătu în retragere, dovedindu-se mai rapid mulţumită Armurii sale. Şi, când lordul încercă să-l lovească din nou, Dalinar se *repezi* la el.

Respinse din nou Cristalsabia cu braţul, dar de data asta lovitura fu mai puternică şi-i sfărâmă apărătoarea. Totuşi, atacul neaşteptat al lui Dalinar îi permise să-şi coboare

umărul şi să intre din plin în Tanalan. Armura înaltului lord *zăngăni,* îndoindu-se sub impactul Cristalarmurii şi bărbatul se împletici.

Din nefericire, ca urmare a atacului, Dalinar îşi pierdu echilibrul şi căzu laolaltă cu înaltul lord. Platforma se clătină când se prăbuşiră amândoi grămadă în trosnetul şi pârâitul lemnului. Fir-ar să fie! Dalinar *nu-şi* dorise să cadă când era înconjurat de forţe duşmane. Dar trebuia să rămână în interiorul razei de acţiune a Săbiei.

Lăsă mănuşa dreaptă să-i cadă – fără apărătoarea de braţ care s-o lege de restul armurii era doar o povară inutilă – şi cei doi se încăierară, rostogolindu-se pe jos. Din păcate, îşi scăpase securea. Înaltul lord îl lovi în zadar cu mânerul săbiei. Însă, cu o mână frântă şi cu cealaltă lipsită de puterea Armurii, Dalinar nu-şi putea apuca bine inamicul.

În cele din urmă, reuşi să se rostogolească şi să se poziţioneze deasupra lui Tanalan, ţintuindu-l sub greutatea Armurii. Însă în clipa aceea ceilalţi soldaţi îl atacară. Aşa cum se şi aşteptase. Duelurile onorabile ca acesta – cel puţin pe câmpul de luptă – nu durau decât până când ochi-lumino- sul din tabăra ta pierdea.

Dalinar se desprinse şi se rostogoli în lături. Soldaţii erau evident nepregătiţi pentru iuţeala reacţiilor sale. Se ridică în picioare, îşi recuperă securea şi atacă. Braţul său drept mai avea apărătoarea de umăr şi armura până la cot, aşa că, atunci când lovi, lovi *cu forţă.* Puterea lui amplificată de Armură şi fragilitatea braţelor sale expuse erau o combinaţie bizară. Trebuia să fie atent să nu-şi frângă încheieturile.

Doborî trei soldaţi cu o ploaie de lovituri de secure. Ceilalţi bătură în retragere, blocându-i înaintarea cu halebardele, în timp ce camarazii lor îl ajutau pe înaltul lord să se ridice.

— Vorbeşti de popor, zise Tanalan cu glas răguşit, pipăindu-şi cu mâna înmănuşată cuirasa zdravăn îndoită după atacul lui Dalinar. Părea să respire cu greutate. Ca şi

cum ţi-ar păsa de *el.* Ca şi cum pentru binele lui ai jefui, ai *ucide* şi ai distruge. Eşti o brută necivilizată.

— Nu poţi să civilizezi războiul. N-ai cum să-l vopseşti ca s-arate frumos, zise Dalinar.

— Nu trebuie să aduci suferinţa cu tine ca pe-o sanie târâtă peste pietre, care-i răneşte şi-i striveşte pe toţi cei peste care trece. Eşti un *monstru.*

— Sunt soldat, spuse el, privindu-i pe oamenii lui Tanalan, în rândurile cărora destui îşi pregăteau arcurile.

Lordul tuşi.

— Oraşul meu e pierdut. Planul meu a dat greş. Dar pot să-i fac Alethkarului un ultim serviciu. Pot să te dobor pe tine, ticălosule!

Arcaşii dădură drumul săgeţilor.

Dalinar mugi şi se aruncă pe jos, aterizând pe platformă cu toată greutatea Cristalarmurii. Lemnul, slăbit de lupta de mai înainte, trosni în jurul lui şi se pomeni trecând prin el, spulberând pilonii de dedesubt.

Întreaga platformă se prăbuşi în jurul său şi toţi căzură pe nivelul de dedesubt. Dalinar auzi ţipete, apoi se izbi de următoarea pasarelă atât de tare, încât ameţi, în ciuda Cristalarmurii.

Îşi scutură capul gemând şi descoperi că-i crăpase coiful chiar în faţă, lipsindu-l de vederea nefirească pe care i-o oferea Armura. Şi-l scoase cu o mână şi respiră cu lăcomie. Pe furtuni, acum îl durea şi braţul teafăr! Privindu-l, descoperi aşchii de lemn ce-i ieşeau din piele, inclusiv una lungă ca un pumnal.

Se strâmbă. Dedesubt, puţinii soldaţi supravieţuitori însărcinaţi să taie podurile se năpusteau să-l atace.

„Uşurel, Dalinar! Fii pregătit!”

Se ridică în picioare ameţit şi la capătul puterilor, dar cei doi soldaţi nu se îndreptau spre el. Se aplecară deasupra locului unde căzuse trupul lui Tanalan de pe platforma de deasupra, îl ridicară şi o luară la fugă.

Dalinar răcni şi porni greoi în urmărirea lor. Armura lui se mişca încet şi, încercând să ţină pasul cu soldaţii, se tot împiedica de rămăşiţele platformei prăbuşite.

Durerea din braţe îl făcea să turbeze de furie. Dar Fiorul, *Fiorul* îl mâna înainte. Nu avea să se dea bătut! N-avea să se oprească! Cristalsabia lui Tanalan nu apăruse lângă trupul său, aşadar adversarul lui mai trăia. Dalinar *nu câştigase încăl*

Din fericire, cei mai multi soldaţi fuseseră trimişi să lupte în cealaltă parte a oraşului. Această regiune era practic pustie, cu excepţia localnicilor îngroziţi: îi întrezări ascunşi în casele lor.

Dalinar urcă şchiopătând rampele de pe acest perete al Riftului, urmându-i pe oamenii care îşi transportau luminlordul. Aproape de vârf, cei doi soldaţi îşi lăsară jos povara, lângă o porţiune goală a peretelui stâncos. Făcură ceva şi o parte a peretelui se retrase, dând la iveală un coridor ascuns. Îşi târâră lordul doborât înăuntru şi, răspunzând chemării lor disperate, alţi doi soldaţi se repeziră să-i taie calea lui Dalinar, care ajunse peste numai câteva clipe.

Fără coif, văzând roşu în faţa ochilor, Dalinar îi atacă. Ei aveau arme; el nu. Ei erau odihniţi, iar el avea răni care aproape că-l împiedicau să-şi folosească braţele.

Chiar şi aşa, lupta se încheie cu cei doi soldaţi zăcând frânţi şi însângeraţi la pământ. Dalinar deschise uşa ascunsă dintr-un şut. Armura pentru picioare funcţiona suficient cât s-o spargă.

Se împletici printr-un mic tunel luminat de sfere cu diamante montate pe pereţi. Pe dinafară, uşa era acoperită cu crem întărit, ceea ce o făcuse să pară una cu peretele. Dacă nu i-ar fi văzut intrând, ar fi durat zile sau chiar săptămâni până să descopere locul ăsta.

La capătul unui coridor scurt, îi descoperi pe cei doi soldaţi pe care-i urmărise. Judecând după dâra de sânge, îl

depuseseră pe luminlord dincolo de uşa închisă din spatele lor.

Îl atacară cu hotărârea fatalistă a celor care ştiu că probabil sunt deja morţi. Dinaintea Fiorului, durerea din braţele şi capul lui Dalinar păli. Arareori îl mai simţise cu atâta intensitate ca acum, o claritate superbă, o emoţie *minunată.*

Se repezi înainte cu o iuţeală supranaturală şi-şi folosi un umăr ca să-l strivească de perete pe unul dintre soldaţi, îl doborî pe celălalt cu o lovitură bine plasată de picior şi dădu buzna pe uşa din spatele lor.

Tanalan zăcea pe podea într-o baltă de sânge. O femeie frumoasă stătea prăbuşită peste el şi plângea. În încăperea micuţă nu mai era decât o singură persoană: un băieţel. De vreo şase sau şapte ani. Cu faţa brăzdată de lacrimi, se chinuia să ridice Cristalsabia tatălui său cu amândouă mâinile.

Dalinar se opri ameninţător în uşă.

— Nu poţi să-l iei pe tati, zise băiatul cu vocea înecată de tristeţe. Pe podea se târau durerospreni. Nu *poţi*| Tu… tu… Vocea i se transformă într-o şoaptă. Tati a zis… că ne luptăm cu monştrii. Şi că, dacă avem credinţă, vom învinge…

Câteva ore mai târziu, Dalinar stătea pe marginea Riftului, legănându-şi picioarele deasupra oraşului învins. Noua lui Cristalsabie i se odihnea în poală, iar Armura – strâmbă şi crăpată – era aşezată grămadă alături. Avea braţele bandajate, dar îi alungase pe doctori.

Privi în largul a ceea ce părea o câmpie pustie, apoi întoarse ochii către semnele prezenţei oamenilor dedesubt. Grămezi de cadavre. Clădiri dărâmate. O civilizaţie făcută ţăndări.

În cele din urmă, Gavilar se apropie de el, urmat de două gărzi din trupele de elită ale lui Dalinar: astăzi, Ka- dash şi Febin. Gavilar le făcu semn să rămână în urmă şi se aşeză gemând lângă fratele său, apoi îşi scoase coiful. Deasupra

capului îi dădeau târcoale istoviospreni, dar, în ciuda epuizării, Gavilar părea preocupat. Ochii lui pătrunzători, verde palid, dăduseră mereu impresia că ştia foarte multe. Dalinar crescuse cu convingerea că fratele lui avea mereu dreptate, orice spunea sau făcea. Vârsta nu-i schimbase prea mult părerea.

— Felicitări! zise Gavilar, indicând din cap Sabia. Sadeas a turbat de supărare că nu-i a lui.

— O să-şi găsească şi el una pân' la urmă, zise Dalinar. E prea ambiţios ca să cred contrariul.

Regele mârâi.

— Atacul ăsta aproape că ne-a costat prea mult. Sadeas spune că trebuie să fim mai prudenţi şi să nu ne riscăm pe noi şi Cristalele noastre în atacuri solitare.

— Sadeas e deştept, zise Dalinar.

Întinse cu grijă mâna dreaptă, cea mai puţin vătămată, şi apucă un pocal de vin pe care-l ridică la buze. Era unicul medicament pe care-l lua pentru dureri… şi poate avea să-i vindece şi ruşinea. Ambele sentimente păreau puternice, acum că Fiorul pierise şi-l lăsase baltă.

— Ce să facem cu ei, Dalinar? întrebă regele, gesticulând către mulţimile de civili de sub ei, pe care soldaţii îi aliniau. Sunt zeci de mii de oameni. N-o să se lase intimidaţi cu uşurinţă. N-o să le placă faptul că le-ai ucis şi înaltul lord, *şi* pe moştenitorul lui. Oamenii ăştia ni se vor împotrivi ani de zile. Simt asta.

Dalinar luă o înghiţitură.

— Fă-i soldaţi! zise el. Spune-le că, dacă luptă pentru noi, le vom cruţa familiile. Nu mai vrei să folosim Cristalarmuri la începutul bătăliei? înseamnă c-o să avem nevoie de trupe de sacrificiu.

Gavilar încuviinţă gânditor.

— Sadeas mai are dreptate şi în alte privinţe, să ştii. Despre noi. Despre ceea ce trebuie să devenim.

— Nu-mi vorbi despre asta.

— Dalinar…

— Mi-am pierdut jumătate din trupele de elită azi, inclusiv căpitanul. Am destule pe cap.

— De ce luptăm? O facem pentru onoare? Sau pentru Alethkar?

Dalinar ridică din umeri.

— Nu putem să acţionăm în continuare ca o bandă de tâlhari, zise Gavilar. Nu putem să jefuim fiecare oraş prin care trecem şi să benchetuim noapte de noapte. Ne trebuie disciplină. Trebuie să păstrăm teritoriul pe care îl avem. Ne trebuie funcţionari, ordine, legi, *politici.*

Dalinar închise ochii, tulburat de ruşinea care-l rodea. Dacă afla Gavilar?

— Va trebui să ne maturizăm, zise încet Gavilar.

— Şi să ne înmuiem? Ca înalţii lorzi pe care-i omoram? Nu *de asta* am pornit totul? Pentru că erau leneşi, corupţi şi plini de osânză?

— Nu mai ştiu. Dalinar, acum sunt tată. Asta mă-mpinge să mă întreb ce vom face după ce vom cuceri totul. Cum transformăm locul ăsta într-un regat?

Furtuni! Un regat! Pentru prima oară în viaţă, Dalinar găsi că ideea era înspăimântătoare.

În cele din urmă, Gavilar se ridică, răspunzându-le unor mesageri care veniseră să-l cheme.

— Ai putea măcar să încerci să fii *mai puţin* nesăbuit în luptele viitoare? îl întrebă pe Dalinar.

— *Tu* îmi ceri asta?

— Acel eu al meu care e pus pe gânduri. Acel eu al meu care-i… epuizat. Bucură-te de Aducătoarea Jurământului! O meriţi!

— Aducătoarea Jurământului?

— Sabia ta, zise Gavilar. Pe furtuni, chiar n-ai ascultat *deloc* noaptea trecută? A fost sabia Făuritorului Soarelui.

Sadees, Făuritorul Soarelui. Fusese cel din urmă care unise Alethkarul, cu secole în urmă. Dalinar mişcă Sabia din poala sa, făcând lumina să joace pe metalul ei imaculat.

— Acum e a ta, zise Gavilar. Vreau ca, atunci când vom termina, nimeni să nu se mai gândească la Făuritorul Soarelui. Ci numai la Casa Kholin şi la Alethkar.

Se îndepărtă. Dalinar înfipse Cristalsabia în piatră şi se lăsă pe spate, închizând ochii şi încercând să alunge ecoul plânsului unui băieţel viteaz.

Nu vă cer să mă iertaţi. Nici măcar să mă înţelegeţi.

— Aducătoarea Jurământului, prefaţă

Dalinar stătea la fereastra din sticlă a unei încăperi de la nivelurile superioare ale Urithirului, cu mâinile la spate. Geamul îi înfăţişa reflexia lui vagă şi vastitatea de dincolo de el. Cerul fără nori, soarele alb, incandescent.

Ferestre cât el de înalte. Nu mai văzuse niciodată aşa ceva. Cine ar fi îndrăznit să facă un lucru din sticla cea atât de fragilă şi să-l amplaseze *pe direcţia* furtunii? Dar, desigur, oraşul acesta era situat deasupra furtunilor. Ferestrele lui păreau o sfidare, un simbol a ceea ce însemnaseră Radianţii. Ei se ridicaseră deasupra politicilor meschine ale lumii. Şi, datorită acestei înălţimi, puteau vedea până departe…

Îi idealizezi, rosti în mintea lui o voce ca un bubuit distant de tunet. *Erau oameni ca tine. Nici mai buni, nici mai răi.*

— Asta mi se pare încurajator, îi răspunse în şoaptă Dalinar. Dacă ei au fost ca noi, înseamnă că şi noi putem fi ca ei.

În cele din urmă ne-au trădat. Să nu uiţi asta!

— De ce? întrebă Dalinar. Ce s-a întâmplat? Ce i-a făcut să se schimbe?

Părintele Furtunii amuţi.

— Te rog, spune-mi! zise Dalinar.

Este mai bine ca unele lucruri să rămână uitate, îi răspunse vocea. *Dintre toţi oamenii, tu ar trebui să înţelegi cel mai bine, dat fiind golul din mintea ta şi persoana care l-a umplut cândva.*

Dalinar icni: cuvintele îl usturaseră.

— Luminăţie, rosti în spatele său Luminoasa Kalami, împăratul este gata să discute.

Dalinar se răsuci. Pe nivelurile superioare ale Urithirului se aflau câteva încăperi unice, inclusiv acest amfiteatru. În formă de semilună, încăperea avea ferestre amplasate sus, pe partea nerotunjită şi, dedesubtul lor, un podium pentru discursuri către care coborau şiruri de scaune. În mod curios, fiecare loc avea un mic piedestal alături. Pentru sprenii Radianţilor, din câte îi spusese Părintele Furtunii.

Coborî treptele către grupul său. Aladar şi fiica lui, May. Navani, în havah verde viu, aşezată în primul rând, întinzându-şi înaintea ei picioarele eliberate din pantofi, cu gleznele încrucişate. Kalami cea vârstnică, pentru a scrie, şi Teshav Khal – una dintre cele mai strălucite minţi din Alethkar în materie de politică –, pentru a-l sfătui. Alături de ea stăteau cele două pupile senioare, gata să caute orice informaţie sau să tălmăcească la nevoie.

Un grup mic decis să schimbe lumea.

— Transmite-i salutările mele împăratului, ordonă Dalinar.

Kalami încuviinţă scriind. Apoi îşi drese glasul şi citi răspunsul pe care distrestia îl consemnă, în aparenţă singură:

— „Vă salută Maiestatea Sa Ch.V.D. Yanagawn întâiul, împărat al Makabakului, Rege al Azirului, Domn al Palatului de Bronz, Prim Aqasix, mare ministru şi emisar al Yaezirului.”

— Un titlu impunător pentru un băiat de cincisprezece ani, comentă Navani.

— Se spune că a readus un copil din morţi, lucru care i-a asigurat susţinerea vizirilor, zise Teshav. În plan local se zvoneşte că au avut greutăţi în a găsi un nou Prim după ce ultimii doi au fost ucişi de vechiul nostru prieten, Asasinul în Alb. Aşa că vizirii au ales un băiat cu o descendenţă dubioasă şi au născocit o poveste despre cum ar fi salvat el o viaţă, ca să demonstreze că avea mandatul divin.

Dalinar mârâi.

— Născocirile nu prea sunt în firea azishilor.

— Ba n-au nimic împotriva lor, atât timp cât se găsesc martori dispuşi să completeze o depoziţie scrisă, zise Navani. Kalami, mulţumeşte-i Maiestăţii Sale Imperiale pentru că a acceptat să ne întâlnească şi traducătorilor pentru eforturile depuse!

Kalami scrise, apoi ridică ochii spre Dalinar, care începu să se plimbe prin centrul încăperii. Navani se ridică şi i se alătură, în ciorapi, ignorându-şi pantofii.

— Maiestatea Voastră Imperială, zise el, vă vorbesc din vârful Urithirului, oraşul legendar. Sunt nişte privelişti care taie răsuflarea oricui. Vă invit să faceţi o vizită aici şi vă ofer un tur al oraşului. Sunteţi binevenit cu orice suită şi cu oricâte gărzi consideraţi necesare.

Îi aruncă o privire lui Navani, care încuviinţă. Discutaseră îndelung despre cele mai potrivite abordări ale monarhilor şi optaseră pentru o invitaţie politicoasă. Începuseră cu Azirul: cea mai puternică ţară apuseană şi gazda celei mai importante Porţi a Jurământului, datorită poziţiei ei centrale.

Răspunsul se lăsă aşteptat. Guvernarea azishilor era un soi de haos splendid, deşi Gavilar îşi exprimase adesea

admiraţia pentru ea. Existau niveluri peste niveluri de funcţionari, unde atât femeile, cât şi bărbaţii ştiau să scrie. Vlăstarele erau un soi de ardenţi, deşi nu erau sclavi, ceea ce lui Dalinar i se părea straniu. În Azir, cea mai mare onoare la care se putea aspira era să devii preot-ministru în guvern.

Prin tradiţie, Primul Azirului pretindea că este împăratul întregului Makabak, o regiune care includea peste o jumătate de duzină de regate şi principate. În realitate, era rege numai peste Azir, dar Azirul arunca o umbră tare lungă.

În timp ce aşteptau, Dalinar se apropie de Navani şi-şi puse degetele pe umărul ei, apoi şi le plimbă pe spinarea ei, pe ceafă şi le lăsă să poposească pe celălalt umăr.

Cine-ar fi crezut că un bărbat de vârsta lui putea fi atât de neserios?

— „înălţimea Voastră”, spuse răspunsul când veni în cele din urmă şi Kalami începu să-l citească, „vă mulţumim pentru avertismentul despre furtuna care sufla din direcţia greşită. Cuvintele voastre sosite la timp vor fi consemnate în analele oficiale ale imperiului, recunoscându-vă ca prieten al Azirului.”

Femeia aşteptă continuarea, dar distrestia încetă să se mai mişte. Apoi rubinul clipi, indicând că ceilalţi încheiaseră.

— N-a fost cine ştie ce răspuns, zise Aladar. De ce n-a răspuns la invitaţia ta, Dalinar?

— Să fii trecut în analele lor oficiale este o mare onoare din partea azishilor, aşa că v-au făcut un compliment, zise Teshav.

— Da, zise Navani, însă încearcă să evite un răspuns la oferta noastră. Insistă, Dalinar!

— Kalami, scrie următoarele, zise el. Sunt onorat, deşi aş fi dorit ca includerea în analele voastre să fi avut loc în circumstanţe mai fericite. Haideţi să discutăm împreună

despre viitorul Rosharului, aici. Sunt nerăbdător să vă cunosc personal.

Aşteptară răspunsul cât de răbdători putură. În cele din urmă sosi, în alethi:

— „Noi, reprezentantul coroanei Azirului, împărtăşim cu întristare suferinţa care v-a lovit. Aşa cum nobilul vostru frate a fost doborât de ucigaşul shin, iubiţi membri ai Curţii noastre au avut aceeaşi soartă. Aceasta creează o legătură între noi.”

Nimic mai mult. Navani plescăi din limbă.

— Nu vor răspunde, oricât vom insista.

— Măcar ne-ar putea explica de ce! se răsti Dalinar. Am impresia că avem două discuţii diferite!

— Azishilor nu le place să jignească, zise Teshav. Sunt aproape la fel de răi ca emulii în privinţa asta, mai ales în relaţiile cu străinii.

După estimările lui Dalinar, aceasta nu era o caracteristică specifică doar azishilor, ci aşa procedau politicienii din toată lumea. Conversaţia începea deja să-i amintească de eforturile sale de a-i aduce pe înalţii prinţi de partea lui, pe când era în taberele militare. Jumătăţi de răspunsuri după jumătăţi de răspunsuri, promisiuni vagi, fără pic de substanţă, ochi râzători care îl batjocoreau chiar în timp ce pretindeau că sunt perfect sinceri.

Furtuni! Era din nou în situaţia aceea! încerca să unească oameni care nu voiau să-l asculte. Nu-şi putea permite să fie în continuare la fel de nepriceput!

„A fost o vreme în care uneam oamenii, folosind o metodă diferită”, îşi zise el în gând. Simţi miros de fum şi auzi ţipete de durere. Îşi aminti cum îi înecase în sânge şi cenuşă pe cei care îi sfidaseră fratele.

În ultimul timp, amintirile acelea deveniseră deosebit de vii.

— Să folosim altă tactică? propuse Navani. În locul unei invitaţii, fă o ofertă!

— Maiestatea Voastră Imperială, zise Dalinar. Se apropie războiul. Sigur aţi văzut cum s-au schimbat parshii. Pustiitorii s-au întors. Vreau să ştiţi că alethii vă sunt aliaţi în acest conflict. Vă vom împărtăşi informaţii cu privire la succesele şi eşecurile noastre în lupta cu duşmanul, în speranţa că ne veţi răspunde cu aceeaşi monedă. Omenirea trebuie să fie unită înaintea acestei ameninţări tot mai mari.

Răspunsul veni în cele din urmă:

— „Suntem de acord că a ne ajuta unii pe alţii în această nouă eră este de o importanţă crucială. Ne bucurăm să facem schimb de informaţii. Ce ştiţi despre aceşti parshi transformaţi?”

— Ne-am luptat cu ei pe Câmpiile Sfărâmate, zise Dalinar, uşurat să vadă un progres cât de mic. Făpturi cu ochi roşii şi asemănătoare în multe privinţe cu parshii pe care i-am descoperit pe Câmpiile Sfărâmate, dar mult mai periculoşi. O să-mi pun condeierele să vă pregătească rapoarte care să descrie amănunţit tot ce am învăţat luptându-ne cu parshendii de-a lungul anilor.

— „Excelent”, veni într-un final răspunsul. „Această informaţie va fi extrem de binevenită în actualul nostru conflict.”

— Care e situaţia oraşelor voastre? întrebă Dalinar. Ce fac parshii de-acolo? Par să aibă vreun ţel, altul decât distrugerea?

Aşteptară încordaţi răspunsul. Până acum reuşiseră să descopere destul de puţine despre parshii din toată lumea. Căpitanul Kaladin trimitea rapoarte folosind condeierele aşezărilor pe care le vizita, dar nu ştia mare lucru. Aşezările erau pradă haosului, iar sursele de informaţii demne de încredere se găseau greu.

— „Din fericire”, veni răspunsul, „oraşul nostru este în picioare, iar duşmanul nu ne mai atacă în mod activ. Negociem cu ostilii.”

— Negociază? exclamă Dalinar şocat.

Se răsuci către Teshav, care clătină uluită din cap.

— Maiestatea Voastră, vă rugăm, fiţi mai explicit! zise Navani. Pustiitorii sunt dispuşi să *negocieze* cu voi?

— „Da”, veni răspunsul. „Facem schimb de contracte. Au cereri extrem de amănunţite şi pretenţii scandaloase. Sperăm să reuşim să amânăm izbucnirea unui conflict armat până ne vom organiza şi vom fortifica oraşul.”

— Ştiu să scrie? insistă Navani. Pustiitorii înşişi vă trimit *contracte?*

— „Din câte ne dăm seama, parshii de rând nu ştiu să scrie”, veni răspunsul. „Dar unii sunt diferiţi: mai puternici, deţinând puteri stranii. Ei nu vorbesc ca restul.”

— Maiestate, zise Dalinar, apropiindu-se de masa distrestiei şi vorbind cu mai multă urgenţă, ca şi cum cuvântul scris le-ar fi putut transmite pasiunea lui împăratului şi miniştrilor săi. Trebuie să discutăm faţă în faţă. Pot veni eu Însumi prin portalul despre care v-am scris mai devreme. Trebuie să-l repunem în funcţiune.

Tăcere. Dură atât de mult, încât Dalinar se pomeni scrâşnind din dinţi, dorindu-şi să cheme o Cristalsabie şi s-o facă să dispară în mod repetat, ca în tinereţe. Preluase obiceiul ăsta de la fratele său.

În cele din urmă, sosi un răspuns:

— „Regretăm să vă informăm că dispozitivul pe care l-aţi menţionat nu mai este functional în oraşul nostru”, citi Kalami. „L-am cercetat şi am descoperit că a fost distrus cu mult timp în urmă. Nu putem veni la voi şi nici voi la noi. Ne cerem scuze.”

— Şi-acum ne spune? exclamă Dalinar. Furtuni! E o informaţie pe care am fi putut-o folosi imediat ce am aflat-o!

— Este o minciună, zise Navani. Poarta Jurământului de pe Câmpiile Sfărâmate a funcţionat după secole de furtuni şi după ce a fost acoperită de crem. Cea din Azimir este un monument din Piaţa Mare, un dom imens aflat în centrul oraşului.

Sau aşa dedusese ea consultând hărţile. Poarta din Kholinar fusese incorporată în construcţia palatului, iar cea din Thaylen era un soi de monument religios. O asemenea construcţie veche şi frumoasă nu avea cum să fi fost distrusă pur şi simplu.

— Sunt de acord cu estimarea Luminoasei Navani, zise Teshav. Îi îngrijorează ideea că domnia ta sau armatele noastre le-aţi putea face o vizită. Acesta este un pretext.

Se încruntase de parcă împăratul şi miniştrii lui erau doar nişte copii răsfăţaţi care nu-şi ascultau tutorii.

Distrestia începu din nou să scrie.

— Ce spune? întrebă neliniştit Dalinar.

— E o declaraţie sub jurământ că Poarta Jurământului nu funcţionează, semnată de arhitecţii şi furtunoveghetorii imperiali, zise amuzată Navani. Citi mai departe. O, e încântător! Numai azishii şi-ar putea imagina că vrei un *certificat* care să ateste că un lucru este stricat!

— Mai precis, certifică doar că dispozitivul „nu funcţionează ca un portal”, zise Kalami. Dar normal că nu poate funcţiona ca atare dacă un Radiant nu le face o vizită şi nu-l pune în funcţiune. Certificatul ăsta spune, de fapt, că, atunci când este oprit, dispozitivul nu funcţionează.

— Kalami, scrie! zise Dalinar. Maiestatea Voastră! M-aţi mai ignorat şi înainte. Rezultatul a fost distrugerea cauzată de Furtuna Eternă. Vă rog, ascultaţi-mă de data asta! Nu puteţi negocia cu Pustiitorii. *Trebuie* să ne unim forţele, să facem schimb de informaţii şi să apărăm Rosharul. Împreună.

Ea scrise şi Dalinar aşteptă cu palmele proptite pe masă.

— „Ne-am exprimat greşit când am vorbit despre negocieri”, citi Kalami. „A fost o greşeală de traducere. Suntem de acord să facem schimb de informaţii, dar acum nu mai avem timp. Vă vom contacta din nou ca să mai discutăm. Rămas bun, înalte Prinţ Kholin!”

— Ptiu! exclamă Dalinar depărtându-se de masă. Idioţi şi neghiobi! Lua-i-ar furtuna pe ochii-luminoşi şi *politicile* lor!

Străbătu încăperea cu paşi mari, dorindu-şi să aibă la dispoziţie ceva în care să tragă un şut, apoi se sili să-şi ţină temperamentul în frâu.

— E un refuz mai tranşant decât m-aş fi aşteptat, zise Navani. Luminoasă Khal?

— Din experienţa mea cu azishii, zise Teshav, sunt extrem de pricepuţi să spună cât mai puţin în cât mai multe cuvinte posibile. Acest exemplu nu este ceva neobişnuit în comunicarea cu miniştrii lor. Nu vă lăsaţi descurajat! O să fie nevoie de timp ca să ajungeţi undeva cu ei.

— Timp în care Rosharul va arde, zise prinţul. De ce şi-au retras afirmaţia despre negocierea cu Pustiitorii? Se gândesc să se alieze cu duşmanul?

— Ezit să fac speculaţii, răspunse Teshav. Aş zice însă că au decis pur şi simplu că au oferit mai multe informaţii decât intenţionau.

— Dar avem *nevoie* de Azir, zise Dalinar. Nimeni din Makabak n-o să ne asculte dacă nu avem binecuvântarea Azirului, ca să nu mai pomenesc de Poarta aia a Jurământului…

Se întrerupse la vederea altei distrestii instalate pe masă, care începuse să clipească.

— Sunt thaylenii, zise Kalami. Au venit mai devreme.

— Vrei să-i amânăm? întrebă Navani.

Dalinar clătină din cap.

— Nu, nu ne putem permite să aşteptăm alte câteva zile, până când regina îşi poate face din nou timp.

Inspiră adânc. Dar-ar furtuna, să discuţi cu politicienii era o treabă mai obositoare decât un marş de o sută de mile în armură completă!

— Continuă, Kalami! O să-mi ţin în frâu frustrarea.

Navani se aşează pe un scaun, dar Dalinar rămase în picioare. Lumina se revărsa prin ferestre, pură şi strălucitoare. Cobora către el şi-l învăluia. Inspiră şi aproape avu sentimentul că poate gusta lumina soarelui. Petrecuse prea multe zile pe coridoarele şerpuite din

Urithiru, luminate de flăcăruile fragile ale lumânărilor şi lămpilor.

— „Vă scrie Maiestatea Sa Regală, Luminoasa Fen Rnamdi, regina din Thaylenah”, citi Kalami, apoi se opri. Luminăţie… scuzaţi-mi întreruperea, dar asta indică faptul că regina a pus ea însăşi mâna pe distrestie, în loc să i-o încredinţeze unei condeiere.

O altă femeie ar fi fost intimidată. Pentru Kalami asta constituia numai o notă de subsol, pe care o adăugă pe larg în josul paginii înainte să pregătească distrestia să-i redea spusele.

„Fă mai bine! Uneşte-i!” gândi Dalinar.

— Maiestatea Voastră, zise el, ducându-şi mâinile la spate şi plimbându-se pe scena din centrul încăperii. Vă trimit salutări din Urithiru, oraşul sfânt al Cavalerilor Ra- dianţi, şi vă adresez, cu umilinţă, o invitaţie. Acest turn este ceva demn de văzut, egalat numai de gloria unui monarh aşezat pe tron. Aş fi onorat să vi-l prezint.

Distrestia scrise cu iuţeală un răspuns. Regina Fen scria direct în alethi.

— „Kholin, brută bătrână”, citi Kalami. „Nu mai împrăştia bălegar de chull. Ce vrei de fapt?”

— *Mereu* mi-a plăcut de ea, remarcă Navani.

— Sunt sincer, Maiestatea Voastră, zise Dalinar. Unica mea dorinţă este să ne întâlnim faţă în faţă, să vorbim şi să vă arăt ce am descoperit. Lumea se schimbă în jurul nostru.

— „Nu mai spune, lumea se schimbă?” veni răspunsul. „Ce ţi-a prilejuit această concluzie incredibilă? Faptul că sclavii noştri au devenit pe neaşteptate Pustiitori sau poate furtuna care a suflat din *DIRECŢIA GREŞITĂ”* – a scris aceste cuvinte cu litere de două ori mai mari decât restul, Luminăţie – „şi ne-a spulberat oraşele?”

Aladar îşi drese glasul.

— Maiestatea Sa pare să aibă o zi proastă.

— Ne insultă, zise Navani. Pentru Fen, asta înseamnă, de fapt, o zi bună.

— În cele câteva ocazii în care am întâlnit-o a fost de o politeţe impecabilă, zise Dalinar încruntându-se.

— Se comporta regeşte, zise Navani. Acum ai făcut-o să-ţi vorbească direct. E un semn bun, crede-mă!

— Maiestate, zise prinţul, vă rog să-mi spuneţi despre parshii domniei voastre. S-au transformat?

— „Da”, răspunse ea. „Monştrii ăia, lua-i-ar furtuna, ne-au furat cele mai bune corăbii – aproape tot ce aveam în port, de la barcazuri cu un catarg în sus – şi au fugit din oraş.”

— Au… plecat pe mare? zise Dalinar şocat. Confirmaţi! Nu au atacat?

— „Au avut loc câteva ciocniri”, scrise Fen, „dar mai toată lumea era preocupată de consecinţele furtunii. Până când am pus cât de cât lucrurile în ordine, ei se îndepărtau cu o flotă măreaţă de nave regale de război şi vase comerciale laolaltă.”

Dalinar inspiră adânc. „Nu ştim nici pe departe atât de multe pe cât credeam despre Pustiitori.”

— Maiestate, continuă el. Poate vă amintiţi că noi *v-am prevenit* despre sosirea iminentă a furtunii aceleia.

— „V-am crezut”, scrise Fen. „Fie şi numai pentru că am primit veşti din Noul Natanan care o confirmau. Am încercat să ne pregătim, dar o naţiune nu poate răsturna patru milenii de tradiţie cât ai bate din palme. Oraşul Thaylen este în ruine, Kholin. Furtuna ne-a distrus apeductele şi canalizarea, ne-a smuls docurile şi a făcut piaţa exterioară una cu pământul! Trebuie să ne reparăm toate rezervoarele, să ne consolidăm clădirile ca să facă faţă furtunilor şi să ne reclădim societatea, totul fără muncitorii parshi şi în mijlocul afurisitei de Lăcrimări. Nu am *timp* pentru excursii…”

— Nu e vorba numai de excursii, Maiestate, zise Dalinar. Sunt conştient de problemele voastre, dar, deşi sunt cumplite, nu putem să-i ignorăm pe Pustiitori. Intenţionez

să convoc o mare consfătuire a tuturor regilor ca să luptăm cu acest pericol.

— „Conduşi de tine, fireşte”, scrise Fen drept răspuns.

— Urithiru este locul cel mai firesc pentru o întâlnire, zise prinţul. Maiestate, Cavalerii Radianţi s-au întors. Rostim din nou jurămintele străvechi şi ne legăm cu forţele naturii. Dacă reuşim să vă repunem în funcţiune Poarta Jurământului, puteţi să fiţi aici într-o după-amiază şi să vă întoarceţi în aceeaşi seară ca să vedeţi de nevoile oraşului vostru.

Navani încuviinţă noua lui tactică, deşi Aladar îşi încrucişase îngândurat braţele.

— Ce-i? îl întrebă Dalinar, în timp ce Kalami scria.

— Un Radiant trebuie să călătorească până în oraşul lor ca să le activeze Poarta Jurământului, corect? întrebă Aladar.

— Da, zise Navani. Un Radiant trebuie să descuie poarta din partea asta – ceea ce putem face oricând iar altul trebuie să se îndrepte către oraşul de destinaţie şi să o descuie şi de acolo. Odată îndeplinită această condiţie, un Radiant poate iniţia un transfer din oricare dintre cele două locuri.

— Atunci unicul nostru Radiant care ar putea ajunge, teoretic, în Thaylen ar fi Vântalergătorul, zise Aladar. Dar ce facem dacă n-o să se întoarcă aici decât peste câteva luni? Sau dacă e luat prizonier de duşman? Ne putem oare ţine promisiunile, Dalinar?

O problemă îngrijorătoare, dar una la care el credea că are soluţie. Exista o armă pe care decisese s-o ţină secretă pentru moment. Putea deschide Porţile Jurământului la fel de bine ca pe Cristalsabia unui Radiant şi-i putea permite cuiva să ajungă în Thaylen în zbor.

Însă problema nu era de actualitate pe moment. Mai întâi, avea nevoie de cineva dispus să-l asculte de cealaltă parte a distrestiei.

Răspunsul lui Fen sosi:

— „Recunosc că neguţătorii mei sunt intrigaţi de aceste Porţi ale Jurământului. Avem legende care spun că numai o persoană foarte Pătimaşă poate face portalul lumilor să se redeschidă. Cred că fiecare fată din Thaylenah visează să fie ea aceea.”

— Patimile, zise Navani cu o strâmbătură.

Thaylenii aveau o pseudoreligie păgână, care constituise întotdeauna un aspect curios când aveai de-a face cu ei. Acum îi lăudau pe Heralzi, pentru ca în clipa următoare să pomenească de Patimi.

Dalinar nu era însă omul care să-i critice pe alţii pentru credinţele lor neconvenţionale.

— „Dacă vrei să-mi trimiţi tot ce ştii despre Poarta Jurământului, e splendid”, continuă Fen. „Dar nu mă interesează un ditamai sfatul cu toţi regii. Anunţă-mă ce decideţi voi, băieţii, căci eu o să fiu aici, încercând cu disperare să-mi reconstruiesc oraşul!”

— Măcar am obţinut un răspuns sincer în cele din urmă, comentă Aladar.

— Nu-s convins că e un răspuns sincer, zise Dalinar.

Îşi frecă bărbia, căzut pe gânduri. O întâlnise pe femeia aceasta numai de câteva ori, dar ceva din răspunsurile ei părea *nefiresc.*

— Sunt de acord, Luminăţie, zise Teshav. Cred că niciun thaylen n-ar rata prilejul de a trage sforile la o întâlnire între monarhi, fie şi numai pentru a încheia acorduri comerciale cu ei. În mod cert ascunde ceva.

— Oferă-i trupe care s-o ajute să reconstruiască! spuse Navani.

— Maiestatea Voastră, zise Dalinar. Sunt adânc întristat de pierderile pe care le-aţi suferit. Am aici mulţi soldaţi care sunt, în prezent, fără ocupaţie. Aş fi bucuros să trimit un batalion care să vă ajute să reconstruiţi oraşul.

Răspunsul se lăsă aşteptat.

— „Nu sunt sigură ce părere am despre prezenţa unor trupe alethi în oraşul meu, fie ele bine intenţionate sau nu.”

Aladar mârâi.

— Se teme de o invazie? Toţi ştiu că alethii şi corăbiile nu se împacă.

— Nu se teme că vom sosi cu corăbiile, zise Dalinar. Se teme că o armată de-a noastră s-ar putea materializa deodată în centrul oraşului ei.

O îngrijorare foarte rezonabilă. Dacă ar fi vrut, ar fi putut trimite un Vântalergător să deschidă pe ascuns Poarta Jurământului dintr-un oraş şi să-l invadeze printr-un atac neaşteptat, apărând în spatele liniilor inamice.

Avea nevoie de aliaţi, nu de supuşi, aşa că n-ar fi făcut una ca asta, cel puţin nu în cazul unui oraş teoretic prietenos. Kholinarul însă era altă poveste. Tot nu aveau informaţii credibile despre ceea ce se petrecea în capitala Alethkarului. Dar, în cazul în care răscoala continua, se gândise la o posibilitate de a-şi trimite armatele în oraş ca să restabilească ordinea.

Pe moment, trebuia să se concentreze asupra reginei Fen.

— Maiestate, zise el, făcându-i lui Kalami semn să scrie, gândiţi-vă, vă rog, la oferta mea de a trimite trupe! Şi, în timp ce o faceţi, pot să vă sugerez să căutaţi Cavalerii Radianţi în formare printre oamenii voştri? Sunt cruciali pentru funcţionarea Porţilor Jurământului. Avem câţiva Radianţi care s-au manifestat în apropierea Câmpiilor Sfărâmate. Se formează prin interacţiunea cu anumiţi spreni, care par să se afle în căutarea unor candidaţi demni. Nu pot decât să presupun că aşa ceva se petrece în toată lumea. Este foarte posibil ca printre locuitorii oraşului vostru cineva să fi rostit deja jurămintele.

— Renunţi la un avantaj considerabil, Dalinar, remarcă Aladar.

— Plantez o sămânţă, zise prinţul. Şi o s-o plantez pe fiecare deal care-mi iese-n cale, indiferent al cui e. Trebuie să luptăm ca un singur popor.

— Nu contest asta, spuse Aladar, ridicându-se şi întinzându-se, dar cunoştinţele tale despre Radianţi sunt un

atu în negociere, unul care ar putea atrage oamenii către tine, care i-ar sili să coopereze *cu* tine. Dacă spui prea multe, s-ar putea să descoperi câte un „cartier general” al Radianţilor în fiecare oraş important din Roshar. În loc să-i faci să lucreze împreună, îi vei face să se ia la întrecere ca să-i recruteze.

Din păcate, avea dreptate. Dalinar detesta ideea de a transforma cunoaşterea în monedă de schimb, dar dacă acela era motivul pentru care dăduse mereu greş în negocierile lui cu înalţii prinţi? Voia să fie onest, direct şi să lase piesele să cadă oriunde se putea. Se părea însă că întotdeauna cineva mai priceput la joc – şi mai înclinat să încalce regulile – înhăţa piesele din zbor şi le aranja cum poftea.

— Şi, zise el repede, făcându-i semn lui Kalami să adauge, am fi fericiţi să-i trimitem pe Radianţii noştri să-i pregătească pe aceia pe care-i veţi descoperi şi să le facem cunoştinţă cu sistemul şi fraternitatea Urithirului, la care fiecare dintre ei este îndreptăţit prin natura jurămintelor sale.

Kalami îi adăugă spusele, apoi răsuci distrestia pentru a anunţa că terminaseră şi aşteptau un răspuns.

— „Ne vom gândi la oferta voastră”, citi ea, în timp ce distrestia alerga pe pagină. „Coroana Thaylenei vă mulţumeşte pentru interesul manifestat faţă de poporul nostru şi vom lua în calcul posibilitatea unor negocieri cu privire la oferta trimiterii de trupe. Am expediat câteva dintre puţinele corăbii rămase pe urmele parshilor fugari şi vă vom ţine la curent cu orice vom descoperi. Ne mai auzim, înalte Print.”

— Dar-ar furtuna! zise Navani. A revenit la limbajul regal. Am pierdut-o undeva pe drum.

Dalinar se aşează pe scaunul de lângă ea şi oftă prelung.

— Dalinar… zise ea.

— N-am nimic, spuse el. Nu mă pot aştepta la promisiuni entuziaste de cooperare de la primul contact. Trebuie pur

şi simplu să mai încercăm.

Spusele îi sunau mult mai optimist decât ceea ce simţea. Şi-ar fi dorit să le poată vorbi acestor oameni personal, şi nu prin intermediul distrestiei.

Discutară cu prinţesa Yezirului, apoi cu prinţul din Tashikk. Ei nu aveau Porţi ale Jurământului şi nu erau la fel de importanţi pentru planul lui, dar voia măcar să deschidă o comunicare cu ei.

Niciunul nu-i oferi altceva decât răspunsuri vagi. Fără binecuvântarea împăratului din Azir nu avea să convingă niciunul din regatele mai mici din Makabak să se angajeze. Poate că Emulul sau Tukarul aveau să-l asculte, dar nu avea să se aleagă decât cu unul din două, dată fiind duşmănia îndelungată dintre ele.

La sfârşitul ultimei discuţii, Aladar şi fiica lui se retraseră, iar Dalinar se întinse, simţindu-se epuizat. Şi nu terminase. Trebuia să discute cu monarhii din Iri: în mod straniu, erau trei. Poarta Jurământului din Rail Elorim se afla pe pământurile lor şi aveau influenţă asupra vecinei Rira, care avea şi ea o Poartă.

După asta, desigur, urmau shinii, care detestau distrestiile, aşa că Navani luase legătura cu ei printr-un negustor thaylen care fusese dispus să transmită informaţiile.

Când Dalinar se întinse, umărul lui protestă. Vârsta mijlocie i se părea un asasin: furişându-se neauzită pe la spatele lui. În majoritatea timpului îşi vedea de viaţă ca de obicei, apoi un junghi sau o durere neaşteptată îl avertizau. Nu mai era tânărul de odinioară.

„Şi slavă Atotputernicului pentru asta”, gândi el leneş pe când îşi lua rămas bun de la Navani, care voia să frunzărească rapoartele informative sosite prin distrestii din toată lumea. Fata lui Aladar şi condeierele le grupau pentru ea.

Dalinar îşi luă câteva gărzi, lăsând altele la dispoziţia lui Navani în caz că ar fi putut avea nevoie de nişte mâini în plus, apoi urcă pe lângă şirurile de scaune către ieşirea

aflată în partea de sus a camerei. Acolo, şovăind în dreptul uşii ca un toporcopoi alungat de lângă căldura focului, stătea Elhokar.

— Maiestate, zise Dalinar tresărind, mă bucur că aţi putut ajunge la reuniune. Vă simţiţi mai întremat?

— De ce te refuză, unchiule? întrebă regele, ignorându-i spusele. Poate cred că vei încerca să le uzurpi tronurile?

Dalinar icni şi gărzile lui părură stânjenite să se afle prin preajmă. Dădură înapoi, oferindu-le lui şi regelui o oarecare intimitate.

— Elhokar… zise el.

— Probabil crezi că pizma mă face să vorbesc aşa, spuse regele. Vârî capul în încăpere, remarcă prezenţa mamei sale şi apoi îl privi din nou pe Dalinar. Dar nu-i adevărat.

Chiar *eşti* mai bun ca mine. Un soldat mai bun, un om mai bun şi, în mod cert, un rege mai bun.

— Nu eşti drept cu tine însuţi, Elhokar. Trebuie să…

— O, lasă-mă cu platitudinile astea! Fii *cinstit* cu mine măcar o dată în viaţă!

— Crezi că pân-acum n-am fost?

Regele ridică o mână şi-şi atinse uşor pieptul.

— Poate că ai fost, uneori. Poate că, dintre noi doi, mincinosul sunt eu, mintindu-mă că-s în stare de asta, că aş putea fi măcar în parte omul care-a fost tata. Nu, nu mă întrerupe! Lasă-mă să zic ce-am de zis! Pustiitori? Oraşe străvechi, pline de minuni? *Devastările?* Clătină din cap. Poate… poate că-s un rege bun. Nu extraordinar, dar nici jalnic. Insă în faţa celor ce se petrec, lumea are nevoie de ceva mai bun decât „doar bun”.

Cuvintele sale aveau un ton fatalist care-l făcu pe Dalinar să se înfioare.

— Ce vrei să spui?

Regele pătrunse în încăpere şi le strigă celor aflaţi pe şirurile inferioare de scaune:

— Mamă, Luminoasă Teshav, vreţi să-mi fiţi martore?

„Nu, dar-ar furtunile!” îşi zise Dalinar, grăbindu-se pe urma nepotului său.

— Fiule, nu face asta!

— Toţi trebuie să acceptăm consecinţele faptelor noastre, unchiule, zise Elhokar. Am învăţat asta cam încet, pentru că pot fi greu de cap ca un bolovan.

— Dar…

— Unchiule, sunt regele tău? îl întrebă Elhokar.

— Da.

— Ei bine, n-ar trebui să fiu! Ingenunche, şocând-o pe Navani şi făcând-o să se oprească dincolo de jumătatea scării. Dalinar Kholin, zise Elhokar cu glas răsunător, mă leg prin jurământ faţă de tine. Există prinţi şi înalţi prinţi. De ce să nu fie regi şi înalţi regi? Mă leg prin jurământ de nedezlegat dinaintea martorilor că te accept să-mi fii monarh. Aşa cum îmi este Alethkarul mie, aşa îţi sunt şi eu tie.

Dalinar expiră îndelung, privind chipul înspăimântat al lui Navani, apoi coborî privirea către nepotul său, îngenuncheat pe podea ca un vasal.

— Ai *cerut-o,* unchiule, zise Elhokar. Nu explicit, în cuvinte, dar este unica soluţie la care puteam ajunge noi doi. Din clipa în care ai decis să te încrezi în viziunile acelea, ai preluat treptat comanda.

— Am încercat să te implic, zise Dalinar.

Cuvinte stupide, neputincioase. Ar fi trebuit să fie mai bun de-atât.

— Elhokar, ai dreptate. Îmi pare rău!

— Chiar îţi pare? întrebă regele. De-adevăratelea?

— Îmi pare rău c-ai suferit, zise Dalinar. Îmi pare rău că n-am gestionat mai bine toată situaţia. Îmi pare rău că asta… că trebuie să se întâmple asta. Înainte să-mi faci acest jurământ, spune-mi ce presupune, după părerea ta?

— Am spus deja cuvintele, zise Elhokar înroşindu-se. De faţă cu martori. S-a împlinit! Am…

— Ridică-te! zise Dalinar, apucându-l de braţ şi săltându-l în picioare. Nu fi aşa teatral! Dacă vrei cu adevărat să faci jurământul ăsta, îl accept. Dar hai să nu ne prefacem că ajunge să dai buzna într-o încăpere şi să strigi câteva cuvinte şi gata, e un contract legal.

Elhokar îşi eliberă braţul şi şi-l masă.

— Nici măcar nu mă laşi să abdic cu demnitate!

— *Nu* abdici! zise Navani alăturându-li-se.

Le aruncă o uitătură severă gărzilor care rămăseseră cu gurile căscate şi acestea păliră în faţa căutăturii ei. Ea îi ţintui cu degetul ca şi cum le-ar fi zis: „Nicio vorbă despre asta!”

— Elhokar, ai de gând să-l împingi pe unchiul tău într-o poziţie superioară ţie. Are dreptul să întrebe. Ce va însemna asta pentru Alethkar?

— Eu… regele înghiţi un nod. Ar trebui să-şi cedeze pământurile moştenitorului său. În fond, Dalinar este rege altundeva. Dalinar, înalt Rege al Urithirului şi poate al Câmpiilor Sfărâmate. Se îndreptă şi începu să vorbească mai sigur pe sine. Dalinar nu trebuie să se amestece direct în felul în care îmi conduc eu pământurile. Îmi poate da ordine, dar *eu* decid cum anume le duc la îndeplinire.

— Sună rezonabil, zise Navani, privind spre Dalinar.

Rezonabil, dar dureros. Regatul pentru care luptase, regatul pe care-l făurise cu suferinţă, osteneală şi sânge, acum îl respingea.

„Asta-i ţara mea acum”, îşi zise Dalinar. „Turnul ăsta acoperit de frigspreni.”

— Pot accepta aceste condiţii, deşi uneori s-ar putea să fiu nevoit să le dau ordine înalţilor tăi prinţi tăi.

— Atâta timp cât se află pe domeniul tău, o să-i consider ca fiind sub autoritatea ta, zise Elhokar cu o undă de încăpăţânare în glas. Când vizitează Urithirul sau Câmpiile Sfărâmate, poţi să le porunceşti după plac. Când revin în regatul meu, trebuie să treci prin mine.

Îl privi pe Dalinar, apoi îşi coborî ochii ca şi cum s-ar fi simţit jenat că punea condiţii.

— Foarte bine, zise Dalinar. Deşi trebuie să lucrăm la asta împreună cu condeierele înainte să oficializăm schimbarea. Şi, înainte să mergem prea departe, ar trebui să ne asigurăm că există un Alethkar unde să domneşti.

— Şi eu m-am gândit la asta. Unchiule, vreau să conduc trupele către Alethkar şi să recuceresc căminul nostru. Ceva e în neregulă în Kholinar. Nu numai revoltele acestea sau presupusul comportament al soţiei mele, nu numai distrestiile care au amuţit. Duşmanul face ceva în oraş. Vreau să iau o armată, să-l opresc şi să salvez regatul.

Elhokar? La comanda unor trupe? Dalinar se imaginase pe sine conducând o armată, dând buzna în rândurile Pustiitorilor, măturându-i din Alethkar şi mărşăluind în Kholinar ca să reinstaureze ordinea.

Dar, la drept vorbind, era ilogic ca oricare dintre ei doi să conducă un astfel de asalt.

— Elhokar, zise Dalinar, apropiindu-se de el, mă gândesc la ceva. Poarta Jurământului este *parte din palat.* Nu trebuie să trimitem o armată care să mărşăluiască tocmai până în Alethkar. Nu trebuie decât să repornim maşinăria aia! Odată ce începe să funcţioneze, ne putem transporta forţele în oraş ca să ocupăm palatul, să readucem ordinea şi să alungăm Pustiitorii.

— Să intrăm în oraş, spuse Elhokar. Unchiule, ca să putem face asta, ar trebui mai întâi să *avem* o armată!

— Nu, zise Dalinar. Un grup puţin numeros ar putea ajunge în Kholinar mai repede ca o armată. Dacă au un Radiant cu ei, s-ar putea strecura în oraş, ar reporni Poarta Jurământului şi ne-ar deschide calea nouă, celorlalţi.

Regele se învioră.

— Da! O s-o fac, unchiule! O să iau câţiva oameni şi o să recuceresc căminul nostru. Aesudan este acolo. Dacă mai sunt proteste, ea li se împotriveşte.

Nu asta dedusese Dalinar din rapoarte, înainte să se întrerupă. Regina era mai degrabă *cauza* răzvrătirii, nu ţinta lor. Şi el nu intenţionase ca Elhokar în persoană să plece în această misiune.

„Consecinţe.” Flăcăul era cinstit şi aşa fusese tot timpul. În plus, părea să fi învăţat ceva după ce abia scăpase viu din mâinile asasinilor. În mod cert, se comporta mai umil decât în anii din urmă.

— E cum nu se poate mai potrivit ca regele lor să fie cel care îi salvează, zise Dalinar. O să am grijă să ai tot ce-ţi trebuie, Elhokar.

Gloriospreni ca sfere luminoase răsăriră în jurul lui. El zâmbi larg la vederea lor.

— Nu par să-i văd pe ăştia decât atunci când sunt prin preajma ta, unchiule. Ciudat. Ar trebui să-ţi port pică, dar n-o simt. E greu să-i porţi pică unui om care face tot ce poate. O s-o fac. O să salvez Alethkarul. Am nevoie de unul din Radianţii tăi. De preferat eroul.

— Eroul?

— Podarul, zise Elhokar. Soldatul. Trebuie să vină cu mine pentru că, dacă eu o scrântesc şi dau greş, e nevoie să fie acolo cineva care să salveze totuşi oraşul.

Dalinar îl privi nedumerit.

— Asta e foarte… ăăă…

— În ultimul timp, am avut prilejuri din belşug să cuget, unchiule, spuse Elhokar. Atotputernicul m-a cruţat în ciuda prostiei mele. O să-l iau pe podar cu mine şi o să-l observ. Să-mi dau seama de ce e atât de special. Să văd dacă mă poate învăţa să fiu ca el. Şi dacă dau greş… Ridică din umeri. Ei bine, chiar şi-atunci, Alethkarul va fi pe mâini bune, nu-i aşa?

Dalinar încuviinţă, năucit.

— Trebuie să fac planuri, urmă regele. De-abia m-am refăcut de pe urma rănilor. Dar oricum nu pot să plec până nu revine eroul. Ne poate transporta în zbor până în oraş pe mine şi pe cei aleşi de mine? Ar fi cel mai rapid aşa.

Vreau toate rapoartele pe care le avem din Kholinar şi trebuie să studiez Poarta Jurământului cu ochii mei. Da, şi să capăt nişte schiţe care s-o compare cu cea din oraş. Şi… Zâmbi fericit. Îţi mulţumesc, unchiule! îţi mulţumesc că te încrezi în mine, chiar şi aşa, puţin!

Dalinar îl salută înclinând din cap şi Elhokar se îndepărtă cu paşi vioi. Bărbatul oftă, simţindu-se epuizat de discuţia avută. Cu Navani alături, se aşează pe unul din locurile Radianţilor, lângă un piedestal destinat unui spren mic.

De o parte avea un rege care se legase de el cu un jurământ pe care nu şi-l dorise. De cealaltă, un sobor de monarhi care refuzau să-i asculte până şi cele mai rezonabile propuneri. Furtuni!

— Dalinar? zise Kalami. Dalinar!

Sări în picioare, iar Navani se răsuci. Kalami urmărea o distrestie care începuse să scrie. Ce se mai întâmpla? Ce veşti cumplite îl aşteptau?

— „Maiestatea Voastră”, citi Kalami, „consider că oferta voastră este generoasă, iar sfaturile voastre – înţelepte. Am localizat dispozitivul pe care-l numiţi Poarta Jurământului. Unul dintre oamenii mei a rupt tăcerea şi – remarcabil – susţine că este Radiant. Sprena ei a îndemnat-o să-mi vorbească. Plănuim să folosim Cristalsabia ei ca să încercăm să pornim dispozitivul. Dacă merge, voi veni la voi de îndată. Este bine că există cineva care încearcă să organizeze o rezistenţă împotriva relelor ce ne-au lovit. Popoarele Rosharului trebuie să lase deoparte ciorovăielile, iar redescoperirea oraşului sacru Urithiru este, pentru mine, dovada că Atotputernicul îţi călăuzeşte paşii. Aştept cu nerăbdare să mă sfătuiesc cu tine şi îmi alătur forţele alor tale pentru o operaţiune comună de a apăra aceste pământuri.” Ridică ochii spre ei, uimită. Mesaj trimis de Taravangian, rege al Jah Kevedului şi Kharbranthului.

Taravangian? Dalinar nu se aşteptase ca el să-i răspundă atât de repede. Se zvonea că era un individ cumsecade, dar cam încet la minte. Perfect pentru conducerea unui mic

oraş-stat cu ajutorul unui consiliu. Ascensiunea sa ca rege al Jah Kevedului era privită de toată lumea drept un act de sfidare al fostului rege, care nu voise să cedeze tronul niciuneia dintre casele rivalilor săi.

Însă cuvintele lui îl încurajară pe Dalinar. Cineva ascultase. Cineva era dispus să i se alăture. Binecuvântat fie omul ăsta, *binecuvântat'.*

Dacă Dalinar dădea greş cu toţi ceilalţi, măcar îl avea pe regele Taravangian de partea sa.

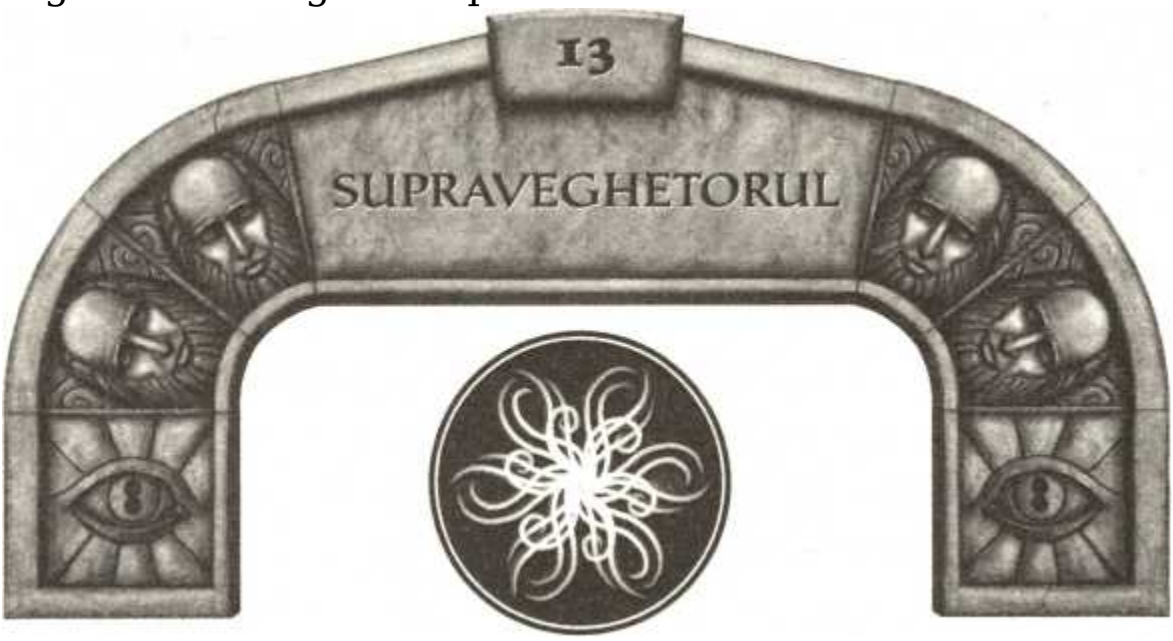

Nu vă cer decât să citiţi sau să ascultaţi aceste cuvinte.

— Aducătoarea Jurământului, prefaţă

Shallan expiră Lumină de Furtună şi păşi prin ea, simţind cum o învăluie şi o transformă.

La cererea ei, fusese mutată în regiunea din Urithiru repartizată lui Sebarial, în parte şi pentru că el îi promisese o cameră cu balcon. Aer proaspăt şi vedere către piscurile muntoase. Dacă nu putea scăpa complet de adâncurile tenebroase ale clădirii, măcar să aibă o locuinţă la graniţă.

Trase în faţă o şuviţă de păr şi remarcă mulţumită că devenise negru. Se transformase în Veil, o deghizare la care lucra de ceva timp.

Îşi ridică dinaintea ochilor mâinile bătătorite şi muncite, chiar şi mâna interzisă. Nu că Veil ar fi fost lipsită de feminitate. Îşi pilea unghiile, îi plăcea să se îmbrace frumos şi era pieptănată, dar pur şi simplu nu avea timp pentru frivolităţi. O haină trainică şi o pereche de pantaloni i se potriveau mai bine decât un havah vaporos. Şi *nu* avea timp pentru o mânecă mai lungă care să-i acopere mâna interzisă. Prefera o mănuşă, mulţumesc frumos!

Pe moment, era îmbrăcată în cămaşa de noapte. Urma să se schimbe mai târziu, când avea să fie pregătită să se furişeze pe coridoarele Urithirului. Mai întâi trebuia să exerseze. Deşi se simţea prost ori de câte ori consuma Lumina de Furtună pe care toţi ceilalţi o economiseau, Dalinar *îi spusese* să înveţe să-şi folosească puterile.

Se plimbă prin cameră, adoptând mersul lui Veil, încrezător şi apăsat, fără fasoane. N-ar fi putut ţine o carte în echilibru pe cap în timp ce mergea, dar ar fi fost fericită să-ţi aşeze una în echilibru pe faţă după ce te-ar fi lăsat lat.

Dădu ocol încăperii de câteva ori, traversând peticul desenat de lumina înserării ce pătrundea prin fereastră. Pereţii camerei îi erau împodobiţi cu modele circulare stratificate, în culori vii. Piatra era netedă la atingere şi nu reuşeai s-o zgârii cu cuţitul.

Nu exista prea mult mobilier, deşi Shallan spera că următoarele expediţii trimise în taberele militare pentru rechiziţionare aveau să revină cu obiecte pe care să le poată însuşi de la Sebarial. Deocamdată făcea ce putea cu câteva pături, un singur taburet şi – din fericire – o oglindă de mână. O agăţase de perete, legând-o de o ieşitură din piatră care, presupunea ea, fusese folosită pentru atârnatul tablourilor.

Îşi verifică faţa în oglindă. Voia să ajungă în punctul în care să poată deveni Veil într-o clipită, fără să fie nevoie să privească un desen. Îşi pipăi trăsăturile, dar, firește, nu le putu simţi, dat fiind că nasul ei ascuţit şi fruntea mai bombată erau rezultatul Luminurzirii.

Când se încruntă, chipul lui Veil reproduse mişcarea impecabil.

— Ceva de băut, vă rog, zise ea.

Nu, mai aspru.

— De băut. Acum.

Prea dur?

— Mmm, zise Model. Vocea devine o minciună bună.

— Mulţumesc. Am lucrat la sunete.

Vocea lui Veil era mai groasă şi mai răguşită. Începuse să se întrebe cât de departe putea merge cu schimbarea sunetelor.

Deocamdată nu era sigură că redase corect buzele iluziei. Se îndreptă către locul unde-şi ţinea cele necesare artei şi deschise blocul de desen, căutând schiţele pe care i le făcuse lui Veil, în loc să meargă la cină cu Sebarial şi Palona.

Pe prima pagină a blocului de desen era o imagine a coridorului cu strate răsucite pe care îl străbătuse recent: linii nebuneşti încolăcindu-se în beznă. Trecu la următoarea, un desen al pieţelor în plină dezvoltare ale turnului. Mii de negustori, spălătorese, prostituate, hangii şi meşteşugari de toate felurile se stabileau în Urithiru. Shallan ştia cel mai bine cât de multi, căci ea fusese cea care îi adusese pe toţi prin Poarta Jurământului.

În desenul ei, părţile superioare ale peşterii mari ce găzduia piaţa se înălţau întunecate şi ameninţătoare deasupra siluetelor micuţe ce se agitau printre corturi, ducând cu ele lumini firave. Următorul desen înfăţişa un nou tunel prin beznă. La fel şi următorul. Apoi o încăpere unde stratele se încolăceau unele în jurul altora în mod hipnotic. Nu-şi dăduse seama că desenase atât de mult. Dădu douăzeci de pagini până descoperi schiţele lui Veil.

Da, buzele erau cum trebuie, dar constituţia nu era cea potrivită. Veil era slabă, însă vinoasă, şi nu asta se vedea prin cămaşa de noapte. Silueta de sub ea semăna prea mult cu a lui Shallan.

Cineva ciocăni în plăcuţa de lemn atârnată afară, lângă camera ei. Pe moment nu avea decât o pânză ce ascundea intrarea. Multe din uşile turnului se deformaseră cu trecerea timpului. A ei fusese smulsă şi încă aştepta să fie înlocuită.

Probabil persoana care ciocănea era Palona, care observase din nou că Shallan sărise peste cină. Tânăra inspiră adânc, distrugând imaginea lui Veil şi recuperând o parte din Lumina de Furtună folosită la Luminurzire.

— Intră, zise ea.

Palonei nu părea să-i pese că ea era de acum *Cavaler Radiant* şi continua s-o dădăcească tot…

Adolin intră, ducând o tavă mare cu mâncare într-o mână şi câteva cărţi sub celălalt braţ. La vederea ei, se împiedică şi fu cât pe ce să le scape pe toate.

Shallan încremeni, apoi scoase un ţipăt mic şi-şi ascunse mâna interzisă la spate. Tânărul nici măcar nu avu decenţa de a roşi după ce o găsise practic în pielea goală. Reechilibră tava cu mâncare în mână, se îndreptă şi zâmbi cu gura până la urechi.

— Afară! zise Shallan, fluturându-şi mâna liberă către el. Afară, afară, afară!

El dădu îndărăt cu stângăcie, până dincolo de ţesătura care acoperea uşa. Părinte al Furtunii! Roşise probabil atât de rău, încât ar fi putut fi folosită în locul semnalului care trimitea armata la război. Îşi puse o mănuşă, o înveli cu o pungă ascunsă, apoi îmbrăcă rochia albastră pe care o aşezase pe spătarul scaunului şi încheie mâneca. Nu avusese prezenţa de spirit să-şi pună mai întâi corsajul, nu că ar fi avut nevoie de aşa ceva. Îl împinse cu piciorul sub o pătură.

— În apărarea mea, zise Adolin de afară, *tu* m-ai invitat să intru.

— Am crezut că-i Palona! spuse Shallan, încheindu-şi nasturii laterali ai rochiei, ceea ce se dovedea destul de

greu cu cele trei straturi de material care-i acopereau mâna interzisă.

— Ai putea *verifica* cine e la uşă, să ştii.

— Nu da vina pe mine! zise ea. Tu eşti cel care se strecoară în dormitoarele tinerelor domnişoare practic neanunţat.

— Am ciocănit!

— Era un ciocănit feminin.

— Era… Shallan!

— Ai ciocănit cu o mână sau cu două?

— Am în mână o afurisită de tavă cu mâncare, care, apropo, e pentru *tine.* Sigur că am ciocănit cu o singură mână! Oricum, cine ciocăneşte cu *două?*

— Deci era un ciocănit cum nu se poate mai feminin. Aş fi crezut că a imita o femeie ca să surprinzi o tânără domniţă în lenjeria intimă nu-i de demnitatea ta, Adolin Kholin!

— Pe focul Iadului, Shallan! *Acum* pot să intru? Şi, ca să fie clar, sunt *bărbat* şi logodnicul tău, mă cheamă Adolin Kholin, m-am născut sub semnul lui nouă, am un semn din naştere pe coapsa stângă, în partea din spate şi am mâncat crab cu sos picant la micul dejun. Mai e ceva ce vrei să afli?

Ea scoase capul, adunându-şi strâns perdeaua în jurul gâtului.

— Pe coapsa stângă, în partea din spate, zici? Ce trebuie să facă o fată ca să tragă cu ochiul la *aşa ceva?*

— Să ciocănească bărbăteşte, din câte se pare.

Ea îi adresă un zâmbet larg.

— O clipită! Rochia asta-i o pacoste.

Se retrase din nou în încăpere.

— Da, da. Nu te grăbi! Nu eu stau afară cu o tavă grea, plină cu mâncare bine mirositoare, după ce am sărit peste cină ca să mâncăm împreună.

— Îţi face bine, zise Shallan. Te întăreşte sau aşa ceva. Nu-i ăsta genul de chestii pe care le faci tu? Sugrumi stânci, stai în cap, arunci bolovani?

— Da, am ascuns sub pat câteva stânci pe care le-am asasinat.

Tânăra apucă gulerul rochiei cu dinţii, întinzând-o ca să-i fie mai uşor cu nasturii. Poate.

— Şi oricum, *care-i* treaba cu femeile şi lenjeria de corp? întrebă Adolin, în timp ce pe tavă câteva farfurii alunecau şi se ciocneau. În fond, cămaşa aia acoperă practic aceleaşi chestii pe care le acoperă o rochie.

— E chestie de decenţă, răspunse Shallan cu gura plină de stofă. În plus, anumite chestii au tendinţa să se iţească printr-un material subţire.

— Mie tot mi se pare o decizie arbitrară.

— Şi bărbaţii nu iau decizii arbitrare în privinţa hainelor? O uniformă este practic la fel ca orice altă haină, nu? Şi-apoi, nu eşti tu ăla care îşi petrece după-amiezile răsfoind albume de modă?

El chicoti şi dădu să-i răspundă, dar Shallan, îmbrăcată în cele din urmă, trase în lături stofa din cadrul uşii. Adolin, care se rezemase de peretele coridorului, se îndreptă şi o examină: părul zburlit, rochia cu doi nasturi încheiaţi greşit, obrazul îmbujorat, şi-i adresă un zâmbet nătâng.

Pe ochii lui Ash… chiar o considera drăguţă! Acestui bărbat minunat, cu o înfăţişare princiară, chiar *îi făcea plăcere* compania ei. Fata călătorise până în străvechiul oraş al Cavalerilor Radianţi, dar, comparate cu afecţiunea lui Adolin, toate priveliştile din Urithiru erau ca nişte sfere înnegurate.

Îi plăcea de ea. Şi-i adusese de *mâncare.*

„Nu găsi o cale s-o scrânteşti!” îşi zise Shallan, în timp ce lua cărţile de sub braţul lui. Se dădu în lături, lăsându-l să intre şi să pună tava cu mâncare pe podea.

— Palona a zis că n-ai mâncat şi pe urmă a aflat că şi eu am sărit peste cină, zise el. Aşa că, ăăă…

— Aşa că te-a trimis aici, încărcat cu de toate, spuse fata, inspectând tava pe care erau stivuite feluri de mâncare, crustacee şi lipii.

— Mda, zise Adolin, îndreptându-se şi scărpinându-se în cap. Cred că-i un obicei de-al herdazienilor…

Shallan nu-şi dăduse seama cât de flămândă era. Avusese de gând să-şi cumpere ceva de la vreo tavernă mai târziu, în cursul nopţii, în timp ce se plimba arborând chipul lui Veil. Tavernele se instalaseră în piaţa principală, în ciuda eforturilor lui Navani de a le muta altundeva, iar negustorii lui Sebarial aveau mărfuri din belşug.

Acum că toate astea se aflau în faţa ei… se aşeză pe podea fără să-şi facă mari griji cu privire la etichetă şi începu să înfulece o tocană subţire şi apoasă de legume.

Adolin rămăsese în picioare. *Chiar* arăta trăsnet în uniforma aia albastră, deşi, ce-i drept, nu-l văzuse niciodată purtând altceva. „Un semn din naştere pe coapsă, careva-săzică…”

— O să trebuiască să te aşezi pe jos, zise Shallan. Încă n-am scaune.

— Tocmai mi-am dat seama că ăsta-i dormitorul tău, zise el.

— Şi salonul şi camera de odihnă şi sufrageria şi camera „unde Adolin zice chestii evidente”. E o cameră universală încăperea asta unică a mea. De ce?

— Mă întreb dacă-i cuviincios, zise el şi chiar roşi, ceea ce era adorabil. Să fim singuri aici.

— *Acum* îţi faci griji cu privire la ce se cuvine şi ce nu?

— Păi tocmai mi s-a ţinut o lecţie despre asta.

— N-a fost o lecţie, zise Shallan şi mai luă o înghiţitură de mâncare.

Gustul savuros îi invadă gura, aducând cu sine durerea aceea ascuţită şi delicioasă şi aroma complexă pe care le simţi numai la prima înghiţitură din ceva dulce. Închise ochii şi zâmbi, bucurându-se de senzaţii.

— Deci… nu era o lecţie, spuse Adolin. Gluma asta avea şi o poantă?

— Scuze, zise ea deschizând ochii. N-a fost o lecţie, a fost o utilizare creativă a limbii mele ca să te ţin ocupat.

Uitându-se la buzele lui, îi veni în minte alte câteva utilizări creative ale limbii ei… Mda! Respiră adânc.

— Chiar *ar fi* necuviincios dacă am fi singuri, zise ea. Din fericire, nu suntem.

— Shallan, egoul tău nu se pune ca o persoană distinctă.

— Ha! Stai aşa! Crezi că am un ego?

— Pur şi simplu suna bine. N-am vrut să… Nu că… De ce zâmbeşti?

— Scuze, spuse Shallan, încleştându-şi triumfător pumnii dinaintea ei şi înfiorându-se de încântare.

Îşi petrecuse *atâta* timp fiind timidă, încât era încântată să audă pe cineva făcând referiri la încrederea ei de sine. Mergea! învăţăturile lui Jasnah de a se antrena şi a se comporta ca şi cum ar fi deţinut controlul dădeau roade! *Mergeai*

Mai puţin partea în care trebuia să recunoască faţă de sine că-şi ucisese mama. Imediat ce se gândi la asta, încercă instinctiv să alunge amintirea, dar aceasta nu se dădu dusă. O rostise faţă de Model ca pe un adevăr, căci acestea erau Idealurile bizare ale Luminurzitorilor.

Îi rămăsese în minte şi, ori de câte ori se gândea la asta, rana nevindecată se trezea dureros la viaţă. Shallan îşi ucisese mama. Tatăl ei acoperise totul, pretinzând că el îşi omorâse soţia, dar acest fapt îi distrusese viaţa, mânându-l pe calea furiei şi a distrugerii.

Până când, în cele din urmă, Shallan fusese nevoită să-l ucidă şi pe el.

— Shallan? Te simţi bine? întrebă Adolin.

„Nu.”

— Bineînţeles. Foarte bine. Oricum, *nu suntem* singuri. Model, vino, te rog, aici!

Întinse mâna cu palma în sus.

Sprenul coborî fără chef de pe peretele de unde îi supraveghea. Ca de obicei, provoca unde în orice material pe care-l traversa, fie el pânză sau piatră, ca şi cum imediat sub suprafaţă s-ar fi aflat ceva. Modelul lui complex şi

nestatornic de linii se schimba şi se recombina tot timpul, o formă vag circulară, dar cu tangente neaşteptate.

Îi traversă rochia şi poposi în palma ei, apoi i se desprinse de piele şi se ridică în aer, întinzându-se complet pe trei dimensiuni. Rămase plutind, o reţea neagră şi înşelătoare de linii în mişcare, unele modele reducându-se, în timp ce altele se extindeau, unduind pe suprafaţa lui ca o câmpie de iarbă bătută de vânt.

Nu voia să-l urască! Putea urî sabia pe care o folosise ca să-şi ucidă mama, dar nu pe el. Reuşi să alunge durerea pe moment, nu uitând-o, ci refuzând s-o lase să-i tulbure timpul petrecut cu logodnicul ei.

— Prinţe Adolin, zise Shallan, cred că ai mai auzit vocea sprenului meu. Permite-mi să vă fac cunoştinţă în mod oficial. Acesta este Model.

Bărbatul îngenunche respectuos, cu ochii aţintiţi asupra geometriilor hipnotice ale lui Model. Shallan nu-l învinuia: ea însăşi se pierduse nu doar o dată în reţeaua aceea de linii şi forme care aproape păreau să se repete, dar n-o făceau niciodată.

— Sprenul tău, zise Adolin. Un Shallanspren.

La auzul spuselor lui, Model pufni iritat.

— Face parte dintre Criptici, spuse ea. Fiecare ordin al Radianţilor se leagă cu alt tip de spren şi legătura asta este cea care îmi permite să fac ceea ce fac.

— Să produci iluzii, zise prinţul încet. Ca aceea de alaltăieri, cu harta.

Shallan zâmbi şi, dându-şi seama că mai avea o fărâmiţă de Lumină de Furtună de la iluzia ei de mai devreme, nu rezistă tentaţiei de a se făli. Ridică mâna interzisă în mâneca ei şi expiră, proiectând un petic de Lumină de Furtună deasupra pânzei albastre. Alcătui o imagine mititică a lui Adolin aşa cum îl desenase ea, în Cristalarmură, care rămase încremenită, cu Cristalsabia pe umăr şi viziera ridicată, ca o păpuşă.

— Ăsta-i un talent incredibil, zise Adolin, împungând cu degetul versiunea sa miniaturală, care se înceţoşă, neopunând nicio rezistenţă. Şovăi, apoi îl împunse cu degetul pe Model, care se feri. De ce insişti să ţi-l ascunzi şi să pretinzi că aparţii unui cu totul alt ordin?

— Păi, spuse ea, gândind cu iuţeală şi închizându-şi mâna, ceea ce făcu imaginea lui Adolin să se destrame, cred pur şi simplu că asta ne-ar putea oferi un avantaj. Uneori, secretele sunt importante.

Adolin încuviinţă lent din cap.

— Da. Unele chiar sunt.

— În fine, adăugă Shallan, Model, tu o să fii supraveghetorul nostru în seara asta.

— Ce e un supraveghetor? întrebă Model cu un zumzăit.

— Cineva care stă cu ochii pe doi tineri când sunt împreună, ca să se asigure că nu fac nimic necuviincios.

— Necuviincios? întrebă Model. Cum ar fi… împărţirea la zero?

— Ce? zise Shallan şi se uită la Adolin care ridică din umeri. Uite, stai pur şi simplu cu ochii pe noi! O să fie în regulă.

Model zumzăi, adoptând forma lui bidimensională şi instalându-se pe exteriorul unui castron. Părea mulţumit acolo, ca un cremling cuibărit în crăpătura lui.

Incapabilă să mai aştepte, tânăra se repezi asupra mâncării. Adolin se aşează în faţa ei şi atacă propria-i mâncare. O vreme, Shallan îşi ignoră durerea şi savură momentul: mâncare bună, companie bună, soarele în apus aruncând o lumină de topaz şi rubin peste creştetele munţilor şi în încăpere. Îşi dorea să deseneze scena asta, dar ştia că era genul de moment pe care nu-l putea captura pe pagină. Nu era vorba despre conţinut sau compoziţie, ci despre plăcerile vieţii.

Şmecheria cu fericirea nu era să conservi fiecare clipă de plăcere trecătoare şi să te agăţi de ea, ci să te asiguri că

viaţa îţi va oferi multe asemenea momente pe care să le aştepţi cu bucurie.

După ce termină un platou întreg de stranna hasperi fierţi în cochilie, Adolin alese câteva bucăţi de porc cu sos roşu şi gros, le puse pe o farfurie şi le întinse spre ea.

— Vrei să iei o gură?

Shallan scoase un icnet.

— Haide, e delicios, zise el, legănând farfuria.

— O să-mi ardă buzele cu totul, Adolin Kholin, spuse ea. Să nu crezi că n-am observat c-ai ales cele mai *picante* feluri din tot ce a trimis Palona. Mâncarea masculină este oribilă! Cum poţi simţi vreun gust sub toată iuţeala aia?

— O împiedică să fie plictisitoare, zise prinţul, alegând o bucată şi vârând-o în gură. Nu suntem decât noi aici. Poţi să încerci!

Ea examină mâncarea, amintindu-şi momentele din copilărie când ciugulise pe ascuns din mâncărurile masculine, deşi nu din acest fel anume.

Model zumzăi.

— Ăsta e lucrul necuviincios pe care ar trebui să te opresc să-l faci?

— Nu, spuse Shallan şi sprenul se linişti.

„Poate că un supraveghetor care crede practic orice-i spun nu-i cel mai eficient cu putinţă”, îşi zise ea.

Însă oftă şi luă o bucată de porc cu o bucată de lipie. În fond, *plecase* din Jah Keved ca să aibă parte de noi experienţe.

Luă o muşcătură şi avu imediat prilejul să-şi regrete decizia.

Cu ochii plini de lacrimi, bâjbâi după pocalul cu apă pe care Adolin, nesuferitul, i-l întindea. Îl dădu pe gât, dar nu păru s-o ajute în niciun fel. Ca urmare, încercă să-şi şteargă limba cu un şerveţel… în cel mai feminin fel cu putinţă, fireşte.

— Te urăsc! spuse ea bând şi apa *lui.*

Adolin chicoti.

— O! exclamă brusc Model, desprinzându-se de pe castron şi plutind în aer. Te refereai la *împerechere!* Trebuie să am grijă să nu vă împerecheaţi din greşeală, pentru că societatea umană interzice împerecherea înainte de oficierea ritualurilor corespunzătoare! Da, da! Mmm. Tradiţia impune respectarea anumitor tipare înainte să copulaţi. Am studiat asta!

— Vai, Părinte al Furtunii! zise Shallan, acoperindu-şi ochii cu mâna liberă.

Câţiva ruşinospreni se iviră pentru o clipă şi se făcură nevăzuţi. A doua oară într-o săptămână!

— Foarte bine, spuse Model. Voi doi, nu vă împerecheati! NU VĂ ÎMPERECHEATI!

Zumzăi pentru sine ca şi cum ar fi fost mulţumit şi se cuibări pe o farfurie.

— Ei bine, asta a fost umilitor, zise tânăra. Ce-ar fi să discutăm despre cărţile pe care le-ai adus? Sau despre străvechea teologie vorină sau despre strategiile de numărare a grăunţelor de nisip? Despre orice, în afară de ceea ce tocmai s-a întâmplat? Te rog?

Adolin chicoti şi se întinse către un carneţel subţire aflat în vârful teancului.

— May Aladar a trimis oameni să discute cu rudele şi prietenii lui Vedekar Perei. Au aflat pe unde-a fost înainte să moară, cine a fost ultima persoană care l-a văzut şi au notat tot ce le-a dat de bănuit. Mă gândeam să citim raportul.

— Şi restul cărţilor?

— Ai părut cam pierdută când vorbea tata despre situaţia politică din Makabak, zise Adolin, turnând vin, unul galben şi nu prea tare. Aşa că m-am interesat şi se pare că unii ardenţi şi-au cărat toată biblioteca până aici. Am reuşit să pun un servitor să-ţi găsească nişte cărţi despre Makabak care mie mi-au plăcut.

— Cărţi? Tu? întrebă ea.

— Nu-mi petrec chiar *tot* timpul dând cu sabia-n alţi oameni, spuse Adolin. Jasnah şi mătuşa Navani au avut grijă să-mi umple copilăria cu perioade interminabile în care i-am ascultat pe ardenţi dându-mi lecţii despre politică şi comerţ. În ciuda înclinaţiilor mele naturale, unele chestii mi-au rămas în minte. Cărţile astea trei sunt cele mai bune din toate câte-mi amintesc că mi s-au citit, deşi ultima este o ediţie actualizată. M-am gândit că ţi-ar putea fi de folos.

— Ce frumos! zise ea. Vorbesc serios, Adolin. Mulţumesc!

— M-am gândit că, ăăă, ştii, dacă o să continuăm cu logodna…

— De ce să nu continuăm? spuse Shallan cuprinsă de o panică subită.

— Nu ştiu. Eşti un *Radiant.* Un soi de făptură semidivină din mitologie. Şi în tot timpul ăsta mă gândeam că noi suntem cei care îţi oferim *ţie* o partidă bună. Se ridică şi începu să umble de colo-colo. Pe focurile Iadului! N-am vrut să sune aşa! Scuze! Ideea e că… îmi fac griji c-o s-o scrântesc cumva.

— Îţi faci griji că *tu* o să scrânteşti totul? întrebă ea, simţind pe dinăuntru o căldură care nu se datora în întregime vinului.

— Shallan, nu prea mă pricep la relaţii.

— Păi, există cineva care să se priceapă? Adică, *chiar* există cineva pe undeva care să se uite la relaţii şi să-şi zică: „Ştii ce, chiar m-am prins care-i treaba”? Eu cred că mai degrabă suferim cu toţii de idioţenie colectivă în privinţa ăsta.

— În cazul meu e mai rău.

— Adolin, dragul meu, ultimul bărbat faţă de care am avut *eu* sentimente nu doar că era ardent – şi deci nu avea voie să mă curteze dintru-nceput –, dar pe deasupra s-a dovedit că era un asasin care încerca să-mi obţină favorurile numai ca să se poată apropia de Jasnah. Cred că supraestimezi priceperea tuturor celorlalţi în privinţa asta.

El se opri locului.

— Un asasin.

— Serios, zise Shallan. Era să mă omoare cu o felie de pâine otrăvită.

— Uau! Asta-i o poveste pe care trebuie s-o aud!

— Din fericire, tocmai ţi-am spus-o! îl chema Kabsal şi s-a purtat atât de incredibil de drăguţ cu mine, încât aproape-mi vine să-l iert c-a încercat să mă omoare.

Adolin zâmbi larg.

— E bine să aud că ştacheta peste care trebuie să sar nu-i foarte ridicată. Tot ce trebuie să fac este să *nu* te otrăvesc.

Deşi n-ar trebui să-mi povesteşti despre foştii tăi iubiţi. O să mă faci gelos.

— Te rog! zise Shallan cu limba *încă* înţepând-o, înmuindu-şi pâinea în restul de sos dulce. Ai curtat circa jumătate din taberele militare.

— Nu-i chiar aşa de rău.

— Nu? Din câte-am auzit eu, ar trebui să merg până-n Herdaz ca să găsesc o fată de măritat căreia să nu-i fi făcut tu ochi dulci.

Îi întinse mâna pentru ca el s-o ajute să se ridice.

— Râzi de eşecurile mele?

— Nu, le *laud,* zise ea ridicându-se în picioare. Vezi tu, Adolin dragă, dacă n-ai fi eşuat în toate celelalte relaţii, n-ai fi aici. Cu mine. Se trase mai aproape de el. Aşa că, de fapt, eşti mai priceput ca *oricine* la relaţii. Pentru că, vezi tu, nu le-ai stricat decât pe cele greşite.

El se aplecă spre ea. Răsuflarea îi mirosea a condimente, iar uniforma a apret, aşa cum cerea Dalinar. Buzele lui le atinseră pe ale ei şi inima lui Shallan palpită. Ce căldură!

— Nu vă împerecheaţi!

Ea tresări şi se retrase, întrerupând sărutul, şi-l descoperi pe Model plutind în aer alături de ei şi schimbându-şi formele cu iuţeală.

În faţa ridicolului situaţiei, Adolin izbucni în râs şi fata nu putu să nu i se alăture. Se retrase de lângă el, dar nu-i dădu drumul mâinii.

— Niciunul dintre noi n-o să strice asta, zise ea, strângându-i mâna. În ciuda faptului că, uneori, va părea că ne dăm toată osteneala s-o facem.

— Promiţi? întrebă el.

— Promit. Acum hai să ne uităm pe carneţelul ăsta al tău şi să vedem ce spune despre criminalul nostru!

În această carte nu ascund nimic. O să încerc să nu ocolesc subiectele dificile sau să mă descriu, în mod necinstit, într-o lumină eroică.

— *Aducătoarea Jurământului,* prefaţă

Kaladin se strecură prin ploaie în uniforma lui udă, aţinându-se cât mai aproape de solul stâncos, până când reuşi să-i zărească pe Pustiitori printre copaci. Terorile monstruoase din trecutul legendar. Duşmanii a tot ce era bun şi drept. Distrugătorii care nimiciseră civilizaţia de nenumărate ori.

Jucau cărţi.

„Pe abisurile Iadului, ce-i asta?” îşi zise el. Pustiitorii puseseră O’ singură strajă, dar aceasta stătea pur şi simplu pe o buturugă şi fusese uşor de evitat. Kaladin presupusese că era o înşelătorie şi că avea să-l descopere pe adevăratul străjer veghind din vârful unui copac.

Dacă exista vreun paznic ascuns, el nu reuşise să-l zărească şi acesta îl ratase la rândul lui. Lumina slabă îi folosea de minune, permiţându-i să se adăpostească între tufe aflate chiar la marginea taberei Pustiitorilor. Întinseseră între copaci foi de cort care picurau groaznic. Într-un loc, ridicaseră un cort adecvat, cu pereţi pe toate părţile, înăuntrul căruia nu putea vedea.

Nu erau suficiente adăposturi, aşa că mulţi stăteau în ploaie. Kaladin petrecu câteva minute chinuitoare aşteptându-se să fie zărit. Nu trebuiau decât să observe că frunzele tufişurilor se retrăseseră la atingerea lui.

Din fericire, nu se uită nimeni. Frunzele se iviră din nou, timide, ascunzându-l vederii. Syl ateriză pe braţul lui şi-i privi pe Pustiitori cu mâinile în şolduri. Unul avea un set de cărţi de joc herdaziene din lemn şi se aşezase la marginea taberei – chiar în faţa lui Kaladin – folosind drept masă o suprafaţă plată de piatră. În faţa lui stătea o femelă.

Arătau altfel decât se aşteptase. În primul rând, pielea lor avea altă culoare. În Alethkar, pielea multor parshi era marmorată alb cu roşu, nu roşu închis cu negru ca Rlain din Podul Patru. Nu aveau forma-luptător, deşi nici nu arborau vreo altă formă teribilă şi puternică. Erau scunzi şi îndesaţi, iar unica lor carapace le acoperea partea exterioară a antebraţelor şi le ieşea în relief la tâmple, lăsându-le capetele acoperite cu păr.

Purtau în continuare cămeşoaiele lor simple de sclavi, legate cu sfoară la mijloc. Nu aveau ochii roşii. Poate şi ai lor îşi schimbau culoarea, cum făceau ochii lui?

Masculul, care putea fi deosebit numai mulţumită bărbii roşu închis cu firele nefiresc de groase, puse în cele din urmă o carte pe piatră alături de alte câteva.

— Chiar ai voie *să faci* asta? întrebă femela.

— Cred că da.

— Ai zis că scutierii nu pot să ia prizonieri.

— Decât dacă o altă carte de-a mea atinge una de-a ta, zise masculul, scărpinându-şi barba. Sau aşa cred.

Kaladin simţi că i se face frig, ca şi cum apa de ploaie i s-ar fi strecurat prin piele, pătrunzându-i în sânge şi curgându-i prin trup. Vorbeau ca alethii. Fără urmă de accent. Cu ochii închişi, n-ar fi putut să le deosebească glasurile de cele ale ochi-întunecaţilor de rând din Vatra-de-Piatră, cu excepţia faptului că femela avea un glas mai gros decât al majorităţii femeilor umane.

— Deci… spui că de fapt n-ai habar cum se joacă, zise femela.

Masculul începu să strângă cărţile.

— Ar *trebui* să ştiu, Khen. De câte ori nu i-am urmărit jucând? Stând lângă ei cu tava cu băuturi? Ar trebui să fiu expert în asta, nu?

— Se pare că nu.

Femela se ridică şi se apropie de alt grup, care încerca, fără mare succes, să aprindă un foc sub o pânză de cort. Aveai nevoie de un noroc cu totul special ca să faci focul afară în timpul Lăcrimării. Kaladin, ca mulţi din armată, se învăţase cu umezeala constantă.

Sacii de grâu furaţi erau la ei. Îi vedea stivuiţi sub o pânză de cort. Cerealele se umflaseră şi câţiva saci plesniseră. Câţiva parshi mâncau boabe ude din căuşul palmei, fiindcă nu aveau castroane.

Kaladin şi-ar fi dorit să nu simtă imediat pe propria-i limbă gustul acela oribil, de terci. I se dăduse de multe ori fiertură de tallew fără mirodenii. Adesea o considerase o binecuvântare.

Masculul care vorbise continua să stea pe bolovanul său, ţinând în mână o carte de joc. Era un set din lemn lăcuit, rezistent. Mai văzuse ocazional unele la fel cât fusese în armată. Oamenii economiseau luni întregi ca să-şi cumpere un set din acesta, care nu se deforma din pricina ploii.

Privind cartea de joc cu umerii căzuţi, parshul părea atât de însingurat!

— E greşit, îi şopti Kaladin lui Syl. Ne-am *înşelat atât de tare…*

Unde erau distrugătorii? Ce se întâmplase cu monştrii cu ochi roşii care încercaseră să zdrobească armata lui Dalinar? Cu figurile cumplite şi obsedante pe care i le descriseseră cei din Podul Patru?

„Am crezut cu toţii că am înţeles ce urmează să se petreacă”, îşi zise el. „Am fost atât de convins…”

— Alarmă! strigă pe neaşteptate o voce stridentă. Alarmă! Netotilor!

Ceva zbură prin aer, o panglică luminoasă de culoare galbenă, o dâră de lumină în după-amiaza mohorâtă.

— E acolo, zise vocea stridentă. Sunteţi spionaţi! De sub tufişurile alea!

Kaladin ţâşni din tufăriş, gata să absoarbă Lumină de Furtună şi să dispară. Numai câteva aşezări mai aveau aşa ceva, căci era din nou pe terminate, dar îi mai rămăsese puţină.

Parshii înhăţară ciomege improvizate din crengi de copac sau din cozi de mături. Se îngrămădiră laolaltă şi ridicară bâtele ca nişte săteni îngroziţi. Nu tu postură, nu tu control.

Căpitanul şovăi. „Dacă se ajunge la luptă, i-aş putea da gata pe toţi chiar şi fără Lumină de Furtună.” Mai văzuse de nenumărate ori oameni care ţineau armele în felul ăsta. Cel mai recent îi văzuse pe fundul spărturilor, când îi instruise pe podari.

Ăştia nu erau războinici.

Syl se apropie în zbor de el, pregătită să se transforme în Sabie.

— Nu, îi şopti Kaladin. Apoi îşi coborî braţele pe lângă trup şi zise cu glas tare: Mă predau!

O să spun numai adevărul, direct, chiar brutal. Trebuie să ştiţi ce am făcut şi cât m-au costat acţiunile mele.

— *Aducătoarea Jurământului,* prefaţă

— Trupul Luminlordului Perei a fost găsit în aceeaşi regiune ca al lui Sadeas, zise Shallan, păşind încolo şi-n-coace prin încăpere în timp ce răsfoia paginile raportului. Asta *nu poate* fi o coincidenţă. Turnul este mult prea mare. Aşa că ştim pe unde umblă ucigaşul.

— Presupun că da, spuse Adolin.

Stătea cu spatele rezemat de perete şi cu haina descheiată, aruncând în aer o mingiucă de piele umplută cu grăunţe uscate şi prinzând-o din nou.

— Numai că eu cred că-i posibil ca omorurile să fi fost comise de două persoane diferite.

— *Exact* aceeaşi metodă de a-i omorî. Cadavrele poziţionate în acelaşi fel, zise ea.

— Nimic altceva nu-i leagă, spuse prinţul. Sadeas era urât de o mulţime de lume şi, de obicei, însoţit de gărzi. Perei era un ins discret, simpatizat şi cunoscut pentru talentele sale administrative. Era mai puţin un soldat şi mai mult un funcţionar.

Soarele apusese de tot şi aşezaseră pe podea sfere care să dea lumină. Resturile cinei lor fuseseră luate de un servitor şi Model zumzăia fericit pe perete, lângă capul lui Adolin, care îi arunca la răstimpuri câte o privire, nepărând în largul lui, ceea ce ea înţelegea pe deplin. Fata se obişnuise cu sprenul, dar liniile lui *chiar erau* stranii.

„Stai să vadă Adolin un Criptic în forma lui din Umbremar, cu corp omenesc, dar cu forme mişcătoare în loc de cap!” îşi zise.

Prinţul aruncă micuţa minge în aer şi o prinse în mâna dreaptă, ceea pe care Renarin i-o vindecase în mod uimitor. Nu era singura care învăţa să-şi folosească puterile. Se bucura mai ales că mai era cineva cu o Cristalsabie. Când marile furtuni aveau să revină şi ei aveau să înceapă să folosească Porţile Jurământului în mod serios, urma să fie cineva care s-o ajute.

— Rapoartele astea sunt în acelaşi timp informative şi inutile, zise Shallan, lovindu-şi repetat palma cu carneţelul. Nu există nicio legătură între Perei şi Sadeas, cu excepţia faptului că ambii au fost ochi-luminoşi. Asta şi regiunea din turn unde se aflau. Poate că *prilejul* a fost ceea ce a dictat alegerea victimelor.

— Vrei să spui că cineva a omorât un înalt prinţ din întâmplare? spuse Adolin. Ca… un omor de pe aleea întunecoasă din dosul unei crâşme?

— Poate. Luminoasa Aladar sugerează aici că tatăl tău ar trebui să facă nişte reguli cu privire la deplasarea persoanelor neînsoţite prin regiunile nelocuite ale turnului.

— Eu tot mai cred că-i posibil să fie doi ucigaşi, zise prinţul. Ştii… cineva să-l fi văzut pe Sadeas mort şi să se fi gândit că poate să omoare pe altcineva şi să scape, lăsând vina să cadă pe cel dintâi ucigaş.

„Of, Adolin!” îşi spuse Shallan. El ajunsese la o teorie care îi plăcea şi acum nu voia să mai renunţe la ea. Era o greşeală frecventă asupra căreia o avertizau cărţile ei de ştiinţă.

El avea însă dreptate într-o privinţă. Era puţin probabil ca uciderea unui înalt prinţ să fie doar o coincidenţă. Nu exista niciun semn, ba nici măcar vreun zvon că altcineva ar fi folosit-o pe Aducătoarea Jurământului, Cristalsabia lui Sadeas.

„Poate că a doua moarte este un fel de diversiune?” gândi Shallan, răsfoind din nou raportul. „O încercare de a face să pară că atacurile au fost întâmplătoare?” Nu. Era prea complicat şi nu avea mai multe dovezi în acest sens decât avea Adolin în sprijinul teoriei lui.

Asta o făcu să cadă pe gânduri. Poate că toată lumea acorda atenţie acestor două omoruri fiindcă victimele fuseseră ochi-luminoşi de rang înalt. Oare nu era posibil să mai fi avut loc şi altele, pe care lumea nu le remarcase pentru că victimele fuseseră mai puţin importante? Dacă un cerşetor ar fi fost găsit pe ipotetica alee întunecoasă din spatele unei crâşme despre care vorbise Adolin, ar fi pomenit cineva despre asta, chiar dacă ar fi fost înjunghiat în ochi?

„Trebuie să ies de-aici, să mă amestec printre ei şi să văd ce pot afla.” Deschise gura ca să-i spună că probabil venise ora de culcare, dar descoperi că el se ridicase deja în picioare şi se întindea.

— Cred că am făcut tot ce se putea face, zise el, indicând raportul. Cel puţin în seara asta.

— Mda, spuse Shallan, căscând prefăcut. Probabil.

— Păi… zise Adolin şi inspiră adânc. Ar mai fi… ceva.

Tânăra se încruntă. Ceva? De ce căpătase el subit aerul unui om care se pregătea să facă ceva dificil?

„O să rupă logodna!” spuse o parte din mintea ei, dar ea sări asupra emoţiei şi o îmbrânci din nou în spatele cortinei, unde-i era locul.

— Nu-i uşor, zise prinţul, şi nu vreau să te jignesc. Dar… ştii cum te-am făcut să guşti mâncare masculină?

— Aăă, da. Dacă în zilele următoare limba mea o să fie deosebit de pişcătoare, pe tine o să dau vina.

— Mai e ceva asemănător despre care trebuie să discutăm. Ceva despre tine ce nu putem ignora.

— Eu…

„Mi-am omorât părinţii. Am înjunghiat-o pe mama în piept şi l-am strangulat pe tata în vreme ce-i cântam.”

— Tu ai o Cristalsabie, zise Adolin.

„N-am vrut s-o omor. A trebuit. Chiar *a trebuit.”*

Prinţul o prinse de umeri şi ea tresări şi se concentră asupra lui. El… zâmbea?

— Shallan, ai o *Cristalsabie’.* Una *nouăl* E incredibil! Am visat ani în şir cum o s-o câştig pe-a mea! Atâţia bărbaţi îşi petrec viaţa visând la aşa ceva fără să li se îndeplinească visul. Şi tu ai una!

— Şi asta-i de bine, nu? spuse ea, încă în strânsoarea lui, cu braţele pe lângă trup.

— Sigur că da! zise Adolin, dându-i drumul. Dar, ăăă, eşti femeie.

— Ce te-a făcut să-ţi dai seama, machiajul sau rochia? A, au fost sânii, nu-i aşa? Mereu ne trădează.

— Shallan, e ceva serios!

— Ştiu, spuse ea calmându-şi nervii. Da, Model se poate transforma într-o Cristalsabie. Adolin, nu văd de ce vorbim despre asta. Nu pot s-o dau altcuiva… Părinte al Furtunii! Vrei să mă înveţi s-o folosesc, nu-i aşa?

El zâmbi.

— Ai spus că Jasnah era şi ea Radiantă. Femei care capătă Cristalsăbii! E straniu, dar nu-i ca şi cum am putea *ignora* asta. Dar Armura? Ai vreuna dosită pe undeva?

— Din câte ştiu eu, nu, zise ea.

Inima îi bătea mai repede, pielea i se răcise şi muşchii i se încordaseră. Se împotrivi senzaţiei.

— Nu ştiu de unde vine Armura.

— Ştiu că nu-i o chestie feminină, dar cui îi pasă? Ai o sabie. Ar trebui să ştii s-o foloseşti şi Iadul s-o-nghită de

tradiţie! Na c-am zis-o! Inspiră adânc. Vreau să zic că până şi băiatu’ de la poduri poate să aibă una, şi el e un *ochi-întunecaţi.* Sau era. În fine, situaţia asta nu diferă cu mult.

„Îţi mulţumesc că ai pus toate femeile pe acelaşi loc cu ţăranii sau cam pe-acolo”, îşi zise Shallan, dar îşi muşcă limba. În mod evident, era un moment important pentru Adolin şi el chiar *se străduia* să fie deschis la minte.

Totuşi… pentru ea era dureros până şi să se gândească la ceea ce făcuse. Să ţină arma în mână avea să fie mai rău. Mult mai rău.

Voia să se ascundă. Dar n-avea cum. Adevărul refuza să dispară din mintea ei. Putea oare să-i explice?

— Da, ai dreptate, dar…

— Grozav! exclamă Adolin. Grozav! Am adus protecţii pentru Săbii, ca să nu ne rănim. Le-am lăsat la postul de pază. Mă duc să le aduc.

O clipă mai târziu ieşea pe uşă. Shallan rămase cu mâna întinsă după el, cu obiecţiile murindu-i pe buze. Îşi încleştă degetele şi-şi duse mâna la pieptul în care inima-i bătea cu putere.

— Mmm, zise Model. E bine. E ceva ce trebuie făcut.

Fata străbătu încăperea către oglinjoara pe care o atârnase în perete. Se privi: avea ochii mari şi părul vâlvoi. Începuse să respire scurt, precipitat.

— Nu pot, spuse ea. Model, nu pot fi persoana aia! Nu pot să mânuiesc sabia. Să fiu un soi de cavaler strălucitor cocoţat într-un turn, care pretinde că merită să fie urmat.

Sprenul zumzăi încet pe un ton pe care ea învăţase să-l recunoască drept confuzie. Nedumerirea unei specii care încerca să înţeleagă modul de gândire al alteia.

Shallan se privi şi sudoarea i se prelinse pe tâmple şi pe lângă un ochi. Ce se aştepta să vadă? Gândul că şi-ar fi putut pierde cumpătul în faţa lui Adolin îi spori încordarea. Toţi muşchii îi înţepeniră şi vederea începu să i se întunece. Nu vedea decât înaintea ei şi voia să fugă, să plece undeva. Să *dispară.*

„Nu. Nu, doar să devin altcineva.”

Traversă încăperea şi-şi luă blocul de desen cu mâini tremurânde. Smulse paginile ca să le dea mai repede la o parte şi să ajungă la una nouă şi înhăţă cărbunele de desenat.

Model se apropie de ea, o minge plutitoare de linii nestatornice, zumzăind îngrijorat.

— Shallan? Te rog! Ce s-a întâmplat?

„Pot să mă ascund”, îşi zise ea, desenând cu frenezie. „Shallan poate să fugă şi să lase pe altcineva să-i ţină locul.”

— E din cauză că mă urăşti, spuse încet Model. Pot muri, Shallan. Pot să plec. O să-ţi trimită pe altcineva cu care să te legi.

În încăpere începu să răsune un scâncet strident, pe care, în primele clipe, fata nu-l recunoscu ca ieşind din propriul ei gâtlej. Cuvintele lui Model erau ca nişte cuţite în coaste. „Nu, te rog! Desenează şi-atât!”

Veil! Veil s-ar fi simţit de minune cu o sabie în mână. Sufletul ei nu era frânt ca al lui Shallan şi nu-şi ucisese părinţii. Ea ar fi putut face asta.

Nu. Nu, ce-ar fi făcut Adolin dacă s-ar fi întors şi ar fi găsit în încăpere o femeie complet diferită? Nu trebuia să ştie de Veil. Liniile strâmbe şi grosolane pe care le trasa creionul tremurător luară forma propriei feţe. Dar cu părul prins în coc. O femeie hotărâtă, nu capricioasă ca Shallan, nu prostuţă fără voia ei.

O femeie care nu fusese cocoloşită. O femeie suficient de dură şi de puternică pentru a mânui această sabie. O femeie ca… Jasnah.

Da, zâmbetul subtil al lui Jasnah, calmul şi siguranţa ei. Shallan îşi contură faţa în conformitate cu acest ideal, creând o variantă mai dură a ei. Putea oare să fie acea femeie?

„Va trebui să fiu”, îşi zise, inspirând Lumină de Furtună din taşcă, apoi expirând-o ca să formeze un norişor în jur.

Se ridică şi schimbarea începu să se petreacă. Bătăile inimii ei încetiniră. Îşi şterse sudoarea de pe frunte şi-şi descheie calmă mâneca modestiei, apoi aruncă punga stupidă pe care şi-o legase în jurul mâinii, pe dedesubt, şi-şi suflecă mâneca, expunându-şi mâna încă înmănuşată.

Era bine-aşa. Adolin n-avea să se aştepte s-o găsească îmbrăcată ca pentru un duel. Îşi prinse părul în coc şi-l fixă cu clame scoase din tasca ei.

Peste câteva clipe, când el reveni în încăpere, descoperi o femeie echilibrată, calmă, care nu era *tocmai* Shallan Davar. „I se spune Luminoasa Radiantă”, îşi zise ea. „Se recomandă numai cu titulatura.”

Adolin ducea două piese lungi şi subţiri de metal care se puteau potrivi pe lamele Cristalsăbiilor, făcându-le mai puţin periculoase când erau folosite la antrenament. Radianta le examină cu o privire critică, apoi întinse mâna în lături, chemându-l pe Model. Sabia apăru, o armă cu lama lungă şi subţire, aproape la fel de înaltă ca ea.

— Model îşi poate modifica forma şi-şi va toci tăişul până la un nivel care îl va face sigur, zise ea. N-o să am nevoie de un astfel de dispozitiv butucănos.

Într-adevăr, tăişul lui Model se undui şi-şi pierdu ascuţimea.

— Pe furtuni, asta-i convenabil! Dar eu tot o să am nevoie de al meu!

Adolin îşi chemă propria Sabie, proces care dură zece bătăi de inimă, timp în care el întoarse capul ca s-o privească pe Shallan.

Ea se uită în jos şi-şi dădu seama că, în această deghizare, îşi mărise bustul. Nu pentru el, desigur. Pur şi simplu se făcuse să semene cât mai mult cu Jasnah.

În cele din urmă îşi făcu apariţia şi Sabia lui Adolin, cu lama mai groasă decât a ei, cu muchia sinuoasă pe partea tăietoare şi cu formaţiuni cristaline delicate pe partea opusă. El fixă una dintre protecţii peste tăişul armei.

Radianta duse un picior înainte, cu Sabia sus, la nivelul capului, ţinută cu ambele mâini.

— Hei, nu-i rău! zise Adolin.

— Shallan şi-a petrecut *o mulţime* de timp desenându-vă pe toţi.

Adolin încuviinţă îngândurat. Se apropie şi întinse către ea trei degete. Ea se aştepta ca el să-i corecteze poziţia mâinilor pe mâner, dar, în loc s-o facă, tânărul puse degetele pe clavicula ei şi o împinse uşor.

Radianta se împletici îndărăt, cât pe ce să cadă.

— O postură nu înseamnă numai să arăţi bine pe câmpul de luptă, spuse el. Ţine de poziţia picioarelor, echilibru şi controlul luptei.

— Am luat notă. Deci cum s-o îmbunătăţesc?

— Încerc să decid. Toţi cei cu care am lucrat până acum folosiseră o sabie încă din copilărie. Mă întreb cum ar fi modificat Zahel instrucţia mea dacă n-aş fi folosit *niciodată* o armă.

— Din câte-am auzit despre el, depinde dacă prin preajmă se află sau nu nişte acoperişuri de pe care să fie convenabil să sari, zise Radianta.

— Aşa te antrenează să foloseşti Armura, zise Adolin. Noi aici vorbim de Sabie. Să te învăţ să te duelezi? Sau să te învăţ cum se luptă în armată?

— M-aş mulţumi să ştiu cum să nu-mi retez niciun membru, Luminlord Kholin, spuse Radianta.

— Luminlord Kholin?

„Are dreptate! E prea oficial!” Radianta aşa s-ar fi purtat, fireşte, dar ea îşi putea permite câteva mici familiarităţi. Jasnah o făcuse.

— Încercam numai să arăt respectul cuvenit din partea unui umil! elev faţă de maestrul său, zise Radianta.

Adolin chicoti.

— Te rog frumos! Nu-i nevoie de-aşa ceva! Dar hai să vedem ce putem face cu postura…

În ora care urmă, el îi aranjă de vreo douăzeci de ori poziţia mâinilor, a picioarelor şi a braţelor. Îi alesese o postură de bază pe care s-o poată folosi ca punct de pornire pentru câteva din posturile oficiale, ca Postura Vântului care, spunea Adolin, nu se baza atât pe forţă şi lungimea braţelor, cât pe mobilitate şi agilitate.

Nu prea înţelegea de ce se mai deranjase el să aducă protecţiile de metal pentru tăiş, căci nu ajunseră să facă schimb de lovituri. În afară de faptul că-i corectă poziţia de vreo zece mii de ori, el nu făcu decât să-i vorbească despre arta duelului. Cum să-ţi tratezi Cristalsabia, cum să gândeşti despre adversar, cum să arăţi respect faţă de instituţia şi tradiţia duelului.

Unele lucruri erau foarte practice. Cristalsăbiile erau arme periculoase, ceea ce explica demonstraţiile despre cum s-o ţină, cum să meargă purtând-o, cum să nu reteze oameni sau lucruri dintr-o întoarcere neatentă.

Alte părţi ale monologului său erau mult mai… mistice.

— Sabia face parte din tine, spunea el. Sabia e mai mult decât o unealtă, e viaţa ta. Respect-o! Nu te va dezamăgi. Dacă eşti învins, e pentru că tu ai dezamăgit-o pe ea.

Radianta stătea foarte ţeapănă, ţinând Sabia dinaintea ei cu ambele mâini. Nu-l frecase pe Model de tavan decât de două-trei ori. Din fericire, majoritatea încăperilor din Urithiru aveau plafoane foarte înalte.

Adolin îi făcu semn să execute o lovitură simplă, aşa cum se antrenaseră. Radianta ridică ambele braţe, înclinând sabia, apoi o coborî, făcând totodată un pas înainte. Unghiul nu putea să fi fost mai mare de nouăzeci de grade: de-abia dacă era o lovitură.

Bărbatul zâmbi.

— Începi să prinzi mişcarea. Repet-o încă de câteva mii de ori şi o să devină naturală. Deşi va trebui să lucrăm la respiraţie.

— La respiraţia mea?

El încuviinţă absent.

— Adolin, zise Radianta, te asigur că am respirat fără nicio greşeală toată viaţa mea.

— Mda, spuse el. De-aia acum va trebui să uiţi cum ai făcut.

— Cum stau în picioare, cum gândesc, cum respir. Nu reuşesc să-mi dau seama ce-i cu adevărat relevant şi ce face parte din subcultura şi superstiţiile spadasinilor.

— Totul e relevant, zise el.

— Să mănânci pui înainte de un duel?

Adolin zâmbi larg.

— Ei, poate unele chestii sunt nişte capricii personale, dar săbiile chiar *fac* parte din noi.

— Ştiu că a mea face parte din mine, zise ea, coborând Sabia pe lângă trup şi punându-şi mâna interzisă înmănuşată pe mânerul ei. M-am legat cu ea. Bănuiesc că asta-i originea tradiţiei Cristalpurtătorilor.

— Ce abstract! spuse Adolin clătinând din cap. Asta-i ceva ce trebuie să *simţi,* Shallan. S-o *trăieşti.*

O asemenea însărcinare n-ar fi fost dificilă pentru Shallan. Radianta însă prefera să nu simtă lucruri la care nu cugetase cu atenţie dinainte.

— Te-ai gândit că Sabia ta a fost cândva un spren viu, mânuit de un Cavaler Radiant? Asta nu schimbă felul în care o priveşti? zise ea.

Adolin îşi privi Sabia pe care n-o expediase, întinsă pe păturile ei, cu protecţia ataşată.

— *Cumva* am ştiut întotdeauna. Nu că era vie. Asta-i o prostie. Săbiile nu-s vii. Dar… mereu am ştiut că astea aveau ceva deosebit. Cred că-i parte din ce înseamnă să fii un duelist. O ştim cu toţii.

Ea lăsă baltă subiectul. Din câte văzuse, spadasinii erau superstiţioşi. La fel ca marinarii. La fel ca… oricine, practic, în afară de eruditele ca Radianta şi Jasnah. I se părea *curios* cât de mult din retorica lui Adolin despre Săbii şi dueluri îi amintea de religie.

Ciudat că alethii îşi tratau adesea religia cu atâta superficialitate! în Jah Keved, Shallan petrecuse ore întregi caligrafiind pasaje lungi din Argumente. Spuneai cuvintele cu glas tare, în mod repetat, consemnându-le în memorie în timp ce îngenunchea! sau te înclinai, iar la final ardeai hârtia. În schimb, alethii preferau să-i lase pe ardenţi să aibă de-a face cu Atotputernicul, ca şi cum ar fi fost un musafir enervant instalat în salonul tău, care putea fi distras de servitorii ce îi ofereau un ceai deosebit de delicios.

Adolin o lăsă să mai exerseze câteva lovituri, simţind poate că ea obosise să-i tot fie corectată poziţia. În timp ce ea mânuia arma, îşi luă şi el Sabia şi începu să se mişte în acelaşi ritm, arătându-i posturile şi loviturile.

După scurt timp, Shallan îşi făcu Sabia să dispară şi-şi luă carnetul de schiţe. Dădu repede foile pe care o desenase pe Radiantă şi începu să-l deseneze pe Adolin într-una din posturi. Fu silită să lase ceva din Radiantă să se destrame.

— Nu, stai acolo! zise Shallan, ţintuindu-l cu cărbunele de desenat. Da, aşa!

Desenă postura şi încuviinţă.

— Acum dă o lovitură şi rămâi în poziţia aia!

Tânărul se supuse. Îşi scosese haina, rămânând în cămaşă şi pantaloni. Ei îi plăcea felul în care îi venea cămaşa strâmtă. Până şi Radianta l-ar fi admirat. Nu era *moartă,* ci doar pragmatică.

Se uită la cele două schiţe, apoi îl invocă din nou pe Model şi adoptă şi ea poziţia.

— *Bravo!* zise Adolin, în timp ce Radianta executa câteva lovituri. Da, ai prins mişcarea!

I se alătură şi el din nou. Atacul simplu pe care i-l predase era, în mod evident, o insultă la adresa priceperii lui, dar îl execută cu precizie, apoi zâmbi şi începu să-i povestească despre primele lecţii pe care i le dăduse Zahel cu ani în urmă.

Ochii lui albaştri se luminaseră şi fetei îi plăcea strălucirea lor. Era aproape ca Lumina de Furtună. Cunoştea pasiunea aceea, simţise cum era să vibrezi de curiozitate, să fii mistuită de ceva cu atâta intensitate, încât te lăsai să te pierzi în miracolul său. Pentru ea era arta, dar, privindu-l, îşi zise că ei doi nu erau chiar aşa diferiţi.

Aceste momente petrecute alături de el, împărtăşindu-i. Entuziasmul, erau deosebite. Intime. Mai intense chiar decât apropierea lor de mai devreme. În unele îşi dădu voie să fie Shallan, dar, ori de câte ori durerea provocată de prezenţa săbiei începu să sporească – ori de câte ori se *gândi* cu adevărat la ceea ce făcea – reuşi să devină Radianta şi s-o evite.

Nu voia ca timpul petrecut cu el să se termine, aşa că-l lăsă să se prelungească până târziu în noapte, cu mult peste momentul când ar fi trebuit să-i pună capăt. În cele din urmă, obosită şi transpirată, Shallan îşi luă rămas bun de la Adolin şi-l privi îndepărtându-se pe coridoarele cu pereţi stratificaţi, cu paşi vioi, cu o lampă în mână şi cu protecţiile pentru tăişuri pe un umăr.

Trebuia să aştepte o altă noapte ca să umble prin taverne în căutarea răspunsurilor. Reveni în camera ei nefiresc de mulţumită, ţinând cont de faptul că sfârşitul lumii era probabil în plină desfăşurare. În noaptea aceea dormi, după multă vreme, în pace.

Căci în aceasta constă lecţia.

— Aducătoarea Jurământului, prefaţă

Pe lespedea de piatră din faţa lui Dalinar se odihnea o legendă. O armă smulsă din ceţurile vremurilor străvechi, despre care se spunea că ar fi fost făurită în zilele umbrei chiar de mâna Zeului. Sabia Asasinului în Alb, dobândită de Kaladin Cel Binecuvântat de Furtună în timpul luptei lor de deasupra furtunii.

La o privire superficială, era imposibil de deosebit de o Cristalsabie oarecare. Elegantă, relativ mică – în sensul că nu avea decât un stânjen şi jumătate –, era subţire şi încovoiată ca un colţ. Avea modele numai la baza lamei, aproape de mâner.

O luminase cu patru broami de diamant amplasaţi în colţurile lespezii de piatră ce aducea cu un altar. Încăperea mică nu avea strate sau picturi pe pereţi, aşa că Lumina de Furtună nu cădea decât asupra lui şi asupra acelei săbii stranii. Care avea ceva nelalocul ei.

Îi lipsea nestemata.

Nestematele le permiteau oamenilor să creeze o legătură cu Cristalsăbiile. Montată adesea în mâner, deşi uneori se

afla şi în locul unde mânerul întâlnea lama, nestemata străfulgera când o atingeai prima dată, iniţiind procesul. Dacă ţineai Sabia cu tine o săptămână, devenea a ta şi puteai s-o trimiţi sau s-o chemi la unison cu bătăile inimii.

Sabia aceasta nu avea nestemată. Dalinar întinse mâna şovăitor şi-şi lăsă degetele să se odihnească pe lama ei lungă şi argintie. Era caldă la atingere, ca un lucru însufleţit.

— Nu ţipă când o ating, remarcă el.

Cavalerii şi-au încălcat jurămintele, zise Părintele Furtunii în mintea lui. *Au abandonat tot ce au jurat şi, făcând asta, şi-au ucis sprenii. Celelalte Săbii sunt cadavrele acestor spreni şi de aceea ţipă sub atingerea ta. În schimb, această armă a fost făurită direct din sufletul lui Onoare şi le-a fost dăruită Heralzilor. Este şi ea manifestarea unui jurământ, dar al unuia de cu totul alt soi, şi nu are o minte proprie cu care să ţipe.*

— Şi Cristalamura? întrebă Dalinar.

Înrudită, dar diferită, tună Părintele Furtunii. *N-ai rostit jurămintele necesare ca să afli mai multe.*

— Tu nu poţi să-ţi încâlci jurămintele, nu-i aşa? întrebă prinţul, cu degetele odihnindu-i-se în continuare pe Sabia Onoarei.

Nu, nu pot.

— Dar cel cu care ne luptăm? Oroare, originea Pustiitorilor şi a sp renilor lor? El poate să-şi încalce jurămintele?

Nu, răspunse Părintele Furtunii. *Este mult mai puternic decât mine, dar este impregnat de puterea străvechiului Ado- nalsium. Şi ea îl controlează. Oroare este o forţă ca gravitaţia, presiunea sau mişcarea timpului. Ele nu-şi pot încălca propriile reguli. Nici el nu poate.*

Dalinar ciocăni cu degetele în Sabia Onoarei. Un fragment din sufletul lui Onoare, materializat în formă metalică. Într-un fel, moartea zeului lor îi dădea speranţe,

căci, dacă Onoare căzuse în luptă, în mod sigur şi Oroare putea fi doborât.

În viziunile sale, Onoare îi încredinţase lui Dalinar o însărcinare. *Irită-l pe Oroare, convinge-l că poate fi înfrânt şi alege un luptător care să-l înfrunte. O să profite de prilejul ăsta, în loc să rişte să piardă iarăşi, cum i s-a întâmplat atât de des. Este cel mai bun sfat pe care ţi-l pot da.*

— Am văzut că duşmanul îşi pregăteşte un luptător, zise prinţul. O creatură întunecată, cu ochi roşii şi cu nouă umbre. O să dea roade ideea lui Onoare? Pot să-l fac pe Oroare să accepte o luptă decisivă între mine şi acel luptător?

Sigur că ideea lui Onoare va da roade, zise Părintele Furtunii. *El a rostit-o!*

— Da, dar *de ce* să dea roade? întrebă Dalinar. De ce ar accepta acest Oroare o întrecere între luptători? Pare o chestiune mult prea importantă ca să rişte lăsând-o la cheremul unui lucru atât de mărunt şi de inferior ca voinţa şi curajul oamenilor.

Duşmanul tău nu e om ca tine, răspunse Părintele Furtunii cu un glas preocupat. Ba chiar… înfricoşat. *El nu îmbătrâneşte. El simte. Este mânios. Dar nu se schimbă şi mânia să nu se domolească. Erele pot trece, dar el rămâne neschimbat. Dacă intră direct în luptă, poate atrage afară din ascunziş forţe capabile să-l rănească, aşa cum a mai fost rănit altădată. Rănile acelea nu se vindecă. Să aleagă un luptător şi să piardă nu-l costă decât timp. Asta are din belşug. Chiar şi aşa, nu va accepta cu una, cu două, dar este posibil* să se arate *de acord. Dacă i se va face oferta la momentul potrivit, în modul potrivit. Atunci va fi obligat.*

— Şi vom câştiga…

Timp, zise Părintele Furtunii. *Care, deşi nu înseamnă nimic pentru el, este cel mai valoros lucru pe care-l poate avea un om.*

Dalinar ridică Sabia Onoarei de pe lespede. Pe o latură a încăperii era un lăcaş tăiat în podea. Lat de două palme, era unul dintre numeroasele orificii, coridoare şi ascunzători stranii pe care le descoperiseră în oraşul-turn. Acesta făcea parte probabil din sistemul de canalizare. Judecând după rugina de pe marginile sale, aici fusese cândva o ţeavă de metal, care ieşea din gaura din podeaua de piatră şi pătrundea în alta din tavan.

Una din preocupările de căpătâi ale lui Navani era să descopere cum funcţionau toate astea. Deocamdată se descurcaseră folosind cadre de lemn ca să transforme unele băi comune mai spaţioase în private. Odată ce aveau să dispună de mai multă Lumină de Furtună, Animmozii urmau să se descotorosească de dejecţii la fel ca în taberele militare.

Navani găsea că acest sistem era lipsit de eleganţă. Spunea că privatele comune, cu cozile lor lungi, erau caracteristice unui oraş ineficient şi susţinea că aceste orificii indicau existenţa unui sistem întins de conducte de alimentare cu apă şi canalizare. Era exact genul de proiect civic la scară largă care o pasiona. El nu mai ştia pe altcineva la fel de pasionat de canalizare ca Navani Kholin.

Deocamdată, lăcaşul acesta era gol. Dalinar îngenunche şi vârî sabia în orificiu, strecurând-o într-o teacă de piatră pe care o tăiase într-unul din pereţi. Marginea de sus a orificiului ascundea mânerul ieşit în afară al săbiei. Ca să descoperi Sabia Onoarei, trebuia să-ţi strecori braţul în gaură şi să bâjbâi.

Se ridică, îşi adună sferele şi ieşi. Nu-i plăcea s-o lase acolo, dar nu se putea gândi la un loc mai bun. Odăile lui nu i se păreau încă suficient de sigure: nu avea nicio criptă şi un pâlc de străjeri n-ar fi făcut decât să atragă atenţia. În afară de Ka ladin, de Navani şi de Părintele Furtunii însuşi, nimeni nu ştia că Dalinar o are. Dacă îşi camufla mişcările, nu exista practic nicio şansă să descopere cineva Sabia în această zonă pustie a turnului.

Ce o să faci cu ea? întrebă Părintele Furtunii, în timp ce bărbatul ieşea pe coridoarele pustii. *Este o armă fără pereche. Darul unui zeu. Cu ea ai putea fi un Vântalergător nelegat de jurământ. Şi mai mult de-atât. Mai mult decât pot sau înţeleg oamenii. Aproape ca un Herald.*

— Un motiv în plus să mă gândesc cu multă grijă înainte s-o folosesc, zise Dalinar. Deşi nu m-ar deranja să stai cu ochii pe ea, de dragul meu.

Părintele Furtunii chiar râse. *Crezi că văd tot ce există?*

— Am presupus că da… Harta pe care am făcut-o…

Văd ce a fost lăsat afară, în furtună, şi asta ca prin ceaţă. Dalinar Kholin, eu nu sunt un zeu. La fel cum umbra ta de pe perete nu eşti tu.

Ajunse la scări şi coborî într-o spirală fără sfârşit, ţinând ridicat un broam ca să aibă lumină. Dacă nu se întorcea în curând Kaladin, Sabia Onoarei avea să-i ofere o altă metodă de Vântalergare, o cale de a ajunge repede în Thaylen sau în Azir. Sau de a trimite trupa lui Elhokar în Kholinar. Părintele Furtunilor îi confirmase că sabia putea deschide Porţile Jurământului, ceea ce se putea dovedi convenabil.

Dalinar ajunse în zone mai populate, mai animate ale turnului. Un ajutor de bucătar căra provizii de la magazia aflată în clădirea porţii turnului, doi bărbaţi desenau cu vopsea indicatoare pe podea, familii de soldaţi adunate pe un coridor larg stăteau pe lăzi înşirate de-a lungul pereţilor, cu ochii pe copiii care dădeau de-a dura sfere de lemn pe o pantă, într-o încăpere ce fusese, probabil, tot o sală de baie.

Viaţă. Un loc neobişnuit pentru a ţi-l face cămin, totuşi ei transformaseră şi pustietatea Câmpiilor Sfărâmate într-unul. Acest turn n-avea cum să fie chiar atât de diferit, presupunând că reuşeau să cultive în continuare terenul Câmpiilor. Şi presupunând că aveau suficientă Lumină de Furtună ca să menţină în funcţiune Porţile Jurământului.

Aici el era cel care bătea la ochi cu sfera lui. Gărzile patrulau cu felinare. Bucătarii îşi făceau treaba la lumina opaiţelor cu ulei, dar cămările lor începeau să se golească. Femeile care supravegheau copiii sau cârpeau ciorapi foloseau numai lumina celor câteva ferestre înşirate pe un perete.

Dalinar trecu pe lângă camerele sale. Gărzile zilei, lăncieri din Podul Treisprezece, aşteptau afară. Le făcu semn să-l urmeze.

— Totu-i-n regulă, Luminăţie? întrebă unul din ei, ajungându-l iute din urmă.

Vorbea cu accent tărăgănat specific Koronului, din apropierea Munţilor Făuritorului Soarelui din centrul Alethkarului.

— Da, zise prinţul scurt, încercând să-şi dea seama ce oră era.

Cât timp petrecuse discutând cu Părintele Furtunii?

— Bine, bine, zise străjerul, ţinându-şi degajat lancea pe umăr. N-am fi vrut să vi se-ntâmple ce'a. Cât aţi fo' plecat. Singur. Pe coridoare. După ce-aţi spus că nimeni nu tre' să umble de unul singur.

Dalinar îi aruncă o privire. Era proaspăt ras, puţin cam palid pentru un alethi şi cu păr castaniu închis. Îşi aminti vag că omul îşi făcuse apariţia printre gărzile lui de câteva ori în ultima săptămână. Îi plăcea să-şi plimbe o sferă peste încheieturile degetelor, într-o manieră care îi distrăgea atenţia lui Dalinar.

— Numele tău? întrebă înaltul prinţ în timp ce mergeau.

— Rial, răspunse bărbatul. Podu' Treişpe.

Ridică braţul şi-i oferi un salut impecabil, atât de precis, încât ar fi putut veni de la unul dintre cei mai buni ofiţeri, dacă nu şi-ar fi păstrat expresia leneşă de pe chip.

— Ei bine, sergent Rial, de fapt *n-am* fost singur, zise Dalinar. De unde ai căpătat obiceiul ăsta de a-ţi lua superiorii la întrebări?

— Nu-i un obicei dac-o faci numa' o dată, Luminăţie.

— Şi tu n-ai făcut-o decât o dată?

— Cu domnia voastră?

— Cu oricine.

— Păi ăilalţi nu contează, Luminăţie, zise Rial. Sunt un om nou. Renăscut în echipele de la poduri.

Minunat!

— Rial, ştii cât e ceasul? Mi-e greu să-mi dau seama pe blestemăţiile astea de coridoare.

— Aţi putea folosi mecanismul ăla de zice timpu' pe care vi l-a trimis Luminăţia Sa Navani, zise Rial. Ştiţi, ere' că pentru aia-i făcut.

Dalinar îi aruncă o nouă uitătură severă.

— Nu vă luam la întrebări, zise Rial. Vedeţi, n-am zis-o ca pe o întrebare…

Prinţul se răsuci pe călcâie şi porni înapoi pe coridor, către camerele sale. Unde era pachetul pe care i-l dăduse Navani? îl descoperi pe o noptieră şi scoase din el o brasardă de piele asemănătoare celor purtate de arcaşi. În partea de sus avea două cadrane de ceas. Unul indica ora cu ajutorul a trei limbi, inclusiv secundele, de parcă astea ar fi contat. Celălalt era un ceas de furtună, care putea fi potrivit în aşa fel încât să măsoare timpul până la momentul viitoarei mari furtuni prognozate.

„Cum de le-au făcut atât de mici?" se minună el, scuturând dispozitivul. În piele era montat şi un durerial, un fabrial-nestemată care avea să-i facă durerea să dispară dacă apăsa mâna pe el. Navani lucrase la variate modele de fabriale legate de durere, care să poată fi utilizate de chirurgi, şi spusese că le va testa pe el.

Îşi prinse dispozitivul pe antebraţ, deasupra încheieturii. Bătea la ochi înfăşurat acolo, acoperindu-i mâneca uniformei, însă *fusese* un dar. Oricum, mai avea o oră până la următoarea întâlnire programată. Era momentul să-şi mai domolească energia făcând efort fizic. Îşi luă cele două gărzi şi coborî un nivel, ajungând într-una din încăperile

mai mari din apropierea locului unde îşi încartiruise soldaţii.

Încăperea avea strate negre şi cenuşii pe pereţi şi era plină de bărbaţi care exersau. Toţi purtau albastrul Casei Kholin, fie şi doar sub formă de banderolă. Pe moment, ochi-luminoşii şi ochi-întunecaţii se antrenau în aceeaşi încăpere, luptând în cercuri cu saltele căptuşite.

Ca de obicei, zgomotul şi mirosul sălii de antrenamente îl încălziră pe Dalinar. Mirosul de piele unsă era mai plăcut decât aroma pâinii care se coace. Sunetul săbiilor de antrenament care se ciocneau scrâşnind era mai binevenit decât muzica de flaut. Oriunde se afla, orice poziţie ar fi deţinut, în locuri ca acesta avea să se simtă mereu acasă.

Îi găsi pe maeştrii-spadasini adunaţi lângă peretele din spate, aşezaţi pe perniţe şi supraveghindu-şi elevii. Cu o unică excepţie remarcabilă, toţi aveau bărbi pătrate, capete rase şi purtau robe simple, deschise în faţă şi legate în talie. Dalinar deţinea ardenţi experţi în toate domeniile posibile şi, prin tradiţie, oricine, bărbat sau femeie, li se putea adresa pentru a fi iniţiat într-o nouă deprindere sau meserie. Maeştrii-spadasini însă erau mândria lui.

Cinci dintre cei şase bărbaţi se ridicară şi se înclinară dinaintea lui. Dalinar se întoarse din nou şi privi prin încăpere. Mirosul de sudoare, zăngănitul armelor. Erau semne ale pregătirii de luptă. Lumea poate că era pradă haosului, dar Alethkarul se pregătea.

„Nu Alethkarul”, îşi zise el. „Urithirul. Regatul meu.” Dar-ar furtunile, avea să-i fie dificil să se înveţe cu asta! Avea să fie întotdeauna un alethi, dar, odată ce proclamaţia lui Elhokar devenea publică, Alethkarul nu avea să mai fie al lui. Tot nu găsise un mod de a le prezenta situaţia armatelor sale. Voia să le dea timp lui Navani şi condeierelor ei să pună la punct aspectele legale.

— V-aţi descurcat bine aici, îi zise Dalinar lui Kelerand, unul dintre maeştrii-spadasini. Întreab-o pe Ivis dacă nu vrea să extindă sălile pentru instrucţie şi în camerele

alăturate. Vreau să ţinem trupele ocupate. Îmi fac griji că, dacă-şi pierd răbdarea, va creşte numărul încăierărilor.

— Se va face, Luminăţie, spuse maestrul cu o plecăciune.

— Mi-ar plăcea şi mie să mă antrenez, zise Dalinar.

— O să vă găsesc un oponent potrivit, Luminăţie.

— Ce zici de tine însuţi, Kelerand? întrebă prinţul.

Spadasinul îl învinsese în două din cele trei ocazii când se luptaseră şi, deşi Dalinar renunţase la iluzia că, la un moment dat, va fi mai bun decât el – era soldat, nu duelist – îi plăcea provocarea.

— Desigur, voi face ceea ce îmi porunceşte înaltul meu prinţ, deşi, dac-aş avea de ales, aş refuza, zise bătos maestrul.

Cu tot respectul, nu mă simt pe măsura domniei voastre astăzi.

Dalinar privi către ceilalţi maeştri-spadasini care se ridicaseră în picioare şi coborâră ochii. În general, spadasinii ardenţi nu semănau cu coreligionarii lor mai credincioşi. Puteau fi scorţoşi uneori, însă puteai să şi râzi cu ei. De obicei.

Dar tot ardenti rămâneau.

— Foarte bine, spuse prinţul. Găseşte-mi pe cineva cu care să lupt!

Deşi intenţionase ca spusele sale să fie o concediere numai pentru Kelerand, ceilalţi patru i se alăturară, părăsindu-l pe Dalinar. El se rezemă oftând de perete şi privi în lături. Un bărbat rămăsese tolănit pe perna sa. Avea barba zburlită şi haine pe care părea să-şi fi amintit abia în ultima clipă să le îmbrace: nu murdare, dar zdrenţăroase şi încinse cu o funie la mijloc.

— Tu nu te simţi ofensat de prezenţa mea, Zahel? întrebă Dalinar.

— Sunt ofensat de prezenţa tuturor. Tu nu eşti mai dezgustător decât ceilalţi, Domnule înalt Prinţ.

Dalinar se aşează pe un scăunel şi aşteptă.

— Nu ai anticipat asta? întrebă Zahel, părând amuzat.

— Nu. Am crezut… sunt ardenţi *luptători,* fir-ar să fie! Spadasini! Soldaţi, în sufletul lor.

— Te apropii periculos de momentul în care îi vei sili să ia o decizie, Luminăţie: să aleagă între Zeul lor şi înaltul lor prinţ. Faptul că te plac nu le face hotărârea mai uşoară, ci dimpotrivă.

— O să le treacă disconfortul, zise Dalinar. Deşi acum pare ceva dramatic, căsătoria mea va fi, în cele din urmă, o banală notă de subsol a istoriei.

— Poate.

— Nu eşti de acord?

— Fiecare moment al vieţii noastre pare banal, spuse Zahel. Multe sunt uitate, în timp ce altele, la fel de modeste, devin puncte cruciale ale istoriei. Ca albul pe negru.

— Albul… pe negru? întrebă Dalinar.

— E o figură de stil. Înalte Prinţ, chiar nu-mi pasă ce-ai făcut. Autoindulgenţă specifică ochi-luminoşilor sau sacrilegiu grav, pe mine nu mă afectează. Dar *există* persoane care se întreabă cât de mult te vei rătăci în cele din urmă.

Dalinar mârâi. Oare chiar se aşteptase ca, dintre toţi, tocmai *Zahel* să fie de ajutor? Se ridică şi începu să se plimbe, iritat de propria-i energie nervoasă. Înainte ca ardenţii să se întoarcă, aducându-i un partener cu care să se dueleze, reveni în mijlocul încăperii, căutând din priviri soldaţi cunoscuţi. Oameni care să nu se simtă inhibaţi la gândul că vor lupta cu un înalt prinţ.

În cele din urmă, îl descoperi pe unul din fiii generalului Khal. Nu căpitanul Halam Khal, Cristalpurtătorul, ci următorul ca vârstă, un bărbat musculos, cu un cap care mereu păruse o idee prea mic pentru trupul lui. Se întindea după o trântă.

— Aratin, zise Dalinar, ai luptat vreodată cu un înalt prinţ?

Tânărul se răsuci şi luă imediat poziţie de drepţi.

— Să trăiti!

— Nu trebuie să ne formalizăm. Caut pe cineva cu care să lupt.

— Nu sunt echipat cum se cuvine pentru un duel, Luminăţie. Daţi-mi puţin timp…

— Nu -i nevoie, zise Kholin. Îmi convine şi o trântă. A trecut prea mult de la ultima.

Unii ar fi preferat să nu se dueleze cu cineva important ca Dalinar, de teamă să nu-l rănească, dar Khal îşi învăţase fiii să fie mai buni de-atât. Tânărul zâmbi, dând la iveală o strungăreaţă imensă.

— Mie-mi convine, Luminăţie. Dar trebuie să vă înştiinţez că de câteva luni încoace n-am pierdut niciun meci.

— Bine, spuse prinţul. Îmi trebuie o provocare.

Maeştrii-spadasinii reveniră în cele din urmă, chiar când Dalinar, dezgolit de la brâu în sus, îşi trăgea o pereche de pantaloni de antrenament peste lenjerie. Pantalonii strâmţi îi ajungeau numai până la genunchi. Înclină din cap către spadasini, ignorându-l pe ochi-luminosul distins pe care i-l aduseseră ca partener, şi intră în ringul de trânte împreună cu Aratin Khal.

Gărzile lui se scuzară faţă de maeştrii-spadasini cu o ridicare din umeri, apoi Rial porni numărătoarea inversă ce preceda începerea luptei. Dalinar se aruncă imediat înainte, intrând din plin în Khal, apucându-l de sub braţe, străduindu-se să-şi ţină picioarele cât mai în spate şi să-l dezechilibreze. În cele din urmă, ambii luptători aveau să ajungă la pământ, dar voiai să fii acela care controla cum şi când se întâmpla asta.

Într-un meci tradiţional de vehah era interzis să tragi pe cineva de pantaloni şi, desigur, să-l tragi de păr, aşa că Dalinar se răsuci, încercând să-şi prindă adversarul într-o priză solidă şi să-l împiedice să-l îmbrâncească afară din ring. Prinţul se agăţă de el, cu muşchii încordaţi, cu degetele alunecându-i pe pielea celuilalt.

Preţ de câteva minute frenetice, nu se putu concentra decât asupra luptei. Puterea lui împotriva celei a adversarului. Să-şi lase tălpile să alunece, să-şi schimbe centrul de greutate, să caute puncte de sprijin. Întrecerea avea o puritate, o simplitate de care nu mai avusese parte de secole.

Aratin îl prinse în strânsoare, apoi reuşi să se răsucească, răsturnându-l peste şoldul său. Căzură pe saltea şi Dalinar icni, apărându-şi gâtul cu braţul ca să prevină o priză şi întorcându-şi capul. Vechea lui pregătire îl îndemna să se răsucească şi să se zvârcolească pentru a-şi împiedica oponentul să-l apuce cum trebuie.

Prea încet. Trecuseră ani de când nu mai făcuse aşa ceva în mod regulat. Celălalt se mişcă odată cu el, renunţând la priza de gât şi apucându-l, în schimb, pe sub braţe, din spate, lipindu-l cu faţa de saltea şi lăsându-se cu toată greutatea asupra lui.

Dalinar mârâi şi, instinctiv, căută rezerva pe care o avusese întotdeauna la îndemână. Pulsul luptei, ascuţişul.

Fiorul. Soldaţii vorbeau despre el în nopţile liniştite din jurul focurilor de tabără. Acea beţie a luptei caracteristică alethilor. Unii o numeau puterea străbunilor, alţii – adevărata natură a unui soldat. Îi adusese glorie Făuritorului Soarelui. Era secretul public al succesului alethilor.

„Nu!” Dalinar se opri înainte să se întindă spre el, dar n-ar fi trebuit să-şi facă griji. Nu-şi mai amintea să-l fi simţit de câteva luni şi, cu cât petrecuse mai mult timp departe de el, cu atât începuse să admită că era ceva extrem de în *neregulă* cu Fiorul.

Aşa că scrâşni din dinţi şi continuă să lupte – cinstit şi curat – cu adversarul său.

Şi se pomeni imobilizat.

Aratin era mai tânăr şi practicase mai des acest gen de luptă. Dalinar nu se lăsă cu uşurinţă, însă era dedesubt, n-avea pârghie şi pur şi simplu nu mai era tânăr ca odinioară.

Aratin îl răsturnă şi, nu peste mult timp, prinţul se pomeni lipit de saltea, cu umerii la podea, imobilizat complet.

Ştia că fusese învins, dar nu-i venea s-o recunoască. În schimb, se zbătu în strânsoare, cu dinţii încleştaţi şi sudoarea şiroindu-i pe tâmple. Deveni conştient de ceva. Nu de Fior… ci de Lumina de Furtună din buzunarul pantalonilor săi de uniformă, aflaţi pe jos, chiar lângă ring.

Khal icni. Braţele-i erau ca din oţel. Dalinar îşi simţi mirosul transpiraţiei şi asprimea saltelei învelite în pânză. Muşchii îi protestau faţă de tratamentul la care erau supuşi.

Ştia că putea obţine puterea Luminii de Furtună, dar, numai la gândul ăsta, firea lui onestă protestă. În schimb, îşi arcui spinarea, ţinându-şi răsuflarea şi împingându-se din răsputeri, apoi se contorsionă, încercând să revină cu faţa în jos ca să se poată elibera.

Oponentul său îşi schimbă poziţia. Apoi mârâi şi prinţul simţi strânsoarea bărbatului cedând… încet…

— În numele furtunii! exclamă o voce de femeie. Dalinar?

Adversarul lui îl eliberă imediat şi se retrase. Kholin se răsuci gâfâind epuizat şi o descoperi pe Navani în afara ringului, cu braţele încrucişate pe piept. Îi adresă un zâmbet larg, apoi se ridică şi acceptă o takama subţire şi un prosop din partea unui aghiotant. În timp ce tânărul se retrăgea, Dalinar ridică un pumn şi-şi înclină capul, în semn că îl considera pe Aratin învingător.

— Bine luptat, fiule!

— Sunt onorat, domnule!

Dalinar îşi trase takama pe el şi se întoarse către Navani, ştergându-şi fruntea cu prosopul.

— Ai venit să vezi cum lupt?

— Da, exact asta-i ceea ce vrea orice nevastă, zise ea. Să descopere că, în timpul lui liber, soţului ei îi place să se tăvălească pe podea alături de bărbaţi transpiraţi şi pe jumătate goi. Se uită în direcţia lui Aratin. N-ar trebui să lupţi cu inşi mai apropiaţi de vârsta ta?

— Pe câmpul de luptă nu am luxul de a alege vârsta adversarului, spuse Dalinar. E mai bine să lupt în condiţii dezavantajoase aici, ca să fiu pregătit. Şovăi, apoi adăugă, ceva mai încet: Şi, oricum, cred că aproape l-am învins.

— Ideea ta despre ce-nseamnă „aproape” este deosebit de ambiţioasă, inimioară-nestemată.

Dalinar luă un burduf cu apă de la un aghiotant. Deşi Navani şi însoţitoarele ei nu erau singurele femei din încăpere, celelalte erau ardente. În rochia ei galben viu, soţia lui ieşea în evidenţă ca o floare pe o întindere stearpă de stâncă.

Făcând ochii roată prin încăpere, descoperi că mai multi ardenţi, nu numai spadasinii, îi ocoleau privirea. Iar Kadash, fostul său camarad, discuta cu maeştrii-spadasini.

În apropiere, Aratin primea felicitări de la prieteni. Să-l imobilizezi pe Ghimpele Negru era o reuşită, nu glumă. Tânărul accepta laudele cu un zâmbet larg, dar, când cineva îl bătu pe spate, se apucă de umăr crispându-se.

„Ar fi trebuit să renunţ”, îşi zise Dalinar. Continuarea luptei îi pusese pe amândoi în pericol. Era supărat pe sine. Alesese intenţionat pe cineva mai tânăr şi mai puternic, apoi se simţise iritat că fusese învins? Trebuia să accepte că îmbătrânea şi se minţea pe sine dacă într-adevăr credea că asemenea gesturi aveau să-l ajute pe câmpul de luptă. Renunţase la armură şi nu mai purta Cristalsabie. Când se aştepta să mai ia parte personal la o luptă?

„Bărbatul cu nouă umbre.”

Deodată, apa căpătă un gust sălciu în gura lui. Se aşteptase să-l înfrunte el însuşi pe luptătorul duşmanului, presupunând că ar fi reuşit să întoarcă această întrecere în avantajul lor. Dar n-ar fi fost mai logic să-i dea această însărcinare cuiva precum Kaladin?

— Ei bine, zise Navani, poate vrei să pui o uniformă pe tine. Regina din Iri e gata.

— Întâlnirea nu-i decât peste câteva ore.

— Ea vrea să aibă loc acum. Din câte se pare, cititorul de maree al curţii regale a văzut în valuri ceva ce înseamnă că-i mai bine să discutaţi mai devreme. Ar trebui să ia legătura cu noi dintr-o clipă în alta.

Lua-i-ar furtuna de iriali! Dar aveau o Poartă a Jurământului, ba chiar două, dacă o socoteai şi pe cea din regatul Rira, asupra căruia Iri avea influenţă. Dintre cei trei monarhi din Iri, în prezent doi regi şi o regină, aceasta din urmă avea autoritate în privinţa politicii externe, aşa încât cu ea trebuia să discute.

— Îmi convine să devansăm discuţia, zise Dalinar.

— Te aştept în sala de scris.

— De ce? întrebă el dând din mână. Nu-i ca şi cum m-ar putea vedea. Instaleaz-o aici!

— Aici, repetă Navani fără nicio intonaţie.

— Aici, spuse Dalinar cu încăpăţânare. M-am săturat de încăperi reci în care nu se aude decât scârţâitul distrestiei.

Femeia ridică dintr-o sprânceană, dar le porunci însoţitoarelor ei să-şi scoată cele trebuincioase scrisului. Un ardent îngrijorat se apropie, poate cu intenţia de a o face să se răzgândească, însă, după câteva porunci ferme ale lui Navani, plecă în fugă să-i aducă o laviţă şi o masă.

Dalinar zâmbi şi se duse să aleagă două săbii de antrenament dintr-un rastel aflat lângă maeştrii-spadasini. Săbii lungi din oţel, neascuţite, banale. Îi aruncă una lui Kadash, care o prinse cu uşurinţă, dar apoi o poziţionă în faţa lui cu vârful în podea, odihnindu-şi mâinile pe mâner.

— Luminăţie, zise acesta, aş prefera să-i încredinţez această însărcinare altcuiva, căci nu mă simt tocmai…

— Ghinion! zise Dalinar. Am nevoie să mă antrenez. În calitate de stăpân al tău, îţi poruncesc să mă asişti!

Bărbatul îl privi lung, apoi lăsă să-i scape un oftat de iritare şi-l urmă pe prinţ în ring.

— Luminăţie, n-o să fiu cine ştie ce provocare. Mi-am dedicat ultimii ani scrierilor sfinte, nu săbiei. Sunt aici numai ca să…

— …mă supraveghez!. Ştiu. Ei bine, poate că şi eu am ruginit. N-am mai luptat de zeci de ani cu o sabie obişnuită. Am avut mereu o armă mai bună.

— Da. Îmi amintesc când ai obţinut Sabia. Lumea însăşi s-a cutremurat în ziua aceea, Dalinar Kholin.

— Nu fi melodramatic! zise prinţul. N-am fost decât unul dintr-un lung şir de idioţi cărora li s-a oferit puterea de a omorî oameni cu mult prea mare uşurinţă.

Rial numără fără tragere de inimă şi declară deschisă întrecerea, iar Dalinar atacă învârtind sabia prin aer. Ardentul îl respinse cu pricepere şi păşi în lături.

— Iertare, Luminăţie, dar tu chiar *erai* diferit de ceilalţi. Mult, mult mai priceput la partea cu ucisul.

„Dintotdeauna am fost aşa”, îşi zise Dalinar, dându-i ocol. Era straniu să şi-l amintească pe acest ardent ca pe unul dintre membrii gărzii lui de elită. Pe atunci nu fuseseră apropiaţi. Ajunseseră aşa abia în cursul anilor petrecuţi de Kadash ca ardent.

Navani îşi drese glasul.

— Detest să vă întrerup joaca asta cu beţele, dar regina este gata să discute cu tine, Dalinar.

— Grozav! zise el fără să-l slăbească din ochi pe adversarul său. Citeşte-mi ce spune!

— În timp ce te antrenezi?

— Sigur.

Aproape că o simţea pe Navani dând ochii peste cap. Zâmbi şi-l atacă din nou pe Kadash. Ea îl credea nerod. Poate era.

În acelaşi timp, dădea greş. Unul câte unul, monarhii lumii îl refuzau. Numai Taravangian din Kharbranth – cunoscut ca fiind slab de minte – acceptase să-l asculte. Dalinar greşea undeva. Într-un război prelungit, s-ar fi silit să privească lucrurile dintr-o nouă perspectivă. Ar fi adus ofiţeri noi, cărora le-ar fi ascultat ideile. Ar fi încercat să abordeze bătăliile de pe un alt teren.

Dalinar îşi ciocni sabia cu a lui Kadash în zgomotul metalului pe metal.

— „înalte Prinţ”, citi Navani în timp ce el lupta. „Cu nespusă minunare faţă de măreţia Uneia vă vorbesc. A sosit timpul ca lumea să treacă printr-o nouă şi glorioasă experienţă.”

— Glorioasă, Maiestatea Voastră? întrebă Dalinar, încercând să dea o lovitură în piciorul ardentului.

Adversarul său se feri.

— Cred că nu vă *bucuraţi* de cele ce se petrec.

— „Orice experienţă este binevenită”, sosi răspunsul. „Suntem Una experimentându-se pe sine şi această nouă furtună este glorioasă, chiar dacă ne aduce suferinţă.”

Dalinar mârâi, blocând o lovitură în rever a lui Kadash. Săbiile se ciocniră zgomotos.

— Nu-mi dădusem seama că era atât de religioasă, zise Navani.

— Superstiţii păgâne, zise ardentul, retrăgându-se pe saltea din faţa lui Dalinar. Măcar azishii au decenta de a-i idolatriza pe Heralzi, deşi îi plasează, în mod blasfemator, mai presus de Atotputernic. Irialii nu-s mai breji decât şamanii shinilor.

— Kadash, îmi amintesc o vreme când nu erai aşa grăbit să judeci oamenii, spuse prinţul.

— Mi s-a transmis că neglijenţa mea ar fi putut să te fi încurajat pe tine.

— Mereu am găsit perspectiva ta revigorantă. Îl privi pe ardent, dar i se adresă lui Navani: Spune-i: „Maiestate, oricât de mult apreciez provocările, mă tem de suferinţa pe care o vor aduce aceste… noi experienţe. Trebuie să fim uniţi în faţa pericolelor ce ne aşteaptă.”

— Unitate, zise încet Kadash. Dacă ăsta-i ţelul tău, Dalinar, de ce încerci să-ţi dezbini propriul popor?

Navani începu să scrie. Prinţul se apropie mai mult şi-şi mută sabia dintr-o mână într-alta.

— De unde ştii, Kadash? De unde *ştii* că irialii sunt păgânii?

Ardentul se încruntă. Deşi purta barba pătrată a unui ardent, cicatricea de pe cap nu era singurul lucru care-l deosebea de tovarăşii săi. Ei tratau lupta cu sabia doar ca pe o artă din mai multe. Kadash avea ochii bântuiţi ai unui soldat. Când se duela, se uita mereu în stânga şi-n dreapta, în caz că ar fi încercat cineva să-l flancheze. Ceva imposibil într-un duel unu la unu, dar foarte probabil pe câmpul de luptă.

— Cum poţi să-ntrebi aşa ceva, Dalinar?

— Pentru că este un lucru care trebuie-ntrebat, replică el. Tu pretinzi că Atotputernicul este Zeul. De ce?

— Pur şi simplu pentru că *aşa este'.*

— Pentru mine explicaţia asta nu-i de ajuns, zise prinţul, dându-şi seama pentru prima oară că era adevărat. Nu mai este de ajuns.

Ardentul mârâi, apoi făcu un salt şi-l atacă, de data asta cu hotărâre. Dalinar dansă îndărăt, respingându-l, în timp ce Navani citea cu voce tare:

— „înalte Prinţ, o să vorbesc deschis. Triumviratul Iriului este în acord. Alethkarul nu a fost relevant pentru lume de când a căzut Făuritorul Soarelui, dar puterea celor care controlează noua furtună nu poate fi negată. Oferă condiţii mărinimoase."

Dalinar încremeni năucit.

— Aţi fi în stare să treceţi de partea *Pustiitorilor?* întrebă el către Navani, apoi fu silit să se apere de Kadash, care nu-şi domolise asaltul.

— Ce? exclamă Kadash, ciocnindu-şi sabia de a adversarului. Ce, Dalinar, eşti surprins că există oameni dispuşi să se alieze cu răul? Că există cineva care este gata să aleagă întunericul, superstiţia şi erezia în locul luminii Atotputernicului?

— *Nu* sunt eretic.

Prinţul respinse lama lui Kadash, dar nu înainte ca ardentul să marcheze o lovitură în braţul lui. Fusese o lovitură zdravănă şi, deşi săbiile nu erau ascuţite, avea să se aleagă în mod sigur cu o vânătaie.

— Tocmai mi-ai *spus* că te îndoieşti de Atotputernicul, zise ardentul. Ce mai rămâne după asta?

— Nu ştiu, spuse Dalinar, apropiindu-se de el. Nu ştiu şi asta mă *îngrozeşte.* Dar Onoare mi-a vorbit şi mi-a mărturisit că a fost înfrânt.

— Se spune că prinţii Pustiitorilor erau capabili să orbească ochii oamenilor. Să le trimită viziuni mincinoase.

Kadash atacă, dar prinţul se retrase, dând ocolul ringului de luptă de-a-ndăratelea.

— „Poporul meu nu vrea război", zise Navani, citind răspunsul reginei iriali. „Poate soluţia pentru a preveni Devastarea este să-i lăsăm pe Pustiitori să ia ceea ce doresc. Din analele noastre, sărace cum sunt, se pare că această opţiune este una pe care oamenii nu au încercat-o. O experienţă a Uneia pe care am respins-o."

Navani ridică ochii, în mod evident la fel de surprinsă să citească spusele pe cât era Dalinar de surprins să le audă. Creionul continuă să scrie.

— „în plus", adăugă ea, „nu avem motive să ne încre- dem în cuvântul unui hoţ, înalte prinţ Kholin."

Dalinar gemu exasperat. Deci despre *asta* era vorba de fapt: despre Cristalarmura lui Adolin. Privi către Navani.

— Află mai multe, încearcă să-i îmbunezi?

Ea încuviinţă şi începu să scrie. Prinţul scrâşni din dinţi şi-l atacă din nou pe Kadash. Ardentul îi blocă sabia şi-l prinse cu cealaltă mână de takama, trăgându-l mai aproape, până ajunseră faţă în faţă.

— Atotputernicul *nu* e mort! şuieră el.

— Cândva mi-ai dat sfaturi. Acum te încrunţi la mine. Ce s-a petrecut cu ardentul pe care-l ştiam? Un bărbat care a trăit cu adevărat, în loc să privească lumea din turnuri şi mănăstiri?

— E îngrozit, zise încet ardentul. Că a dat greş în îndatorirea lui cea mai solemnă faţă de un om pe care-l admiră cu adevărat.

Se priviră în ochi, cu săbiile în continuare blocându-se una pe alta, dar niciunul nu încercă să-l împingă pe celălalt. Preţ de un moment, Dalinar îl văzu în Kadash pe bărbatul care fusese dintotdeauna. Blând, înţelegător, întruchiparea a tot ce era bun la biserica vorină.

— Dă-mi ceva cu care să mă duc la fruntaşii bisericii mele! îl imploră bărbatul. Leapădă-te de afirmaţia că Atotputernicul ar putea fi mort! Dac-o faci, pot să-i determin să-ţi accepte căsătoria. Au fost regi care au făcut lucruri mai rele şi tot au fost susţinuţi de vorinism.

Prinţul strânse din fălci şi clătină din cap.

— Dalinar…

— Kadash, minciunile nu fac bine nimănui, zise el retrăgându-se. Dacă Atotputernicul este mort, atunci este prostie pură să pretinzi contrariul. Avem nevoie de speranţă reală, nu de credinţă în minciuni.

Nu doar câţiva dintre bărbaţii din încăpere se opriseră din antrenament ca să privească sau să asculte. Maeş- trii-spadasini se adunaseră în spatele lui Navani, care încă negocia cu regina iriali.

— Dalinar, nu te lepăda de toate lucrurile în care credem din pricina câtorva visuri! zise Kadash. Cum rămâne cu societatea noastră, cu *tradiţia?*

— Tradiţia? întrebă prinţul. Kadash, ţi-am povestit vreodată despre cel dintâi maestru-spadasin pe care l-am avut?

— Nu, spuse Kadash încruntându-se şi privind către ceilalţi ardenţi. A fost Rembrinor?

Dalinar clătină din cap.

— Când eram copil, ramura noastră din Casa Kholin nu avea mănăstiri măreţe şi terenuri frumoase de antrenament. Tata mi-a găsit un profesor aflat la două aşezări distanţă. Îl chema Harth – tânăr, nu un maestru-

spadasin în adevăratul sens al cuvântului, dar destul de bun. Era obsedat de respectarea riguroasă a regulilor şi nici nu mă lăsa să mă antrenez dacă nu îmbrăcam takama aşa cum trebuie.

Prinţul făcu semn către cămaşa pe care o purta.

— Nu mi-ar fi îngăduit niciodată să lupt aşa. Întâi puneai fusta, apoi cămaşa, apoi îţi înfăşurai cingătoarea de trei ori în jurul taliei şi o legai. Mereu m-a enervat chestia asta. Înfăşurată de trei ori, cingătoarea era prea strânsă. Trebuia s-o strângi destul de tare ca să mai ai cu ce să faci şi nodul. Prima oară când am participat la un duel dintr-o aşezare vecină, m-am simţit ca un idiot. Toţi ceilalţi lăsau capetele cingătorii să le atârne, lungi, în faţă. L-am întrebat pe Harth de ce noi făceam altfel. Mi-a spus că aşa era corect, că era metoda *autentică.* Aşa că, atunci când călătoriile mele m-au purtat până în aşezarea natală a lui Harth, l-am căutat pe maestrul lui, care fusese antrenat de ardenţi în Kholinar. El a insistat că acesta era modul corect de a lega takama, pentru că aşa învăţase de la maestrul lui.

Deja numărul celor din jurul lor sporise. Kadash se încruntă.

— Şi care-i morala?

— L-am descoperit pe maestrul maestrului meu în Kholinar, după ce l-am ocupat, zise Dalinar. Era un ardent foarte bătrân şi veştejit, care mânca lipie cu sos şi nu-i păsa deloc cine conducea oraşul. L-am întrebat: „De ce îţi înfăşori cin- gătoarea de trei ori în jurul mijlocului, când toată lumea crede că trebuie s-o faci numai de două ori?” Bătrânul a început să râdă şi s-a ridicat în picioare. Am constatat şocat că era incredibil de scund. „Dacă aş înfăşura-o numai de două ori”, a zis el, „capetele ar atârna atât de jos, că m-aş împiedica.”

În încăpere se lăsase liniştea. În apropiere, un soldat chicoti, dar se întrerupse; niciunul dintre ardenţi nu părea amuzat.

— Mi-e dragă tradiţia, continuă prinţul. Am *luptat* pentru tradiţie. Silesc oamenii să urmeze Legile. Respect virtuţile vorine. Dar nu toate lucrurile sunt demne de retinut doar pentru că-s parte din tradiţie. Nu putem presupune că un lucru este *corect* pur şi simplu pentru că există *dintotdeauna.*

Se răsuci către Navani.

— Ea nu vrea să asculte, zise femeia. Insistă că eşti un hoţ şi că nu se poate încrede în tine.

— Maiestatea Voastră, zise Dalinar. Încep să cred că sunteţi dispusă să lăsaţi popoarele să se prăbuşească şi oamenii să fie ucişi din pricina unei supărări meschine din trecut. Dacă relaţiile mele cu regatul Rira vă determină să luaţi în calcul ideea de a susţine duşmanii întregii omeniri, atunci poate ar trebui să discutăm mai întâi despre o reconciliere personală.

Navani încuviinţă la auzul spuselor lui, deşi aruncă o privire către spectatori şi ridică dintr-o sprânceană. Credea că toate astea ar fi trebuit făcute în particular. Poate că avea dreptate, însă Dalinar simţea că aşa trebuia procedat. Nu putea explica de ce.

Ridică sabia, salutându-l respectuos pe Kadash.

— Am terminat?

Drept răspuns, ardentul se repezi la el cu sabia ridicată. Prinţul oftă şi se lăsă atins în coasta stângă, dar încheie lupta cu sabia la gâtul lui Kadash.

— Lovitura asta nu e valabilă în duel, zise ardentul.

— Nu-s cine ştie ce duelist zilele-astea.

Bărbatul mârâi, apoi îi înlătură arma şi fandă. Kholin însă prinse braţul lui Kadash şi-l făcu să se răsucească purtat de propria-i inerţie. Îl doborî la podea şi-l ţinu locului.

— E sfârşitul lumii, zise el. Nu pot pur şi simplu să mă bazez pe tradiţie. Trebuie să ştiu *de ce.* Convinge-mă! Oferă-mi dovezi ale spuselor tale.

— N-ar trebui să ai *nevoie* de dovezi despre existenţa Atotputernicului. Vorbeşti ca nepoata ta!

— O s-o iau drept un compliment.

— Dar… dar Heralzii? zise Kadash. Îi negi şi pe *ei,* Dalinar? I-au slujit Atotputernicului şi existenţa lor a dovedit-o pe a lui. Aveau *puterii*

— Puteri. Ca asta? întrebă Dalinar.

Absorbi Lumină de Furtună. Din rândurile privitorilor se ridicară murmure. Prinţul începu să strălucească, apoi făcu… altceva. Îi porunci Luminii. Când se ridică în picioare, îl lăsă pe Kadash lipit de podea, într-o băltoacă de lumină care îl ţintuia de piatră. Ardentul se zbătu neputincios.

— Cavalerii Radianti s-au întors, zise Dalinar. Şi da, accept autoritatea Heralzilor. Accept că a existat cândva o făptură numită Onoare – Atotputernicul. Ne-a ajutat şi aş primi ajutorul său cu braţele deschise şi acum. Dacă îmi poţi demonstra că vorinismul aşa cum este azi este învăţătura pe care au dat-o Heralzii, vom mai vorbi.

Aruncă sabia şi se apropie de Navani.

— Frumos spectacol! zise ea încet. Presupun că a fost pentru toţi cei din cameră, nu numai pentru Kadash.

— Soldaţii trebuie să ştie cum mă poziţionez în raport cu biserica. Ce zice regina?

— Nimic de bine, bombăni ea. Spune că-i poţi transmite propunerile tale cu privire la restituirea bunurilor furate şi se va mai gândi.

— Lua-o-ar furtunile de femeie! zise Dalinar. Vrea Cristalarmura lui Adolin. Cât de întemeiată este pretenţia ei?

— Nu cine ştie ce, zise Navani. Ai dobândit armura prin căsătorie şi de la un ochi-luminoşi din Rira, nu din Iri. Da, irialii susţin că naţiunea lor soră le este vasală, dar, chiar dacă pretenţia lor nu ar fi controversată, regina nu are relaţii de rudenie cu Evi sau cu fratele ei.

Dalinar mârâi.

— Rira n-a fost niciodată suficient de puternică pentru a cere Armura înapoi. Dar aş fi dispus să iau ideea în considerare, dacă în felul ăsta aş aduce Iri de partea

noastră. Poate aş putea accepta să... Se întrerupse. Stai aşa! Ce-ai zis?

— Poftim? zise Navani. Despre... A, da! Tu nu poţi să-i auzi numele.

— Mai zi-l o dată, şopti prinţul.

— Ce? întrebă femeia. Evi?

Amintiri răsăriră în mintea lui Dalinar. Se clătină şi se rezemă de masa de scris, cu senzaţia că primise o lovitură de ciocan în cap. Navani chemă medicii, presupunând că duelul îl epuizase.

Nu asta era. Era arsura din mintea lui, socul subit al unui cuvânt rostit.

Evi. Putea *auzi numele soţiei sale*

Şi brusc îşi reaminti faţa ei.

Nu este o învăţătură pe care să pretind că le-o pot da altora. Experienţa însăşi este cea mai bună dăscăliţă şi trebuie să recurgeţi la ea.

— *Aducătoarea Jurământului,* prefaţă

— Eu tot cred c-ar trebui să-l omorâm, le zise celorlalţi Khen, parsha care jucase cărţi.

Kaladin era legat de un copac, cu mâinile şi picioarele imobilizate. Îşi petrecuse noaptea aşa. Azi îl lăsaseră să se

ridice de câteva ori ca să meargă la latrină, dar altminteri îl ţinuseră legat. Nodurile lor erau zdravene, însă postaseră tot timpul străji, chiar dacă el li se predase de bunăvoie.

Avea muşchii ţepeni din pricina poziţiei inconfortabile, totuşi îndurase mai rele ca sclav. După-amiaza era pe sfârşite şi ei încă se certau din pricina lui.

Nu mai zări sprenul acela alb gălbui, cel ca o panglică de lumină. Mai-mai să creadă că şi-l imaginase. Măcar ploaia se oprise în cele din urmă. Spera ca asta să însemne că nu mai era mult până când marile furtuni – şi Lumina de Furtună – aveau să se întoarcă.

— Să-l omorâm? întrebă un parsh. De ce? Ce pericol poate fi el?

— O să le spună altora unde suntem.

— El ne-a găsit destul de uşor de unul singur. Mă îndoiesc că altora le va fi greu, Khen.

Parshii nu păreau să aibă o căpetenie anume. Vocile lor răzbăteau până la Kaladin din locul unde stăteau ghemuiţi laolaltă sub o pânză de cort. În aer stăruia umezeala şi pâlcul de copaci se înfioră în bătaia unei rafale de vânt. O ploaie de picături se revărsă din frunziş în capul lui, mai rece ca Lăcrimarea însăşi.

În curând, din fericire, totul avea să se usuce şi urma să vadă în sfârşit soarele.

— Păi şi-l lăsăm să plece? întrebă parsha.

Avea o voce răguşită şi mânioasă.

— Nu ştiu. Ai fi în stare s-o faci, Khen? Să-i crăpi capul cu mâinile tale?

În cort se făcu linişte.

— Dacă asta înseamnă că nu ne mai pot înrobi? zise ea. Da, l-aş omorî. Nu mă mai întorc, Ton.

Aveau nume alethi simple, specifice ochi-întunecaţilor, potrivite cu accentele lor tulburător de familiare. Kaladin nu-şi făcea griji pentru siguranţa lui; deşi îi luaseră cuţitul, distrestia şi sferele, o putea invoca pe Syl cât ai clipi. Ea

zbura prin apropiere pe aripile vântului, făcând zigzaguri printre crengile copacilor.

În cele din urmă, parshii îşi încheiară sfatul, iar căpitanul aţipi. Ceva mai târziu, îl trezi zgomotul pe care-l făceau adunându-şi puţinele bunuri: o toporişcă sau două, burdufuri cu apă, sacii cu cereale jerpeliţi. Soarele apunea şi umbre lungi se întindeau deasupra lui Kaladin, cufundând din nou tabăra în beznă. Se părea că grupul se deplasa noaptea.

Masculul înalt care jucase cărţi cu o noapte în urmă se apropie de Kaladin, care-i recunoscu modelul de pe piele. Dezlegă funiile care-l legau de copac şi pe cele din jurul gleznelor, dar îi lăsă mâinile legate.

— Chiar *puteai* să iei cartea aia, zise căpitanul.

Parshul încremeni.

— În partida aia de cărţi, adăugă Kaladin. Scutierul poate să ia prizonieri, dacă este susţinut de o carte aliată. Aşa că aveai dreptate.

Parshul mârâi şi smuci funia ca să-l ridice în picioare. El se întinse, dezmorţindu-şi muşchii înţepeniţi şi plini de crampe dureroase, în timp ce parshii ceilalţi demontau ultimul cort improvizat, cel care fusese complet închis. Deşi, ceva mai devreme, Kaladin reuşise să vadă ce se afla Înăuntru.

Copii.

Erau o duzină, îmbrăcaţi în cămăşuţe, variind ca vârstă de la micuţi aflaţi la primii paşi şi până la adolescenţi. Femelele îşi purtau părul despletit, iar masculii îl aveau împletit sau prins în coadă. Nu li se dăduse voie să iasă din cort decât pentru câteva clipe, şi atunci supravegheaţi cu grijă, dar îi auzise râzând. La început îşi făcuse griji că parshii capturaseră copii de-ai oamenilor.

În timp ce adulţii ridicau tabăra, copiii se împrăştiară, încântaţi că fuseseră eliberaţi în cele din urmă. O fetiţă veni alergând pe pietrele ude şi-l apucă de mâna liberă pe cel care-l conducea pe Kaladin. Toţi copiii aveau aceleaşi

trăsături specifice ca adulţii, acelaşi aspect nu tocmai parshendi, cu porţiuni de armură numai pe tâmple şi antebraţe. În cazul copiilor, culoarea carapacelor era roz bătând în portocaliu.

Căpitanul nu înţelegea de ce priveliştea i se părea atât de stranie. Parshii se înmulţeau, deşi adesea oamenii se refereau la ei ca fiind *prăsiţi* ca animalele. Şi, până la urmă, asta nu era departe de adevăr, nu? O ştia toată lumea.

Ce ar fi crezut Shen – Rlain – dacă l-ar fi auzit pe Kaladin rostind asemenea cuvinte?

Şirul ieşi dintre copaci, cu Kaladin dus de funie. Menţineau discuţiile la strictul necesar şi, în timp ce traversau un câmp pe întuneric, Kal încercă o senzaţie nefiresc de familiară. Mai fusese pe-aici, mai făcuse asta?

— Dar regele? întrebă cel care-l capturase, vorbind încet, dar întorcându-şi capul ca să-i adreseze lui întrebarea.

Elhokar? Ce… „A, da! Cărţile de joc!”

— Regele este una dintre cele mai puternice cărţi pe care le poţi juca, zise Kaladin, străduindu-se să-şi amintească toate regulile. Poate captura orice carte, cu excepţia altui rege, şi nu poate fi capturat el însuşi decât dacă este atins de trei cărţi ale adversarului, de la cavaler în sus. Ăăă… şi e imun faţă de Animmozi.

„Sau aşa cred.”

— Când i-am urmărit pe oameni jucând, foloseau foarte rar cartea asta. Dacă-i atât de puternică, de ce să n-o joci?

— Dacă altcineva îţi capturează regele, ai pierdut, zise Kaladin. Aşa că nu-l joci decât dacă eşti disperat sau dacă eşti sigur că-l poţi apăra. În jumătate din ocaziile în care am jucat, l-am lăsat pe al meu în cazarmă tot jocul.

Parshul mârâi, apoi se uită la copila de lângă el, care îl trase de braţ şi-i arătă ceva cu degetul. El îi răspunse în şoaptă şi copila se apropie tiptil de un pâlc de muguri-de-stâncă în floare, vizibili în lumina primei luni.

Lujerii se retraseră şi florile se închiseră, dar fata ştiu să se aşeze pe vine şi să aştepte cu mâinile pregătite până

când florile se redeschiseră… apoi înhăţă câte una cu fiecare mână şi râsetele ei răsunară în toată câmpia. Când reveni lângă ei, ocolindu-l pe Kaladin de departe, o urmară bucuriospreni ca nişte frunze albastre.

Khen, care mergea cu un ciomag în mână, îl îndemnă pe parshul care-l supraveghea să se pună în mişcare. Cerceta regiunea cu nervozitatea unei iscoade aflate într-o misiune periculoasă.

„Asta e!” îşi zise Kaladin, amintindu-şi de ce toate astea i se păreau familiare. „Când am fugit de la Tasinar.”

Se întâmplase după ce fusese condamnat de Amaram, dar încă nu fusese trimis pe Câmpiile Sfărâmate. Evitase să se gândească la lunile acelea. Eşecurile lui repetate, distrugerea sistematică a ultimelor sale rămăşiţe de idealism… ei bine, învăţase că a stărui cu mintea asupra lor îl ducea în locuri întunecate. Dăduse greş faţă de atâţia oameni în acele luni! Nalma fusese una dintre ei. Îşi amintea atingerea mâinii femeii într-a lui: o mână aspră, bătătorită.

Aceea fusese cea mai reuşită dintre tentativele lui de evadare. Durase cinci zile.

— Voi nu sunteţi monştri, şopti Kaladin. Nu sunteţi soldaţi. Nu sunteţi nici măcar seminţele pustiirii. Sunteţi numai… nişte sclavi fugari.

Paznicul său se răsuci şi smuci de funia lui. Îl apucă pe căpitan de piepţii uniformei, iar fiica lui se ascunse îndărătul său, scăpând una din flori şi începând să scâncească.

— Chiar *vrei* să te omor? întrebă masculul, trăgându-l pe Kaladin până ajunseră obraz lângă obraz. Insişti să-mi aminteşti cum ne privesc ai tăi pe-alde noi?

Căpitanul mârâi.

— Uită-te la fruntea mea, parshule!

— Şi?

— Peceţi ale sclaviei.

— Cum?

Furtuni! Parshii nu erau însemnaţi şi nu se amestecau cu ceilalţi sclavi. De fapt, parshii erau prea valoroşi pentru asta.

— Când transformă un om în sclav, îl însemnează cu fierul roşu, explică Kaladin. Am trecut prin asta. Prin ce treceţi voi acum.

— Şi crezi că asta te ajută să-nţelegi?

— Sigur. Sunt şi eu unul…

— *Eu* mi-am petrecut întreaga *viaţă* într-o ceaţă! se răsti parshul. Ştiind în fiecare zi că ar trebui să spun ceva, să fac *ceva* ca să opresc asta! Strângându-mi în fiecare noapte fiica la piept şi întrebându-mă de ce lumea din jurul nostru pare să umble prin lumină, în timp ce noi suntem captivi în umbră. Pe mama ei au vândut-o. Au *vândut-ol* Pentru că dăduse naştere unui copil sănătos, ceea ce-nsemna că-i numai bună de prăsilă. Înţelegi *asta,* umanule? înţelegi ce-nseamnă să-ţi vezi familia destrămată şi să ştii că ar trebui să te împotriveşti, să ştii, în adâncul sufletului tău, că ceva e *profund* greşit? Poţi să-ţi imaginezi cum este să nu poţi să spui un *singur cuvânt, dar-ar furtuna,* ca să opreşti asta?

Parshul îl trase şi mai aproape.

— Poate că ţie ţi-au luat libertatea, dar nouă ne-au luat *minţile.*

Îi dădu drumul lui Kaladin şi se răsuci, luându-şi fiica în braţe şi strângând-o la piept în timp ce alerga să-i ajungă din urmă pe ceilalţi, care se întorseseră auzindu-i izbucnirea. Căpitanul îl urmă smucit de funie, călcând, în goana sa forţată, pe floarea culeasă de fetiţă. Syl trecu în zbor pe lângă el şi, când Kaladin încercă să-i atragă atenţia, se mulţumi să chicotească şi se înălţă pe o rafală de vânt.

Când ajunseră din urmă grupul, paznicul său avu parte de câteva mustrări şoptite: nu-şi puteau permite să atragă atenţia. El merse alături de ei şi-şi aminti. Înţelegea puţin din ce simţeau.

Ca fugar, nu erai niciodată liber: cerul vast şi câmpiile nesfârşite erau un chin. Îi simţeai pe urmăritori în ceafa ta

şi te trezeai în fiecare dimineaţă aşteptându-te să fii înconjurat.

Până când, într-o zi, aşa se şi întâmpla.

Dar parshii? Da, el îl acceptase pe Shen în Podul Patru. Dar să accepţi că un singur parsh putea fi podar era cu totul altceva decât să accepţi că întreaga lor specie putea fi… umană.

În timp ce coloana se oprise ca să le împartă burdufuri cu apă copiilor, Kaladin îşi pipăi fruntea, urmând forma cicatrizată a glifelor.

„Ne-au luat minţile…”

Şi lui încercaseră să-i ia mintea. Îl bătuseră măr, îi luaseră tot ce avea şi-i uciseseră fratele. Îl lăsaseră incapabil să mai gândească limpede. Viaţa devenise o ceaţă până când, într-o bună zi, se pomenise aşezat pe muchia unei prăpăstii, privind stropii de ploaie şi încercând să-şi adune curajul de a-şi pune capăt zilelor.

Syl se înălţă în jurul său în chip de panglică de lumină.

— Syl, şuieră el, trebuie să vorbim. Nu-i momentul pentru…

— Şşş! zise ea, apoi zbură în jurul lui chicotind, după care făcu acelaşi lucru şi în jurul gardianului său.

Kaladin se încruntă. Purtarea ei era atât de lipsită de griji. Prea lipsită de griji? Ca şi cum ar fi revenit la starea de dinainte să se stabilească legătura dintre ei doi?

Nu. Nu era posibil.

— Syl? o imploră când ea reveni. S-a întâmplat ceva cu legătura dintre noi? Te rog, n-am…

— Nu-i asta, răspunse ea într-o şoaptă furioasă. Cred că parshii mă pot vedea. Cel puţin unii dintre ei. Şi cealaltă sprenă este şi ea aici. O sprenă superioară, ca mine.

— Unde? întrebă Kaladin răsucindu-se.

— Pentru ţine-i invizibilă, zise Syl, transformându-se într-un grup de frunze şi învârtejindu-se în jurul lui. Cred c-am păcălit-o să mă creadă doar un vântspren.

Se îndepărtă în zbor, lăsându-l pe Kaladin cu o duzină de întrebări fără răspuns pe buze. „Dar-ar furtuna… sprenă aia le spune încotro s-o ia?”

Coloana se puse din nou în mişcare şi căpitanul merse în tăcere preţ de vreo oră, până când Syl decise să revină la el. Îi ateriză pe umăr luând imaginea unei tinere femei în veşmântul ei excentric.

— A luat-o puţin înainte, zise ea, iar parshii nu-s atenţi.

— Sprenă îi călăuzeşte, murmură Kaladin. Syl, sprenă aia este probabil…

— Trimisă de *el,* şopti ea cuprinzându-se în braţe şi făcându-se mică la propriu, până ajunse la două treimi din dimensiunile ei normale. O Pustiusprenă.

— E mai mult de-atât, zise bărbatul. Parshii ăştia… de unde ştiu cum să vorbească şi să se comporte? Da, şi-au petrecut vieţile la periferia societăţii, dar cum de sunt atât de… ăăă, normali după atât timp petrecut pe jumătate adormiţi?

— Furtuna Eternă, spuse sprena. Puterea le-a umplut golurile din suflete, făcând legăturile. Nu s-au deşteptat pur şi simplu, ci au fost vindecaţi, Legătura a fost recreată, Identitatea le-a fost restituită. Aici e mai mult decât am ştiut noi vreodată. Cumva, când i-aţi cucerit, le-aţi furat talentul de a-şi schimba formele. Practic le-aţi smuls o bucată din suflet şi aţi pus-o sub cheie. Se răsuci brusc. Se întoarce. O să mă ţin pe aproape, în caz că ai nevoie de o Sabie.

Plecă, ridicându-se drept în aer, ca o panglică luminoasă. Kaladin continuă să-şi târşâie picioarele în coada şirului, cugetând la spusele ei, apoi iuţi pasul, până ajunse alături de gardianul său.

— Sunteţi isteţi întrucâtva, zise căpitanul. Este o idee bună să călătoriţi noaptea, dar urmaţi albia râului de colo. Ştiu că asta înseamnă mai mulţi copaci şi un loc mai sigur pentru tabără, dar ăsta e, la propriu, cel dintâi loc unde v-ar căuta cineva.

Alţi câţiva parshi din apropiere se uitară la el. Gardianul lui nu spuse nimic.

— Mărimea grupului este şi ea o problemă, adăugă Kaladin. Ar trebui să vă împărţiţi în grupuri mai mici şi să vă întâlniţi în fiecare dimineaţă, aşa încât, dacă sunteţi zăriţi, să păreţi mai puţin ameninţători. Puteţi spune că un ochi-luminoşi v-a trimis undeva şi călătorii s-ar putea să vă lase în pace. Dar, dacă dau peste toţi şaptezeci laolaltă, nu-i nicio şansă să se întâmple aşa ceva. Asta presupunând, desigur, că nu vreţi să luptaţi… ceea ce nu vreţi. Dacă vă luptaţi, îi vor chema pe înalţii lorzi împotriva voastră. Deocamdată au probleme mai mari.

Gardianul lui mârâi.

— Pot să vă ajut, zise bărbatul. Poate nu înţeleg prin ce aţi trecut, dar *ştiu* ce înseamnă să fii fugar.

— Crezi c-aş avea încredere-n tine? spuse în cele din urmă parshul. Probabil *vrei* să fim prinşi.

— Nu-s chiar aşa de sigur, zise Kaladin cu sinceritate.

Gardianul său nu mai spuse nimic, iar căpitanul oftă şi-şi reluă poziţia la coada şirului. De ce nu le oferise Furtuna Eternă acestor parshi puteri asemănătoare cu ale celor de pe Câmpiile Sfărâmate? Cum rămânea cu poveştile din scrierile sfinte şi folclor? Cu Devastările?

În cele din urmă făcură alt popas şi Kaladin îşi găsi un bolovan neted de care să se rezeme, cuibărindu-se lângă piatră. Gardianul său îi legă funia de un copac singuratic din apropiere, apoi se duse să stea la sfat cu ceilalţi. Se lăsă pe spate, pierdut în gânduri, până când auzi un sunet. Spre surprinderea sa, o văzu pe fiica gardianului apropiindu-se. Ducea un burduf cu ambele mâini şi se opri acolo unde el n-o putea atinge.

Era desculţă şi marşul cel greu nu fusese blând cu picioarele ei, care, deşi pline de bătături, erau acoperite de zgârieturi şi răni. Timidă, lăsă burduful jos şi se retrase. Când Kaladin se întinse după apă, ea nu fugi, aşa cum s-ar fi aşteptat.

— Mulţumesc, zise el şi luă o înghiţitură.

Era limpede şi pură. Se pare că parshii ştiau cum să-şi strecoare apa. Ignoră ghiorţăitul din stomac.

— Chiar o să ne urmărească? întrebă copila.

Privind-o în lumina verzuie a lui Mishim, decise că fata nu era chiar atât de timidă cum o crezuse el. Era nervoasă, dar nu-i ocoli privirea.

— De ce nu ne lasă pur şi simplu să plecăm? întrebă ea. Nu poţi să te-ntorci şi să le spui? Nu vrem necazuri. Vrem numai să plecăm.

— Vor veni, zise Kaladin. Îmi pare rău. Reconstrucţia înseamnă multă muncă şi ei vor vrea mână de lucru. Voi sunteţi… o resursă pe care ei n-o pot ignora pur şi simplu.

Cei pe care-i vizitase nu ştiuseră că trebuie să se aştepte la forţele teribile ale Pustiitorilor. Mulţi crezuseră că parshii lor fugiseră pur şi simplu, profitând de haos.

— Dar de ce? zise ea, trăgându-şi nasul. Ce le-am făcut noi?

— Aţi încercat să-i distrugeţi.

— Ba nu. Noi suntem de treabă. Eu n-am lovit pe nimeni, nici măcar când eram furioasă.

— Nu m-am referit la tine în mod special, zise Kaladin. Strămoşii voştri – oameni ca tine, de acum multi, multi ani. A fost un război şi…

Furtuni! Cum să explici sclavia unui copil de şapte ani? îi aruncă burduful şi ea dădu fuga înapoi la tatăl ei, care abia atunci îi observase lipsa. Stătea în picioare, o siluetă ţeapănă în noapte, şi-l studia pe Kaladin.

— Discută să aşeze tabăra, îi şopti Syl dintr-o crăpătură din stâncă în care se furişase. Pustiusprena vrea ca ei să meargă în timpul zilei, dar nu cred că o vor face. Le e teamă fiindcă au început să se strice cerealele.

— Sprena aia se uită la mine acum? o întrebă Kal.

— Nu.

— Atunci hai să tăiem funia asta!

Se răsuci ca să nu se vadă ce făcea şi o invocă pe Syl sub formă de cuţit ca să se elibereze. Asta avea să-i schimbe culoarea ochilor, dar spera că pe întuneric parshii nu aveau să observe.

Syl se transformă din nou în sprenă.

— Sabia acum? întrebă ea. Sferele pe care ţi le-au luat s-au descărcat toate, dar ei o să se împrăştie dacă o să vadă o Sabie.

— Nu, zise Kaladin şi alese în schimb o piatră mare.

Parshii îi observară evadarea şi amuţiră. Căpitanul făcu câţiva paşi cu pietroiul în mâini şi-l lăsă să cadă, strivind un mugure-de-stâncă. Câteva clipe mai târziu, se pomeni înconjurat de parshi mânioşi, înarmaţi cu bâte.

Nebăgându-i în seamă, Kaladin scormoni prin rămăşiţele mugurelui-de-stâncă. Ridică un ciob mare de cochilie.

— Interiorul ăstuia, zise şi-l răsuci către ei, este uscat în ciuda ploii. Mugurele-de-stâncă are nevoie de o barieră între el şi apa de afară, deşi întotdeauna pare dornic s-o bea după o furtună. La cine-i cuţitul meu?

Nimeni nu se grăbi să i-l restituie.

— Dacă râcâiti interiorul, continuă el, ciocănind în cochilia mugurelui-de-stâncă, puteţi ajunge la stratul uscat. Acum c-a stat ploaia, ar trebui să pot face un foc, asta presupunând că nu mi-a pierdut nimeni punguţa cu iască. Trebuie să fierbem cerealele alea şi să facem turtiţe pe care să le punem la uscat. N-o să aibă gust bun, dar n-o să se strice. Dacă nu faceţi ceva repede, proviziile voastre *vor putrezi.*

Se ridică şi arătă cu degetul.

— Dacă tot suntem deja aici, ar trebui să ne aflăm suficient de aproape de râu ca să facem şi provizii de apă. Acum că a stat ploaia, n-o să mai curgă multă vreme. Carapacele de mugur-de-stâncă nu ard prea bine, aşa că ar fi bine să adunăm le mn adevărat şi să-l uscăm la foc în timpul zilei. Putem să ţinem focul cât mai mic şi să ne ocupăm de gătit mâine noapte. Pe întuneric sunt mai puţine

şanse ca fumul să ne trădeze şi copacii pot masca lumina. Mai trebuie doar să-mi dau seama cum o să gătim dacă nu avem oale în care să fierbem apa.

Parshii se holbau la el. Apoi Khen îl împinse de lângă mugurele-de-stâncă şi-i luă ciobul de cochilie din mână. Kaladin îl zări pe paznicul său iniţial stând lângă bolovanul de care se rezemase el mai devreme. Parshul ţinea în mână funia pe care o tăiase şi-i freca între degete capătul retezat.

După o scurtă consfătuire, parshii îl târâră către copacii pe care i-i arătase, îi restituiră cuţitul – în timp ce-l păzeau cu toate bâtele pregătite – şi-i cerură să demonstreze că era în stare să aprindă focul cu lemne ude.

Ceea ce el şi făcu.

Nu poţi cere să ţi se descrie o mirodenie, ci trebuie s-o guşti tu însuţi.

— *Aducătoarea Jurământului,* prefaţă

Shallan deveni Veil.

Lumina de Furtună îi făcu faţa mai puţin tânără şi mai colţuroasă. Nasul ascuţit, o cicatrice mică pe bărbie. Părul i se transformă din roşcat în negrul specific alethilor. Ca să creeze o asemenea iluzie, avea nevoie de o nestemată mai mare, impregnată cu Lumină de Furtună, dar, odată

formată, o putea menţine ore-ntregi folosind numai o fărâmiţă.

Veil aruncă havahul şi-şi trase pantaloni şi o cămaşă strâmtă, apoi cizme şi o haină albă, lungă. Încheie punându-şi pe mâna stângă o mănuşă simplă. Ea, fireşte, nu se simţea deloc stânjenită de asta.

Pentru Shallan, transformarea era un răgaz de la durere. Era un mod uşor de a se ascunde. Veil nu suferise ca Shallan şi, oricum, era suficient de dură ca să facă fată la aşa ceva. Să devină ea era ca şi cum ar fi lepădat o povară cumplită.

Veil înfăşură o eşarfă la gât, apoi puse pe umăr o taşcă din pânză aspră, cumpărată special pentru ea. Spera că mânerul bătător la ochi al cuţitului care ieşea din taşcă avea să arate firesc şi chiar intimidant.

Partea din adâncul minţii ei care încă era Shallan îşi făcea griji. Avea să pară falsă? Era aproape sigură că-i scăpaseră nişte indicii subtile incluse în comportamentul, îmbrăcămintea sau felul în care vorbea. Acestea le-ar fi putut indica anumitor oameni că Veil nu avea experienţa bogată pe care se prefăcea c-o are.

Ei bine, trebuia să-şi dea toată osteneala şi să spere că-şi putea repara greşelile inevitabile. Îşi prinse un alt cuţit la cingătoare, unul lung, dar nu chiar o sabie, dat fiind că nu era dintre ochi-luminoşi. Din fericire. Nicio femeie ochi-luminoşi n-ar fi putut să umble de colo-colo cu armele la vedere. Unele moravuri deveneau mai relaxate pe măsură ce coborai pe scara socială.

— Ei bine? întrebă ea, întorcându-se către perete, unde atârna Model.

— Mmm, zise el. Bună minciună!

— Mulţumesc!

— Spre deosebire de cealaltă.

— Radianta?

— Te ascunzi şi ieşi dindărătul ei ca soarele de după un nor, zise sprenul.

— Am nevoie de mai mult exerciţiu, spuse Veil.

Da, vocea suna excelent. Shallan *chiar* devenea din ce în ce mai pricepută cu sunetele.

Îl culese pe Model, adică-şi lipi mâna de perete, lăsându-l să-i traverseze pielea şi să-i poposească pe haină. Însoţită de zumzăitul lui mulţumit, străbătu camera şi ieşi pe balcon. Prima lună, Salas cea mândră şi violet, răsărise. Era cea mai puţin luminoasă dintre luni, ceea ce însemna că afară era aproape beznă.

Majoritatea camerelor aflate pe exterior aveau balconaşe, dar al ei, aflat la nivelul al doilea, era deosebit de avantajos. Avea trepte ce duceau către câmpia de dedesubt. Acoperită cu şanţuri pentru irigaţii şi răzoare pentru plantatul mugurilor-de-piatră, câmpia era mărginită de jardiniere pentru cultivarea tuberculilor sau a plantelor ornamentale. Exista câte una pe fiecare inel al oraşului, separată de celelalte prin câte optsprezece caturi.

Coborî până pe câmpia cufundată în întuneric. Cum de crescuse ceva aici vreodată? Răsuflarea se ridica în aburi dinaintea ei şi în jurul picioarelor îi răsăreau frigspreni.

Câmpia avea o poartă mică ce permitea accesul înapoi, în Urithiru. Poate că subterfugiul de a nu ieşi pe uşa camerei fusese inutil, dar Veil prefera să fie grijulie. Nu ar fi vrut ca paznicii sau servitorii să comenteze despre plecările Luminoasei Shallan la ore nepotrivite din noapte.

În plus, cine ştia unde aveau agenţi Mraize şi Duhurile lui însângerate? Nu mai luaseră legătura cu ea din ziua sosirii în Urithiru, dar ştia că vegheau. Tot nu ştia ce să facă în privinţa lor. Recunoscuseră că o asasinaseră pe Jasnah, ceea ce ar fi fost un motiv suficient să-i urască. Însă păreau totodată să ştie lucruri, informaţii importante despre lume.

Veil străbătu coridorul, luminându-şi drumul cu un lămpaş, fiindcă o sferă ar fi fost bătătoare la ochi. Trecu pe lângă grupurile de plimbăreţi nocturni care făceau ca holurile cartierului general al lui Sebarial să fie la fel de aglomerate ca tabăra lui militară. Aici ritmul nu părea

niciodată să încetinească la fel de mult ca în sectorul lui Dalinar.

Stratele stranii şi hipnotice o conduseră afară din zona controlată de Sebarial. Oamenii de pe coridoare se răriră. Rămăseseră numai Veil şi tunelurile pustii şi nesfârşite. I se păru că simte greutatea celorlalte niveluri ale turnului, goale şi neexplorate, apăsând-o. Un munte misterios de piatră.

Îşi continuă drumul grăbită, în timp ce, pe haina ei, sprenul zumzăia pentru sine.

— Îmi place de el, zise Model.

— De cine? întrebă Veil.

— De spadasin, răspunse sprenul. Mmm. Cel cu care încă nu te poţi împerechea.

— Putem, te rog, să nu mai vorbim despre el în felul ăsta?

— Foarte bine. Dar îmi place de el.

— Nu poţi să suferi sabia lui.

— Am reuşit să înţeleg, spuse Model însufleţindu-se. Oamenilor… oamenilor *nule pasă de mor ţi.* Vă faceţi scaune şi uşi din cadavre! *Mâncaţi* cadavre! Faceţi haine din piei de cadavre! Pentru voi, cadavrele sunt *obiectel*

— Presupun c-aşa e.

El părea anormal de încântat de revelaţia sa.

— Este grotesc, dar voi toţi trebuie să *ucideţi* şi să *distrugeţi* ca să trăiţi. Aşa merg lucrurile pe Tărâmul Material. Aşa că nu ar trebui să-i port pică lui Adolin Kholin pentru că mânuieşte un cadavru!

— Îţi place de el pentru că le spune Radianţilor să arate respect faţă de Sabie, zise tânăra.

— Mmm. Da, foarte, foarte de treabă om. Şi minunat de deştept.

— De ce nu te însori cu el, atunci?

Model zumzăi.

— Este cumv…

— Nu, nu-i posibil.

— Aha.

Prinse să zumzăie mulţumit pe haina ei, unde părea o broderie cam stranie. După câţiva paşi, Shallan simţi nevoia să mai adauge ceva.

— Model! îţi aminteşti ce mi-ai zis noaptea trecută, prima oară când… noi am devenit Radianta?

— Despre moartea mea? întrebă sprenul. Shallan, s-ar putea să fie singura soluţie. Mmm… Ca să faci progrese trebuie să rosteşti adevăruri, dar o să mă urăşti pentru că te silesc s-o faci. Aşa că pot să mor şi, odată ce s-a întâmplat asta, poţi să…

— Nu. Nu, *te rog,* nu mă părăsi!

— Dar mă urăşti!

— Şi pe mine mă urăsc, şopti ea. *Te rog!* Nu pleca! Nu muri!

Model păru mulţumit să audă asta şi zumzetul lui deveni mai sonor, deşi sunetele pe care le scotea când era încântat şi cele care-i exprimau agitaţia puteau fi similare. Pe moment, Veil se lăsă absorbită de misiunea acelei seri. Adolin îşi continuase strădaniile de a-l găsi pe ucigaş, însă nu ajunsese prea departe. Aladar era înalt Prinţ al Informaţiei şi forţele lui poliţieneşti şi condeierele erau o resursă, dar Adolin îşi dorea foarte tare să ducă la bun sfârsit ce îl rugase tatăl său.

Veil credea că, probabil, nici unii, nici alţii nu căutau unde trebuie. În sfârşit, zări lumini înaintea ei şi grăbi pasul, ajungând în cele din urmă pe o pasarelă ce ocolea o cavernă mare, care se înălţa pe mai multe caturi. Ajunsese în Piaţa împrăştiată: o adunătură pestriţă de corturi, luminată de pâlpâirile a numeroase lumânări, torţe sau felinare.

Piaţa se întinsese cu o iuţeală uimitoare, sfidând planurile minuţios trasate de Navani. Ea se gândise la o stradă largă, cu prăvălii de-o parte şi de alta. Fără alei, cocioabe sau corturi. Uşor de patrulat şi cu reguli clare.

Negustorii se răzvrătiseră, plângându-se de lipsa spaţiilor de depozitare sau de nevoia de a fi în apropierea unei

fântâni cu apă curată. În realitate, voiau o piaţă mai spaţioasă şi mai greu de controlat. Sebarial, ca înalt Prinţ al Comerţului, fusese de acord. Şi, deşi registrele lui fuseseră vraişte, când era vorba de negustorie îi mergea mintea.

Haosul şi varietatea o incitară pe Veil. Sute de oameni, atrăgând zeci de soiuri de spreni, în ciuda orei târzii. Zeci şi zeci de corturi de toate culorile şi modelele. De fapt, unele nici măcar corturi nu erau, putând fi descrise mai degrabă ca tarabe: parcele de teren delimitate cu funii şi păzite de bărbaţi solizi înarmaţi cu ciomege. Altele chiar erau clădiri. Mici şoproane de piatră construite înăuntrul acestei caverne, aflate aici de pe vremea Radianţilor.

În Piaţa împrăştiată se amestecau negustori din toate cele zece tabere militare iniţiale. Trecu pe lângă trei cârpaci aşezaţi unul lângă altul. Veil nu înţelesese niciodată de ce negustorii care vindeau aceeaşi marfă stăteau grămadă. N-ar fi fost mai bine să te instalezi acolo unde concurenţa nu era, la propriu, chiar în vecini?

Puse lampa deoparte, căci corturile şi prăvăliile negustorilor ofereau lumină din belşug, şi-şi continuă drumul. Se simţea mai bine aici decât pe coridoarele acelea încâlcite şi pustii. Aici, viaţa prinsese rădăcini. Piaţa creştea ca o invazie de buruieni pe panta opusă furtunii.

Înaintă către fântâna din centrul cavernei: o deschizătură largă şi misterioasă, în care unduia o apă fără urmă de crem. Până acum nu mai văzuse vreo fântână. În mod normal, toată lumea folosea rezervoare care se reumpleau la fiecare furtună, dar numeroasele fântâni din Urithiru nu secau niciodată. Nivelul apei nici măcar nu scădea, deşi oamenii îşi umpleau mereu găleţile.

Condeierele vorbeau despre un posibil acvifer ascuns în munţi, dar de unde să fi venit apa? Zăpezile de pe vârfurile muntoase din apropiere nu păreau să se topească, iar de plouat ploua arareori.

Veil se aşează pe ghizdul fântânii cu un genunchi la piept şi privi lumea care venea şi pleca. Ascultă femeile trăncănind despre Pustiitori, despre familiile rămase în Alethkar şi despre noua furtună, cea atât de ciudată. Îi ascultă pe bărbaţii îngrijoraţi că se vor pomeni înrolaţi cu de-a sila în armată sau că îşi vor pierde rangurile de ochi-întunecaţi, acum că nu mai existau parshi care să facă munca de jos. Unii muncitori ochi-luminoşi se plângeau cu privire la proviziile rămase în Narak, aşteptând Lumina de Furtună ca să poată fi transferate aici.

În cele din urmă, porni către un şir anume de taverne. „Nu pot să fiu prea insistentă în obţinerea răspunsurilor”, îşi spuse ea. „Dacă pun întrebările greşite, toţi mă vor lua drept o iscoadă din forţele poliţieneşti ale lui Aladar.”

Veil… Veil nu suferea. Era încrezătoare şi în largul ei. Înfrunta privirile oamenilor. Când cineva o măsura din cap până-n picioare, ea îşi ridica provocator bărbia. Puterea era o iluzie de percepţie.

Ea avea propria-i putere, aceea a unei vieţi petrecute pe străzi ştiind că-şi poate purta singură de grijă. Da, avea încăpăţânarea unui chull şi era îndrăzneaţă, dar siguranţa aceasta era o putere în sine. Obţinea ce voia şi succesul n-o făcea să se simtă prost.

Prima crâşmă pe care o alese era într-un cort spaţios de război. Mirosea a bere de lavis vărsată şi a trupuri transpirate. Bărbaţi şi femei râdeau, folosind lăzi răsturnate pe post de scaune şi mese. Majoritatea purtau haine simple, caracteristice ochi-întunecaţilor: cămăşi legate cu şireturi – nu existau bani sau timp pentru nasturi – şi pantaloni sau fuste. Câţiva bărbaţi erau îmbrăcati mai demodat, cu soldurile învelite în pânză şi cu veste largi şi subţiri, care le lăsau piepturile dezgolite.

Era o tavernă ieftină şi, cel mai probabil, nu ceea ce îi trebuia. Căuta un loc mai dubios, dar ceva mai bogat. Mai rău famat, însă cu acces la membri puternici ai lumii subterane din taberele militare.

Părea totuşi un loc numai bun să se antreneze. Tejgheaua era de fapt o stivă de lăzi având dinaintea ei scaune adevărate. Veil se rezemă de „tejghea” într-o manieră pe care o spera degajată şi puţin lipsi să nu dărâme lăzile. Se împiedică, le prinse şi zâmbi prosteşte crâşmăriţei, o bătrână ochi-întunecaţi cu părul cărunt.

— Ce vrei? întrebă femeia.

— Vin, zise Veil. Safir.

Aproape cel mai tare. Las’ să se vadă că putea face faţă chestiilor dure!

— Avem vin de Vâri, kimik şi un butoi bun de Veden. Deşi ăsta din urmă o să te coste.

— Ăăă…

Adolin ar fi ştiut diferentele.

— Dă-mi Veden!

Părea o alegere potrivită.

Femeia îi ceru mai întâi plata, sfere înnegurate, dar preţul nu i se păru scandalos. Sebarial voia să curgă băutura – felul lui de a se asigura că tensiunile din turn nu creşteau prea tare aşa că subvenţionase preţurile punând taxe mici, pe moment.

În timp ce femeia îşi vedea de treabă în spatele tejghelei improvizate, Veil îndură privirea cercetătoare a unuia dintre bătăuşii locantei. Nu se aţineau la intrare, ci stăteau lângă tejghea, în apropierea băuturii şi a banilor. În ciuda eforturilor făcute de forţele de ordine ale lui Aladar, acest loc nu era complet sigur. Dacă *existaseră* omoruri inexplicabile care fuseseră trecute cu vederea sau uitate, asta trebuia să se fi întâmplat în Piaţa împrăştiată, unde neorânduiala, grijile şi înghesuiala miilor de însoţitori ai taberelor se legănau pe muchia nelegiuirii.

Crâşmăriţa îi puse o cupă în faţă. O cupă *micuţă,* cu un lichid limpede. Veil o ridică strâmbându-se.

— Crâşmăriţo, pe-a mea ai greşit-o! Am comandat safir. Ce-i aici, apă?

Bătăuşul de lângă ea chicoti, iar crâşmăriţa se opri locului şi o privi din cap până-n picioare. Se părea că Shallan făcuse deja una din greşelile de care se temea atât de tare.

— Copilă, zise crâşmăriţa, reuşind cumva să se rezeme de lăzile de lângă ea fără să dărâme vreuna, e aceeaşi chestie, dar fără infuziile fanteziste pe care le pun ochi-luminoşii în ea.

„Infuzii”?

— Eşti servitoare la vreo casă mare? întrebă încet femeia. Ai ieşit pentru prima oară noaptea pe cont propriu?

— Sigur că nu, zise Veil. Am mai făcut asta de sute de ori.

— Sigur că da, spuse femeia, vârându-şi o şuviţă pe după ureche, de unde îi alunecă la loc. Eşti sigură că asta vrei? Cred că am nişte vinuri prin spate, unele colorate, făcute ca pentru ochi-luminoşi. De fapt, sunt sigură că am un portocaliu plăcut.

Întinse mâna să recupereze cupa. Veil o apucă şi-i dădu tot conţinutul pe gât dintr-o singură înghiţitură. Se dovedi a fi una dintre cele mai mari greşeli din viaţa ei. Lichidul *ardea* ca focul! îşi simţi ochii ieşindu-i din orbite, începu să tuşească şi puţin lipsi să nu vomite drept pe tejghea.

Asta era vin? Avea mai degrabă gust de leşie. Ce era în neregulă cu oamenii ăştia? Nu avea pic de dulceaţă şi nici cea mai vagă aromă. Numai senzaţia aceea de arsură, ca şi cum cineva i-ar fi râcâit gâtlejul cu o perie! Simţi că i se încălzise faţa. Ce repede-şi făcea efectul!

Bătăuşul îşi acoperise faţa, încercând fără succes să nu râdă în hohote. Crâşmăriţa continuă s-o bată pe spate pe Shallan, care nu se oprise din tuşit.

— Uite, zise femeia, lasă-mă să-ţi aduc ceva care să-ţi alunge…

— Nu, gâfâi tânăra. Mă bucur pur şi simplu că am putut să beau vin din ăsta… din nou, după atâta vreme. Încă unul. Te rog!

Crâşmăriţa nu părea convinsă, deşi bătăuşul era complet captivat: se instalase pe scaun şi o privea pe Shallan, zâmbind cu gura până la urechi. Veil puse o sferă pe bar cu un gest sfidător şi crâşmăriţa îi umplu din nou cupa, fără tragere de inimă.

Deja alţi trei-patru inşi de pe scaunele din apropiere se întorseseră s-o privească. Minunat! Shallan se oţeli şi dădu vinul pe gât dintr-o singură înghiţitură.

Nu se dovedi a fi mai bun a doua oară. Se abţinu un moment, cu ochii plini de lacrimi, apoi dădu drumul unei rafale de tuse. Sfârşi ghemuită, tremurând, cu ochii închişi strâns. Era convinsă că lăsase să-i scape şi un chirăit lung.

Câţiva dintre cei prezenţi în cort aplaudară. Shallan o privi cu ochi înlăcrimaţi pe crâşmăriţa amuzată.

— A fost groaznic, zise ea şi tuşi. *Chiar* beţi lichidul ăsta cumplit?

— Vai, drăguţă, zise femeia, ăsta nu-i *nici pe departe* cel mai rău.

Veil gemu.

— Bine, mai dă-mi unul!

— Eşti sigu…

— Da, zise ea şi oftă.

Probabil că în seara asta nu avea să-şi facă o reputaţie, sau cel puţin nu aceea pe care şi-o dorea. Dar putea încerca să se deprindă să bea soluţia asta de curăţat.

Furtuni! Deja se simţea mai uşoară. Stomacului ei *nu-i* plăcea tratamentul primit. Se văzu silită să-şi înăbuşe un val de greaţă.

Continuând să chicotească, bătăuşul se mută cu un scaun mai aproape. Era un bărbat tânăr, cu părul tuns atât de scurt, încât îi stătea zburlit. Era alethi get-beget cu o piele foarte oacheşă şi bărbia întunecată de perişori negri.

— Ar trebui să-l sorbi, spuse el. Se duce-n jos mai bine sorbitură cu sorbitură.

— Grozav! în felul ăsta pot să-i savurez buchetul atroce. Atât de amar! Vinul ar trebui să fie dulce.

— Depinde cum îl faci, zise el, în timp ce crâşmăriţa îi dădu lui Shallan încă o cupă. Safirul poate fi uneori din tallew distilat, fără fructe în el, numai cu colorant care să-l accentueze. Dar ei nu servesc chestii cu adevărat tari la petrecerile ochi-luminoşilor, cu excepţia celor care ştiu ce să ceară.

— Te pricepi la alcool, spuse Veil.

Încăperea se clătină câteva clipe şi se linişti. Ea încercă să bea din nou, de data asta numai o înghiţitură.

— Ţine de meseria mea, zise el zâmbind larg. Sunt tocmit la o mulţime de ospeţe luxoase de-ale ochi-luminoşilor, aşa că mă descurc şi în locuri care au feţe de masă în loc de lăzi.

Fata pufni.

— Au nevoie de bătăuşi la ospeţele luxoase ale ochi-luminoşilor?

— Sigur că da, zise bărbatul, trosnindu-şi degetele. Nu trebuie decât să ştii cum să „însoţeşti” pe cineva afară din sala de ospeţe în loc să-l arunci în stradă. De fapt, e chiar mai simplu. Îşi înclină capul spre un umăr. Dar, în mod straniu, e totodată şi mai periculos.

Izbucni în râs.

„Kelekl Flirtează cu mine”, îşi dădu seama Veil când el se trase mai aproape.

Probabil că n-ar fi trebuit să fie chiar aşa de surprinsă. Venise singură şi, deşi Shallan n-ar fi descris-o niciodată pe Veil ca fiind „drăguţă”, nici urâtă nu era. Era o femeie normală, chiar dacă nerafinată, dar se îmbrăca bine şi era evident că avea bani. Avea faţa şi mâinile curate, iar hainele – deşi nu din mătase scumpă – erau la destulă distanţă de îmbrăcămintea muncitorilor.

La început, se simţi jignită de atenţiile lui. Se străduise atât să se transforme într-o fiinţă competentă şi dură ca stânca şi primul lucru pe care-l făcea era să atragă un bărbat? Unul care-şi trosnea degetele şi încerca s-o înveţe cum se bea alcool?

Doar ca să-i facă în ciudă, dădu restul cupei pe gât dintr-o suflare.

Se simţi imediat vinovată că se enervase pe el. N-ar fi trebuit să se simtă flatată? Desigur, Adolin *l-ar fi putut* distruge pe insul ăsta în toate modurile posibile. Adolin până şi degetele şi le trosnea mai zgomotos.

— Deci… din ce tabără militară eşti? întrebă bătăuşul.

— A lui Sebarial, răspunse Veil.

El încuviinţă, de parcă s-ar fi aşteptat la asta. Tabăra lui Sebarial fusese cea mai pestriţă. Mai conversară puţin, Shallan făcând câte un comentariu ocazional, în timp ce bătăuşul, pe nume Jor, spuse tot felul de poveşti înţesate cu digresiuni. Zâmbind tot timpul şi lăudându-se adesea.

Nu era chiar rău, deşi nu părea să-i pese ce anume zicea ea atât timp cât îl îndemna pe el să vorbească. Mai bău din lichidul ăla îngrozitor, dar se pomeni că mintea îi rătăcea.

Oamenii ăştia… fiecare avea o viaţă, o familie, iubiri, visuri. Unii stăteau pe lăzile lor singuri, cu umerii căzuţi, în timp ce alţii râdeau împreună cu prietenii. Unii reuşiseră să-şi păstreze hainele, aşa sărăcăcioase cum erau, rezonabil de curate, în timp ce ale altora erau pline de pete de crem şi urme de bere de lavis. Câţiva îi reaminteau de Tyn prin felul încrezător în care vorbeau şi prin interacţiunile lor, care erau un joc subtil de a se dovedi superiori celorlalţi.

Jor se opri, aşteptând ceva din partea ei. Ce… ce zisese? Cât timp îi rătăciseră gândurile, fusese mai greu să-i urmărească spusele.

— Continuă, zise ea.

El zâmbi şi începu altă poveste.

„N-o să pot să imit aşa ceva până când n-o să trăiesc aşa ceva”, îşi zise Shallan, rezemându-se de lada ei. „La fel cum nu le pot desena vieţile până n-am umblat printre ei.”

Crâşmăriţa se întoarse cu sticla şi tânăra încuviinţă. Ultima cupă n-o arsese pe gât la fel de rău ca precedentele.

— Eşti… sigură că mai vrei? o întrebă bătăuşul.

Furtuni! Chiar începea să-i fie greaţă *de-a binelea.* Băuse patru cupe, da, dar fuseseră mici. Clipi şi se răsuci în loc.

Încăperea se învârti cu ea, pierzându-şi contururile. Gemu şi-şi culcă fruntea pe masă. Bătăuşul de lângă ea oftă.

— Aş fi putut să-ţi zic că-ţi pierzi timpul, Jor, zise crâşmărita. Asta o să fie leşinată înainte să mai treac-o oră. Mă întreb ce-ncearcă să uite…

— Se bucură şi ea de un pic de timp liber, zise bărbatul.

— Sigur că da. Cu ochii ăia? Sunt sigură că despre asta-i vorba!

Crâşmăriţa se îndepărtă.

— Hei! zise Jor, înghiontind-o pe Shallan. Unde locuieşti? O să-ţi chem un palanchin să te ducă acasă. Eşti trează? Ar trebui să pleci înainte să fie prea târziu. Ştiu nişte purtători care-s de încredere.

— Păi… nici nu s-a făcut târziu, mormăi fata.

— E destul de târziu. Locul ăsta poate fi periculos, zise bărbatul.

— Daaa? întrebă Shallan şi licărirea unei amintiri se deşteptă în ea. Oamenii sunt înjunghiaţi?

— Din păcate, zise Jor.

— Ştii de-asa ceva?

— Nu se-ntâmplă în zona asta, sau cel puţin nu încă.

— Dar unde? Ca să… ca s-o ocolesc… spuse tânăra.

— Aleea lui All, zise el. Nu te apropia de locul ăla. Chiar noaptea trecută, cineva a fost înjunghiat în spatele unei taverne. L-au găsit mort.

— Ciudat… tare ciudat, nu? întrebă ea.

— Da. Ai auzit şi tu? se înfioră bărbatul.

Shallan se ridică să plece, dar camera se răsturnă cu ea şi se pomeni căzând lângă scaun. Jor încercă s-o prindă, însă ea aterizâ cu un bufnet, lovindu-şi cotul de podeaua de piatră. Absorbi imediat puţină Lumină de Furtună ca să-i treacă durerea.

Norul din mintea ei se împrăştie imediat şi capul încetă să i se mai învârtă. Într-o singură clipă, beţia îi dispăru complet.

Clipi nedumerită. „Uau!” Se ridică fără ajutorul lui Jor, îşi scutură haina şi-şi dădu părul la o parte de pe faţă.

— Mulţumesc, zise ea, dar exact asta e informaţia pe care o căutam. Crâsmărito, cum stăm cu socoteala?

Femeia se întoarse şi încremeni cu ochii la Shallan, turnând lichid într-o cupă până când dădu pe dinafară.

Tânăra îşi luă cupa, o dădu peste cap şi scurse şi ultima picătură.

— Marfa asta-i chiar bună, remarcă ea. Jor, mulţumesc de conversaţie!

Lăsă o sferă pe lăzi în chip de bacşiş, îşi puse pălăria, îl bătu afectuos pe bărbat pe obraz şi ieşi din cort.

— Părinte al Furtunilor! exclamă Jor în urma ei. Tocmai am fost luat de prost?

Afară încă era lume, ceea ce-i aminti de Kharbranth şi de pieţele sale deschise la miezul nopţii. Era logic. Nici soarele, nici luna nu pătrundeau pe coridoarele astea. Era uşor să pierzi socoteala timpului. În plus, deşi majoritatea oamenilor fuseseră puşi imediat la treabă, mulţi soldaţi aveau timp liber, nemaifiind nevoiţi să alerge pe platouri.

Shallan întrebă în stânga şi-n dreapta şi reuşi să afle unde se afla Aleea lui All.

— Lumina de Furtună m-a trezit din beţie, îi zise ea lui Model, care se târâse pe haina ei şi acum îi împodobea gulerul.

— Te-a lecuit de otravă.

— Asta o să fie folositoare.

— Mmm. Am crezut c-o să te înfurii. Ai băut otrava intenţionat, nu?

— Da, dar ideea nu era să mă îmbăt.

El zumzăi nedumerit.

— Atunci de ce ai băut-o?

— E complicat, zise Shallan şi oftă. N-am făcut o treabă prea bună acolo.

— Să te-mbeţi? Mmm. Te-ai străduit, nu glumă.

— Imed iat ce m-am îmbătat, imediat ce am pierdut controlul, Veil a dispărut.

— Veil e doar o faţă.

Nu. Veil era o femeie care nu chicotea când se îmbăta şi care nu scâncea, făcându-şi vânt cu palma, când băutura se dovedea prea tare pentru ea. Nu se purta niciodată ca o adolescentă prostuţă. Nici nu fusese ocrotită, încuiată practic departe de lume până când o luase razna şi-şi ucisese propria familie.

Shallan se opri locului, cuprinsă de o disperare subită.

— Fraţii mei! Model, nu i-am omorât, nu-i aşa?

— Poftim? zise el.

— Am vorbit cu Balat prin distrestie, zise ea, ducând o mână la frunte. Dar pe atunci făceam Luminurzire… chiar dacă nu eram pe deplin conştientă. Poate am născocit asta. Fiecare mesaj din partea lui. Propriile mele amintiri.

— Shallan, spuse Model, părând îngrijorat, fraţii tăi trăiesc. Mraize a zis că i-a salvat. Sunt pe drum încoace. Nu e o minciună. Vocea lui deveni mai firavă. Nu-ţi dai seama de diferenţă?

Ea adoptă din nou figura lui Veil şi durerea i se domoli.

— Ba da. Sigur că-mi dau seama.

Porni din nou.

— Shallan, zise sprenul. Este… mmm… ceva nu-i în regulă cu minciunile astea în care te învălui. Nu înţeleg.

— Trebuie doar să pătrund mai în profunzime, şopti ea. Nu pot fi Veil numai la suprafaţă.

Model zumzăi, o vibraţie discretă, anxioasă: într-un ritm rapid şi cu tonalităţi stridente. Tânăra îi ceru să tacă. Ajunsese la Aleea lui All. Un nume bizar pentru o tavernă, dar văzuse şi mai ciudate. Nu era nicidecum o alee, ci un grup de cinci corturi mari cusute laolaltă, fiecare de altă culoare. Dinăuntru răzbătea o lumină vagă.

Un bătăuş stătea la intrare. Era scund şi lătăreţ, cu o cicatrice care-i brăzda obrazul, îi traversa fruntea şi i se oprea pe scalp. O măsură pe Veil din cap până-n picioare, dar nu o opri când ea păşi – plină de siguranţă – în cort. Cu atâţia beţivi îngrămădiţi laolaltă, mirosea mai rău ca în cealaltă crâşmă. Corturile fuseseră cusute în aşa fel încât să creeze zone separate, firide întunecoase, iar într-unele existau chiar scaune şi mese în loc de lăzi. Oamenii aşezaţi la ele nu purtau îmbrăcămintea simplă a lucrătorilor, ci haine de piele, zdrenţe sau vestoane militare descheiate la nasturi.

„Mai bogată decât cealaltă tavernă şi în acelaşi timp mai rău-famată”, îşi zise Veil.

Se plimbă prin încăperea care, în ciuda opaiţelor cu ulei de pe unele mese, era destul de întunecoasă. Tejgheaua „barului” era o scândură pusă pe lăzi, dar în partea din mijloc o acoperiseră cu o pânză. Câţiva oameni îşi aşteptau băuturile. Tânăra îi ignoră.

— Care-i cea mai tare băutură pe care-o ai? îl întrebă pe cârciumar, un bărbat gras îmbrăcat în takama.

Lăsa impresia că ar fi un ochi-luminoşi, deşi era prea puţină lumină ca să-ţi dai seama cu siguranţă. Bărbatul o măsură din priviri.

— Safir veden, un singur butoi.

— Ce să spun! zise Veil. Dacă voiam apă, mă duceam la fântână. Sunt sigură că ai ceva mai tare.

Cârciumarul mârâi, apoi întinse mâna la spate şi luă o carafă cu un lichid limpede şi fără etichetă.

— Vin alb de-al mâncătorilor de coarne, zise el, trântindu-l pe masă. Habar n-am ce pun la fermentat ca să-l facă, dar e foarte bun la curăţat vopseaua.

— Perfect, zise tânăra, ciocnind între ele câteva sfere pe tejgheaua improvizată.

Ceilalţi îi aruncau priviri furioase pentru că nu respectase coada, dar, la auzul spuselor ei, expresiile lor deveniră amuzate.

Cârciumarul îi turnă lui Veil un pocal foarte mic şi i-l aşează dinainte. Ea îl dădu pe gât dintr-o înghiţitură. Shallan se cutremură în sinea ei la gândul arsurii ce urma: căldura care îi urcă imediat în obraji şi senzaţia aproape instantanee de greaţă, însoţită de un tremur al tuturor muşchilor în timp ce se străduia să nu vomite.

Dar se aşteptase la toate astea. Îşi ţinu respiraţia, înăbuşindu-şi greaţa, şi se *desfătă* cu senzaţiile. „Nu-i mai rău decât durerile de care sufăr deja”, îşi zise, simţind cum i se răspândeşte căldura prin trup.

— Grozav! zise ea. Lasă carafa!

Idioţii de la tejghea continuară să se holbeze în timp ce ea îşi turnă o nouă cupă de vin alb de-al mâncătorilor de coame şi-o dădu pe gât, simţindu-i căldura. Se răsuci şi-i cercetă pe ocupanţii cortului. De cine să se apropie mai întâi? Condeierele lui Aladar verificaseră registrele gărzii în căutarea altor persoane ucise la fel ca Sadeas şi se întorseseră cu mâinile goale, dar se putea ca un asasinat pe o alee dosnică să nu fi fost raportat. Spera însă că cei de aici aveau să ştie despre el.

Îşi mai turnă din băutura mâncătorilor de coarne. Deşi gustul ei era chiar mai cumplit decât al safirului veden, descoperi că avea ceva neaşteptat de plăcut. Goli a treia cupă, dar absorbi un crâmpei de Lumină de Furtună dintr-o sferă din punguţa ei – doar o fărâmiţă care se consumă imediat, fără s-o facă să strălucească –, pentru a se vindeca.

— La ce vă uitaţi? întrebă ea, privindu-i pe cei care stăteau la coadă la tejghea.

Oamenii se întoarseră şi cârciumarul dădu să pună dopul carafei. Veil îşi aşeză palma peste ea.

— N-am terminat cu asta!

— Ba da, zise cârciumarul, dându-i mâna la o parte. Dac-o ţii aşa, o să se-ntâmple una din două: fie o să-mi vomiţi pe toată tejgheaua, fie o să pici moartă. Nu eşti mâncătoare de coame. Băutura asta o să *te omoare.*

— Asta-i problema mea.

— Mizeria-i problema *mea,* zise cârciumarul, luând carafa. Am mai văzut eu de-astea ca tine, cu aerul ăsta hăituit. O să te îmbeţi şi-o să cauţi ceartă. Nu-mi pasă ce vrei să uiţi. Du-te şi găseşte-ţi alt loc unde s-o faci!

Veil ridică dintr-o sprânceană. Să fie dată afară din cea mai dubioasă crâşmă din toată piaţa? Ei, măcar aici reputaţia ei nu avea să sufere.

Îl apucă de braţ pe cârciumarul care tocmai bătea în retragere.

— N-am venit aici ca să-ţi dărâm taverna, amice, zise încet. Am venit în legătură cu un omor. Cineva care a fost omorât aici acum câteva zile.

Cârciumarul încremeni.

— Cine eşti? Lucrezi cu gărzile?

— Nu, fir-ar să fie! spuse ea.

„O poveste. Am nevoie de-o poveste!”

— Îl caut pe cel care-a omorât-o pe sora mea mai mică! — Şi ce-are a face cu crâşma mea?

— Am auzit zvonuri că s-ar fi găsit un cadavru prin preajmă.

— O femeie în toată firea, zise cârciumarul. Deci nu-i soră-ta.

— Sora mea n-a murit aici, zise Veil. A murit cât mai era în taberele militare. Îl caut pe cel care-a făcut-o.

Cârciumarul dădu să se elibereze din nou, dar ea se agăţă de braţul lui.

— Ascultă! Nu vreau să-ţi fac necazuri. Am nevoie doar de informaţii. Am auzit că au fost… împrejurări speciale legate de această moarte. Această moarte despre care se *zvoneşte.* Cel care a omorât-o pe soră-mea… e ceva ciudat cu el. Omoară de fiecare dată la fel. Te rog!

Bărbatul îi întâlni privirea. „Lasă-l să vadă”, îşi zise Veil. „Lasă-l să vadă o femeie dură, dar cu răni ascunse.” O poveste reflectată în privirea ei: o istorie pe care omul ăsta trebuia s-o creadă.

— Ne-am ocupat deja de cel care-a făcut-o, zise cârciumarul încet.

— Trebuie să ştiu dacă-i acelaşi ucigaş pe care-l caut eu. Vreau să ştiu amănunte despre omor, oricât de scârboase ar fi.

— Nu pot să spun nimic, şopti bărbatul, dar îi indică din cap unul din alcovurile făcute când fuseseră cusute corturile laolaltă, unde nişte umbre indicau prezenţa unor persoane care beau. Ei ţi-ar putea spune mai multe.

— Cine sunt?

— Nişte derbedei ca toţi derbedeii, spuse cârciumarul. Dar pe ei îi plătesc să ţină necazurile departe de crâşma mea. Dacă cineva ar *tulbura* liniştea localului până-ntr-atât încât să existe riscul ca autorităţile să-l închidă – aşa cum îi place lui Aladar –, ei sunt oamenii care ar avea grijă de problema respectivă. Nu zic mai multe.

Veil îi mulţumi cu o înclinare a capului, dar nu-i eliberă braţul. Ciocăni cu degetul în cupă şi înclină capul plină de speranţă. Cârciumarul oftă şi-i mai turnă o porţie de vin alb de-al mâncătorilor de coarne, pe care ea îl plăti, apoi sorbi în timp ce se îndepărta de tejghea.

Alcovul care-i fusese indicat avea o singură masă, la care stătea un grup pestriţ de zurbagii. Bărbaţii purtau veşminte specifice păturii superioare a alethilor: tunici şi pantaloni ţepeni ca de uniformă, centuri şi cămăşi cu nasturi. Aici, tunicile erau desfăcute şi cămăşile le ieşeau din pantaloni. Două femei chiar purtau havah, deşi o alta avea pantaloni şi haină, nu prea diferite de cele purtate de Veil, întregul grup îi reamintea de Tyn prin maniera aproape *deliberată* în care lenevea. Îţi trebuia efort ca să pari atât de indiferent.

Exista un loc liber, aşa că tânăra se apropie şi-l ocupă. Femeia ochi-luminoşi din faţa ei reduse la tăcere un bărbat care trăncănea, punându-i degetele pe buze. Purta havah, dar fără mâneca modestiei. În schimb, avea o mănuşă cu degetele decupate îndrăzneţ la nivelul articulaţiilor.

— Ăla-i locul lui Ur, îi zise femeia. Când revine de la umblătoare, ar fi mai bine să fii deja plecată.

— Atunci o să fiu rapidă, răspunse ea, dând pe gât restul băuturii şi savurându-i căldura. O femeie a fost găsită moartă aici. Cred că-i posibil ca ucigaşul ei să fie cel care a omorât o persoană dragă mie. Mi s-a spus că „v-aţi ocupat” deja de ucigaş, dar trebuie să aud cu urechile mele.

— Hei, zise un bărbat sclivisit, care purta o haină albastră cu tăieturi prin care să i se vadă căptuşeala galbenă. Tu eşti cea care bea vin alb de-al mâncătorilor de coarne. Bătrânu’ Sullik ţine carafa aia numai aşa, în glumă.

Femeia în havah împreună mâinile pe masă şi o inspec- tă pe Veil.

— Uite ce-i, spuse tânăra, spuneţi-mi cât o să mă coste informaţia şi gata!

— Nu poţi să cumperi ce nu-i de vânzare, zise femeia.

— Totu-i de vânzare dacă ştii cum să-ntrebi, spuse Veil.

— Ceea ce tu nu faci.

— Uite ce-i, zise fata, încercând să prindă privirea femeii. Ascultă-mă! Sora mea mai mică…

O mână poposi pe umărul lui Shallan şi, privind în sus, descoperi un mâncător de coarne uriaş stând în spatele ei. Furtuni, trebuie că avea mai bine de un stânjen în înălţime!

— Aciesta, rosti el, transformând e-ul într-un „ie”, ieste locul mieu.

O săltă de pe scaun şi-o azvârli de-a-ndăratelea la podea, în timp ce cupa ei se răsturna şi taşca i se răsucea, încurcându-i-se în jurul braţelor. Se opri din rostogolit năucită, în vreme ce bărbatul uriaş se aşeza pe scaun. I se păru că simte sufletul obiectului gemând în semn de protest.

Veil mârâi şi se ridică. Îşi smulse tasca şi-o lăsă să cadă la podea, apoi extrase din ea o batistă şi cuţitul. Avea lama îngustă şi ascuţită, lungă, dar mai subţire decât a celui de la centură.

Îşi culese pălăria şi o scutură de praf, apoi o puse la loc şi se apropie din nou de masă. Shallan ura conflictele, însă lui Veil îi plăceau.

— Măi, măi, zise ea, punându-şi mâna interzisă peste imensa mână stângă a mâncătorului de coarne, care era răsfirată pe masă. Se aplecă la urechea lui. Zici că-i locul tău, dar nu-ţi văd numele trecut pe el.

Uriaşul o privi, nedumerit de intimitatea stranie a gestului de a-şi aşeza mâna interzisă peste a lui.

— Dă-mi voie să-ţi arăt, urmă ea, scoţând cuţitul şi sprijinindu-i vârful de dosul palmei ei, care era lipită de a lui.

— Ce-i asta? întrebă el, părând amuzat. Te dai mare, faci pe dura? Am văzut bărbaţi pretinzând…

Veil înfipse cuţitul prin mâna ei, printr-a lui şi în blatul mesei. Mâncătorul de coarne urlă şi-şi smuci mâna în sus, silind-o să smulgă cuţitul din ambele mâini. Bărbatul se răsturnă de pe scaun în graba lui de a se îndepărta de ea.

Tânăra se aşează din nou la loc. Scoase batista din buzunar şi şi-o înfăşură în jurul mâinii însângerate. Asta avea să ascundă faptul că urma să-şi vindece tăietura.

Ceea ce nu se grăbi să facă. Trebuia să fie văzută sângerând. În schimb – în timp ce o parte din ea se minuna că-şi păstrase calmul – îşi recuperă cuţitul, care căzuse lângă masă.

— Eşti nebună! zise uriaşul, ridicându-se în picioare şi ţinându-se de mâna însângerată. Eşti *ana'kai* nebună!

— O, stai aşa! spuse Veil, ciocănind cu cuţitul în masă. Ia uite, îţi văd semnătura aici, în sânge. Locul lui Ur. Am greşit. Se încruntă. Dar şi semnătura mea e aici. Presupun că poţi să-mi stai în poală, dacă vrei.

— O să te strâng de gât! zise uriaşul, uitându-se urât la cei din încăperea principală a cortului, care se îngrămădiseră şuşotind în jurul intrării odăiţei lor. O să te…

— Taci, Ur! zise femeia în havah.

El se bâlbâi.

— Dar, Betha…

— Crezi că dacă-mi ataci prietenii o să fiu *mai dispusă* să vorbesc? o întrebă femeia pe Veil.

— De fapt, îmi voiam locul înapoi, răspunse tânăra, ridicând din umeri şi scrijelind masa cu cuţitul. Dar, dacă vrei să mă apuc să rănesc oameni, presupun c-o pot face şi pe-asta.

— Chiar eşti nebună, zise Betha.

— Nu. Pur şi simplu nu consider grupuleţul tău o ameninţare, spuse ea, continuând să scrijelească masa cu cuţitul. Am încercat cu frumosul şi răbdarea mea e pe terminate. Este momentul să-mi spui ce vreau să ştiu, înainte ca discuţia să ia o turnură urâtă.

Betha se încruntă, apoi se uită la desenul scrijelit de Veil pe blatul mesei. Trei diamante întrepătrunse.

Simbolul Duhurilor însângerate.

Tânăra pariase că femeia va şti ce înseamnă. Păreau soiul de oameni care-ar fi ştiut aşa ceva: bătăuşi mărunti, da, totuşi prezenţi pe o piaţă importantă. Nu era sigură cât de secretoşi erau Mraize şi ai lui cu simbolul lor, dar faptul că şi-l tatuaseră pe trupuri îi indicase că nu era un mare mister. Mai mult un avertisment, ca al cremlingilor care îşi arătau cleştii roşii ca să se ştie că sunt otrăvitori.

Într-adevăr, în clipa când dădu cu ochii de simbol, Betha icni încet.

— Nu… nu vrem s-avem nimic de-a face cu ăi ca voi, zise ea.

Unul dintre bărbaţii de la masă se ridică tremurând şi»» privi în toate părţile, ca şi cum s-ar fi aşteptat ca asasinii să-l doboare pe loc.

„Uau!” îşi spuse Veil. Nici înfigând cuţitul în mâna unuia dintre membrii lor nu reuşise să le provoace o reacţie atât de puternică.

Curios însă, o altă femeie de la masă – mai tânără, scundă, îmbrăcată în havah – se aplecă înainte, interesată.

— Ucigaşul, zise tânăra. Ce s-a întâmplat cu el?

— L-am pus pe Ur să-l scoată afară şi să-l arunce de pe platou, răspunse Betha. Dar… cum te-ar putea interesa un ins ca el pe *tine?* Era vorba doar de Ned.

— Ned?

— Un beţivan din tabăra lui Sadeas, zise unul dintre bărbaţi. Făcea urât la beţie, mereu căuta ceartă.

— Şi-a omorât nevasta, spuse Betha. Mare păcat, după ce ea l-a urmat taman pân-aci. Presupun că niciunul dintre noi n-a prea avut de ales, cu furtuna aia. Dar chiar şi-aşa…

— Şi Ned ăsta şi-a omorât soţia înfigându-i un cuţit în ochi? întrebă Veil.

— Cum? Nu! A sugrumat-o! Săracu' fraier!

„A sugrumat-o?"

— Asta a fost tot? întrebă ea. Nicio rană de cuţit?

Betha clătină din cap cu un aer nedumerit.

„Părinte al Furtunii!" îşi zise Veil. Deci era o fundătură? — Am auzit totuşi că omorul ar fi fost cam ciudat.

— Nu, zise bărbatul care se ridicase în picioare, apoi se aşeză la loc lângă Betha cu cuţitul tras. Îl puse pe masă, în faţa lor. Ştiam cu toţii că într-o bună zi Ned va merge prea departe. Toţi ştiau. Nu cred c-a fost surprins careva când ea a încercat să-l târască afară din tavernă într-o noapte şi el a depăşit orice limită.

„Chiar şi pe-a platoului", îşi spuse ea. „Cel puţin după ce-a pus Ur mâna pe el."

— Se pare că v-am irosit timpul, zise Veil, ridicându-se de la masă. O să las nişte sfere la cârciumar. În noaptea asta vă plătesc eu consumaţia.

Se uită către Ur, care se aţinea prin preajmă, privind-o posomorât. Îşi flutură spre el degetele însângerate şi porni spre încăperea principală a tavernei.

Rămase în prag, calculându-şi următoarea mişcare. Mâna îi zvâcnea dureros, dar o ignoră. Fundătură… Poate fusese o naivitate din partea ei să creadă că putea rezolva în câteva ore ceva cu care Adolin îşi bătuse capul săptămâni întregi.

— Hai, Ur, nu mai fi bosumflat, răsună din spatele ei vocea Bethei, venind dinspre alcov. Măcar e vorba doar de o mână. Având în vedere cine era, putea fi *mult* mai rău.

— Dar de ce era atât de interesată de Ned? întrebă uriaşul. O să se întoarcă fiindcă l-am omorât eu?

— Nu-l căuta pe el! se răsti una din celelalte. Femei. N-ai ascultat? Nu-i pasă nimănui că Ned a ucis-o pe biata Rem. Tăcu, apoi urmă: Sigur, poate că-i vorba de cealaltă femeie pe care-a omorât-o.

Veil simţi şocul cutremurând-o. Se răsuci şi intră din nou în alcov. Ur scânci şi se făcu mic, tinându-se de mâna rănită.

— A fost şi *altă* crimă? întrebă ea poruncitor.

— Ăăă… Betha îşi umezi buzele. Voiam să-ţi zic, dar ai plecat atât de repede…

— Vorbeşte!

— Am fi lăsat gărzile să se ocupe de Ned, dar el nu s-a mulţumit s-o omoare doar pe săraca Rem.

— A mai omorât pe cineva?

Femeia încuviinţă.

— Pe una din slujnicele de-aici. *Asta* chiar n-o puteam trece cu vederea. Vezi tu, noi avem grijă de locul ăsta. Aşa că Ur a trebuit să-l ia pe Ned la o plimbare lungă.

Bărbatul cu cuţitul îşi frecă bărbia.

— E tare ciudat că s-a întors şi-a omorât-o pe slujnică chiar în noaptea următoare. A lăsat cadavrul după colţ faţă de locul unde a ucis-o pe biata Rem.

— Tot timpul cât l-am dus pe drumul fără întoarcere a urlat că pe-a doua n-a omorât-o el, bombăni Ur.

— El a făcut-o, zise Betha. Slujnica era sugrumată, la fel ca Rem, şi cadavrul fusese lăsat în aceeaşi poziţie. Avea chiar urma inelului său pe bărbie, la fel ca Rem. Ochii ei căprui aveau o privire goală, ca şi cum ar fi privit din nou cadavrul aşa cum fusese găsit. Exact aceleaşi urme. Să vezi şi să nu crezi.

„Altă crimă dublă”, îşi zise Veil. „Furtuni! Ce-nseamnă asta?”

Se simţea ameţită, deşi nu ştia dacă din cauza băuturii sau a imaginii nedorite a femeilor sugrumate. Se duse şi-i lăsă cârciumarului câteva sfere – probabil prea multe –, apoi agăţă cu degetul mare carafa de vin alb de-al mâncătorilor de coarne şi dispăru cu ea în noapte.

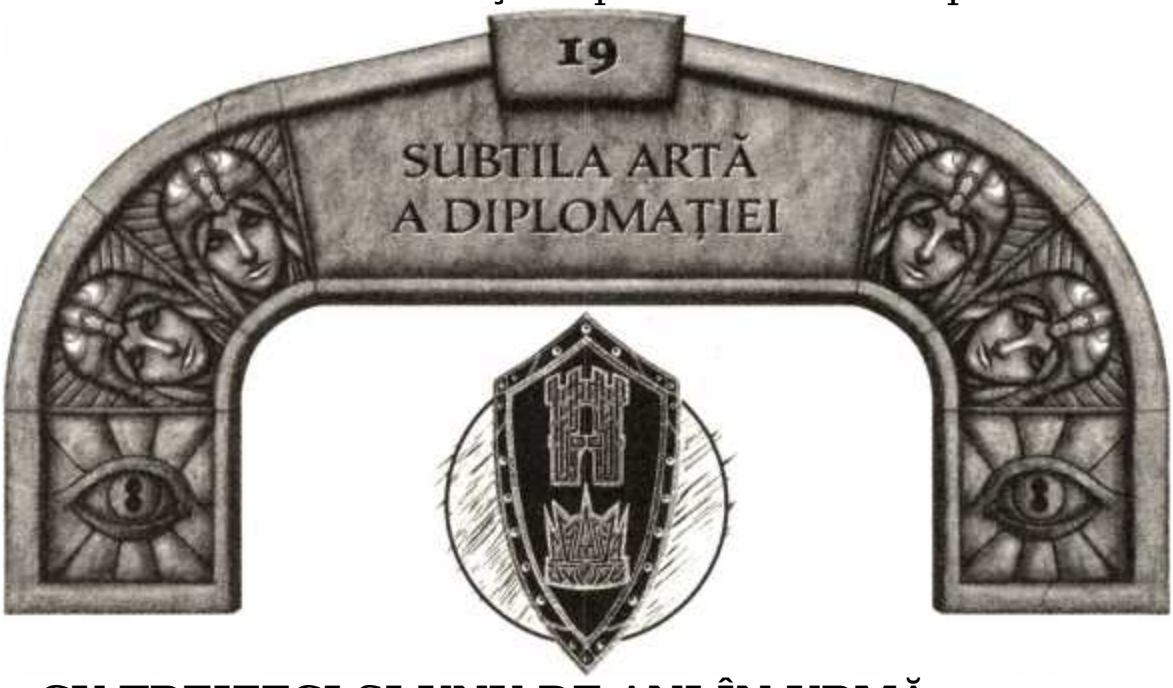

CU TREIZECI ŞI UNU DE ANI ÎN URMĂ

Pe masă pâlpâia o lumânare şi Dalinar aprinse capătul şervetului de la ea, făcând să se ridice în aer o panglică subţire de fum acru. Stupide mai erau lumânările decorative! Care era rostul lor? Să arate frumos? Nu foloseau sfere tocmai pentru că luminau mai bine decât lumânările?

O uitătură severă a lui Gavilar şi prinţul renunţă să mai ardă şervetul şi se rezemă de spătar cu o stacană de vin violet în mână. Soiul de vin puternic şi aromat al cărui miros îl puteai simţi din partea opusă a încăperii. Dinaintea lui se întindea o sală de ospeţe, zeci de mese înşirate pe podeaua unei încăperi mari de piatră. Înăuntru era mult prea cald şi sudoarea îi făcea braţele şi fruntea să furnice. Poate că erau prea multe lumânări.

Dincolo de sala de ospeţe, furtuna se dezlănţuia ca un nebun care fusese pus sub lacăt, neputincios şi ignorat.

— Dar cum vă descurcaţi în timpul marilor furtuni, Luminăţie? îl întrebă Toh pe Gavilar.

Bărbatul înalt şi blond venit din Apus stătea cu ei la masa principală.

— O planificare bună scuteşte armata să iasă pe durata marilor furtuni, cu rare excepţii, explică Gavilar. Adăposturile sunt răspândite în Alethkar. Dacă vreo campanie durează mai mult decât ne-am aşteptat, putem împărţi armata şi ne retragem în câteva aşezări, în siguranţă.

— Şi dacă sunteţi în toiul unui asediu? întrebă Toh.

— Asediile sunt rare aici, Luminlord Toh, zise Gavilar chicotind.

— În mod sigur există cetăţi fortificate, spuse apuseanul. Faimosul tău Kholinar are ziduri măreţe, nu?

Bărbatul din apus avea un accent pronunţat şi vorbea într-o manieră poticnită, iritantă. Suna stupid.

— Uiţi Animmozii, zise regele. Da, mai au loc asedii când şi când, dar este greu să flămânzeşti armata unei cetăţi când are Animmozi şi smaralde cu care să producă hrană. Aşa că preferăm să doborâm zidurile cât de repede putem sau – mai adesea – să ocupăm terenul mai ridicat şi să batem aşezarea cu catapultele.

Toh încuviinţă, părând fascinat.

— Animmozi. În Rira sau în Iri nu avem aşa ceva. Fascinant, fascinant… Şi aici sunt atâtea Cristale! Probabil jumătate din Săbiile şi Armurile din lume, toate în regatele voriniste. Heralzii înşişi vă favorizează.

Dalinar luă o gură zdravănă de vin. Afară, tunetul făcea adăpostul să se zgâlţâie. Marea furtună se dezlănţuise.

Înăuntru, servitorii le aduceau bărbaţilor hălci de carne de porc şi gheare de lanka gătite într-un sos aromat. Femeile se ospătau altundeva, inclusiv, din câte auzise el, sora lui Toh. Dalinar n-o întâlnise încă. Cei doi ochi-lumi-

noşi din Apus sosiseră doar cu o oră înainte de începerea furtunii.

În curând, sala se umplu de rumoarea vocilor. Prinţul atacă ghearele de lanka, spărgându-le cu stacana lui de bere şi înfigându-şi dinţii în carne. Ospăţul ăsta părea prea politicos. Unde erau muzica, râsetele? Femeile? De ce mâncau în altă încăpere?

Viaţa se schimbase în ultimii ani de cuceriri. Cei din urmă patru înalţi prinţi rămaşi se menţineau fermi şi prezentau un front unit. Luptele îndârjite de odinioară băteau pasul pe loc. Tot mai mult din timpul lui Gavilar era ocupat cu administrarea regatului său, care nu era decât pe jumătate din cât ar fi vrut să fie, dar tot necesita eforturi.

Politica! Regele şi Sadeas nu-l sileau să se implice prea des în ea, însă tot era nevoit să ia parte la ospeţe ca ăsta, în loc să cineze cu oamenii lui. Supse carnea de pe o gheară şi-l privi pe rege cum discuta cu străinul. Furtuni! Gavilar chiar avea o înfăţişare regală cu barba pieptănată aşa şi cu degetele scânteindu-i de nestemate. Purta o uniformă în noul stil. Oficială, ţeapănă. În schimb, Dalinar îmbrăcase takama lui ca o fustă şi avea pe deasupra o tunică până la jumătatea pulpelor, care-i lăsa pieptul dezgolit.

Sadeas se întreţinea cu un grup de ofiţeri inferiori ochi-luminoşi la o masă aflată în capătul opus al sălii. Fiecare membru al acelui grup fusese ales cu grijă: erau bărbaţi cu loialităţi incerte. El avea să le vorbească, să-i măgulească, să-i convingă. Şi, dacă era îngrijorat, avea să găsească o cale de a-i elimina. Nu prin intermediul asasinilor, desigur. Toţi găseau dezgustătoare astfel de acţiuni: nu aşa procedau alethii. În schimb, aveau să-l manevreze pe nefericit către un duel cu Dalinar sau să-l trimită în linia întâi a unui asalt, lalai, soţia lui Sadeas, îşi petrecea impresionant de mult timp concepând planuri noi ca să scape de aliaţii îndoielnici.

Prinţul termină ghearele, apoi se întoarse spre friptura de porc, o halcă suculentă de carne înotând în sos. La ospăţul

ăsta mâncarea *chiar era* mai bună. Îşi dorea numai să nu se fi simţit atât de inutil aici. Gavilar încheia alianţe. Sadeas rezolva probleme. Ăştia doi puteau aborda o sală de ospeţe ca pe un câmp de luptă.

Dalinar duse mâna la centură după cuţit, ca să taie friptura. Dar cuţitul nu era acolo.

Înghiţi-l-ar Iadul! I-l împrumutase lui Teleb, nu? Privi friptura de porc, adulmecă aroma condimentată a sosului şi simţi că-i lasă gura apă. Fu cât pe ce să mănânce cu degetele, apoi îşi ridică privirea. Toţi ceilalţi mâncau elegant, cu tacâmuri, însă servitorii uitaseră să-i aducă şi lui un cuţit.

Înghiţi-l-ar Iadul înc-o dată! Se rezemă de spătar şi-şi legănă stacana, cerând să i se mai toarne vin. Alături, Gavilar şi străinul continuau să discute.

— Campania ta de aici a fost *impresionantă,* Luminate Kholin, zise Toh. Se întrezăreşte în tine strălucirea strămoşului tău, măreţul Făuritor al Soarelui.

— Să sperăm că realizările mele nu vor fi la fel de efemere ca alt; lui, remarcă regele.

— Efemere! A reunit Alethkarul, Luminăţie! N-ar trebui să vorbeşti aşa despre el. Eşti urmaşul său, corect?

— Toţi suntem, zise Gavilar. Casa Kholin. Casa Sadeas… toate cele z; ece principate. Fondatorii lor au fost fiii lui, să ştii. Aşa că da, urmele trecerii lui stăruie, dar imperiul lui nu a durat nici măcar o generaţie după moartea sa. Mă întreb ce a fost greşit în viziunea sau în planurile lui, încât marele său imperiu să se destrame atât de repede.

Furtuna vui. Dalinar încercă să atragă atenţia unui servitor ca să-i ceară un cuţit de cinat, dar toţi erau prea ocupaţi alergând de colo-colo şi îngrijindu-se de nevoile celorlalţi oaspeţi.

Oftă, apoi se ridică, se întinse şi se îndreptă spre uşă cu stacana goală în mână. Pierdut în gânduri, dădu în lături bara de la uşă, împinse în lături construcţia masivă de lemn şi ieşi.

O rafală de ploaie rece ca gheaţa îl scăldă până la piele şi vântul îl asaltă atât de tare, încât îl făcu să se poticnească. Marea furtună era în toi şi fulgerele cădeau de sus ca atacurile Heralzilor puşi pe răzbunare.

Dalinar se îndepărtă prin ploaie, cu tunica fluturându-i pe lângă trup. Gavilar vorbea tot mai mult despre moştenire, regat, responsabilitate. Ce se întâmplase cu bucuria luptei, când te năpusteai călare în bătălie, râzând?

Tunetul bubuia şi fulgerele ocazionale abia erau suficient de luminoase ca să vezi, dar prinţul cunoştea destul de bine locul. Era un popas de furtună, construit să adăpostească oştile aflate în patrulare pe timpul marilor furtuni. El şi Gavilar erau cantonaţi aici de mai bine de patru luni, adunând tributul de la fermele învecinate şi ameninţând Casa Evavakh chiar din interiorul graniţelor ei.

Găsi baraca pe care o căuta şi bătu la uşă. Nu-i răspunse nimeni, aşa că îşi chemă Cristalsabia, îi strecură vârful printre uşile duble şi reteză bara de dinăuntru. Împinse uşa în lături şi descoperi un grup de bărbaţi cu ochii holbaţi, aliniindu-se în grabă în formaţie defensivă, înconjuraţi de spai- mospreni şi strângându-şi nervoşi armele în mâini.

— Teleb, zise Dalinar, oprindu-se în prag. Ţi-am împrumutat cuţitul de la centură? Cel favorit, cu mâner din fildeş de creastă-albă?

Soldatul înalt, aflat în rândul al doilea al oamenilor îngroziţi, îl privi cu gura căscată.

— Aăă, *cuţitul* tău, Luminăţie?

— L-am pierdut pe undeva, zise prinţul. Ţi l-am împrumutat ţie, nu?

— Ţi l-am dat înapoi, domnule, spuse Teleb. L-ai folosit ca să scoţi aşchia aia din sa, mai tii minte?

— Pe focurile Iadului! Ai dreptate. *Ce-am făcut* cu blestemăţia aia?

Dalinar se desprinse din prag şi ieşi din nou în furtună.

Poate că grijile lui aveau de-a face mai degrabă cu sine decât cu Gavilar. Zilele astea, bătăliile Casei Kholin păreau

atât de calculate, iar în ultimele luni eforturile fuseseră concentrate mai mult pe ceea ce se petrecea în afara câmpului de luptă. Dalinar se simţea lăsat în urmă, ca o carapace lepădată de un cremling după năpârlire.

O rafală explozivă de vânt îl azvârli într-un perete şi prinţul se împletici, apoi păşi îndărăt, îndemnat de instincte pe care nu le putea defini. Un bolovan imens se izbi de zid şi ricoşă. Zări în depărtare ceva luminos: o siluetă imensă ce se deplasa pe picioare subţiri şi strălucitoare.

Dalinar se retrase de-a-ndăratelea până la sala de ospeţe, îi făcu un semn nepoliticos arătării, împinse uşa în lături azvârlind cât colo doi servitori care o ţinuseră închisă şi reveni înăuntru. Cu apa curgând şiroaie de pe el, se apropie de masa principală, unde se trânti pe jilţul său şi-şi puse stacana pe masă. Minunat! Acum era ud şi *tot* nu-şi putea mânca friptura!

Toţi amuţiseră. O mare de priviri se aţintise asupra lui.

— Frate? întrebă regele, vocea lui fiind unicul sunet din încăpere. E… totul în regulă?

— Mi-am pierdut afurisitul de cuţit, zise Dalinar. Am crezut că l-am lăsat în celălalt adăpost.

Îşi ridică stacana şi luă o înghiţitură neglijentă şi zgomotoasă de apă de ploaie.

— Lord Gavilar, scuzaţi-mă! se bâlbâi Toh. Eu… cred că am nevoie de ceva răcoritor.

Apuseanul blond se ridică de la locul său, făcu o plecăciune şi traversă încăperea către locul unde un maestru-slujitor oferea de băut. Părea mai palid la faţă decât erau în mod normal cei din neamul său.

— Ce-a păţit? întrebă Dalinar, trăgându-şi scaunul mai aproape de fratele său.

— Probabil cunoscuţii lui nu ies nonşalanţi la plimbare printr-o mare furtună, zise Gavilar, părând amuzat.

— Ptiu! E un popas fortificat, numai ziduri şi adăposturi. Nu trebuie să ne fie frică de un vântuleţ acolo.

— Toh e de altă părere, crede-mă!

— Zâmbeşti cu gura până la urechi.

— Dalinar, este posibil ca tu să fi demonstrat în doar câteva clipe un argument pe care m-am chinuit o jumătate de oră să-l formulez în termeni diplomatici. Apuseanul se întreabă dacă suntem suficient de puternici ca să-l protejăm.

— Despre asta a fost discuţia?

— Indirect, da.

— Aha. Mă bucur c-am fost de ajutor, zise prinţul şi luă o gheară din farfuria lui Gavilar. Ce trebuie să fac ca să-l determin pe unul din servitorii ăştia sclivisiţi să-mi aducă un afurisit de cuţit?

— Dalinar, ăştia sunt maeştri-slujitori, spuse fratele său, ridicând mâna într-un fel anume. Asta-i semnul că-ţi trebuie ceva, mai ţii minte?

— Nu.

— Chiar ar trebui să fii mai atent, zise regele. Nu mai trăim în colibe.

Nu trăiseră niciodată în colibe. Erau membri ai Casei Kholin, moştenitorii uneia dintre cele mai măreţe cetăţi din lume, chiar dacă Dalinar o văzuse pentru prima oară abia la doisprezece ani. Nu-i plăcea că Gavilar începea să se convingă de povestea care circula prin regat şi pretindea că ramura lor din familie fusese până de curând una de zurbagii înapoiaţi, iar principatul lor – o fundătură.

Un stol de servitori în livrele albe şi negre îl înconjură pe Gavilar şi el ceru un cuţit de cinat pentru Dalinar. În timp ce se împrăştiau ca să-i ducă la îndeplinire porunca, uşile sălii de ospeţe a femeilor se deschiseră şi o siluetă se strecură înăuntru.

Prinţului i se tăie respiraţia. În părul lui Navani erau împletite mici rubine scânteietoare, asortate la culoare cu medalionul şi brăţara ei. Obrazul oacheş, părul negru precum cerneala specific alethilor, buzele roşii arcuite într-un zâmbet cunoscător. Şi un trup… un trup care putea face un bărbat să plângă de dorinţă.

Soţia fratelui său.

Dalinar strânse din dinţi şi ridică mâna într-un gest care-l imita pe al lui Gavilar. Un servitor se apropie cu paşi vioi.

— Luminăţie, zise el, vă voi îndeplini dorinţele, desigur, deşi poate aţi vrea să ştiţi că semnul pe care l-aţi făcut este greşit. Dacă-mi permiteţi să vă arăt…

Prinţul făcu un gest nepoliticos.

— Aşa-i mai bine?

— Ăăă…

— Vin, spuse Dalinar, legănând stacana către el. Violet. Suficient ca să umple chestia asta de cel puţin trei ori.

— Şi ce soi anume v-aţi dori, Luminăţie?

El aruncă o privire către Navani.

— P-ăla care-i mai aproape.

Femeia pluti printre mese, urmată de silueta mai lătăreaţă a lui lalai Sadeas. Niciuneia nu părea să-i pese că erau singurele femei ochi-luminoşi din încăpere.

— Ce s-a întâmplat cu solul? zise Navani când ajunse.

Se strecură între prinţ şi Gavilar şi un servitor îi aduse un scaun.

— L-a pus pe fugă Dalinar, spuse regele.

Parfumul ei era ameţitor. Prinţul îşi trase scaunul în lături, încercând să-şi controleze expresia feţei. Trebuia să fie ferm, să n-o lase să afle că prezenţa ei îl încălzea, îl trezea la viaţă cum n-o făcea nimic altceva în afară de luptă.

Lalai îşi trase un scaun pentru sine şi un servitor îi aduse vin lui Dalinar. Ca să se calmeze, trase o gură zdravănă de băutură direct din carafă.

— Am evaluat-o pe soră-sa, zise lalai, aplecându-se către Gavilar din partea cealaltă. E puţintel cam insipidă…

— *Putinţei?* exclamă Navani.

— …dai sunt destul de sigură că-i onestă.

— Şi fratele pare la fel, spuse regele, frecându-şi bărbia şi studiindu-l pe Toh, care sorbea dintr-o cupă lângă masa cu băuturi. Inocent, naiv. Cred că-i sincer.

— E un sicofant, mârâi prinţul.

— E un om fără casă, Dalinar, zise lalai. Fără loialitate, la mila celor care-l vor primi. Şi are o singură carte pe care o poate juca pentru a-şi asigura viitorul.

Cristalarmura.

Luată din căminul său din Rira şi adusă în est, la cea mai mare distanţă pe care Toh putea s-o pună între el şi rudele lui, revoltate, din câte se spunea, că această moştenire preţioasă le fusese furată.

— Nu are armura cu el, zise Gavilar. Măcar este suficient de deştept ca să n-o care cu sine. Înainte să ne-o dea, o să vrea garanţii. Garanţii solide.

— Uite cum se holbează la Dalinar! zise Navani. L-ai impresionat. Îl privi pieziş. Eşti ud?

Prinţul îşi trecu mâna prin păr. Furtuni! Nu se simţise jenat când înfruntase privirile mulţimii din încăpere, dar dinaintea ei se pomeni roşind.

Gavilar râse.

— A ieşit la o plimbărică.

— Glumeşti! zise lalai, trăgându-se la o parte ca să-i facă loc lui Sadeas la masa principală.

Bărbatul cu faţa bulboasă se aşează pe acelaşi scaun cu ea, ocupând fiecare câte o jumătate. Lăsă pe masă o farfurie plină cu gheare în sos roşu intens. Lalai le atacă imediat. Era una dintre puţinele femei pe care le ştia Dalinar căreia îi plăceau mâncărurile bărbaţilor.

— Despre ce discutăm? întrebă Sadeas, alungând un maestru-slujitor care se apropia cu un scaun şi petrecându-şi braţul pe după umerii soţiei sale.

— Despre însurătoarea lui Dalinar, zise lalai.

— Ce? exclamă prinţul, înecându-se cu vinul.

— *Ăsta-i* motivul pentru toate astea, nu? continuă femeia. Ei vor pe cineva care să-i protejeze, un ins pe care familia lor se va teme să-l atace. Dar Toh şi sora lui nu se vor mulţumi să primească azil politic. Îşi vor dori să fie

implicaţi. Să-şi amestece sângele cu linia casei regale, ca să zic aşa.

Dalinar mai luă o gură zdravănă de vin.

— Ai *putea* să încerci şi apa din când în când, îi zise Sadeas.

— Am băut apă de ploaie mai devreme. Toţi m-au privit ciudat.

Navani îi zâmbi. Nu era suficient vin pe lume ca să-l pregătească pentru privirea de dincolo de acest zâmbet, atât de pătrunzătoare şi cercetătoare.

— Ar putea fi ceea ce ne trebuie, zise Gavilar. Nu ne oferă numai o Armură, ci şi aparenţa că am vorbi în numele întregului Alethkar. Dacă oamenii din afara regatului încep să vină la mine în căutarea unui refugiu sau ca să încheiem tratate, am putea să-i facem pe înalţii prinţi rămaşi să se răzgândească. Am putea uni ţara asta nu continuând războiul, ci pur şi simplu prin forţa *legitimităţii.*

În cele din urmă, o servitoare sosi cu un cuţit pentru Dalinar. El îl luă nerăbdător, apoi, în timp ce femeia se îndepărta, se încruntă.

— Ce-i? îl întrebă Navani.

— Flecuşteţul ăsta? întrebă prinţul, luând cuţitul delicat între două degete şi legănându-l. Cum o să mănânc friptură de porc cu *ăsta?*

— Atac-o, zise lalai, gesticulând de parcă ar fi înjunghiat pe cineva. Imaginează-ţi că-i vreun bădăran care a făcut glume pe seama bicepşilor tăi!

— Dacă ar face cineva glume despre bicepşii mei, nu l-aş ataca, spuse Dalinar. L-aş trimite la un medic, pentru că, în mod *evident,* omul ar avea probleme cu vederea.

Navani râse, un sunet muzical.

— Of, Dalinar, zise Sadeas, nu cred că mai există persoană în Roshar care să poată să spună asta şi să-şi păstreze seriozitatea.

Prinţul mormăi şi încercă să mânuiască micuţul cuţit ca să-şi taie friptura. Carnea se răcea, dar mirosul ei era

delicios. Un singur foamespren începu să-i zboare pe deasupra capului, ca o musculiţă cafenie dintr-un soi ce se găsea în vest, în apropierea Lacului Străveziu.

— Ce l-a înfrânt pe Făuritorul Soarelui? întrebă brusc Gavilar.

— Hm? făcu lalai.

— Făuritorul Soarelui, repetă regele, plimbându-şi privirea de la Navani la Sadeas şi la Dalinar. A unit Alethkarul. De ce n-a reuşit să clădească un imperiu durabil?

— Copiii lui au fost prea lacomi, zise prinţul, tăindu-şi friptura. Sau poate prea slabi. Printre ei n-a existat niciunul pe care ceilalţi să fie de acord să-l susţină.

— Nu, n-a fost asta, spuse Navani. Poate că s-ar fi unit, dacă Făuritorul Soarelui ar fi binevoit să-şi *desemneze* un moştenitor. E vina lui.

— Era departe în vest, zise Gavilar. Conducându-şi armata către „şi mai multă glorie”. Alethkarul şi Herdazul nu-i erau de ajuns. Voia lumea întreagă.

— Deci ambiţia lui a fost de vină, rosti Sadeas.

— Nu, ci lăcomia lui, spuse încet regele. Ce sens are să tot cucereşti, dacă nu poţi să te bucuri de ce-ai cucerit? Shubreth-fiu-Mashalan, Făuritorul Soarelui, chiar şi Hierocraţia… toţi s-au întins mereu mai departe, până când s-au prăbuşit. În întreaga istorie a omenirii, a decis vreodată un cuceritor că-i este de ajuns? A fost vreunul care să fi spus: „E bine. Asta voiam!” şi să se fi întors acasă?

— Ce vreau eu chiar acum este să-mi mănânc friptura, dar-ar furtuna! zise Dalinar.

Ridică în aer cuţitaşul care se îndoise de la jumătate. Navani îl privi uluită.

— Pe cel de-al zecelea nume al Atotputernicului, cum ai reuşit să faci asta?

— Nuş’!

Gavilar privea în gol cu căutătura aceea distantă în ochii lui verzi. O expresie care devenea tot mai frecventă.

— De ce ne războim, frate?

— Iar o luăm de la capăt? zise Dalinar. Fii atent, că nu-i chiar aşa de complicat! îţi aminteşti cum era la început?

— Aminteste-mi tu!

— Păi, spuse prinţul, agitându-şi cuţitaşul îndoit. Ne-am uitat la locul ăsta, la regatul ăsta, şi ne-am dat seama: „Hei, oamenii ăştia au *lucruril"* Şi ne-am gândit: „Hei, poate că *noi* ar trebui să avem lucrurile alea!" Aşa că le-am luat.

— O, Dalinar! zise Sadeas chicotind. Eşti o comoară!

— Dar te gândeşti vreodată ce înseamnă asta? îl întrebă regele. Un regat? Ceva mai mare ca tine însuţi?

— Asta-i o prostie, Gavilar. Când oamenii luptă, o fac ca să capete chestii. Punct.

— Poate, zise Gavilar. Poate. E ceva ce vreau să asculţi. Legile Războinicilor, de pe timpuri. Din vremea când Aleth-karul însemna ceva.

Prinţul încuviinţă neatent, în timp ce servitorii soseau cu ceaiuri şi fructe, anunţând finalul ospăţului. O slujnică încercă să-i ia friptura şi el mârâi ameninţător. În timp ce ea bătea în retragere, Dalinar întrezări ceva. O femeie care trăgea cu ochiul în încăpere din cealaltă sală de ospeţe. Purta o rochie delicată şi subţire, galben deschis, care se potrivea cu părul ei auriu.

Se aplecă înainte, curios. Sora lui Toh, Evi, avea optsprezece sau poate nouăsprezece ani. Era înaltă, aproape la fel de înaltă ca un alethi, şi cu pieptul mic. De fapt, toată făptura ei emana un aer eteric, ca şi cum ar fi fost mai puţin reală decât un alethi. Era valabil şi pentru fratele ei, cu fizicul lui zvelt.

Dar *părul* acela! O făcea să iasă în evidenţă ca o lumânare strălucind într-o cameră întunecoasă.

Ea traversă sala de ospeţe cu paşi grăbiţi, apropiindu-se de fratele ei, care-i întinse ceva de băut. Încercă să ia băutura cu mâna stângă, ascunsă într-o punguţă din pânză galbenă. În mod bizar, rochia ei nu avea mâneci.

— A tot încercat să mănânce cu mâna interzisă, zise Navani, ridicând din sprâncene.

Lalai se aplecă peste masă către Dalinar, vorbind pe un ton conspirativ:

— În vestul îndepărtat umblă pe jumătate goi, să ştii. Cei din Rira, Iri, Reshi. Nu sunt atât de plini de inhibiţii ca femeile astea cuviincioase ale alethilor. Pariez că e exotică în dormitor…

Prinţul mormăi. În sfârşit, zărise un cuţit.

În mâna ascunsă la spate a unui servitor venit să strângă farfuriile lui Gavilar.

Dalinar trase un şut în scaunul fratelui său, rupându-i un picior şi dărâmându-l pe rege la podea. În aceeaşi clipă, asasinul lovi, crestând urechea lui Gavilar, dar ratând ţinta. Lovitura brutală se opri în tăblia mesei, în care cuţitul se înţepeni.

Prinţul sări în picioare, întinzându-se peste rege, şi-l înhăţă pe asasin de ceafă. Îl răsuci pe ucigaşul ratat şi-l izbi de podea cu un *trosnet* satisfăcător. Continuându-şi mişcarea, Dalinar smulse cuţitul din masă şi-l înfipse în pieptul asasinului.

Făcu un pas îndărăt gâfâind şi-şi şterse apa de ploaie din ochi. Gavilar sări în picioare şi Cristalsabia îi apăru în mână. Se uită la asasin, apoi la fratele său.

Dalinar îl lovi pe asasin cu piciorul ca să se asigure că murise. Încuviinţă pentru sine, îşi îndreptă scaunul, se aşeză, apoi se aplecă şi smulse cuţitul din pieptul omului. Frumoasă armă!

Îl dăţi în stacana cu vin, tăie o felie de friptură şi o vârî în gură. „În sfârşit!”

— Bun porcul! comentă el cu gura plină.

De cealaltă parte a încăperii, Toh şi sora lui se uitau la el cu expresii în care se amestecau teroarea şi veneraţia, întrezări câţiva şocspreni în jurul lor, ca triunghiuri de lumină galbenă care se formau şi se spărgeau. Rari spreni!

— Mulţumesc, zise Gavilar, pipăindu-şi urechea din care picura sânge.

Dalinar ridică din umeri.

— Scuze că l-am omorât! Probabil voiai să-l interoghezi, nu?

— Nu-i greu să ne dăm seama cine l-a trimis, spuse regele, aşezându-se şi alungând gărzile care, cu întârziere, se repezeau în ajutorul lui.

Navani se agăţase de braţul lui, vizibil şocată din pricina atacului. Sadeas înjură încet.

— Duşmanii noştri devin tot mai disperaţi. Şi mai laşi. Un asasin trimis în timpul unei mari furtuni? Unui alethi ar trebui să-i fie ruşine să se dedea la asemenea fapte.

Din nou, toţi cei prezenţi la ospăţ rămăseseră cu gurile căscate la cei de la masa gazdelor. Dalinar tăie încă o felie de friptură şi o vârî în gură. Ce? Nu avea de gând să *bea* din vinul în care curăţase sângele de pe lamă. Doar nu era barbar!

— Ştiu c-am zis că o să te las să-ţi alegi singur soţia, zise Gavilar. Dar…

— O s-o fac, zise Dalinar, privind înaintea sa.

Pentru el, Navani era pierdută. Era cazul să accepte asta, dar-ar furtunile!

— Sunt timizi şi prudenţi, zise Navani, tamponând urechea regelui cu şervetul ei. S-ar putea să ai nevoie de mai mult timp ca să îi convingi.

— O, nu mi-aş face griji în privinţa asta, spuse Gavilar, privind din nou către cadavru. Dalinar e cum nu se poate mai *convingător.*

Însă, când aveţi de-a face cu o mirodenie periculoasă, aveţi grijă s-o gustaţi cu prudenţă. Mi-aş dori ca lecţia voastră să nu fie la fel de dureroasă ca a mea.

— *Aducătoarea Jurământului,* prefaţă

— Asta nu-i o rană chiar atât de gravă, zise Kaladin. Ştiu că pare adâncă, dar adesea este mai bine să ai o rană adâncă făcută de un cuţit ascuţit, decât o tăietură zdrenţuită făcută cu o armă tocită.

Strânse laolaltă marginile rănii de pe braţul lui Khen şi i-o bandajă.

— Să foloseşti întotdeauna pânză curată, pe care ai fiert-o. Putredosprenilor le plac cârpele murdare. Adevăratul pericol este infecţia. O s-o depistezi sub forma unor dâre roşii la exteriorul rănii, care cresc şi se întind. O să fie şi puroi. Întotdeauna să speli o rană înainte s-o bandajezi.

O bătu pe Khen pe braţ şi-şi recuperă cuţitul, care provocase tăietura când parsha îl folosise ca să reteze crengile unui copac căzut pentru a face focul. În jurul ei, ceilalţi parshi adunau turtiţele pe care le uscaseră la soare.

Ţinând cont de toate, aveau mai multe resurse decât te-ai fi aşteptat. Câţiva se gândiseră să pună mâna pe nişte găleţi de tablă în timpul raidurilor lor – şi le folosiseră pe

post de Ocile de fiert iar burdufurile de apă urmau să le salveze vieţile. I se alătură lui Sah, cel care îl capturase iniţial, printre copacii taberei lor improvizate. Parshul lega de o creangă un tăiş de secure din piatră.

Kaladin i-l luă şi-l încercă pe un buştean, ca să vadă cât de bine tăia lemnul.

— Trebuie să-l legi mai strâns, zise el. Udă fâşiile de piele şi trage zdravăn de ele când le înfăşori. Dacă nu eşti atent, o să se desprindă chiar în timp ce loveşti.

Sah mârâi şi-şi recuperă securea, apoi se apucă să-i refacă legăturile mormăind pentru sine. Îi aruncă o privire.

— Poţi să te duci să verifici pe altcineva, umanule!

— În noaptea asta ar trebui să pornim la drum, spuse Kaladin. Am stat prea mult într-un singur loc. Şi ar trebui să vă împărţiţi în grupuri mai mici, cum v-am zis eu.

— Vom vedea.

— Uite, dacă-i vreo problemă cu sfatul meu…

— Nu-i nicio problemă.

— Dar…

Sah oftă şi-şi ridică ochii, întâlnind privirea căpitanului.

— De unde a învăţat un sclav să dea ordine şi să se împăuneze ca ochi-luminoşii?

— Nu mi-am petrecut toată viaţa ca sclav.

— Nu-mi place să mă simt ca un copil, continuă Sah. Începu să lege lama toporului, de data asta mai strâns. Nu-mi place că sunt învăţat cum să fac lucruri pe care ar trebui să le ştiu deja. Cel mai mult îmi displace că am nevoie de ajutorul tău. Am fugit. Am scăpat. Şi-acum ce? Apari tu şi te apuci să ne zici ce să facem? Iar am ajuns să îndeplinim poruncile alethilor!

Kaladin nu zise nimic.

— Sprenă aia galbenă nu-i nici ea mai brează, bombăni Sah. Grăbiţi-vă! Nu vă opriţi! Ne spune că suntem liberi şi în clipa următoare ne mustră că nu ne supunem suficient de repede!

Fuseseră surprinşi că umanul nu putea vedea sprena. Îi mai povestiseră şi despre sunetele pe care le auzeau, ritmuri îndepărtate, aproape ca o muzică.

— „Libertatea” este un cuvânt straniu, Sah, zise Kaladin încet, aşezându-se lângă el. În ultimele luni am fost, probabil, mai „liber” ca oricând în viaţa mea, cu excepţia copilăriei. Vrei să ştii ce am făcut cu libertatea asta? Am stat unde eram, servind un alt înalt lord. Mă întreb dacă oamenii care folosesc funii ca să-i lege pe alţii nu cumva-s nerozi, căci tradiţia, societatea şi inerţia oricum ne imobilizează în cele din urmă.

— Eu n-am tradiţii, spuse parshul. Sau o societate. Dar, chiar şi aşa, „libertatea” mea este cea a unei frunze. Desprins de copac, sunt purtat de vânt şi pretind că sunt stăpânul sortii mele.

— Sah, asta a fost aproape poezie!

— Habar n-am ce-i aia.

Strânse bine ultima legătură şi-i întinse securea cea nouă. Kaladin i-o luă şi o înfipse în buşteanul de lângă ei.

— E mai bine.

— Nu eşti îngrijorat, umanule? Să ne înveţi să facem turte este una. Să ne dai arme e cu totul altceva.

— O secure este o unealtă, nu o armă.

— Poate, zise Sah. Dar, folosind aceeaşi metodă de a ciopli şi a ascuţi pe care am învăţat-o de la tine, o să fac la un moment dat o lance.

— Te porţi de parcă lupta ar fi inevitabilă.

Parshul izbucni în râs.

— Tu crezi că nu-i?

— Aveţi de ales.

— Aşa spune omul cu peceţi pe frunte. Dacă sunt dispuşi să-i facă asta unuia de-ai *lor,* la ce brutalităţi să se aştepte un grup de parshi hoţi?

— Sah, *nu trebuie* să se ajungă la război. *Nu* sunteţi siliţi să vă luptaţi cu oamenii.

— Poate. Dar dă-mi voie să te întreb ceva! îşi puse securea în poctlă. Având în vedere ce mi-au făcut, de ce *n-aş* face-o?

Kaladin nu reuşi să găsească o obiecţie. Îşi aminti de perioada în care fusese el însuşi sclav: frustrarea, neputinţa, mânia. Îl însemnaseră cu glifa *shash* pentru că era periculos. Pentru că ripostase.

Îndrăznea să-i ceară acestui bărbat să n-o facă?

— Vor vrea să ne ia din nou în sclavie, continuă Sah, luând securea în mână şi lovind buşteanul de lângă el, începând să cureţe scoarţa aspră aşa cum îl învăţase Kaladin, ca să poată face iască. Însemnăm bani pierduţi şi un precedent periculos. Ai tăi vor cheltui o avere ca să înţeleagă ce s-a schimbat de ne-am recuperat minţile şi vor găsi o metodă să inverseze procesul. O să-mi ia inteligenţa şi mă vor pune să car din nou apă.

— Poate… poate reuşim să-i convingem să n-o facă. Cunosc oameni cumsecade printre ochi-luminoşii alethi, Sah. Dacă discutăm cu ei şi le arătăm că puteţi vorbi şi gândi – că sunteţi oameni ca toţi oamenii – o să vă asculte. Vor accepta să vă ofere libertatea. Aşa le-au tratat pe neamurile voastre de pe Câmpiile Sfărâmate când le-au întâlnit prima oară.

Parshul înfipse securea în lemn, făcând o aşchie să zboare prin aer.

— Şi de aia ar trebui să fim liberi acum? Pentru că ne purtăm la fel ca voi? înainte meritam să fim în sclavie pentru că eram diferiţi? A fost corect să ne dominaţi când nu puteam riposta, dar acum nu mai e fiindcă putem *vorbi?*

— Voiam să spun…

— De-aia-s furios! îţi mulţumesc că ne înveţi toate astea, dar nu te aştepta să fiu fericit văzând că am nevoie de tine! Asta nu face decât să întărească convingerea ta – şi poate şi pe a mea – că ai tăi sunt cei care *trebuie* să decidă în privinţa libertăţii noastre!

Sah se îndepărtă şi, imediat ce plecă, Syl se ivi din tufişuri şi se aşeză pe umărul lui Kaladin, vigilentă, uitându-se după pustiusprenă, dar nu alarmată.

— Cred că simt o mare furtună apropiindu-se, îi şopti ea căpitanului.

— Serios?

Ea încuviinţă.

— Dar e încă departe. La o zi sau două, spuse şi înclină din cap. Presupun că aş fi putut face asta mai devreme, dar n-a fost nevoie. Şi n-am ştiut c-aş vrea s-o fac. Ai avut mereu calendarele.

Bărbatul inspiră adânc. Cum să-i protejeze de furtună pe oamenii ăştia? Trebuia să le găsească adăpost. Trebuia să…

„Iar fac asta!”

— Nu pot s-o mai ţin aşa, Syl, şopti Kaladin. Nu pot să-mi petrec timpul cu parshii ăştia şi să le înţeleg punctul de vedere.

— De ce?

— Pentru că Sah are dreptate. O *să se ajungă* la război. Pustiusprenii îi vor transforma pe parshi într-o armată, şi pe drept cuvânt, după tot ce au avut de îndurat. Va trebui să ripostăm sau să fim distruşi.

— Atunci găseşte calea de mijloc!

— Calea de mijloc, în vreme de război, este ceva la care ajungi numai după ce au murit o mulţime de oameni şi numai după ce inşii importanţi încep să se teamă că ar putea pierde. Furtuni, n-ar trebui să fiu aici! încep să vreau să-i apăr pe parshii ăştia! Să-i învăţ să lupte. Nu îndrăznesc. Singurul mod în care mă pot lupta cu Pustiitorii este să mă prefac că există o diferenţă între cei pe care trebuie să-i apăr şi cei pe care trebuie să-i omor.

Îşi croi drum prin tufişuri şi începu să-i ajute să demonteze unul din corturile lor rudimentare, ca să se pregătească pentru marşul din acea noapte.

Nu sunt un povestitor, să vă-ncânt cu născociri care mai de care mai bizare.

— *Aducătoarea Jurământului,* prefaţă

I_Jn ciocănit zgomotos şi insistent o trezi pe Shallan. Tot nu căpătase un pat, aşa că dormise într-o grămadă de păr roşcat şi pături mototolite.

Îşi trase una peste cap, dar ciocănitul continuă, urmat de vocea enervant de fermecătoare a lui Adolin:

— Shallan? Uite, de data asta o să aştept până când *chiar* o să fii sigură că pot intra.

Fata trase cu ochiul către lumina soarelui, care se revărsa prin fereastra balconului ei ca vopseaua vărsată. Dimineaţă? Poziţia soarelui era greşită.

„Stai aşa…” Părinte al Furtunii! îşi petrecuse noaptea hoinărind cu chipul lui Veil şi apoi dormise până la amiază. Gemu, azvârlind de pe ea păturile transpirate şi rămase întinsă pe spate, numai în cămaşa de noapte, cu capul bubuind de durere. Într-un colţ era o carafă goală de vin alb de-al mâncătorilor de coarne.

— Shallan? zise prinţul. Eşti într-o ţinută decentă?

— Depinde de context, spuse ea cu glas răguşit. Pentru dormit e decentă.

Îşi acoperi ochii cu mâinile, cea interzisă înfăşurată încă într-un bandaj improvizat. Ce-o apucase? Să se împăuneze cu simbolul Duhurilor însângerate? Să bea până nu mai ştia de ea? Să *înjunghie un ins* de faţă cu o gaşcă de derbedei înarmaţi?

I se părea că totul se petrecuse într-un vis.

— Shallan, zise Adolin cu îngrijorare în glas, o să-mi bag capul înăuntru. Palona spune că n-ai ieşit de-aici toată ziua.

Tânăra se ridică în şezut cu un ţipăt mic, înhăţând păturile. Când se uită înăuntru, el o descoperi înfăşurată ca o boccea, numai cu capul zburlit ieşind din păturile pe care şi le trăsese până la bărbie. El, fireşte, arăta perfect. Prinţul putea să arate perfect după o furtună, şase ore de luptă şi o baie în apă cu crem. Enervant bărbat! *Cum* de-i stătea părul atât de adorabil? Ciufulit exact cât trebuia.

— Palona a zis că nu te simţi bine, spuse Adolin, dând la o parte pânza din uşă şi rezemându-se de cadru.

— Blarg!

— E vorba de… ăăă, chestia aia a fetelor?

— Chestia aia a fetelor, zise ea pe un ton inexpresiv.

— Ştii tu. Când ai… ăăă…

— Ştiu cum funcţionează biologia, Adolin, mersi! De ce, ori de câte ori o femeie nu se simte în apele ei, bărbaţii se reped imediat să dea vina pe ciclu? Ca şi cum ar deveni brusc incapabilă să se controleze numai fiindcă are dureri. Nimeni nu zice asta despre bărbaţi. „O, nu te apropia de Venar azi! A exersat prea mult ieri, aşa că-l dor muşchii şi probabil o să-ţi *smulgă capul de pe umerii”*

— Deci e vina noastră.

— Da. Ca pentru toate celelalte. Război. Foamete. Păr rebel.

— Păr rebel? Stai puţin!

Shallan suflă o şuviţă care-i căzuse în ochi.

— Bătător la ochi. Încăpăţânat. Nepăsător faţă de eforturile noastre de a-l aranja. Atotputernicul ne-a dat

părul ăsta rebel ca să ne pregătească pentru traiul alături de bărbaţi.

Adolin îi adusese o oală mică cu apă călduţă ca să se spele pe faţă şi pe mâini, fie el binecuvântat! Şi Palona, care probabil îl trimisese cu ea.

Pe focurile Iadului, o durea mâna! Şi capul. Îşi aminti că noaptea trecută eliminase din când în când efectul alcoolului, dar că în niciuna dintre ocazii nu absorbise suficientă Lumină de Furtună ca să-şi vindece complet mâna. Şi niciodată suficientă ca să se trezească de tot din beţie.

Vioi ca răsăritul şi zâmbind larg, prinţul puse apa jos.

— Atunci *ce* s-a întâmplat?

Fata îşi trase pătura peste cap şi o strânse bine, alcătuind o glugă.

— Chestia aia a fetelor, minţi ea.

— Vezi tu, nu cred că bărbaţii ar mai da mereu vina pe ciclul vostru, dacă voi n-aţi face-o tot timpul. Am curtat ceva femei şi odată am ţinut socoteala. La un moment dat, Deeli a fost bolnavă din motive femeieşti de patru ori într-o singură lună.

— Suntem nişte fiinţe extrem de misterioase.

— Ba bine că nu! Luă carafa şi o adulmecă. Ăsta e *albul mâncătorilor de coarne?*

O privi părând şocat, dar parcă şi puţin impresionat.

— M-a cam luat valul, bombăni Shallan. În timp ce făceam cercetări despre ucigaşul ăla al tău.

— Într-un loc care servea poşircă de-a mâncătorilor de coarne?

— Pe o alee dosnică din Piaţa împrăştiată. Neplăcut loc. Băutură bună, totuşi.

— Shallan! exclamă el. Te-ai dus neînsoţită? Nu-i sigur!

— Adolin dragă, zise ea, coborându-şi din nou pătura pe umeri, aş putea supravieţui şi dac-aş fi *literalmente* înjunghiată în piept cu o sabie. Cred c-o să mă descurc cu câţiva derbedei din piaţă.

— A! Aşa-i! E uşor să uiţi. Se încruntă. Deci… stai aşa! Poţi să supravieţuieşti la tot soiul de omoruri nasoale, dar tot mai…

— Am crampe menstruale? zise Shallan. Da. Mama Cultivare poate fi tare antipatică. Sunt o fiinţă atotputernică, mânuitoare de Cristalsabie şi aproape nemuritoare, dar natura tot îmi mai trimite câte un memento prietenesc că ar trebui să mă apuc de făcut copii.

— Nu vă împerecheaţi! zumzăi încet Model de pe perete.

— Dar n-ar trebui să dau vina pe asta pentru ce-am făcut ieri, adăugă ea. N-o să-mi vină decât peste alte câteva săptămâni. Ieri a fost chestie de psihologie, nu de biologie.

Adolin lăsă carafa.

— Da, bine, totuşi cred c-ar trebui să fii atentă cu vinurile mâncătorilor de coame.

— Nu-i chiar aşa de rău, zise Shallan cu un oftat. Pot să fac ameţeala să dispară cu puţină Lumină de Furtună. Apropo de asta, nu mai ai sfere, nu-i aşa? Se pare că le-am… mâncat pe toate ale mele.

Prinţul chicoti.

— Am *una. O* singură sferă. Mi-a împrumutat-o tata ca să nu mai bat coridoarele cu felinarul după mine.

Fata încercă să-i facă ochi dulci. Nu prea era sigură cum anume trebuia procedat sau de ce, dar păru să aibă rezultat. În cele din urmă, el dădu ochii peste cap şi-i dădu o pată solitară de rubin.

Îi sorbi Lumina cu lăcomie. Îşi ţinu răsuflarea, ca să nu se risipească atunci când expira şi… înăbuşi Lumina. Descoperise c-o putea face. Dacă voia să nu strălucească sau să nu atragă atenţia. O mai făcuse în copilărie, nu?

Mâna i se vindecă încet şi, când durerea de cap dispăru la rândul ei, Shallan lăsă să-i scape un suspin de uşurare.

Adolin rămase cu o sferă descărcată.

— Ştii, când tata mi-a explicat că o relaţie reuşită presupune să investeşti în ea, nu cred că la asta s-a gândit.

— Mm, zise Shallan, închizând ochii şi zâmbind.

— Plus că avem *cele mai ciudate* conversaţii, adăugă prinţul.

— Da, dar cu tine par naturale.

— Cred că asta-i cea mai stranie chestie. Oricum, ar trebui să fii mai grijulie cu Lumina de Furtună. Tata a spus că încearcă să-ţi facă rost de mai multe sfere impregnate ca să exersezi, dar pur şi simplu nu se mai găsesc.

— Dar oamenii lui Hatham? întrebă ea. Au lăsat o mulţime de sfere afară în tipul ultimei mari furtuni.

Nu trecuseră decât…

Făcu calculele şi rezultatul o şocă. Trecuseră *săptămâni* de la furtuna neaşteptată în timpul căreia deschisese pentru prima oară Poarta Jurământului. Se uită la sfera din mâna lui Adolin.

„Toate alea trebuie să se fi descărcat până acum”, îşi zise ea. „Până şi cele încărcate cel mai recent.” Cum de *mai aveau* Lumină de Furtună?

Dintr-odată, acţiunile ei de noaptea trecută i se părură şi mai iresponsabile. Când îi ceruse să-şi exerseze puterile, Dalinar probabil nu se gândise c-o să exerseze cum să nu se-mbete.

Oftă şi – strângându-şi în continuare pătura pe lângă trup – se întinse după oala cu apă pentru spălat. Avea o cameristă pe nume Marri, dar o tot trimitea de lângă ea. Nu voia ca femeia să descopere că părăsea odaia pe furiş sau că-şi schimba înfăţişarea. Dac-o ţinea tot aşa, probabil că Palona avea să-i dea femeii altceva de făcut.

Apa nu părea să conţină arome sau săpunuri, aşa că Shallan duse la buze oala şi sorbi îndelung din ea.

— M-am spălat pe picioare cu aia, comentă Adolin.

— Ba nu te-ai spălat, zise ea plescăind din buze. Apropo, mersi că m-ai târât jos din pat!

— Am a vut motive egoiste, spuse el. Sper să am parte de ceva suport moral.

— Nu fi. Prea insistent cu mesajul tău. Dacă vrei să creadă cineva ce-i spui, apropie-te treptat de subiect, în aşa

fel încât să te urmeze tot timpul.

Prinţul înclină din cap.

— A, nu soiul *ăla* de moral, zise Shallan.

— Uneori discuţiile cu tine sunt ciudate rău.

— Scuze, scuze! O să mă port frumos.

Se aşează cât mai cuviincios şi arboră un aer atent, atât cât se putea când era înfăşurată în pătură, cu părul iţindu-se afară ca un tufiş încâlcit. Adolin inspiră adânc.

— În cele din urmă, tata a convins-o pe lalai Sadeas să stea de vorbă cu mine – speră că ea va avea nişte indicii despre moartea soţului ei.

— Tu pari mai puţin optimist.

— Nu-mi place de ea, Shallan. E ciudată.

Tânăra dădu să spună ceva, dar el o întrerupse, rostind:

— Nu ciudată ca tine. Ciudată la modul rău. Mereu cântăreşte tot şi pe toţi cei pe care-i întâlneşte. M-a tratat întotdeauna ca şi cum n-aş fi decât un copil. Vrei să vii cu mine?

— Sigur. Cât timp am?

— De cât ai nevoie?

Shallan se măsură din priviri, cuibărită sub păturile ei, cu părul zburlit gâdilându-i bărbia.

— De-o *grămadă.*

— Atunci o să întârziem, zise Adolin ridicându-se. Nu că ar putea avea o părere mai proastă despre mine. Hai să ne întâlnim în salonul lui Sebarial! Tata vrea să iau de la el nişte rapoarte legate de comerţ.

— Spune-i că piaţa alcoolului merge bine.

— Sigur.

Prinţul se uită din nou către carafa goală de vin alb de-al mâncătorilor de coame, apoi clătină din cap şi ieşi.

O oră mai târziu, Shallan se înfăţişă – îmbăiată, sulemenită şi cu părul relativ îmblânzit – în salonul lui Sebarial. Încăperea era mai mare decât odaia ei, iar uşa ce dădea spre balcon era imensă, ocupând jumătate din perete.

Toţi erau afară, pe balconul uriaş cu vedere la câmpia de dedesubt Adolin stătea rezemat de balustradă, pierdut în contemplaţie. În spatele lui, Sebarial şi Palona stăteau întinşi pe paturi, cu spinările la soare şi li se făcea *masaj.*

Un cârd de servitori mâncători de coarne se ocupa de masaje, alimenta vasele cu jăratic sau se aţinea îndatoritor prin preajmă cu vin încălzit şi alte lucruri necesare. Aerul, mai ales la soare, nu era atât de rece ca în zilele trecute. Era aproape plăcut.

Shallan se pomeni oscilând între stânjeneală – bărbatul acesta bărbos şi dolofan acoperit numai cu un *prosop* era înaltul prinţ – şi indignare. Ea tocmai făcuse o baie *rece,* tremurând în timp ce îşi turna polonice de apă în cap. O considerase un lux, având în vedere că nu fusese nevoită să-şi aducă singură apa.

— Cum se face că eu încă dorm pe podea, în timp ce voi aveţi paturi *în balcon?* întrebă tânăra.

— Eşti înalt prinţ? mormăi Sebarial fără să se ostenească să deschidă ochii.

— Nu. Sunt Cavaler Radiant, ceea ce cred că este un rang mai înalt.

— Aha, zise el şi gemu de plăcere la atingerea maseuzei. Şi, ca urmare, poţi să plăteşti pentru transportul unui pat tocmai din taberele armatei? Sau încă te mai bazezi pe renta pe care ţi-o ofer *eu?* O rentă care, adaug, ar fi trebuit să-ţi plătească serviciile în calitate de condeieră însărcinată cu registrele mele, ceea ce n-am mai văzut de săptămâni.

— Ei, totuşi a salvat lumea, Turi, remarcă Palona din cealaltă parte a lui Shallan.

Femeia herdaziană între două vârste nu deschisese nici ea ochii şi, deşi era culcată pe burtă, mâna interzisă îi era ascunsă numai pe jumătate sub un prosop.

— Vezi tu, nu cred c-a salvat-o. Mai degrabă i-a amânat distrugerea. Acolo afară totu-i *vraişte,* draga mea.

În apropiere, maseuza principală – o mâncătoare de coarne solidă, cu părul roşu vibrant şi piele palidă – ceru pietre încinse pentru Sebarial. Probabil majoritatea servitorilor îi erau rude. Mâncătorilor de coarne le plăcea să facă afaceri în familie.

— Vreau să remarc că Devastarea asta a ta o să-mi submineze planurile de afaceri vreme de ani buni.

— Nu poţi să dai vina pe mine pentru asta, zise fata, încrucişându-şi braţele pe piept.

— Păi m-ai făcut să părăsesc taberele militare, deşi au supravieţuit fără probleme, spuse Sebarial. Rămăşiţele domurilor ălora le-au apărat dinspre răsărit. Marea problemă au fost parshii, dar au şters-o cu toţii, mărşăluind către Alethkar. Aşa că am de gând să mă întorc şi să-mi revendic teritoriul înainte să mi-l ocupe altcineva. Deschise ochii şi-o privi pe Shallan. Tânărul tău prinţ nici n-a vrut să audă de aşa ceva. Se teme că voi împrăştia prea mult forţele noastre. Dar taberele alea militare o să fie vitale pentru comerţ, nu putem să le lăsăm complet pe mâna lui Thanadal şi Vamah.

Grozav! Altă problemă la care să se gândească. Nu era de mirare că Adolin părea aşa de tulburat. Remarcase că aveau să întârzie la întâlnirea cu lalai, dar nu părea din cale-afară de nerăbdător să pornească într-acolo.

— Fii o Radiantă de treabă şi fă să meargă Porţile alea ale Jurământului! îi zise Sebarial. Am pregătit un sistem complet de taxare la trecerea prin ele.

— Insensibil.

— Necesar. Singurul mod de a supravieţui în munţii ăştia va fi să punem taxe pentru folosirea Porţilor Jurământului, şi Dalinar o ştie. M-a însărcinat să mă ocup de comerţ. Viaţa nu se opreşte fiindcă-i război, copilă. Toată lumea are nevoie în continuare de încălţări, coşuri, haine, vin.

— Şi noi avem nevoie de masaje, zise Palona. De o mulţime de masaje, dacă va trebui să trăim în pustiul ăsta îngheţat.

— Sunteţi fără speranţă voi doi, izbucni Shallan, apoi traversă balconul luminat de soare către Adolin. Bună! Eşti gata?

— Sigur.

Cei doi porniră pe coridoare. Fiecare dintre armatele celor opt principate cantonate în turn primise câte un sfert din inelul al doilea sau al treilea şi doar câteva barăci pe inelul întâi, care era rezervat în mare parte pieţelor şi depozitelor.

Desigur, nici măcar primul inel nu fusese complet explorat. Erau atâtea coridoare şi cotloane bizare – serii de încăperi ascunse în spatele celorlalte. Poate că, în cele din urmă, fiecare înalt prinţ avea să fie stăpânul deplin al sectorului său. Deocamdată, ocupau mici oaze de civilizaţie la frontiera întunecată care era Urithiru.

Explorarea inelelor superioare fusese complet oprită, deoarece nu mai aveau Lumină de Furtună care să pună lifturile în mişcare.

Părăsiră sectorul lui Sebarial trecând pe lângă nişte soldaţi şi traversând o intersecţie cu săgeţi vopsite pe podea, ce duceau către diverse locuri, ca, de exemplu, cea mai apropiată latrină. Punctul de gardă nu aducea a baricadă, dar Adolin îi arătase lăzile cu raţii şi sacii cu cereale dispuşi într-o manieră specifică înaintea soldaţilor. Oricine ar fi asediat coridorul venind dinspre exterior s-ar fi împiedicat de ele şi ar fi fost confruntat cu lăncierii din spatele lor.

Soldaţii înclinară din cap către prinţ, dar nu-l salutară milităreşte, deşi unul dintre ei le dădu un ordin răstit altor doi bărbaţi, care jucau cărţi într-o încăpere din apropiere. Cei doi se ridicară în picioare şi, spre uimirea ei, Shallan îi recunoscu. Erau Gaz şi Vathah.

— Azi m-am gândit să luăm gărzile tale, zise Adolin.

„Gărzile mele.” Aşa era! Tânăra avea o trupă de soldaţi, alcătuită din dezertori şi ucigaşi de cea mai joasă speţă. Asta n-o deranja, dat fiind că ea însăşi era o ucigaşă de cea mai joasă speţă. Dar nici nu avea idee ce să facă cu ei.

Cei doi o salutară leneş. Vathah, înalt şi lăţos. Gaz, scund şi cu un sân gur ochi căprui şi un petic acoperindu-i cealaltă orbită. În mod evident, Adolin îi pusese deja la curent, aşa că primul trecu în faţa lor, în timp ce al doilea rămase în urmă.

Sperând că erau suficient de departe ca să nu-i audă, Shallan îl luă de braţ pe Adolin:

— Chiar ne *trebuie* gărzi? şopti ea.

— Sigur că da.

— De ce? Tu eşti Cristalpurtător. Eu sunt Radiantă. Cred că o să ne descurcăm.

— Shallan, nu umbli cu gărzi de dragul siguranţei, ci de dragul prestigiului.

— Am o grămadă. Zilele-astea prestigiul îmi izvorăşte practic pe nas, Adolin.

— Nu la asta m-am referit.

Prinţul se aplecă spre ea şi-i şopti:

— E pentru ei. Tu poate nu ai nevoie de gărzi, dar ai nevoie de o gardă de onoare. De oameni care să fie *onoraţi* de poziţia pe care o ocupă. Face parte din regulile jocului: dacă ajungi să fii o persoană importantă, îşi au şi ei partea lor.

— Fiind inutili.

— Fiind parte din ceea ce faci, zise Adolin. Furtuni, uit că eşti novice în privinţa asta! Ce ai făcut cu indivizii ăştia?

— În majoritatea timpului i-am lăsat să-şi vadă de-ale lor.

— Şi când o să ai nevoie de ei?

— Nu cred c-o să am.

— Ba o să ai, zise tânărul. Shallan, eşti comandanta lor. Poate nu în înţelesul militar al cuvântului, deoarece ei sunt o gardă civilă, dar, în final, este acelaşi lucru. Lasă-i fără treabă, fă-i să simtă că-s neimportanţi şi o să-i distrugi. În schimb, dacă le dai ceva important de făcut, o treabă de care să fie mândri, te vor servi cu onoare. Un soldat ratat este, de obicei, unul faţă de care *s-a greşit.*

Fata zâmbi.

— Ce-i?

— Vorbeşti ca tatăl tău.

Prinţul tăcu şi privi în altă parte.

— Nu-i nimic greşit în privinţa asta.

— N-am zis că-i ceva greşit. Mi-a plăcut, zise ea şi-l luă de braţ. O să le găsesc gărzilor mele ceva de făcut. Ceva util, îţi promit!

Gaz şi Vathah nu păreau să creadă că îndatorirea lor era chiar atât de importantă, judecând după felul cum căscau şi după postura neglijentă în care umblau, cu opaiţele în mâini şi cu lăncile pe umăr. Trecură pe lângă un grup numeros de femei care aduceau apă, apoi pe lângă nişte bărbaţi care cărau cherestea pentru o latrină nouă. Majoritatea îi făcură loc lui Vathah: apariţia unei gărzi personale era un indiciu că trebuia să te dai la o parte.

Desigur, dacă Shallan chiar ar fi vrut să emane importanţă, ar fi luat un palanchin. Nu o deranjau vehiculele. În Kharbranth le folosise din plin. Poate acea parte din ea care era Veil o făcuse să se împotrivească de câte ori Adolin îi sugerase să folosească unul. Folosire propriilor picioare dovedea un grad de independenţă.

Ajunseră în capătul de sus al scării şi prinţul se căută în buzunar după o hartă. Aici, săgeţile vopsite nu fuseseră terminate. Shallan îl trase de braţ şi indică un tunel.

— Cum poţi să fii atât de sigură? întrebă el.

— Nu vezi ce late sunt stratele alea? zise ea, indicând peretele coridorului. Pe-acolo e!

Tânărul băgă harta la loc şi-i făcu semn lui Vathah s-o ia înainte.

— Chiar crezi că semăn cu tata? întrebă încet în timp ce mergeau.

În vocea lui se simţea îngrijorarea.

— Da, răspunse ea, strângându-l şi mai tare de braţ. Eşti exact ca el, Adolin. Moral, drept şi competent.

El se încruntă.

— Ce-i?

— Nimic.

— Nu te pricepi deloc să minţi. Te temi că nu te vei ridica la nivelul aşteptărilor lui?

— Poate.

— Păi ai reuşit. Te-ai ridicat la nivelul aşteptărilor lui în toate privinţele. Sunt convinsă că Dalinar Kholin nu-şi putea dori un fiu mai bun şi… furtuni! Gândul ăsta te *supărăl*

— Ce? Nu!

Shallan îi trase un ghiont în umăr cu mâna liberă.

— E ceva ce nu-mi spui.

— Poate.

— Ei bine, slăvit fie Atotputernicul pentru asta!

— Nu… ai de gând să mă întrebi despre ce-i vorba?

— Pe ochii lui Ash, nu! Prefer să ghicesc singură. O relaţie are nevoie de o *oarecare* doză de mister.

Adolin amuţi, ceea ce era foarte bine, fiindcă se apropiau de sectorul din Urithiru repartizat lui Sadeas. Deşi lalai ameninţase că se va muta înapoi în taberele militare, nu făcuse o asemenea mişcare. Probabil pentru că nu încăpea îndoială că oraşul acesta era acum centrul puterii şi al politicii alethilor.

Ajunseră la cel dintâi post de pază şi gărzile lui Shallan se ţinură mai aproape de ea şi de Adolin. Schimbară priviri ostile cu soldaţii în uniforme alb cu verde care le permise-

că trecerea. Orice o fi gândit lalai Sadeas, era evident că oamenii ei îşi formaseră propria lor părere.

Era straniu câte se puteau schimba în numai câţiva paşi. Aici treceau pe lângă mult mai puţini negustori şi lucrători şi mult mai mulţi soldaţi. Oameni cu expresii sumbre, vestoane descheiate şi fete nerase de toate soiurile. Până şi condeierele erau altfel, cu mai mult suliman şi haine mai neglijente.

Era ca şi cum ar fi pătruns din ţinutul legii în cel al dezordinii. Coridoarele răsunau de voci gălăgioase şi de râsete aspre. Aici, dungile vopsite pe post de indicatoare fuseseră aplicate pe pereţi, nu pe podea, iar vopseaua fusese lăsată să se scurgă, mânjind stratele. Pe alocuri, fusese întinsă de trecătorii ale căror haine se frecaseră de ea cât fusese încă proaspătă.

Soldaţii pe lângă care treceau rânjiră batjocoritor la vederea lui Adolin.

— Parcă-s bande de tâlhari, zise Shallan în şoaptă, privind peste umăr un asemenea grup.

— Nu te lăsa înşelată, spuse prinţul. Merg în cadenţă, au cizme solide şi armele sunt bine întreţinute. Sadeas a pregătit soldaţi competenţi. Numai că, acolo unde tata a folosit disciplina, Sadeas s-a bazat pe competitivitate. În plus, aici, dacă arăţi prea curat, ajungi bătaia de joc a tuturor. Nu trebuie să poţi fi confundat cu un Kholin.

Tânăra sperase că poate acum, după ce adevărul despre Devastare fusese dezvăluit, lui Dalinar avea să-i fie mai uşor să-i unească pe înalţii prinţi. Ei bine, era evident că asta nu avea să se întâmple câtă vreme oamenii aceştia îl învinuiau pentru moartea conducătorului lor.

În cele din urmă, ajunseră în încăperile principale şi fură conduşi în faţa soţiei lui Sadeas. Lalai era o femeie scundă, cu buze groase şi ochi verzi. Şedea pe un tron în centrul încăperii.

Lângă ea se afla Mraize, una dintre căpeteniile Duhurilor însângerate.

Nu sunt filosof, ca să vă stârnesc curiozitatea cu întrebări pătrunzătoare.

— *Aducătoarea Jurământului,* prefaţă

N4raize. Faţa îi era brăzdată de cicatrice. Una îi deforma buza de sus. În locul hainelor la modă pe care obişnuia să le poarte, acum purta uniforma Casei Sadeas, cu o platoşă şi un coif simplu. Arăta exact ca soldaţii pe lângă care trecuseră, cu excepţia feţei.

Şi a găinii de pe umăr.

O *găinăl* Era una dintre speciile mai exotice, complet verde, suplă şi cu cioc ameninţător. Aducea mai degrabă cu o pasăre de pradă decât cu creaturile stupide pe care le văzuse vândute în cuşti, prin pieţe.

Dar serios! Cine umbla de colo-colo cu o găină ca animal de companie? Ele se mâncau, nu?

Adolin remarcă găina şi ridică dintr-o sprânceană, dar Mraize nu dădu niciun semn că ar fi cunoscut-o pe Shallan. Arbora aceeaşi postură neglijentă ca restul soldaţilor, ţinând o halebardă şi uitându-se urât la prinţ.

Lalai nu pusese să li se aducă şi lor scaune. Stătea cu mâinile în poală, cea interzisă ascunsă în mânecă şi aşezată peste cea liberă, luminată de lămpi puse pe piedestaluri de o parte şi de alta a încăperii. În lumina nenaturală,

pâlpâitoare, părea într-o dispoziţie cum nu se poate mai răzbunătoare.

— Ştiai că, după ce o creastă-albă omoară o pradă, se hrăneşte şi apoi se ascunde în apropierea cadavrului?

— Este unul din pericolele întâlnite când le vânezi, Luminăţie, zise Adolin. Presupui că te afli pe urma fiarei, numai că, de fapt, este posibil ca ea să pândească prin apropiere.

— Mai demult mă mira comportamentul ăsta, până când mi-am dat seama că prada ucisă atrage hoitarii, iar crestele-albe nu-s mofturoase. Cei care vin să se hrănească din restur ile pe care le-a lăsat devin ei înşişi următoarea masă.

Lui Shallan implicaţiile conversaţiei i se păreau clare. „De ce te-ai întors la scena crimei, Kholin?”

— Luminăţia Ta, vrem să ştii că luăm *foarte* în serios uciderea unuia dintre înalţii prinţi, zise prinţul. Facem tot ce ne stă în puteri pentru a împiedica să se repete aşa ceva.

„Of, Adolin…”

— Sigur că da, spuse lalai. Ceilalţi prinţi sunt prea înspăimântaţi ca să vă mai înfrunte.

Da, el intrase direct în cursă. Dar Shallan nu se amestecă. Era misiunea lui Adolin şi el o invitase să i se alăture ca să-l sprijine, nu ca să vorbească în locul lui. Şi, vorbind cinstit, nici ea nu s-ar fi descurcat mai bine. Ar fi făcut pur şi simplu alte greşeli.

— Ne poţi spune dacă există cineva care să fi avut ocazia şi motivul de a-l omorî pe soţul tău? întrebă tânărul. *Altcineva* decât tata, Luminăţie.

— Deci până şi tu recunoşti că…

— Ce ciudat! se răsti Adolin. Mama îmi spunea mereu ce inteligentă eşti. Te admira şi-şi dorea să fi avut mintea ta. Şi uite că, acum, *eu* unul nu văd nicio dovadă că-i aşa. Serios vorbind, *chiar* crezi că tata ar fi îndurat insultele lui Sadeas vreme de atâţia ani – trădarea lui de pe Câmpii, eşecul din timpul duelului – numai ca să-l *asasineze* acum? Când s-a dovedit că Sadeas s-a înşelat cu privire la Pustiitori şi

poziţia tatei este sigură? Ştim amândoi că tata nu se află în spatele morţii soţului tău. E o idioţenie să pretinzi altceva!

Shallan tresări. Nu se aşteptase la una ca *asta* de pe buzele prinţului. În mod şocant, i se păru că era *exact* ceea ce trebuia să spună. Să renunţe la limbajul curtenesc. Să rostească adevărul, direct şi în mod deschis.

Femeia se aplecă înainte, cercetându-l pe prinţ în timp ce îi rumega cuvintele. Dacă exista ceva ce Adolin putea transmite, atunci era autenticitatea.

— Adu-i un scaun! îi zise lalai lui Mraize.

— Da, Luminăţie, spuse el cu un accent rural pronunţat, aproape herdazian.

Apoi femeia se uită la Shallan.

— Şi tu. Fă-te utilă! în încăperea alăturată sunt nişte ceaiuri puse la cald.

Tânăra pufni faţă de tratamentul acela. Nu mai era o pupilă oarecare, căreia să i se dea ordine. Însă Mraize pornise în direcţia în care fusese trimisă şi ea, aşa că înghiţi umilinţa şi o luă pe urmele lui.

Încăperea alăturată era mult mai mică, tăiată în aceeaşi piatră ca şi celelalte, dar cu un model discret. Strate portocalii şi roşii se contopeau atât de firesc, încât aproape puteai crede că peretele avea o singură culoare. Oamenii lui lalai o folosiseră ca depozit, fapt demonstrat de scaunele îngrămădite într-un colţ. Shallan ignoră carafele de ceai puse la încălzit pe fabriale aflate pe un bufet şi se apropie de Mraize.

— Ce faci aici? şuieră ea.

Găina lui cârâi încet, ca şi cum ar fi fost neliniştită.

— Stau cu ochii pe femeia aia, zise el, indicând cealaltă încăpere. Suntem interesaţi de ea.

Aici, vocea lui îşi pierduse accentul rural, devenind rafinată.

— Deci nu e una dintre voi? întrebă Shallan. Nu e un… Duh însângerat?

— Nu, spuse el mijind ochii. Ea şi soţul ei erau variabile prea imprevizibile ca să-i invităm să ni se alăture. Au propriile lor ţeluri. Nu cred că se potrivesc cu ale altcuiva, fie că este vorba de oameni sau ascultători.

— Faptul că sunt de tot cremul n-a fost luat în calcul, presupun.

— Moralitatea este un element care nu ne interesează, zise Mraize calm. Numai loialitatea şi puterea sunt relevante, căci moralitatea este la fel de schimbătoare ca vremea. Depinde din ce unghi o priveşti. Lucrând cu noi, vei vedea că am dreptate.

— *Nu* sunt una dintr-ai voştri, şuieră Shallan.

— În ciuda insistenţei tale, nu te-ai sfiit să foloseşti simbolul nostru noaptea trecută, spuse bărbatul, luând un scaun.

Tânăra încremeni, roşind violent. Deci el ştia despre asta? — Păi…

— Căutarea ta merită osteneala, zise Mraize. Şi ţi se permite să apelezi la autoritatea noastră ca să-ţi atingi scopurile. E un beneficiu al faptului că eşti una dintre noi, atât timp cât nu abuzezi de asta.

— Şi fraţii mei? Unde sunt? Mi-ai promis că o să mi-i aduci.

— Răbdare, cuţitaşule! Au trecut doar câteva săptămâni de când i-am salvat. Vei vedea că-mi voi ţine cuvântul. Dincolo de asta, am o însărcinare pentru tine.

— O însărcinare? se răsti Shallan, făcând găina să cârâie din nou. Mraize, n-o să fac comisioane pentru ai tăi! Aţi *omorât-o* pe Jasnah!

— Un luptător inamic, zise bărbatul. Hai, nu te uita aşa la mine! Ştii foarte bine de ce era capabilă femeia aia şi în ce s-a băgat când ne-a atacat. Îl învinuieşti pe Ghimpele Negru cel nemaipomenit de moral pentru tot ce a făcut în război? Pentru nenumăraţii oameni pe care *el* i-a măcelărit?

— Nu te scuza pentru relele comise de voi arătând către greşelile altora! spuse fata. Nu am de gând să-ţi susţin

cauza. Nu-mi pasă de câte ori îmi ceri să Animmodelez pentru voi. N-o s-o fac!

— Te grăbeşti să insişti, totuşi îţi recunoşti datoria. Un Animmod pierdut, distrus. Dar îţi iertăm astea dacă te achiţi de alte misiuni. Şi, înainte să protestezi din nou, să ştii că însărcinarea pe care ţi-o dăm este una la care *deja* te-ai înhămat. În mod sigur ai simţit întunericul acestui loc. Nefirescul…

Shallan măsură din priviri cămăruţa în care dansau umbrele celor câteva lumânări de pe bufet.

— Misiunea ta este să faci din acest loc unul sigur, zise Mraize. Urithirul trebuie să rămână puternic, dacă vrem să profităm de sosirea Pustiitorilor.

— Să *profitaţi* de ei?

— Da, spuse bărbatul. Este o putere asupra căreia vom dobândi controlul, dar pe moment nu trebuie să lăsăm niciuna din tabere să domine. Fă Urithirul un loc sigur! Găseşte sursa întunericului pe care-l simţi şi elimin-o! Asta este însărcinarea ta. Şi pentru ea o să te plătesc cu informaţii. Se aplecă spre ea şi adăugă un singur cuvânt: Helaran.

Luă scaunul şi ieşi, adoptând un mers nesigur, împiedicându-se şi fiind cât pe ce să-l scape. Shallan rămase locului, uluită. Helaran. Fratele ei cel mai mare murise în Alethkar, unde se dusese din motive misterioase.

Dar-ar furtuna, ce anume ştia Mraize? Se uită după el, scandalizată. Cum îndrăznea s-o ispitească cu numele acela?

„Nu te concentra pe Helaran acum!” Erau gânduri periculoase şi nu putea deveni Veil în clipa asta. Turnă ceai pentru ea şi pentru Adolin, apoi luă un scaun sub braţ şi reveni cu paşi stângaci. Se aşează lângă prinţ şi-i dădu o ceaşcă. Luă o sorbitură şi-i zâmbi lui lalai, care o privi fix şi-i porunci lui Mraize să-i aducă şi ei o ceaşcă.

— Cred că, dacă vrei cu adevărat să rezolvi această crimă, n-o să te apuci să-i cercetezi pe duşmanii de odinioară ai

soţului meu, i se adresă femeia lui Adolin. Nimeni nu a avut prilejul sau motivele pe care le poţi găsi în tabăra voastră.

Prinţul oftă.

— Parcă stabiliserăm că…

— Nu spun c-a făcut-o Dalinar, zise lalai.

Părea calmă, dar încleştase degetele pe braţele scaunului până i se albiseră. Şi ochii ei… sulimanul nu putea ascunde că erau înroşiţi. Plânsese. Tulburarea ei era sinceră.

Doar dacă nu juca teatru. „Eu m-aş putea preface c-am plâns, dacă aş şti că vine cineva să mă vadă şi aş crede că prefăcătoria asta mi-ar consolida poziţia”, îşi zise Shallan în gând.

— Atunci *ce* vrei să zici? întrebă Adolin.

— Istoria este plină de exemple de soldaţi care au presupus că există nişte ordine acolo unde acelea nu fuseseră date, zise lalai. Sunt de acord că Dalinar nu ar înjunghia niciodată un vechi prieten într-un cotlon întunecat. Dar soldaţii lui s-ar putea să nu aibă asemenea reţineri. Vrei să ştii cine-a făcut-o, Adolin? Caută în rândurile voastre! Mi-aş pune principatul la bătaie că undeva în armata Casei Kholin este un ins care a crezut că-i face un serviciu înaltului său prinţ.

— Şi celelalte omoruri? întrebă Shallan.

— Nu ştiu cum gândeşte persoana asta, răspunse femeia. Poate c-a dat de gustul omorului? în orice caz, cred că putem cădea de acord că întâlnirea asta s-a încheiat. Se ridică în picioare. O zi bună, Adolin Kholin! Sper că-mi vei împărtăşi descoperirile tale, pentru ca propriul meu anchetator să fie cât mai bine informat.

— Desigur, zise prinţul, ridicându-se şi el. Cine conduce ancheta ta? O să-i trimit rapoartele mele.

— Numele lui este Meridas Amaram. Cred că-l cunoşti.

Shallan rămase cu gura căscată.

— Amaram? *înaltul mareşal Amaram?*

— Desigur, zise lalai. Este una dintre căpeteniile cele mai respectate ale soţului meu.

Amaram. Omul care-i ucisese fratele. Îi aruncă o privire lui Mraize, care păstră o expresie neutră. Furtuni, ce ştia omul ăsta? Tot nu înţelegea de unde căpătase Helaran Cristalsabia. Şi ce anume-l făcuse să intre în conflict cu Amaram?

— Amaram este *aici?* De când? întrebă Adolin.

— A sosit odată cu ultima caravană şi cu ultimul grup de recuperatori de lucruri pe care l-aţi adus prin Poarta Jurământului. Nu şi-a anunţat prezenţa în întregul turn, ci numai mie. Ne-am ocupat de nevoile lui, căci a fost prins într-o furtună, cu tot cu suita sa. Mă asigură că va reveni în curând la datorie şi că va face o prioritate din găsirea ucigaşului soţului meu.

— Înţeleg, zise prinţul.

O privi pe Shallan, care încuviinţă, încă şocată. Îşi recuperară soldaţii de la uşă şi ieşiră pe coridor.

— Amaram! şuieră Adolin. Băiatu' de la poduri n-o să fie încântat. Ăştia doi au nişte poliţe să-şi plătească.

„Nu numai Kaladin."

— Iniţial, tata l-a desemnat pe mareşal să reînfiinţeze ordinul Radianţilor, continuă prinţul. Dacă lalai l-a primit după ce a fost discreditat atât de complet… Gestul ăsta e ca şi cum l-ar numi pe tata mincinos, nu? Shallan?

Fata se scutură şi respiră adânc. Helaran era mort de mult. Avea să se gândească mai târziu cum să obţină răspunsuri de la Mraize.

— Depinde cum vrea lalai să prezinte lucrurile, zise ea încet, mergând alături de Adolin. Dar da, sugerează că felul în care Dalinar l-a tratat pe Amaram a fost cel puţin părtinitor. Îşi reconsolidează tabăra ca pe o alternativă la conducerea tatălui tău.

Prinţul oftă.

— Aş fi crezut că fără Sadeas lucrurile o să devină mai uşoare.

— E vorba de politică, Adolin, aşa că prin definiţie nu poate fi uşor.

Îl luă de braţ şi trecură pe lângă un alt grup de soldaţi neprietenoşi.

— Nu mă descurc deloc, spuse tânărul încet. M-am enervat atât de tare adineauri, încât era s-o pocnesc. Să vezi c-o să stric totul!

— Oare? Pentru că sunt convinsă că ai dreptate cu privire la faptul că-s mai mulţi ucigaşi.

— Ce? Serios?

Fata încuviinţă.

— Am auzit ceva în timpul ieşirii de azi noapte.

— Când nu te împleticeai de colo-colo beată, vrei să zici.

— Să ştii, Adolin Kholin, că sunt foarte graţioasă când sunt beată. Hai să mergem!

Se întrerupse la vederea a două condeiere care goneau pe coridor, îndreptându-se spre camera lui lalai cu o iuţeală şocantă. Gărzi veneau în urma lor.

Prinţul îl prinse de braţ pe unul dintre ei, fiind cât pe ce să provoace o luptă, căci, la vederea uniformei albastre, bărbatul începu să înjure. Din fericire, îl recunoscu pe Adolin şi se stăpâni, desprinzându-şi mâna de pe coada securii prinse la centură.

— Luminăţie, zise omul fără tragere de inimă.

— Ce se-ntâmplă? întrebă tânărul, indicând culoarul. De ce se repede toată lumea la postul ăla de gardă de mai încolo?

— Veşti de pe coastă, răspunse în cele din urmă soldatul, în Noul Natanan a fost zărit un front de furtună. Marile furtuni s-au întors!

Nu sunt poet, să vă încânt cu aluzii isteţe.

— *Aducătoarea Jurământului,* prefaţă

— Nu am carne de vânzare, zise bătrânul ochi-lu- minoşi, în timp ce îl conducea pe Kaladin în interiorul adăpostului de furtună. Dar luminlordul tău şi oamenii lui pot să se adăpostească aici, şi încă ieftin.

Gesticulă cu bastonul către clădirea mare şi cavernoasă, îi reamintea căpitanului de barăcile de pe Câmpiile Sfărâmate: lungă şi îngustă, cu capătul mai ascuţit către est.

— O să avem nevoie de ea numai pentru noi, zise Kaladin. Luminlordul meu îşi preţuieşte intimitatea.

Bătrânul îl măsură din priviri, studiindu-i uniforma albastră. Acum că Lăcrimarea trecuse, arăta mai bine. N-ar fi purtat-o la o inspecţie a trupelor, dar îşi petrecuse ceva timp frecându-i petele şi lustruindu-i nasturii.

O uniformă a Casei Kholin pe pământurile Casei Vamah putea să însemne mai multe lucruri. Din fericire, niciunul dintre ele nu era: „Acest ofiţer al Casei Kholin s-a alăturat unei găşti de parshi fugari.”

— Pot să-ţi las tot adăpostul, zise negustorul. Trebuia să-l închiriez unor caravane din Revolar, dar n-au mai apărut.

— Ce s-a întâmplat?

— Nu ştiu, spuse el. Dar este al furtunilor de ciudat, ascult-aici! Trei caravane, fiecare cu alt stăpân şi cu altă marfă, dispărute fără urmă. Niciun curier care să mă anunţe. Mă bucur c-am luat zece procente-n avans.

Revolar. Era reşedinţa Casei Vamah, cel mai mare oraş de-aici şi până-n Kholinar.

— O să luăm noi adăpostul, zise Kaladin, înmânându-i câteva sfere descărcate. Şi orice mâncare-ţi prisoseşte.

— Nu prea multă, judecând după standardele unei armate. Poate un sac-doi de rădăcini-lungi. Ceva lavis. Aşteptam să mă reaprovizionez de la una din caravanele-alea. Clătină din cap, cu o expresie distantă pe chip. Vremuri stranii, caporale. Furtuna aia din direcţia greşită. Crezi c-o să se tot întoarcă?

Kaladin încuviinţă. Furtuna Eternă lovise din nou cu o zi în urmă, cea de-a doua apariţie a ei, asta fără s-o socotească pe cea iniţială, care nu se produsese decât în estul îndepărtat. Căpitanul şi parshii se adăpostiseră într-o mină abandonată, după ce fuseseră avertizaţi de sprena invizibilă.

— Vremuri stranii, repetă bătrânul. Dacă ai nevoie de carne, să ştii că în ravena de la sud de-aici a fost un cuibar de porci sălbatici. Dar ăla-i pământul înaltului Lord Cadilar, aşa că, hm… înţelegi tu cum stă treaba!

Dacă „luminlordul” fictiv al lui Kaladin călătorea cu ordine din partea regelui, putea vâna pe pământurile acelea. Dacă nu, vânatul porcilor altui înalt lord însemna braconaj.

În ciuda ochilor săi luminoşi, galbeni, bătrânul vorbea ca un fermier dintr-un ţinut uitat de lume, însă era evident că-şi făcuse o situaţie conducând popasul. O viaţă singuratică, dar care probabil îi aducea bani frumoşi.

— Hai să vedem ce mâncare vă găsesc pe-aici, zise bătrânul. Urmează-mă! Eşti *sigur* că vine o furtună?

— Am hărţi care promit c-o să vină.

— Binecuvântat fie Atotputernicul cu Heralzii săi! îi va lua pe unii prin surprindere, dar o să fie plăcut să-mi văd din nou distrestia funcţionând.

Kaladin îl urmă pe bărbat până la o magazie de piatră pentru rădăcinoase aflată pe partea adăpostită de vânt a casei şi se tocmiră – nu mult timp – pentru trei saci cu legume.

— Încă ceva, zise căpitanul. Nu poţi să vezi armata când va sosi.

— Cum? Caporale, este datoria mea să am grijă ca oamenii tăi să fie instalaţi…

— Luminlordul meu preţuieşte *foarte* mult discreţia. Este important ca nimeni să nu aibă cunoştinţă de trecerea noastră. *Foarte important.*

Îşi duse mâna la cuţitul de la centură. Bărbatul ochi-luminoşi se mulţumi să pufnească.

— Pot să-mi ţin gura, *soldatule.* Şi nu mă ameninţa. Sunt de-al şaselea dahn.

Îşi sumeţi bărbia, dar, când reveni şchiopătând la el acasă, închise bine uşa şi trase obloanele de furtună.

Kaladin mută cei trei saci în adăpost, apoi porni către locul unde-i lăsase pe parshi. Se tot uită după Syl, dar, desigur, nu zări nimic. Pustiusprena îl urmărea pe ascuns, cel mai probabil ca să se asigure că nu punea la cale vreo viclenie.

Ajunseră la adăpost chiar înainte să înceapă furtuna.

Khen, Sah şi ceilalţi ar fi vrut să aştepte până la lăsarea întunericului, nevenindu-le să creadă că bătrânul ochi-luminoşi n-avea să-i spioneze. Dar vântul începuse să sufle şi asta îi făcuse, în cele din urmă, să creadă avertismentul lui Kaladin despre iminenţa unei furtuni.

Căpitanul stătea îngrijorat în uşa adăpostului, în vreme ce parshii se adunau. În ultimele zile culeseseră şi alte grupuri conduse de Pustiuspreni, care, din câte i se spusese, se îndepărtau de îndată ce-şi predau protejaţii. Acum numărul lor se apropia de o sută, cu tot cu copii şi bătrâni. Nimeni

nu voia să-i spună lui Kaladin care era ţelul lor final, ci numai că sprena îi conducea către o destinaţie anume.

Khen intră ultima pe uşă. Parsha înaltă şi musculoasă stărui în prag, ca şi cum ar fi vrut să privească furtuna. În cele din urmă, luă sferele lor – majoritatea furate de la el – şi fixă sacul în felinarul ferecat cu fier de pe peretele exterior. Îi făcu semn lui Kaladin să intre, apoi închise uşa şi o baricadă.

— Te-ai descurcat bine, umanule, îi zise ea. O să pun o vorbă pentru tine când vom ajunge la adunare.

— Mulţumesc!

Afară, furtuna începuse să izbească adăpostul, iar pietrele se cutremurau şi pământul însuşi huruia.

Parshii se aşezară şi se puseră pe aşteptat. Hesh cotrobăi prin saci şi cercetă legumele cu ochi critic. Muncise la bucătărie, într-un conac.

Kaladin se rezemă cu spatele de un perete, simţind furtuna ce se dezlănţuia afară. Era bizar cât de mult detesta ploile blânde din timpul Lăcrimării şi totuşi ce fior de încântare simţea când auzea tunetul răsunând dincolo de pereţii de piatră. Furtuna aceea încercase din răsputeri să-l omoare de câteva ori. Se simţea înrudit cu ea, dar şi oarecum prudent. Era ca un sergent prea brutal când îşi instruia recruţii.

Furtuna urma să încarce nestematele lăsate afară, care includeau nu numai sfere, ci şi câteva inimi-nestemate mari pe care le avusese asupra lui. Odată reîncărcate, el – parshii adică – urmau să deţină Lumină de Furtună valorând o avere.

Trebuia să ia o decizie. Cât mai putea amâna zborul înapoi, spre Câmpiile Sfărâmate? Chiar dacă ar fi trebuit să se oprească în vreun oraş mai mare ca să schimbe sferele descărcate cu unele impregnate, probabil că ar fi putut parcurge distanţa în mai puţin de o zi.

Nu putea să amâne la nesfârşit. Ce făceau cei din Urithiru? Ce veşti erau din restul lumii? întrebările nu-i

dădeau pace. Cândva, fusese fericit să-şi facă griji numai cu privire la propria lui grupă. După asta fusese dispus să poarte grija unui batalion. De când ajunsese să-l preocupe soarta întregii lumi?

„Trebuie măcar să-mi fur înapoi distrestia şi să-i trimit un mesaj Luminoasei Navani.”

Întrezări o străfulgerare cu coada ochiului. Se întorsese Syl? Privi către ea cu o întrebare pe buze şi abia reuşi să se oprească atunci când îşi dădu seama de eroare.

Sprena de lângă el emana o strălucire galbenă, nu albăstruie. Femeia micuţă stătea pe o coloană transparentă de piatră aurie, răsărită din pământ ca s-o aducă la nivelul ochilor lui Kaladin. Coloana şi sprena însăşi aveau culoarea alb-aurie a centrului unei flăcări.

Purta o rochie vaporoasă, care îi acoperea complet picioarele. Începu să-l cerceteze, cu mâinile la spate. Faţa ei avea o formă stranie, îngustă, dar cu ochi mari, ca de copil. Ca ai unei persoane din Shinovar.

Kaladin sări în sus, făcând-o pe mica sprenă să zâmbească.

„Prefă-te că nu ştii nimic despre sprenii de soiul ei”, îşi zise căpitanul.

— Ăăă. Îmm… Pot să te văd.

— Pentru că vreau eu să mă vezi, zise ea. Chiar *eşti* un ins ciudat.

— De ce… de ce ai vrut să te văd?

— Ca să putem sta de vorbă.

Începu să se plimbe în jurul lui şi, la fiecare pas, o coloană de piatră galbenă ţâşnea din sol în întâmpinarea tălpii ei desculţe.

— De ce eşti încă aici, umanule?

— Parshii tăi m-au luat prizonier.

— Mama ta te-a învăţat să minţi aşa? întrebă ea, părând amuzată. Abia sunt în vârstă de o lună. Felicitări că i-ai păcălit! Se opri şi-i zâmbi. Eu sunt niţel mai mare de-o lună.

— Lumea se schimbă, zise Kaladin. Ţara este în schimbare. Cred că vreau să văd unde duc toate astea.

Sprena îl contemplă. Din fericire, el avea o scuză întemeiată pentru picătura de sudoare care i se prelingea pe obraz. Să se pomenească faţă în faţă cu un spren inteligent care emana o lumină aurie era ceva ce ar fi tulburat pe oricine, nu doar pe un ins care avea multe de ascuns.

— Ai fi dispus să lupţi pentru noi, dezertorule? îl întrebă ea.

— Mi s-ar îngădui?

— Neamul meu nu este *nici pe departe* la fel de predispus la discriminări ca specia ta. Dacă ştii să ţii o lance şi să asculţi ordinele, *eu una* sigur nu te-aş alunga. Îşi încrucişă braţele, zâmbind într-un fel straniu, cunoscător. Decizia finală nu va fi a mea. Eu sunt numai un mesager.

— Unde pot primi un răspuns sigur?

— La destinaţia noastră.

— Care este…?

— Destul de aproape, răspunse sprena. De ce? Ai vreo întâlnire urgentă altundeva? Să-ţi tunzi barba, poate, sau să iei prânzul cu bunica ta?

Kaladin îşi frecă bărbia. Aproape că uitase de perii ţepoşi care-i încadrau gura.

— Spune-mi, îl întrebă sprena. De unde ai ştiut că în noaptea asta va fi o mare furtună?

— Am simţit-o în măduva oaselor, zise căpitanul.

— Oamenii *nu pot* să simtă furtunile, indiferent cu ce parte a corpului.

Bărbatul ridică din umeri.

— Părea momentul potrivit pentru una, dat fiind că Lăcrimarea se terminase.

Sprena nu-l aprobă şi nu trădă în niciun fel ce credea despre spusele lui. Continuă să zâmbească în felul acela ştiutor şi se făcu nevăzută.

Nu mă îndoiesc că sunteţi mai inteligenţi decât mine. Nu pot decât să relatez cele petrecute, ceea ce am făcut, şi să vă las să trageţi singuri concluziile.

— Aducătoarea Jurământului, prefaţă

Dalinar îşi aminti.

O chemase Evi. Fusese înaltă şi mlădioasă, cu păr galben palid – nu cu adevărat auriu ca al irialilor, dar suficient de frapant.

Fusese o femeie tăcută. Timizi, şi ea, şi fratele ei, deşi fuseseră dispuşi să-şi părăsească ţara natală într-un act de curaj. Aduseseră Cristalarmura şi…

Asta era tot ce răsărise în ultimele zile. Restul rămânea încă în ceaţă. Îşi amintea că o cunoscuse pe Evi, că o curtase – cu stângăcie, fiindcă amândoi erau conştienţi că era un aranjament dictat de considerente politice – şi că, în cele din urmă, se logodiseră.

Nu-şi amintea nimic despre dragoste, dar îşi amintea că existase atracţie.

Amintirile aduseseră cu ele întrebări, precum cremlingii ieşind din crăpăturile lor după o ploaie. Le ignoră, stând cu spatele drept, în compania unui şir de soldaţi, pe câmpia din faţa Urithirului, în bătaia unui vânt tăios dinspre apus.

Platoul vast găzduia stive de lemne, deoarece o bună parte din spaţiul acela avea să devină, probabil, un depozit de cherestea.

În spatele lui, capătul unei funii flutura în vânt, izbindu-se în mod repetat de o stivă de lemne. O pereche de vântspreni în formă de omuleţi dansă pe lângă el.

„De ce mi-o amintesc pe Evi acum?” se întrebă bărbatul. „Şi de ce nu mi-am recuperat decât amintirile primelor noastre momente împreună?”

Îşi amintise mereu anii dificili de după moartea soţiei sale, care culminaseră cu el beat şi inutil în noaptea în care Szeth, Asasinul în Alb, îi ucisese fratele. Presupunea că se dusese la Veghetoarea Nopţii ca să scape de durerea pierderii ei şi că sprena îi luase celelalte amintiri drept plată. Nu era sigur, dar părea corect.

Se presupunea că târgurile încheiate cu Veghetoarea Nopţii erau permanente. Că te duceau chiar la pierzanie. Deci ce se întâmpla cu el?

Dalinar îşi privi ceasurile de pe brasarda prinsă pe antebraţ. Întârziase cu cinci minute. Furtuni! Abia purta chestia asta de trei zile şi deja număra minutele ca o condeieră.

Cel de-al doilea ceas – care socotea timpul rămas până la următoarea mare furtună – nu fusese pus în funcţiune. Venise o singură mare furtună, din fericire, aducând Lumină care să reîncarce sferele. Părea să fi trecut mult de când avuseseră suficientă.

Însă era nevoie de o nouă mare furtună până ce condeierele aveau să poată face predicţii cu privire la tiparul lor curent. Chiar şi aşa, s-ar fi putut înşela, pentru că Lăcrimarea durase mult mai mult decât ar fi trebuit. Secole – poate chiar milenii – de observaţii grijulii s-ar fi putut dovedi acum depăşite.

Cândva, acest fapt ar fi fost, în sine, o nenorocire. Ameninţa să distrugă sezonul semănatului şi să provoace foamete, să perturbe călătoriile şi navigaţia şi să întrerupă

schimburile comerciale. Din nefericire, prin comparaţie cu Furtuna Eternă şi cu Pustiitorii, abia ocupa locul al treilea pe lista catastrofelor.

Vântul rece îl atacă din nou. Înaintea lor, marele platou al Urithirului era înconjurat de zece platforme spaţioase, fiecare înaltă cam de un stânjen şi jumătate, cu trepte şi câte o rampă pentru căruţe. În centrul fiecăreia se afla câte o clădire mică, ce adăpostea mecanismul care…

Cu o strălucire orbitoare, un inel de Lumină de Furtună se răspândi din centrul celei de-a doua platforme din stânga. Când Lumina se stinse, Dalinar îşi conduse garda de onoare pe treptele late ce duceau spre vârf. Traversară platforma până la clădirea din centru, din care ieşise un mic grup de persoane înconjurate de veneraţiospreni ce căscau gura la Urithiru.

Prinţul zâmbi. Priveliştea unui turn mare cât un oraş şi înalt cât un munticel… ei bine, nu se compara cu nimic de pe lumea asta.

În fruntea nou-veniţilor se afla un bărbat îmbrăcat cu robe într-o nuanţă ştearsă de portocaliu. Vârstnic, cu o faţă blândă, proaspăt bărbierită, privea oraşul cu capul dat pe spate şi cu gura căscată. Lângă el stătea o femeie cu părul argintiu strâns în coc. Adrotagia, condeiera-şefă din Kharbranth.

Unii considerau că ea era adevărata putere din spatele tronului. Alţii presupuneau că aceasta era cealaltă condeieră, pe care o lăsaseră să conducă Kharbranthul în lipsa regelui. Oricine va fi fost, îl păstrase pe Taravangian drept faţadă şi Dalinar era mulţumit să se folosească de el ca să ajungă la Jah Keved şi Kharbranth. Omul acesta fusese prieten cu Gavilar, ceea ce prinţului îi era de ajuns. Şi era mai mult decât bucuros să aibă măcar un alt monarh în Urithiru.

Taravangian îi zâmbi lui Dalinar şi-şi umezi buzele. Părea să fi uitat ce voia să spună şi fu nevoit să se uite la femeia

de alături, cerându-i ajutorul. Ea îi şopti ceva şi regele zise cu voce tare:

— Ghimpe Negru, este o onoare să te reîntâlnesc. A trecut prea mult timp.

— Maiestate, vă mulţumesc că aţi răspuns chemării mele.

Dalinar îl întâlnise de câteva ori pe Taravangian, cu ani în urmă. Îşi amintea un om de o inteligenţă discretă, pătrunzătoare.

Dar omul acela dispăruse. Regele fusese dintotdeauna modest şi retras, aşa că majoritatea oamenilor nu ştiau că odinioară fusese inteligent, înainte de boala stranie survenită cu cinci ani în urmă, despre care Navani era convinsă că era o apoplexie ţinută secretă care îi afectase în mod permanent capacitatea mentală.

Adrotagia atinse braţul bătrânului şi făcu semn către cineva care stătea printre gărzile din Kharbranth: o femeie ochi-luminoşi de vârstă mijlocie, îmbrăcată în bluză şi fustă după moda din sud, cu nasturii de sus ai bluzei descheiaţi. Părul ei era scurt, cu o tunsoare băieţoasă şi purta mănuşi în ambele mâini.

Străina ridică mâna dreaptă deasupra capului şi în ea se ivi o Cristalsabie. Şi-o poziţionă cu lama sprijinită de umăr.

— A, da! zise Taravangian. Prezentările! Ghimpe Negru, acesta este cel mai recent Cavaler Radiant. Malata din Jah Keved.

Regele Taravangian se minună ca un copil cât timp urcară cu ascensorul către vârful turnului. Se aplecă peste margine suficient de mult pentru ca garda lui, un thaylen solid, să-şi pună o mână grijulie pe umărul său, pentru orice eventualitate.

— Câte caturi! zise bătrânul. Şi balconul ăsta! Spune-mi, Luminăţie, ce-l face să se mişte?

Sinceritatea sa era neaşteptată. Dalinar se aflase atât de mult timp în preajma politicienilor alethi, încât sinceritatea i se părea ceva obscur, ca o limbă pe care nu o mai vorbea.

— Inginerele mele încă studiază lifturile, zise prinţul. Ele sunt de părere că are de-a face cu acţiunea combinată a unor fabriale cu mecanisme care să controleze viteza.

Taravangian clipi nedumerit.

— O! Eu voiam să întreb… este Lumină de Furtună? Sau cineva îl trage de undeva? în Kharbranth noi aveam parshi care să le mişte pe ale noastre.

— Lumină de Furtună, spuse Dalinar. Am fost siliţi să înlocuim inimile-nestemate cu unele impregnate ca să le facem să meargă.

— Aha!

Regele scutură din cap, zâmbind larg.

În Alethkar, bărbatul acesta n-ar mai fi putut să se menţină pe tron după atacul de apoplexie. O familie fără scrupule l-ar fi îndepărtat, recurgând la asasinat. În alte familii, cineva l-ar fi provocat. Ar fi fost silit să lupte pentru tron sau să abdice.

Sau… ei bine, cineva i-ar fi putut smulge puterea din mâini, acţionând ca un rege în toate cele, mai puţin numele. Dalinar oftă discret, dar îşi ţinu vinovăţia în frâu.

Taravangian nu era alethi. În Kharbranth, care nu purta războaie, era logic să ai o figură blândă şi bine-intenţionată la conducere. Oraşul îşi *propunea* să pară modest, neameninţător. Era un capriciu al sorţii că, în urma războiului civil, bătrânul fusese încoronat şi ca rege în Jah Keved, cândva unul din cele mai puternice regate ale Rosharului.

În mod normal, ar fi avut dificultăţi în a păstra tronul acela, dar poate că Dalinar avea să-i acorde sprijin sau măcar autoritate prin asocierea cu el. Prinţul era ferm decis să facă tot ce-i stătea în puteri.

— Maiestatea Voastră, zise el, trăgându-se mai aproape de Taravangian, cât de bine păzit este Vedenarul? Am o mulţime de soldaţi cu prea mult timp liber la dispoziţie.

M-aş putea lipsi de un batalion sau două ca să vă ajut să asiguraţi oraşul. Nu ne putem permite să lăsăm Poarta

Jurământului să cadă în mâinile inamicului.

Regele aruncă o privire către Adrotagia, care răspunse în locul lui.

— Oraşul este sigur, Luminăţie. Nu trebuie să vă temeţi. Parshii au încercat un atac, dar sunt încă multe trupe vedene disponibile. Am respins inamicul, care s-a retras către est.

„Către Alethkar”, îşi spuse Dalinar.

Taravangian privi din nou în golul puţului central, luminat de fereastra de sticlă dinspre răsărit.

— O, cât mi-aş dori să nu fi venit ziua asta!

— Maiestate, vorbiţi de parcă aţi fi aşteptat-o, zise prinţul.

Regele râse încet.

— Tu nu? Nu te-ai aşteptat la suferinţă? La tristeţe… la pierdere…?

— Încerc să nu-mi fac foarte multe aşteptări despre nimic. E calea soldatului. Azi te ocupi de problemele de azi, apoi dormi şi de problemele de mâine te ocupi mâine.

Taravangian încuviinţă.

— Îmi amintesc că, în copilărie, ascultam un ardent care se ruga în numele meu în timp ce în apropiere ardeau glife. Mi-amintesc că m-am gândit… sigur că supărările nu ne pot ocoli. Sigur că relele nu şi-au aflat, de fapt, sfârşitul. Dac-ar fi aşa, n-am fi revenit deja în Palatele împăcării? îl privi pe bărbatul mai tânăr, cu lacrimi neaşteptate în ochii lui palizi, cenuşii. Nu cred că tu sau eu suntem destinaţi să ajungem în locul acela măreţ. Oamenii din carne, supuşi durerii nu au parte de un asemenea final, Dalinar Kholin.

Prinţul se pomeni fără replică. Adrotagia îl strânse pe Taravangian de braţ cu un gest liniştitor şi bătrânul rege îşi întoarse spatele, ascunzându-şi tulburarea. Ceea ce se petrecuse în Vedenar trebuie să-l fi tulburat foarte tare: moartea fostului rege, măcelul de pe câmpul de luptă.

Parcurseră în tăcere restul drumului şi Dalinar profită de prilej ca s-o studieze pe Undeunitoarea lui Taravangian. Ea fusese cea care descuiase şi apoi activase Poarta

Jurământului din Vedenar, asta după ce primise indicaţii amănunţite din partea lui Navani. Acum femeia, Malata, se rezema degajată de balustrada balconului. Nu vorbise prea mult în timpul turului primelor trei inele şi de fiecare dată când îl privea pe Ghimpele Negru o umbră de zâmbet părea să-i joace pe buze.

Avea în buzunarul fustei sfere care valorau o avere. Lumina lor răzbătea prin ţesătură. Poate de aceea zâmbea. El însuşi se simţea uşurat să aibă din nou Lumina de Furtună la îndemână, şi nu numai fiindcă asta însemna că Animmozii alethi puteau să-şi reia lucrul, folosindu-şi smaraldele ca să transforme piatra în cereale şi să hrănească gurile flămânde din turn.

Navani îi aştepta sus, imaculată într-un havah negru cu argintiu, cu părul într-un coc străpuns de ace menite să semene cu Cristalsăbiile. Îl salută cu căldură pe Taravangian, apoi strânse mâna Adrotagiei. După ce încheie saluturile, femeia se trase îndărăt şi o lăsă pe Teshav să-i conducă pe rege şi mica lui suită către ceea ce ei numiseră Sala Iniţierii.

Navani îl trase pe Dalinar la o parte.

— Ei? întrebă ea în şoaptă.

— E la fel de sincer ca întotdeauna, zise prinţul încet. Dar…

— E greu de cap?

— Draga mea, greu de cap sunt *eu.* Omul ăsta s-a transformat într-un idiot.

— Tu nu eşti greu de cap, Dalinar. Eşti necizelat. Practic.

— Inimioară-nestemată, nu-mi fac iluzii cu privire la grosimea craniului meu. Mi-a slujit bine în numeroase ocazii. Mai bine un cap solid decât unul spart. Dar nu ştiu dacă, în actuala lui stare, Taravangian ne va fi de cine ştie ce folos.

— Ptiu, spuse Navani. Avem destui oameni deştepţi în jurul nostru. Taravangian a fost mereu un prieten al

Alethkarului pe durata domniei fratelui tău şi o boală nu ar trebui să schimbe felul în care ne purtăm cu el.

— Sigur, ai dreptate… Se întrerupse. În el există o onestitate, Navani… şi o melancolie pe care nu mi-o aminteam. Aşa a fost mereu?

— De fapt, da.

Femeia îşi verifică propriul ceas de mână, asemănător cu al lui, deşi cu alte câteva nestemate ataşate. Un nou soi de fabrial la care lucra.

— Veşti de la căpitanul Kaladin?

Ea clătină din cap. Trecuseră zile bune de la ultimul lui mesaj, dar probabil că rămăsese fără rubine impregnate. Acum, după revenirea marilor furtuni, se aşteptaseră să primească vreo veste.

În încăpere, Teshav indica diverşii stâlpi, fiecare reprezentând unul din ordinele Cavalerilor Radianţi. Dalinar şi Navani aşteptau în prag, despărţiţi de ceilalţi.

— Dar Undeunitoarea? şopti femeia.

— O Eliberatoare. O Prăfuitoare, deşi nu le place termenul ăsta. Susţine că sprena ei i-a spus asta. Nu-mi place zâmbetul ei, zise prinţul şi-şi frecă bărbia.

— Dacă este cu adevărat Radiantă, poate fi altfel decât de încredere? întrebă Navani. Ar alege sprena pe cineva care ar acţiona împotriva intereselor ordinului?

Altă întrebare la care el nu cunoştea răspunsul. Trebuia să vadă cum putea afla dacă Cristalsabia ei era numai asta, sau poate era o Sabie a Onoarei deghizată.

Grupul de vizitatori coborî câteva trepte, trecând în sala de consiliu, care ocupa cea mai mare parte a penultimului etaj şi descindea în pantă către catul de dedesubt. Cei doi îi urmară de la distanţă.

„Navani. La braţul meu”, îşi zise el. Încă-l mai încerca un sentiment de irealitate. Oniric, ca şi cum ar fi fost într-una din viziunile lui. Îşi amintea foarte clar cât de mult o dorise. Cum se gândise la ea, captivat de felul în care vorbea, de lucrurile pe care le ştia, de imaginea mâinilor ei desenând

sau, dar-ar furtunile, făcând lucruri simple, cum ar fi să ducă o lingură la gură. Îşi aminti cum se holba la ea.

Îşi aminti o zi anume, pe câmpul de luptă, când aproape că lăsase gelozia faţă de fratele său să-l împingă prea departe şi, spre surprinderea sa, o simţi pe Evi furişându-i-se în memorie. Prezenţa ei coloră amintirea veche şi ternă a acelor zile de război alături de fratele său.

— Amintirile continuă să-mi revină, spuse el încet, în timp ce se opreau la uşa sălii de consiliu. Presupun că, în cele din urmă, o să-mi amintesc tot.

— N-ar trebui să se petreacă aşa ceva.

— Aşa am crezut şi eu. Dar cine poate şti de fapt? Se spune că Magia Veche este de nepătruns.

— Nu, zise Navani, încrucişându-şi braţele pe piept şi arborând o expresie severă, ca şi cum ar fi fost supărată pe un copil încăpăţânat. În toate cazurile pe care le-am cercetat, favoarea şi blestemul au durat până la moarte.

— În toate cazurile? Câte ai găsit? întrebă Dalinar.

— Până acum, vreo trei sute. A fost greu să le fac pe cercetătoarele de la Palanaeum să-şi rupă din timp. Primesc din toată lumea cereri de informaţii despre Pustiitori. Din fericire, vizita iminentă a Maiestăţii Sale aici a făcut să mă bucur de o atenţie specială. Se spune că este mai bine să vizitezi locul ăla personal. Cel puţin aşa a susţinut Jasnah…

Se opri şi trase aer adânc în piept, regăsindu-şi calmul înainte să continue.

— În orice caz, rezultatele cercetării sunt concludente. Nu am reuşit să găsim nici măcar un *singur* caz în care efectul Magiei Vechi să se fi risipit, şi nu pentru că oamenii nu ar fi încercat de-a lungul secolelor. Legendele despre oameni care se confruntă cu blestemele şi caută leac pentru ele au devenit practic un *gen* în sine. După cum a zis cercetătoarea mea: „Blestemele Magiei Vechi nu sunt mahmureli, Luminăţie.”

Îşi ridică privirea către Dalinar şi probabil că-i zări emoţiile zugrăvite pe chip, deoarece înclină întrebător din

cap.

— Ce-i?

— N-am avut pe nimeni cu care să împart povara asta, zise el încet. Îţi mulţumesc!

— N-am aflat nimic.

— Nu contează.

— Poţi măcar să obţii de la Părintele Furtunii o nouă confirmare că *nu* legătura voastră ţi-a provocat revenirea acestor amintiri?

— O să văd.

Părintele Furtunii mârâi: *De ce vrea să mai dau explicaţii? Am vorbit o dată şi sprenii nu sunt schimbători ca oamenii. Nu am de-a face cu asta. Nu legătura e cauza.*

— Spune că nu-i el, zise Dalinar. S-a… enervat pe tine pentru că l-ai întrebat din nou.

Ea rămase cu braţele încrucişate. Era o trăsătură pe care o împărtăşea cu fiica ei, o frustrare caracteristică în faţa problemelor pe care nu le putea rezolva. Ca şi cum, refuzând să se aranjeze într-un mod mai convenabil, faptele ar fi dezamăgit-o.

— Poate a fost ceva diferit în târgul pe care l-ai încheiat tu, spuse ea. Dacă poţi să-mi povesteşti la un moment dat despre vizita ta, cu toate amănuntele pe care ţi le aminteşti, o s-o compar cu alte relatări.

Bărbatul clătină din cap.

— Nu-i mare lucru de spus. În Vale creşteau o mulţime de plante. Şi… îmi amintesc… că i-am cerut să-mi ia durerea şi ea mi-a luat şi amintirile. Parcă?

Ridică din umeri şi remarcă abia pe urmă că Navani strângea din buze, iar privirea ei devenise mai tăioasă.

— Îmi pare rău, eu… adăugă el.

— Nu-i vorba despre tine, ci despre Veghetoarea Nopţii. Să-ţi ofere un târg când erai probabil prea nefericit ca să gândeşti raţional şi apoi să-ţi şteargă din minte toate amănuntele lui?

— Este o sprenă. Nu cred că ne putem aştepta ca ea să joace după regulile noastre sau măcar să le înţeleagă.

Îşi dorea să-i poată spune mai mult, dar, chiar dacă ar fi putut scoate ceva la suprafaţă, nu era momentul acum. Trebuia să se ocupe de oaspeţii lor.

Teshav terminase să le arate panourile stranii din sticlă de pe pereţii interiori, care semănau cu ferestrele, numai că erau înceţoşate. Trecu la discurile pereche montate pe podea şi în tavan, care aduceau cu vârful şi baza unei coloane ce fusese îndepărtată – o caracteristică a numeroase încăperi pe care le exploraseră.

Odată ce aceasta se termină, Taravangian şi Adrotagia reveniră în partea superioară a încăperii, lângă ferestre. Noua Radiantă, Malata, se tolănise pe un scaun de lângă simbolul Prăfuitorilor montat pe zid, pe care îl privea fix.

Dalinar şi Navani urcară treptele, alăturându-i-se regelui.

— Îţi taie răsuflarea, nu-i aşa? întrebă prinţul. O privelişte chiar mai frumoasă decât din ascensor.

— Copleşitor, zise Taravangian. Atâta spaţiu! Ne credem… ne credem cel mai important lucru din Roshar. Dar atât de mult din Roshar este lipsit de noi.

Dalinar înclină capul gânditor. Da… poate că vechiul rege mai era acolo undeva.

— Aici o să ne întâlnim? întrebă Adrotagia, indicând încăperea. Când îi veţi aduna pe toţi monarhii, asta va fi sala de consiliu?

— Nu, spuse prinţul. Asta seamănă prea mult cu o sală de cursuri. Nu vreau ca monarhii să aibă senzaţia că li se ţin lecţii.

— Şi… când vor veni? întrebă optimist Taravangian. Abia aştept să-i cunosc pe ceilalţi. Regele din Azir… nu mi-ai spus că au unul nou, Adrotagia? Pe regina Fen o cunosc, e tare drăguţă. O să-i invităm şi pe shini? Sunt atât de misterioşi! Măcar au vreun rege? Nu trăiesc în triburi? Ca barbarii ăia din Marat?

Adrotagia îl bătu cu afecţiune pe braţ, dar îl privi pe Dalinar, evident curioasă cu privire la ceilalţi monarhi.

Prinţul îşi drese glasul, dar Navani fu cea care răspunse:

— Până acum, Maiestatea Voastră, sunteţi singurul care a ţinut cont de avertismentul nostru.

Urmă o tăcere.

— Thaylenah? întrebă cu speranţă în glas Adrotagia.

— Am comunicat în cinci ocazii separate, zise Navani. De fiecare dată, regina a evitat un răspuns la solicitarea noastră. Azirul a fost şi mai încăpăţânat.

— Iri ne-a refuzat aproape imediat, zise prinţul oftând. Nici Marabethia, nici Rira nu au vrut să răspundă apelului nostru iniţial. Pe Insulele Reshi sau în statele de mijloc nu există o guvernare în adevăratul sens al cuvântului. Cel Mai Bătrân din Babathamam a fost reticent şi majoritatea statelor din Makabak dau de înţeles că aşteaptă să vadă ce decizie ia Azirul. Shinii au trimis numai un mesaj prompt de felicitare, orice-o fi însemnând asta.

— Odios popor! spuse Taravangian. Să omoare atâţia regi vrednici!

— Ăăă, mda! zise Dalinar, stânjenit de schimbarea bruscă de atitudine a regelui. Din considerente strategice, ne-am concentrat în principal asupra locurilor cu Porţi ale Jurământului. Azir, Thaylenah şi Iri ni s-au părut cele mai importante. Însă am luat contact cu oricine a fost dispus să asculte, fie că avea sau nu o Poartă. Noul Natanan este rezervat deocamdată, iar herdazienii cred că încerc să-i păcălesc. Condeierele din Tukar pretind că-i vor transmite spusele mele regelui-zeu.

Navani îşi drese vocea.

— De fapt, chiar am primit un răspuns din partea lui, cu puţin timp în urmă. Pupila lui Teshav monitoriza distrestiile. Nu-i tocmai încurajator.

— Chiar şi-aşa, aş vrea să-l aud.

Ea încuviinţă şi se duse să-l ia de la Teshav. Adrotagia îi aruncă o privire întrebătoare, dar el nu le ceru să plece.

Voia ca ei să simtă că făceau parte dintr-o alianţă şi poate că aveau să vină şi cu sugestii ce s-ar fi dovedit utile.

Luminoasa Kholin reveni cu o singură foaie de hârtie. Dalinar nu putea citi scrisul, dar părea amplu şi măreţ, poruncitor.

— „Un avertisment din partea lui Tezim cel Mare, cel dintâi şi cel din urmă om, Heraldul Heralzilor şi purtătorul Pactului-Jurământ”, citi ea. „Lăudate fie măreţia, nemurirea şi puterea sa! Ridicaţi capetele şi ascultaţi, oameni ai Estului, proclamaţia Zeului vostru! Nu există alt Radiant în afara sa. Pretenţiile voastre jalnice i-au stârnit furia, iar capturarea nelegitimă a oraşului său sfânt este un act de rebeliune, depravare şi viclenie. Oameni ai Estului, deschideţi-vă porţile dinaintea vrednicilor săi soldaţi şi predaţi-i ce aţi jefuit! Renunţaţi la pretenţiile voastre prosteşti şi juraţi-i credinţă! Judecata furtunii de pe urmă a sosit să nimicească întreaga omenire şi numai calea lui va duce către mântuire. A avut bunăvoinţa de a vă trimite acest unic mandat şi nu va mai grăi iarăşi. Până şi aceasta este mai presus decât i se cuvine naturii voastre carnale!”

Navani coborî mâna cu hârtia.

— Uau! zise Adrotagia. Ei bine, măcar ştim cum stăm.

Taravangian se scărpină în cap cu fruntea încruntată, ca şi cum nu ar fi fost deloc de acord cu această declaraţie.

— Cred că putem să tăiem Tukarul de pe lista de posibili aliaţi, spuse Dalinar.

— Oricum i-aş fi preferat mai degrabă pe emuli, zise Navani. Soldaţii lor or fi mai puţin pregătiţi, dar totodată sunt şi… ăăă, *ne-ţicniţi.*

— Deci… suntem singuri? întrebă regele, privind nesigur de la Dalinar la Adrotagia.

— Suntem singuri, Maiestatea Voastră, răspunse prinţul. A venit sfârşitul lumii şi totuşi nimeni nu vrea să asculte.

Bătrânul încuviinţă pentru sine.

— Ce să atacăm mai întâi? Herdazul? Aghiotanţii mei spun că, în mod tradiţional, acesta este primul pas când

alethii pornesc la război, dar mai subliniază de asemenea că, dacă aţi reuşi să ocupaţi cumva Thaylenah, aţi controla complet Strâmtorile şi chiar şi Abisurile.

Dalinar îi ascultă spusele consternat. Era presupunerea cea mai evidentă. Atât de evidentă, că până şi Taravangian cel simplu la minte o văzuse. Ce altceva ar fi putut determina Alethkarul să propună o uniune? Alethkarul, marele cuceritor? Condus de Ghimpele Negru, omul care îşi unise propriul regat cu ajutorul săbiei?

Era bănuiala care întunecase toate conversaţiile sale cu ceilalţi monarhi. „Furtuni!” îşi zise. „Taravangian n-a venit pentru că a crezut în măreaţa mea alianţă. A presupus că, dacă n-o va face, n-o să-mi trimit armata în Herdaz sau Thaylenah, ci în Jah Keved. La el.”

— N-o să atacăm pe nimeni, spuse el. Ne concentrăm pe Pustiitori, adevăratul duşman. O să câştigăm celelalte regate de partea noastră prin diplomaţie.

Regele se încruntă.

— Dar…

Însă Adrotagia îl atinse pe braţ, făcându-l să tacă.

— Desigur, Luminăţie, îi zise ea prinţului. Înţelegem.

Credea că el minţea.

„Şi minţi sau nu?”

Ce avea să facă dacă nu-l asculta nimeni? Cum să salveze Rosharul fără Porţile Jurământului? Fără resurse?

„Dacă planul nostru de a recuceri Kholinarul funcţionează, n-ar fi *logic* să ocupăm şi celelalte Porţi prin aceeaşi metodă?” îşi spuse el. „Nimeni nu va putea să lupte şi cu noi, şi cu Pustiitorii. Le-am putea cuceri capitalele şi apoi i-am obliga – pentru binele lor – să se alăture eforturilor reunite de război.”

Fusese dispus să cucerească Alethkarul pentru binele acestuia. Fusese dispus să-şi asume regalitatea în toate privinţele, mai puţin numele, tot pentru binele poporului său.

Cât de departe era dispus să meargă pentru binele întregului Roshar? Cât de departe ar fi mers ca să-i pregătească pentru sosirea duşmanului? Un luptător cu nouă umbre?

„O să-i unesc, în loc să-i învrăjbesc.”

Se descoperi în picioare la fereastră, alături de Taravangian, privind dincolo de munţi, cu amintirile despre Evi aducând cu ele o perspectivă nouă, periculoasă.

O să-mi mărturisesc crimele dinaintea voastră. Cel mai dureros este că am ucis pe cineva care m-a iubit ca pe ochii din cap.

— *Aducătoarea Jurământului,* prefaţă

Turnul Urithirului era un schelet, iar straturile de sub degetele lui Shallan erau venele care se încolăceau în jurul oaselor, ramificându-se şi întinzându-se prin tot trupul. Dar ce transportau venele acestea? Nu sânge.

Se furişa pe coridoarele celui de-al treilea inel, în măruntaiele oraşului, departe de civilizaţie, trecând prin intrări fără uşi şi străbătând camere fără ocupanţi.

Oamenii se izolaseră aici cu luminile lor, spunându-şi că reuşiseră să cucerească acest monstru străvechi. Dar tot ce aveau erau nişte avanposturi în beznă. În bezna eternă, care pândea. Aceste coridoare nu văzuseră *niciodată* lumina soarelui. Furtunile care răscoliseră Rosharul nu răzbătuseră niciodată până aici. Era un loc al nemişcării eterne şi oamenii nu-l puteau cuceri, aşa cum nici cremlingii nu puteau pretinde că ar fi cucerit bolovanul sub care se ascunseseră.

Sfidase ordinele lui Dalinar, care decretase că trebuia ca toţi să se deplaseze numai doi câte doi. Nu-şi făcea griji.

Taşca şi punga ei ascunsă erau ticsite cu sfere proaspăt impregnate în urma marii furtuni. Având atât de multe asupra ei şi îmbibându-se cu Lumină după plac, se simţea lacomă. Atât timp cât avea Lumina de Furtună, era cum nu se poate mai în siguranţă.

Deocamdată, purta hainele lui Veil, dar nu şi faţa ei. Nu era cu adevărat în explorare, deşi mental alcătuia o hartă. Pur şi simplu voia să fie în locul acesta şi să-l simtă. Nu putea fi înţeles, dar poate că putea fi *simţit.*

Jasnah îşi petrecuse ani întregi căutând oraşul acesta legendar şi informaţiile pe care presupusese că le ascundea. Navani vorbise despre străvechile tehnologii pe care era convinsă că le adăpostea. Deocamdată fusese dezamăgită. Scosese exclamaţii de uimire la vederea Porţilor Jurământului şi fusese impresionată de sistemul de ascensoare. Şi-atât. Nici urmă de fabriale măreţe din trecut sau de scheme care să explice funcţionarea unor tehnologii pierdute. Şi nici urmă de cărţi sau hrisoave. Numai praf.

„Şi întuneric”, îşi zise Shallan, poposind într-o cameră circulară din care porneau coridoare în şapte direcţii. *Simţise* nefirescul despre care vorbise Mraize. Îl simţise încă din clipa în care încercase să deseneze acest loc. Urithiru era ca geometriile imposibile ale lui Model. Invizibile, dar sâcâitoare, ca un sunet discordant.

Alese o direcţie la întâmplare şi-şi continuă drumul până ajunse într-un coridor suficient de îngust încât să poată atinge ambii pereţi cu vârfurile degetelor. Aici stra- tele aveau o nuanţă ca de smarald, o culoare stranie pentru piatră. O sută de nuanţe de nefiresc.

Trecu prin câteva camere mici şi pătrunse într-una mult mai mare. Intră în ea ţinând ridicat cât mai sus un broam de diamant care să lumineze şi descoperi că se afla pe o porţiune mai ridicată, aflată în partea din spate a unei încăperi spaţioase cu pereţi curbaţi şi şiruri de… bănci din piatră?

„E un teatru. Şi am ieşit pe scena lui”, îşi zise ea. Da, deasupra desluşea un balcon. Încăperi ca aceasta o şocau prin omenescul lor. Tot acest loc părea atât de pustiu şi de arid. Camere, coridoare şi caverne nesfârşite. Podele presărate ici-colo cu mici rămăşiţe ale civilizaţiei, ca balamale ruginite sau catarama vreunei cizme vechi. Putredospreni înghesuiţi pe uşile străvechi ca scoicile pe carena unei corăbii.

Un teatru era ceva mai *real.* Mai viu, în ciuda erelor trecute. Păşi în centru şi se învârti, cu haina lui Veil umflându-se în jurul ei.

— Mereu mi-am imaginat cum ar fi să mă aflu pe o scenă ca asta. Când eram copilă, să mă fac actriţă părea o meserie măreaţă. Să plec de acasă, să călătoresc către alte locuri.

„Să nu trebuiască să fiu eu măcar pentru o perioadă scurtă a fiecărei zile.”

Model zumzăi şi se desprinse de haina ei, plutind deasupra scenei în forma lui tridimensională.

— Ce-i asta?

— Este o scenă pentru concerte sau piese de teatru.

— Piese?

— O, ţi-ar plăcea, zise ea. Un grup de oameni care pretind că sunt altcineva şi spun o poveste împreună.

Coborî treptele laterale şi porni să se plimbe printre bănci.

— Publicul stă aici şi se uită.

Sprenul rămase în centrul scenei, ca un artist solo.

— A… spuse el. O minciună în grup?

— O minciună minunată, absolut minunată, zise Shallan, aşezându-se pe o bancă şi punând taşca lui Veil alături. Un moment în care oamenii îşi imaginează toţi laolaltă.

— Aş vrea să văd una, zise Model. Pot să-i înţeleg pe oameni… Mmm… prin intermediul minciunilor pe care ei le doresc spuse.

Fata închise ochii şi zâmbi, amintindu-şi ultima oară când văzuse o piesă acasă la tatăl ei. O trupă itinerantă de copii venise s-o distreze. Adunase Amintiri pentru colecţia ei, dar, desigur, aceasta era acum pierdută pe fundul oceanului.

— *Fata care a privit în sus,* şopti ea.

— Poftim? spuse sprenul.

Shallan deschise ochii şi expiră Lumină de Furtună. Nu desenase această scenă anume, aşa că folosi ce avea la îndemână: portretul pe care i-l făcuse unei copilite la piaţă. Luminoasă şi fericită, prea tânără ca să-şi acopere mâna interzisă. Fata se născu din Lumina de Furtună şi urcă în fugă treptele, apoi se înclină dinaintea lui Model.

— A fost odată o fată, începu ea. Asta se petrecea înainte de furtuni, înainte de amintiri şi înainte de legende, dar era o fetiţă ca oricare. Purta o eşarfă lungă, care flutura în bătaia vântului.

La gâtul fetei apăru o eşarfă roşu viu, cu capetele întinzându-se departe în urma ei, în bătaia unui vânt fantomatic. Actorii făcuseră eşarfa să plutească în urma fetiţei legând-o cu sfori de sus. Păruse atât de real!

— Fetiţa cu eşarfă se juca şi dansa la fel ca fetiţele din zilele noastre, zise Shallan, făcând copila să ţopăie în jurul lui Model. De fapt, multe lucruri erau la fel ca în zilele noastre. Cu excepţia unei diferenţe foarte mari. Zidul.

Tânăra goli un număr excesiv de sfere din taşcă şi împodobi scena cu ierburi şi plante din ţara ei natală. În spatele scenei răsări un zid, aşa cum şi-l imaginase ea. Un zid înalt, teribil, întinzându-se către luni. Acoperind cerul, umbrind totul în jurul fetiţei.

Copila se apropie de el şi privi în sus, străduindu-se să-i vadă culmea.

— Vezi tu, zise Shallan, pe atunci exista un zid care îi apăra de furtuni. Existase de atâta vreme, încât nimeni nu ştia cum fusese înălţat. Asta nu-i deranja pe oameni. De ce să te întrebi când începeau munţii sau de ce era cerul aşa sus? Zidul li se părea fel de firesc ca acestea.

În timp ce fetiţa dansa în umbra zidului, din Lumina tinerei se iveau alţi oameni. Fiecare era o persoană pe care o schiţase. Vathah, Gaz, Palona, Sebarial. Munceau ca fermieri sau spălătorese, îndeplinindu-şi îndatoririle cu chipurile în pământ. Numai copila se uita în sus, la zid, cu capetele gemene ale eşarfei fluturând în urma ei.

Se apropie de un bărbat cu chipul lui Kaladin Cel Binecuvântat de Furtună, care stătea îndărătul unui cărucior cu fructe.

— De ce e zidul ăsta aici? îl întrebă ea pe vânzătorul de fructe, cu propria ei voce.

— Ca să ţină afară lucrurile rele, răspunse bărbatul.

— Ce lucruri rele?

— Nişte lucruri foarte rele. Există un zid. Să nu treci dincolo de el, că o să mori.

Vânzătorul de fructe îşi luă căruciorul şi plecă. Totuşi, copila continuă să se uite în susul zidului. Model plutea lângă ea, zumzăind fericit.

— De ce e zidul ăsta aici? întrebă ea o femeie care îşi alăpta copilul.

Femeia avea chipul Palonei.

— Ca să ne apere.

— De cine să ne apere?

— De nişte lucruri foarte rele. Există un zid. Să nu treci dincolo de el, că o să mori.

Femeia îşi luă pruncul şi plecă. Copila se urcă într-un copac şi privi dincolo de zid, cu capetele eşarfei fluturând în urma ei.

— De ce e zidul ăsta aici? îl întrebă ea pe băiatul care lenevea cocoţat pe o creangă.

— Ce zid? întrebă băiatul.

Fetiţa întinse degetul, arătând către zid.

— Nu-i niciun zid, zise somnoros băiatul. Aşa e cerul acolo.

Shallan îi împrumutase chipul unuia dintre podari, un herdazian.

— Ba e un *zid,* spuse fetiţa. Un zid imens.

— Trebuie să fie acolo cu un motiv. Da, e un zid. Să nu treci dincolo de el, că probabil o să mori.

— Ei bine, continuă Shallan vorbind din sală, pe fata care se uita în sus răspunsurile astea n-au mulţumit-o. Şi-a spus în sinea ei că, dacă zidul ţinea afară lucrurile rele, atunci zona din partea ei trebuia să fie sigură. Aşa că într-o noapte, când toţi ceilalţi săteni dormeau, ea a plecat pe furiş de-acasă cu o boccea cu provizii. S-a îndreptat spre zid şi, într-adevăr, ţinutul *era* sigur. Dar era şi întunecat. Mereu în umbra zidului. Nicio rază de soare nu ajungea direct la oamenii aceia.

Tânăra făcu iluzia să se deplaseze, ca peisajul pictat pe un sul pe care îl folosiseră actorii. Dar mult, mult mai realist. Luminase tavanul şi, privind în sus, aveai impresia că priveşti cerul nesfârşit, dominat de zid.

„Este… este cel mai amplu proiect pe care l-am făcut până-acum”, îşi zise ea surprinsă. Creaţiospreni începură să apară pe băncile din jur, luând forma unor lacăte sau clanţe vechi care se rostogoleau de colo-colo.

Ei bine, Dalinar *îi spusese* să exerseze…

— Copila a călătorit departe, zise Shallan, revenind cu privirea spre scenă. Niciun animal de pradă nu a vânat-o şi nicio furtună nu a prins-o. Unicul vânt era o adiere plăcută ce se juca cu eşarfa ei şi unicele făpturi erau cremlingii, care clincăneau când trecea pe lângă ei. În cele din urmă, fata cu eşarfa a ajuns în faţa zidului. Era cu adevărat foarte mare, întinzându-se cât vedea cu ochii în ambele direcţii. Şi înălţimea lui! Ajungea aproape de Palatele împăcării!

Tânăra se ridică în picioare şi urcă pe scenă, pătrunzând într-un tărâm diferit: o imagine a fertilităţii – iarbă, tufe, copaci – dominată de zidul teribil. Din el ieşeau ţepi, alcătuind pâlcuri ascuţite.

„N-am desenat scena asta. Cel puţin… nu de curând.”

O desenase în copilărie amănunţit, aşternându-şi imaginaţia pe hârtie.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Model. Shallan? Trebuie să ştiu ce s-a întâmplat. A făcut cale-ntoarsă?

— Sigur că n-a făcut cale-ntoarsă, zise tânăra. S-a apucat să se *caţăre* pe zid. Pe el erau excrescenţe, chestii ca ţepii ăştia şi nişte statui gheboase, oribile. Toată copilăria ei se cocoţase în cei mai înalţi copaci. Putea s-o facă.

Fetiţa începu să se caţăre. Avusese părul alb când începuse povestea? Shallan se încruntă.

Făcu temelia zidului să se scufunde în podea, aşa că, deşi copila ajungea tot mai sus, rămânea la nivelul pieptului lui Shallan şi al lui Model.

— Urcuşul a durat zile întregi, zise tânăra, ducând mâna la cap. Noaptea, fetiţa care privise în sus îşi făcea un hamac din eşarfa ei şi dormea în el. La un moment dat, şi-a zărit satul şi s-a minunat văzând cât de mic părea, acum că ea se afla atât de sus. Când s-a apropiat de culme, a început în cele din urmă să se teamă de ceea ce ar fi putut găsi de cealaltă parte. Din păcate, frica n-a oprit-o din drum. Era tânără şi curiozitatea ei era mai tare decât frica. Aşa că a făcut un ultim efort şi a ajuns pe culmea zidului. Partea ascunsă…

Shallan se poticni. Îşi aminti cum stătuse pe marginea scaunului, ascultând povestea. În copilărie, momente ca acesta, când îi privea pe actori, fuseseră unicele episoade luminoase din viaţa ei.

Prea multe amintiri despre tata şi despre mama, căreia-i plăcuse să-i spună poveşti. Încercă să alunge amintirile, dar ele *nu se lăsară.*

Se răsuci în loc. Lumina ei de Furtună… folosise aproape tot ce scosese din taşcă. În public, o mulţime de siluete întunecate urmăreau piesa. Doar umbre fără ochi, oameni răsăriţi din amintiri. Silueta tatei, a mamei, ale fraţilor ei şi alte câteva zeci. Nu putea să-i fi creat ea, pentru că nu apucase să-i deseneze. Nu de când îşi pierduse colecţia…

Lângă Shallan, copila se oprise triumfătoare pe culmea zidului, cu eşarfa şi pletele albe fluturând în urmă, în bătaia

unui vânt neaşteptat. Model zumzăia lângă ea.

— …şi, de cealaltă parte a zidului, copila a văzut nişte trepte, şopti tânăra.

Pe partea din spate a zidului, scări imense în zigzag duceau în jos, către solul aflat foarte departe.

— Ce… Ce înseamnă asta? întrebă Model.

— Fetiţa a privit scările acelea şi deodată a înţeles ce căutau statuile hidoase pe partea ei de zid, şopti Shallan, amintindu-şi. Şi ţepii. Şi felul în care zidul îşi arunca umbra peste toate. Zidul ascundea într-adevăr ceva cumplit şi înspăimântător. Pe oameni, ca fata şi cei din satul ei.

În jurul ei, iluzia începea să se destrame. Fusese un proiect prea ambiţios ca să-l poată menţine şi acum era sfârşită, epuizată, cu o durere incipientă de cap. Lăsă zidul să dispară, recuperându-i Lumina de Furtună. Peisajul pieri, apoi pieri şi copila. Lumina de Furtună se scurse înapoi în Shallan, aţâţând furtuna din ea.

— Aşa se termină? întrebă sprenul.

— Nu, zise tânăra, cu Lumina de Furtună ieşindu-i printre buze. Fata coboară de cealaltă parte şi vede o societate perfectă, luminată de Lumina de Furtună. Fură Lumină şi o aduce înapoi cu ea. Furtuna vine ca o pedeapsă şi doboară zidul.

— A… spuse Model, plutind lângă ea pe scena acum pustie. Deci aşa a apărut prima furtună?

— Sigur că nu, zise Shallan, simţindu-se obosită. E o minciună, Model. O poveste. Nu-nseamnă nimic.

— Atunci de ce plângi?

Fata îşi şterse ochii şi se întoarse cu spatele la scena goală. Trebuia să revină în zona pieţelor.

Pe scaune, ultimii membri ai publicului se destrămară. Mai puţin unul, care se ridică în picioare şi ieşi pe uşile din spate ale sălii. Shallan simţi un şoc subit străbătându-i trupul.

Silueta aceea nu fusese una dintre iluziile ei.

Sări de pe scenă – aterizând brutal, cu poalele hainei lui Veil fluturând – şi se repezi pe urmele siluetei. Reţinu în ea restul Luminii de Furtună, un uragan violent şi zgomotos. Ieşi derapând în holul de afară, recunoscătoare că purta cizme solide şi pantaloni simpli.

O umbră se îndepărta pe coridor. Porni în urmărirea ei, cu buzele arcuite într-un rânjet, lăsând Lumina de Furtună să se ridice din ea şi să lumineze împrejurimile. În timp ce fugea, scoase un şiret din buzunar şi-şi legă părul la spate, devenind Radianta. Radianta ar fi ştiut ce să facă dacă ar fi prins pe cineva.

„Poate o persoană să semene atât de mult cu o umbră?”

— Model! strigă tânăra, întinzându-şi mâna dreaptă înainte.

O ceaţă luminoasă i se formă în palmă, devenind Cristalsabia. Lumina îi scăpă printre buze, transformând-o şi mai mult în Radianta. Dâre luminoase pluteau în urmă şi avu senzaţia că o urmăreau. Năvăli într-o încăpere mică şi rotundă, unde se opri brusc.

Zeci de versiuni ale ei, din desene făcute recent, se împrăştiară în jur, alergând prin încăpere. Shallan îmbrăcată în rochie, Veil cu haina ei, Shallan copilă, Shallan adolescentă, Shallan soldat, soţie fericită, mamă. Uneori mai slabă, alteori mai dolofană. Cu cicatrice. Cu chipul strălucind de încântare. Însângerată şi îndurerată. Dispărură după ce trecură pe lângă ea, destrămându-se pe rând în Lumină de Furtună, care alcătui un vârtej şi pieri.

Radianta înălţă Cristalsabia, adoptând postura învăţată de la Adolin, cu sudoarea şiroindu-i pe tâmple. În încăpere ar fi domnit întunericul, dacă n-ar fi fost Lumina ce ieşea din pielea ei şi-i răzbătea prin veşminte, învăluind-o.

Nu era nimeni. Fie îşi pierduse prada pe coridoare, fie fusese un spren, şi nu o persoană.

„Sau n-a fost nimic dintru-nceput”, se îngrijoră o parte din ea. „Mintea ta nu-i demnă de încredere zilele-astea.”

— Ce-a fost asta? întrebă Radianta. Ai văzut?

Nu, îi răspunse Model în gând. *Mă gândeam la minciună.*

Shallan se apropie de marginea camerei circulare. Peretele era brăzdat de o serie de lăcaşuri adânci, ce se întindeau de la podea până-n tavan. Simţea aerul deplasându-se prin ele. Care era rostul unei asemenea încăperi? Oare cei care creaseră locul ăsta fuseseră nebuni?

Radianta remarcă o lumină vagă ieşind prin câteva deschizături… şi, odată cu ea, zgomotul vocilor unor oameni, o rumoare vagă, însoţită de ecouri. Piaţa împrăştiată? Da, se afla în regiunea aceea şi, deşi era la nivelul al treilea, peştera care adăpostea piaţa se ridica pe patru etaje.

Se apropie de cea mai apropiată deschizătură şi se uită prin ea, încercând să-şi dea seama unde ducea. Era cumva…

În deschizătură se mişcă ceva.

Între pereţi se înghesuia o masă întunecată, îndesată adânc. Ca o mâzgă, dar cu protuberanţe. Erau coate, coaste, degete răsfirate pe perete, cu încheieturile îndoite invers.

„Un spren”, îşi zise tremurând. „Un soi ciudat de spren.”

Arătarea se răsuci şi privi spre ea, deformându-şi capul din pricina spaţiului strâmt. Îşi văzu lumina reflectată în ochii creaturii, sfere gemene într-un cap strivit cu un chip uman distorsionat.

Radianta se trase îndărăt cu un icnet sonor, chemându-şi din nou Cristalsabia şi ţinând-o dinaintea ei. Dar ce să facă? Să reteze piatra ca să ajungă la arătare? Ar fi durat o veşnicie.

Şi chiar voia să ajungă la ea?

Nu. Dar chiar şi-aşa, trebuia s-o facă.

„Piaţa”, îşi zise, renunţând la Sabie şi rupând-o la fugă pe drumul pe care venise. „Se îndreaptă către piaţă.”

Cu forţele sporite de Lumina de Furtună, Radianta ţâşni pe coridoare, abia dându-şi seama că expirase suficientă ca să-şi transforme faţa în cea a lui Veil. Străbătu o reţea de

pasaje încâlcite. Labirintul acesta, tunelurile misterioase nu erau ceea ce se aşteptase să găsească în reşedinţa Cavalerilor Radianţi. N-ar fi trebuit să fie o fortăreaţă simplă, dar maiestuoasă, un far luminos, dătător de curaj în vremurile întunecate?

În schimb, era un puzzle. Veil ieşi de pe coridoarele întunecoase şi pătrunse în cele populate, apoi goni pe lângă un grup de copii care râdeau, ridicând în aer stropi luminoşi ca să facă umbre pe pereţi.

Alte câteva cotituri o conduseră pe balconul ce ocolea caverna Pieţei împrăştiate, cu luminile ei săltăreţe şi cărările aglomerate. Tânăra se întoarse la stânga şi descoperi deschizături în perete. Pentru aerisire?

Creatura ieşise printr-una, dar încotro o apucase pe urmă? Un ţipăt strident şi rece se ridică din piaţa aflată dedesubt. Înjurând în barbă, Veil coborî scările cu o iuţeală nesăbuită. Era tipic pentru ea! Să se repeadă către pericol cu capu-nainte!

Inspiră adânc şi Lumina ce plutea în jurul ei se resorbi, făcând-o să-şi piardă strălucirea. După un sprint scurt, descoperi o mulţime adunată între două şiruri înghesuite de corturi. Tarabele din jur vindeau mărfuri dintre cele mai diverse, majoritatea părând să fi fost adunate din taberele militare abandonate. Numeroşi negustori întreprinzători – cu aprobarea tacită a înalţilor prinţi – trimiseseră expediţii care să adune tot ce se putea. Cu Lumină de Furtună din belşug şi cu Renarin ajutând-o cu Poarta Jurământului, acestora li se permisese în sfârşit accesul în Urithiru.

Înalţii prinţi aleseseră cei dintâi. Restul prăzii era îngrămădit în corturile acestea păzite de gărzi cu ciomege lungi şi răbdare puţină.

Veil îşi croi drum până în primul rând al mulţimii, unde descoperi un mâncător de coarne uriaş, care blestema ţinându-se de mână. „Pietroi”, îşi zise ea, recunoscându-l pe podar, deşi nu era în uniformă.

Mâna lui sângera. „Ca şi cum ar fi fost înjunghiat chiar în centrul palmei”, îşi spuse tânăra.

— Ce s-a întâmplat aici? întrebă, păstrând în continuare Lumina în ea, ca să nu se dea de gol.

Pietroi o măsură din priviri, în timp ce tovarăşul său – un podar pe care i se păru că-l mai văzuse – îi bandaja mâna.

— Cine eşti tu ca să-ntrebi?

Furtuni! în clipa asta era Veil şi nu îndrăznea să renunţe la cacealma, cel puţin nu în public.

— Sunt din forţele de ordine ale lui Aladar, zise ea băgând mâna în buzunar. Am numirea aici…

— Bine, bine, zise podarul oftând şi precauţia lui păru să se evapore. N-am făcut nimic. Cineva a scos un cuţit. Nu l-am văzut bine: avea o haină lungă şi pălărie. O femeie din mulţime a ţipat, distrăgându-mi atenţia. Atunci bărbatul ăla m-a atacat.

— Furtuni! Cine-a murit?

— Să moară? întrebă mâncătorul de coarne privindu-şi tovarăşul. N-a murit nimeni. Atacatorul m-a înjunghiat în mână şi-a fugit. A fost tentativă de asasinat, poate? Cineva care s-a supărat din pricina regulilor din turn şi m-a atacat pen’ că fac parte din gărzile Casei Kholin?

Veil simţi un fior. „Mâncător de coarne. Înalt. Solid.”

Atacatorul alesese un bărbat foarte asemănător cu cel pe care-l înjunghiase ea cu o zi în urmă. De fapt, nu se aflau prea departe de Aleea lui All. Erau la numai câteva „străzi” distantă.

Cei doi podari se întoarseră să plece şi tânăra îi lăsă. Ce ar mai fi putut afla? Mâncătorul de coarne nu fusese ales din pricina a ceva ce făcuse, ci din pricina aspectului. Şi atacatorul purtase o haină lungă şi o pălărie. Cum purta Veil de obicei…

— M-am gândit c-o să te găsesc aici.

Fata tresări şi se răsuci pe călcâie, ducând mâna la cuţitul de la brâu. Cea care vorbise era o femeie în havah cafeniu. Avea părul drept al alethilor, ochi căprui închis, buze

vopsite în roşu viu şi sprâncene negre, arcuite, în mod cert accentuate cu sulimanuri. Veil o recunoscu – era mai scundă decât păruse aşezată la masă. Făcea parte dintre tâlharii pe care îi abordase în Aleea lui All, cea ai cărei ochi se luminaseră când Shallan desenase simbolul Duhurilor însângerate.

— Ce ţi-a făcut? întrebă femeia, indicându-l pe Pietroi. Sau îţi place să înjunghii mâncători de coarne…

— N-am fost eu.

— Sunt convinsă, zise femeia şi se apropie şi mai mult. Am aşteptat să mai apari.

— Ar trebui să-ţi vezi de-ale tale dacă ţi-e dragă viaţa.

Veil porni să înainteze prin piaţă. Femeia scundă se străduia s-o ajungă din urmă.

— Mă cheamă Ishnah şi sunt o condeieră excelentă. Pot să scriu după dictare. Am experienţă pe piaţa subterană.

— Vrei să fii pupila mea?

— Pupilă? exclamă tânăra izbucnind în râs. Dar ce suntem noi, ochi-luminoşi? Nu, vreau să mă înrolez.

„În rândul Duhurilor însângerate, fireşte.”

— Nu facem recrutări.

— Te rog, zise Ishnah apucând-o pe Veil de braţ. Te rog! Lumea s-a întors cu susu-n jos. Nu mai înţeleg nimic! Dar tu… gruparea ta… voi ştiţi lucruri. Nu mai vreau să fiu oarbă.

Shallan ezită. Înţelegea dorinţa de a face ceva, în loc să stai cu braţele încrucişate, simţind cum îţi tremură pământul sub picioare. Dar Duhurile însângerate erau demne de dispreţ. Femeia nu avea să găsească în rândurile lor ceea ce-şi dorea. Şi, dacă ar fi găsit, însemna că nu era soiul de persoană pe care să vrea s-o adauge în tolba lui Mraize.

— Nu, zise ea. Fii deşteaptă şi uită de mine şi de organizaţia mea!

Se smulse din strânsoarea femeii şi se îndepărtă zorită prin piaţa aglomerată.

CU DOUĂZECI ŞI NOUĂ DE ANI ÎN URMĂ

Tămâia ardea într-un vas cu cărbuni mare cât un bolovan. Dalinar pufni când Evi aruncă în foc o mână de hâr- tiuţe, fiecare împăturită şi cu câte o glifă minusculă pe ea. Fumul aromat îl învălui, apoi se abătu în direcţia opusă, purtat de vântul care năvălise în tabără aducând cu el vântspreni ca dâre luminoase.

Evi stătea cu capul plecat dinaintea vasului cu cărbuni. Logodnica lui avea credinţe stranii. În rândul poporului ei, glifele ocrotitoare nu erau suficiente ca rugăciuni. Trebuia să arzi ceva mai frumos mirositor. Când vorbea despre Jezerezeh şi Kelek, le rostea numele în mod straniu: Yaysi şi Kellai. Şi nu se referea niciodată la Atotputernicul, vorbind în schimb despre o fiinţă numită Una, o tradiţie eretică despre care ardenţii spuneau că provenea din Iri.

Dalinar înclină capul şi se rugă. „Fă-mă să fiu mai puternic decât cei care vor să mă ucidă!” Simplu şi la obiect, cum îşi imagina că preferă Atotputernicul. Nu avea chef s-o pună pe Evi să scrie aşa ceva.

— Fie ca Una să vegheze asupra ta, viitorul meu soţ! murmură femeia. Şi să-ţi îmblânzească firea.

Accentul ei, cu care se obişnuise de acum, era mai pronunţat ca al fratelui său.

— Să mi-o îmblânzească? Evi, nu ăsta este scopul unei lupte!

— Dalinar, nu trebuie să ucizi cu mânie. Dacă trebuie să lupţi, fă-o ştiind că fiecare moarte o răneşte pe Una. Căci în ochii lui Yaysi cu toţii suntem oameni.

— Da, bine, zise bărbatul.

Pe ardenţi nu părea să-i deranjeze că el urma să se însoare cu o femeie pe jumătate păgână. „Este o dovadă de înţelepciune să-i deschizi mintea către adevărurile vorinismului”, îi spusese Jevena, căpetenia ardenţilor lui Gavilar. În aceeaşi manieră în care îi vorbise şi despre cuceririle sale: „Sabia ta va aduce putere şi glorie Atotputernicului.”

Se întrebă în treacăt ce ar fi trebuit să facă pentru a-i mânia cu adevărat pe ardenţi.

— Fii om, şi nu fiară, Dalinar, spuse logodnica lui şi se lipi de el, culcându-şi capul pe umărul său şi încurajându-l s-o cuprindă în braţe.

El o făcu fără chef. Furtuni, îşi auzea soldaţii chicotind când treceau pe lângă el. Ghimpele Negru, consolat înainte de luptă? îmbrăţişând pe cineva şi purtându-se afectuos în public?

Evi îşi ridică obrazul spre el, cerând un sărut, şi bărbatul îi oferi unul cast, abia atingându-i buzele cu ale lui. Ea îl acceptă zâmbind. Şi ce zâmbet frumos avea! Viaţa lui ar fi fost mult mai uşoară dacă logodnica sa ar fi acceptat să grăbească nunta. Dar tradiţiile poporului ei impuneau o logodnă lungă, iar fratele lui Evi încerca să adauge noi prevederi în contractul prenupţial.

Dalinar se îndepărtă. În buzunar avea altă glifă ocrotitoare, una oferită de Navani, care, în mod evident, îşi făcea griji cu privire la acurateţea scrisului străin al lui Evi. Pipăi hârtia netedă şi nu arse rugăciunea.

Solul stâncos de sub picioarele lui era presărat cu găurelele ca nişte gămălii ale ierbii ce se ascunsese. Trecând de corturi, o zări acoperind câmpia, legănată de vânt. Înaltă, ajungându-i până aproape de mijloc. Pe pământurile Kholinilor nu văzuse niciodată iarbă atât de înaltă.

De cealaltă parte a câmpiei se adunase o forţă impresionantă: cea mai numeroasă oaste pe care o înfruntaseră vreodată. Inima îi zvâcni nerăbdătoare. După doi ani de manevre politice, ajunseseră aici. O bătălie reală, cu o armată reală.

Câştigată sau pierdută, *aceasta* era bătălia ce avea să decidă soarta regatului. Soarele era pe punctul să se înalţe şi cele două armate se aliniaseră una la nord şi una la sud, în aşa fel încât să nu-l aibă în ochi.

Dalinar se grăbi către cortul armurierilor săi şi, peste puţin timp, ieşi purtându-şi Armura. Un grăjdar îi aduse calul şi el urcă grijuliu în şa. Negru şi mare, animalul nu era rapid, dar *putea* căra un bărbat în Cristalarmură. Ghimpele Negru îşi mână calul pe lângă rândurile de soldaţi: lăncieri, arcaşi, infanterie grea compusă din ochi-luminoşi şi chiar un grup frumuşel de vreo cincizeci de călăreţi conduşi de Ilamar, dotaţi cu funii şi cârlige ca să-i atace pe Cristalpurtători. Presimţiospreni fluturau printre ei ca nişte stindarde.

Încă simţea mirosul de tămâie când îşi găsi fratele echipat şi călare, patrulând pe linia frontului. Dalinar îşi potrivi calul la pas cu al lui Gavilar.

— Tânărul tău prieten nu s-a prezentat la luptă, remarcă regele.

— Sebarial? zise prinţul. *Nu-i* prietenul meu!

— În rândurile inamice este un loc liber care încă-l aşteaptă, spuse Gavilar, arătând cu degetul. Rapoartele spun că a avut o problemă cu aprovizionarea.

— Minciuni. E un laş. Dacă ar fi sosit, ar fi fost silit să aleagă o tabără.

Trecură călare pe lângă Tearim, căpitanul gărzii regale, care purta în această bătălie Armura suplimentară a lui Dalinar. Teoretic, încă-i aparţinea lui Evi. Nu lui Toh, ci lui

Evi însăşi, ceea ce era ciudat. Ce să facă o femeie cu o Cris- talarmură?

Să i-o dea soţului ei, din câte se părea. Tearim salută. Se pricepea cu Cristalele, pentru că, la fel ca multi ochi-luminoşi care aspirau la ele, se antrenase cu unele de împrumut.

— Ai făcut bine, Dalinar, zise regele în timp ce treceau. Armura aia o să ne fie de folos azi.

Prinţul nu răspunse. Deşi Evi şi fratele ei amânaseră neplăcut de mult până şi să-şi dea acceptul faţă de *logodnă,* el îşi făcuse datoria. Îşi dorea numai să fi simţit ceva pentru femeia aia. O urmă de pasiune, de *emoţie.* El nu putea râde fără ca ea să pară confuză. Nu se putea făli fără ca ea să-şi manifeste dezaprobarea faţă de firea lui setoasă de sânge. Mereu voia ca el s-o ţină în braţe, de parcă, dacă ar fi stat singură preţ de un *nenorocit* de minut, s-ar fi ofilit şi-ar fi pierit luată de vânt. Şi…

— Hei! chemă o cercetaşă din vârful unui turn mobil de lemn. Arăta într-o direcţie, cu vocea distantă. Hei, acolo!

Dalinar se răsuci, aşteptându-se la un atac timpuriu din partea duşmanului. Dar nu, oastea lui Kalanor încă se mai alinia. Atenţia cercetaşei nu fusese atrasă de oameni, ci de *cai.* O herghelie mică, unsprezece sau doisprezece, galopând pe câmpul de luptă. Mândri, măreţi.

— Ryshadiumi, şopti Gavilar. Arareori se aventurează atât de mult spre est.

Prinţul îşi înghiţi ordinul de a aduna animalele. Ryshadiumi? Da. Vedea sprenii care pluteau în urma lor, în văzduh. Muzicospreni, cine ştie de ce. N-avea niciun sens. N-avea rost să încerce să-i captureze. Nu puteau fi păstraţi decât dacă îşi alegeau un călăreţ.

— Frate, azi vreau să faci ceva pentru mine, zise regele, înaltul Prinţ Kalanor trebuie să piară. Cât timp trăieşte, va

exista o rezistenţă. Dacă moare, neamul lui se stinge odată cu el. Vărul său, Loradar Vamah, poate să preia puterea.

— Şi Loradar o să-ţi jure credinţă ţie?

— Sunt sigur de asta, răspunse Gavilar.

— Atunci o să-l găsesc pe Kalanor şi-o să pun capăt chestiei ăsteia.

— La cum îl ştiu, n-o să intre cu una cu două în luptă. Dar este Cristalpurtător. Aşa că…

— Aşa că va trebui să-l silim să intre în luptă.

Gavilar zâmbi.

— Ce-i? întrebă Dalinar.

— Pur şi simplu sunt mulţumit să te aud discutând tactici.

— Nu-s idiot, mârâi prinţul.

Întotdeauna era atent la tacticile de luptă. Pur şi simplu nu se dădea în vânt după consiliile nesfârşite şi după trăncăneala fără rost.

Deşi… zilele-astea până şi ele i se păruseră tolerabile. Poate începea să se obişnuiască. Sau poate era din cauza faptului că Gavilar vorbea despre întemeierea unei dinastii. Devenea tot mai evident că această campanie – care dura deja de mulţi ani – nu era una bazată pe cuceriri rapide şi jaf.

— Frate, dă-mi-l pe Kalanor! zise regele. Azi avem nevoie de Ghimpele Negru.

— Nu trebuie decât să-l laşi să se dezlănţuie.

— Ha! De parc-ar exista cineva care să-l poată înlănţui.

„Nu asta ai încercat să faci?” îşi zise imediat Dalinar. „Căsătorindu-mă, vorbind despre faptul că acum trebuie să ne «civilizăm»? Subliniind orice greşeală de-a mea ca pe unul din lucrurile pe care trebuie să le eliminăm?”

Îşi muşcă limba şi terminară de călărit de-a lungul frontului. Se despărţiră cu o înclinare din cap şi Ghimpele Negru se duse să se alăture trupelor lui de elită.

— Ordine, domnule? îl întrebă Rien.

— Nu-mi staţi în drum! zise Dalinar şi-şi coborî viziera.

Coiful Cristalarmurii se sigilă, iar peste trupele lui de elită se aşternu tăcerea. Prinţul o chemă pe Aducătoarea Jurământului, sabia unui rege căzut, şi se puse pe aşteptat.

Duşmanul venise să-l oprească pe Gavilar să-i mai jefuiască satele; el trebuia să facă cea dintâi mişcare.

Ultimele luni, petrecute atacând aşezări izolate şi fără apărare, nu le oferiseră decât bătălii nesatisfăcătoare, dar îl puseseră pe Kalanor într-o situaţie dificilă. Dacă rămânea în fortăreţele lui, permitea ca şi mai mulţi vasali de-ai săi să fie nimiciţi. Deja aceştia începeau să se întrebe de ce îi mai plăteau dări lui Kalanor. Câţiva îi trimiseseră mesaje preventive lui Gavilar, anunţându-l că nu i se vor împotrivi.

Ţinutul era pe punctul de a trece de partea Kholinilor, aşa că înaltul Prinţ Kalanor fusese silit să-şi părăsească fortificaţiile şi să-i întâlnească aici. Dalinar se foi în şa, aşteptând, calculând. Atacul nu întârzie: forţele lui Kalanor porniră să traverseze precaute câmpia, cu scuturile ridicate către cer.

Arcaşii lui Gavilar dădură drumul unor rafale de săgeţi. Oamenii lui Kalanor erau bine pregătiţi. Rămaseră în formaţie, în ciuda grindinei ucigaşe. În cele din urmă, se ciocniră cu infanteria grea a Casei Kholin: un zid de oameni în armuri atât de zdravene, încât puteau fi un singur bloc de piatră. În acelaşi timp, unităţi mobile de arcaşi atacară din flancuri. Erau *foarte* rapizi în armurile lor uşoare. Dacă Kholinii aveau să câştige această bătălie – şi Dalinar nu se îndoia de victorie –, avea să fie mulţumită noilor tactici de luptă pe care le experimentaseră.

Armata duşmană se pomeni flancată, cu trupele de asalt năpădite de săgeţi din lateral. Rândurile infanteriştilor se răsfirară în încercarea de a ajunge la arcaşi, dar asta slăbi falanga centrală, care se pomeni bătută de infanteria grea. Trupe regulate de lăncieri atacară unităţile duşmane nu doar ca să le vatăme, ci ca să le imobilizeze pe poziţii.

Toate astea se petreceau pe câmpul de bătălie. Dalinar fu silit să coboare de pe cal şi să trimită un argat să plimbe

animalul cât timp aştepta el. Înăbuşi în sinea sa Fiorul, care îl îmboldea să intre imediat în luptă.

În cele din urmă, alese o secţiune în care soldaţii Kholinilor nu se descurcau prea bine în faţa trupelor duşmane. Era mulţumitor. Urcă din nou în şa şi-şi îndemnă calul la galop. Era momentul potrivit. O *simţea.* Ca să-şi atragă duşmanul afară din ascunziş, trebuia să lovească acum, când lupta stătea în cumpănă între înfrângere şi victorie.

Iarba se agită şi se retrase ca un val dinaintea lui. Ca nişte supuşi înclinându-se. Acesta putea fi sfârşitul, ultima lui bătălie pentru cucerirea Alethkarului. Ce avea să se aleagă de el pe urmă? Ospeţe nesfârşite în compania politicienilor? Un frate care refuza să caute alte războaie?

Dalinar se deschise dinaintea Fiorului şi-şi alungă grijile. Izbi rândurile trupelor duşmane cu forţa unei mari furtuni care dă iama într-un teanc de hârtii. Soldaţii se împrăştiară dinaintea lui, strigând. Lovi cu Cristalsabia într-o parte şi-ntr-alta, ucigându-i cu zecile.

Ochi ardeau, braţe cădeau inerte. Prinţul savură bucuria cuceririi, frumuseţea îmbătătoare a distrugerii. Nimeni nu-i putea ţine piept. Toţi erau surcele şi el era flacăra. Soldaţii ar fi trebuit să-şi unească forţele şi să-l atace, dar erau prea speriaţi.

Şi de ce să nu fi fost? Se povestea despre oameni de rând care reuşiseră să doboare un Cristalpurtător, însă trebuie să fi fost o invenţie. O înşelătorie menită să-i convingă pe soldaţi să riposteze, scutindu-i pe Cristalpurtători de osteneala de a-i fugări.

Zâmbi când calul i se poticni încercând să treacă peste cadavrele îngrămădite de jur-împrejurul său. Dalinar îmboldi animalul şi acesta sări, dar la aterizare ceva cedă. Calul scoase un nechezat strident şi se prăbuşi cu el cu tot.

Oftând, împinse calul la o parte şi se ridică în picioare, îi frânsese spinarea. Cristalarmura nu era menită pentru animale de rând ca acesta.

Un grup de soldaţi încercă să lanseze un contraatac. Brav, dar prostesc. Ghimpele Negru îi doborî cu lovituri ample ale Cristalsabiei. Apoi, un ofiţer ochi-luminoşi îşi organiză oamenii şi-i trimise să încerce să-l prindă, dacă nu graţie îndemânării lor, atunci sub greutatea propriilor trupuri. Prinţul făcu o piruetă în mijlocul lor, cu Armura împrumutându-i energie, cu Sabia oferindu-i precizie şi cu Fiorul… cu Fiorul oferindu-i un *ţel.*

În momente ca acesta, înţelegea de ce venise pe lume. Se irosea ascultând pălăvrăgelile altora. Se irosea când făcea orice altceva în afară de *asta,* de a fi încercarea supremă a priceperii oamenilor, punându-i să arate ce pot, revendicându-le vieţile cu lama săbiei. Îi trimitea către Palatele împăcării pregătiţi şi gata de luptă.

Nu era un om. Era *judecata de pe urmă.*

Ca în transă, doborî duşman după duşman, simţind că lupta avea un ritm straniu, ca şi cum loviturile săbiei sale trebuiau să cadă urmând o cadenţă nevăzută. O ceaţă roşie i se ivi la periferia câmpului vizual, apoi acoperi întregul peisaj ca un văl. Părea să-şi schimbe direcţia şi să se mişte ca răsucirile unui ţipar, tremurând în ritmul loviturilor săbiei sale.

Când chemarea unei voci îi distrase atenţia de la luptă, îl cuprinse furia.

— Dalinar!

O ignoră.

— Luminlord Dalinar! Ghimpe Negru!

Vocea era ca un chirăit de cremling care i-ar fi cântat în interiorul coifului. Mai doborî doi spadasini. Fuseseră ochi-luminoşi, dar ochii le arseseră, aşa că nu-ţi mai puteai da seama.

— Ghimpe Negru!

Aaa! Prinţul se răsuci în direcţia sunetului.

În apropiere era un bărbat în uniforma albastră a Kholinilor. Dalinar înălţă Cristalsabia. Bărbatul bătu în

retragere, ridicându-şi mâinile în care nu avea nicio armă şi continuând să-l strige pe nume.

„Îl cunosc. Este…” Kadash? Unul dintre căpitanii trupelor lui de elită. Coborî sabia şi scutură din cap, încercând să-şi alunge zumzăitul din urechi. Abia atunci văzu – cu adevărat – ce îl înconjura.

Morţi. Sute şi sute de morţi, cu cărbuni în loc de ochi, cu armura şi armele sfârtecate, dar cu trupurile nefiresc de întregi. Atotputernicule din ceruri… câţi omorâse? Duse mâna la coif şi se răsuci, privind în jur. Fire de iarbă timide se furişau pe lângă cadavre, strecurându-se printre braţe sau degete, ori răsărindu-le în jurul capetelor. Acoperise câmpia atât de temeinic cu cadavre, încât firele de iarbă reuşeau cu greu să-şi găsească locuri unde să răsară.

Dalinar zâmbi satisfăcut, apoi i se făcu frig. Câteva dintre cadavrele cu ochii arşi – cel puţin trei bărbaţi, din câte vedea el – erau în albastru. Propriii lui oameni, purtând brasarda trupelor de elită.

— Luminăţie, zise Kadash. Ghimpe Negru, ţi-ai îndeplinit misiunea!

Arătă o trupă de călăreţi ce şarja de-a curmezişul câmpiei. Purta un stindard argintiu pe un câmp roşu, cu o pereche de glife înfăţişând doi munţi. Neavând de ales, înaltul Prinţ Kalanor intrase în luptă. Dalinar distrusese de unul singur câteva companii. Doar un alt Cristalpurtător îl putea opri.

— Excelent! zise prinţul.

Îşi scoase coiful şi luă de la Kadash o cârpă cu care să-şi şteargă faţa. O urmă un burduf cu apă. Dalinar îl luă şi-l bău pe tot.

Aruncă burduful gol, cu inima galopându-i, cu Fiorul vibrându-i prin trup.

— Retrage trupele de elită! Nu ataca decât dacă mor eu.

Îşi puse din nou coiful şi simţi strânsoarea lui reconfortantă când încuietorile se blocară.

— Da, Luminăţie.

— Adună-i pe aceia dintre noi care… au căzut, zise Dalinar, indicându-i cu un gest pe morţii Casei Kholin. Vezi să se îngrijească cineva de ei şi de ai lor!

— Desigur, domnule.

Ghimpele Negru se năpusti către trupa ce se apropia, cu Cristalarmura scrâşnind pe piatră. Îl întrista că trebuia să se confrunte cu un Cristalpurtător, în loc să continue lupta cu oamenii de rând. Se terminase cu distrugerea: acum avea de ucis un singur ins.

Îşi amintea vag de o vreme în care satisfacţia dată de o luptă bună împotriva unui adversar capabil fusese mai mare decât aceea de a înfrunta nişte adversari inferiori. Ce se schimbase?

Goana sa îl purtă către una dintre formaţiunile stâncoase din partea de est a câmpului de luptă; un grup de coloane imense, colţuroase şi roase de vremuri, ca un şir de ţepi din piatră. Pătrunzând în umbra lor, auzi zgomotul luptei venind de pe partea cealaltă. Porţiuni din cele două armate se degajaseră şi încercau să se flancheze una pe alta dând ocol formaţiunilor.

La baza lor, garda de onoare a lui Kalanor se despărţi în două, dându-l la iveală pe însuşi înaltul prinţ, călare. Armura îi era argintie, poate acoperită cu foiţă de argint sau oţel. Dalinar ordonase ca Armura lui să fie readusă la culoarea ei originală, cenuşie ca ardezia. Nu înţelesese niciodată de ce simţeau oamenii nevoia să „sporească” măreţia naturală a Cristalarmurii.

Calul lui Kalanor era un animal înalt şi maiestuos, alb strălucitor şi cu coama lungă. Îl ducea cu uşurinţă pe Cristalpurtător. Un Ryshadium. Dar Kalanor descălecă. Bătu cu afecţiune animalul pe grumaz, apoi îi ieşi în întâmpinare lui Dalinar, cu Cristalsabia ivindu-i-se în mână.

— Ghimpe Negru, zise el, aud că mi-ai distrus armata de unul singur.

— Acum luptă ca să cucerească Palatele împăcării.

— Păcat că nu li te-ai alăturat ca să-i conduci.

— Într-o bună zi. Când o să fiu prea bătrân şi prea slab ca să mai lupt aici, o să mă bucur să fiu trimis acolo.

— Curios lucru cât de repede devin credincioşi tiranii. Trebuie să fie convenabil să-ţi poţi spune că omorurile tale îi aparţin Atotputernicului.

— Bine-ar fi să nu-i aparţină lui! Am muncit din greu ca să le săvârşesc pe toate, Kalanor. Atotputernicul nu le poate revendica. Poate cel mult să mi le recunoască atunci când îmi va cântări sufletul!

— Atunci fie ca ele să te tragă tocmai până-n iad!

Kalanor le făcu semn gărzilor sale să se retragă, fiindcă păreau nerăbdătoare să se arunce asupra lui Dalinar. Din păcate, înaltul prinţ era decis să lupte singur. Descrise un arc cu Sabia lui, cu mâner mare şi glife pe toată lungimea ei.

— Şi ce urmează dacă te omor, Ghimpe Negru?

— Atunci Sadeas o să-şi încerce norocul cu tine.

— Nici urmă de onoare pe câmpul ăsta de luptă, din câte văd.

— Nu te preface că eşti mai breaz! Ştiu ce-ai făcut ca să ajungi pe tronul tău. Nu poţi să te joci de-a pacificatorul acum.

— Având în vedere ce le-ai făcut tu pacificatorilor, mă socot norocos, zise Kalanor.

Dalinar făcu un salt înainte, adoptând Postura Sângelui: poziţia cuiva căruia nu-i pasă dacă este lovit. Era mai tânăr şi mai sprinten decât adversarul său. Se baza pe faptul că va reuşi să lovească mai repede şi mai tare.

În mod straniu, Kalanor alese şi el Postura Sângelui. Cei doi se ciocniră într-o succesiune rapidă de lovituri, în timp ce se roteau unul în jurul altuia pe picioare iuţi. Fiecare încerca să lovească în mod repetat aceeaşi porţiune din Armură, ca să ajungă la carnea de dedesubt.

Dalinar mârâi, respingând Cristalsabia adversarului, înaltul prinţ era vârstnic, dar priceput. Avea talentul nefiresc de a se retrage înainte ca Dalinar să lovească,

abătând o parte din forţa loviturii şi împiedicând metalul să cedeze.

După un schimb de lovituri furioase care dură câteva minute, amândoi se retraseră cu Lumina de Furtună prelingându-se prin păienjenişul de crăpături apărute pe coastele Armurilor lor.

— O să ţi se întâmple şi ţie, Ghimpe Negru, mârâi Kalanor. Dacă reuşeşti să mă omori, se va ivi cineva care să-ţi ia regatul. Nu va dăinui.

Dalinar atacă cu toată forţa. Un pas înainte şi o răsucire completă. Kalanor îl lovi în coasta dreaptă. O lovitură zdravănă, dar neimportantă, fiindcă se afla pe partea greşită. În schimb, Ghimpele Negru ripostă cu o lovitură laterală care făcu aerul să şuiere. Înaltul prinţ încercă să se mişte odată cu lovitura, însă aceasta avu prea multă forţă.

Cristalsabia îşi atinse ţinta, distrugând o secţiune a Armurii într-o izbucnire de scântei incandescente. Kalanor gemu, se împletici în lături şi puţin lipsi să nu cadă. Coborî mâna ca să-şi acopere gaura din Armura ce continua să piardă Lumină de Furtună pe la margini. Jumătate din platoşă i se sfărâmase.

— Lupţi aşa cum conduci, Kholin, mârâi el. Cu nesăbuinţă.

Dalinar ignoră momeala şi atacă.

Kalanor o rupse la fugă, croindu-şi drum în graba sa printre membrii gărzii de onoare, împingându-i pe unii la o parte şi doborându-i la pământ, cu oasele frânte.

Ghimpele Negru fu cât pe ce să-l prindă din urmă, dar înaltul prinţ ajunse la marginea formaţiunii stâncoase mari. Îşi lăsă Sabia să cadă – şi aceasta se destrămă în ceaţă – sări şi se prinse de un afloriment. Începu să se caţăre.

Câteva momente mai târziu, ajunse la baza turlelor naturale. În apropiere, solul era presărat cu bolovani. Probabil că, până de curând, aceasta fusese panta unui deal. Lucrând în maniera lor misterioasă, marile furtuni o spulberaseră, lăsând numai aceste formaţiuni incredibile să

se înalţe în văzduh. Probabil că, în curând, vântul avea să le doboare şi pe ele.

Dalinar îşi lăsă Sabia să cadă şi sări, apucându-se de o ieşitură stâncoasă, cu degetele scrâşnind pe piatră. Atârnă până găsi o priză pentru picior, apoi începu să urce peretele abrupt pe urma lui Kalanor. Celălalt Cristalpurtător încercă să disloce pietre cu piciorul, abătându-le asupra lui, dar acestea ricoşară inofensive din armura sa.

Până să-l ajungă Dalinar din urmă, urcaseră la o înălţime de şapte stânjeni. Dedesubt, soldaţii se adunaseră şi priveau, arătându-i cu degetul.

Ghimpele Negru se întinse să-şi prindă adversarul de picior, dar Kalanor îl smuci, apoi, atârnând în continuare de stâncă, îşi chemă sabia şi începu să lovească în jos cu ea. După ce fu nimerit de câteva ori în coif, Dalinar mârâi şi se lăsă să alunece, ieşind din raza ei.

Înaltul prinţ smulse câteva bucăţi din peretele stâncos şi le lăsă să cadă către Ghimpe, apoi îşi făcu Sabia să dispară şi-şi continuă urcuşul.

Dalinar îl urmă mai prudent, urcând pe o rută paralelă, în cele din urmă, ajunse în vârf şi privi dincolo de margine. Vârful formaţiunii consta din piscuri rupte, aplatizate, care nu păreau prea solide. Kalanor stătea pe unul dintre ele, cu Sabia de-a curmezişul unui picior şi cu celălalt atârnând în gol.

Ghimpele Negru se cocoţă la o distanţă sigură de duşmanul său şi o chemă pe Aducătoarea Jurământului. Furtuni! Aici sus abia dac-avea loc să stea în picioare. Vântul îl făcu să se clatine şi un vântspren îi dădu ocol.

— Frumoasă privelişte, zise Kalanor.

Deşi oştile porniseră la luptă cu efective egale, pe câmpia de dedesubtul lor se vedeau presărate mai multe trupuri în uniforme argintii şi roşii decât în uniforme albastre.

— Mă întreb câţi regi au avut locuri atât de bune ca să asiste la propria lor cădere.

— N-ai fost niciodată rege, zise Dalinar.

Kalanor se ridică şi-şi înălţă Sabia ţinută într-o singură mână, cu vârful aţintit către pieptul adversarului.

— Asta ţine de ţinută şi de presupuneri. Să continuăm?

„A fost o mişcare deşteaptă să mă atragă aici, sus”, îşi zise Dalinar. Într-un duel cinstit, ar fi avut un avantaj evident, aşa încât Kalanor introdusese în luptă câteva aspecte de necontrolat. Vânturile, terenul instabil, o cădere care ar fi putut ucide până şi un Cristalpurtător.

Asta, măcar, avea să se dovedească o provocare nouă. Dalinar înaintă prudent. Înaltul prinţ trecu în Postura Vântului, un stil de luptă mai fluid şi cu mişcări mai ample. Ghimpele alese Postura Pietrei, pentru echilibrul mai bun şi forţa ei directă.

Făcură schimb de lovituri, târându-şi picioarele înainte şi-napoi de-a lungul şirului de piscuri mici. Fiecare pas făcea să sară aşchii de piatră care cădeau în gol. Kalanor, în mod evident, voia să prelungească lupta pentru a spori şansele ca adversarul să alunece.

Dalinar înaintă şi se retrase, lăsându-l pe celălalt să intre într-un ritm pe care apoi îl rupse, atacând din toate puterile, cu o grindină de lovituri de sus în jos. Fiecare dintre ele aţâţa tot mai mult ceva ce ardea în sufletul său, o sete pe care masacrul de mai devreme n-o domolise. Fiorul voia mai mult.

Ghimpele Negru abătu o serie de lovituri peste coiful oponentului său, făcându-l să se dea îndărăt către margine, până când numai un pas îl despărţea de o cădere. Ultima lovitură îi distruse complet coiful, scoţând la iveală o faţă îmbătrânită, proaspăt bărbierită şi un creştet ras de curând, chel în cea mai mare parte.

Kalanor mârâi printre dinţii încleştaţi şi ripostă cu o ferocitate neaşteptată. Dalinar îi întâmpină Sabia cu Sabia lui, apoi înaintă, transformând confruntarea într-o îmbrânceală: ambele arme blocate, niciun pic de loc de manevră.

Ghimpele Negru întâlni privirea adversarului. În ochii aceia albastru-cenuşii văzu *ceva.* Încântare, energie. O sete de sânge care-i era familiară.

Kalanor simţea şi el Fiorul.

Dalinar îi auzise pe alţii vorbind despre asta, despre euforia luptei. Avantajul secret al alethilor. Dar, văzând-o aici, în ochii unui bărbat care încerca să-l ucidă, fu cuprins de furie. N-ar fi trebuit să fie silit să împărtăşească o trăire atât de intimă cu acest om.

Mârâi şi, într-o dezlănţuire de forţă, îl îmbrânci pe înaltul prinţ. Bărbatul se poticni şi alunecă. Lăsă imediat să-i cadă Cristalsabia şi, cu un gest disperat, reuşi să se agaţe în cădere de marginea de piatră.

Atârna în gol, fără coif. Fiorul reflectat în ochii lui făcu loc panicii.

— Fie-ţi milă! şopti bărbatul.

— Asta *este* milă, zise Dalinar şi-i înfipse Cristalsabia drept în faţă.

Ochii înaltului prinţ arseră, devenind negri din cenuşiul iniţial. Se prăbuşi din vârful coloanei, lăsând în urmă dâre gemene de fum întunecat. Cadavrul se izbi de câteva ori de stâncă înainte să aterizeze dedesubt, în partea mai îndepărtată a formaţiunii stâncoase, la distanţă de grosul armatei.

Dalinar expiră şi se lăsă la pământ stors de puteri. Umbre lungi se întindeau pe sol şi soarele se întâlnea cu orizontul. Fusese o luptă reuşită. Obţinuse ce vrusese. Îi învinsese pe toţi cei care-l înfruntaseră.

Şi totuşi se simţea golit. O voce dinăuntrul său insista: „Asta a fost tot? Nu ni s-a promis mai mult?”

Dedesubt, un grup de soldaţi purtând culorile lui Kalanor se apropia de trupul căzut. Garda de onoare văzuse unde căzuse luminlordul ei? Dalinar se simţi jignit. Era omorul *lui,* victoria *lui.* El câştigase Cristalele alea!

Pomi în jos cu o grabă nesăbuită. Coborî ca prin ceaţă: când ajunse pe sol, vedea roşu în faţa ochilor. Un soldat

luase Sabia. Alţii se certau pe Armură, care era spartă, îndoită.

Dalinar îi atacă, omorând şase în doar câteva clipe, inclusiv pe cel cu Sabia. Alţi doi reuşiră s-o rupă la fugă, dar se dovediră mai lenţi ca el. Ghimpele îl prinse pe unul de umăr, îl ridică în aer şi-l izbi de piatră. Pe ultimul îl omorî cu o lovitură a Aducătoarei Jurământului.

Alţii! Unde mai găsea alţii? Nu mai vedea oameni în roşu. Numai câţiva în albastru, un grup de soldaţi greu încercaţi, fără stindard. În centrul lor însă mergea un bărbat în Cristalarmură. Gavilar se odihnea după bătălie aici, în spatele liniilor, evaluând situaţia.

Foamea lui Dalinar crescu. Fiorul îl năpădi ca un val, copleşindu-l. Domnia nu trebuia să-i revină celui mai puternic? De ce era silit atât de des să stea deoparte şi să-i asculte pe oameni *trăncănind,* în loc să *se bată?*

Acolo! Acolo era bărbatul care avea ce-şi dorea el. Un tron… un tron şi mai mult de-atât. Femeia pe care el *ar fi trebuit* s-o poată lua pentru sine. O iubire la care fusese silit să renunţe, şi de ce?

Nu, lupta lui pe ziua de azi *nu* se terminase. Asta *nu* fusese tot!

Porni în direcţia pâlcului de soldaţi, cu mintea înceţoşată, cu o durere profundă înlăuntrul său. Pasiunespreni ca fulgi mici şi cristalini căzură în jurul lui.

N-avea şi el dreptul la pasiune?

Nu merita o răsplată pentru tot ce făcuse?

Gavilar era un om slab. Avea de gând să renunţe la elanul dobândit şi să se odihnească pe ceea ce câştigase *Dalinar* pentru el. Ei bine, exista o soluţie ca să se asigure că războiul va continua. O cale de a păstra Fiorul viu.

O cale ca Ghimpele Negru să capete tot ce merita.

Alerga. Unii oameni din grupul regelui îi făcură semne de bun-venit. Slabi. Nu tu o armă cu care să-l întâmpine! îi putea ucide pe toţi înainte să-şi dea seama ce se întâmplase. O *meritau*| Dalinar merita să…

Monarhul se răsuci către el, scotându-şi coiful şi întâmpinându-l cu un zâmbet sincer şi deschis.

Dalinar se opri brusc. Se uită la Gavilar, *fratele* său.

„O, Părinte al Furtunii, ce fac?” se întrebă el.

Lăsă Sabia să-i alunece dintre degete şi să dispară. Regele se apropie, neavând cum să citească expresia îngrozită a lui Dalinar, ascunsă de coif. Din fericire nu se ivi niciun ruşinospren, deşi ar fi meritat o legiune întreagă în momentul acesta.

— Frate, ai văzut? zise Gavilar. Am câştigat! înaltul Prinţ Ruthan l-a doborât pe Gallam şi a câştigat Cristalele pentru fiul său. Talanor a câştigat o Sabie şi am auzit că până la urmă tu l-ai scos pe Kalanor din bârlog. Te rog, spune-mi că nu ţi-a scăpat!

— E… Dalinar îşi umezi buzele, respirând precipitat. E mort.

Arătă către trupul căzut, vizibil numai sub forma unui fragment de metal argintiu scânteind printre umbrele stâncilor.

— Dalinar, om minunat şi *teribil* ce eşti! Regele se răsuci către soldaţii săi. Cinstiţi-l pe Ghimpele Negru, oameni buni! Cinstiţi-l!

Gloriospreni răsăriră în jurul lui Gavilar, sfere aurii ce i se roteau în jurul capului ca o coroană.

Înconjurat de urale, prinţul clipi năucit şi deodată fu copleşit de o ruşine atât de cumplită, încât îşi veni să se dea pieirii. De data asta, un unic spren ca o petală desprinsă dintr-o floare pluti în jurul lui.

Trebuia să facă ceva.

— Sabia şi Armura, îi zise el lui Gavilar pe un ton urgent. Le-am câştigat pe amândouă, însă ţi le dau ţie. Un dar. Pentru copiii tăi.

— Ha! exclamă regele. Jasnah? Ce să facă ea cu Cristalele? Nu, nu. Tu…

— Păstrează-le! Te rog! imploră Dalinar, apucându-şi fratele de braţ.

— Bine, dacă insişti. Presupun că tu ai deja o Armură pe care să i-o dai moştenitorului tău.

— Dacă o să am unul.

— O să ai! zise Gavilar, trimiţând câţiva soldati să recupereze Sabia şi Armura lui Kalanor. Ha! Toh va trebui să admită, în cele din urmă, că-i putem proteja familia. Sunt convins că o să avem o nuntă înainte de sfârşitul lunii!

La fel cum aveau să aibă şi o reîncoronare oficială, în cadrul căreia, pentru prima oară după secole, toţi cei zece înalţi prinţi ai Alethkarului aveau să se închine dinaintea unui singur rege.

Dalinar se aşează pe o piatră, îşi scoase coiful şi acceptă apa pe care i-o adusese o curieră tânără. „Niciodată”, îşi jură în sinea sa. „O să-i dau întâietate lui Gavilar în toate cele. Lasă să aibă el tronul, lasă să aibă el parte de dragoste! Eu nu trebuie să ajung rege niciodată!”

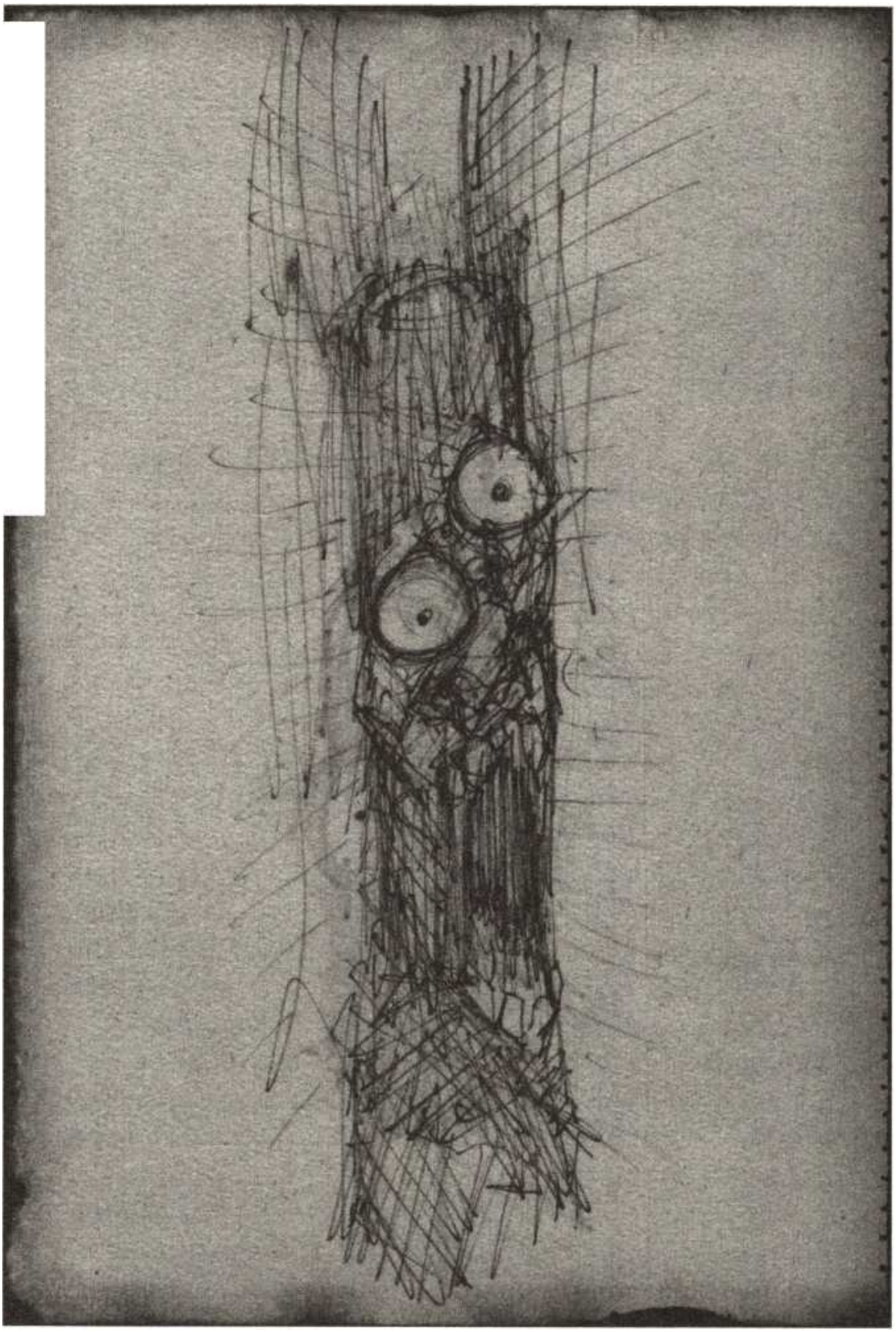

Îmi voi mărturisi erezia. Nu retractez nimic din ceea ce am spus, indiferent ce-mi cer ardentii.

— *Aducătoarea Jurământului,* prefaţă

Gâlceava politicienilor urca până la urechile lui Shallan în timp ce desena. Era aşezată pe un scaun de piatră, în partea din spate a sălii spaţioase de consiliu din vârful turnului. Îşi adusese o pernă pe care să stea, iar Model zumzăia fericit pe micul său piedestal.

Îşi ţinea picioarele ridicate şi blocul de desen sprijinit pe genunchi, strângându-şi degetele în ciorapi pe marginea băncii din faţa ei. Nu era cea mai demnă poziţie. Radianta ar fi fost oripilată. În partea din faţă a sălii, Dalinar stătea lângă harta de lumină pe care el şi Shallan o puteau crea combinându-şi, nu se ştie cum, puterile. Îi invitase pe Taravangian şi pe înalţii prinţi cu soţiile şi cu condeierele-şefe. Elhokar venise însoţit de Kalami, care în ultimul timp era condeiera lui.

Renarin stătea alături de tatăl său în uniforma Podului Patru, arătând stânjenit, adică, practic, cum arăta el de obicei. Adolin se aţinea prin apropiere, cu braţele încrucişate pe piept, şoptindu-i din când în când o glumă unui alt podar.

Radianta ar fi trebuit să fie acolo jos, luând parte la această discuţie importantă despre viitorul lumii. În schimb, Shallan desena. Lumina era atât de *bună* aici sus, mulţumită ferestrelor mari de sticlă. Era sătulă să se simtă prizonieră pe coridoarele întunecate ale nivelurilor mai joase, având mereu senzaţia că o urmăreşte cineva.

Îşi termină desenul şi-l înclină să-l vadă Model, ţinând blocul de desen cu mâna interzisă acoperită de mânecă. Sprenul se desprinse din locul lui şi-i cercetă desenul: deschizătura în care se îndesa o siluetă diformă, cu ochi holbaţi, neomeneşti.

— Mmm, zise Model. Da, e corect.

— Trebuie să fie un spren de vreun soi, nu?

— Am sentimentul că ar trebui să ştiu. Este… este o creatură din vremuri de demult. Demult, *tare* demult…

Shallan se înfioră.

— Ce caută aici?

— N-aş putea spune, răspunse Model. Nu-i una dintre noi. E dintre ai *Lui.*

— Un spren străvechi de-al lui Oroare. Ce încântător!

Tânăra trecu la pagina următoare a blocului de desen şi începu o schiţă nouă.

Ceilalţi continuau să discute despre coaliţia lor. Numele Thaylenei şi al Azirului se repetau ca fiind cele mai importante state care trebuiau convinse, acum că Iri explicase, fără urmă de îndoială, că se alăturase duşmanului.

— Luminoasă Kalami, spunea Dalinar, ultimul raport pomenea despre o adunare numeroasă a forţelor inamice în Marat, nu?

— Aşa este, Luminăţie, răspunse condeiera de la locul ei din faţa măsuţei de scris. În sudul Maratului. Ai avansat ipoteza că densitatea scăzută a populaţiei din regiune i-a determinat pe Pustiitori să se adune acolo.

— Irialii au profitat de prilej pentru un atac în est, aşa cum au intenţionat dintotdeauna, zise Ghimpele Negru. O

să ocupe Rira şi Babatharnamul. Între timp, în regiuni ca Triaxul – aproape toată jumătatea sudică a Rosharului central – se instalează o tăcere totală.

Luminoasa Kalami încuviinţă, iar Shallan îşi ciocăni buzele cu creionul de desen. Întrebarea avea anumite implicaţii. Cum puteau oraşele să amuţească de tot? în aceste zile, aşezările importante, mai ales porturile, aveau probabil sute de distrestii în funcţiune. Orice ochi-luminoşi sau neguţător care dorea să monitorizeze preţurile ori să păstreze legătura cu proprietăţile sale aflate departe trebuie să fi avut una.

Cele din Kholinar reîncepuseră să funcţioneze imediat ce reveniseră marile furtuni… apoi se întrerupseseră una câte una. Ultimele rapoarte venite prin ele anunţau că în apropierea oraşului se adunau oşti. Apoi… nimic. Duşmanul părea capabil să localizeze distrestiile, prin mijloace numai de el ştiute.

Măcar primiseră, în sfârşit, veşti de la Kaladin. O singură glifă, simbolul timpului, ceea ce însemna că trebuiau să aibă răbdare. Nu reuşise să ajungă într-o aşezare unde putea găsi o femeie care să scrie în numele lui şi voia pur şi simplu să-i anunţe că era teafăr. Presupunând că nu pusese altcineva mâna pe distrestia lui şi nu le trimisese glifa ca să-i păcălească.

— Duşmanul se pregăteşte să cucerească Porţile Jurământului, decise Dalinar. Toate manevrele lui, cu excepţia adunării din Marat, indică asta. Instinctul îmi spune că armata aceea are de gând să atace Azirul sau chiar să traverseze şi să încerce să atace Jah Kevedul.

— Mă încred în estimarea lui Dalinar, adăugă înaltul Prinţ Aladar. Dacă el crede că acesta este cel mai probabil curs al evenimentelor, ar trebui să-l ascultăm.

— Ptiu! făcu înaltul Print Ruthar. Bărbatul unsuros stătea rezemat de perete, departe de ceilalţi, abia acordându-le atenţie. Cui îi pasă ce spui tu, Aladar? Este uimitor că

reuşeşti să mai vezi ceva, dat fiind locul în care ţi-ai vârât capul zilele-astea.

Aladar se răsuci către el şi întinse mâna în lături, într-un gest de chemare. Dalinar îl opri, aşa cum Ruthar probabil ştiuse că va face. Shallan clătină din cap şi se lăsă absorbită din nou de desenul ei. Câţiva creaţiospreni se iviră în partea de sus a blocului de desen, unul de forma unui pantofior, altul de forma unui creion ca acela pe care îl folosea ea.

Desenul îl înfăţişa pe înaltul Prinţ Sadeas, desenat fără o Amintire specifică. Nu voise niciodată să-l adauge tocmai pe *el* colecţiei. Termină rapid desenul, apoi frunzări până ajunse la o schiţă a Luminlordului Perei, celălalt bărbat pe care-l găsiseră mort pe coridoarele din Urithiru. Încercase să-i recreeze faţa fără răni.

Dădu înainte şi-napoi, de la unul la altul. „Chiar seamănă între ei”, decise Shallan. „Acelaşi nas bulbos. Aceeaşi constituţie.” Pe următoarele două pagini erau portrete ale celor doi mâncători de coame. Şi aceştia semănau la modul general. Şi cele două femei ucise? De ce ar fi mărturisit bărbatul că-şi sugrumase soţia, numai ca să *jure* că nu înfăptuise şi al doilea omor? Unul singur era destul ca să fii executat.

„Sprenul ăla copiază violenţa”, îşi zise ea. „Omoară sau răneşte în acelaşi fel ca în atacurile din ziua precedentă. Un soi de… imitaţie?”

Model zumzăi discret, atrăgându-i atenţia. Shallan ridică privirea şi zări pe cineva apropiindu-se agale de ea: o femeie între două vârste cu părul negru tuns scurt, aproape la nivelul scalpului. Purta o fustă lungă, cămaşă cu nasturi şi vestă. Veşminte specifice negustorilor thayleni.

— Ce desenezi, Luminăţie? întrebă femeia în vedenă.

Lui Shallan i se păru ciudat să-şi audă propria limbă pe neaşteptate şi mintea ei avu nevoie de câteva clipe ca să-şi găsească cuvintele.

— Oameni, zise ea închizând blocul de desen. Îmi place să desenez oameni. Tu eşti cea care a venit cu Taravangian.

Undeurzitoarea lui.

— Malata, zise cealaltă. Deşi nu sunt „a lui”. Am apelat la el din interes, pentru că Scânteie mi-a propus să vizităm Urithirul, dacă tot a fost redescoperit.

Mătură din priviri sala largă. Fata nu zări nici urmă de sprena ei.

— Crezi că am umplut într-adevăr toată încăperea asta?

— Zece ordine, majoritatea cu sute de membri, răspunse Shallan. Da, presupun că o puteam umple. De fapt, mă îndoiesc că toţi membrii ordinelor ar fi încăput aici.

— Şi acum suntem numai patru, zise Malata alene, privindu-l pe Renarin, care stătea ţeapăn alături de tatăl său, transpirând sub privirile ce poposeau uneori asupra lui.

— Cinci, zise tânăra. Pe undeva este şi un podar zburător, şi vorbim numai de aceia dintre noi care ne-am adunat aici. Trebuie să mai fie şi alţii ca tine, care mai caută o cale de a ajunge la noi.

— Dacă vor, comentă Undeurzitoarea. Lucrurile nu trebuie să fie la fel ca pe vremuri. De ce-ar fi? Radianţilor nu prea le-a mers ultima oară, nu?

— Poate. Dar poate nu-i chiar momentul să facem experimente. Devastarea a sosit din nou. Sunt şi idei mai rele decât aceea de a ne baza pe trecut ca să supravieţuim.

— Ce curios că avem numai cuvântul câtorva alethi bătosi când vine vorba de Devastarea asta, nu, soro?

Shallan tresări şocată de formularea neprotocolară şi de faptul că femeia-i făcuse cu ochiul. Malata zâmbi şi porni din nou către partea din faţă a încăperii.

— Ea *chiar e* enervantă, şopti tânăra.

— Mmm, zise Model. O să fie şi mai rău când o să înceapă să distrugă lucruri.

— Să distrugă?

— Prăfuitoare. Sprena ei… mmm… le place să strice toate lucrurile din preajmă. Vor să ştie cum sunt făcute pe dinăuntru.

— Ce plăcut! zise Shallan şi-şi răsfoi din nou desenele.

Fiinţa din deschizătură. Bărbaţii morţi. Avea suficiente date pe care să li le prezinte lui Dalinar şi Adolin, ceea ce plănuia să facă în aceeaşi zi, dat fiind că terminase desenele.

Şi pe urmă?

„Trebuie să prind arătarea aia”, îşi zise. „O să supraveghez piaţa. Până la urmă, cineva va fi rănit. Şi peste câteva zile creatura va încerca să copieze atacul.”

Poate că ar fi putut patrula prin zonele neexplorate ale turnului? Căutând creatura, în loc s-o aştepte să atace?

Coridoarele întunecate. Fiecare tunel ca o linie imposibilă dintr-un desen…

În încăpere se aşternuse tăcerea. Shallan se scutură de gândurile ei şi se uită la ce se petrecea. Lalai Sadeas sosise la întrunire, transportată într-un palanchin. Era însoţită de o figură familiară; Meridas Amaram era un bărbat înalt, cu ochi aurii, faţă pătrată şi trup vânjos. Mai era totodată un ucigaş, un hoţ şi un trădător. Fusese prins încercând să fure o Cristalsabie, dovadă că tot ce spusese căpitanul Kaladin despre el era adevărat.

Tânăra strânse din dinţi, dar descoperi că mânia ei se… răcise. Nu pierise. Nu, nu avea să-l ierte pe acest bărbat pentru că-l ucisese pe Helaran. Dar adevărul neplăcut este că nu ştia cum sau de ce ajunsese fratele ei să fie ucis de Amaram. Aproape că o auzea pe Jasnah şoptindu-i: „Nu judeca până nu ai mai multe detalii!”

Dedesubt, Adolin se ridicase şi se apropia de Meridas drept prin centrul hărţii iluzorii, tulburându-i suprafaţa şi stârnind valuri de Lumină de Furtună. Îi aruncă o privire ucigaşă, dar Dalinar îşi puse o mână pe umărul fiului său, reţinându-l.

— Luminoasă Sadeas, zise Ghimpele Negru, mă bucur că ai acceptat să iei parte la această întrunire. Înţelepciunea ta ne-ar putea fi de folos în cele ce plănuim.

— N-am venit aici de dragul planurilor tale, Dalinar, răspunse femeia. Am venit pentru că este un loc unde vă

pot găsi pe toţi laolaltă. Am discutat cu sfetnicii de pe proprietăţile noastre şi toţi au căzut de acord că moştenitorul, nepotul meu, este prea tânăr. Nu este momentul pentru Casa Sadeas să fie lipsită de conducător, aşa că am luat o decizie.

— Lalai, spuse Dalinar pătrunzând în iluzie alături de fiul său, hai să discutăm despre asta! Te rog! Am o idee care, deşi neconformă cu tradiţia, ar putea…

— Tradiţia este aliata noastră, Dalinar. Nu cred c-ai înţeles niciodată asta cu adevărat. Înaltul Mareşal Amaram este cel mai decorat şi respectat general al Casei noastre. Este iubit de soldaţii noştri şi cunoscut de toată lumea. Îl numesc regent şi moştenitor al titlului Casei. De acum el este, în toate privinţele, înaltul Prinţ Sadeas. Îi cer regelui să ratifice această decizie.

Lui Shallan i se tăie răsuflarea. Regele Elhokar îşi ridică privirea de la locul său unde, se pare, fusese cufundat în gânduri.

— Este legal?

— Da, zise Navani cu braţele încrucişate pe piept.

— Dalinar, spuse Amaram, coborând câteva trepte pentru a li se alătura celorlalţi în partea de jos a sălii.

Vocea lui o făcu pe Shallan să se înfioare. Pronunţia aceea rafinată, faţa perfectă, uniforma apretată… bărbatul ăsta era ceea ce aspira să fie orice soldat.

„Nu sunt singura care se pricepe la prefăcătorie”, îşi zise ea.

— Sper că recentele… fricţiuni dintre noi nu ne vor împiedica să conlucrăm pentru nevoile Alethkarului, continuă bărbatul. Am discutat cu Luminoasa lalai şi cred că am convins-o că neînţelegerile noastre sunt neimportante faţă de binele suprem al Rosharului.

— Binele suprem, zise Ghimpele Negru. Crezi că eşti în măsură să vorbeşti despre ce este bine?

— Tot ce am făcut a fost în slujba binelui suprem, Dalinar, spuse Amaram cu vocea încordată. *Totul.* Te rog! Ştiu că

vrei să întreprinzi o acţiune legală împotriva mea. O să mă prezint la proces, dar hai să amânăm asta până când *vom fi salvat* Rosharul!

Prinţul îl studie pe general preţ de câteva clipe încordate, parcă nesfârşite. În cele din urmă, privi spre nepotul său şi încuviinţă scurt.

— Tronul recunoaşte regenţa solicitată, Luminoaso, îi zise Elhokar lui lalai. Mama va dori un înscris formal, pecetluit de faţă cu martori.

— S-a făcut deja, răspunse femeia.

Dalinar întâlni privirea lui Amaram pe deasupra hărţii plutitoare.

— Înalte Prinţ, zise Ghimpele în cele din urmă.

— Înalte Prinţ, răspunse generalul, înclinând din cap.

— Ticălosule, spuse Adolin.

Tatăl său tresări vizibil şi arătă către ieşire.

— Fiule, poate ai nevoie de un moment în care să fii singur.

— Da. Sigur.

Tânărul se smulse din strânsoarea tatălui său şi porni spre uşă cu paşi apăsaţi.

Shallan ezită numai o clipă, apoi îşi luă pantofii şi blocul de desen şi zori pe urma lui. Îl ajunse pe coridorul de afară, lângă locul unde erau palanchinele pentru femei, şi-l luă de braţ.

— Bună, zise ea încet.

El îi aruncă o privire şi chipul i se îmblânzi.

— Vrei să vorbim? întrebă fata. Pari mai furios pe el ca înainte.

— Nu, bombăni Adolin. Sunt doar enervat. În sfârşit scăpăm de Sadeas şi vine *ăsta* şi-i ia locul? Clătină din cap. Când eram mic îl admiram atât de tare! Când am mai crescut, am început să am bănuieli, dar cred că o parte din mine încă îşi dorea ca el să fie aşa cum se spunea. Un bărbat aflat deasupra meschinăriilor politice. Un adevărat soldat.

Shallan nu ştia ce să creadă despre ideea că un „adevărat soldat” ar fi trebuit să fie un om care nu se sinchisea de politică. Pentru un bărbat n-ar fi trebuit să fie important *motivul* pentru care făcea tot ce făcea?

Soldaţii nu vorbeau aşa. Exista un anumit ideal pe care ea nu-l putea pricepe, un soi de cult al supunerii: să te gândeşti numai la câmpul de luptă şi la provocările sale.

Intrară în lift şi Adolin luă o nestemată liberă – un diamant mic neînconjurat de o sferă – pe care o amplasă într-o deschizătură de pe balustradă. Lumina de Furtună din nestemată începu să pălească, iar balconul se zgudui şi porni să coboare încet. Dacă scoteai nestemata, platforma oprea la următorul etaj. O simplă manetă determina dacă urca sau cobora, în funcţie de direcţia în care era împinsă.

Părăsiră inelul superior şi tânărul se rezemă de balustradă, privind puţul central cu o latură din sticlă de sus până jos. Începeau să-i spună atriumul, deşi era un atrium care se întindea pe zeci şi zeci de etaje.

— Lui Kaladin n-o să-i placă treaba asta, zise el. Amaram să fie înalt prinţ? Noi doi am petrecut săptămâni întregi în închisoare din pricina lui.

— Cred că Amaram mi-a ucis fratele.

Adolin se răsuci şi se holbă la ea.

— *Ce?*

— Generalul are o Cristalsabie, spuse Shallan. Am văzut-o mai înainte în mâna fratelui meu Helaran. El era mult mai mare ca mine şi a plecat din Jah Keved cu multi ani în urmă. Din câte am înţeles, el şi Amaram s-au luptat la un moment dat, iar generalul l-a ucis şi a luat Sabia.

— Shallan… Sabia aia. Ştii de unde o are Amaram, nu?

— De pe câmpul de luptă?

— De la *Kaladin.*

Tânărul îşi duse mâna la frunte.

— Băiatu’ de la poduri a insistat că i-a salvat viaţa lui Amaram omorând un Cristalpurtător. Generalul a ucis apoi

grupa lui Kaladin şi a luat Cristalele pentru el. Ăsta este practic *motivul* pentru care se urăsc unul pe altul.

Fata simţi că nu mai are aer.

— A!

„Ascunde-o! Nu te gândi la asta!”

— Shallan, zise Adolin, apropiindu-se de ea, de ce a încercat fratele tău să-l omoare pe Amaram? Poate ştia că înaltul lord era corupt? Furtuni! Kaladin n-a ştiut nimic despre asta. Bietul podar! Ar fi fost mai bine pentru toată lumea dacă l-ar fi lăsat pe Amaram să moară.

„Nu te gândi la asta! Nu acum!”

— Da. Îhî.

— Dar de unde ştia fratele tău? întrebă tânărul, umblând de colo-colo pe balcon. A spus ceva?

— N-am vorbit prea mult cu el, zise Shallan năucită. A plecat când eram mică. Nu l-am cunoscut prea bine.

Orice, numai să schimbe subiectul. Căci asta era ceva ce încă putea ascunde în străfundurile minţii ei. *Nu* voia să se gândească la Kaladin şi la Helaran…

Călătoria până la etajele inferioare ale turnului fu lungă şi tăcută. Adolin voia să se ducă să vadă din nou de calul tatălui său, dar fata nu avea chef să se învârtă pe lângă el în miros de bălegar. Coborî la nivelul al doilea şi porni către camera ei.

Secrete. „Pe lumea asta există lucruri mai importante”, îi zisese Helaran tatălui ei. „Mai importante chiar decât tine şi crimele tale.”

Mraize ştia ceva despre asta. Îi legăna secretele pe dinaintea nasului, folosindu-le ca pe dulciuri menite să facă un copil să fie ascultător. Dar el nu voia decât s-o determine să cerceteze ciudăţeniile din Urithiru. Ăsta era un lucru bun, nu? Ar fi făcut-o oricum.

Shallan rătăci pe coridoare, urmând un traseu de-a lungul căruia lucrătorii lui Sebarial fixaseră în cârlige, pe pereţi, felinare cu sfere. Încuiate şi conţinând cele mai ieftine sfere

de diamant, nu merita efortul să le spargi, dar şi lumina pe care o dădeau era cam chioară.

Trebuia să fi rămas sus. Probabil că absenţa ei distrusese iluzia hărţii. Îi părea rău de asta. Putea găsi oare o cale să-şi lase iluziile în urmă? Le-ar fi trebuit Lumină de Furtună ca să funcţioneze…

Însă Shallan trebuise oricum să părăsească întrunirea. Secretele acestui oraş erau prea captivante ca să le poată ignora. Se opri pe coridor şi-şi scoase blocul de desen, frunzări paginile şi privi chipurile bărbaţilor morţi.

Întorcând neatentă o pagină, dădu peste un desen pe care nu-şi amintea să-l fi făcut. O serie de linii încâlcite, înnebunitoare, mâzgălite în grabă şi nelegate între ele.

Simţi că îngheaţă.

— Când am desenat asta?

Model sui pe rochia ei, oprindu-se în zona gâtului. Zumzăi, un sunet tulburat.

— Nu-mi amintesc.

Dădu pagina următoare. Aici desenase linii grăbite, neclare şi haotice, izvorând dintr-un punct central şi transformându-se în capete de cai de pe care se desprindea carnea, cu ochii holbaţi şi boturile deschise, ţipând. Era grotesc, scârbos.

„Vai, Părinte al Furtunilor…”

Cu degetele tremurând, dădu următoarea pagină. O colorase în întregime în negru, cu o mişcare circulară, apropiindu-se în spirală de un punct central. Un vid profund, un coridor nesfârşit, având la capăt ceva teribil şi de nepătruns.

Închise blocul cu un gest brusc.

— Ce mi se-ntâmplă?

Model zumzăi confuz.

— Să… fugim?

— Unde?

— Oriunde. Să plecăm din locul ăsta. Mmm.

— Nu.

Tremura, o parte din ea era îngrozită, dar nu putea abandona aceste secrete. Trebuia să le descopere, să le descifreze, să şi le însuşească. Coti brusc pe coridor, luând-o pe un drum care se îndepărta de camera ei. Peste puţin timp, intră în cazărmile unde îşi încartiruise Sebarial soldaţii. În turn erau suficiente spaţii ca acesta: reţele întinse de camere cu paturi de piatră tăiate în perete. Urithiru chiar *fusese* o bază militară. Era evident după capacitatea sa de a găzdui în mod eficient zeci de mii de soldaţi numai la caturile inferioare.

În sălile comune ale cazărmilor, bărbaţii leneveau cu vestoanele scoase, jucând jocuri de cărţi sau jonglând cuţite. Trecerea ei provocă rumoare: soldaţii căscară gurile şi săriră în picioare, ezitând între a-şi închide vestoanele şi a o saluta. Urmărită de şoapte care spuneau „Radiantă”, ieşi într-un coridor ce avea camere de-o parte şi de alta şi-n care erau cazate plutoanele individuale. Numără intrările însemnate cu cifre alethi străvechi, săpate în piatră, apoi intră pe una anume.

Dădu buzna peste Vathah şi ai lui, care jucau cărţi în lumina câtorva sfere. Sărmanul Gaz era aşezat pe oala de noapte în privata din colţ şi scoase un ţipăt, trăgând perdeaua de la intrare.

„Cred c-ar fi trebuit să mă aştept la asta”, îşi zise Shallan şi-şi mască roşeaţa absorbind puţină Lumină de Furtună, încrucişă braţele la piept şi-i privi pe ceilalţi, care se ridicau fără grabă în picioare şi o salutau. Acum rămăseseră numai doisprezece. Unii îşi găsiseră alte lucruri de făcut. Iar alţi câţiva muriseră în Bătălia de la Narak.

Sperase oarecum că, treptat, vor pleca toţi, ca să nu mai fie silită să decidă ce să facă cu ei. Îşi dădu seama că Adolin avea dreptate. Asta era o atitudine *îngrozitoarei* Oamenii ăştia erau o resursă şi, ţinând cont de toate cele, se dovediseră incredibil de loiali.

— Am fost o şefă groaznică, le spuse Shallan.

— Nuş’ ce să zic despre asta, Luminăţie, zise Red. Simbria a venit la timp şi nu *prea* mulţi dintre noi au murit din cauza ta.

Ea încă nu ştia de unde se alesese bărbatul cel înalt şi bărbos cu porecla aceea – Red/Roşu.

— Io am fo’ ucis, zise Shob din patul său, de unde o salută continuând să zacă.

— Mai taci, Shob! zise Vathah. Nu eşti mort.

— Io mor de data asta, dom’ serjent. Mi-s sigur.

— Măcar aşa o să taci din gură. Luminăţie, sunt de acord cu Red. Te-ai purtat frumos cu noi.

— Ei, călătoria pe gratis s-a terminat, spuse Shallan. Am de lucru pentru voi.

Sergentul ridică din umeri, dar câţiva făcură feţe dezamăgite. Poate că Adolin avea dreptate. Poate că, undeva în străfundul lor, oamenii aceştia chiar simţeau nevoia să aibă ceva de făcut. Dar n-ar fi recunoscut-o.

— Mă tem că s-ar putea să fie periculos, continuă tânăra şi zâmbi. Şi probabil va trebui să vă îmbătaţi puţin.

În cele din urmă, mărturisesc că sunt om. Am fost numit monstru şi nu neg asta. Sunt monstrul în care mă tem că ne putem transforma cu toţii.

— *Aducătoarea Jurământului,* prefaţă

— „A fost luată decizia de a sigila această Poartă a Jurământului până când o vom putea distruge”, citi Teshav. „Ne dăm seama că nu aceasta este calea pe care doreaţi s-o urmăm, Dalinar Kholin. Vă asigurăm că Primul din Azir se gândeşte la voi cu afecţiune şi aşteaptă cu nerăbdare beneficiul reciproc al acordurilor comerciale şi al noilor tratate dintre naţiunile noastre. Însă un portal magic în centrul oraşului nostru reprezintă un pericol prea mare. Nu vom mai asculta alte rugăminţi de a-l deschide şi vă propunem să acceptaţi voinţa noastră suverană. O zi bună, Dalinar Kholin. Fie ca Yaezir să vă binecuvânteze şi să vă călăuzească!”

În micuţa încăpere de piatră, Dalinar se opri locului şi lovi cu pumnul în palmă. Teshav şi eleva ei ocupau podiumul pentru scris şi scaunul de alături, în timp ce Navani umblase de colo-colo, în sens opus faţă de el. Regele

Taravangian stătea într-un jilţ lângă perete, aplecat înainte, cu mâinile împreunate, ascultând cu o expresie îngrijorată.

Deci asta era! Azirul ieşea din discuţie. Navani îi puse o mână pe braţ.

— Îmi pare rău!

— Mai e Thaylenah, zise Dalinar. Teshav, vezi dacă regina Fen vrea să discute cu mine azi!

— Da, Luminăţie.

Avea Jah Kevedul şi Kharbranthul prin Taravangian, iar Noul Natanan răspundea pozitiv. Cu Thaylenah, Dalinar ar fi putut măcar să creeze o coaliţie vorinistă unificată a tuturor statelor răsăritene. În cele din urmă, acest model ar fi putut convinge statele apusene să li se alăture.

Dacă mai rămânea vreunul până atunci.

În timp ce Teshav lua legătura cu Thaylenah, Dalinar începu din nou să umble prin cameră. Prefera odăile mici, ca aceasta. Camerele mari îi reaminteau de imensitatea acestui loc. Într-o încăpere micuţă, puteai pretinde că te afli într-un adăpost confortabil.

Sigur, până şi o încăpere micuţă îţi reamintea că Urithiru nu era normal. Stratele de pe pereţi, ca pliurile unui evantai. Sau găurile care se găseau de obicei în partea de sus a camerelor, chiar acolo unde pereţii se uneau cu tavanul. Cea din încăperea asta nu făcea decât să-i amintească de raportul lui Shallan. Oare înăuntru se afla ceva care-i pândea? Chiar era posibil ca în turn să existe un *spren* care omora oameni?

Aproape că-i venea să abandoneze locul. Dar unde să se ducă ei toţi? Să abandoneze Porţile Jurământului? Pe moment, înmulţise patrulele şi le trimisese pe

cercetătoarele lui Navani în căutarea unei eventuale explicaţii. Cel puţin până găsea o soluţie.

În timp ce Teshav îi scria reginei Fen, Dalinar se apropie de perete, deranjat subit de prezenţa găurii. Era lângă tavan, prea sus ca să ajungă la ea chiar dacă s-ar fi urcat pe un scaun. Inspiră Lumină de Furtună. Podarul îi povestise că se folosise de pietre ca să escaladeze ziduri, aşa că prinţul luă un scaun de lemn şi-i acoperi partea din spate cu Lumină, folosindu-şi palma stângă.

Când lipi scaunul de perete, acesta rămase acolo. Bărbatul mârâi şi se urcă prudent pe scaun, care atârna în aer la nivelul mesei.

— Dalinar? rosti întrebător Navani.

— Aş putea să profit de timpul liber, zise el, recâştigându-şi echilibrul pe scaun.

Sări spre tavan, se prinse de marginea găurii şi se trase în sus ca să privească prin ea.

Era lată de jumătate de stânjen şi înaltă de o palmă. Părea să nu aibă fund şi din ea venea un curent vag. Ce auzea el era… un târşâit? O clipă mai târziu, o nurcă se ivi în tunelul principal dintr-o intersecţie aflată în beznă, ducând un şobolan mort în gură. Micul animal cu trup tubular adulmecă în direcţia lui, apoi dispăru cu prada.

— Prin *alea* circulă aerul, zise Navani, în timp ce el sărea jos de pe scaun. Nu reuşim să ne dăm seama prin ce metodă. Poate-i vreun fabrial pe care încă nu l-am descoperit?

Dalinar privi din nou deschizătura. Mile şi mile de tuneluri încă şi mai mici se întreţeseau prin pereţii şi tavanele unui sistem şi aşa complicat. Şi undeva în ele se ascundea creatura pe care o desenase Shallan…

— A răspuns, Luminăţie! zise Teshav.

— Excelent! spuse prinţul. Maiestatea Voastră, nu mai avem timp. Aş dori…

— Continuă să scrie, zise condeiera. Scuze, Luminăţie, dar ea spune, ăăă…

— Citeşte şi gata, Teshav! spuse Dalinar. M-am obişnuit deja cu Fen.

— „Pe focurile Iadului, omule! O să-mi dai vreodată pace? N-am mai dormit o noapte întreagă de câteva săptămâni! Furtuna Eternă ne-a lovit deja de două ori. Abia ţinem oraşul să nu se dezintegreze.”

— Înţeleg, Maiestate. Şi ard de nerăbdare să vă trimit ajutorul promis. Vă rog, haideţi să încheiem un acord! De prea multă vreme evitaţi un răspuns la solicitarea mea!

În apropiere, scaunul se desprinse în cele din urmă de perete şi căzu bufnind pe podea. Prinţul se pregăti pentru altă rundă de dueluri verbale, de jumătăţi de promisiuni şi înţelesuri ascunse. Fen devenise tot mai oficială pe durata discuţiilor lor.

Distrestia scrise şi se opri aproape imediat. Teshav îl privi cu gravitate.

— „Nu”, citi ea.

— *Maiestatea Voastră,* zise Dalinar, nu e momentul pentru eroisme solitare. Vă rog! Vă implor! Ascultaţi-mă!

— „Ar trebui să-ţi fi dat seama de-acum că această coaliţie nu se va forma niciodată”, sosi răspunsul. „Kholin… îţi spun serios că nu ştiu ce să cred. Limba ta iscusită şi cuvintele frumoase îmi dau impresia că tu chiar eşti convins că va merge. Sunt sigură că înţelegi. O regină ar trebui să fie proastă sau disperată ca să accepte o armată alethi în chiar inima oraşului ei. Am fost uneori proastă şi s-ar putea să mă apropii de disperare, totuşi… dar-ar furtunile! Nu. N-o să fiu cea care va permite ca Thaylenah să fie cucerită până la urmă de oamenii tăi. Şi, în cazul extrem de puţin probabil în care eşti sincer, îmi cer scuze.”

Cuvintele ei aveau ceva final. Dalinar se apropie de condeieră şi privi încârligăturile de neînţeles de pe pagină, care alcătuiau scrisul femeiesc.

— Ai vreo altă idee? o întrebă pe Navani, care oftă şi se aşeză pe un scaun lângă Teshav.

— Nu. Fen este încăpăţânată.

Prinţul aruncă o privire către Taravangian. Până şi regele îşi închipuise că scopul final era o cucerire. Şi, având în vedere trecutul, cine n-ar fi crezut asta?

„Poate-ar fi altceva dacă le-aş putea vorbi în persoană”, îşi zise el. Dar fără Porţile Jurământului asta era practic imposibil.

— Mulţumeşte-i pentru timpul acordat, spuse Dalinar. Şi spune-i că oferta mea rămâne valabilă.

Teshav începu să scrie şi Navani se uită la el, remarcând ceva ce condeierei îi scăpase: încordarea din vocea lui.

— N-am nimic, o minţi el. Am nevoie de timp ca să mă gândesc, asta-i tot.

Ieşi din încăpere înainte ca ea să obiecteze şi străjile lui de afară îl urmară. Avea nevoie de aer proaspăt. Cerul liber părea întotdeauna foarte ispititor. Dar paşii nu-l purtară într-acolo. Se pomeni în schimb bântuind pe coridoare.

Si-acum ce să facă?

Ca întotdeauna, oamenii îl ignorau dacă nu avea o sabie în mână. Dar-ar furtunile, ai fi zis că *voiau* să-i atace!

Umblă pe coridoare preţ de vreo oră, fără să ajungă la o concluzie. În cele din urmă, mesagera Lynâl găsi. Gâfâind, îl anunţă că Podul Patru voia să-i vorbească, dar că nu i se explicase de ce.

Dalinar o urmă, în timp ce mintea i se tot întorcea la desenul lui Shallan. Găsiseră o nouă victimă? Într-adevăr, femeia îl conduse în sectorul unde fusese ucis Sadeas.

Presimţirile lui sumbre sporiră. Lyn îl conduse pe un balcon unde îl aşteptau podarii Leyten şi Peet.

— Cine-a fost? întrebă când ajunse lângă ei.

— Cine…? rosti Leyten încruntându-se nedumerit. A, nu-i aia, domnule. E altceva. Pe-aici!

Podarul îl conduse în josul câtorva trepte, până pe câmpia vastă de la picioarele primului inel al turnului, unde alţi trei soldaţi aşteptau lângă şiruri de jardiniere de piatră destinate probabil cultivării de tuberculi.

— Am observat-o din întâmplare, zise Leyten, în timp ce umblau printre jardiniere.

Podarul cel vânjos avea o fire jovială şi-i vorbea lui Dalinar – un înalt prinţ – cu uşurinţa cu care ar fi pălăvrăgit cu prietenii la tavernă.

— Patrulăm la ordinele domniei-voastre şi suntem atenti la orice e ciudat. Şi… ăăă, Peet a observat ceva ciudat. Vedeţi dunga aia? întrebă el şi arătă către perete.

Dalinar miji ochii şi descoperi un şanţ tăiat în peretele de piatră. Ce putea spinteca piatra în felul ăla? Era aproape ca…

Coborî privirea către jardinierele cele mai apropiate. Şi acolo, ascuns între două dintre ele, un mâner se iţea din podeaua de piatră.

O Cristalsabie.

Era uşor să n-o observi, deoarece lama se înfipsese toată în stâncă. Prinţul îngenunche lângă ea, scoase o batistă din buzunar şi o folosi ca să apuce mânerul.

Deşi nu atinsese Sabia direct, auzi un vaiet îndepărtat, ca un urlet înăbuşit în gâtlejul cuiva. Se oţeli şi o smulse din sol, apoi o aşează de-a curmezişul unei jardiniere goale.

Sabia argintie avea vârful curbat ca un cârlig de pescuit. Era mai lată ca majoritatea Cristalsăbiilor şi metalul avea striuri ca nişte valuri aproape de mâner. Cunoştea sabia asta, o cunoştea în mod intim. O purtase zeci de ani, de când o câştigase în Rift cu mult timp în urmă.

Aducătoarea Jurământului.

Privi în sus.

— Probabil că ucigaşul a aruncat-o pe fereastră. A zgâriat piatra în cădere şi a aterizat aici.

— Aşa ne-am gândit şi noi, Luminăţie, zise Peet.

Dalinar îşi coborî privirea către sabie. Sabia lui.

„Nu. Nu mai e a mea.”

O luă în mână, pregătindu-se pentru ţipete. Plânsetele unui spren mort. Nu erau ţipetele stridente şi încărcate de suferinţă pe care le auzise când atinsese alte Săbii, ci mai

degrabă un soi de scâncete. Sunetele scoase de un bărbat încolţit, complet înfrânt şi confruntat cu ceva cumplit, dar prea sfârşit ca să mai ţipe.

Prinţul porni, ducând Sabia – o greutate familiară – cu latul pe umăr. Reveni în oraşul-turn pe altă intrare, urmat de gărzile sale, de cercetaşă şi de cei cinci podari.

Ai promis că n-o să mai porii o Sabie moartă, tună Părintele Furtunii în mintea lui.

— Calmează-te! şopti Dalinar. N-am de gând să mă leg cu ea.

Părintele Furtunii hurui, un sunet jos şi ameninţător.

— Asta nu ţipă la fel de tare ca altele. De ce?

Îşi aminteşte de jurământul tău, răspunse Părintele Furtunii. *Îşi aminteşte de ziua când ai câştigat-o şi, mult mai bine, de ziua când ai renunţat la ea. Te urăşte, dar mai puţin decât îi urăşte pe alţii.*

Dalinar trecu pe lângă un grup de fermieri de-ai lui Hatham, care încercaseră fără succes să cultive polipi de lavis. Atrase o mulţime de priviri. Chiar şi într-un turn înţesat cu soldaţi, înalţi prinţi şi Radianţi, un ins cu o Cristal- sabie la vedere era o privelişte rară.

— Ar putea fi salvat? şopti prinţul, în timp ce intrau în turn şi urcau treptele. Am putea salva sprenul care a alcătuit Sabia asta?

Eu nu ştiu nicio cale de a o face, răspunse Părintele Furtunii. *E mort, la fel ca bărbatul care şi-a încălcat jurământul ca să-l ucidă.*

Pe vremea Radianţilor Pierduţi şi a Zilei Mârşăviei, ziua fatidică în care cavalerii îşi rupseseră jurămintele, îşi abandonaseră Cristalele şi plecaseră. Dalinar văzuse asta într-o viziune, deşi încă nu avea idee ce anume provocase episodul.

De ce? Ce îi determinase să facă ceva atât de drastic?

În cele din urmă, ajunse în regiunea controlată de Sadeas şi, deşi gărzile în uniforme verde cu alb controlau accesul, nu i-l putură refuza unui înalt prinţ, mai ales lui Dalinar.

Curieri ţâşniră înaintea lui ca să dea de veste. Prinţul îi urmă, folosindu-se de traseul lor ca să se asigure că mergea în direcţia corectă. Era pe drumul cel bun. Din câte se pare, ea era în odăile sale. Se opri dinaintea uşii elegante de lemn şi ciocăni, din politeţe faţă de lalai.

Unul dintre curierii pe care îi urmase deschise uşa, încă gâfâind. Luminoasa Sadeas şedea pe un tron în centrul încăperii. Amaram stătea în picioare alături de ea.

— Dalinar, zise lalai, înclinând din cap în direcţia lui ca o regină care întâmpină un supus.

Prinţul îşi coborî Cristalsabia de pe umăr şi o puse grijuliu pe podea. Nu era la fel de teatral ca înfigerea în piatră, dar, acum că putea auzi ţipetele armei, simţea impulsul de a o trata cu respect.

Se răsuci să plece.

— Luminăţie? zise lalai, ridicându-se în picioare. Ce ceri în schimb?

— Nimic, răspunse Dalinar, întorcându-se spre ea. Ţi se cuvine de drept. Gărzile mele au găsit-o azi. Ucigaşul a aruncat-o pe fereastră.

Ea îl privi mijind ochii.

— Nu l-am omorât eu, lalai, zise prinţul epuizat.

— Îmi dau seama. Nu mai ai ce-ţi trebuie ca să faci aşa ceva.

El ignoră înţepătura şi se uită la Amaram. Bărbatul înalt şi distins îi întâlni privirea.

— *Chiar* o să te chem la judecată într-o zi, Amaram, zise Dalinar. După ce se termină toate astea.

— Aşa cum am zis că poţi.

— Mi-aş dori să mă pot încrede în cuvântul tău.

— Nu reneg lucrurile pe care am fost silit să le fac, Luminăţie, zise bărbatul înaintând. Sosirea Pustiitorilor nu face decât să demonstreze c-am avut dreptate. Avem nevoie de Cristalpurtători experimentaţi. Poveştile despre ochi-întunecaţi care câştigă Săbii sunt fermecătoare, dar chiar

crezi c-avem vreme pentru poveşti de adormit copiii, în locul realităţii pragmatice?

— Ai omorât oameni *fără apărare,* spuse Dalinar printre dinţi. Oameni care ţi-au salvat viaţa.

Amaram se aplecă şi o ridică pe Aducătoarea Jurământului.

— Şi cum rămâne cu sutele, cu miile chiar, care au fost ucişi în războaiele tale?

Se înfruntară din priviri.

— Îţi port un mare respect, Luminăţie, zise Amaram. Viaţa ta a fost plină de realizări măreţe şi ţi-ai petrecut-o luptând pentru binele Alethkarului. Dar – şi o spun cu tot respectul – eşti un *ipocrit.* Te afli în postura actuală din pricina determinării brutale de a face ce trebuie făcut. Mulţumită şirului de cadavre din urma ta, îţi permiţi acum luxul de a respecta nu ştiu ce Legi măreţe şi nebuloase. Poate că asta te ajută să te împaci cu trecutul tău, dar moralitatea nu este o haină pe care-o poţi lepăda pur şi simplu când îţi pui coiful înainte de luptă, ca s-o îmbraci imediat ce ai terminat măcelul.

Înclină din cap cu respect, ca şi cum nu ar fi înfipt o sabie în pântecele lui Dalinar.

Prinţul se întoarse pe călcâie şi-l lăsă pe Amaram cu Aducătoarea Jurământului în mână. Paşii săi pe coridoare erau atât de rapizi, încât gărzile fură silite să alerge ca să nu-i piardă urma.

În cele din urmă, ajunse în odăile sale.

— Lăsaţi-mă singur! le ordonă gărzilor sale şi podarilor.

Oamenii şovăiră, lua-i-ar furtunile. Se răsuci, gata să se răstească la ei, dar se stăpâni.

— Nu am de gând să umblu de unul singur prin turn. O să-mi respect propriile decrete. Plecaţi!

Gărzile se retraseră codindu-se şi-i lăsară uşa nepăzită. Prinţul trecu în salonul în care poruncise să fie aranjat grosul mobilierului. Fabrialul pentru încălzit al lui Navani strălucea într-un colţ, unde fuseseră amplasate un covoraş

şi câteva jilţuri. În sfârşit, aveau suficientă Lumină de Furtună ca să-l alimenteze.

Atras de căldură, Dalinar se apropie de fabrial. Spre surprinderea sa, îl descoperi pe Taravangian stând pe un jilţ şi privind în adâncurile rubinului care încălzea încăperea. Ce-i drept, îl *invitase* pe rege să folosească salonul oricând poftea.

Dalinar nu-şi dorea decât să fie singur şi cochetă cu ideea de a pleca. Nu era sigur că Taravangian îl observase. Dar căldura era binevenită. În turn erau puţine focuri şi, deşi pereţii ţineau vântul afară, oamenii erau înfrigurați tot timpul.

Se aşeză pe celălalt jilţ şi oftă prelung. Taravangian, fie binecuvântat, nu spuse nimic. Stătură împreună lângă focul care nu era foc, privind în adâncurile giuvaerului.

Dar-ar furtunile, cât de tare eşuase azi! N-avea să existe nicio coaliţie. Nu putea să-i ţină la respect nici măcar pe înalţii prinţi alethi.

— Nu se compară cu statul în faţa unei vetre, nu-i aşa? zise în cele din urmă Taravangian cu glas moale.

— Nu, recunoscu Dalinar. Îmi lipsesc trosnetele buştenilor şi dansul focsprenilor.

— Dar are farmecul lui. Subtil. Poţi să vezi Lumina de Furtună cum se mişcă înăuntrul lui.

— Propria noastră furtună micuţă. Prinsă, închisă şi folosită, spuse prinţul.

Taravangian zâmbi, cu ochii scânteind în Lumina de Furtună a rubinului.

— Dalinar Kholin… te superi dacă te-ntreb ceva? Cum ştii ce-i corect?

— O întrebare mare, Maiestatea Voastră.

— Te rog, spune-mi Taravangian!

Dalinar încuviinţă.

— Te-ai lepădat de Atotputernicul, zise regele.

— Ăăă…

— Nu, nu te acuz de erezie. Nu-mi pasă. Eu însumi m-am îndoit de existenţa zeilor.

— Simt că trebuie să existe o Divinitate, spuse prinţul încet. Mintea şi sufletul mi se revoltă la gândul contrar.

— Nu este de datoria noastră, ca regi, să punem întrebări în faţa cărora minţile şi sufletele altora dau îndărăt cu frică?

— Poate, zise Dalinar.

Îl studie pe rege, care părea într-o dispoziţie contemplativă.

„Da, mai are ceva din Taravangian cel de odinioară”, îşi zise el. „L-am judecat greşit. Poate o fi mai încet la minte, dar asta nu înseamnă că nu gândeşte.”

— Am simţit o căldură venind dintr-un loc de dincolo, spuse Dalinar. O lumină pe care aproape că o pot vedea. Dacă există o Divinitate, aceasta n-a fost Atotputernicul, cel care s-a numit Onoare. A fost o creatură. Puternică, dar numai o creatură.

— Atunci cum ştii ce-i corect? Ce te călăuzeşte?

Prinţul se aplecă în faţă. I se păru că în lumina din interiorul rubinului zăreşte ceva mai mare. Ceva ce se deplasa ca un peşte într-un acvariu.

Căldura continua să-l scalde. Lumina.

— „în cea de-a şaizecea zi”, şopti Dalinar, „am trecut printr-un oraş al cărui nume nu-l voi rosti. Deşi mă aflam încă pe pământuri pe care eram socotit rege, eram suficient de departe de casă încât să nu fiu recunoscut. Nici aceia care aveau de-a face zilnic cu faţa mea – în forma sigiliului meu aplicat pe hârtiile lor oficiale – nu l-ar fi recunoscut pe regele lor în acest călător umil.”

Taravangian îl privi nedumerit.

— E un citat dintr-o carte. Un rege de odinioară a pornit într-o călătorie. Destinaţia lui era chiar acest oraş: Urithiru.

— A, zise regele. *Calea regilor,* nu-i aşa? Adrotagia mi-a pomenit de ea.

— Da. „În această aşezare i-am găsit pe oameni înnebuniţi. Avusese loc un omor. Un porcar căruia i se

dăduseră în pază animalele lordului fusese atacat. Trăise suficient cât să apuce să destăinuie în şoaptă că alţi trei porcari se adunaseră şi, împreună, înfăptuiseră omorul. Am sosit în timp ce se puneau întrebări şi oamenii erau interogaţi. Vedeţi voi, în slujba lordului mai erau alţi *patru* porcari. Trei dintre ei erau de vină pentru atac şi cel mai probabil ar fi scăpat nebănuiţi dacă şi-ar fi dus la capăt mârşăvia. Fiecare susţinea sus şi tare că el era acela care nu luase parte la complot. Interogatoriile nu au reuşit să scoată adevărul la iveală.”

Dalinar amuţi.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Taravangian.

— La început el nu spune, răspunse prinţul, însă pe parcursul cărţii, ridică problema în mod repetat. Trei dintre bărbaţii aceia erau violenţi, periculoşi, vinovaţi de omor cu premeditare. Unul era nevinovat. Ce faci în cazul ăsta?

— Îi spânzuri pe toţi patru, şopti regele.

Prinţul se răsuci, surprins să audă o soluţie atât de sângeroasă din partea celuilalt. Bătrânul părea întristat, nicidecum setos de sânge.

— Treaba lordului este să prevină înfăptuirea altor omoruri, zise Taravangian. Mă îndoiesc că în carte este vorba despre ceva ce chiar s-a întâmplat. Povestea e prea clară, prea simplă – o parabolă. Vieţile noastre sunt mult mai complicate. Dar, presupunând că întâmplarea chiar s-a petrecut ca atare şi că nu exista absolut nicio metodă de a stabili cine erau vinovăţii… trebuie să-i spânzuri pe toţi patru. Tu n-ai face aşa?

— Şi cum rămâne cu cel care-i nevinovat?

— Un nevinovat mort, dar trei ucigaşi opriţi. Nu este cel mai bun lucru care poate fi făcut, cea mai simplă cale de a-ţi proteja oamenii?

Taravangian îşi masă fruntea.

— Părinte al Furtunii! Vorbesc ca un nebun, nu-i aşa? Dar nu-i o nebunie să fii împovărat cu asemenea hotărâri? E

dificil să răspundem la asemenea întrebări fără să ne trădăm propria ipocrizie.

„Ipocritule!” răsună glasul acuzator al lui Amaram în mintea lui Dalinar.

El şi Gavilar nu se folosiseră de justificări măreţe când porniseră războiul. Făcuseră ce fac toţi bărbaţii: cuceriseră. Abia ulterior Gavilar începuse să caute validări pentru faptele lor.

— De ce să nu le dai drumul la toţi? întrebă Dalinar. Dacă nu poţi dovedi cine este vinovat, dacă nu poţi fi *sigur,* cred că ar trebui să le dai drumul.

— Da… pentru tine un singur nevinovat din patru înseamnă prea mult. Şi asta are o logică.

— Nu, *orice* nevinovat înseamnă prea mult.

— Spui tu asta, zise Taravangian. Multi spun asta, dar legile noastre *fac* victime inocente, pentru că judecătorii sunt imperfecţi şi la fel şi cunoştinţele noastre. În cele din urmă, *vei executa* pe cineva care nu merită. Asta e povara pe care societatea trebuie s-o poarte în schimbul ordinii.

— Urăsc asta.

— Da… şi eu. Dar nu este o chestiune de moralitate, nu? Este o chestiune de limite. Câţi vinovaţi trebuie pedepsiţi ca să accepţi şi o victimă nevinovată? O mie? Zece mii? O sută? Când stai să cântăreşti, toate calculele sunt fără sens, cu excepţia unuia. A fost săvârşit mai mult bine decât rău? Aşa că… va trebui să-i spânzur pe toţi patru. Făcu o pauză. Şi o să plâng noapte de noapte pentru c-am făcut-o.

Fir-ar să fie! Dalinar îşi schimbă din nou impresia despre Taravangian. Regele avea o voce blândă, dar nu era greu de minte. Era pur şi simplu un ins care prefera să gândească pe îndelete înainte să se implice.

— Nohadon a scris în cele din urmă că proprietarul a găsit o soluţie mai blândă, zise prinţul. I-a închis pe toţi patru. Deşi pedeapsa ar fi trebuit să fie moartea, el a amestecat laolaltă vinovăţia cu nevinovăţia şi a decis că *media* vinovăţiei celor patru merita numai închisoarea.

— N-a vrut să se implice, spuse Taravangian. Nu îl interesa să facă dreptate, ci să-şi împace propria conştiinţă.

— Da, dar chiar şi aşa, ceea ce a făcut el reprezintă o altă opţiune.

— Regele tău spune ce ar fi făcut? Cel care a scris cartea? întrebă bătrânul.

— A spus că singura soluţie era să-l laşi pe Atotputernic să te călăuzească şi fiecare caz să fie judecat diferit, în funcţie de împrejurări.

— Deci nici el nu a dorit să se implice. Mă aşteptam la mai mult.

— Cartea este despre călătoria lui. Şi despre întrebările pe care şi le-a pus. Cred că aceasta a fost una la care n-a reuşit să găsească un răspuns mulţumitor. Mi-aş dori s-o fi făcut.

Mai stătură un timp lângă focul care nu era foc, apoi Taravangian se ridică şi-şi puse mâna pe umărul lui Dalinar.

— Înţeleg, zise el cu blândeţe şi plecă.

A fost un om bun, hurui Părintele Furtunii.

— Nohadon? întrebă prinţul.

Da.

Dalinar se ridică de pe jilţ simţindu-se înţepenit şi străbătu celelalte încăperi. Nu se opri în dormitor, deşi se făcea târziu, ci ieşi pe balcon. Ca să privească pe deasupra norilor.

Taravangian greşeşte, zise Părintele Furtunii. *Nu eşti ipocrit, Fiu al lui Onoare!*

— Ba sunt, zise el încet. Doar că, uneori, un ipocrit este doar o persoană aflată în plin proces de schimbare.

Părintele Furtunii tună. Îi displăcea ideea de schimbare.

„Să le declar război celorlalte regate şi poate-aşa să salvez lumea?” se întrebă Dalinar. „Sau să stau aici şi să mă prefac că pot să fac totul de unul singur?”

— Mai ai şi alte viziuni de-ale lui Nohadon? îl întrebă el plin de speranţă pe Părintele Furtunii.

Ţi-am arătat tot ce a fost creat să ţi se înfăţişeze. Nu mai am ce să-ţi arăt, răspunse sprenul.

— Atunci aş dori să revăd viziunea în care l-am întâlnit pe Nohadon, spuse Dalinar. Lasă-mă numai s-o aduc pe Navani înainte să începem! Vreau să consemneze ce spun.

N-ai prefera să-i arăt şi ei viziunea? întrebă Părintele Furtunii. *În felul ăsta, ar putea s-o consemneze la prima mână.*

Prinţul încremeni.

— Poţi să le arăţi viziunile şi *altora?*

Mi s-a permis acest lucru: să-i aleg pe aceia cărora viziunile le vor fi cel mai utile. Făcu o pauză, apoi adăugă cu pică în glas: *Să aleg un Legăturifăurar.*

Nu, nu-i plăcea ideea de a fi legat de cineva, asta făcea parte din ceea ce i se poruncise să facă.

Dalinar abia dacă se gândi la asta.

Părintele Furtunii putea să le arate şi *altora* viziunile!

— Oricui? Le poţi înfăţişa oricui? întrebă bărbatul.

În timpul unei furtuni, pot aborda pe oricine vreau, zise sprenul. *Dar tu nu trebuie să fii la locul unei furtuni, aşa că te poţi alătura unei viziuni pe care eu i-o trimit altcuiva, chiar dacă eşti departe.*

Furtuni! Dalinar izbucni în râs.

Ce-am făcut? întrebă Părintele Furtunii.

— Tocmai mi-ai rezolvat problema!

Problema din Calea regilor?

— Nu, pe cealaltă, mai mare. Îmi doream să aflu o metodă de a mă întâlni personal cu ceilalţi monarhi.

Dalinar zâmbi larg.

— Cred că, la următoarea mare furtună, regina Fen din Thaylenah o să aibă o experienţă de neuitat!

Faceţi-vă comozi! Cititi sau ascultati cuvintele cuiva care a călătorit printre tărâmuri.

— Aducătoarea Jurământului, prefaţă

Veil umbla prin Piaţa împrăştiată cu pălăria trasă pe ochi şi mâinile în buzunare. Nimeni altcineva nu părea să audă fiara pe care o auzea ea.

Mulţumită regelui Taravangian, transporturile regulate de mărfuri prin Jah Keved făcuseră piaţa să freamăte de viaţă. Din fericire, având acum un al treilea Radiant capabil să manevreze Poarta, Shallan dispunea de mai mult timp liber.

Sfere care luminau din nou şi câteva mari furtuni ca dovadă că nestematele aveau să strălucească în continuare remontaseră moralul tuturor. Entuziasmul era mare şi comerţul mergea strună. Băutura curgea cu generozitate din butoiaşe cu blazonul regal al Jah Kevedului.

Strecurându-se undeva printre toate astea se afla un prădător pe care numai ea îl putea auzi. Îl auzea în tăcerea dintre râsete. Era sunetul unui tunel ce se pierdea în întuneric. Senzaţia unei răsuflări în ceafa ta într-o încăpere întunecoasă.

Cum puteau ceilalţi să râdă când vidul acela îi pândea?

Fuseseră patru zile foarte frustrante. Dalinar sporise numărul patrulelor până la un nivel aproape ridicol, dar

soldaţii nu ştiau cum să urmărească prada. Erau prea uşor de văzut, tulburând lucrurile cu prezenţa lor. Veil îşi trimisese oamenii prin piaţă într-o operaţiune de supraveghere mai bine ţintită.

Deocamdată nu găsiseră nimic. Echipa ei era obosită şi la fel şi Shallan, care se resimţea după nopţile albe petrecute sub chipul lui Veil. Din fericire, fata nu făcea nimic foarte util zilele-astea. Lecţii zilnice de sabie cu Adolin – mai mult prosteală şi flirt decât antrenament folositor – şi câte o întâlnire cu Dalinar, la care nu avea altă contribuţie decât o hartă frumuşică.

Veil însă… Veil îl vâna pe vânător. Ghimpele Negru se comporta ca un soldat: patrule mai dese şi reguli stricte. Le ceruse condeierelor lui să-i găsească în cronici dovezi despre spreni care atacaseră oameni.

El avea nevoie de ceva mai mult, nu doar de explicaţii vagi şi idei abstracte, însă acestea erau exact sufletul artei ei. Dacă ai fi putut explica totul la perfecţie, n-ai mai fi avut niciodată nevoie de *artă.* Asta era diferenţa dintre o masă şi o sculptură frumoasă în lemn. Puteai explica masa: rostul ei, forma şi natura. Sculptura trebuia, pur şi simplu, s-o experimentezi.

Pătrunse într-un cort-tavemă. Nu cumva era mai aglomerat ca în nopţile trecute? Ba da. Patrulele lui Dalinar îi neliniştiseră pe oameni. Evitau tavernele mai întunecate şi mai sinistre, preferându-le pe cele cu oameni decenţi şi lumini strălucitoare.

Gaz şi Red stăteau şi beau lângă o stivă de lăzi, îmbrăcaţi în cămăşi şi pantaloni obişnuiţi în locul uniformelor. Spera că încă nu se ameţiseră prea tare. Veil îşi făcu drum până la postul lor şi se sprijini de lăzi cu braţele încrucişate.

— Nimic deocamdată, mormăi Gaz. La fel ca-n celelalte nopţi.

— Nu că ne-am plânge, adăugă Red, zâmbind larg şi luând o înghiţitură zdravănă de băutură. Asta-i genul de muncă soldăţească pe care-aş face-o cu plăcere.

— În noaptea asta o să se întâmple, zise Veil. Pot s-o miros.

— Aşa ai zis şi noaptea trecută, spuse Gaz.

Cu trei nopţi în urmă, un joc de cărţi ca-ntre prieteni luase o întorsătură violentă şi un jucător îl lovise pe altul cu o sticlă în cap. Adesea, soiul acela de lovitură nu era letal, dar acum nimerise exact unde trebuia ca să-l omoare pe sărmanul om. Făptaşul, unul din soldaţii lui Ruthar, fusese spânzurat în ziua următoare în scuarul central din piaţă.

Nefericită cum fusese, întâmplarea era exact ce aştepta ea. O sămânţă. Un act violent, un bărbat lovindu-l pe altul, îşi mobilizase oamenii şi-i trimisese în tavernele din preajma locului unde avusese loc încăierarea. „Staţi la pândă”, le spusese. „Cineva va fi atacat cu o sticlă, exact la fel. Alegeţi pe cineva care seamănă cu bărbatul care a murit şi staţi la pândă!”

Shallan făcuse schiţe ale celui ucis: un ins scund, cu o mustaţă lungă şi pleoştită. Veil le distribuise. Oamenii o socoteau pur şi simplu încă o persoană din serviciul lui Shallan.

Acum… aşteptau.

— Atacul *va avea* loc, zise Veil. Pe cine supravegheaţi?

Red îi indică doi bărbaţi mustăcioşi, de aceeaşi înălţime cu mortul. Fata încuviinţă şi aruncă pe masă câteva sfere de valoare mică.

— Băgaţi în voi şi altceva decât băutură.

— Sigur că da, spuse Red, în timp ce Gaz aduna sferele. Dar ia zi, dulceaţă, nu vrei să mai stai puţin cu noi?

— Red, mulţi bărbaţi care s-au dat la mine au rămas fără un deget sau două.

— Tot mi-ar mai rămâne destule ca să te satisfac, pe cuvânt!

Ea îl privi şi începu să chicotească.

— Asta a fost o replică bunicică.

— Mulţam! zise el ridicând halba. Deci…

— Scuze, nu-s interesată!

Bărbatul oftă, dar ridică şi mai sus halba, apoi bău din ea.

— Oricum, tu de unde-ai apărut? întrebă soldatul, măsurând-o cu unicul său ochi.

— Shallan m-a atras în siajul ei, cum atrage o corabie sfărâmăturile.

— Aşa face ea, zise Red. Crezi că eşti terminat. Că ai ajuns la ultima ta sferă şi lumina ei e pe ducă, ştii ce zic? Şi pe urmă, din senin, eşti garda de onoare a unui *Cavaler Radiant* şi toată lumea te ia drept model.

Celălalt mârâi.

— Adevărat grăieşti! Adevărat grăieşti!

— Continuaţi să vegheaţi! spuse Veil. Ştiţi ce trebuie să faceţi dacă se întâmplă ceva.

Cei doi încuviinţară. Unul dintre ei trebuia să vină la locul de întâlnire, iar celălalt să încerce să se ţină pe urma atacatorului. Ştiau că ar fi putut fi ceva ciudat cu omul pe care-l vânau, dar ea nu le spusese tot.

Veil reveni la punctul de întâlnire, lângă estrada din centrul pieţei, aproape de fântână. Estrada părea să fi susţinut cândva o clădire oficială, dar din ea nu mai rămăsese decât o fundaţie înaltă de un stânjen, cu trepte pe toate laturile. Aici instalaseră ofiţerii lui Aladar centrul operaţiunilor de menţinere a ordinii şi de aplicare a măsurilor disciplinare.

Privi mulţimea, răsucindu-şi alene cuţitul între degete. Lui Veil îi plăcea să privească oamenii. Era o trăsătură pe care o avea în comun cu Shallan. Era bine să ştie prin ce se deosebeau cele două, dar era bine să ştie şi ce le unea.

Nu era cu adevărat o singuratică. Avea nevoie de oameni. Da, ocazional îi mai păcălea, totuşi nu era o hoaţă. Era amatoare de noi experienţe. Se simţea în largul ei într-o piaţă aglomerată, privind, cugetând, bucurându-se.

Radianta, pe de altă parte… Când era vorba de oameni, Radianta nu cunoştea calea de mijloc. Ei erau o unealtă, dar şi o pacoste. Cum de acţionau atât de des *împotriva* propriilor lor interese? Lumea ar fi fost un loc mai bun dacă

toţi ar fi făcut pur şi simplu ce le spunea Radianta. Dacă nu, ar fi putut *măcar* s-o lase în pace.

Veil aruncă cuţitul în aer şi-l prinse. Radianta şi Veil aveau în comun eficienţa. Le plăcea să vadă că lucrurile sunt făcute bine, în maniera corectă. Nu-i sufereau pe proşti, deşi Veil putea să râdă de ei, în timp ce Radianta îi ignora pur şi simplu.

În piaţă răsunară ţipete.

„În sfârşit!” îşi zise tânăra, prinzând cuţitul şi răsucindu-se. Atentă, nerăbdătoare, absorbi Lumină de Furtună. Unde?

Vathah veni în goană prin mulţime, împingând în lături un cumpărător. Veil alergă în întâmpinarea lui.

— Amănunte! se răsti fata.

— N-a fost cum ai zis tu, spuse bărbatul. Urmează-mă!

Porniră amândoi în direcţia de unde venise el.

— N-a fost o sticlă în cap, zise Vathah. Cortul meu se află în apropierea uneia din clădiri. Alea de piatră care erau aici, în piaţă, ştii?

— Şi? întrebă ea.

Se apropiau, aşa că bărbatul îi arătă cu degetul. Nu puteai rata clădirea înaltă de lângă cortul pe care îl supravegheaseră el şi Glurv. În vârful ei, un trup atârna spânzurat de o ieşitură.

Spânzurat! „Furtuni! Creatura n-a imitat atacul cu sticla… a imitat execuţia care a urmat!”

Vathah arătă cu degetul:

— Ucigaşul l-a atârnat acolo şi l-a lăsat să se zbată. Apoi a *sărit* de-acolo. De la înălţimea aia, Veil. Cum…

— Unde-i? întrebă tânăra.

— Glurv îl urmăreşte, zise Vathah, indicând cu degetul.

Se repeziră amândoi într-acolo, îmbrâncind mulţimea din cale. În cele din urmă, îl zăriră pe Glurv înaintea lor, stând în picioare pe zidul unei fântâni şi făcându-le cu mâna. Era un ins solid, cu o faţă care părea mereu umflată, de parcă pielea ar fi fost pe punctul de a-i plesni.

— Un ins în negru din cap până-n picioare, spuse el. A fugit drept în tunelurile dinspre răsărit!

Arătă către locul unde cumpărătorii tulburaţi priveau în interiorul unui tunel, ca şi cum cineva tocmai ar fi trecut cu iuţeală pe lângă ei.

Veil se repezi într-acolo. Vathah ţinu pasul cu ea mai mult timp decât Glurv, dar, cu ajutorul Luminii de Furtună, fata menţinu un ritm cu care o persoană obişnuită nu se putea măsura. Intră pe culoarul care-i fusese indicat şi întrebă dacă văzuse cineva un bărbat trecând pe acolo. Două femei îi arătară cu degetul.

Tânăra se repezi după el. Inima-i bătea cu violenţă şi Lumina de Furtună clocotea înăuntrul ei. Dacă dădea greş în această urmărire, trebuia să aştepte ca alţi doi oameni să fie atacaţi, asta dacă se mai întâmpla vreodată. Acum că se ştia vânată, creatura se putea ascunde.

Goni pe culoar, lăsând în urmă regiunile mai populate ale turnului. Câţiva oameni răzleţi îi indicară un tunel, ca răspuns la întrebarea pe care le-o strigă din fugă.

Începea să-şi piardă speranţa când ajunse la capătul coridorului, într-o intersecţie unde privi în toate părţile. Trupul îi strălucea suficient de puternic ca să lumineze coridoarele până departe, dar nu văzu nimic în niciunul.

Lăsă să-i scape un oftat şi se rezemă de perete.

— Mmm, zise Model de pe haina ei. E aici.

— Unde? întrebă Shallan.

— La dreapta. Umbrele-s nefireşti. Modelul lor este greşit.

Ea înaintă şi ceva se desprinse din umbre, o siluetă neagră ca smoala, deşi reflecta lumina ei, ca lichidul sau ca piatra lustruită. Făptura o rupse la fugă. Forma îi era *nefirească.* Nu tocmai umană.

Veil se repezi după ea, fără să ia în seamă pericolul. Era posibil ca arătarea să fie capabilă s-o rănească, dar misterul era o ameninţare mult mai mare. *Trebuia* să afle aceste secrete.

Shallan derapă în jurul unui colţ şi se năpusti în alt tunel. Reuşea să ţină pasul cu acel crâmpei de umbră frântă, însă nu-l putea prinde din urmă.

Urmărirea o făcu să se înfunde şi mai tare în regiunile periferice de la parterul turnului, în locuri abia explorate, unde tunelurile deveneau din ce în ce mai complicate. Aerul mirosea a vechi. A praf şi a piatră nederanjată de multe epoci. Stratele de pe pereţi dansau. Viteza cu care alerga le făcea să pară că se răsucesc pe lângă ea ca iţele unui război.

Creatura se lăsă în patru labe. Lumina lui Shallan se reflecta de pe pielea ei ca de cărbune. Goni cu disperare până ajunse la o cotitură a tunelului şi se *înghesui* într-o gaură din perete, lată de jumătate de stânjen, aflată la nivelul podelei.

Radianta se lăsă în genunchi şi zări creatura care se opintea să iasă pe cealaltă parte a găurii. „Nu-i chiar atât de densă”, îşi zise ridicându-se.

— Model! exclamă ea, întinzând mâna în lături.

Atacă peretele cu Cristalsabia, tăind bucăţi mari care cădeau zgomotos pe podea. Stratele ajungeau până în adâncimea pietrei, aşa că bucăţile pe care le tăia aveau un soi de frumuseţe pierdută, damnată.

Îmbibată cu Lumină de Furtună, lovi din nou peretele, reuşind, în sfârşit, să pătrundă în odăiţa de după el.

Cea mai mare parte din podea era ocupată de gura unei gropi, pe pereţii căreia spirala o scară de piatră fără balustradă, coborând prin stâncă şi pierzându-se în beznă. Radianta coborî Cristalsabia, crestând uşor roca de sub picioarele ei. O groapă. Ca spirala de întuneric desenată de ea, o gaură ce părea să coboare în vidul însuşi.

Lăsă Cristalsabia să dispară şi căzu în genunchi.

— Shallan? zise Model, ridicându-se din sol în locul unde dispăruse Sabia.

— Va trebui să coborâm.

— Acum?

Fata încuviinţă.

— Dar mai întâi… mai întâi adu-l pe Adolin! Zi-i să vină cu nişte soldati!

Sprenul zumzăi.

— N-o să cobori cât eşti singură, nu?

— Nu. Promit. Poţi să găseşti drumul înapoi?

Model zumzăi afirmativ, apoi traversă podeaua făcând gropiţe în piatră. În mod curios, în apropierea locului unde spărsese ea peretele se vedeau dâre de rugină şi resturile unor balamale vechi. Deci exista o uşă secretă care permitea accesul aici.

Shallan se ţinu de cuvânt. Întunericul o atrăgea, dar nu era proastă. Mă rog, cel mai adesea nu era proastă. Aşteptă, hipnotizată de groapă, până auzi voci pe coridorul din spatele ei. „Nu trebuie să mă vadă în hainele lui Veil!” îşi zise ea şi se dezmetici. Cât timp stătuse îngenuncheată aici?

Îşi scoase haina lungă şi pălăria lui Veil şi le ascunse sub sfărâmături. Lumina de Furtună o învălui, desenând peste pantalonii ei imaginea unui havah, la care adăugă o mână înmănuşată şi o cămaşă închisă la toţi nasturii.

Shallan. Era din nou Shallan, inocenta şi vioaia Shallan. Mereu cu o zeflemea la îndemână, chiar şi când nu voia nimeni să le audă. Sinceră, dar uneori cam prea zeloasă. Putea fi persoana aia.

„Aia eşti tu”, ţipă o parte din ea, în timp ce adopta această personalitate. „Asta eşti tu cea adevărată. Nu? De ce trebuie să desenezi faţa asta peste alta?”

Se răsuci când în încăpere pătrunse un bărbat scund, dar vânjos, în uniformă albastră, cu tâmplele presărate cu fire cenuşii. Cum îl chema? în ultimele săptămâni, petrecuse ceva timp pe lângă cei din Podul Patra, dar încă nu-i învăţase pe toţi.

Următorul intră Adolin în Cristalarmura albastră a Casei Kholin, cu viziera ridicată, ducându-şi Sabia pe umăr. Judecând după zgomotele de pe coridor şi după feţele de

herdazieni care trăgeau cu ochiul înăuntru, nu adusese doar câţiva soldaţi, ci *întregul* Pod Patru.

Asta îl includea şi pe Renarin, care intră zăngănind pe urma fratelui său, îmbrăcat într-o Cristalarmură de culoarea ardeziei. Cu armura pe el, tânărul nu mai părea atât de fragil, dar, deşi încetase să mai poarte ochelari, chipul său nu era al unui soldat.

Model se apropie şi încercă să se cocoaţe pe rochia ei iluzorie, apoi se opri şi dădu îndărăt, zumzăind, încântat de minciună.

— L-am găsit! anunţă el. L-am găsit pe Adolin!

— Văd că l-ai găsit, zise Shallan.

— A venit în sala de antrenamente şi s-a repezit la mine ţipând că ai găsit ucigaşul, spuse prinţul. A zis că, dacă nu vin, probabil că tu – şi aici citez – „o să faci vreo prostie fără să mă laşi să asist”.

Sprenul zumzăi.

— Prostia. Foarte interesantă.

— Ar trebui să vizitezi Curtea alethilor la un moment dat, zise Adolin, apropiindu-se de groapă. Deci…

— Am urmărit creatura care ataca oamenii. A omorât pe cineva în piaţă şi pe urmă a venit încoace, spuse Shallan.

— Ăăă… creatura? zise un podar. Nu e o persoană?

— Este un spren, şopti fata. Dar unul cum n-am mai văzut. Poate imita o persoană pentru un timp, dar, în cele din urmă, devine altceva. O faţă diformă, o siluetă contorsionată…

— Seamănă cu fata aia cu care te vezi tu, Cikatrice, remarcă un podar.

— Ha, ha, zise cu răceală podarul. Eth, ce-ar fi să te aruncăm în gaura asta, ca să vedem cât de adâncă este?

— Deci sprenul ăsta l-a ucis pe înaltul Prinţ Sadeas? întrebă Lopen, apropiindu-se de groapă.

Shallan ezită. Nu. Îl ucisese pe Perei imitând uciderea lui Sadeas, dar pe înaltul prinţ îl omorâse *altcineva.* Se uită la

Adolin, care probabil se gândea la acelaşi lucru, judecând după expresia lui solemnă.

Sprenul era o ameninţare mai mare: comisese mai multe omoruri. Totuşi, se simţea ruşinată să admită că investigaţia ei nu-i purtase nici cu un singur pas mai aproape de descoperirea ucigaşului înaltului prinţ.

— Probabil am trecut pe-aici de zeci de ori, zise un soldat din spatele ei.

Fata tresări. Vocea fusese *feminină.* Într-adevăr, o luase pe una din cercetaşele lui Dalinar – o femeie scundă, cu părul lung – drept unul dintre podari, deşi uniforma ei era diferită. Femeia cerceta tăieturile pe care le făcuse Shallan ca să intre în încăpere.

— Teft, nu-ţi aduci aminte când am trecut pe culoarul ăla curbat de afară?

Podarul încuviinţă, frecându-şi bărbia nerasă.

— Da, Lyn, ai dreptate. Dar de ce să ascunzi o astfel de încăpere?

— Acolo jos este ceva, şopti Renarin, aplecându-se deasupra gropii. Ceva… străvechi. L-ai simţit şi tu, nu? îşi ridică ochii, privind-o pe Shallan, apoi pe ceilalţi prezenţi în încăpere. Locul ăsta e ciudat. Tot turnul este ciudat. Aţi observat şi voi, nu?

— Puştiule, tu eşti expertul în materie de ciudăţenii, zise Teft. Te credem pe cuvânt.

La auzul insultei, Shallan îl privi îngrijorată pe Renarin. El însă zâmbi larg şi unul dintre podari îl bătu pe spate – în ciuda Armurii –, iar Lopen şi Pietroi începură să dezbată cine era cu adevărat cel mai ciudat dintre ei. Ea îşi dădu seama cu surprindere că Podul Patru îl asimilase de-adevăratelea pe Renarin. Poate că era ochi-luminoşi şi fiul unui înalt prinţ, strălucitor în Cristalarmură, dar aici era doar unul dintre podari.

— Bun, zise alt bărbat, un ins chipeş şi musculos cu braţe care păreau prea lungi pentru trupul lui. Presupun că o să coborâm în această criptă cumplită a groazei?

— Da, răspunse Shallan.

Numele lui era Drehy, parcă.

— Al furtunii de grozav, spuse Drehy. Care-s ordinele, Teft?

— Luminlordul Adolin decide.

— Am adus cei mai buni oameni pe care i-am găsit, îi zise prinţul lui Shallan, dar am sentimentul că ar fi trebuit să vin cu o întreagă armată. Eşti sigură că vrei să faci asta acum?

— Da, spuse fata. Trebuie s-o facem, Adolin. Şi… nu ştiu în ce măsură ar conta dac-am avea o armată.

— Bine atunci. Teft, asigură-ne o ariergardă zdravănă! N-am chef să mă pomenesc că s-a strecurat ceva pe la spatele nostru. Lyn, vreau hărţi exacte! Opreşte-ne dacă ajungem prea departe de locul unde te-ai oprit cu desenul! Vreau să ştiu *cu exactitate* încotro mă retrag. Oameni buni, o să înaintăm încet. Fiţi pregătiţi pentru o retragere controlată şi grijulie, dacă o ordon!

Urmară câteva minute de foială. În cele din urmă, grupul începu să coboare scara într-un singur şir, cu Shallan şi Adolin la mijloc. Treptele ieşeau chiar din perete, dar erau suficient de late pentru ca oamenii să poată trece unii pe lângă alţii, aşa că nu erau în pericol să cadă. Tânăra se strădui să nu se atingă de altcineva ca să nu tulbure iluzia că era îmbrăcată în rochie.

Zgomotul paşilor li se pierdea în gol. În curând, se pomeniră singuri în întunericul răbdător şi etern. Lumina felinarelor cu sfere pe care le duceau podarii nu părea să răzbată prea departe. Îi aminti lui Shallan de mausoleul tăiat în dealul de lângă conacul ei, unde membri de demult ai familiei Davar fuseseră Animmodelaţi ca statui.

Trupul tatălui ei nu fusese amplasat acolo. Nu avuseseră bani să plătească un Animmod şi, în plus, voiseră să poată pretinde că el încă trăia. Shallan şi fraţii ei îi arseseră cadavrul, aşa cum procedau ochi-întunecaţii.

Suferinţă…

— Luminăţie, îi zise Teft, care mergea în faţa ei, trebuie să vă reamintesc că nu vă puteţi aştepta la nimic… extraordinar din partea oamenilor mei. Pentru un timp, unii dintre noi au absorbit Lumină şi s-au împăunat de parcă am fi fost cu toţii Binecuvântaţi de Furtună. Asta s-a terminat când a plecat Kaladin.

— O să revină, gancho! spuse Lopen din spatele lui. Când se-ntoarce Kaladin, o să luminăm din nou.

— Şşş, Lopen! zise Teft. Vorbeşte-ncet! În fine, Luminăţie, flăcăii o să-şi dea toată osteneala, dar trebuie să ştiţi la ce să vă aşteptaţi şi la ce nu.

Shallan nu se aşteptase ca ei să manifeste puteri ca ale Radianţilor. Ştia deja despre limitările lor. Nu avea nevoie decât de soldaţi. În cele din urmă, Lopen aruncă un strop de diamant în groapă, ceea ce-i atrase o privire dojenitoare din partea lui Adolin.

— Ar putea să ne aştepte acolo jos, şuieră prinţul. Nu-l preveni!

Podarul se făcu mic, dar încuviinţă. Sfera, vizibilă doar ca o gămălie luminoasă, ricoşă undeva dedesubt şi tânăra se simţi mulţumită să ştie că totuşi coborârea avea un capăt. Începuse să şi-o imagineze ca pe o spirală nesfârşită, ca în povestea lui Dilid, unul din cei zece neghiobi. Acesta suia în goană panta unui deal către Palatele împăcării, cu nisipul lunecându-i sub picioare, fugind de-o eternitate, însă neînaintând defel.

Când ajunseră în sfârşit pe fundul gropii, câţiva podari scoaseră oftaturi sonore de uşurare. Aici, grămezi de surcele acoperite de putredospreni zăceau împrăştiate de jur-împrejurul unei încăperi rotunde. Cândva alcătuiseră balustrada scării, dar căzuseră pradă uzurii timpului.

Pe fundul gropii exista o singură ieşire, o arcadă mare, lucrată mai minuţios decât celelalte din turn. Pe nivelurile de deasupra, aproape totul era din aceeaşi piatră uniformă, ca şi cum întregul turn fusese cioplit dintr-odată. Arcada aceasta era alcătuită din pietre distincte, iar pereţii

tunelului de dincolo de ea erau acoperiţi cu mozaicuri în culori vii.

Odată ce intrară pe coridor, Shallan ridică un broam de diamant şi scoase o exclamaţie. Imagini splendide, complexe, reprezentându-i pe Heralzi – făcute din mii de pietricele de mozaic – împodobeau tavanul, fiecare într-un panou circular.

Arta de pe pereţi era încă şi mai misterioasă. O figură solitară plutind deasupra solului, în faţa unui disc mare de culoare albastră, cu braţele întinse în lături de parcă se pregătea să-l îmbrăţişeze. Reprezentări ale Atotputernicului în forma sa tradiţională, ca un nor din care ţâşneau energie şi lumină. O femeie în formă de copac, cu braţele ridicate către cer devenind ramuri. Cine s-ar fi gândit că va afla simboluri păgâne în sălaşul Cavalerilor Radianţi?

Alte mozaicuri murale înfăţişau forme ce aduceau cu Model, vântspreni… zece soiuri de spreni. Câte unul pentru fiecare ordin?

Adolin trimise o avangardă puţin mai înainte şi, în scurt timp, oamenii se întoarseră.

— Sunt uşi de metal în faţă, Luminăţie, zise Lyn. Câte una pe fiecare parte a holului.

Shallan îşi smulse ochii de la imaginile de pe pereţi şi se alătură grosului trupei, care se puse în mişcare. Ajunseră dinaintea uşilor mari de oţel şi se opriră, deşi coridorul continua să înainteze. La îndemnul tinerei, podarii le încercară, dar nu reuşiră să le deschidă.

— Încuiate, spuse Drehy, ştergându-şi fruntea.

Prinţul înaintă cu sabia în mână.

— Am eu o cheie.

— Adolin, zise Shallan, sunt artefacte din vremuri de demult. Valoroase. Preţioase.

— N-o să le vatăm prea tare, promise el.

— Dar…

— Nu suntem pe urmele unui criminal? Cineva care, foarte probabil, s-ar ascunde, să zicem, într-o încăpere încuiată?

Ea oftă, apoi încuviinţă şi el le făcu semn tuturor să se retragă. Fata îşi ascunse din nou sub celălalt braţ mâna interzisă, cu care îl atinsese uşor. Era straniu să simtă că purta mănuşă, dar să-şi vadă mâna înfăşurată în mânecă. Ar fi fost chiar aşa de rău dacă Adolin ar fi ştiut despre existenta lui Veil?

O parte din ea se panică la gândul acela, aşa că nu stărui asupra lui.

Prinţul îşi înfipse Sabia în uşă, în locul unde ar fi trebuit să se afle un zăvor sau o bârnă, apoi o împinse în jos. Teft încercă uşa şi reuşi s-o deschidă în scrâşnetul zgomotos al balamalelor.

Podarii intrară primii, cu lăncile pregătite. Deşi Teft o prevenise insistent să nu se aştepte la nimic excepţional din partea lor, se poziţionară în avangardă fără să aştepte ordin, chiar dacă aveau la îndemână doi Cristalpurtători.

Adolin se repezi pe urmele podarilor ca să verifice încăperea, dar Renarin nu era deloc atent la asta. Mai înaintase câţiva paşi pe coridor şi acum încremenise, sfredelindu-i adâncurile cu privirea, ţinând absent o sferă într-o mână înmănuşată şi Cristalsabia în cealaltă.

Shallan se apropie de el nesigură. Un curent de aer rece venea din spatele lor, parcă absorbit de beznă. În direcţia aceea, în adâncimile fascinante, se ascundea misterul. Îl simţea mai limpede acum. Nu ceva cu adevărat rău, ci *nefiresc.* Ca imaginea unei mâini care atârnă din încheietură pentru că s-a frânt osul.

— Ce este? şopti Renarin. Glys se teme şi nu vrea să vorbească.

— Model nu ştie, zise Shallan. A spus că-i ceva străvechi. Ce-i aparţine duşmanului.

Renarin încuviinţă.

— Tatăl tău nu pare să-l poată simţi, spuse fata. Noi de ce putem?

— Ăăă… nu ştiu. Poate…

— Shallan? zise Adolin, scoţând capul din încăpere, cu viziera ridicată. Ar trebui să vezi asta.

În încăpere, descompunerea era mai accentuată decât în restul turnului. Balamale şi şuruburi ruginite, agăţate de bucăţi de lemn. Şiruri de grămăjoare descompuse, conţinând fragmente de coperţi şi cotoare fragile.

O bibliotecă. În sfârşit, găsiseră cărţile pe care visase Jasnah să le descopere.

Erau distruse.

Cu inima grea, Shallan înaintă prin încăpere, împingând cu vârful piciorului grămezi de praf şi aşchii şi punând pe fugă putredospreni. Descoperi contururi de cărţi, dar se descompuseră la atingerea ei. Îngenunche între două şiruri de cărţi căzute, simţindu-se pierdută. Toată cunoaşterea asta, dispărută.

— Îmi pare rău, zise Adolin, aţinându-se stângaci prin apropiere.

— Nu le permite oamenilor să deranjeze astea. Poate… poate condeierele lui Navani pot face ceva ca să le recupereze.

— Vrei să cercetăm şi cealaltă încăpere? o întrebă el.

Fata încuviinţă şi el se îndepărtă zăngănind. Peste puţin timp, auzi balamalele scrâşnind în timp ce Adolin forţa uşa.

Deodată, se simţi la capătul puterilor. Dacă aceste cărţi pieriseră, erau puţin şanse să găsească altele mai bine păstrate.

„Înainte!” Se ridică scuturându-şi genunchii, ceea ce nu făcu decât să-i aducă aminte că rochia ei nu era reală. „Oricum, nu ca să afli secretul ăsta ai venit aici.”

Ieşi pe coridorul principal, cel cu mozaicurile. Adolin şi podarii explorau camera de pe partea opusă a coridorului, dar o privire rapidă o lămuri pe Shallan că era

asemănătoare celei din care ieşiseră, plină numai cu grămezi de resturi.

— Aăă, oameni buni? le strigă cercetaşa Lyn. Prinţe Adolin? Luminoasă Radiantă?

Shallan se întoarse cu spatele la încăpere. Renarin înaintase şi mai departe pe coridor. Cercetaşa îl urmase, dar încremenise. Sfera tânărului lumina ceva aflat la distanţă. O masă uriaşă ce reflecta lumina, sclipind ca smoala.

— Nu trebuia să venim aici, zise Renarin. Nu ne putem lupta cu asta. Părinte al Furtunii!

Se împletici îndărăt.

— Părinte al Furtunii…

Podarii se repeziră pe hol în faţa lui Shallan, între ea şi Renarin. La un ordin de-al lui Teft, alcătuiră o formaţie ce se întindea de la un perete la altul: un şir de bărbaţi cu lăncile coborâte şi, în spatele lor, un al doilea şir care, cu braţele ridicate, ţinea lăncile mai sus.

Adolin ieşi în fugă din cea de-a doua sală de bibliotecă şi scoase o exclamaţie de uimire la vederea formei unduitoare din depărtare. Un întuneric însufleţit.

Întunericul se prelinse pe coridor. Nu înainta rapid, însă exista un soi de inevitabilitate în felul în care îmbrăca totul, curgând în susul pereţilor şi întinzându-se pe tavan. Pe podea, forme se desprinseră din masa principală şi deveniră siluete, păşind ca şi cum ar fi ieşit din valuri. Fiinţele aveau două picioare şi în curând căpătară şi feţe, iar pe trup li se iviră haine.

— E aici, şopti Renarin. Una dintre Nefăcuţi. Re-Shephir… Mama Miez-de-Noapte.

— Shallan, fugi! strigă Adolin. Trupă, retragerea!

Apoi – fireşte – *se repezi* asupra potopului de creaturi.

„Siluetele… seamănă cu noi”, îşi zise fata, păşind îndărăt, mai departe de podarii aliniaţi. Una dintre creaturile de culoarea nopţii semăna cu Teft şi alta era o copie a lui Lopen. Două siluete mai mari păreau să poarte

Cristalarmuri. Numai că erau făcute din smoală lucioasă, iar trăsăturile le erau bulboase, imperfecte.

Căscară gurile, dând la iveală dinţi lungi şi ascuţiţi.

— Retragere controlată, cum a ordonat prinţul! strigă Teft. Nu vă lăsaţi flancaţi, oameni buni! Menţineţi rândurile! Renarin!

Tânărul rămăsese pe loc, cu Cristalsabia îndreptată înainte, lungă şi subţire, cu un model vălurit. Adolin ajunse lângă fratele său, îl apucă de braţ şi încercă să-l tragă îndărăt.

Renarin se împotrivi. Părea fascinat de şirul născând de monştri.

— Renarin! Atenţiune! strigă Teft. Treci în formaţie!

La auzul comenzii, băiatul întoarse capul şi se repezi să îndeplinească ordinele sergentului său, ca şi cum n-ar fi fost văr cu regele. Adolin se retrase odată cu el şi intrară amândoi în formaţie, alături de podari. Laolaltă, se retraseră cu spatele de-a lungul coridorului.

Shallan dădu îndărăt, menţinându-se la vreo douăzeci de paşi în spatele formaţiei. Deodată, inamicul se puse în mişcare cu iuţeală. Tânăra scoase un ţipăt şi podarii înjurară întorcând lăncile, în timp ce masa principală de întuneric înainta pe pereţii coridorului, acoperind mozaicurile.

Siluetele de culoarea nopţii se repeziră înainte, atacând primul rând. Urmă o luptă disperată, în care podarii se menţinură în formaţie, lovind creaturile care începuseră să se ivească brusc la stânga şi la dreapta lor, ieşind din întunericul de pe pereţi. Lovite, creaturile sângerau vapori, un întuneric ce ieşea din ele şuierând şi se risipea în aer.

„Ca fumul”, îşi zise Shallan.

Smoala coborî de pe pereţi, înconjurându-i pe podari, care formară un cerc ca să nu fie atacaţi pe la spate. Adolin şi Renarin luptau chiar în primul rând, lovind cu Săbiile, despicând siluetele întunecate din care fumul ieşea şuierând. 5

Shallan se pomeni despărţită de soldaţi printr-un zid de întuneric. Pentru ea nu părea să existe o dublură.

Feţele de culoarea nopţii erau numai dinţi. Deşi loveau cu lănci, o făceau cu stângăcie. Uneori mai nimereau ţinta, rănind câte un podar, care se retrăgea în centrul formaţiei, unde era bandajat în grabă de Lyn sau de Lopen. Renarin se postă în centru şi începu să emane Lumină de Furtună, vindecând răniţii.

Shallan urmărea totul, simţindu-se copleşită de o stare de transă.

— Te cunosc, îi şopti ea întunericului, dându-şi seama că era adevărat. Ştiu ce faci.

Oamenii icneau şi loveau cu lăncile. Adolin descrise un arc cu Sabia, a cărei lamă lăsă în urmă o dâră de fum izvorât din rănile făpturilor. Tăia arătările cu zecile, dar altele noi continuau să apară, purtând chipuri familiare. Dalinar. Teshav. Inalţi prinţi şi cercetaşi, soldaţi şi condeiere.

— Încerci să ne imiţi, dar dai greş, zise Shallan. Eşti o sprenă. Nu înţelegi *prea* bine.

Înaintă către podarii înconjuraţi.

— Shallan! îi strigă Adolin, apoi, cu un icnet, reteză trei creaturi aflate dinaintea sa. Fugi! Scapă!

Tânăra îl ignoră, apropiindu-se de întuneric. În faţa ei, în cel mai apropiat punct al cercului, Drehy străpunse capul unei creaturi şi-o făcu să dea îndărăt împleticindu-se. Shallan o prinse de umeri şi o răsuci către ea. Era Navani, având în faţă o gaură din care ieşea şuierând un fum negru. Şi să nu fi fost asta, trăsăturile erau greşite. Nasul prea mare, un ochi puţin mai sus decât celălalt.

Căzu pe podea zvârcolindu-se şi se dezumflă ca un burduf găurit.

Shallan se apropie de soldaţi. Creaturile se feriră din calea ei, furişându-se în lături. Fata avu impresia limpede şi îngrozitoare că arătările i-ar fi putut mătura pe podari din cale dac-ar fi vrut, copleşindu-i ca o maree neagră şi

cumplită. Dar Mama Miez-de-Noapte dorea să înveţe. Voia să lupte cu lancea.

Dacă asta urmărea, începea să-şi piardă răbdarea. Noile siluete ce continuau să se ivească erau tot mai diforme, mai bestiale, cu dinţii ascuţiţi ieşindu-le din guri.

— Imitaţiile tale sunt jalnice, şopti tânăra. Uite-aici! îţi arăt eu cum se face!

Shallan absorbi Lumină de Furtună, luminându-se ca un far. Creaturile ţipară, retrăgându-se din preajma ei. În timp ce ocolea formaţia podarilor hărţuiţi – traversând întunericul de pe flancul lor stâng –, în jurul ei se iviră siluete învăluite în lumină. Oameni din colecţia ei de desene, recent refăcută.

Palona. Soldaţi întâlniţi pe coridoare. Un grup de Animmozi pe lângă care trecuse cu două zile în urmă. Bărbaţi şi femei din pieţe. Înalţi prinţi şi condeiere. Bărbatul care încercase s-o agaţe pe Veil în tavernă. Mâncătorul de coame pe care-l înjunghiase în mână. Soldaţi. Cârpaci. Cercetaşi. Spălătorese. Chiar şi câţiva regi.

O forţă luminoasă, radiantă.

Creaturile ei se răsfirară, înconjurându-i pe podarii încolţiţi, ca nişte santinele. Noua forţă luminoasă împinse îndărăt monştrii inamici şi smoala dădu înapoi de-a lungul pereţilor holului, până când se deschise o cărare pe care soldaţii se puteau retrage. Mama Miez-de-Noapte domina întunericul de la capătul coridorului, în direcţia pe care pe nu apucaseră s-o cerceteze. Acolo se opri şi nu mai bătu în retragere.

Podarii se relaxară. Renarin bombănea ceva în timp ce vindeca ultimii răniţi. Cohorta de figuri luminoase ale lui Shallan înaintă şi se alinie alături de ea, între întuneric şi podari.

Arătările se născură din nou din întunericul dinaintea lor, devenind mai fioroase, ca animalele. Bule fără chipuri, cu dinţii ieşind din gurile ca nişte fante.

— Cum faci aşa ceva? o întrebă Adolin, cu vocea răsunându-i dinăuntrul coifului. De ce se tem?

— S-a întâmplat vreodată ca cineva înarmat cu un cuţit să te ameninţe, neştiind cine eşti?

— Da. Mi-am chemat Cristalsabia.

— Cam aşa e şi-aici.

Shallan înaintă şi prinţul i se alătură. Renarin îşi chemă Sabia şi se apropie repede de ei, cu Armura clincănind.

Bezna se retrase, dând la iveală faptul că holul se încheia într-o încăpere. Când fata se apropie, Lumina ei de Furtună scoase la iveală o cameră în formă de castron. Centrul îi era dominat de o masă întunecată şi grea care unduia şi pulsa, întinzându-se de la podea până-n tavanul aflat la trei stânjeni deasupra.

Creaturile de culoarea nopţii înaintară către lumina ei, fără să mai pară intimidate.

— Trebuie să alegem, le zise Shallan lui Adolin şi Renarin. Ne retragem sau atacăm?

— Tu ce crezi?

— Nu ştiu. Făptura asta… m-a pândit. A schimbat felul în care văd turnul. Simt că o *înţeleg,* o conexiune pe care nu o pot explica. Nu poate fi bine, nu? Putem măcar să avem încredere în ceea ce gândesc?

Adolin îşi ridică viziera şi-i zâmbi. Furtuni, zâmbetul ăla!

— Înaltul Mareşal Halad spunea întotdeauna că, dacă vrei să învingi pe cineva, trebuie mai întâi să-l cunoşti. A devenit una din regulile pe care le respectăm în război.

— Şi… despre retragere ce-a spus?

— „Plănuieşte-ţi fiecare bătălie ca şi cum retragerea ar fi inevitabilă, dar luptă de fiecare dată ca şi cum n-ai avea încotro să te retragi.”

Întunericul din încăpere undui şi pe suprafaţa sa smolită se iviră chipuri, întinzându-se în afară ca şi cum ar fi dat să evadeze. Dincolo de sprena enormă se afla ceva. Da, era înfăşurată în jurul unei coloane ce se înălţa din podeaua încăperii circulare şi până-n tavan.

Mozaicurile murale, arta complicată, comorile de informaţie distruse… Locul ăsta era important.

Shallan îşi împreună mâinile în faţa ei şi Modelsabia i se ivi între palme. O răsuci în strânsoarea lor transpirată şi adoptă poziţia de duelist pe care o învăţase de la Adolin.

Odată cu Sabia apăru şi durerea. Nu ţipetele unui spren mort. Durerea interioară. Durerea unui Ideal jurat, dar încă neîndeplinit.

— Podari! strigă prinţul. Vreţi să mai facem o încercare?

— O să rezistăm mai mult ca tine, gancho, cu armura ta înzorzonată cu tot.

Adolin zâmbi şi-şi coborî viziera.

— La ordinele tale, Radianto!

Tânăra îşi făcu iluziile să înainteze, dar întunericul nu se mai feri dinaintea lor ca până atunci. Siluete întunecate atacară iluziile ei, pentru a verifica dacă erau reale. Zeci de oameni de culoarea nopţii îi tăiară înaintarea.

— Eliberaţi-mi calea până la chestia din centru! zise ea, încercând să pară mai sigură decât se simţea. Trebuie să ajung suficient de aproape ca s-o ating.

— Renarin, poţi să-mi păzeşti spatele? întrebă Adolin.

Fratele său încuviinţă.

Adolin inspiră adânc şi se năpusti înainte prin încăpere, trecând chiar prin mijlocul unei iluzii ce-l înfăţişa pe tatăl său. Îl lovi pe cel dintâi bărbat de culoarea nopţii, doborându-l, apoi începu să învârtă sabia în jur cu furie.

Podul Patru izbucni în strigăte şi se repezi după el. Împreună, începură să taie o cărare pentru Shallan, doborând creaturile ce o despărţeau de coloană.

Ea înaintă printre podari, care formaseră un vârf de lance, încadrând-o. În faţa lor, Adolin forţa drumul către coloană, urmat de Renarin, care avea grijă să nu-l lase să fie înconjurat, şi de podarii care, la rândul lor, înaintau pe margini pentru a-l împiedica pe Renarin să fie copleşit.

Monştrii îşi pierduseră până şi cea mai vagă asemănare cu oamenii. Îl atacau pe prinţ, zgâriindu-i armura cu gheare

şi colţi cum nu se poate mai reali. Alţii se agăţau de el, încercând să-l doboare cu greutatea lor sau să-i găsească vulnerabilităţi în Cristalarmură.

„Ştiu să se lupte cu oameni ca el”, îşi zise Shallan, continuând să ţină Cristalsabia într-o mână. „De mine de ce se tem?”

Tânăra urzi Lumina şi lângă Renarin se ivi o versiune a Radiantei. Creaturile o atacară, abandonându-l pe moment pe mai tânărul prinţ. Din păcate, majoritatea iluziilor ei dispăruseră, destrămându-se şi redevenind Lumină de Furtună după ce fuseseră perturbate în mod repetat. Îşi zise că, dacă ar fi avut mai mult exerciţiu, ar fi reuşit să le menţină.

În locul lor, urzi alte versiuni ale ei însăşi. Tânără sau matură, încrezătoare sau speriată. Zeci de Shallan diferite. Şocată, îşi dădu seama că vreo câteva erau desene pe care le pierduse, autoportrete făcute cu ajutorul oglinzii, aşa cum era vital pentru un artist aspirant, conform lui Dandos cel Ager.

Câteva din versiunile ei se speriară. Altele luptară. Pentru câteva clipe, Shallan se pierdu pe sine şi o lăsă şi pe Veil să apară alături de ele. Era acele femei, acele fete, fiecare dintre ele. Şi niciuna dintre ele nu era ea. Erau lucruri pe care le folosea şi le manipula. Iluzii.

— Shallan! strigă Adolin cu vocea gâtuită, în timp ce Renarin mârâia, smulgând oamenii de culoarea nopţii de pe el. Orice vrei să faci, fă acum!

Fata ajunsese în faţa coloanei către care îi deschiseseră drum soldaţii, chiar lângă prinţ. Îşi smulse privirea de la o Shallan copilă care dansa printre oamenii întunecaţi. Dinaintea ei, îmbrăcând coloana din centrul încăperii, masa principală clocotea de feţe cu gurile căscate de parcă ar fi urlat, forţând suprafaţa şi apoi scufundându-se la loc ca nişte bărbaţi care se îneacă în smoală.

— Shallan, zise din nou Adolin.

Masa pulsândă, atât de teribilă, dar atât *de fascinantă.*

Imaginea gropii. Liniile contorsionate ale coridoarelor. Turnul care nu putea fi văzut complet. De asta venise.

Shallan înaintă cu braţul întins şi lăsă mâneca iluzorie care-i acoperea mâna să dispară. Îşi scoase mănuşa şi se apropie fără ezitare de masa aceea de smoală şi ţipete mute.

Apoi îşi lipi mâna interzisă de ea.

Ascultati cuvintele unui om nesăbuit.

— Aducătoarea Jurământului, prefaţă

Shallan era deschisă dinaintea creaturii. Dezgolită, cu pielea sfârtecată, cu sufletul lipsit de apărare. Creatura putea *intra.*

Dar în acelaşi timp era deschisă dinaintea ei.

Îi simţea confuzia şi fascinaţia în faţa omenirii. Făptura îşi amintea de oameni – o înţelegere înnăscută, aşa cum un pui de nurcă proaspăt fătat ştie instinctiv să se teamă de un ţipar al văzduhului. Această sprenă nu era total conştientă de sine, nu era o fiinţă complet raţională. Era produsul instinctului şi al unei curiozităţi nelumeşti, atrasă de violenţă şi durere ca hoitarii de mirosul de sânge.

Tânăra o cunoscu pe Re-Shephir în acelaşi timp în care aceasta o cunoştea pe ea. Sprena pipăia şi împungea

legătura lui Shallan cu Model, încercând s-o rupă şi să se strecoare în locul lui. Sprenul se agăţă de Shallan şi ea de el, ţinându-se amândoi cu disperare.

„Se teme de noi? De ce se teme de noi?” zumzăi Model în mintea ei.

Tânăra se imaginã ţinându-l strâns pe spren în forma lui umană, ghemuindu-se unul într-altul în faţa atacului Mamei Miez-de-Noapte. Era singura imagine pe care o putea vedea acum, căci încăperea şi tot ce se afla în ea se pierduseră în întuneric.

Fiinţa era străveche. Creată cu mult timp în urmă, ca un crâmpei din sufletul a ceva mult mai cumplit, Re-Shephir primise ordinul să provoace haos şi să nască orori care să semene confuzia şi distrugerea printre oameni. Cu timpul, încet-încet, devenise tot mai curioasă cu privire la fiinţele pe care le ucidea.

Creaţiile ei ajunseseră să imite lumea aşa cum o vedea ea, dar le lipseau dragostea şi afecţiunea. Erau ca nişte pietre trezite la viaţă, mulţumite să fie ucise sau să ucidă, fără ataşament sau bucurie. Fără emoţii, cu excepţia unei curiozităţi copleşitoare şi a atracţiei trecătoare către violenţă.

„Atotputernicule din ceruri… este ca un creaţiospren. Dar unul greşit.”

Model scânci, lipit de Shallan, luându-şi forma de om îmbrăcat într-o robă ţeapănă şi cu un model mişcător în loc de cap. Ea încercă să-l apere dinaintea asaltului.

„Luptă de fiecare dată… ca şi când… n-ai avea cum să te retragi.”

Tânăra privi în adâncurile vidului învârtejit, în sufletul întunecat şi clocotitor al lui Re-Shephir, Mama Miez-de-Noapte. Apoi, mârâind, Shallan lovi.

Nu atacă aşa cum ar fi făcut-o fata bine-crescută şi impresionabilă modelată de societatea vorinistă precaută. Atacă precum copilul îngrozit care-şi ucisese mama. Ca femeia încolţită care o înjunghiase în piept pe Tyn. Folosi

resursele acelei părţi din ea care ura faptul că toată lumea o considera dulce şi drăguţă. Ale părţii din ea care ura să fie descrisă ca *isteaţă* sau *amuzantă.*

Apelă la Lumina de Furtună din ea şi pătrunse şi mai adânc în esenţa lui Re-Shephir. Nu-şi dădea seama dacă asta chiar se petrecea în realitate – dacă îşi împingea corpul fizic mai adânc în smoala creaturii – sau dacă totul era o reprezentare a altui loc. A unui loc aflat dincolo de această încăpere din turn, dincolo chiar şi de Umbremar.

Creatura se cutremură şi, în cele din urmă, Shallan văzu motivul pentru care se temea. Fusese capturată. În memoria sprenei, întâmplarea se produsese recent, deşi fata avea impresia că, de fapt, trecuseră secole după secole de-atunci.

Re-Shephir era îngrozită că i s-ar fi putut întâmpla din nou. Întemniţarea ei fusese neaşteptată, ceva presupus a fi imposibil. Şi fusese săvârşită de o Luminurzitoare ca Shallan, care *înţelesese* creatura.

Se temea de ea aşa cum un toporcopoi s-ar teme de o voce asemănătoare cu a stăpânului său sever.

Shallan insistă, lipindu-se de duşmana ei, dar avu o revelaţie: înţelese că făptura avea s-o cunoască în întregime, că avea să-i descopere toate secretele.

Ferocitatea şi hotărârea ei scăzură. Dedicarea începu să i se destrame.

Aşa că minţi. Insistă că nu se temea. Că era *dedicată.* Că mereu fusese aşa. Putea continua la nesfârşit.

Puterea putea fi o iluzie de percepţie. Chiar şi faţă de sine.

Re-Shephir cedă. Urlă strident şi sunetul îşi trimise vibraţiile prin Shallan. Era urletul unei fiinţe care îşi amintea de întemniţarea sa şi se temea de ceva mai rău.

Tânăra căzu pe spate în încăperea unde se ducea lupta. Adolin o prinse într-o strânsoare de oţel, lăsându-se într-un genunchi acompaniat de trosnetul sonor al Armurii pe piatră. Ea auzi urletul acela stingându-se. Nu murind.

Fugind, scăpând, decis să ajungă cât mai departe cu putinţă de Shallan.

Când se sili să deschidă din nou ochii, descoperi că întunericul din încăpere se risipise. Cadavrele creaturilor de culoarea nopţii pieriseră. Renarin îngenunche grăbit lângă un podar rănit, scoţându-şi mănuşa şi încărcându-l pe om cu Lumină vindecătoare.

Adolin o ajută să se ridice în şezut şi ea îşi ascunse mâna interzisă, expusă, sub celălalt braţ. Furtuni! Cumva reuşise să-şi păstreze havahul iluzoriu.

Chiar şi după toate astea, nu voia ca prinţul să ştie despre Veil. Nu *trebuiai*

— Unde? întrebă ea epuizată. Unde s-a dus?

Tânărul arătă către partea opusă a încăperii, unde un tunel pătrundea şi mai adânc în măruntaiele muntelui.

— A fugit în direcţia aia, ca un fum dus de vânt.

— Deci… ar trebui s-o urmărim? întrebă Eth, apropiindu-se prudent de gura tunelului.

Lumina felinarului său dădu la iveală trepte tăiate în piatră.

— Astea coboară jos de tot.

Shallan simţi o schimbare în aer. Turnul părea… diferit.

— N-o urmăriţi, zise ea, amintindu-şi oroarea confruntării. Era mai mult decât fericită să-i dea voie creaturii să fugă. Putem să postăm gărzi în camera asta, dar nu cred că va reveni.

— Mda, zise Teft, sprijinindu-se în lance şi ştergându-şi sudoarea de pe faţă. Gărzile par o idee *cum nu se poate* mai bună.

Tânăra se încruntă auzindu-i tonul, apoi îi urmă privirea şi descoperi ce anume ascunsese Re-Shephir. Coloana amplasată drept în centrul încăperii.

Era împodobită cu mii şi mii de inimi-nestemate, majoritatea mai mari decât pumnul lui Shallan. Laolaltă, erau o comoară care valora mai mult decât toate regatele lumii la un loc.

Dacă ele nu vă pot face mai puţin nesăbuiţi, măcar lăsaţi-le să vă ofere speranţă.

— Aducătoarea Jurământului, prefaţă

Toată copilăria sa, Kaladin visase să se alăture armatei şi să părăsească Vatra-de-Piatră cea atât de mică şi de liniştită. Toţi ştiau că soldaţii călătoreau mult şi vedeau lumea.

Şi aşa făcuse. Văzuse zeci şi zeci de dealuri pustii, de câmpii năpădite de bălării şi de tabere militare identice. Cât despre privelişti propriu-zise… ei bine, asta era altă poveste.

Oraşul Revolar se afla, după cum o dovedise marşul lui alături de parshi, la numai câteva săptămâni de mers de Vatra-de-Piatră. Nu-l vizitase niciodată. Furtuni, nici nu mai locuise într-un *oraş* până acum, asta dacă nu puneai la socoteală taberele militare.

Bănuia însă că, în mod obişnuit, majoritatea oraşelor nu erau înconjurate de o armată de parshi, ca acesta.

Revolarul era construit într-o vale frumoasă, apărată de vânt printr-un lanţ de dealuri: un loc perfect pentru un orăşel. Numai că nu era „un orăşel”. Se întinsese, umplând zona dintre dealuri şi urcând pe pantele opuse furtunii, lăsând numai vârfurile complet goale.

Se aşteptase ca un oraş să aibă un aspect ceva mai organizat. Îşi imaginase şiruri ordonate de case, ca într-o tabără militară eficientă. Acesta arăta mai degrabă ca un hăţiş de plante îngrămădite într-o spărtură de pe Câmpiile Sfărâmate. Străzile duceau în toate direcţiile. Pieţele răsăreau unde nu te aşteptai.

Kaladin se alătură parshilor lui şi străbătură un drum lat, nivelat cu crem netezit. Trecură printre mii şi *mii* de parshi care îşi aşezaseră tabăra şi se părea că, de la o oră la alta, se adunau tot mai mulţi.

Ai lui erau însă singurii care duceau pe umeri lănci cu vârfuri de piatră şi boccele cu turte uscate din cereale şi purtau sandale din piele de porc. Îşi legaseră cămeşoaiele cu cingători şi aveau cuţite de piatră, securi şi iască în teci cerate, confecţionate din lumânări pentru care făcuse el negoţ. Începuse chiar să-i înveţe să tragă cu praştia.

Probabil că n-ar fi trebuit să le arate nimic din toate astea, dar acest gând nu-l împiedica să se simtă mândru în timp ce intra în oraş alături de ei.

Străzile erau înţesate de lume. De unde veniseră toţi parshii ăştia? Era o forţă de cel puţin patruzeci sau cincizeci de mii. Ştia că majoritatea oamenilor îi ignorau pe parshi… şi, ei bine, şi el făcuse la fel. Dar mereu nutrise în adâncul minţii lui convingerea că nu erau *chiar atât* de mulţi. Fiecare ochi-luminoşi de rang înalt deţinea câţiva. Şi o mulţime de conducători de caravane. Şi, ei bine, până şi familiile mai puţin înstărite de la oraş aveau. Şi mai erau docherii, minerii, sacagiii şi mâna de lucru pe care o foloseau când se construiau proiecte mai mari…

— E uimitor! zise Sah, care mergea alături de Kaladin, ducându-şi fiica pe umeri ca să poată vedea mai bine.

Micuţa ţinea în mâini câteva din cărţile lui de joc, strângându-le cum ar strânge un copil păpuşa preferată.

— Uimitor? îl întrebă căpitanul.

— Propriul nostru oraş, Kal, şopti el. Cât am fost sclav şi de-abia eram în stare să gândesc, aveam totuşi visuri,

încercam să-mi imaginez cum ar fi să am o casă a mea, o viaţă a mea. Uite-le!

Era evident că parshii se mutaseră în casele de pe aceste străzi. Aveau şi pieţe? Asta impunea o întrebare dificilă, tulburătoare. Unde erau toţi oamenii? Grupul lui Khen pătrunse mai adânc în oraş, condus în continuare de sprenă invizibilă. Kaladin zări semne de violenţă. Ferestre sparte. Uşi care nu se mai încuiau. Unele dintre pagubele acestea fuseseră probabil provocate de Furtuna Eternă, dar trecu pe lângă vreo două uşi care fuseseră, neîndoielnic, sparte cu securile.

Jaf. Şi în faţă se zărea un zid interior. Era o fortificaţie solidă, ce se ridica drept în mijlocul întinderii urbane. Probabil că marcase graniţa dintâi a oraşului, stabilită de cine ştie ce arhitect optimist.

Aici, în cele din urmă, Kaladin găsi semnele luptei la care se aşteptase pe durata călătoriei lui iniţiale către Alethkar. Porţile către oraşul interior erau sparte. Postul gărzilor fusese incendiat, iar în grinzile de lemn pe lângă care trecură erau înfipte săgeţi. Acesta era un oraş cucerit.

Dar unde fuseseră mutaţi oamenii? Trebuia să se uite după o tabără de prizonieri sau după o stivă de cadavre carbonizate? Gândul îi provocă greaţă.

— Despre asta-i vorba? întrebă căpitanul, în timp ce străbăteau un drum ce îi purta mai adânc în oraşul interior. Asta vrei, Sah? Să cucereşti regatul? Să distrugi omenirea?

— Să dea furtunile dacă ştiu! răspunse el. Dar nu vreau să mai fiu sclav, Kal. *N-o* să-i las s-o ia pe Vai şi s-o închidă. Tu încă-i mai aperi, după câte ţi-au făcut?

— Sunt neamul meu.

— Asta nu-i o scuză. Dacă unul din „neamul tău” îl omoară pe altul, nu-l bagi la închisoare? Care-i pedeapsa justă pentru că mi-au aruncat întreaga rasă în robie?

Syl zbură pe lângă ei, cu faţa ivindu-i-se dintr-o ceaţă scânteietoare. Îi prinse privirea, apoi se îndreptă către un pervaz şi se aşeză, luând forma unei pietricele.

— Eu… zise Kaladin. Nu ştiu, Sah. Dar un război care să extermine o tabără sau alta nu poate fi răspunsul.

— Poţi să lupţi alături de noi, Kal. Nu trebuie să fie vorba despre oameni contra parshi. Poate fi ceva mai nobil. Oprimaţi contra opresori.

Când trecură pe lângă locul unde se afla Syl, Kaladin îşi plimbă mâna pe perete. Aşa cum se antrenaseră, sprena îi zbură în mâneca hainei. O simţi ca pe o adiere urcând pe mânecă, apoi ieşindu-i pe la guler şi furişându-i-se în păr. Stabiliseră că pletele lui lungi şi buclate o ascundeau suficient de bine.

— Kaladin, pe-aici sunt *o mulţime* de spreni d-ăştia alb-gălbui, îi şopti ea. Zboară prin aer, dansează prin clădiri.

— Vreo urmă de oameni?

— Către răsărit. Înghesuiţi în barăci de-ale armatei şi în fostele locuinţe ale parshilor. Alţii sunt în nişte ţarcuri mari, sub pază. Kaladin… azi vine altă mare furtună.

— Când?

— În curând, cred? Abia am început să le ghicesc. Mă îndoiesc că se aşteaptă cineva la ea. Totul s-a dat peste cap: hărţile meteorologice vor fi complet greşite până când oamenii vor face altele noi.

Căpitanul şuieră încet printre dinţi.

În faţă, trupa sa se apropia de un grup numeros de parshi. Judecând după felul în care fuseseră organizaţi, în şiruri lungi, aici era un soi de post de triere a nou-sosiţilor. Într-adevăr, cei o sută de inşi conduşi de Khen fură trimişi la una din cozi şi puşi să aştepte.

Ceva mai în faţă, un parsh în armură-carapace completă – ca un parshendi – păşea de-a lungul cozii cu o tăbliţă în mână. Când se apropie de grupul lui Khen, Syl se ascunse mai bine în părul lui Kaladin.

— Din ce oraşe, tabere de muncă sau armate veniti?

Vocea lui avea o cadenţă stranie, asemănătoare cu a parshendilor pe care îi auzise Kaladin pe Câmpiile Sfărâmate.

Câţiva membri ai grupului aveau unele inflexiuni asemănătoare, dar nu atât de puternice.

Parshul condeier notă înşiruirea de aşezări pe care i-o recită Khen, apoi le remarcă lăncile.

— Văd c-aţi fost ocupaţi. O să vă recomand pentru antrenamentele speciale. Trimiteţi-vă prizonierul la ţarcuri! O să-i notez aici semnalmentele şi, după ce vă instalaţi, puteţi să-l puneţi la lucru.

— El… zise Khen uitându-se la Kaladin şi arătând ca şi cum i-ar purta pică pentru asta, nu e prizonierul nostru. A fost sclavul umanilor, ca noi. Vrea să se alăture luptei.

Parshul se uită în aer, unde nu se vedea nimic.

— Yixli vorbeşte în favoarea ta, îi şopti Sah lui Kaladin. Pare impresionată.

— Nu e ceva ce nu s-a mai pomenit, spuse condeierul, dar ca să-l înscrieţi ca fiind liber va trebui să obţineţi permisiunea unuia dintre Contopiţi.

— Unul dintre ce? întrebă Khen.

Parshul cu tabla de scris indică spre stânga sa. Kaladin şi alţi câţiva fură siliţi să iasă din rând ca să vadă o parshă cu părul lung. Carapacea îi acoperea obrajii şi pometii şi i se pierdea în păr. Pielea de pe braţe îi era ridicată în creste, ca şi cum ar fi avut carapace şi pe *dedesubt.* Ochii îi străluceau cu o lumină roşie.

Căpitanului i se tăie răsuflarea. Podul Patru îi descrisese aceste făpturi, parshendii cei stranii cu care se luptaseră când forţaseră drumul spre centrul Câmpiilor Sfărâmate. Erau fiinţele care convocaseră Furtuna Eternă.

Aceasta îşi concentra toată atenţia asupra lui. Privirea ei roşie era apăsătoare.

Kaladin auzi un tunet îndepărtat. În jurul lui, mai multi parshi se răsuciră într-acolo şi începură să murmure. O mare furtună.

În clipa aceea, căpitanul luă o decizie. Stătuse cu Sah şi cu ceilalţi cât de mult îndrăznise. Aflase ce putuse. Furtuna era o şansă.

„E vremea să plec.”

Creatura cea înaltă şi periculoasă cu ochi roşii – Contopită, cum i se spunea – porni către grupul lui Khen. Kaladin nu putea şti dacă ea îl recunoscuse ca fiind Radiant, dar nu avea nicio intenţie să aştepte până se va fi apropiat, îşi făcuse planuri. Instinctele lui de fost sclav deciseseră deja care era cea mai uşoară cale de scăpare.

Se afla la centura lui Khen.

Căpitanul absorbi Lumină de Furtună direct din punguţa ei. Puterea îl transformă, într-o izbucnire luminoasă, înhăţă punga – aveau să-i trebuiască inimile-nestemate – şi o smuci, rupându-i cureluşa de piele.

— Du-ţi oamenii la adăpost! îi zise Kaladin unei Khen surprinse. Se apropie o mare furtună. Vă mulţumesc pentru bunătatea voastră! Indiferent ce vi se spune, să ştiţi un lucru: nu doresc să vă fiu duşman.

Contopită porni să ţipe cu o voce mânioasă. Căpitanul întâlni privirea dezamăgită a lui Sah şi se avântă în aer.

Libertate.

Pielea lui se înfioră de bucurie. Furtuni, cât îi lipsise asta! Vântul, spaţiul liber de deasupra, chiar şi zvâcnetul din stomacul lui când gravitaţia îl eliberă. Syl se răsuci în jurul lui ca o panglică de lumină, creionând o spirală de linii luminoase. Deasupra capului său apărură gloriospreni.

Syl luă forma unei persoane numai ca să fixeze cu privirea mingile săltăreţe de lumină.

— Al meu, zise ea, alungând una în lături.

După ce urcă optzeci-nouăzeci stânjeni, Kaladin recurse la o jumătate de Ancorare, încetinind şi plutind în văzduh. Dedesubt, parsha cu ochi roşii gesticula şi ţipa, deşi căpitanul n-o putea auzi. Dar-ar furtuna! Spera ca asta să nu însemne necazuri pentru Sah şi ceilalţi.

Avea o vedere excelentă asupra oraşului: străzi pline de siluete care acum se repezeau să se adăpostească în clădiri. Alte grupuri goneau spre oraş din toate direcţiile. Chiar şi după ce petrecuse atât de mult timp alături de ei,

prima lui reacţie era una de disconfort. Atâţia parshi laolaltă într-un singur loc? Era nefiresc.

Acum impresia asta îl deranja cum nu-l mai deranjase niciodată.

Privi zidul de furtună, pe care îl vedea înaintând în depărtare. Mai era timp până să ajungă.

Avea să fie nevoit să zboare pe deasupra furtunii, ca să nu fie prins de vânt. Şi pe urmă?

— Urithiru este undeva spre apus, zise Kaladin. Ne poţi călăuzi până acolo?

— Cum aş putea face asta?

— Ai mai fost acolo.

— Şi tu la fel.

— Syl, tu eşti o forţă a naturii. Poţi simţi furtunile. N-ai un soi de… simţ al localizării?

— *Tu* eşti cel de pe tărâmul ăsta, spuse ea, izgonind încă un gloriospren şi plutind în aer alături de el, cu braţele încrucişate. În plus, eu nu sunt atât o forţă a naturii, cât mai degrabă una dintre puterile brute ale creaţiei, transformată de imaginaţia colectivă a oamenilor în personificarea unuia din idealurile lor.

Îi zâmbi larg.

— *P-asta* de unde-ai scos-o?

— Nu ştiu! Poate-am auzit-o undeva cândva. Sau poate aşa-s eu, *deşteaptă.*

— Atunci va trebui să pornim către Câmpiile Sfărâmate. Putem să ne îndreptăm către unul dintre oraşele mai mari din sudul Alethkarului, să ne schimbăm nestematele şi să sperăm că avem destule ca să zburăm până în taberele militare.

Acestea fiind decise, îşi legă la centură punga cu nestemate, apoi privi în jos, încercând să facă o estimare finală a mărimii trupelor şi a fortificaţiilor de care dispuneau parshii. I se părea ciudat să nu se îngrijoreze din pricina furtunii, dar, când aceasta sosea, putea să se ridice pur şi simplu deasupra ei.

De sus, Kaladin vedea marile şanţuri săpate în piatră ca să abată inundaţiile de după furtună. Deşi cei mai mulţi parshi se refugiaseră la adăpost, câţiva rămăseseră dedesubt, lungindu-şi gâturile şi holbându-se la el. În posturile lor se citea că se simţeau trădati, deşi nici măcar nu-şi dădea seama dacă erau sau nu membrii grupului lui Khen.

— Ce-i? îl întrebă sprena, aterizându-i pe umăr.

— Nu pot să nu mă simt solidar cu ei, Syl.

— Au cucerit oraşul. Sunt *Pustiitorii*

— Nu, sunt persoane. Şi sunt *furioşi* pe bună dreptate. O rafală de vânt trecu peste el şi-l abătu în lături. Cunosc sentimentul ăsta. Te arde şi te roade pe dinăuntru până uiţi orice altceva în afară de nedreptatea care ţi s-a făcut. Aşa am simţit eu cu privire la Elhokar. Uneori, toate explicaţiile rezonabile din lume îşi pierd sensul în faţa dorinţei mistuitoare de a *căpăta ceea ce ţi se cuvine.*

— Kaladin, tu te-ai răzgândit în privinţa lui Elhokar. Ai înţeles ce era drept.

— Oare? Oare am descoperit ce era *drept* sau am acceptat, în cele din urmă, să văd lucrurile aşa cum voiai tu?

— Era *greşit* să-l ucizi pe Elhokar.

— Şi parshii pe care i-am ucis pe Câmpiile Sfărâmate? Pe ei n-a fost greşit să-i omor?

— Îl apărai pe Dalinar.

— Care le ataca pământul natal.

— Pentru că ei i-au omorât fratele.

— Ceea ce, la cât de puţine ştim, este posibil să fi făcut din pricină că au văzut cum îi tratau regele Gavilar şi poporul său pe parshi.

Kaladin îşi întoarse privirea către sprenă, care stătea pe umărul lui cu un picior sub ea.

— Deci care-i diferenţa, Syl? Care-i diferenţa dintre atacul lui Dalinar asupra parshilor şi faptul că parshii au cucerit oraşul ăsta?

— Nu ştiu, zise ea încet.

— Şi de ce era mai rău *să-l las* pe Elhokar să fie ucis pentru nedreptăţile pe care le-a săvârşit decât *să ucid cu mâna mea* parshi pe Câmpiile Sfărâmate?

— Una din astea este o greşeală. Adică… se simte ca o greşeală. Amândouă, de fapt.

— Numai că una era cât pe ce să ducă la ruperea legăturii mele, iar cealaltă nu. Legătura nu are de-a face cu ceea ce este corect sau greşit, Syl. Are de-a face cu ceea ce crezi *tu* că este corect sau greşit.

— Ceea ce credem *amândoi,* îl corectă ea. Şi are de-a face cu jurămintele. Ai jurat să-l protejezi pe Elhokar. Spune-mi că, în perioada când plănuiai să-l trădezi pe Elhokar, nu te-ai gândit în sinea ta că faci ceva greşit!

— Bine. Dar rămâne tot o problemă de percepţie.

Kaladin se lăsă purtat de vânt, simţind cum i se cască un gol în stomac.

— Dar-ar furtuna! Speram că… speram c-o să-mi spui tu, c-o să-mi dezvălui un *adevăr absolut.* Mi-ar plăcea ca, măcar o dată, codul meu moral să nu vină cu o listă de excepţii la sfârşit.

Sprena încuviinţă gânditoare.

— Mă aşteptam să obiectezi, zise Kaladin. Eşti o… ăăă, întruchipare a ideii oamenilor despre onoare? N-ar trebui ca măcar să *crezi* că ai toate răspunsurile?

— Probabil, spuse ea. Sau poate, dacă există răspunsuri, eu ar trebui să fiu aceea care vrea să le afle.

Zidul de furtună era acum complet vizibil: peretele imens de apă şi sfărâmături pe care vântul unei mari furtuni îl împingea înaintea sa. Kaladin se lăsase purtat de vânt departe de oraş, aşa că se Ancoră spre răsărit până când plutiră deasupra dealurilor ce apărau aşezarea de vânt.

Aici zări ceva ce nu văzuse mai devreme: ţarcuri pline ochi cu oameni.

Vânturile dinspre răsărit deveneau mai puternice, însă parshii care păzeau ţarcurile se mulţumeau să stea locului,

ca şi cum nimeni nu le-ar fi dat ordin să se mişte. Primele tunete ale furtunii fuseseră îndepărtate, uşor de ratat. Aveau s-o remarce în curând, dar ar fi putut fi prea târziu.

— O! exclamă Syl. Kaladin, oamenii ăştia!

Căpitanul înjură şi abandonă Ancorarea care îl ţinea în aer, ceea ce-l făcu să cadă cu iuţeală. Ateriză cu un bufnet, emanând un val de Lumină de Furtună care se răspândi în cerc în jurul lui.

— Mare furtună! le strigă paznicilor parshi. Vine o mare furtună! Duceţi-i pe oamenii ăştia la adăpost!

Ei îl priviră prostiţi. Reacţia nu era surprinzătoare. Kaladin îşi chemă Sabia, îi îmbrânci în lături pe parshi şi sări pe zidul jos de piatră al ţarcului menit să adăpostească porci.

Ridică Sylsabia. Orăşenii se repeziră către zid. Începură să strige: „Cristalpurtător!”

— Vine o mare furtună! răcni el, dar vocea i se pierdu imediat în tumultul celorlalte glasuri.

Furtuni! Nu se îndoia că Pustiitorii puteau face faţă unui grup de orăşeni rebeli.

Absorbi mai multă Lumină de Furtună şi se ridică în aer. Asta îi făcu să amuţească şi chiar să se retragă.

— Unde adăposteaţi lumea când veneau furtunile? îi întrebă el cu glas răsunător.

Câţiva oameni din primul rând îi arătară nişte adăposturi spaţioase din apropiere. Menite să găzduiască vitele, parshii şi chiar şi călătorii pe durata furtunilor. Puteau să cuprindă toată populaţia unui oraş? Poate, dacă se înghesuia.

— Mişcaţi-vă! zise căpitanul. Furtuna va ajunge aici în curând.

Kaladin, în spatele tău! rosti în mintea lui vocea lui Syl.

Se întoarse şi descoperi că paznicii parshi înarmaţi cu lănci se apropiau de zidul pe care poposise. Bărbatul coborî în timp ce oamenii se puseră în sfârşit în mişcare,

escaladând zidurile care erau înalte abia până la piept şi tencuite cu crem întărit, neted.

Făcu un pas către paznici şi descrise un arc cu Sabia, retezându-le vârfurile lăncilor. Parshii, care abia dacă aveau mai multă pregătire militară decât cei cu care călătorise el, se retraseră dezorientaţi.

— Vreţi să vă luptaţi cu mine? îi întrebă Kaladin.

Unul, o femeie, clătină din cap.

— Atunci aveţi grijă ca oamenii ăia să nu se calce în picioare în graba de a ajunge la adăpost, urmă căpitanul, indicând prizonierii. Şi împiedicaţi-i pe ceilalţi paznici să-i atace. Asta nu-i o revoltă. Nu auziţi tunetul? Nu simţiţi că s-a înteţit vântul?

Se ridică din nou pe coama zidului şi le făcu semn oamenilor să se mişte, strigând ordine. În cele din urmă, paznicii parshi deciseră că, decât să dea de bucluc înfruntând un Cristalpurtător, preferau să dea de bucluc pentru că-i dăduseră ascultare. Nu trecu mult şi întregul grup îi împingea pe oameni, adesea cu mai puţină blândeţe decât şi-ar fi dorit el, către adăposturile de furtună.

Kaladin ateriză lângă unul dintre paznici, o femeie a cărei lance o retezase în două.

— Cum aţi procedat când a lovit furtuna de dinainte?

— I-am lăsat pe umani să se descurce singuri, recunoscu ea. Eram prea preocupaţi să fugim la adăpost.

Deci nici Pustiitorii nu anticipaseră sosirea furtunii. Kaladin se crispă, încercând să nu se întrebe câţi oameni fuseseră pierduţi la impactul cu zidul de furtună.

— Faceţi mai bine de-atât! îi zise el. Acum oamenii ăştia sunt răspunderea voastră. Aţi cucerit oraşul, aţi luat ce-aţi vrut. Dacă pretindeţi vreun fel de superioritate morală, trataţi-vă prizonierii mai bine decât v-au tratat ei pe voi!

— Ascultă, spuse parsha. Cine *eşti* tu? Şi de ce…

Ceva mare se izbi de Kaladin, proiectându-l de-a-ndăratelea în zid, cu un *trosnet.* Fusese ceva cu braţe. Era un

ins care îl apucase de gât şi încerca să-l sugrume. Îl azvârli de pe el. Ochii făpturii aruncau o lumină roşie.

O strălucire negru-violet – ca o Lumină de Furtună, dar *întunecată* – se ridică din trupul parshului cu ochi roşii. Căpitanul înjură şi se Ancoră în văzduh.

Creatura îl urmă.

O alta se ridică din apropiere, lăsând în urmă o vagă dâră violet şi zburând la fel de uşor ca el. Aceştia doi arătau altfel decât cea pe care o văzuse mai devreme: mai supli, cu părul mai lung. Syl ţipă în mintea lui, un ţipăt în care se împleteau durerea şi surprinderea. Nu putea decât să presupună că fugise cineva să-i cheme după ce se ridicase el în văzduh.

Câţiva vântspreni zburară pe lângă Kaladin, apoi începură să danseze jucăuşi în jurul lui. Cerul se întunecă. Furtuna gonea peste ţinut. Parshendii cu ochi roşii îl siliră să urce mai mult.

Şi-atunci căpitanul se Ancoră direct către furtună.

Tactica funcţionase în lupta cu Asasinul în Alb. Marea furtună era periculoasă, dar îi era oarecum aliată. Cele două făpturi îl urmară, deşi se ridicară mai mult ca el şi fură silite să se Ancoreze în jos, cu mişcări ciudate, săltate, îi aminteau de primele lui încercări cu noile sale puteri.

Kaladin se pregăti – ţinând în mâini Sylsabia şi însoţit de patru-cinci vântspreni – şi pătrunse prin zidul furtunii. Îl învălui un întuneric instabil: o beznă sfârtecată de fulgere dese şi întreruptă de străluciri fantomatice. Vânturile se învolburau şi se ciocneau ca două armate rivale, suflând atât de neregulat, încât căpitanul era aruncat ba încolo, ba încoace. Avu nevoie de tot talentul lui la Ancorare doar ca să continue să înainteze în direcţia potrivită.

Privind peste umăr, îi văzu pe cei doi parshi cu ochii roşii pătrunzând şi ei în furtună. Strălucirea lor stranie era mai potolită ca a lui, dând cumva impresia unei *anti-stră- luciri.* A unui întuneric ce se lipea de ei.

Fură abătuţi imediat de la traiectoria lor şi vântul îi luă pe sus. Kaladin zâmbi, dar în clipa următoare fu cât pe ce să fie strivit de un bolovan care se rostogolea prin aer. Îl salvă doar norocul: bolovanul trecu atât de aproape, încât puţin lipsi să nu-i smulgă braţul.

Căpitanul se Ancoră în sus, ridicându-se către plafonul furtunii.

— Părinte al Furtunii! strigă el. Spren al furtunilor!

Niciun răspuns.

— Întoarce-te din drum! strigă Kaladin către vânturile învârtejite. Sunt oameni dedesubt! Părinte al Furtunii! *Trebuie* să m-asculţi!

Totul se linişti.

Podarul se afla în acel spaţiu straniu unde îl mai văzuse pe Părintele Furtunii: un loc ce părea situat în afara realităţii. Solul era foarte departe sub el, întunecat, alunecos din pricina ploii, dar sterp şi pustiu. Căpitanul plutea în aer. Nu era Ancorat. Pur şi simplu aerul de sub el era solid.

CINE EŞTI CA SĂ-I ADRESEZI CERERI FURTUNII, FIU AL LUI ONOARE?

Părintele Furtunii era o faţă mare cât tot cerul, dbminându-l ca un răsărit.

Kaladin îşi ridică sabia.

— Te cunosc drept ceea ce eşti, Părinte al Furtunii. Eşti un spren, la fel ca Syl.

SUNT AMINTIREA UNUI ZEU, FRAGMENTUL DIN EL CARE MAI DĂINUIE. SUFLETUL FURTUNII ŞI MINTEA ETERNITĂŢII.

— Atunci, având suflet, minte şi amintiri, în mod sigur te poţi milostivi de oamenii de dedesubt.

ŞI CUM RĂMÂNE CU SUTELE DE MII CARE AU MURIT ÎN ACESTE FURTUNI MAI ÎNAINTE? AR FI TREBUIT SĂ MĂ MILOSTIVESC ŞI DE EI?

— Da.

ŞI VALURILE CARE ÎNGHIT TOTUL ŞI FOCURILE CARE ARD? VREI SĂ SE OPREASCĂ ŞI ELE?

— Eu vorbesc numai de tine şi numai de ziua de azi. Te rog!

Tunetul hurui. Şi Părintele Furtunii chiar păru să *cugete* la cererea sa.

NU POT FACE UNA CA ASTA, FIU AL LUI TANA- VAST. DACĂ VÂNTUL ÎNCETEAZĂ SĂ MAI SUFLE, EL NU MAI E VÂNT. NU MAI E NIMIC.

— Dar…

Kaladin se pomeni din nou în mijlocul furtunii şi i se păru că timpul nici nu trecuse. Se feri de rafale, scrâşnind din dinţi de frustrare. Vântsprenii îl însoţeau: acum avea două duzini, un grup care se învârtea şi râdea, fiecare ca o panglică de lumină.

Trecu pe lângă unul din parshii cu ochi roşii. Contopiţi? Termenul se referea la toţi cei cărora le străluceau ochii?

— Părintele Furtunii chiar ar putea să fie mai de ajutor, Syl. N-a pretins că-i tatăl tău?

E complicat, zise sprenă în mintea lui. *Dar e un încăpăţânat. Îmi pare rău!*

— E crud, zise căpitanul.

E o furtună, Kaladin. Aşa cum şi l-au imaginat oamenii de-a lungul mileniilor.

— Putea să aleagă.

Poate că da sau poate că nu. Cred că ceea ce faci tu este totuna cu a-i cere focului să aibă amabilitatea de a nu mai fi atât de fierbinte.

Kaladin coborî şi zbură la nivelul solului, ajungând repede pe dealurile din jurul Revolarului. Sperase să descopere că toată lumea era în siguranţă, dar, desigur, fusese o speranţă destul de firavă. Oamenii erau împrăştiaţi în ţarcuri şi pe terenul de lângă adăposturi. Unul dintre acestea mai avea uşile deschise şi câţiva oameni – binecuvântaţi fie ei! – încă încercau să-i adune pe ultimii rămaşi afară şi să-i ducă înăuntru.

Multi erau prea departe. Se lipiseră de sol, ţinându-se de zid sau de ieşituri stâncoase. Căpitanul abia-i putea zări printre fulgere: movile îngrozite, singure în mijlocul furtunii.

Simţise vântul ăla. Fusese neputincios dinaintea lui, priponit de peretele unei clădiri.

Kaladin… zise Syl în mintea lui, în timp ce el se lăsa să cadă.

Furtuna gonea prin trupul lui. În interiorul unei mari furtuni, Lumina lui de Furtună se realimenta constant. Îl protejase şi-i salvase viaţa de zeci de ori. Aceeaşi putere care încercase să-l ucidă fusese salvarea lui.

Aterizã şi o lăsă pe Syl din mână, apoi apucă o siluetă, un tânăr tată ce-şi strângea fiul la piept. Îi ridică, îi ţinu bine şi încercă să-i mâne către clădire. În apropiere, altcineva, nu reuşi să vadă cine, fu desprins de la sol de o rafală de vânt şi întunericul îl înghiţi.

Kaladin, nu-i poţi salva pe toţi.

Urlă şi apucă altă persoană, ţinând-o strâns şi făcând-o să meargă alături de ei. Împleticindu-se în bătaia vântului, ajunseră lângă un pâlc de oameni ghemuiţi laolaltă. Vreo două duzini sau mai multi, adăpostiţi după zidul ce înconjura ţarcurile.

Kaladin îi trase pe cei trei pe care îi ajuta – tatăl, copilul şi femeia – către ceilalţi.

— Nu puteţi sta aici! le strigă el. Laolaltă. Trebuie să umblati laolaltă, în direcţia asta!

Cu mari eforturi, în timp ce vântul urla şi stropii de ploaie loveau ca nişte pumnale, făcu grupul să se deplaseze pe solul pietros, braţ la braţ. Înaintară cu spor până când un bolovan se izbi de sol în apropiere, făcându-i pe câţiva să se ghemuiască panicaţi. Vântul se înteţi şi-i ridică pe câţiva de la pământ. Numai agăţându-se de mâinile celorlalţi reuşiră să nu fie luaţi pe sus.

Căpitanul clipi, alungându-şi lacrimile amestecate cu ploaia. Urlă. În apropiere, un fulger scoase la iveală

spectacolul unei bucăţi de zid care, smulsă de vânt, strivi un bărbat şi-i purtă trupul cu ea în furtună.

Îmi pare rău, Kaladin! zise Syl.

— Nu-i de-ajuns să-ţi pară rău! răcni el.

Cuprinse cu braţul un copil şi privi furtuna şi vântul ei teribil. De ce distrugea? Furtuna îi modela. Trebuia să-i şi distrugă? Mistuit de suferinţă şi simţindu-se trădat, Kaladin se umplu de Lumină de Furtună şi-şi repezi braţul înainte, ca şi cum ar fi încercat să împingă vântul însuşi îndărăt.

O sută de vântspreni ca dungi de lumină i se răsuciră în jurul braţului, înfăşurându-l ca nişte panglici. Se încărcară cu Lumină şi ţâşniră în faţă ca un val orbitor, poziţionându-se de o parte şi de alta a lui Kaladin şi despărţind vânturile în jurul lui.

Kaladin stătea cu mâna întinsă către furtună, *abătând-o* din drum. Aşa cum o piatră dintr-un râu repede opreşte apele, el crea un ochi în furtună, un siaj de calm în urma lui.

Furtuna îl asaltă, dar el rămase vârful unei formaţiuni de vântspreni ce se răsfirau în spatele lui ca nişte aripi, deviind furtuna. Reuşi să privească peste umăr, în ciuda asalturilor vântului. Oamenii se ghemuiau în spatele lui, uzi leoarcă, confuzi… şi înconjuraţi de calm.

— Mişcaţi-vă! strigă Kaladin. *Mişcaţi-vă!*

Se puseră în mişcare. Tatăl îşi recuperă fiul pe care podarul îl ţinea cu braţul opus furtunii. Căpitanul dădu înapoi împreună cu ei, continuând să ţină vântul la distanţă. Acest grup nu reprezenta decât o mică parte dintre cei prinşi de furtună, însă Kaladin avu nevoie de toate puterile lui ca să stăpânească vânturile.

Acestea păreau mânioase din pricina îndrăznelii lui. Nu era nevoie decât de un bolovan.

O siluetă cu o strălucire roşie în ochi ateriză pe câmp în faţa lui. Inaintă, dar oamenii ajunseseră în cele din urmă la adăpost. Căpitanul oftă, eliberă vântul şi sprenii dinapoia lui se împrăştiată. Epuizat, lăsă furtuna să-l ridice şi să-l

poarte. O Ancorare rapidă îl înălţă, ca să nu se izbească de clădirile oraşului.

Uau! zise Syl în mintea lui. *Ce-ai făcut adineauri cu furtuna?*

— Nu destul, şopti bărbatul.

Niciodată n-o să poţi face suficient ca să te simţi mulţumit, Kaladin. Dar tot a fost minunat.

Se îndepărtă de Revolar cât ai bate din palme. Se răsuci, devenind o altă sfărâmătură purtată de vânt. Contopitul se ţinu după el, dar rămase în urmă, apoi dispăru. Kaladin şi Syl ieşiră din zidul de furtună, apoi se lăsară purtaţi înaintea ei. Trecură peste oraşe, câmpii şi munţi şi nu rămaseră fără Lumină de Furtună, căci în urma lor era o sursă care îi realimenta.

Zburară astfel vreo oră, înainte ca un curent de aer să-l împingă spre sud.

— Ia-o într-acolo! zise Syl, în chip de panglică luminoasă.

— De ce?

— Ascultă ce-ţi spune un crâmpei de natură încarnată, da? Cred că tata vrea să-şi ceară scuze în felul lui.

Kaladin mârâi, dar lăsă vântul să-l abată într-o direcţie anume. Zbură astfel câteva ore, pierdut în vuietul furtunii, până când, în cele din urmă, aterizâ, pe jumătate de bunăvoie, pe jumătate la presiunea vântului. Furtuna trecu mai departe, lăsându-l în mijlocul unei câmpii vaste presărate cu bolovani.

Era platoul din faţa oraşului-tum Urithiru.

Căci, dintre toţi oamenii, tocmai eu am fost acela care s-a schimbat.

— Aducătoarea Jurământului, prefaţă

Shallan se instalase în salonul lui Sebarial. Era o cameră de piatră cu o formă bizară, având deasupra o mansardă – unde uneori cânta un grup de muzicieni – şi o cavitate puţin adâncă în podea, pe care el tot spunea că o va umple cu apă şi peşti. Ea era convinsă că făcea asemenea afirmaţii numai ca să-l enerveze pe Dalinar cu aşa-zisele lui extravaganţe.

Pe moment, acoperiseră cavitatea cu scânduri şi Sebarial îi prevenea periodic pe oameni să nu calce pe ele. Restul încăperii era împodobit cu generozitate. Era convinsă că văzuse tapiseriile acelea într-o mănăstire din tabăra armatei lui Dalinar, iar pe lângă ele, camera avea şi mobilier asortat, lămpi aurite şi porţelanuri.

Şi câteva scânduri pline de aşchii, acoperind o groapă. Clătină din cap. Apoi, ghemuită pe o sofa, sub o grămadă de pături, acceptă bucuroasă o ceaşcă de ceai aburind de citrice oferit de Palona. Încă nu reuşise să se lepede de frigul stăruitor pe care-l simţise după întâlnirea cu Re-Shephir, cu câteva ore în urmă.

— Mai vrei să-ţi aduc ceva? o întrebă Palona.

Tânăra clătină din cap, aşa că herdaziana se instală pe o sofa din apropiere, cu propria-i ceaşcă de ceai. Shallan sorbi, bucurându-se de companie. Adolin voise s-o trimită la culcare, dar ultimul lucru pe care şi-l dorea era să fie singură, aşa că el o dăduse în grija Palonei şi rămăsese cu Dalinar şi Navani, ca să le răspundă la întrebări.

— Deci… zise femeia. Cum a fost?

Cum să răspunzi la *asta?* O atinsese pe *Mama Miez-de-Noapte.* Un nume din legendele străvechi, una dintre Nefăcuţi, prinţii Pustiitorilor. Oamenii o cântau pe Re-Shephir în poezii şi epopei, descriind-o ca pe o apariţie întunecată, frumoasă. Tablourile o înfăţişau ca pe o femeie în haine negre, cu ochi roşii şi privire lascivă.

Asta părea să ilustreze cât de puţin îşi aminteau ei de fapt despre toate.

— N-a fost ca în basme, şopti Shallan. Re-Shephir este o sprenă. O sprenă imensă şi cumplită, care vrea *cu disperare* să ne înţeleagă. Aşa că ne ucide, imitându-ne violenţa.

Dincolo de asta era un mister mai profund, intuiţia a ceva ce întrezărise cât timp se contopise cu Re-Shephir. O făcuse să se întrebe dacă sprenă voia doar să înţeleagă omenirea, sau mai degrabă căuta ceva ce *ea însăşi pierduse.*

Oare făptura asta fusese vreodată – în vremuri de mult trecute, nepăstrate în amintire – o fiinţă umană?

Nu ştiau. Nu ştiau *nimic.* După primul raport al tinerei, Navani îşi trimisese eruditele să caute informaţii, dar accesul lor la cărţi era încă limitat aici. Chiar dacă aveau acces la Palanaeum, Shallan nu era optimistă. Jasnah se străduise ani întregi să găsească Urithirul şi, chiar şi aşa, majoritatea lucrurilor descoperite de ea nu erau de încredere. Pur şi simplu trecuse prea multă vreme.

— Când te gândeşti c-a fost aici în tot timpul ăsta! zise Palona. Ascunsă acolo jos.

— A fost captivă, şopti Shallan. A evadat în cele din urmă, dar asta a fost acum câteva secole. De atunci aşteaptă aici.

— Păi, ar trebui să aflăm unde sunt ţinuţi ceilalţi şi să ne asigurăm că nu scapă şi *ei.*

— Nu ştiu dacă au mai fost capturaţi şi alţii.

Simţise izolarea şi însingurarea lui Re-Shephir, o senzaţie că fusese înşfăcată în timp ce alţii scăpaseră.

— Atunci…

— Ei sunt undeva în lumea largă şi acolo au fost dintotdeauna, zise Shallan.

Se simţea epuizată şi ochii i se închideau, contrazicând complet insistenţa cu care îi spusese lui Adolin că nu era genul *ăla* de oboseală.

— Sigur i-am fi descoperit până acum.

— Nu ştiu ce să zic. Nouă… nouă ni se par, probabil, o normalitate. Ceva ce a fost aşa dintotdeauna.

Căscă şi încuviinţă absentă, în timp ce Palona continuă să vorbească, lăudând-o pe Shallan pentru felul în care acţionase. Adolin făcuse la fel, ceea ce n-o deranjase, iar Dalinar fusese chiar drăguţ cu ea, în locul comportamentului său obişnuit de stâncă cu chip de om.

Nu le spusese cât de puţin lipsise până să cedeze şi cât de tare se temea că, într-o bună zi, avea să întâlnească din nou creatura.

Dar… poate merita laude. Fusese copilă când plecase de acasă căutând să-şi salveze familia. Pentru prima oară din acea zi de pe puntea corăbiei, când privise Jah Kevedul pierzându-se în urma ei, simţea că poate era capabilă să facă faţă situaţiei. Că poate aflase o oarecare stabilitate în viaţa ei, căpătând un grad de control asupra ei şi a mediului înconjurător.

În mod remarcabil, se simţea *oarecum* ca o persoană adultă.

Zâmbi şi se cuibări sub pături, sorbi din ceai şi – pe moment – îşi alungă din minte faptul că o trupă de soldaţi o văzuse fără mănuşă. Era *oarecum* adultă. Putea îndura

puţină stânjeneală. De fapt, devenea tot mai sigură că, laolaltă, Shallan, Veil şi Radianta puteau face faţă tuturor provocărilor vieţii.

Un zgomot de afară o făcu să se ridice în capul oaselor, deşi sunetele nu anunţau vreun pericol. Voci agitate, câteva exclamaţii zgomotoase. Nu fu extraordinar de surprinsă când Adolin intră, se înclină dinaintea Palonei – chiar că avea maniere frumoase – şi se apropie de ea în fugă, cu uniforma încă şifonată după ce o purtase pe sub Cristalar-mură.

— Nu te panica! zise el. Sunt veşti bune.

— Ce-i? spuse ea alarmată.

— Ei bine, cineva tocmai a sosit în turn.

— A, despre asta-i vorba? Sebarial mi-a dat vestea: s-a întors băiatu’ de la poduri.

— El? Nu, nu despre asta vorbeam.

În timp ce Adolin îşi căuta cuvintele, vocile se apropiară şi câteva persoane pătrunseră în încăpere.

În fruntea lor se afla Jasnah Kholin.

SFÂRŞITUL

Primei părţi

INTERLUDII

PUULI ◆ ELLISTA ◆ VENLI

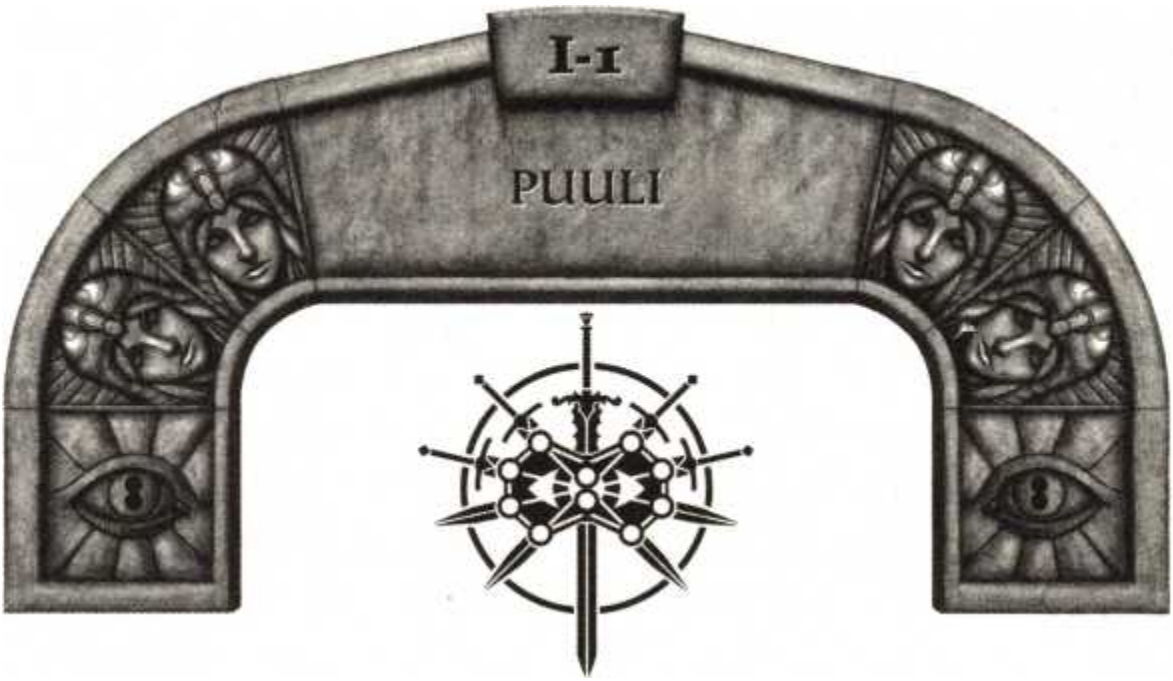

P uuli, paznicul farului, încerca să nu lase pe nimeni să vadă cât de încântat era de această nouă furtună.

Era o tragedie. O adevărată tragedie. I-o spuse lui Sakin în timp ce ea plângea. Se crezuse ajunsă şi peste măsură de norocoasă când pusese mâna pe noul ei soţ. Se mutase în locuinţa lui frumoasă de piatră, situată într-un loc numai bun ca să cultivi o grădină, îndărătul piscurilor nordice ale aşezării.

Paznicul adună bucăţi de lemn purtate spre est de furtuna cea stranie şi le stivui în cotiga lui micuţă. O trase cu ambele mâini, lăsând-o pe Sakin să-şi plângă soţul. Ajunsese deja la al treilea, toţi înghiţiţi de mare. O adevărată tragedie.

Dar chiar şi aşa, el tot era încântat de furtună.

Îşi trase cotiga pe lângă alte case distruse, care ar fi trebuit să fie la adăpost, pe partea vestică a stâncilor. Bunicul lui îşi putuse aminti o vreme în care stâncile nu fuseseră aici. Kelek însuşi sfârtecase ţinutul în toiul unei furtuni, creând un loc nou, numai bun pentru înălţarea unor locuinţe.

Unde aveau să-şi ridice bogătanii casele de-acum încolo?

Şi chiar aveau bogătani în aşezare, indiferent ce ziceau călătorii de pe ocean care se opreau în micul port de pe marginea estică, sfărâmicioasă, a Rosharului, adăpostindu-se de furtuni în golful lui, de-a lungul falezelor.

Puuli trecu pe lângă golfuleţ, trăgându-şi cotiga. Aici, una din căpitănesele străine – cu sprâncene lungi şi piele cafenie, şi nu albastră cum era normal – îşi contempla rămăşiţele corăbiei distruse. Fusese zguduită de valurile din golfuleţ, lovită de fulger şi apoi izbită de stânci. Nu se mai vedea decât catargul.

O adevărată tragedie, zise Puuli. Dar o complimentă pe căpitănească pentru catarg. Era un catarg pe cinste.

Paznicul adună câteva din scândurile corăbiei sfărâmate, aduse de valuri la mal, şi le aruncă în cotigă. Chiar dacă noua furtună distrusese multe corăbii, Puuli era fericit de venirea ei. Era fericit în secret.

Oare sosise în sfârşit momentul despre care îl prevenise bunicul său? Momentul schimbării, când oamenii din insula ascunsă a Obârşiilor aveau să vină în cele din urmă să revendice Natanatanul?

Chiar dacă nu era aşa, această nouă furtună îi furnizase atâta *lemn*.* Bucăţi de muguri-de-stâncă, crengi smulse din copaci. Le adună entuziasmat, încărcându-şi cu vârf cotiga, apoi o trase pe lângă pâlcuri de pescari care încercau să-şi dea seama cum să supravieţuiască într-o lume în care furtunile veneau din ambele direcţii. Pescarii nu hibernau pe timpul Lăcrimării, ca fermierii ăia leneşi. Munceau, pentru că atunci nu bătea vântul. Era o grămadă de apă de scos din bărci, dar nu bătea vântul. Până acum.

O tragedie, îi spuse el lui Au-lam în timp ce îl ajută să-şi cureţe rămăşiţele hambarului. Majoritatea scândurilor ajunseră în cotiga lui Puuli.

O tragedie, căzu el de acord cu Helma-Dak în timp ce îi supraveghea copiii, ca ea să poată da fuga cu o fiertură până la soră-sa, care suferea de febră.

O tragedie, le spuse fraţilor Drummer în timp ce îi ajuta să recupereze o velă zdrenţuită din valurile de la mal şi s-o întindă pe stânci.

În cele din urmă, paznicul îşi termină raita şi-şi trase cotiga în susul drumului lung şi şerpuit către Sfidare. Aşa îşi botezase el farul. Nimeni nu-i mai zicea aşa, fiindcă pentru ei era pur şi simplu „farul”.

În vârf, lăsă fructe drept ofrandă pentru Kelek, Heraldul care trăia în inima furtunii. Apoi îşi trase vehiculul în încăperea de la parter. Sfidarea nu era un far înalt. Văzuse tablouri înfăţişându-le pe cele suple şi elegante din lungul Strâmtorilor Sprâncenei-Lungi. Faruri pentru bogătani ce navigau pe vase care nu prindeau peşte. Sfidarea avea numai parter şi un etaj şi era lătăreaţă ca un adăpost împotriva furtunii. Dar avea zidăria solidă, iar un strat exterior de crem ţinea apa afară.

Stătuse în picioare peste o sută de ani şi Kelek nu decisese s-o dărâme. Părintele Furtunii ştia cât de importantă era. Puuli duse o încărcătură de lemn ud şi scânduri rupte la etajul clădirii şi le aşează lângă foc – care ardea mocnit pe timpul zilei – ca să se usuce. Îşi scutură palmele şi ieşi pe balconul farului. Noaptea, oglinzile aveau să facă lumina să se reflecte prin această deschizătură.

Privi spre răsărit, dincolo de faleze. Familia lui semăna ea însăşi cu farul. Scunzi, lătăreţi, dar puternici. Şi rezistenţi.

„Vor veni ducând Lumina în buzunare”, spusese bunicul. „Vor veni să distrugă, dar trebuie să stai de veghe oricum. Pentru că vor veni dinspre Obârşie. Marinari pierduţi pe o mare nesfârşită. Să faci focul mare noaptea, Puuli! Ţine-l aprins până-n ziua sosirii lor! Vor veni când e noaptea mai neagră.”

În mod sigur momentul sosise acum, odată cu noua furtună. Nopţile cele mai întunecate. O tragedie.

Şi un semn.

^Mănăstirea Jokasha era de obicei un loc foarte liniştit. Adăpostită în pădurile de pe panta apuseană a Piscurilor Mâncătorului de Coarne, mănăstirea avea parte numai de ploaie la trecerea marilor furtuni. Răpăieli furioase, da, dar departe de violenţa cumplită ce răvăşea mai tot restul lumii.

Cu prilejul fiecărei furtuni, Ellista îşi amintea cât de norocoasă era. Unii ardenţi se zbătuseră jumătate din vieţile lor pentru un transfer la Jokasha. Departe de politică, de furtuni şi de alte plictiseli, în Jokasha puteai pur şi simplu să *gândeşti.*

De obicei.

— Te *uiţi* la cifrele astea sau ce? Ai ochii *tăiati* de la creier?

— Nu putem judeca încă. Trei cazuri nu sunt de ajuns!

— Două incidente înseamnă o coincidenţă, trei înseamnă o succesiune. Furtuna Eternă se deplasează cu o viteză constantă, spre deosebire de marea furtună.

— Nu poţi să spui aşa ceva! Unul din incidentele tale mult-trâmbitate este trecerea iniţială a furtunii, care a fost un eveniment ieşit din comun.

Ellista îşi închise violent cartea şi o îndesă în desagă. Ieşi din alcovul unde citise şi se uită urât la cei doi ardenti – arborând amândoi tichii de maeştri eruditi – care se certau în sala de alături. Erau atât de preocupaţi să ţipe unul mai tare ca altul, că nici nu-i întoarseră încruntătura, deşi fusese una dintre cele mai reuşite.

Ieşi din bibliotecă într-un coridor lung, deschis pe ambele părţi către natură. Copaci calmi. Un pârâu liniştit. Aer umed şi plante cățărătoare acoperite de muşchi, care se întindeau şi trosneau pregătindu-se de venirea serii. Da, o porţiune mare de copaci/wsese culcată la pământ din pricina noii furtuni, dar ăsta nu era un motiv să se tulbure toţi aşa! Restul lumii n-avea decât să-şi facă griji. Aici, în căminul central al Devoţiunii Minţii, ar fi trebuit să poată citi în pace!

Îşi instală lucrurile pe un pupitru de lectură aflat lângă o fereastră deschisă. Cărţilor nu le pria umezeala, dar furtunile slabe veneau mână în mână cu fecunditatea. Trebuia pur şi simplu să accepţi asta. Spera că noile fabriale construite să extragă apa din atmosferă aveau să…

— …spun că va trebui să ne mutăm! răsună de-a lungul coridorului o nouă voce. Ascultă, furtuna o să facă ravagii în pădurea asta. N-o să treacă mult şi panta va fi cheală, iar furtuna ne va lovi din plin.

— Noua furtună nu are vânturi atât de puternice, Bettam. *N-o* să doboare copacii. Te-ai uitat la măsurătorile mele?

— Ţi-am contestat măsurătorile.

— Dar…

Ellista îşi masă tâmplele. Avea capul ras, ca toţi ceilalţi ardenţi. Părinţii ei spuneau în glumă că se alăturase corpului ardenţilor pur şi simplu fiindcă nu voia să-şi piardă vremea cu aranjatul părului. Încercă să-şi pună dopuri în urechi, dar îi auzea certându-se şi prin ele, aşa că îşi adună din nou lucrurile.

Poate în clădirea de mai jos? Porni pe şirul lung de trepte exterioare, coborând panta de-a lungul unei cărări

împădurite. Înainte să ajungă pentru prima oară la mănăstire, nutrise iluzii cu privire la traiul printre erudiţi. Nu tu certuri. Nu tu politică. Descoperise că nu era adevărat, dar, în general, oamenii o lăsau în pace. Aşa că era norocoasă să se afle aici. Şi-o repetă din nou în timp ce intra în clădirea de la nivelul inferior.

Era practic o grădină zoologică. Zeci de oameni culegând informaţii de la distrestii, discutând, făcând încăperea să zumzăie de conversaţii despre cutare înalt prinţ sau rege. Se opri în uşă, examină tabloul câteva clipe, apoi se răsuci pe călcâie şi ieşi iar afară.

Şi-acum încotro? Porni din nou să urce treptele, apoi încetini. „Probabil ăsta e unicul drum către pace”, îşi zise ea, scrutând adâncurile pădurii.

Pătrunse printre copaci, încercând să nu se gândească la mizerie, la cremlingi şi la faptul că-i putea picura ceva în cap. Nu voia să se avânte prea departe, căci cine ştie ce putea fi acolo? Alese o buturugă fără *prea mult* muşchi pe ea şi se aşeză cu cartea în poală, înconjurată de viaţăspreni săltăreţi.

Încă îi mai auzea pe ardenţi certându-se, dar erau departe. Deschise cartea, decisă să realizeze, în sfârşit, ceva pe ziua în curs.

Wema întoarse spatele avansurilor îndrăzneţe ale Luminlordului Sterling, ascunzându-şi mâna interzisă la piept şi coborându-şi ochii de la chipul lui plăcut. Asemenea afecţiuni, menite să excite o minte insipidă, în mod sigur nu o puteau satisface pe termen lung, căci, deşi atenţiile lui fuseseră odinioară delicii fanteziste care o distraseră în ceasurile libere, acum păreau o expresie a completei lui imprudenţe şi a unor defecte majore de caracter.

— Ce? exclamă Ellista citind. Nu, fată proastă! în sfârşit şi-a mărturisit afecţiunea pentru tine! Nu-ndrăzni să-i întorci spatele acum!

Cum putea ea să accepte justificarea aceasta uşuratică a dorinţelor ei obsesive de odinioară? N-ar fi trebuit, mai

degrabă, să opteze pentru alegerea mai prudentă, recomandată de voinţa neabătută a unchiului ei? Luminlordul Vadam fusese înzestrat cu domenii prin bunăvoinţa înaltului prinţ şi ar fi avut mijloace de trai mai mulţumitoare decât satisfacţiile aflate la dispoziţia unui simplu ofiţer, oricât de bine privit ar fi fost sau oricât de înzestrat de soartă în privinţa caracterului, a trăsăturilor şi a atingerii lui blânde.

Femeia icni.

— Luminlordul *Vadam?* Târfuliţă ce eşti! Ai uitat că l-a aruncat pe tatăl tău la închisoare?

— Wema, declară Luminlordul Sterling, se pare că am înţeles cum nu se poate mai greşit atenţiile tale. Mă simt copleşit de o ruşine adâncă. Voi pleca departe, pe Câmpiile Sfărâmate, şi nu vei mai suferi niciodată chinul prezentei mele.

Se înclină ca un adevărat gentleman, capabil de tot rafinamentul şi respectul cuvenite. Era o implorare mai presus de tot ceea ce ar fi putut pretinde cu îndreptăţire chiar şi un rege, iar prin ea Wema se convinse în legătură cu adevărata natură a privirii Luminlordului Sterling. Simplu, dar pasional. Respectuos în tot ce făcea. Oferea context avansurilor sale anterioare, care acum păreau deodată o deschizătură îndreptăţită într-o armură altminteri sigură, o fereastră a vulnerabilităţii, şi nu un model de zgârcenie.

Când el trase zăvorul uşii, pregătit să-şi facă ieşirea din viaţa ei pentru totdeauna, Wema fu năpădită de o ruşine şi un dor fără pereche, împletite laolaltă ca două iţe încolăcite într-un război ca să alcătuiască o mare tapiserie a dorinţei.

— Aşteaptă! strigă Wema. Dragul meu Sterling, aşteaptă cuvântul meu!

— Da, Sterling, mai bine-ai aştepta, ce furtunile! Ellista se aplecă şi mai mult asupra cărţii şi dădu pagina.

Eticheta i se părea o zădărnicie acum, pierdută pe marea care era nevoia ei de a simţi atingerea lui Sterling. Alergă

spre el şi-şi apăsă pe braţul lui mâna ascunsă în mânecă, pe care o ridică apoi ca să-i mângâie maxilarul puternic.

Era atât de cald în pădure. De-a dreptul sufocant. Fata îşi duse mâna la buze, citind cu ochii mari şi tremurând toată.

O, *de-arfi putut fi încă găsită fereastra din armura lui impozantă şi de-ar fi găsit o rană similară în sinea ei, ca să şi-o lipească de a lui şi să-i ofere accesul la profunzimea sufletului ei. Numai de-ar fi…*

— Ellista? rosti o voce.

— Ali! exclamă ea sărind în picioare, închizând cartea şi răsucindu-se în direcţia sunetului. Ăăă. O! Ardent Urv!

Tânărul ardent siln era înalt, stângaci şi, adesea, enervant de gălăgios. Mai puţin, din câte se pare, când se furişa pe la spatele colegilor săi prin pădure.

— Ce studiai acolo? întrebă el.

— O lucrare importantă, zise ea şi se aşează pe carte. Nimic care să te privească. Ce anume vrei?

— Ăăă…

Bărbatul îşi coborî privirea către trăistuţa ei.

— Tu ai fost ultima care a verificat transcrierile din ediţia colecţionată de Bendthel a cântului-din-zori? Versiunile vechi? Voiam numai să văd cum mai stai.

Cântul-din-zori. Da. La asta lucraseră înainte să vină furtuna şi să le distragă atenţia tuturor. Bătrâna Navani Kholin din Alethkar reuşise cumva să descifreze cântul-din-zori. Povestea ei despre viziuni n-avea nicio noimă – familia Kholin era faimoasă pentru politicile ei netransparente –, dar descoperirea fusese autentică şi le permisese să-şi croiască drum cu lentoare prin vechile texte.

Ellista scotoci în traistă. Extrase trei codice mucegăite şi un teanc de hârtii, acestea din urmă reprezentând munca ei de până acum.

Spre enervarea sa, Urv se aşează pe pământ alături de buşteanul ei şi luă hârtiile pe care i le oferise. Îşi puse traista în poală şi începu să citească.

— Incredibil! zise el după câteva momente. Ai făcut mai multe progrese ca mine.

— Toţi ceilalţi sunt prea ocupaţi să-şi facă griji din pricina furtunii ăleia.

— Păi, *cam ameninţă* să şteargă civilizaţia de pe faţa pământului.

— E o exagerare. Toată lumea exagerează de fiecare dată, la cea mai mică adiere de vânt.

Silnul dădu paginile scrise de ea.

— Ce-i în secţiunea asta? La ce bun să te preocupe atât de tare unde a fost găsit fiecare text? Fiskin a conchis că aceste cărţi în cântul-din-zori s-au răspândit toate dintr-un singur punct central, aşa că nu avem ce concluzii să tragem pornind de la locurile unde au sfârşit prin a ajunge.

— Fiskin era un linge-cizme, nu un erudit, zise Ellista. Uite, aici sunt dovezi *clare* că în tot Rosharul a fost utilizat cândva acelaşi sistem de scriere. Am referinţe din Makabakam, Sela Tales, Alethela… Nu este o diasporă a textelor, ci dovezi reale că ei scriau în mod natural în cântul-din-zori.

— Crezi că vorbeau toţi aceeaşi limbă?

— Nicidecum.

— Dar *Relicvă şi memorie* a lui Jasnah Kholin?

— Nu susţine că vorbeau toţi aceeaşi limbă, ci că ştiau s-o scrie. Este o prostie să presupui că zeci de naţiuni au folosit toate aceeaşi limbă vreme de sute de ani. Este mai logic să fi existat un limbaj codat *scris,* limba erudiţilor, aşa cum acum vei găsi o mulţime de palimpseste scrise în alethi…

— Aha, zise el. Şi pe urmă a sosit o Devastare…

Fata încuviinţă, arătându-i o pagină mai recentă din teancul ei de notiţe.

— Acest limbaj intermediar şi ciudat reprezintă momentul când oamenii au început să folosească scrierea cân- tului-din-zori pentru transcrierea *fonetică* a limbii lor. N-a mers prea bine.

Mai dădu două pagini.

— În fragmentul ăsta, avem una dintre apariţiile timpurii ale rădăcinilor de glife proto-thaylo-vorine şi aici este una care arată o formă thaylenă mai recentă. Mereu ne-am întrebat ce s-a întâmplat cu cântul-din-zori. Cum au putut oamenii să uite să mai citească în propria lor limbă? Ei, acum mi se pare limpede. Când s-a întâmplat asta, limbajul era muribund de milenii. Nu-l vorbeau şi n-o mai făcuseră de generaţii.

— Genial! zise Urv.

Pentru un siln, nu era un ins chiar atât de rău.

— Eu am tradus ce am putut, dar m-am blocat la Fragmentul Covad. Dacă ce ai făcut tu aici este corect, s-ar putea să fie din cauză că acest covad nu este cântul-din-zori autentic, ci o transcriere fonetică a altei limbi străvechi…

Privi în lături, apoi îşi înclină capul. Se uita oare la ea…

O, nu! Se uita la carte, pe care încă era aşezată.

— *Responsabilitatea virtuţii,* citi silnul. Bună carte!

— Ai *citit-o?*

— Am o slăbiciune pentru scrierile epice ale alethilor, zise el neatent, frunzărind hârtiile. Dar chiar ar fi trebuit să-l aleagă pe Vadam. Sterling era un linguşitor şi un milog.

— Sterling este un ofiţer nobil şi virtuos! spuse fata şi miji ochii. Şi *tu* încerci să mă enervezi, ardent Urv!

— Poate.

Tânărul frunzări paginile şi studie un tabel făcut de ea cu variatele forme gramaticale ale cântului-din-zori.

— Am un exemplar din urmare.

— Există o *urmare?*

— Despre sora ei.

— Aia timidă?

— Ajunge la Curte şi trebuie să aleagă între un ofiţer de marină bine făcut, un bancher thaylen şi Mucalitul Regelui.

— Stai puţin! De data asta sunt *trei* bărbaţi diferiţi?

— Urmările trebuie să ofere întotdeauna mai mult, zise el şi-i înapoie teancul de pagini. O să ţi-o împrumut.

— A, da, nu-i aşa? Şi care-i costul acestui gest mărinimos, Luminlord Urv?

— Să mă ajuţi să traduc o secţiune mai încăpăţânată a cântului-din-zori. Unul dintre clienţii mei mi-a dat un termen foarte strict până la care îl aşteaptă.

V enli cobora în spărtură intonând Ritmul Râvnei. Această nouă formă minunată, forma-furtunos, avea mâini puternice, permiţându-i să atârne la zeci de stânjeni în aer fără teama că va cădea.

Platoşa chitinoasă de sub pielea ei era mai puţin masivă decât cea a vechii forme-războinic, dar aproape la fel de eficientă. În timpul convocării Furtunii Eterne, un soldat uman o lovise direct în faţă. Lancea lui îi brăzdase obrazul şi şaua nasului, dar masca armurii chitinoase de dedesubt abătuse arma.

Continuă să coboare pe peretele de piatră urmată de Demid, cândva soţul ei, şi de un grup de prieteni loiali. În mintea ei, intonă Ritmul Autorităţii, o versiune asemănătoare, dar mai puternică a Ritmului Aprecierii. Tot poporul ei putea auzi ritmurile – cadenţe însoţite de tonalităţi –, însă ea nu le mai auzea pe cele de odinioară, obişnuite. Ci numai aceste ritmuri noi, superioare.

Dedesubt se deschidea spărtura, unde apa marilor furtuni sculptase o protuberanţă. Ajunse în cele din urmă pe fund şi ceilalţi se lăsară să cadă în jurul ei, aterizând cu bufnete şi scrâşnete. Ulim cobora pe peretele de piatră. De obicei, sprenul lua forma unui fulger ce se deplasa pe suprafeţe.

Ajuns jos, se transformă din fulger într-o siluetă omenească, cu ochi stranii. Ulim se aşează pe un maldăr de crengi rupte, cu braţele încrucişate şi cu părul lung fluturând într-un vânt invizibil. Ea nu înţelegea de ce un spren trimis de Oroare însuşi trebuia să arate ca un uman.

— E pe aici pe undeva, zise sprenul, arătând cu degetul, împrăştiaţi-vă şi căutaţi!

Venii strânse din dinţi, intonând Ritmul Furiei. Arcuri electrice îi străbătură braţele.

— De ce-ar trebui să-ţi ascult ordinele, sprenule? *Tu* ar trebui să mi te supui!

Ulim o ignoră, ceea ce nu făcu decât să-i aţâţe furia. Însă Demid îi puse mâna pe umăr şi i-l strânse, intonând Ritmul Satisfacţiei.

— Hai cu mine, să căutăm pe-acolo!

Parsha se opri din fredonat şi, alăturându-se lui Demid, se întoarse către sud şi începu să-şi aleagă cărarea printre sfărâmături. Depunerile de crem făcuseră ca fundul spărturii să fie neted, dar furtuna adusese tot felul de gunoaie.

Intonă Ritmul Râvnei. Un ritm rapid şi violent.

— Eu ar trebui să fiu la conducere, Demid. Nu sprenul ăla.

— Eşti la conducere.

— Atunci de ce nu ni se spune nimic? Zeii noştri s-au întors, dar abia dacă i-am zărit. Am făcut sacrificii enorme pentru a dobândi aceste forme şi pentru a crea această furtună măreaţă. Câţi… câţi am pierdut?

Se gândea uneori la asta, în acele momente stranii în care noile ritmuri păreau să bată în retragere. Toată munca ei, întâlnirile tainice cu Ulim, felul în care îşi călăuzise

poporul către forma-furtunos. Le făcuse ca să-şi *salveze* poporul, nu? Dar din zecile de mii de ascultători care luptaseră ca să cheme furtuna, nu mai rămăseseră decât o fracţiune.

Ea şi Demid fuseseră erudiţi. Însă până şi erudiţii merseseră la luptă. Îşi pipăi rana de pe faţă.

— Sacrificiul nostru a meritat să fie făcut, îi zise Demid în Ritmul Batjocurii. Da, am pierdut multi de-ai noştri, dar umanii căutau să ne extermine. Măcar în felul ăsta o parte din poporul nostru a supravieţuit şi acum avem atâta putere!

Avea dreptate. Şi, dacă era să recunoască cinstit, dintotdeauna îşi dorise o formă a puterii. Şi acum dobândise una, capturând înăuntrul ei un spren, în furtună. Nu era unul din specia lui Ulim, fireşte. Pentru schimbarea formelor se foloseau spreni inferiori. Uneori simţea adânc înăuntrul ei pulsaţia celui cu care se legase.

Oricum, transformarea asta îi oferise mari puteri. Pentru Venii, binele poporului ei fusese întotdeauna pe locul doi. Acum era prea târziu să aibă mustrări conştiinţă.

Reveni la Ritmul Râvnei. Demid zâmbi şi o strânse din nou de umăr. Împărtăşiseră ceva odinioară, în zilele în care adoptaseră forma-soţ. Acele pasiuni prosteşti, care îţi distrăgeau atenţia, nu erau ceea ce simţeau acum şi niciun ascultător zdravăn la minte nu şi le-ar fi dorit. Dar amintirea lor crea o legătură.

Îşi croiră drum printre resturi, trecând pe lângă câteva cadavre proaspete ale umanilor, îndesate într-o crăpătură din stâncă. Era bine că le vedea. Era bine să-şi aducă aminte că poporul ei ucisese mulţi, în ciuda pierderilor îndurate.

— Venii! Uite! zise Demid.

Sări peste un buştean provenit de la un pod mare de lemn, care se înţepenise în centrul spărturii. Ea îl urmă, mulţumită de forţa ei. Probabil că avea să şi-l amintească întotdeauna pe Demid drept eruditul deşirat care fusese

înaintea schimbării, dar se îndoia că vreunul dintre ei s-ar fi întors de bunăvoie la asta. Formele puterii erau pur şi simplu prea îmbătătoare.

Odată ce sări peste buştean, văzu ce zărise parshul: o siluetă prăbuşită lângă peretele spărturii, cu capul plecat, acoperit de coif. O Cristalsabie de forma unor flăcări încremenite se înălţa lângă ea, înfiptă în solul stâncos.

— Eshonai! în sfârşit!

Cântăreaţa sări de pe buştean, aterizând lângă Demid. Sora ei părea la capătul puterilor. De fapt, nu mişca deloc.

— Eshonai? zise Venii, îngenunchind lângă ea. Te simţi bine? Eshonai?

Apucă de umeri silueta în Armură şi o zgâlţâi uşor.

Capul i se clătină moale.

Venii simţi că îngheaţă. Demid ridică viziera lui Eshonai cu o mişcare solemnă, dând la iveală o faţă cenuşie cu ochii morţi.

„Nu… Eshonai…”

— Aha! zise vocea lui Ulim. Excelent!

Sprenul se apropie pe peretele stâncos ca un fulger ramificat înaintând prin piatră.

— Demid, mâna ta!

Bărbatul ridică supus mâna, cu palma deschisă, şi Ulim ţâşni de pe perete în mâna lui, unde luă formă umană.

— Hmm. Armura pare complet epuizată. E crăpată de-a lungul spatelui, din câte văd. Ei bine, se spune că se poate reface singură, chiar şi acum, când a fost despărţită de stăpânul ei de odinioară.

— Armura, zise încet Venii, amorţită. Voiai Armura.

— Ei, şi Sabia, normal. Din ce alt motiv am căuta un cadavru? Tu… O, tu credeai că mai *trăieşte?*

— Când ai zis s-o căutăm pe sora mea, am crezut… zise Venii.

— Da, se pare că s-a înecat în potopul adus de furtună, spuse Ulim, scoţând un sunet ca un ţâţâit din limbă. A înfipt

sabia în stâncă şi s-a ţinut de ea ca să n-o ia apa, dar n-a putut să respire.

Venii intonă Ritmul Celor Pierduti.

Era unul din ritmurile vechi, inferioare. Nu reuşise să le mai găsească după transformare şi nu ştia cumde-l nimerise pe acesta. Tonul lui solemn şi trist i se părea distant.

— Eshonai? şopti ea şi înghionti din nou cadavrul.

Demid scoase un icnet. Era tabu să atingi cadavrele celor căzuţi. Vechile cântece povesteau despre vremuri în care umanii spintecau cadavrele ascultătorilor în căutare de inimi-nestemate. În schimb, calea lor era să-i lase în pace pe răposaţi.

Parsha privi în ochii morţi ai lui Eshonai. „Tu erai vocea raţiunii”, îşi zise ea. „Erai cea care mă contrazicea. Tu… tu trebuia să mă ţii cu picioarele pe pământ. Ce-o să mă fac fără tine?”

— Ei, copii, haideţi să-i dăm jos Armura! spuse Ulim.

— Dă dovadă de respect! se răsti Venii.

— Respect pentru ce? Este mai bine că a murit.

— Mai bine? exclamă Venii. *Mai bine?* Se ridică, înfruntând micuţul spren din palma lui Demid. Este sora mea. Este unul dintre cei mai măreţi războinici ai noştri. O inspiraţie şi o martiră!

Ulim dădu ochii peste cap în mod exagerat, ca şi cum ar fi fost deranjat – şi plictisit – de dojana ei. Cum *îndrăznea?* Nu era decât un spren. Trebuia să fie *servitorul* ei.

— Transformarea surorii tale nu a mers cum trebuie, spuse el. S-a împotrivit şi, în cele din urmă, am fi pierdut-o. N-a fost niciodată devotată cauzei noastre.

Venii intonă Ritmul Furiei, vorbind tare şi sacadat.

— Să nu mai spui aşa ceva! Eşti un spren! Rostul tău e să serveşti!

— Şi asta şi fac.

— Atunci trebuie să mi te supui!

— Ţie? Ulim izbucni în râs. Copilă, de cât timp purtaţi voi războiul vostru mititel împotriva umanilor? De trei-pa- tru ani?

— De şase ani, sprenule, răspunse Demid. Şase ani lungi şi sângeroşi.

— Vreţi să ghiciţi de când ducem *noi* războiul ăsta? întrebă Ulim. Daţi-i drumul! ghiciţi! Aştept.

Parsha clocotea.

— Nu contează…

— O, ba contează, zise Ulim, iar silueta lui roşie se electriză. Ştii cum să conduci armate, Venii? Nişte armate *adevărate?* Să aprovizionezi trupele pe un front lung de sute de mile? Ai amintiri şi experienţe care se întind pe eoni întregi?

Ea îl privi furioasă.

— Conducătorii noştri ştiu exact ce fac, continuă sprenul. Lor le arăt supunere. Dar *eu* sunt cel care a evadat, sprenul izbăvirii. Nu-s obligat să-ţi dau ascultare ţie.

— O să fiu regină, zise Venii în Ritmul Ranchiunei.

— Dacă supravieţuieşti? Poate. Dar sora ta? Ea şi ceilalţi l-au trimis pe asasinul ăla să-l omoare pe regele uman *anume* ca să împiedice revenirea noastră. Poporul tău este unul de trădători, Venii, deşi eforturile tale personale te reabilitează. Dacă eşti înţeleaptă, este posibil să ai parte şi de alte binecuvântări. Pân-atunci, scoate armura surorii tale, varsă lacrimi şi fii gata să te caţări înapoi. Platourile sunt pline de umani care duhnesc a Onoare. Trebuie să plecăm şi să vedem ce vor străbunii voştri să facem.

— Străbunii noştri? Ce-are asta de-a face cu morţii? întrebă Demid.

— Totul, având în vedere că ei sunt cei care conduc, răspunse Ulim. Armura. *Acum!*

Zbură spre perete luând forma unui fulger mic şi se îndepărtă.

Venii intonă Ritmul Batjocurii ca reacţie la felul în care fusese tratată, apoi, sfidând tabuurile, îl ajută pe Demid să

scoată Cristalarmura. Sprenul reveni cu ceilalţi şi le porunci să adune piesele acesteia.

Plecară, lăsând-o pe Venii să aducă Sabia. O scoase din piatră, dar ezită, privind cadavrul surorii sale, care zăcea numai în îmbrăcămintea căptuşită de sub armură.

Simţi ceva trezindu-se în ea. Auzi din nou, ca de departe, Ritmul Celor Pierduţi. Jalnic, lent, cu o cadenţă rară.

— Eu… zise Venii. În sfârşit, nu mai sunt silită să te ascult cum mă faci nesăbuită. Nu trebuie să-mi mai fac griji că o să mă împiedici. Pot să fac ce vreau.

Gândul o îngrozi.

Se răsuci să plece, dar zări ceva ce o făcu să se oprească. Ce era sprenul mititel care se târâse afară de sub cadavrul lui Eshonai? Semăna cu o biluţă de foc incandescent. Emana inele luminoase mici şi ţâra după el o trenă. Ca o cometă.

— Tu ce eşti? întrebă Venii în Ritmul Ranchiunei. Husss!

Plecă, lăsând cadavrul surorii ei pe fundul spărturii, dezbrăcat şi singur. Hrană fie pentru un demon al spărturilor, fie pentru o furtună.

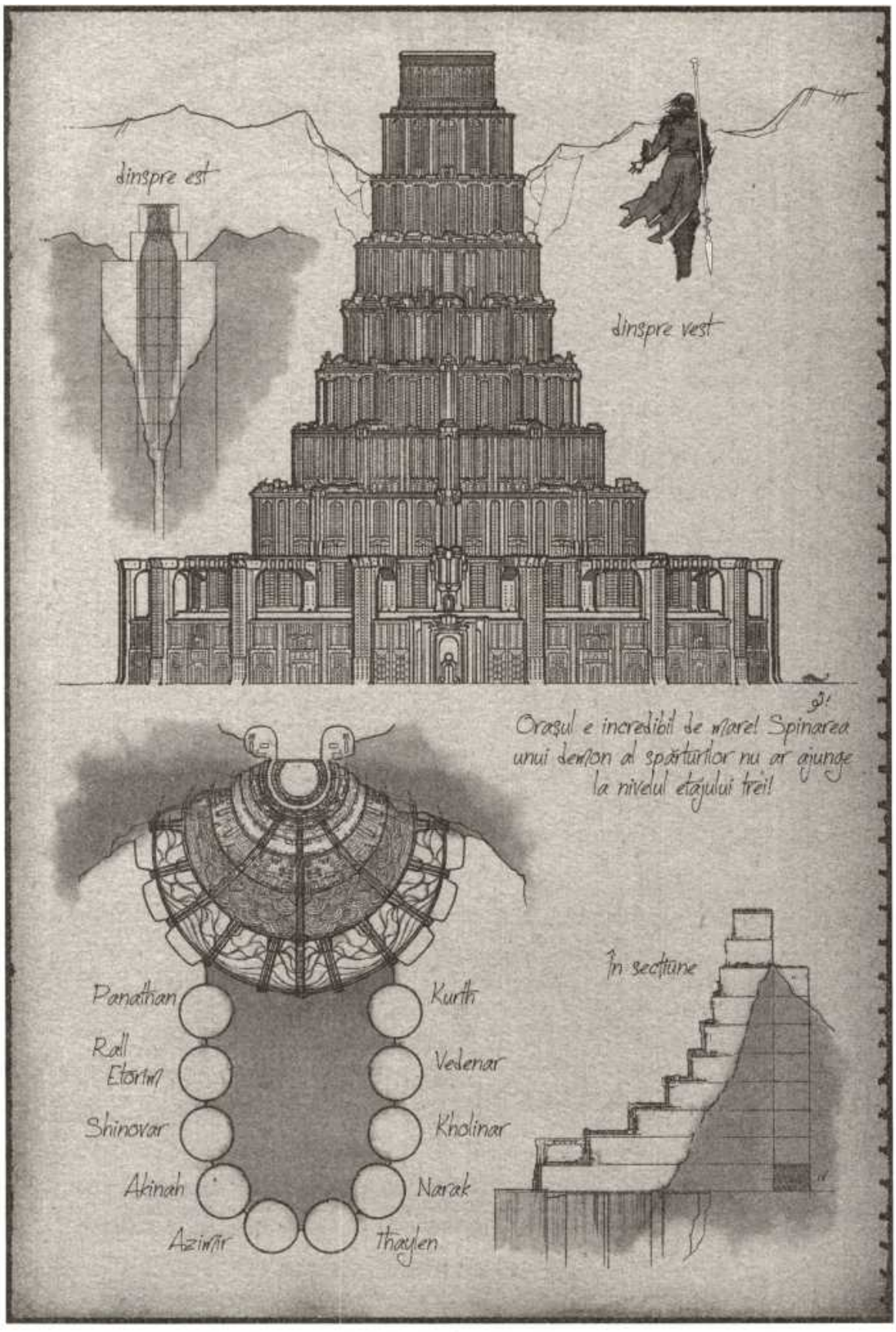
dinspre est
dinspre vest
Orașul e incredibil de mare! Spinarea unui demon al spărturilor nu ar ajunge la nivelul etajului trei!
Panathan
Kurth
Rall Etorim
Vedenar
Shinovar
Kholinar
Akinah
Narak
Azimar
Thaylen
În secțiune

Dragă Cephandrius,

Fireşte că am primit mesajul tău.

Jasnah era în viaţă.

Jasnah Kholin chiar era *în viaţă.*

Shallan ar fi trebuit să se odihnească după încercarea prin care trecuse, deşi, de fapt, podarii fuseseră cei care luptaseră. Ea nu făcuse decât să atingă un spren străvechi. Cu toate acestea, îşi petrecu ziua următoare în camera ei, desenând şi cugetând.

Reîntoarcerea tinerei Kholin aprinsese ceva în ea. Cândva, desenele ei fuseseră mai analitice, incluzând note şi explicaţii alături de schiţe. În ultimul timp nu desenase decât pagină după pagină de imagini contorsionate.

Ei bine, fusese pregătită ca erudită, nu? N-ar fi trebuit doar să deseneze. Ar fi trebuit să analizeze, să extrapoleze, să speculeze. Aşa că se apucă să-şi consemneze amănunţit experienţele cu Nefăcuta.

Adolin şi Palona o vizitară separat şi până şi Dalinar veni să vadă ce face, în timp ce Navani ţâţâi şi o întrebă de sănătate. Shallan le îndură vizitele, apoi reveni nerăbdătoare la desenele ei. Erau multe întrebări. De ce reuşise să alunge făptura? Ce însemnau creaţiile acesteia?

Deasupra cercetărilor ei plutea însă un unic aspect intimidant. Jasnah era în viaţă.

Furtuni… Jasnah era în viaţă!

Asta schimba *totul.*

În cele din urmă, Shallan nu mai îndură să stea închisă. Deşi Navani îi spusese că fiica ei plănuia s-o viziteze mai târziu, tânăra se spălă şi se îmbrăcă, apoi îşi aruncă taşca pe umăr şi plecă în căutarea ei. Trebuia să ştie *cum* supravieţuise Jasnah.

De fapt, în timp ce străbătea coridoarele Urithirului, tulburarea îi crescu. Tânăra Kholin pretindea că priveşte întotdeauna lucrurile dintr-o perspectivă logică, dar avea o înclinaţie spre teatral care rivaliza cu a oricărui povestitor. Shallan îşi amintea prea bine noaptea aceea din Kharbranth când Jasnah momise nişte hoţi şi apoi se descotorosise de ei într-o manieră uimitoare şi brutală.

Jasnah nu se mulţumea doar să-şi demonstreze punctele de vedere. Voia să ţi le vâre în cap, cu o înfloritură şi o epigramă succintă. De ce nu comunicase prin distrestie ca să-i anunţe pe toţi că supravieţuise? Furtuni, unde/z/sese în tot timpul ăsta?

Câteva întrebări puse ici-colo o conduseră pe Shallan înapoi la groapa cu scări în spirală. Paznici în uniforma albastră a Casei Kholin îi confirmară că Jasnah era jos, aşa că începu coborârea trudnică pe trepte şi fu surprinsă să constate că aceasta nu-i provoca nicio anxietate. De fapt… senzaţia apăsătoare pe care o încercase de când sosiseră în turn părea să se fi risipit. Nici urmă de teamă, de sentimentul acela imprecis că ceva e în neregulă. Cauza lui fusese fiinţa pe care o izgonise ea. Cumva, aura ei impregnase întregul turn.

La baza scărilor, descoperi alţi soldaţi. În mod evident, Dalinar voia ca locul să fie bine păzit. Ea una sigur n-avea să se plângă de asta. O lăsară să treacă fără incidente, făcându-i plecăciuni şi murmurând: „Luminoasa Radiantă.”

Străbătu holul cu mozaicuri, pe care felinare cu sfere, aşezate la baza pereţilor, îl umpleau cu o lumină plăcută. După ce trecu de cele două biblioteci pustii aflate de o parte şi de alta a holului, auzi voci care pluteau către ea de undeva din faţă. Pătrunse în încăperea unde o înfruntase pe Mama Miez-de-Noapte şi văzu pentru prima oară cum arăta locul când *nu era* acoperit de întunericul zvârcolitor.

Coloana de cristal din centru era într-adevăr incredibilă. Nu era o unică nestemată, ci o sumedenie, contopite laolaltă: smaralde, rubine, topaze, safire… Toate cele zece soiuri păreau să fi fost transformate într-o singură coloană groasă, înaltă de trei stânjeni. Furtuni… cum ar fi arătat dacă toate nestematele alea ar fi fost *impregnate,* şi nu înnegurate ca acum?

Aproape de celălalt capăt al încăperii, un grup numeros de soldaţi stătea lângă o baricadă, privind în tunelul prin care dispăruse Nefăcuta. Jasnah dădea ocol coloanei, cu mâna liberă lipită de cristal. Prinţesa era îmbrăcată în roşu, cu buzele vopsite ca să se potrivească cu veşmântul, iar părul îi era ridicat în creştet şi fixat cu ace de păr în formă de săbii cu rubine pe măciuliile mânerelor.

Furtuni! Era perfectă. O siluetă apetisantă, cu piele cafenie specifică alethilor, ochi violet deschis şi nicio şuviţă de culoare nelalocul ei în părul negru ca noaptea. S-o facă pe Jasnah Kholin la fel de frumoasă pe cât era de deşteaptă era unul dintre cele mai incorecte lucruri pe care le săvârşise Atotputernicul.

Shallan şovăi în prag, simţindu-se aproape la fel ca atunci când o zărise pe Jasnah pentru prima oară, în Khar- branth. Nesigură, copleşită şi – dacă era să fie cinstită – incredibil de invidioasă. Indiferent prin ce încercări trecuse, Jasnah arăta la fel ca de obicei. Lucru remarcabil, ţinând cont că, ultima oară când o văzuse, zăcea pe podea inconştientă, în timp ce un bărbat îi înfigea un cuţit în piept.

— Mama crede că ăsta trebuie să fie un soi de fabrial incredibil de complicat, zise Luminoasa Kholin cu o mână

pe coloană, fără s-o privească. Este o presupunere logică. Mereu am crezut că strămunii noştri aveau acces la tehnologii măreţe şi minunate. Cum altfel să explici Cristalsăbiile şi Cristalarmurile?

— Dar… Luminăţie, Cristalsăbiile nu sunt fabriale, spuse Shallan. Sunt spreni transformaţi ca urmare a legăturii.

— La fel şi fabrialele, oarecum, zise Jasnah. Ştii cum se confecţionează, nu?

— Doar vag.

Aşa decurgea reîntâlnirea lor? Ca o prelegere? Ce *potriviti*

— Capturezi un spren şi-l închizi într-o nestemată făcută anume. Artifabrialistele au descoperit că anumiţi stimuli vor provoca anumite răspunsuri din partea sprenilor. De exemplu, focsprenii emană căldură şi, lipind metalul de un rubin în care e un focspren, poţi spori sau reduce căldura.

— Este…

— Incredibil?

— *Oribil,* zise Shallan.

Ştiuse câte ceva despre asta, dar, privită în faţă, ideea o îngrozea.

— Luminăţie, facem sprenii *prizonierii*

— Nu este mai rău decât să pui un chull să tragă la căruţă.

— Sigur, dacă pentru a determina chullul să tragă la căruţă ar trebui mai întâi să-l închizi pentru totdeauna într-o ladă.

De pe fusta ei, Model zumzăi aprobator. Jasnah se mulţumi să ridice dintr-o sprânceană.

— Copilă, sunt spreni şi spreni, zise ea şi puse din nou mâna pe coloană. Desenează-mi asta! Asigură-te că redai corect culorile şi proporţiile, dacă eşti drăguţă.

Nonşalanţa cu care presupunea că-i poate da ordine fu pentru Shallan ca o palmă peste obraz. Ce era ea, servitoare, ca să i se poruncească aşa?

„Da”, răspunse o parte a ei. „Exact *asta* eşti. Eşti pupila lui Jasnah.” Privită în această lumină, cererea nu mai era atât de neobişnuită, dar, comparativ cu felul în care se obişnuise să fie tratată, era…

Ei bine, nu merita să se simtă jignită şi ar fi trebuit să accepte. Furtuni, de când devenise aşa sensibilă? îşi scoase blocul de desen şi se apucă de treabă.

— M-am bucurat să aflu că ai reuşit să ajungi aici singură, zise Jasnah. Îmi cer scuze pentru ce s-a întâmplat pe *Plăcerea Vântului.* Lipsa mea de prevedere a provocat moartea multor persoane şi, fără îndoială, ţi-a adus tot felul de greutăţi. Te rog să accepţi scuzele mele!

Desenând, Shallan ridică din umeri.

— Te-ai descurcat *foarte* bine, continuă tânăra Kholin. Imaginează-ţi uimirea mea când am ajuns pe Câmpiile Sfărâmate şi am descoperit că tabăra se mutase deja în turnul ăsta. Ceea ce ai realizat este genial, copilă. Deşi va trebui să mai discutăm despre grupul care a încercat din nou să mă asasineze. Duhurile însângerate vor începe în mod sigur să te ia la ochi şi pe tine, acum că te apropii de Idealurile finale.

— Eşti sigură că Duhurile însângerate au atacat corabia?

— Bineînţeles. O privi pe Shallan şi colţurile gurii i se lăsară. Copila mea, eşti sigură că te simţi suficient de bine ca să umbli prin turn? Pari neobişnuit de rezervată.

— Sunt bine.

— Eşti nemulţumită din cauză că am păstrat anumite secrete.

— Luminăţie, toţi avem nevoie de secrete. Eu ştiu asta mai bine ca oricine. Dar ar fi fost drăguţ dacă ne-ai fi dat de ştire că trăieşti.

„Presupuneam că pot să fac faţă singură la toate astea, ba chiar că aveam să *fiu nevoită* să le fac faţă singură. Şi, când colo, tu erai pe drum încoace ca să dai iarăşi totul peste cap.”

— N-am avut ocazia s-o fac decât atunci când am ajuns în tabără şi am decis că nu puteam risca, zise Jasnah. Eram obosită şi lipsită de apărare. Dacă Duhurile însângerate ar fi vrut să mă dea gata, ar fi putut-o face fără bătaie de cap.

Am decis că, dacă toţi mă mai credeau moartă alte câteva zile, asta nu avea să le sporească prea tare suferinţele.

— Dar cum ai supravieţuit, mai întâi de toate?

— Copilă, sunt o Altchemătoare.

— Sigur că da. O Altchemătoare, Luminăţie. Ceva ce n-ai explicat niciodată. Un cuvânt pe care nu l-ar recunoaşte nimeni, cu excepţia celor mai dedicate erudite în materie de ezoteric! Asta explică tot!

Dintr-un motiv necunoscut, Jasnah zâmbi.

— Toţi Radianţii au o legătură cu Umbremarul, zise ea. Sprenii noştri acolo-şi au originea, iar legăturile noastre ne contopesc cu ei. Dar ordinul meu are un talent deosebit de a se deplasa de pe un tărâm pe altul. Am reuşit să trec în Umbremar ca să scap de asasinii mei.

— Şi asta te-a ajutat să supravieţuieşti cu cuţitul ăla în piept?

— Nu, răspunse Jasnah. Dar sunt convinsă că până acum ai descoperit ce poate face nişte Lumină de Furtună când vine vorba de răni?

Sigur că aflase şi ar fi putut probabil să ghicească şi singură toate astea. Însă, din cine ştie ce motiv, nu voia să accepte. Voia să rămână supărată.

— Adevărata dificultate n-a fost să scap, ci *să mă întorc,* zise prinţesa. Cu puterile mele îmi este uşor să mă transfer în Umbremar, dar să revin pe tărâmul nostru nu-i un fleac. A trebuit să găsesc un punct de trecere – un loc unde Umbremarul şi lumea noastră se ating – ceea ce este mult, mult mai dificil decât s-ar crede. E… e ca şi cum într-o direcţie ai merge la vale, dar ca să te întorci ai merge la deal.

Ei bine, poate că întoarcerea ei avea să mai uşureze presiunea de pe umerii lui Shallan. Jasnah putea fi

„Luminoasa Radiantă”, iar Shallan putea fi… ce-o fi fost ea.

— Trebuie să mai stăm de vorbă, spuse prinţesa. Vreau să aud povestea descoperirii Urithirului din perspectiva ta şi cu toate amănuntele. Şi presupun că ai schiţe cu parshii transformaţi? Astea ne vor spune multe. Ăăă… mi se pare că odinioară am subapreciat utilitatea talentului tău artistic. Acum am motive să mă consider necugetată din pricina acestei presupuneri.

— Nu-i nimic, Luminăţie, zise pupila oftând, în timp ce continua să deseneze coloana. Pot să-ţi ofer tot ce ai cerut şi avem *o mulţime* de lucruri de discutat.

Dar cât avea să-i poată povesti? Cum ar fi reacţionat Jasnah, de exemplu, dacă ar fi aflat că Shallan avusese de-a face cu Duhurile însângerate?

„Nu-i ca şi cum ai fi membră a organizaţiei lor”, îşi spuse ea. „Mai degrabă *îi foloseşti* pentru informaţii.” Tinerei Kholin o asemenea idee ar fi putut să i se pară admirabilă.

Chiar şi-aşa, nu se simţea nerăbdătoare să abordeze subiectul.

— Mă simt pierdută, zise Jasnah.

Shallan îşi ridică nasul din desen şi o descoperi privind din nou coloana, în timp ce vorbea încet, ca pentru sine.

— Atâţia ani am fost în avangardă, spuse prinţesa. Mă poticnesc şi eu o dată şi descopăr că trebuie să mă zbat ca să rămân pe linia de plutire. Viziunile pe care le are unchiul meu… reînfiinţarea Radiantilor în absenta mea… Vântalergătorul ăla. Ce părere ai despre el, Shallan? Mi se pare că este cam aşa cum mi-am imaginat ordinul lui, dar nu l-am întâlnit decât o dată. Totul s-a petrecut atât de repede! După atâta vreme în care am bâjbâit prin întuneric, totul iese la lumină şi, în ciuda anilor mei de studii, înţeleg atât de puţine!

Pupila continuă să deseneze. Era plăcut să i se reamintească faptul că, în ciuda deosebirilor dintre ele, erau unele lucruri pe care ea şi Jasnah le aveau în comun.

Îşi dorea numai ca ignoranţa să nu fi fost în capul listei.

I-am remarcat sosirea de îndată, la fel cum ţi-am remarcat numeroasele intruziuni pe teritoriul meu.

ZA *sosit momentul,* zise Părintele Furtunii.

Totul în jur se întunecă şi Dalinar se pomeni într-un spaţiu aflat între lumea lui şi viziuni. Un loc cu un cer negru şi un sol stâncos şi alb ca osul, ce se întindea la infinit. Forme alcătuite din fum se infiltrau prin solul stâncos, se ridicau în jurul lui şi dispăreau. Erau obiecte banale. Un scaun, o vază, un mugure-de-stâncă. Uneori şi oameni.

ESTE ÎN PUTEREA MEA. Eternă şi vastă, vocea Părintelui Furtunii făcea locul să se cutremure. REGINA THAYLE- NĂ. FURTUNA MEA Îl LOVEŞTE ORAŞUL CHIAR ACUM.

— Bine, zise Dalinar. Acum, te rog, dă-i viziunea!

Fen urma să aibă parte de viziunea în care Cavalerii Radianţi coborau din cer ca să salveze un sătuc de o forţă stranie şi monstruoasă. Prinţul voia ca ea să-i vadă cu ochii ei»

pe Cavalerii Radianţi aşa cum fuseseră odinioară. Virtuoşi, protectori.

UNDE S-O PUN? întrebă Părintele Furtunii.

— Acolo unde m-ai pus şi pe mine prima oară, zise Dalinar. În casă. Cu familia.

ŞI TU?

— O să observ şi după asta o să vorbesc cu ea.

TREBUIE SĂ IEI PARTE LA ÎNTÂMPLĂRI, zise Părintele Furtunii cu încăpăţânare în glas. TREBUIE SĂ JOCI ROLUL CUIVA. AŞA MERG LUCRURILE.

— Bine! Alege pe cineva! Dar, dacă e posibil, fă ca Fen să vadă că sunt eu şi, la fel, şi eu s-o văd pe ea. Pipăi sabia pe care o purta la centură. Şi poţi să mă laşi să păstrez asta? Aş prefera să nu mai fiu silit să lupt cu vătraiul.

Părintele Furtunii tună enervat, dar nu se împotrivi. Câmpia nesfârşită de piatră albă dispăru.

— Ce-a fost locul ăla? întrebă Ghimpele Negru.

NU ESTE UN LOC.

— Dar orice altceva apare în viziuni este real. Deci de ce ăsta…

NU ESTE UN LOC, insistă Părintele Furtunii.

Dalinar tăcu, lăsându-se capturat de viziune.

MI L-AM IMAGINAT, zise mai blând Părintele Furtunii, ca şi cum ar fi recunoscut ceva stânjenitor. FIECARE LUCRU ARE UN SUFLET. O VAZĂ, UN ZID, UN SCAUN. ŞI CÂND O VAZĂ SE SPARGE, EA POATE MURI ÎN TĂRÂMUL FIZIC, DAR PENTRU UN TIMP SUFLETUL EI ÎŞI AMINTEŞTE CE A FOST. AŞA CĂ TOATE LUCRURILE MOR DE DOUĂ ORI. MOARTEA EI FINALĂ ESTE ATUNCI CÂND OAMENII UITĂ CĂ A FOST O VAZĂ ŞI SE GÂNDESC NUMAI LA CIOBURI. ÎMI IMAGINEZ CĂ ATUNCI VAZA PLUTEŞTE, CU CONTURUL DESTRĂmându-i-se ÎN NIMICNICIE.

Prinţul nu-l mai auzise niciodată pe Părintele Furtunii într-o dispoziţie atât de filosofică. Nu-şi imaginase că era posibil ca un spren – fie şi un puternic spren al marilor furtuni – să viseze.

Dalinar se pomeni rostogolindu-se prin aer.

Scoase un ţipăt panicat şi dădu din braţe. Lumina violet a celei dintâi luni scălda pământul aflat foarte departe sub el. Stomacul îi făcea tumbe şi hainele îi fluturau în vânt. Continuă să ţipe până când îşi dădu seama *ca,* de fapt, solul nu se apropia niciun pic.

Nu *cădea. Zbura!* Simţea rezistenţa aerului în creştet, nu pe faţă. Şi, în acel moment, observă că trupul îi strălucea, emanând Lumină de Furtună. Insă nu o simţea în el: nici furia clocotindu-i în vine, nici impulsul de a acţiona.

Privi înainte, apărându-şi faţa de vânt. Înaintea lui zbura un Radiant, splendid în armura albastră şi strălucitoare, cu lumina răzbătând mai puternic pe la margini şi în adâncituri. Bărbatul privea peste umăr către Dalinar, fără îndoială din pricina ţipetelor lui.

Prinţul îl salută ca să arate că era totul în regulă. Bărbatul în armură încuviinţă şi privi din nou înainte.

„E un Vântalergător”, îşi zise el punând piesele laolaltă. „Am luat locul însoţitoarei lui, o Radiantă.” Îi mai văzuse pe cei doi în viziune: veneau în zbor să salveze satul. Nu se mişca din proprie iniţiativă: Vântalergătorul o Ancorase pe Radiantă în văzduh, aşa cum făcuse Szeth cu Dalinar în timpul Bătăliei de la Narak.

Încă-i mai venea greu să accepte că nu cădea şi în stomacul lui persista un gol. Încercă să se gândească la altceva. Purta o uniformă cafenie nefamiliară, deşi remarcă mulţumit că păstrase sabia la şold, aşa cum ceruse. Dar de ce nu avea Cristalarmura? în viziunea lui, femeia purtase una care emana o lumină chihlimbarie. Oare acesta era rezultatul încercării Părintelui Furtunii de a-l înfăţişa cu propriul lui chip dinaintea lui Fen?

Dalinar tot nu ştia de ce Armurile Radianţilor străluceau, iar Cristalarmurile moderne nu. Oare Armurile străvechi erau cumva „însufleţite”, aşa cum era cazul cu Săbiile Radianţilor?

Poate reuşea să afle de la Radiantul din faţa lui. Dar trebuia să-şi formuleze întrebările cu prudenţă. Toţi îl

vedeau pe prinţ cu chipul Radiantei pe care o înlocuise şi, dacă întrebările lui s-ar fi dovedit necaracteristice, n-ar fi reuşit decât să-i zăpăcească pe oameni în loc să capete răspunsuri.

— Cât de departe suntem? întrebă Dalinar.

Sunetul se pierdu în vânt, aşa că strigă mai tare, atrăgându-i atenţia tovarăşului său.

— Nu mai avem mult de-acum! îi strigă bărbatul ca răspuns, cu vocea răsunându-i în interiorul coifului, care emana o strălucire albastră mai ales la margini şi prin fanta pentru ochi.

— Cred că-i ceva în neregulă cu armura mea! răcni prinţul. Nu pot să-mi fac coiful să se retragă.

Drept răspuns, celălalt Radiant şi-l făcu pe al lui să dispară. Dalinar întrezări un mic abur luminos sau o ceaţă.

Sub coif, bărbatul avea pielea întunecată şi părul negru şi creţ. Ochii lui emanau o lumină albastră.

— Să se retragă? strigă el. Nici nu ţi-ai chemat încă armura. A trebuit s-o expediezi ca să te pot Ancora.

„O!” îşi zise Dalinar.

— Mai devreme, voiam să zic. Nu a dispărut când am vrut.

— Atunci discută cu Harkaylain sau cu sprenul tău, spuse Vântalergătorul şi se încruntă. Va fi o problemă pentru misiunea noastră?

— Nu ştiu, dar mi-a distras atenţia. Spune-mi încă o dată cum ştim încotro mergem şi ce cunoaştem despre făpturile cu care vom lupta?

Se crispă auzind cât de stângace-i fuseseră cuvintele.

— Fii pur şi simplu gata să mă susţii împotriva Esenţei Nopţii şi să foloseşti Regenerarea pe oricine-i rănit.

— Dar…

O să-ţi fie greu să capeţi răspunsuri utile, Fiu al lui Onoare, tună Părintele Furtunii. *Aceştia nu au suflet sau minte. Sunt recreaţi prin voinţa lui Onoare şi nu deţin amintirile oamenilor în carne şi oase care au fost.*

— Sigur putem afla câte ceva, zise Dalinar încet.

Au fost creaţi numai ca să transmită anumite idei. Orice insistenţă de a afla mai multe nu va face decât să dezvăluie superficialitatea acestei faţade.

Asta îi aminti de oraşul fals pe care îl vizitase în timpul primei sale viziuni, versiunea distrusă a Kholinarului care era mai degrabă decor scenic decât realitate. Dar în mod sigur *erau* lucruri pe care le putea afla, lucruri pe care Onoare poate nu intenţionase să le includă, dar, din întâmplare, o făcuse.

„Trebuie să le aduc aici pe Navani şi pe Jasnah”, îşi zise el. „Să le las să cerceteze re-creaţii ăştia.”

Ultima dată când fusese în această viziune, Dalinar luase locul unui bărbat pe nume Heb: un soţ şi un tată care îşi apărase familia având drept armă un simplu vătrai. Îşi amintea lupta lui disperată cu o fiară cu pielea uleioasă, de culoarea nopţii. Luptase, sângerase, agonizase. Îşi petrecuse ceea ce i se păruse o eternitate străduindu-se – şi în cele din urmă nereuşind – să-şi protejeze soţia şi fiica.

Ce amintire personală! Aşa falsă cum era, o *trăise.* De fapt, văzând mica aşezare dinaintea lui – în laitul creat de o culme stâncoasă lată –, Dalinar se simţi năpădit de emoţii. Era o ironie dureroasă că avea sentimente atât de vii faţă de acest loc şi faţă de aceşti oameni, în timp ce amintirile despre Evi erau ceţoase şi confuze.

Vântalergătorul îl încetini apucându-l de braţ. Se opriră amândoi în văzduh, plutind deasupra câmpiilor pietroase din afara satului.

— Uite!

Bărbatul îi arătă câmpia din jurul aşezării, năpădită de creaturi negre cu forme stranii. De mărimea unor topor-copoi, aveau o piele uleioasă care reflecta lumina lunii. Deşi se deplasau pe toate cele şase picioare, nu semănau cu niciun animal creat de natură. Aveau picioare subţiri ca cele ale unui crab, dar trupuri bulboase şi capete sinuoase,

lipsite de trăsături, cu excepţia unei despicături înţesate cu dinţi negri care le ţinea loc de gură.

Shallan înfruntase sursa acestor creaturi în adâncul de sub Urithiru. De atunci, ştiind că unul dintre Nefăcuţi fusese ascuns în măruntaiele turnului, Dalinar dormise un somn tot mai neliniştit în fiecare noapte. Oare şi ceilalţi opt dădeau târcoale prin împrejurimi?

— Cobor eu primul, ca să le atrag atenţia, zise Vântalergătorul. Tu intră în aşezare şi ajută-i pe locuitori. Bărbatul îşi apăsă palma pe trupul prinţului. O să începi să cazi în vreo treizeci de secunde.

Vântalergătorul îşi făcu coiful să apară şi plonjă către monştri. Dalinar şi-l aminti coborând în viziunea lui anterioară: ca o stea căzătoare venită să-i salveze pe el şi familia lui.

— Cum? îi şopti el Părintelui Furtunii. Cum primim armura?

Rosteşte Cuvintele!

— Ce cuvinte?

Fie le vei şti, fie nu le vei şti.

Grozav!

Dalinar nu văzu dedesubtul său nici urmă de Taffa sau de Seeli – familia pe care o apărase. În versiunea lui fuseseră afară, dar fuga lor fusese opera lui. Nu era sigur cum se desfăşurase viziunea de data asta.

Furtuni! Nu plănuise lucrurile foarte bine, nu-i aşa? în mintea sa, îşi imaginase că o va întâlni pe regina Fen şi-o va ajuta, asigurându-se că nu era expusă prea multor pericole. Când colo, pierduse vremea zburând încoace.

Ce prostie! Trebuia să înveţe să spună mai clar ce vrea, când vorbea cu Părintele Furtunii.

Prinţul începu să coboare într-o planare controlată. Avea idee cum funcţionau Undele Vântalergătorilor, dar tot fu impresionat. Imediat ce atinse solul, senzaţia că n-avea greutate îl părăsi şi Lumina de Furtună ce se ridica din pielea lui se risipi. Asta însemna că, pe întuneric, era o

ţintă mai puţin vizibilă decât celălalt Radiant, care strălucea ca un far albastru în timp ce se lupta cu Esenţele Nopţii, măturând aerul cu o Cristalsabie impunătoare.

Dalinar se strecură către aşezare. Sabia oarecare de la şoldul lui era fragilă în comparaţie cu Cristalsabia… dar măcar nu mai era un vătrai de fier. Câteva creaturi umblau pe uliţa principală, dar prinţul se ascunse după un bolovan până trecură.

Identifică fără greutate casa cu hambar mic în spate, lipită de faţada stâncoasă ce proteja aşezarea. Înaintă pe furiş şi descoperi că peretele hambarului fusese smuls. Îşi aminti că se ascunsese acolo cu Seeli, apoi fugiseră când îi atacase un monstru.

Hambarul era pustiu, aşa că se îndreptă către casă, care se prezenta ceva mai bine. Era făcută din cărămizi de crem şi mai spaţioasă, deşi se pare că în ea nu locuia decât o singura familie. Pentru o casă atât de mare era cam ciudat, nu? în laituri spaţiul era costisitor.

În mod evident, unele din presupunerile lui nu erau valabile în această epocă. În Alethkar, o casă frumoasă din lemn ar fi fost simbolul bogăţiei. Aici însă majoritatea caselor erau din lemn.

Din ce în ce mai îngrijorat, prinţul se strecură înăuntru. Fen nu putea fi cu adevărat rănită de ceea ce se petrecea în viziune, totuşi putea să simtă durere. Aşadar, chiar dacă rănile nu ar fi fost reale, supărarea ei pe Dalinar sigur ar fi fost una concretă. Ar fi putut distruge orice şansă ca ea să-l asculte.

„Deja a renunţat să mă mai asculte”, se asigură el. Navani fusese de acord: viziunea asta nu putea agrava lucrurile.

Îşi pipăi buzunarul uniformei şi, spre mulţumirea sa, descoperi nişte nestemate. Un Radiant trebuia să dispună de Lumină de Furtună. Scoase un diamant de mărimea unei pietricele şi-i folosi lumina albă ca să cerceteze încăperea.

Masa fusese răsturnată, iar scaunele – împrăştiate. Uşa, deschisă, scârţâia uşor în bătaia vântului.

Regina Fen nu se vedea nicăieri, dar cadavrul Taffei zăcea cu faţa în jos lângă vatră. Purta o rochie cafenie, acum sfâşiată. Dalinar suspină, vârî sabia în teacă, îngenunche şi-i atinse cu blândeţe spatele într-un loc care nu fusese brăzdat de ghearele monştrilor.

„Nu e real, nu acum”, îşi zise. „Femeia asta a trăit şi a murit cu mii de ani în urmă.”

Dar vederea ei îl îndurera. Se apropie de uşa care se bălăngănea şi ieşi în noapte, unde îl întâmpinară urlete şi ţipete ce umpleau întreaga aşezare.

Străbătu uliţa cu paşi repezi, mânat de o senzaţie de urgenţă. Nu… nu doar urgenţă. Nerăbdare. Vederea cadavrului Taffei schimbase ceva. Nu mai era un bărbat confuz, prizonier al unui coşmar, aşa cum se temuse când vizitase pentru prima oară acest loc. De ce se furişa? Viziunile astea *îi aparţineau.* Nu trebuia să se teamă de conţinutul lor.

O creatură răsări din întuneric. Dalinar absorbi Lumină de Furtună, în timp ce arătarea făcu un salt şi-l muşcă de picior. Îl năpădi o durere arzătoare, dar o ignoră, iar rana se închise. Îşi coborî privirea către creatură în momentul în care aceasta îl atacă din nou, cu acelaşi insucces. Se retrase câţiva paşi şi în postura ei prinţul citi *nedumerirea.* Nu aşa trebuia să se comporte prada.

— Voi nu mâncaţi cadavre, îi spuse Dalinar. Voi omorâţi de plăcere, nu-i aşa? Adesea mă gândesc cât de diferiţi sunt oamenii şi sprenii, dar asta avem în comun, nu-i aşa? Suntem şi unii, şi alţii capabili de omor.

Blestemăţia îl atacă din nou şi bărbatul o cuprinse cu ambele mâini. Trupul era elastic la atingere, ca un burduf umplut cu vin până stătea să plesnească. Acoperi cu Lumină de Furtună monstrul care se zvârcolea şi se răsuci, az- vârlindu-l în peretele unei clădiri din apropiere.

Arătarea se izbi cu spinarea de zid şi rămase lipită acolo, la câteva palme de pământ, dând din picioare.

Dalinar îşi continuă drumul. Când alte două creaturi îl atacară, le tăie pur şi simplu în două. Trupurile lor retezate zvâcniră şi din ele ieşi un fum negru.

„Ce-i lumina aia?” Dansa în noapte în faţa lui, devenind tot mai puternică. Portocalie, necruţătoare, inundând capătul străzii.

Nu-şi amintea să fi existat un foc mai-nainte. Ardeau casele? Se apropie şi descoperi un *rug* clădit din mobile şi plin de focspreni scânteietori. Era înconjurat de zeci de oameni care ţineau în mâini mături şi târnăcoape rudimentare: bărbaţi şi femei deopotrivă, înarmaţi cu ce le căzuse în mână. Chiar şi cu un vătrai sau două.

Judecând după spaimosprenii adunaţi în jurul lor, sătenii erau îngroziţi. Reuşeau să stea însă oarecum în formaţie – cu copiii în centru, mai aproape de foc – şi se apărau cu disperare de monştrii nocturni. O siluetă cocoţată pe o ladă din apropierea focului dădea ordine. Vocea lui Fen nu avea accent. Lui Dalinar i se părea că poruncile ei erau strigate într-o alethi fără cusur, deşi, în maniera stranie a acestor viziuni, toţi cei prezenţi vorbeau şi gândeau, de fapt, într-o limbă străveche.

„Cum a reuşit una ca asta aşa de repede?” se minună el, fascinat de spectacolul sătenilor luptând. Unii cădeau urlând şi sângerând, dar alţii ţintuiau monştrii la pământ şi le spintecau spinările – unii folosind cuţite de bucătărie – ca să-i dezumfle.

Dalinar se aţinu la marginea bătăliei până când o siluetă spectaculoasă, învăluită în lumină albastră, coborî la faţa locului. Vântalergătorul aproape n-avu ce face cu creaturile rămase.

Când termină, îi aruncă o privire mânioasă prinţului. — Ce faci acolo cu mâinile-n sân? De ce nu i-ai ajutat? — Ăăă…

— O să dai socoteală despre asta la întoarcere! se răsti el, arătându-i un bărbat căzut. Du-te şi ajută-i pe răniţi!

Pomi în direcţia indicată, apropiindu-se însă de Fen, nu de răniţi. Unii săteni plângeau îmbrăţişându-se, dar alţii se bucurau că supravieţuiseră, aclamând şi ridicând în aer armele improvizate. Mai văzuse şi înainte reacţiile astea după o bătălie. Descărcarea emoţională se manifesta în feluri dintre cele mai variate.

Căldura rugului îl făcea pe Dalinar să transpire. Fumul se înălţa în aer, amintindu-i de locul în care fusese înainte să pătrundă în această viziune. Mereu îi plăcuse căldura emanată de un foc adevărat, plini de focspreni dansatori, atât de nerăbdători să ardă şi să moară.

Fen era mai scundă decât el, cu faţă ovală, ochi galbeni şi sprâncene albe, specifice thaylenilor, pe care le încreţise şi le lăsase să-i încadreze obrajii. Nu-şi împletise părul cărunt, aşa cum ar fi făcut femeile alethi, ci îl purta liber pe umeri. Viziunea o îmbrăcase într-o cămaşă simplă şi o pereche de pantaloni – hainele bărbatului pe care îl înlocuise deşi găsise o mănuşă pentru mâna interzisă.

— Acum îşi face apariţia Ghimpele Negru în persoană? zise ea. Pe focurile Iadului, ce vis ciudat!

— Nu-i tocmai un vis, Fen, spuse Dalinar, privind peste umăr către Radiant, care atacase un grup mic de monştri ce se apropiau pe uliţă. Nu ştiu dacă am timp să-ţi explic.

— Pot s-o încetinesc, zise unul din săteni cu glasul Părintelui Furtunii.

— Da, te rog! spuse prinţul.

Totul încremeni. Sau… încetini extrem de mult. Flăcările rugului pâlpâiau leneşe şi oamenii abia se târau.

Asta nu îi afectase nici pe Dalinar, nici pe Fen. El se aşeză pe o ladă aflată lângă cea pe care era cocoţată regina şi, şovăind, femeia se aşeză lângă el.

— Ce vis *neobişnuiti*

— Şi eu am crezut că visez când am avut prima viziune. Când am continuat să am viziuni, am fost silit să admit că

niciun vis nu-i atât de precis şi de logic. În niciun vis n-am fi putut avea conversaţia asta.

— În fiecare vis pe care l-am avut, întâmplările păreau naturale pe moment.

— Atunci o să-ţi dai seama de diferenţă când te vei trezi. Fen, poţi să-ţi arăt mai multe viziuni ca asta. Au fost lăsate pentru noi de… o fiinţă care era interesată să ne ajute să supravieţuim Devastărilor.

Era mai bine să nu pomenească despre erezia lui acum.

— Dacă o singură viziune nu-i suficient de convingătoare, să ştii că înţeleg. Eu sunt atât de greu de cap, că nu m-am încrezut în ele vreme de luni întregi.

— Şi toate sunt aşa… înviorătoare?

Dalinar zâmbi.

— Pentru mine, aceasta a fost cea mai intensă dintre ele. O privi. Te-ai descurcat mai bine ca mine. Eu mi-am făcut griji numai cu privire la Taffa şi la fiica ei, dar, chiar şi aşa, am sfârşit prin a le face să fie înconjurate de monştri.

— Eu am lăsat femeia să moară, zise Fen încet. Am lăsat arătarea aia s-o omoare şi am fugit cu copila. Aproape c-am folosit-o ca momeală. Îl privi pe Dalinar cu ochi chi- nuiţi. Ce urmăreşti prin asta, Kholin? Dai de înţeles că ai putere asupra viziunilor. De ce m-ai închis în asta?

— Sincer, voiam doar să vorbesc cu tine.

— Trimite-mi o scrisoare, dar-ar furtuna!

— În persoană, Fen. Făcu semn către sătenii adunaţi laolaltă. Tu ai făcut *asta.* Ai organizat localnicii şi i-ai asmuţit împotriva duşmanului. E remarcabil! Te aştepţi să accept c-o să întorci spatele lumii într-un moment asemănător de cumpănă?

— Nu fi nătâng! Regatul meu suferă. Am grijă de nevoile poporului meu. Nu întorc spatele nimănui.

Dalinar o privi şi strânse din buze, dar nu zise nimic.

— Bine, izbucni ea. Bine, Kholin! Vrei să discutăm sincer? Spune-mi un lucru: *chiar* te aştepţi să cred că *Radianţii,*

lua-i-ar furtuna, s-au întors şi că Atotputernicul te-a ales tocmai *pe tine,* un tiran şi un ucigaş, să-i conduci?

Drept răspuns, prinţul se ridică în picioare şi absorbi Lumină de Furtună. Pielea începu să-i emane un fum luminos care se ridica din trupul lui.

— Dacă vrei dovezi, pot să te conving. Deşi pare incredibil, Radianţii *chiar* s-au întors.

— Şi restul? Da, există o nouă furtună şi poate şi noi manifestări ale puterii. Bine! Ceea ce nu accept este că tu, Dalinar Kholin, ai fost ales de Atotputernicul să ne conduci.

— Mi s-a poruncit să vă unesc.

— Un mandat divin, *acelaşi* argument de care s-a folosit Hierocraţia ca să preia cârmuirea. Dar Sadees, Făuritorul Soarelui? Şi el a pretins că auzise chemarea Atotputernicului.

Se ridică şi porni printre săteni, care stăteau locului de parcă îngheţaseră, abia mişcându-se. Se răsuci către el, gesticulând.

— Şi-acum iată-te şi *pe tine,* spunând aceleaşi cuvinte, în acelaşi fel, nu ameninţător, dar insistent. Haideţi să ne unim forţele! Dacă n-o facem, lumea este condamnată!

Dalinar simţi că îşi pierde răbdarea. Strânse din fălci, silindu-se să-şi păstreze calmul, şi se ridică în picioare.

— Maiestate, eşti iraţională!

— Serios? O, atunci lasă-mă să mă răzgândesc! Nu trebuie decât să-l las pe afurisitul de *Ghimpe Negru* în oraşul meu, ca să poată prelua controlul asupra armatelor mele!

— Şi ce ai vrea tu *să fac?* se răsti prinţul. Să mă uit cum se alege praful de lume?

Regina înclină capul, uimită de izbucnirea lui.

— Poate că tu ai dreptate şi eu sunt un tiran! Poate că-i un risc teribil să-i permiţi armatei mele să intre în oraş. Dar poate că n-ai nicio alegere bună la îndemână! Poate că toţi oamenii buni au murit şi tot ce ţi-a rămas sunt eu! Dacă scuipi contra furtunii n-o să schimbi nimic, Fen! Ce preferi:

posibilul risc de a fi cuceriţi de alethi sau prăbuşirea *certă,* pe cont propriu, sub asaltul Pustiitorilor?

În mod curios, femeia îşi încrucişă braţele şi-şi duse mâna stângă la bărbie, studiindu-l. Nu părea deloc tulburată de faptul că el începuse să ţipe.

Dalinar trecu pe lângă un bărbat îndesat care se întorcea lent – ca prin smoală – către locul unde stătuseră ei mai înainte.

— Fen, zise prinţul, tu nu mă placi. Nu-i nimic! Dar spune-mi *în faţă* că-i mai rău să te încrezi în mine decât să înfrunţi o Devastare!

Regina îl studie cu ochii ei bătrâni, îngânduraţi. Ce era în neregulă? Ce zisese?

— Fen, ascultă… mai făcu el o încercare.

— Unde a fost patima asta până acum? îl întrebă ea. De ce n-ai vorbit aşa şi în scrisorile pe care mi le-ai trimis?

— Păi, Fen… eram *diplomat.*

Ea pufni.

— Ziceai că stau de vorbă cu un comitet. Oricum asta presupui când discuţi prin distrestie.

— Şi?

— Şi, în comparaţie cu asta, este chiar plăcut să auzi nişte ţipete sincere. Se uită la oamenii din jur. Iar treaba asta este *nemaipomenit* de sinistră. Putem să plecăm de-aici?

Dalinar se trezi că încuviinţa, dar numai ca să mai câştige timp de gândire. Regina părea să considere că mânia lui… era un lucru bun? Indică o cărare prin mulţime, iar ea i se alătură, îndepărtându-se amândoi de rug.

— Fen, ai spus că, atunci când discuţi prin intermediul distrestiei, te aştepţi să stai de vorbă cu un comitet. Ce-i greşit aici? De ce preferi mai degrabă să *ţip* la tine?

— Nu vreau să ţipi la mine, Kholin, răspunse ea. Dar, omule, dar-ar furtuna! Nu ştii ce s-a spus despre tine în ultimele luni?

— Nu.

— Ai fost cel mai discutat subiect în reţelele de informaţii prin distrestie! Dalinar Kholin, Ghimpele Negru, a înnebunit! Pretinde că l-a ucis pe Atotputernic! Azi refuză să lupte şi mâine îşi mână armatele într-o misiune nebunească pe Câmpiile Sfărâmate. Spune că-i va înrobi pe Pustiitori!

— N-am zis…

— Dalinar, nimeni nu se aşteaptă ca toate rapoartele să fie adevărate, dar am avut informaţii cum nu se poate mai credibile că-ţi pierduseşi minţile. Reînfiinţarea Cavalerilor Radianţi? Deliruri despre o Devastare? Ai acaparat tronul Alethkarului în toate privinţele, mai puţin titulatura, dar ai refuzat să te lupţi cu ceilalţi înalţi prinţi şi ai fugit cu armata în plină Lăcrimare! apoi le-ai spus tuturor că se apropie o nouă furtună. A fost de ajuns ca să mă convingă că *erai* nebun de-adevăratelea.

— Dar pe urmă furtuna chiar a venit, zise prinţul.

— Dar pe urmă furtuna chiar a venit.

Mergeau pe uliţa tăcută, iar lumina din spatele lor îi învăluia, alungindu-le umbrele. La dreapta lor, printre case, strălucea o lumină albastră, liniştitoare: Radiantul, care se lupta cu monştrii, cu mişcări încetinite.

Probabil că Jasnah ar fi putut afla ceva de la clădirile astea cu arhitectură străveche. De la oamenii cu vesminte nefamiliare. Se aşteptase ca în trecut toate lucrurile să fie mai primitive, dar nu erau aşa. Uşile, casele, hainele. Erau făcute bine, dar… le lipsea ceva, ceva ce el nu putea defini precis.

— Furtuna Eternă a demonstrat că nu sunt nebun? întrebă Dalinar.

— A demonstrat că se întâmpla *ceva.*

Bărbatul se opri subit.

— Crezi că-s mână-n mână *cu eil* Crezi că asta-i explicaţia comportării mele, a faptului că am ştiut dinainte! Crezi că mă comport nesăbuit pentru că am luat *legătura* cu Pustiitorii!

— Tot ce ştiu este că vocea de la celălalt capăt al distrestiei *nu* era a acelui Dalinar Kholin la care mă aşteptasem, zise Fen. Cuvintele erau prea politicoase şi prea calme ca să mă încred în ele.

— Şi acum?

Regina se răsuci către el.

— Acum… o să mă gândesc la ele. Pot să văd şi restul? Vreau să ştiu ce se întâmplă cu fetiţa.

Dalinar îi urmări privirea şi o văzu pentru prima oară pe micuţa Seeli ghemuită lângă foc, împreună cu alţi copii.

Avea o privire pierdută. Îşi imagină groaza ei când Fen fugise, în timp ce Taffa, mama copilei, ţipa, sfârtecată de monstru.

Deodată, Seeli se puse în mişcare, întorcând capul şi privind-o cu ochi pustiiţi pe o femeie care îngenunchease lângă ea şi-i dădea de băut. Părintele Furtunii readusese viziunea la curgerea ei normală.

Prinţul se retrase şi o lăsă pe Fen să li se alăture oamenilor şi să vadă cum se sfârşea viziunea. În timp ce privea cu braţele încrucişate, observă aerul de lângă el vibrând.

— O să-i mai trimitem nişte viziuni, zise Dalinar către Părintelui Furtunii. Cu cât mai mulţi oameni cunosc adevărurile lăsate în urma sa de Atotputernic, cu atât mai bine pentru noi. Poţi să aduci câte o persoană în timpul fiecărei furtuni sau putem cumva să grăbim toată treaba? Şi poţi să aduci doi oameni în două viziuni diferite în acelaşi timp?

Sprenul tună: *Nu-mi place să mi se dea ordine!*

— Preferi alternativa? Să-l lăsăm pe Oroare să câştige? Cât de departe te vei lăsa împins de mândrie, Părinte al Furtunii?

Nu-i mândrie, zise Părintele Furtunii cu încăpăţânare în glas. *Eu nu sunt om. Nu cedez şi nu mă sperii. Fac ce-i în natura mea să fac şi este dureros să-mi sfidez propria natură.*

Radiantul dădu gata ultima plăsmuire a nopţii şi se apropie de oamenii adunaţi, apoi se uită la Fen.

— Obârşia ta este umilă, dar talentul tău de conducător este impresionant. Rareori mi s-a-ntâmplat să văd un bărbat – fie el rege sau comandant – care să organizeze o apărare atât de bine pe cât ai făcut-o tu aici.

Fen îl privi pieziş.

— Văd că n-ai niciun cuvânt pentru mine, continuă cavalerul. Bine. Dar, dacă vrei să înveţi cum să-i cârmuieşti cu adevărat pe oameni, vino la Urithiru!

Dalinar se răsuci către Părintele Furtunii.

— E aproape cuvânt cu cuvânt ce mi-a spus mie cavalerul data trecută.

Viziunile au fost construite în aşa fel încât anumite lucruri să se întâmple de fiecare dată, răspunse sprenul. *Nu cunosc în totalitate intenţiile lui Onoare, dar ştiu că voia să interacţionezi cu Radianţii şi să ştii că oamenii pot intra în rândurile lor.*

— Avem nevoie de toţi cei care se împotrivesc, îi zise Radiantul lui Fen. Toţi cei care se simt dornici să lupte ar trebui să fie convinşi să vină în Alethela. Vă putem învăţa, vă putem ajuta. Dacă aveţi suflete de războinici, pasiunea aceasta, necălăuzită, vă poate distruge. Veniţi la noi!

Radiantul se îndepărtă, iar regina tresări, căci Seeli se ridicase în picioare şi începuse să-i spună ceva. Fetiţa vorbea prea încet pentru ca Dalinar s-o audă, dar el ghici ce se întâmpla. La sfârşitul fiecărei viziuni, Atotputernicul însuşi grăia prin intermediul unuia dintre oameni, transmiţându-i învăţăminte într-un mod despre care el presupusese, la început, că era interactiv.

Femeia părea tulburată de ceea ce auzea. Aşa cum şi trebuia să fie. Dalinar îşi aminti cuvintele.

E important, zisese Atotputernicul. *Nu te lăsa mistuit de certuri mărunte. Fii puternic. Fă totul cu onoare, şi onoarea te va ajuta.*

Numai că Onoare era mort.

La final, Fen se întoarse către el, cântărindu-l din ochi.

Tot n-are încredere în tine, zise Părintele Furtunii.

— Se întreabă dacă n-am creat viziunile folosindu-mă de puterea Pustiitorilor. Nu mă mai crede nebun, dar se întreabă în continuare dacă nu cumva m-am alăturat duşmanului.

Deci ai dat greş din nou.

— Nu, zise Dalinar. În seara asta a ascultat. Şi cred că va sfârşi prin a-şi asuma riscul şi a veni la Urithiru.

Părintele Furtunii tună, părând confuz: *De ce?*

— Pentru că acum ştiu cum să-i vorbesc. Nu vrea vorbe politicoase sau întorsături diplomatice de frază. Vrea să fiu eu însumi. Sunt cum nu se poate mai convins că-i pot oferi aşa ceva.

Te crezi tare isteţ, dar ochii mei nu-s ai unui nobil mărunt, ca să fie păcăliţi de un nas fals şi ceva ţărână pe obraji.

Cineva se lovi de patul lui Sigzil şi-l trezi dintr-un vis. Căscă, iar în încăperea alăturată Pietroi începu să sune din clopot, anunţând micul dejun.

Visase în azish. Era din nou acasă, studiind pentru testele de admitere în serviciul guvernamental. Dacă le-ar fi

trecut, s-ar fi calificat să intre la o şcoală adevărată, cu o şansă de a deveni funcţionar în slujba cuiva important. Numai că, în vis, îşi dăduse seama panicat că nu mai ştia să citească.

După ce fusese departe atâţia ani, i se părea straniu să se gândească la limba lui natală. Căscă din nou şi se ridică în şezut în pat, cu spatele lipit de perete. Aveau trei barăci mici şi o încăpere comună în centrul lor.

Acolo toată lumea se îmbulzea către masa cu micul dejun. Pietroi fu nevoit să ţipe la ei – din nou – să se alinieze. Petrecuseră luni întregi în Podul Patru, acum erau ucenici Radianti şi *tot* nu învăţaseră să se alinieze ca lumea. N-ar fi rezistat nici măcar o zi în Azir, unde să stai la rând în ordine nu era numai de aşteptat, ci un adevărat semn de *mândrie naţională.*

Sigzil îşi rezemă capul de perete, amintindu-şi. Fusese cel dintâi din familia lui, de generaţii întregi, care avusese o şansă de a lua examenele. Un vis prostesc. În Azir toată lumea *trăncănea* despre faptul că până şi cel mai umil ins ar fi putut deveni Primul, dar fiul unui muncitor nu avea timp să studieze.

Scutură din cap, apoi se spălă cu apă dintr-un lighean pe care îl umpluse cu o seară înainte. Se pieptănă şi se studie într-o bucată de oţel lustruit. Părul îi crescuse prea lung. Cârlionţii negri şi deşi aveau tendinţa să-i stea zburliţi drept în sus.

Pregăti o sferă ca să aibă lumină când se bărbierea. Făcuse rost de un brici numai al lui. Dar, la puţin timp după ce se apucă de treabă, se tăie. Icni de durere trăgând aer adânc în piept şi sfera se stinse. Ce…

Pielea începuse să-i strălucească, emanând un fum vag, luminos. A, da! Kaladin se întorsese.

Ei, asta avea să rezolve o *mulţime* de probleme. Scoase altă sferă şi se strădui să se radă fără s-o consume şi pe asta. După ce termină, îşi trecu palma peste frunte. Cândva, purtase pe ea însemnele sclaviei. Lumina de

Furtună le vindecase, deşi tatuajul simbolizând Podul Patru rămăsese.

Se ridică şi îmbrăcă uniforma. Albastră, culoarea Casei Kholin, simplă şi elegantă. Îşi vârî în buzunar noul carneţel cu scoarţe din piele de porc, ieşi în încăperea comună… şi se opri brusc când faţa lui Lopen se *năpusti* în jos, tăindu-i calea. Sigzil fu cât pe ce să se lovească de herdazian, care era lipit cu tălpile de afurisitul de *tavanl*

— Bună, zise Lopen, ţinând bolul cu terciul de la micul dejun cu susul în jos – sau mă rog, cu susul în sus, dar de-a-ndoaselea raportat la Lopen.

Herdazianul încercă să ia o gură, dar terciul îi alunecă din lingură şi căzu pe jos.

— Lopen, *ce faci?*

— Exersez. Trebuie să le arăt ce bun sunt, hooch. E ca şi cu femeile, numai că trebuie să te lipeşti de tavan şi să înveţi cum să nu verşi mâncarea în capul oamenilor de care-ţi place.

— Dă-te la o parte!

— A, trebuie să mă rogi frumos. Nu mai sunt ciung! Nu mai pot fi împins de colo-colo. Ia zi, ştii cum să faci un herdazian înarmat *cu două braţe* să facă ce vrei?

— Dac-aş şti, n-am mai avea discuţia asta.

— Păi, îi iei amândouă lăncile, evident!

Zâmbi larg. La câţiva paşi de el, Pietroi îşi anunţă amuzamentul cu un „Ha!” sonor.

Herdazianul flutură din degete către Sigzil ca şi cum i-ar fi dat cu tifla. Unghiile-i luceau. Ca toţi cei din poporul său, avea unghii cafeniu închis şi dure precum cristalul. Aminteau oarecum de o carapace.

Încă avea un tatuaj în creştet. Deşi până acum numai câţiva membri ai Podului Patru învăţaseră să absoarbă Lumină de Furtună, toţi îşi păstraseră tatuajele. Numai Kaladin era altfel: tatuajul lui dispăruse imediat ce absorbise Lumină de Furtună, dar cicatricele refuzau să i se vindece.

— Ţine-o minte pe asta pentru mine, hooch, zise Lopen.

Nu explicase niciodată ce însemna „hooch” şi de ce folosea cuvântul numai cu referire la Sigzil.

— O să am nevoie de glume, de o sumedenie de glume. Şi de mâneci. De două ori mai multe, dar nu la veste. Apoi acelaşi număr.

— Cum ai reuşit să te urci pân-acolo ca să te lipeşti de… nu, nu-ncepe. De fapt, nu vreau să ştiu!

Sigzil se aplecă şi trecu pe sub Lopen. Băieţii încă se înghesuiau la mâncare, râzând şi ţipând, într-o dezordine totală. Sigzil strigă ca să le atragă atenţia.

— Nu uitaţi! Căpitanul ne vrea îmbrăcaţi şi gata de inspecţie până la al doilea clopot!

Abia se făcu auzit. Unde era Teft? Pe el chiar îl ascultau când dădea ordine. Clătină din cap şi-şi croi drum către uşă. Printre ai lui, el era de înălţime medie, dar n-avusese de lucru şi venise printre *alethi,* care erau practic uriaşi. Aşa că aici era cu câteva degete mai scund ca majoritatea.

Se furişă pe coridor. Echipele de podari ocupau o serie de barăci mari de la parterul turnului. Membrii Podului Patru dobândeau puteri de Radianţi, dar sute de membri ai batalionului erau încă infanterişti obişnuiţi. Poate că Teft se dusese să inspecteze celelalte echipe: fusese însărcinat să facă instrucţie cu ele. Spera că nu era vorba de cealaltă chestie.

Kaladin avea câteva odăiţe la capătul holului. Sigzil porni într-acolo, parcurgându-şi notiţele. Folosea glife alethi, în maniera acceptabilă pentru un bărbat pe aceste meleaguri, şi nu învăţase niciodată alfabetul lor. Furtuni, lipsise atât de mult, încât probabil că visul lui avea dreptate. Era posibil să nu mai ştie să scrie în azish.

Cum ar fi fost viaţa dacă el n-ar fi fost un aşa un ratat şi o dezamăgire? Dacă ar fi trecut testele, în loc să dea de necazuri şi să trebuiască să fie salvat de cel care avea să devină stăpânul său?

„Mai întâi lista cu probleme”, decise el în timp ce ciocănea la uşa lui Kaladin.

— Intră! se auzi dinăuntru vocea căpitanului.

Sigzil îl descoperi pe Kaladin făcându-şi flotările de dimineaţă pe podeaua de piatră. Vestonul lui albastru era aşezat pe spătarul unui scaun.

— Să trăiti!

— Bună, Sig! răspunse Kaladin cu un icnet, continuându-şi flotările. Oamenii sunt treji şi adunaţi?

— Treji – da, zise podarul. Când i-am lăsat eu, păreau pe punctul să înceapă o bătaie cu mâncare şi numai jumătate îşi puseseră uniforma.

— O să fie gata, zise căpitanul. Voiai ceva, Sig?

Bărbatul se aşeză pe scaunul de lângă cel ocupat de vestonul lui Kaladin şi deschise carneţelul.

— Sunt destule, domnule. Nu pe ultimul loc fiind acela că ţi-ar trebui o condeieră adevărată, nu un… orice-oi fi eu.

— Eşti funcţionarul meu.

— Unul jalnic. Avem un batalion de inşi apţi de luptă, numai patru locotenenţi şi nicio condeieră oficială. Sincer, domnule, echipele de podari sunt vraişte. Finanţele noastre sunt în ruină, ordinele de rechiziţie se adună mai repede decât le poate gestiona Leyten şi există foarte multe probleme care necesită atenţia unui ofiţer.

Kaladin mârâi.

— Partea amuzantă a conducerii unei armate.

— Exact.

— Ăla a fost sarcasm, Sig. Căpitanul se ridică şi-şi şterse fruntea cu un prosop. Bine, dă-i bătaie!

— O să începem cu ceva uşor, zise Sigzil. Peet s-a logodit oficial cu femeia cu care se vedea.

— Ka? Asta-i minunat! Poate te ajută ea cu îndatoririle de condeieră.

— Poate. Cred că aveai de gând să cauţi să rechiziţionezi locuinţe pentru cei cu familii?

— Da. Asta a fost înainte de tot haosul ăsta cu Lăcrimarea şi cu expediţia de pe Câmpiile Sfărâmate şi… Şi ar trebui să discut din nou cu condeierele lui Dalinar despre asta, nu?

— Dacă nu te aştepţi ca cei căsătoriţi să împartă un pat în barăcile standard, atunci da, ar trebui.

Podarul consultă următoarea pagină din carnet.

— Cred că Bisig este aproape de momentul când se va logodi şi el.

— Serios? E atât de tăcut. Niciodată nu ştiu ce se petrece în capul ăla al lui.

— Ca să nu-l mai pomenesc pe Punio, despre care am aflat recent că este *deja* însurat. Soţia lui îi aduce de mâncare.

— Credeam că aia-i soră-sa!

— Cred că voia să se integreze, zise Sigzil. Vorbind stricat în alethi, cred că-i vine greu. Şi mai este şi problema cu Drehy…

— Ce problemă?

— Păi, ăăă, vezi tu, îi face curte unui bărbat.

Kaladin îşi puse vestonul chicotind.

— Despre *asta* ştiam. Tu abia acum ai observat?

Sigzil încuviinţă.

— Tot cu Dru se vede? De la birourile intendentului districtual?

— Da, domnule, zise podarul uitându-se în podea. Numai că, problema e…

— Da?

— Domnule, Drehy n-a completat formularele. Dacă vrea să curteze un bărbat trebuie să depună cerere pentru modificarea repartiţiei sociale, nu?

Căpitanul dădu ochii peste cap. Deci în Alethkar nu existau formulare pentru aşa ceva.

Sigzil n-ar fi zis că era chiar surprins, căci alethii nu aveau proceduri corespunzătoare pentru mai nimic.

— Atunci voi cum solicitaţi modificarea repartiţiei sociale?

— N-o solicităm, zise Kaladin şi se încruntă. Sig, este chiar aşa o problemă pentru tine? Poate…

— Domnule, nu-i vorba numai despre asta. În prezent, în cadrul Podului Patru sunt reprezentate patru religii.

— Patru?

— Hobber urmează Patimile, domnule. Sunt patru, chiar dacă nu-l socotim pe Teft, pe care nu l-am ghicit încă. Şi acum se vorbeşte despre Luminlordul Dalinar care spune că Atotputernicul este mort şi… Ei bine, domnule, mă simt răspunzător.

— Pentru Dalinar? întrebă căpitanul încruntându-se.

— Nu, nu.

Inspiră adânc. Trebuia să existe o metodă mai bună de a explica.

Ce-ar fi făcut stăpânul lui?

— Ei bine, zise Sigzil, toată lumea ştie că Mishim, cea de-a treia lună, este cea mai deşteaptă şi mai vicleană.

— Bine… Şi ce relevanţă are asta?

— Pentru că-i o poveste. Şşş. Adică te rog să asculţi, domnule! Vezi, există trei luni şi cea de-a treia este cea mai isteaţă. Şi nu vrea să stea pe cer, domnule. Vrea să scape. Aşa că într-o noapte a păcălit-o pe regina poporului na- tan – asta s-a întâmplat de mult, când ei încă existau. Adică mai există ei şi acum, dar atunci erau mai mulţi, domnule. Şi acum natanii au pielea albastră? Are logică ce spun?

Kaladin îl privi nedumerit.

— Habar n-am ce-ai vrut să spui.

— Păi ăăă… E în mod clar o născocire. Nu-i adevăratul motiv pentru care natanii au pielea albastră. Şi ăăă…

— Asta trebuia să explice ceva?

— Aşa făcea stăpânul meu de fiecare dată, zise Sigzil coborând ochii. Ori de câte ori cineva nu înţelegea sau când oamenii erau supăraţi pe el, spunea o poveste. Şi, ăăă, asta schimba totul. Cumva.

Îl privi pe Kaladin.

— Presupun, spuse căpitanul vorbind rar, că poate te simţi… ca o lună…

— Nu chiar.

Era vorba despre responsabilitate, dar nu explicase el cum trebuie. Furtuni! Stăpânul Hoid îl numise Lumecântător cu puteri depline, şi el nici nu era în stare să spună cum trebuie o poveste!

Kaladin îl bătu pe umăr.

— Nu-i nimic, Sig!

— Domnule, zise podarul, băieţilor le lipseşte *călăuzirea.* Le-ai dat un ţel în viaţă, un motiv să fie oameni de treabă. Şi *sunt* oameni de treabă. Dar în anumite privinţe era mai simplu când eram sclavi. Ce-o să facem dacă nu toţi vor manifesta talentul de a absorbi Lumină de Furtună? Care-i locul nostru în armată? Luminlordul Kholin ne-a eliberat de obligaţia de a mai face de gardă, spunând că vrea să exersăm şi să ne pregătim să fim Radianţi. Dar ce *este* un Cavaler Radiant?

— Va trebui să descoperim asta.

— Şi dacă oamenii au nevoie de călăuzire? Dacă au nevoie de un reper moral? Cineva trebuie să discute cu ei când fac greşeli, dar ardenţii ne ignoră pentru că ne asociază cu ceea ce face şi spune Luminlordul Dalinar.

— Crezi că poţi fi tu acela care să-i călăuzească pe oameni? întrebă Kaladin.

— Cineva ar trebui s-o facă, domnule.

Căpitanul îi făcu semn să-l urmeze şi ieşi pe coridor. Porniră împreună către barăcile Podului Patru, Sigzil luminând drumul cu o sferă.

— Sig, nu mă deranjează dacă vrei să devii un soi de ardent al grupei noastre, zise Kaladin. Oamenii te plac şi cuvântul tău are greutate în ochii lor. Dar ar trebui să înţelegi ce vor de la viaţă şi să respecţi asta, în loc să proiectezi asupra lor ce crezi că ar *trebui* să vrea ei de la viaţă.

— Dar unele lucruri chiar sunt *greşite,* domnule. Ştii în ce s-a băgat Teft, iar Huio se duce la prostituate.

— Nu-i interzis. Furtuni, am auzit sergenţi spunând că ăsta-i secretul unei minţi sănătoase în momentul luptei!

— E greşit, domnule. Este o imitaţie a jurământului, dar fără implicare. Toate religiile importante cad de acord în această privinţă, mai puţin cea a reshilor, presupun. Dar ei sunt păgâni până şi printre *păgână*

— Stăpânul tău te-a învăţat să te repezi aşa să judeci?

Podarul se opri brusc.

— Îmi pare rău, zise Kaladin.

— Şi el spunea la fel despre mine. Tot timpul, domnule.

— Îţi dau voie să-l iei pe Huio deoparte şi să-i explici ce te îngrijorează. Nu-ţi interzic să-ţi exprimi principiile morale, ba chiar te încurajez. Atât timp cât nu-ţi prezinţi credinţele ca şi cum ar fi codul nostru. Prezintă-le ca *fiind ale tale* şi susţine-le în mod convingător. Poate că oamenii te vor asculta.

Sigzil încuviinţă şi se zori să-l ajungă din urmă. Pentru a-şi ascunde stânjeneala – provocată, mai presus de orice, de eşecul complet de a spune povestea potrivită –, frunzări carneţelul.

— Asta ne aduce la altă problemă, domnule. După pierderile noastre din timpul primei Furtuni Eterne, Podul Patru s-a redus la douăzeci şi opt de membri. Poate ar fi timpul să recrutăm.

— Să recrutăm? întrebă Kaladin privindu-l pieziş.

— Păi, dacă mai pierdem şi alţi membri…

— *N-o să* mai pierdem.

Aşa credea el de fiecare dată.

— …şi chiar şi dacă nu mai pierdem pe nimeni, am scăzut mult faţă de numărul de treizeci şi cinci sau patruzeci necesar pentru o echipă eficientă de podari. Poate nu e nevoie să mai fim atâtia, dar o unitate eficientă şi activă trebuie să fie în permanenţă în căutare de oameni pe care să-i recruteze. Dacă altcineva din cadrul armatei manifestă

atitudinea potrivită ca să se transforme în Vântalergător? Sau, mai important, dacă oamenii noştri încep să rostească jurăminte şi să se lege cu spreni ai lor? Dizolvăm Podul Patru şi-i lăsăm pe oameni să fie Radianţi fiecare pe cont propriu?

Ideea de a dizolva Podul Patru păru să-l îndurereze pe Kaladin la fel de tare ca gândul de a pierde oameni în luptă. Un timp merseră în tăcere. Până la urmă nu se îndreptau către barăcile Podului Patru. Kaladin cotise pe un coridor care ducea mai în adâncul turnului. Trecură pe lângă o saca trasă de lucrători, care ducea apa din fântâni către locuinţele ofiţerilor. În mod normal, treaba asta ar fi făcut-o parshii.

— Ar trebui măcar să anunţăm că facem recrutări, zise în cele din urmă căpitanul, deşi, sincer, nu-mi dau seama cum o să pot să-i reduc pe doritori la un număr rezonabil.

— O să-ncerc să găsesc nişte strategii, domnule, spuse Sigzil. Dacă-mi dai voie să întreb, încotro ne…

Se întrerupse zărind-o pe Lyn care se apropia de ei grăbită. Îşi lumina calea cu un strop de diamant pe care-l ţinea în palmă şi purta uniforma Casei Kholin, iar părul ei negru, specific alethilor, era strâns în coadă.

La vederea lui Kaladin luă poziţie de drepţi şi-l salută cu promptitudine.

— Chiar persoana pe care o căutam. Intendentul Vevidar vă trimite veste că „solicitarea dumneavoastră neobişnuită a fost îndeplinită”, să trăiţi!

— Excelent! zise căpitanul trecând pe lângă ea.

Văzând că Lyn li se alătură, Sigzil îi aruncă o privire, dar ea ridică din umeri. Nu ştia în ce consta solicitarea cea neobişnuită, ci doar că fusese îndeplinită. Kaladin o privi pe mesageră din mers.

— Tu eşti cea care i-a ajutat pe oamenii mei. Lyn te cheamă, nu?

— Da, să trăiti!

— De fapt, se pare că-ţi găseşti scuze ca să aduci mesaje către Podul Patru.

— Aăă. Da, să trăiti!

— Deci nu te temi de „Radianţii Pierduţi”, nu?

— Sincer, domnule, după ce am văzut pe câmpul de luptă, aş prefera să fiu de partea voastră decât să pariez pe opoziţie.

Căpitanul încuviinţă gânditor, continuând să meargă.

— Lyn, zise el în cele din urmă, ce-ai zice să te alături V ântalergătorilor?

Femeia se opri locului cu gura căscată.

— Domnule? zise ea salutând. Ar fi *grozav,* să trăiţi! Furtuni!

— Excelent. Sig, poţi să-i dai ei registrele şi socotelile?

Femeia lăsă să-i cadă mâna din dreptul frunţii.

— Registre? Socoteli?

— Oamenii vor avea nevoie şi să trimită scrisori către familiile lor, zise Kaladin. Şi probabil ar trebui să scriem o istorie a Podului Patru. Oamenii vor fi curioşi, iar o relatare scrisă mă va scuti să dau tot timpul explicaţii.

— O, zise Lyn. Să fiu condeieră.

— Sigur, zise Kaladin, întorcându-se către ea cu o încruntare nedumerită. Eşti femeie, nu?

— Credeam că mă întrebaţi… Adică, în viziunile înaltului prinţ erau femei care erau Cavaleri Radianţi şi având în vedere că Luminoasa Shallan… Roşi. Să trăiţi, dar nu m-am alăturat cercetaşilor pentru că-mi plăcea să stau cu nasul în registre. Dacă asta îmi oferiţi, va trebui să refuz.

Umerii i se gârboviră şi ocoli privirea lui Kaladin. În mod bizar, Sigzil se pomeni că-i vine să-i tragă căpitanului său un pumn. Nu tare, să fim serioşi. Doar un pumn blând, aşa, cât să-l deştepte. Nu-şi amintea să mai fi simţit una ca asta faţă de el de când Kaladin îl trezise în acea primă dimineaţă, în tabăra militară a lui Sadeas.

— Înţeleg, zise căpitanul. Păi… o să organizăm oricum o selecţie ca să recrutăm oameni. Presupun că aş putea să-ţi

adresez o invitaţie. Dacă vrei.

— O selecţie? întrebă ea. Pentru un post adevărat? Nu numai la ţinut socotelile? Să dea furtunile, mă bag!

— Atunci discută cu superiorul tău, zise Kaladin. N-am stabilit deocamdată care vor fi probele şi va trebui să le treci ca să fii admisă. Într-un fel sau altul, o să ai nevoie de permisiunea de a schimba batalionul.

— Da, să trăiţi! zise ea şi se îndepărtă cu paşi vioi.

Căpitanul o privi plecând şi mârâi încet. Fără ca măcar să se gândească, Sigzil mormăi:

— Stăpânul tău te-a învăţat să fii aşa insensibil?

Kaladin se uită la el.

— Am o sugestie, domnule, zise podarul. Ar trebui să încerci să-nţelegi ce vor oamenii de la viaţă şi să respecţi asta, în loc să proiectezi asupra lor ce crezi că ar *trebui* să…

— Gura, Sig!

— Da, să trăiţi! Scuze, să trăiţi!

Îşi văzură de drum şi căpitanul îşi drese glasul.

— Nu trebuie să fii atât de protocolar cu mine, să ştii.

— Ştiu, domnule. Dar acuma eşti un ochi-luminoşi şi un Cristalpurtător şi… ei bine, aşa pare corect.

Kaladin se îmbătosă, dar nu-l contrazise. Adevărul era că Sigzil se simţise întotdeauna… stânjenit când încerca să-l trateze pe căpitan ca pe orice alt podar. Câţiva reuşeau s-o facă: Teft şi Pietroi, Lopen în maniera lui aparte. Dar el se simţea mai confortabil când relaţia era una clară. Căpitanul şi funcţionarul lui.

Moash fusese cel mai apropiat de Kaladin, însă el nu mai era membru al Podului Patru. Căpitanul nu le spusese ce anume făcuse Moash, doar că se „exclusese din tovărăşia noastră”. Se îmbătosă şi refuza să reacţioneze ori de câte ori era pomenit numele lui Moash.

— Mai e ceva pe lista aia a ta? întrebă Kaladin în timp ce treceau pe lângă o patrulă pe coridor, care-l salută cu promptitudine.

Sigzil se uită pe carneţel.

— Socotelile şi nevoia de a avea condeiere… Cod moral pentru oameni… Recrutare… A, mai trebuie să ne definim locul în armată, acum că nu mai suntem gărzi personale.

— Ba suntem în continuare gărzi personale, zise căpitanul. Numai că acum protejăm pe oricine are nevoie. Avem probleme mai mari cu furtuna asta.

Sosise din nou, pentru a treia oară, demonstrând astfel că era chiar mai regulată decât marile furtuni. Fix la nouă zile. Aici sus, unde se aflau, trecerea ei era numai o curiozitate, dar în restul lumii fiecare sosire punea la grea încercare oraşele deja lovite.

— Îmi dau seama, domnule, spuse Sigzil. Dar tot trebuie să ne facem griji cu privire la proceduri. Dă-mi voie să te întreb ceva. În calitate de Cavaleri Radianţi, noi mai suntem o organizaţie militară alethi?

— Nu. Războiul ăsta este mai mare decât Alethkarul. Suntem în slujba întregii omeniri.

— Bine. Atunci care-i lanţul de comandă în cazul nostru? îi dăm ascultare Regelui Elhokar? Mai suntem supuşii lui? Şi ce dahn sau nahn avem în societate? Tu eşti Cristal-purtător la Curtea lui Dalinar, nu? Cine plăteşte lefurile Podului Patru? Dar pe ale celorlalte echipe de podari? Dacă se iscă o gâlceavă pentru domeniile lui Dalinar din Alethkar, poate el să te cheme pe tine şi Podul Patru să luptăm pentru el, cum ar fi în cazul unei relaţii fireşti dintre un vasal şi seniorul său? Dacă nu, ne mai putem aştepta să ne plătească el?

— Pe focurile Iadului… oftă Kaladin.

— Iertare, domnule, dar…

— Nu, Sig, sunt întrebări bune. Sunt norocos că te am pe tine care să le pui. Îl prinse de umăr, oprindu-se pe coridor chiar în faţa biroului intendentului. Uneori mă întreb dacă nu te iroseşti în Podul Patru. Ar trebui să fii erudit.

— Ei, vântul ăla prielnic a bătut de mult, domnule. Eu… Inspiră adânc. Am picat examenele pentru pregătirea ca funcţionar guvernamental în Azir. N-am fost suficient de bun.

— Atunci examenele alea au fost o tâmpenie, zise Kaladin. Şi Azirul a păgubit, fiindcă a pierdut şansa de a te avea.

Podarul zâmbi.

— Mă bucur c-a făcut-o.

Şi… în mod straniu, simţi că spunea adevărul. O greutate necunoscută pe care o cărase păru să-i alunece din spinare.

— Ca să fiu cinstit, simt la fel ca Lyn. Nu vreau să stau cocoşat peste registre în timp ce Podul Patru se ridică în aer. Vreau să fiu primul în văzduh!

— Cred că va trebui să te lupţi cu Lopen pentru titlul ăsta, zise Kaladin chicotind. Haide!

Intră în biroul intendentului, unde un grup de gărzi îl aşteptau şi-i făcură loc imediat. În spatele tejghelei, un soldat vânjos cu mânecile suflecate scotocea prin lăzi şi

cufere, bombănind în barbă. O femeie îndesată – probabil nevastă-sa – verifica formularele pentru rechiziţii. Îl înghionti pe bărbat şi i-l arătă pe Kaladin.

— În sfârşit! spuse intendentul. M-am săturat să am chestiile astea aici, unde atrag atenţia tuturor şi mă fac să transpir ca un spion înconjurat de prea multi spreni!

Se apropie de doi saci mari şi negri aflaţi în colţ, care, din câte-şi dădea seama Sigzil, nu atrăgeau atenţia nimănui. Intendentul îi ridică şi se uită către condeieră, care verifică din nou nişte formulare, apoi încuviinţă şi i le prezentă lui Kaladin ca să-şi aplice sigiliul pe ele. Odată actele încheiate, intendentul le dădu câte un sac.

Erau neaşteptat de grei şi zornăiau la fiecare mişcare. Sigzil îl dezlegă pe-al lui la gură şi se uită înăuntru.

Din el se revărsă un puhoi de lumină verde, puternică precum razele soarelui. Smaralde. Din cele mari, nu închise în sfere, ci probabil tăiate din inimile-nestemate ale demonilor de spărtură vânaţi pe Câmpiile Sfărâmate. În clipa aceea, Sigzil îşi dădu seama că gărzile care umpleau încăperea nu veniseră să ia ceva de la intendent. Erau aici ca să protejeze această avuţie.

— Asta este rezerva regală de smaralde, zise intendentul. Păstrată pentru achiziţionarea de cereale în situaţii de urgenţă şi încărcată proaspăt cu Lumină de Furtună azi dimineaţă. Mă depăşeşte cum de l-ai convins pe înaltul prinţ să ţi-o dea.

— Doar le împrumutăm, spuse Kaladin. O să ţi le înapoiem înainte să se însereze. Deşi, fii prevenit, unele vor fi descărcate. Va trebui să le luăm şi mâine. Şi poimâine…

— Aş putea să cumpăr un *principat* cu toate astea, zise intendentul. În numele lui Kelek, la ce vă trebuie?

Dar Sigzil deja ghicise. Zâmbi larg, ca un nătărău.

— O să ne antrenăm să fim Radianţi!

CU DOUĂZECI ŞI PATRU DE ANI ÎN URMĂ

Fumul se ridică din cămin şi Dalinar înjură. Se lăsă cu toată greutatea pe mâner şi reuşi să-l mişte, redeschizând coşul căminului. Dădu îndărăt, tuşind şi fluturând din mâini ca să alunge fumul.

— Va trebui să-l înlocuim, zise Evi de pe sofaua unde broda.

— Mda, spuse prinţul, trântindu-se pe podea, în faţa focului.

— Măcar ai rezolvat-o repede. Azi nu va trebui să curăţăm pereţii şi viaţa va fi la fel de albă ca un soare noaptea.

Zicalele din limba maternă a lui Evi nu se traduceau întotdeauna bine în alethi.

Căldura focului era binevenită, căci hainele îi erau încă jilave de ploaie. Într-o încercare de a ignora zgomotul atotprezent al Lăcrimării de afară, Dalinar privi o pereche de focspreni ce dansau de-a lungul unui buştean. Aveau siluete mereu schimbătoare, cu un vag aspect uman. Îl urmări cu privirea pe unul dintre ei în vreme ce făcea un salt către celălalt.

O auzi pe Evi ridicându-se şi se gândi că probabil se ducea din nou la privată. În schimb, femeia se aşeză lângă el şi-l

luă de braţ, suspinând mulţumită.

— Poziţia asta n-are cum să fie confortabilă, zise prinţul.

— Şi totuşi tu stai aşa.

— Nu eu sunt cel care-i…

Aruncă o privire către pântecele ei care începuse să se rotunjească.

Femeia zâmbi.

— Asta nu mă face atât de fragilă, încât să mă *rup* dacă stau pe podea, iubitule, zise şi se lipi mai tare de braţul lui. Uită-te la ei. Ce le place să se joace!

— Parcă se duelează, spuse prinţul. Mi se pare că văd nişte săbiuţe mici în mâinile lor.

— De ce la tine totul trebuie să fie o luptă?

El ridică din umeri, iar femeia îşi lipi capul de braţul lui.

— Dalinar, nu poţi să te bucuri, pur şi simplu?

— Să mă bucur? De ce anume?

— De viaţa ta. Ai trecut prin atâtea ca să construieşti acest regat. Acum c-ai câştigat, nu poţi să fii mulţumit?

Bărbatul se ridică, desprinzându-şi braţul din strânsoarea ei, după care traversă încăperea ca să-şi toarne ceva de băut.

— Să nu crezi că n-am observat cum te porţi, urmă Evi. Ciuleşti urechea ori de câte ori regele vorbeşte despre cel mai mărunt conflict de la graniţele noastre. Îţi pui condeierele să-ţi citească relatări despre marile bătălii. Vorbeşti mereu despre următorul duel.

— N-o să mai am parte de asta prea mult timp, mormăi Dalinar, apoi sorbi din vin. Gavilar spune că-i o prostie să mă expun pericolului şi că, într-o zi, cineva s-ar putea folosi de duelurile astea ca să comploteze împotriva lui. Va trebui să-mi aleg un luptător.

Fixă cu privirea cupa cu vin. Nu avusese niciodată o părere prea bună despre dueluri. Erau prea false, prea civilizate. Dar tot erau ceva.

— E ca şi cum ai fi mort, zise Evi.

Dalinar o privi.

— E ca şi cum nu trăieşti decât atunci când poţi să lupţi, continuă ea. Când poţi să ucizi. Ca o întunecime din legendele străvechi. Trăieşti numai luând vieţile altora.

Cu părul ei pal şi pielea aurie, semăna cu o nestemată strălucitoare. Era o femeie dulce şi iubitoare, care merita să fie tratată mai bine decât o trata el. Se sili să se întoarcă şi să se aşeze lângă ea.

— *Eu* tot sunt de părere că focsprenii se joacă, zise ea.

— Mereu m-am întrebat: sunt ei înşişi *făcuti* din foc? spuse Dalinar. Aşa s-ar părea, dar atunci cum rămâne cu emoţiosprenii? Şi furiosprenii sunt *făcuti* din furie?

Evi încuviinţă neatentă.

— Şi gloriosprenii? continuă prinţul. Sunt făcuţi din glorie? Ce *e* gloria? Ar putea gloriosprenii să apară în jurul cuiva care delirează sau care e foarte beat… o persoană care doar *crede* că a îndeplinit ceva măreţ, în timp ce toţi ce din jur râd de ea?

— Un mister trimis de Shishi, zise femeia.

— Dar nu te întrebi uneori?

— La ce bun? Vom afla în cele din urmă, când vom reveni la Una. Nu are rost să ne tulburăm minţile acum cu lucruri pe care nu le putem înţelege.

Dalinar studie focsprenii cu ochii mijiţi. Unul din ei *chiar* avea o sabie. O Cristalsabie în miniatură.

— De aia eşti atât de înnegurat mai tot timpul, bărbate. Nu-i sănătos să ai o piatră care ţi se încheagă în stomac, încă udă de muşchi.

— Eu… Ce?

— Nu trebuie să mai ai gânduri de-astea ciudate. Cine ţi-a vârât asemenea lucruri în minte?

El ridică din umeri, dar îşi aminti cum stătuse cu două nopţi în urmă până târziu, bând vin cu Gavilar şi Navani sub un baldachin care-i ferea de ploaie. Ea vorbise la nesfârşit despre cercetările ei legate de spreni, iar Gavilar mormăise câte ceva în timp ce făcea adnotări cu glife pe un set de

hărţi de-ale lui. Femeia vorbise cu pasiune şi încântare, iar Gavilar o ignorase.

— Bucură-te de moment! îi spuse Evi. Închide ochii şi gândeşte-te la tot ce ţi-a dăruit Una! Caută pacea uitării şi scaldă-te în bucuria propriilor senzaţii!

Prinţul închise ochii aşa cum îi sugerase şi încercă pur şi simplu să se bucure că era acolo cu ea.

— Oare chiar poate un om să se schimbe, Evi? Cum se schimbă sprenii ăştia?

— Toţi suntem diverse aspecte ale Uneia.

— Atunci te poţi schimba dintr-un aspect într-altul?

— Sigur că da, zise femeia. Doctrina voastră nu este despre transformare? Despre un om care este Animmodelat din ignorant în glorios?

— Nu ştiu dacă merge.

— Atunci cere-i Uneia.

— Prin rugăciuni? Prin intermediul ardenţilor?

— Nu, prostuţule, spuse ea. Tu însuţi.

— În *persoană?* întrebă Dalinar. Cum ar veni într-un templu?

— Dacă vrei s-o întâlneşti pe Una în persoană, trebuie să călătoreşti până în Vale. Acolo poţi vorbi cu Una sau cu avatarul ei şi ţi se va oferi…

— Magia Veche, şuieră Dalinar deschizând ochii. Veghetoarea Nopţii. Evi, să nu mai spui aşa ceva!

Dar-ar furtunile, moştenirea ei păgână răsărea în cele mai neaşteptate momente! Putea să discute conform preceptelor sănătoase ale credinţei vorine şi pe urmă să scoată una ca *astal*

Din fericire, ea nu continuă discuţia. Închise ochii, fredonând încet. În cele din urmă, la uşa de la intrare a odăilor sale răsună un ciocănit.

Hathan, majordomul lui, avea să răspundă. Într-adevăr, Dalinar îi auzi glasul afară, urmat de un ciocănit discret la uşa camerei.

— E fratele vostru, Luminăţie, zise Hathan prin uşă.

Prinţul sări în picioare, deschise uşa şi trecu pe lângă maestrul-slujitor cel scund. Evi îl urmă, aţinându-se mai în spate şi plimbându-şi o mână de-a lungul peretelui, cum îi era obiceiul. Trecură pe lângă ferestrele deschise ce dădeau către Kholinarul mustind de apă, unde deplasările oamenilor pe străzi puteau fi observate numai după pâlpâitul felinarelor.

Gavilar aştepta în salon, îmbrăcat într-unul dintre costumele noi cu haină ţeapănă, cu două rânduri de nasturi de o parte şi de alta a pieptului. Avea părul întunecat şi buclat, lung până la umeri, şi o barbă fină, pe măsură.

Dalinar nu suferea bărbile. Mereu ţi se agăţau de coif. Dar nu putea nega că lui Gavilar îi stătea bine. Privindu-l în hainele lui elegante, nu vedeai un tâlhar înapoiat, o căpetenie războinică abia civilizată care îşi cucerise tronul zdrobind totul în calea sa. Nu, acest bărbat era un *rege.*

Regele îşi plesni palma cu un teanc de hârtii.

— Ce-i? întrebă Dalinar.

— Rathalas, zise Gavilar împingând hârtiile către Evi, care tocmai intra.

— Iarăşi! exclamă prinţul.

Trecuseră ani de când vizitase Riftul, falia imensă unde îşi câştigase Cristalsabia.

— Cer să le înapoiem Sabia ta, spuse regele. Pretind că moştenitorul lui Tanalan s-a întors şi că merită Sabia, pentru că nu ai câştigat-o într-o luptă adevărată.

Dalinar simţi că îngheaţă.

— Eu ştiu, desigur, că astea sunt minciuni sfruntate, pentru c-atunci când am luptat în Rathalas, cu mulţi ani în urmă, ai spus că te-ai *ocupat* de moştenitor, zise Gavilar. Te-ai *ocupat* de moştenitor, nu-i aşa, Dalinar?

El îşi aminti ziua aceea. Îşi aminti silueta lui întunecând' cadrul uşii, Fiorul gonind prin el. Îşi aminti un copil care plângea ţinând în mâini o Cristalsabie. Tatăl, zăcând frânt şi mort în spatele lui. Vocea aceea blândă, rugătoare.

Fiorul dispăruse pe loc.

— Era un copil, Gavilar, zise prinţul cu glas răguşit.

— Fir-ar să fie! exclamă regele. Este un descendent al vechiului regim. Asta a fost… furtuni, a fost acum zece ani! Este suficient de matur ca să fie o ameninţare! Tot oraşul se va răzvrăti, toată *regiunea* chiar! Dacă nu acţionăm, toate ţinuturile Coroanei s-ar putea separa.

Dalinar zâmbi. Emoţia pe care o simţea îl şocă şi-şi ascunse repede zâmbetul. Dar sigur… sigur cineva trebuia să se ducă şi să-i alunge pe rebeli.

Se răsuci şi o zări pe Evi. Îi zâmbea radios, deşi s-ar fi aşteptat s-o vadă indignată de perspectiva altor războaie, însă ea se apropie de el şi-l luă de braţ.

— Ai cruţat copilul!

— Ăăă… De-abia putea să ridice Sabia. I l-am încredinţat maică-sii şi i-am spus să-l ascundă.

— O, Dalinar!

Îl îmbrăţişă mai strâns.

El simţi un val de mândrie. Era ridicol, desigur. Pusese în pericol regatul. Cum ar fi reacţionat oamenii dacă ar fi aflat că Ghimpele Negru dăduse îndărăt, pradă unei crize de conştiinţă? Ar fi râs.

În clipa aceea nu-i păsa. Atât timp cât putea fi un erou în ochii acestei femei.

— Ei bine, presupun că o rebeliune era de aşteptat, zise Gavilar, privind pe fereastră. Au trecut ani de la unirea oficială. Oamenii vor începe să-şi afirme independenţa. Îşi ridică o mână către fratele său, adăugând: Ştiu ce vrei, dar va trebui să te abţii. Nu trimit nicio armată.

— Dar…

— Pot să sugrum mişcarea asta din faşă cu ajutorul politicii. Nu putem îngădui ca *singura* noastră metodă de a menţine unitatea să fie demonstraţiile de forţă, altminteri Elhokar îşi va petrece toată viaţa stingând incendii după ce eu nu voi mai fi. Trebuie ca oamenii să înceapă să se gândească la Alethkar ca fiind un regat unit, nu o

sumedenie de regiuni separate, fiecare căutând mereu să dobândească un avantaj faţă de celelalte.

— Sună bine, zise Dalinar.

Nu avea să se întâmple aşa ceva, nu fără să le-o reaminteşti cu sabia. Însă, măcar o dată în viaţă, îi convenea să nu fie el acela care sublinia asta.

Nu trebuie să-ţi faci griji cu privire la Rayse. Chiar îmi pare rău de Aona şi de Skai, dar au dat dovadă de nesăbuinţă, violând înţelegerea noastră încă de la început.

Numuhukumakiaki’aialunamor fusese învăţat că prima regulă a războiului era să-ţi cunoşti duşmanul. Ai fi crezut că asemenea lecţii nu mai aveau cine ştie ce relevanţă în viaţa lui de acum. Din fericire, a face o tocană bună semăna destul de mult cu a merge la război.

Lunamor – căruia prietenii îi ziceau Pietroi din pricina limbilor lor împiedicate de câmpeni incapabili să pronunţe cum trebuie – amestecă în cazan cu o lingură enormă de lemn, de dimensiunile unei săbii lungi. Sub el ardea un foc din coji de mugure-de-piatră, iar un vântspren jucăuş purta fumul, făcându-l să bată spre el indiferent unde s-ar fi aşezat.

Instalase cazanul pe un platou din Câmpiile Sfărâmate şi – lumini frumoase şi stele căzătoare – descoperise cu

surprindere că-i fusese *dor* de locul ăsta. Cine s-ar fi gândit că o să ajungă să ţină la câmpia asta stearpă şi măturată de vânturi? Ţinutul lui natal era un tărâm al extremelor:

gheaţă necruţătoare, zăpadă fină ca pulberea, căldură sufocantă şi umezeală binecuvântată.

Aici jos totul era atât de… moderat, iar Câmpiile Sfărâmate erau cele mai rele. În Jah Keved descoperise văi acoperite de plante căţărătoare. În Alethkar aveau câmpuri cu cereale, iar mugurii-de-stâncă se întindeau cât vedeai cu ochii, ca bulbucii dintr-un cazan în clocot. Şi-apoi Câmpiile Sfărâmate… platouri nesfârşite şi pustii, pe care abia creştea ceva. În mod ciudat, îi erau dragi.

Lunamor fredonă încet, amestecând cu ambele mâini, agitând fiertura şi împiedicând-o să se prindă de fundul cazanului. Când fumul nu-i venea în ochi – vântul ăsta afurisit şi netot avea prea mult aer ca să se comporte cum se cuvine! –, simţea mirosul Câmpiilor Sfărâmate. Un miros… de spaţii deschise. Un miros al cerului liber şi al pietrelor încinse, dar condimentat cu urmele vieţii adăpostite în spărturi. Ca un praf de sare. Umed, înţesat cu izurile împletite de plante şi de putreziciune.

În aceste spărturi, Lunamor se regăsise din nou pe sine, după o perioadă îndelungată în care fusese pierdut. O viaţă reînnoită, un scop reînnoit la rândul său.

Şi tocană.

Lunamor o gustă – folosind o altă lingură, fireşte, că doar nu era un barbar, ca atâtia dintre bucătarii ăştia de la câmpie. Rădăcinile-lungi mai aveau de fiert înainte să adauge carnea. Carne adevărată, de crabi-degeţel pe care îşi petrecuse toată noaptea scoţându-i din cochilii. Nu putea s-o fiarbă prea mult, căci ar fi devenit tare şi gumoasă.

Ceilalţi membri ai Podului Patru stăteau aliniaţi pe platou, ascultându-l pe Kaladin. Lunamor se aşezase în aşa fel încât să fie cu spatele la Narak, oraşul din centrul Câmpiilor Sfărâmate. De pe un platou din apropiere se ridică o străfulgerare luminoasă: era Renarin Kholin, deschizând

Poarta Jurământului. Lunamor încercă să nu se lase distras. Voia să privească spre apus. Spre fostele tabere militare.

„Nu mai e mult de aşteptat”, îşi zise. „Dar nu te gândi la asta! Tocanei îi mai trebuie nişte limm pisat.”

— I-am instruit pe mulţi dintre voi în spărturi, spuse Kaladin.

Podul Patru fusese suplimentat cu câţiva membri din alte echipe de podari, ba chiar şi cu doi soldaţi propuşi de Dalinar. Grupul de cinci cercetaşe era o surpriză, dar cine era Lunamor ca să le judece?

— Aş putea să învăţ oamenii să mânuiască lancea, fiindcă eu însumi am fost instruit s-o mânuiesc, continuă căpitanul. Azi însă încercăm ceva complet diferit. Abia înţeleg cum am învăţat să folosesc Lumina de Furtună. Va trebui să bâjbâim laolaltă.

— Toate-s bune, gancho, spuse Lopen. Cât de greu poa’ să fie să-nveţi să zbori? ţiparii de văzduh o fac tot timpul, iar ei sunt şi urâţi, şi proşti. Cei mai mulţi podari sunt numai una din două.

Kaladin se opri în dreptul său. Căpitanul părea în toane bune azi, lucru pe care Lunamor îl socotea meritul propriu, în fond, îi preparase personal micul dejun.

— Primul pas va fi rostirea Idealului, zise căpitanul. Bănuiesc că vreo câţiva l-aţi rostit deja. Cât despre ceilalţi, dacă vreţi să fiţi scutierii Vântalergătorilor, va trebui să-l juraţi.

Începură să rostească cuvintele. De-acum toată lumea le ştia. Lunamor şopti Idealul.

Viaţă înaintea morţii. Putere înaintea slăbiciunii. Călătorie înaintea destinaţiei.

Kaladin îi înmână lui Lopen o punguţă plină cu nestemate.

— Adevăratul test şi dovada avansării voastre ca scutieri va fi să învătati să absorbiti Lumină de Furtună. Câţiva dintre voi au învăţat deja…

Lopen începu imediat să strălucească.

— ...iar ei îi vor învăţa şi pe ceilalţi. Lopen, ia grupele întâi, a Doua şi a Treia! Sigzil, tu ai Patru, Cinci şi Şase.

Peet, să nu crezi că nu te-am văzut strălucind! la-i pe ceilalţi podari şi tu, Teft, ia cercetaşele şi…

Căpitanul privi în jur.

— Unde-i Teft?

Abia acum observa? Lunamor îşi iubea căpitanul, dar uneori era cam distrat. Probabil lovit de boala aerului.

— Teft nu s-a întors azi noapte în cazarmă, rosti Leyten cu un aer stingherit.

— Bine, o să ajut eu cercetaşele. Lopen, Sigzil, Peet, explicaţi-le grupelor voastre cum să absoarbă Lumină de Furtună! înainte de finalul zilei vreau să văd pe toată lumea de pe platou strălucind de parcă ar fi înghiţit un felinar!

Oamenii rupseră rândurile cu un entuziasm vizibil. Fâşii roşii transparente se ridicară din piatră, legănându-se ca bătute de vânt, cu un capăt lipit de sol. Presimţiospreni. Lunamor îi salută respectuos, ducând mâna la umăr şi apoi la frunte. Erau zeităţi mai mărunte, dar tot divine. Le vedea adevăratele forme dincolo de fâşii, o umbră vagă a unei creaturi mai mari.

Lunamor îl lăsă pe Dabbid să amestece în tocană. Tânărul podar nu mai vorbise de când Lunamor îl ajutase pe Kaladin să-l care înapoi de pe câmpul de luptă, dar putea să amestece în mâncare şi să care apă. Devenise un soi de mascotă neoficială a trupei lor, deoarece fusese primul podar pe care-l salvase căpitanul. Când treceau pe lângă Dabbid, podarii îi ofereau un salut subtil.

Azi, Huio era de serviciu la bucătărie alături de Lunamor, ceva ce se petrecea tot mai frecvent. Huio se oferea pentru această îndatorire, iar ceilalţi o evitau. Herdazianul solid şi lătăreţ fredona încet în barbă în timp ce amesteca în shiki, o băutură cafenie de-a mâncătorilor de coarne, pe care Lunamor o lăsase la răcit peste noapte în butoaie de metal pe platoul din faţa Urithirului.

În mod bizar, Huio luă o mână de lazbo dintr-o oală şi o presără în lichid.

— Ce faci, nebunule? răcni Lunamor, apropiindu-se de el cu paşi apăsaţi. Lazbo? în băutură? Chestia aia e un condiment picant, câmpean înnebunit de prea mult aer!

Huio îi răspunse ceva în herdaziană.

— Ptiu! exclamă bucătarul. Nu-nţeleg limba ta aiurită! Lopen! Vino-ncoa şi vorbeşte cu vărul tău! Ne strică băuturile!

Dar Lopen indica văzduhul cu gesturi largi, povestind cum se lipise de tavan mai devreme.

Lunamor se uită din nou la Huio, care îi oferi o lingură plină cu băutură.

— Nerod bolnav de aer, bombăni Lunamor luând o sorbitură. O să strici…

Zei binecuvântaţi ai mării şi ai pietrei! Era chiar *bunăl* Mirodenia îi adăuga băuturii ţinute la rece exact *zvâcul* potrivit, combinând aromele într-o manieră neaşteptată şi totuşi complementară. Ajutorul zâmbi.

— Podul Patru! zise el într-o alethi cu un puternic accent străin.

— Eşti un om norocos, zise Lunamor, arătându-l cu degetul. N-o să te omor azi. Sorbi încă o gură, apoi gesticulă cu lingura. Acu’ du-te şi fă chestia asta şi cu celelalte butoaie de shiki!

Bun, unde era Hobber? Slăbănogul cu strungăreaţă nu putea fi *prea* departe. Ăsta era avantajul când aveai un ajutor de bucătar care nu putea merge: de obicei, stătea unde-l puneai.

— Acum priviţi-mă cu atenţie! se adresă Lopen grupului său, cu Lumina de Furtună desprinzându-i-se de pe buze la fiecare cuvânt. Bine. Gata. Acum eu, Lopenul, voi zbura. Puteţi să aplaudaţi dacă simţiţi nevoia.

Sări în sus şi se prăbuşi pe platou.

— Lopen! strigă Kaladin. Ar trebui să-i ajuţi pe ceilalţi, nu să te dai mare!

— Scuze, gon! răspunse herdazianul.

Tremura pe jos, cu faţa lipită de sol, întârziind să se ridice.

— Te-ai… te-ai lipit singur de *sol?* întrebă căpitanul.

— Face parte din strategie, gon! îi strigă herdazianul drept răspuns. Dacă vreau să devin un nor diafan în văzduh, mai întâi trebuie să conving ţărâna că n-o abandonez. Ca o iubită îngrijorată, trebuie reconfortată şi reasigurată că mă voi întoarce după dramatica şi regeasca mea suire la ceruri.

— Lopen, nu eşti rege, zise Drehy. Am mai discutat asta.

— Sigur că nu-s. Sunt un *fost* rege. Tu eşti, în mod evident, unul dintre cei proşti de care vorbeam mai devreme.

Lunamor mârâi amuzat şi dădu ocol micii sale bucătării de campanie, apropiindu-se de Hobber, care, îşi aminti acum, curăţa tuberculi la marginea platoului. Bucătarul încetini. De ce stătea Kaladin în genunchi în faţa scăunelului lui Hobber ţinând în mâini o… nestemată?

„A!” îşi zise Lunamor.

— A trebuit să *inspir* ca s-o absorb, îi explica blând Kaladin. O făceam fără să-mi dau seama de câteva săptămâni, poate chiar luni, înainte să-mi explice Teft care era adevărul.

— Domnule, zise Hobber, nu ştiu dacă… Adică, eu nu-s Radiant. Nu m-am descurcat niciodată bine cu lancea. Abia dacă-s un bucătar acceptabil.

Acceptabil era mult zis. Dar era onest şi săritor, aşa că bucătarul era mulţumit să-l aibă prin preajmă. În plus, îi trebuia o ocupaţie pe care s-o poată face din şezut. Cu o lună în urmă, Asasinul în Alb năvălise în palatul regelui din tabăra militară, încercând să-l omoare pe Elhokar, iar atacul îl lăsase pe Hobber cu o pereche de picioare inutile.

Kaladin închise degetele lui Hobber peste nestemată.

— Tu încearcă, zise căpitanul cu blândeţe. Să fii Radiant n-are legătură cu puterea şi cu talentele tale, ci cu inima. Şi tu ai inima cea mai bună dintre noi toţi.

Multor străini căpitanul li se părea intimidant. O furtună eternă pe post de expresie, o intensitate care îi făcea pe oameni să se ofilească atunci când se abătea asupra lor. Dar în el exista şi o tandreţe uimitoare. Kaladin îl apucase pe Hobber de braţ şi părea aproape gata să plângă.

În unele zile ai fi zis că toate pietrele Rosharului nu-l puteau zdrobi pe Kaladin Cel Binecuvântat de Furtună. Şi-apoi unul din oamenii lui era rănit şi-l vedeai cedând.

Căpitanul porni înapoi către cercetaşele pe care le instruia, iar Lunamor alergă să-l prindă din urmă. Se înclină dinaintea micii zeiţe care călătorea pe umărul bărbatului şi întrebă:

— Kaladin, crezi că Hobber e-n stare de aşa ceva?

— Sunt sigur că da. Sunt sigur că *toţi* cei de la Podul Patru sunt în stare şi poate şi câţiva dintre ceilalţi.

— Ha! exclamă Lunamor. Să vadă omul un zâmbet pe faţa ta, Kaladin Cel Binecuvântat de Furtună, este ca şi cum ar găsi o sferă pierdută în supă. Surprinzător, da, însă şi plăcut. Vino, am o băutură din care trebuie să guşti!

— Trebuie să mă întorc la…

— Vino! Băutură, tre’ s-o guşti!

Bucătarul îl conduse către oala mare cu shiki şi-i turnă o cupă. Kaladin sorbi.

— Hei, Pietroi, e chiar bună!

— Nu-i reţeta mea, zise mâncătorul de coarne. Huio a schimbat-o. Acum va trebui fie să-l promovez, fie să-i dau brânci peste marginea platoului.

— Să-l promovezi drept ce? întrebă căpitanul, umplându-şi din nou cupa.

— Drept câmpean înnebunit de aer, clasa a doua, spuse Lunamor.

— Pietroi, e posibil să ţii cam mult la termenul ăsta.

În apropiere, herdazianul vorbea cu pământul, de care era lipit în continuare.

— Nu-ţi face griji, draga mea. Lopenul este suficient de vast ca să fie stăpânit de multe, multe forţe, atât terestre,

cât şi celeste! *Trebuie* să mă înalţ în văzduh, căci, dac-aş rămâne numai pe sol, măreţia mea crescândă l-ar putea face să crape şi să se sfărâme.

Lunamor îl privi pe Kaladin.

— Da, ţin la termenul ăsta. Dar numai pentru că are o mulţime uimitoare de utilizări printre ai tăi.

Căpitanul zâmbi larg, sorbind din shiki şi privindu-şi oamenii. Mai departe pe platou, Drehy îşi ridică brusc braţele lungi şi exclamă: „Ha!” Lumina de Furtună îl făcea să strălucească. Bisig îl urmă în curând. Asta ar fi trebuit să-i vindece mâna: şi el fusese rănit de Asasinul în Alb.

— O să *funcţioneze,* Pietroi, zise Kaladin. Oamenii au fost aproape de putere vreme de luni întregi. Şi, odată ce o au, se vor putea vindeca. N-o să mai fiu silit să intru în luptă întrebându-mă pe care dintre ei îl voi pierde.

— Kaladin, spuse cu blândeţe bucătarul, a început totuşi un război. Oamenii vor muri.

— Cei din Podul Patru vor fi protejaţi de puterile lor.

— Şi duşmanul? El nu va avea puteri? întrebă Pietroi şi se apropie. Departe de mine să vreau să-l temperez pe Kaladin Cel Binecuvântat de Furtună când se simte optimist, dar nimeni nu e-n perfectă siguranţă vreodată. Asta-i tristul adevăr, prietene.

— Poate, admise căpitanul, care avea o expresie distantă pe chip. Poporul tău nu-i lasă decât pe fiii mai mici să plece la război, nu?

— Numai tuanalikina, adică de la cel de-al patrulea fiu în jos, pot fi irosiţi în războaie. Primul, al doilea şi al treilea fiu sunt prea preţioşi.

— De la cel de-al patrulea fiu în jos. Adică arareori.

— Ha! Nu ştii nimic despre dimensiunile familiilor mâncătorilor de coarne.

— Tot trebuie să însemne mai puţini oameni care mor în luptă.

— Piscurile sunt un loc complet diferit, zise Lunamor, zâmbindu-i Sylphrenei, care se ridică de pe umărul lui

Kaladin şi începu să danseze în vânt. Şi nu numai pentru că avem exact cantitatea potrivită de aer ca să ne funcţioneze creierele. Să ataci un alt pisc este un lucru costisitor şi anevoios, care cere multe pregătiri şi mult timp. Vorbim despre asta mult mai des decât o facem.

— Sună frumos.

— Într-o zi o să le vizitezi cu mine! zise Pietroi. Tu şi tot Podul Patru, căci acum sunteţi ca familia mea.

— Pământiile, spuse Lopen, *tot pe tine* te voi iubi. Nu sunt atras de nimeni cum sunt atras de tine. Ori de câte ori voi pleca, mă voi întoarce!

Kaladin îi aruncă o privire lui Lunamor.

— Poate, zise mâncătorul de coame, atunci când acesta va fi departe de excesul toxic de aer, va fi mai puţin…

— Lopen?

— Deşi, dacă mă gândesc mai bine, asta ar fi trist.

Căpitanul chicoti şi-i dădu cupa lui Lunamor, apoi se aplecă spre el.

— Ce s-a întâmplat cu fratele tău, Pietroi?

— Cei doi fraţi ai mei sunt teferi, din câte ştiu.

— Şi cel de-al treilea frate? Cel care a murit, promovându-te de la al patrulea fiu la al treilea şi făcându-te bucătar în loc de soldat? Nu nega că-i aşa.

— Este poveste tristă, spuse Lunamor. Şi azi nu este zi pentru poveşti triste. Azi este zi pentru râsete, tocană, zbor. Lucruri de-astea.

Şi, spera el, poate pentru ceva chiar mai măreţ. Kaladin îl bătu pe umăr.

— Dacă ai vreodată nevoie să vorbeşti, sunt aici.

— E bine de ştiut. Deşi azi cred că altcineva doreşte să vorbească.

Pietroi indică o persoană care traversa podul către platoul lor. O siluetă într-o uniformă albastră şi ţeapănă, cu o diademă de argint pe cap.

— Regele arde de nerăbdare să stea de vorbă cu tine. Ha! Ne-a întrebat de câteva ori dacă ştim când o să revii.

Ca şi cum am fi secretarii glorioasei noastre căpetenii zburătoare.

— Da, zise Kaladin. A venit să mă vadă deunăzi.

Se oţeli în mod vizibil, strângând din dinţi, şi porni către rege, care tocmai pătrunsese pe platou urmat de un pâlc de gărzi din Podul Unsprezece.

Lunamor se apucă să vadă de fiertură, aşezându-se în aşa fel încât să asculte, căci era curios.

— Vântalergătorule, zise Elhokar, înclinând din cap către căpitan, se pare că ai dreptate: oamenii tăi şi-au recăpătat puterile. Cât de curând vor fi gata?

— Sunt deja apţi de luptă, Maiestate. Dar când anume îşi vor controla puterile… asta n-o pot spune, cinstit vorbind.

Lunamor sorbi din fiertură, dar nu se întoarse către rege, ci amestecă în ea şi ascultă.

— Te-ai gândit la cererea mea? întrebă Elhokar. Vrei să zbori cu mine către Kholinar şi să recucerim oraşul?

— O să fac ce-mi cere comandantul meu.

— Nu, zise regele. Ţi-o cer ţie personal. Vrei să vii? Vrei să mă ajuţi să ne recucerim ţara?

— Da, spuse încet Kaladin. Dă-mi timp măcar câteva săptămâni, ca să-mi antrenez oamenii. Aş prefera să am câţiva scutieri Vântalergători cu noi şi, dacă avem noroc, s-ar putea să las în urmă, la conducere, un Radiant cu puteri depline, în caz că se petrece ceva. Dar oricum ar fi… da, Elhokar, o să vin cu tine în Alethkar.

— Bine! Avem ceva timp, căci unchiul vrea să ia legătura cu nişte oameni din Kholinar prin intermediul viziunilor. Poate în douăzeci de zile? Poţi să-ţi antrenezi scutierii în intervalul ăsta?

— Va trebui s-o fac, Maiestate!

Pietroi îl privi pe rege, care îşi încrucişă braţele la piept, studiindu-i pe Vântalergători, fie ei viitori sau actuali. Părea să fi venit nu numai ca să discute cu căpitanul, ci şi ca să privească antrenamentul. Kaladin reveni la cercetaşe, cu zeiţa lui urmându-l prin aer, aşa că Lunamor îi duse regelui

ceva de băut. Apoi se opri lângă podul pe care-l traversase Elhokar ca să ajungă pe platou.

Vechiul lor pod, de când făceau podalergări, fusese refolosit pentru deplasarea oamenilor pe aceste platouri, cele mai apropiate de Narak. Podurile permanente încă erau reconstruite. Lunamor bătu lemnul cu palma. Îl socotiseră pierdut, dar o echipă de recuperatori îl descoperise nu departe, înţepenit într-o spărtură. Dalinar acceptase să pună să fie ridicat, la cererea lui Teft.

Ţinând cont prin câte trecuse, se prezenta bine. Podul Patru era făcut din lemn tare. Privi dincolo de el şi se simţi tulburat la vederea următorului platou sau, mai bine zis, a ruinei care rămăsese din el. Fusese un platou ca un ciot, alcătuit din piatră crăpată, care se ridicase la numai trei stânjeni de fundul spărturii. Rlain spunea că acesta fusese un platou ca oricare altul înainte de Furtuna Eternă şi de marea furtună din timpul Bătăliei din Narak.

În cursul cataclismului teribil provocat de ciocnirea celor două furtuni, platouri întregi fuseseră spulberate. Deşi Furtuna Eternă revenise de câteva ori, cele două nu se mai întâlniseră deasupra unei regiuni populate. Lunamor bătu iarăşi cu palma vechiul pod, apoi reveni la gătitul lui, clătinând din cap.

Probabil că s-ar fi putut antrena în Urithiru, dar niciun podar nu se plânsese la venirea aici. Câmpiile Sfărâmate erau mult mai bune decât întinderea singuratică de pământ din faţa turnului. Locul ăsta era la fel de sterp, însă era *al lor*.

Nu protestaseră nici când bucătarul decisese să-şi ia cu el cazanele şi proviziile ca să le prepare prânzul. Da, era ineficient, dar o masă caldă putea compensa osteneala şi, dincolo de asta, exista o regulă nerostită. Deşi Lunamor, Dabbid şi Hobber nu luau parte la instrucţie sau la lupte, erau în continuare membri ai Podului Patru. Mergeau oriunde mergeau ceilalţi.

Îi ceru lui Huio să adauge carnea, cu ordinul strict de a *întreba* înainte să pună mirodenii noi. Dabbid continua să amestece placid. Părea mulţumit, deşi cu el era greu să-ţi dai seama. Lunamor îşi spălă mâinile într-o oală şi se apucă să facă pâine.

Gătitul *chiar era* ca războiul. Trebuia să-ţi cunoşti duşmanul, deşi, în acest caz, „duşmanii” erau prietenii lui. Veneau la fiecare masă aşteptându-se la lucruri măreţe şi Lunamor se lupta să arate de fiecare dată ce poate. Îşi ducea războiul cu pâini şi supe, potolind pofte şi satisfăcând stomacuri.

În timp ce lucra cu mâinile afundate în cocă, mai că auzea fredonatul maică-sii. Dându-i indicaţii cu grijă. Kaladin se înşela. Lunamor nu *devenise* bucătar. Fusese bucătar dintotdeauna, de când se putuse urca pe scăunelul de lângă masa de gătit şi-şi înfipsese degetele în aluatul lipicios. Da, odinioară învăţase să tragă cu arcul. Dar soldaţii trebuia să mănânce şi fiecare gardă nuatoma avea mai multe însărcinări, până şi cele cu aceeaşi moştenire şi binecuvântări ca ale lui.

Închise ochii, frământând şi fredonând cântecul mamei lui pe un ritm pe care aproape că-l putea auzi, chiar dacă *stins.*

Peste puţin timp, auzi paşi discreţi traversând podul din spatele lui. Prinţul Renarin se opri lângă cazan, după ce îşi încheiase pe moment îndatorirea de a transfera oamenii prin Poarta Jurământului. Pe platou, mai bine de o treime din membrii Podului Patru descoperiseră cum să absoarbă Lumină, dar, în ciuda instrucţiunilor lui Kaladin, niciunul dintre nou-veniţi nu reuşise.

Renarin îi privea cu obrajii îmbujoraţi. În mod evident, odată eliberat de cealaltă îndatorire, alergase până aici, însă acum şovăia. Elhokar se aşezase pe o piatră şi privea, iar Renarin făcu un pas către el, de parcă era şi treaba lui să stea deoparte şi să se uite.

— Hei! zise Lunamor. Renarin!

Acesta tresări. Băiatul purta uniforma albastră a Podului Patru, deşi a lui părea cumva mai… îngrijită decât a celorlalţi.

— Mi-ar prinde bine o mână de ajutor la pâinea asta, zise mâncătorul de coarne.

Tânărul zâmbi imediat. Tot ce-şi dorea era să fie tratat la fel ca restul lumii. O astfel de atitudine îi prindea bine oricui. Lunamor l-ar fi pus şi pe înaltul prinţ în persoană să frământe aluat dacă ar fi putut scăpa nepedepsit. Dalinar avea aerul că i-ar fi priit o tură de făcut pâine.

Renarin se spălă pe mâini, se aşeză pe jos în faţa lui Lunamor şi-i urmă exemplul. Mâncătorul de coarne rupse o bucată de aluat mare cât palma lui, o turti, apoi o trânti pe una din pietrele mari pe care le pusese la încălzit lângă foc. Aluatul se lipi de piatră, unde avea să se coacă până când urma să-l desprindă cineva.

Lunamor nu-l îmboldi pe Renarin să vorbească. Pe unii oameni voiai să-i sâcâi, să-i faci să se deschidă. Pe altii voiai să-i laşi să facă lucrurile în ritmul lor. Era ca diferenţa dintre o tocană pe care o dai în clocot şi una pe care o fierbi la foc mic.

„Dar unde este zeul lui?” Mâncătorul de coarne putea vedea toţi sprenii. Prinţul Renarin se legase cu unul, numai că el nu reuşise să-l zărească niciodată. Se înclină când nu se uita Renarin, ca să fie sigur, şi făcu un semn de respect faţă de zeul ascuns.

— Podul Patru se descurcă bine, zise tânărul în cele din urmă. În curând o să-i facă pe toţi să absoarbă Lumină de Furtună.

— Probabil că da, spuse bucătarul. Ha! Dar mai au mult de lucru până să te ajungă din urmă pe tine. Adevărvăzător! Bun nume. Mai multi oameni ar trebui să vadă adevărul, şi nu minciuna!

Renarin roşi.

— Aăă… Asta înseamnă că nu mai pot să fiu membru al Podului Patru, nu?

— De ce nu?

— Aparţin altui ordin de Radianţi, zise el plecându-şi ochii, în vreme ce-i dădea bucăţii de aluat o formă perfect rotundă şi-o aşeza atent pe o piatră.

— Ai putere de a vindeca.

— Undele Progresiei şi Iluminării. Dar nu sunt sigur ce să fac cu cea de-a doua. Shallan mi-a explicat de vreo şapte ori, dar nu pot crea nici cea mai neînsemnată iluzie. Ceva nu e-n regulă.

— Cum, doar vindecare momentan? Un lucru foarte util pentru Podul Patru!

— Nu mai pot/z membru al Podului Patru.

— Asta-i o prostie. Podul Patru nu înseamnă numai Vântalergători.

— Atunci ce-nseamnă?

— Noi, zise Lunamor. Eu, ei, tu. Făcu semn către Dab- bid. Al de colo n-o să mai ţină niciodată lancea în mână. N-o să zboare, dar tot este membru al Podului Patru. Mie mi se interzice să lupt, dar sunt membru al Podului Patru. Şi tu, poate că ai titlu măreţ şi alt soi de puteri, dar – şi se aplecă înainte – ştiu eu cum e Podul Patru. Şi tu, Renarin Kholin, eşti membru al Podului Patru.

Băiatul zâmbi larg.

— Pietroi, nu te temi uneori că nu eşti cine cred toţi că eşti?

— Toţi cred că sunt un mocofan gălăgios şi nesuferit! zise Lunamor. Aşa că, dac-aş fi altcineva, n-ar fi un lucru rău.

Renarin chicoti.

— Asta crezi tu despre tine? întrebă mâncătorul de coarne.

— Poate, spuse tânărul, făcând un alt cerc perfect din aluat. În majoritatea zilelor nu ştiu *ce* sunt, dar par a fi singurul. De când am început să merg, toţi au început să zică: „Uite ce deştept este! Ar trebui să se facă ardent!”

Lunamor mormăi. Uneori, chiar dacă erai gălăgios şi nesuferit, ştiai când era momentul să nu zici nimic.

— Toţi cred că este *foarte evident.* Mă pricep la calcule, nu? Da, să mă alătur ardenţilor. Desigur, nimeni nu *spune* că nu sunt nici pe departe la fel de bărbat ca fratele meu şi nimeni nu subliniază că *ar fi mai bine* pentru succesiune ca fratele mai mic cel ciudat şi bolnăvicios să fie dosit în siguranţă într-o mănăstire.

— Când spui chestiile astea, *aproape* reuşeşti să vorbeşti fără ranchiună! zise Pietroi. Ha! Probabil că ai avut nevoie de mult antrenament pentru asta.

— O viaţă.

— Spune-mi ceva: de ce vrei să fii războinic, Renarin Kholin? întrebă mâncătorul de coame.

— Pentru că asta şi-a dorit tata dintotdeauna, răspunse pe loc băiatul. Poate că nu şi-o fi dând seama, dar aşa e.

Lunamor mârâi.

— Poate-i un motiv prostesc, dar e un motiv şi pot să respect asta. Dar spune-mi, de ce *nu* vrei să fii ardent sau furtunoveghetor?

— Pentru că toată lumea consideră de la sine înţeles că asta voi fi! zise Renarin, trântind o pâine pe pietrele încinse. Dacă fac asta, înseamnă că cedez în faţa lor.

Căută ceva cu care să-şi ţină mâinile ocupate şi Lunamor îi aruncă altă bucată de aluat.

— Cred că problema ta e alta, zise Pietroi. Pretinzi că nu eşti cine crede toată lumea că eşti. Poate că de fapt te temi că eşti *exact* acea persoană.

— Un ins slab şi bolnăvicios.

— Nu, spuse Lunamor aplecându-se către el. Poţi fi tu însuţi fără ca ăsta să fie ceva rău. Poţi să admiţi că te porţi şi gândeşti altfel decât fratele tău, dar poţi să înveţi să nu consideri că ăsta-i un defect. E doar Renarin Kholin.

Tânărul începu să frământe aluatul cu furie.

— Este bine că înveţi să lupţi, zise Lunamor. Omul face bine atunci când îşi însuşeşte deprinderi cât mai diferite.

Dar face bine şi atunci când foloseşte darurile pe care i le-au dat zeii. Pe Piscuri, un bărbat s-ar putea să nu aibă

această alegere. Este privilegiu.

— Presupun că da. Glys spune… Ăăă, e complicat. Aş putea să discut cu ardenţii, dar ezit să fac ceva ce m-ar scoate în evidenţă printre ceilalţi podari. Sunt deja cel mai ciudat dintre toţi.

— Oare?

— Nu nega. Lopen e… Lopen. Şi tu eşti, în mod evident… ăăă, tu. Dar *tot eu* sunt ăla ciudat. Mereu am fost cel mai ciudat.

Lunamor trânti aluatul pe o piatră, apoi arătă către Rlain – podarul parshendi căruia îi spuseseră Shen până atunci. Şedea pe o piatră în apropierea grupei sale, privindu-i tăcut pe ceilalţi, care râdeau pentru că Eth îşi lipise din greşeală o piatră de mână. Purta forma-războinic, aşa că era mai înalt şi mai puternic decât fusese până atunci, dar umanii păreau să fi uitat complet de prezenţa lui.

— A, nu cred că el se pune, spuse Renarin.

— Asta-i spune şi lui toată lumea. Mereu şi mereu, zise Lunamor.

Tânărul privi îndelung, în vreme ce Pietroi continuă să facă pâine. În cele din urmă, băiatul se ridică, îşi scutură uniforma de praf, traversă platoul de piatră şi se aşeză lângă parshendi. Renarin se foi şi nu zise nimic, dar Rlain păru să-i aprecieze compania.

Lunamor zâmbi şi termină de făcut pâinea. Se ridică şi pregăti băutura shiki, punând alături nişte cupe de lemn. Mai bău şi el o porţie, apoi scutură din cap şi privi către Huio, care aduna pâinile. Herdazianul strălucea vag. În mod clar învăţase deja cum să absoarbă Lumină de Furtună.

Herdazian înnebunit de aer! Pietroi ridică o mână şi Huio îi aruncă o turtă, din care muşcă imediat. Mestecă îngândurat pâinea caldă.

— Mai multă sare la seria următoare?

Herdazianul continuă pur şi simplu să adune pâinile.

— Crezi că-i nevoie de mai multă sare, nu-i aşa? întrebă Lunamor.

Huio ridică din umeri.

— Mai pune sare la seria pe care am început deja s-o frământ, zise mâncătorul de coame. Şi nu mai fi aşa mândru de tine! Tot mai sunt şanse să-ţi dau brânci de la marginea unui platou.

Huio zâmbi şi-şi văzu în continuare de treabă.

În curând, oamenii începură să se apropie să-şi ia de băut. Zâmbiră, îl bătură pe spate pe Lunamor şi-i ziseră că era un geniu. Desigur, nimeni nu-şi aminti că mai încercase o dată să le servească shiki. Atunci lăsaseră cea mai mare parte în cazan, preferând în schimb berea.

Dar în ziua aceea nu fuseseră încinşi, transpiraţi şi frustraţi. Cunoaşte-ţi duşmanul! Aici, oferind băutura potrivită, era el însuşi o zeitate mai măruntă. Ha! O zeitate a băuturilor reci şi a sfaturilor prieteneşti. Orice bucătar demn de lingurile sale învăţa cum să vorbească, fiindcă gătitul era o artă şi arta era subiectivă. Unui om putea să-i placă o sculptură în gheaţă, iar altuia putea să i se pară plicticoasă. La fel era şi cu mâncarea şi băutura. Nu însemna că mâncarea sau persoana erau antipatice şi imposibil de simpatizat.

Discută cu Leyten, care încă era zguduit după experienţa cu zeitatea întunecată de sub Urithiru. Puternică mai fusese şi teribil de răzbunătoare! Pe Piscuri existau legende despre asemenea creaturi: stră-stră-străbunicul lui Lunamor întâlnise una în timp ce călătorea pe al treilea afluent. O poveste excelentă şi importantă, pe care mâncătorul de coarne nu avea s-o împărtăşească azi.

Îl linişti pe Leyten şi-i arătă compătimire. Armurierul cel zdravăn era un om pe cinste şi uneori putea vorbi la fel de tare ca el însuşi. Ha! îl puteai auzi de la două platouri distanţă, ceea ce lui Lunamor îi plăcea. Ce sens avea să vorbeşti încet? Rostul vocilor nu era să se facă auzite?

Leyten se întoarse la antrenamentul său, dar alţii aveau şi ei grijile lor. Cikatrice era cel mai bun lăncier – mai ales după plecarea lui Moash însă se simţea jenat că nu reuşise

să absoarbă Lumină de Furtună. Lunamor îl puse pe Cikatrice să-i arate ce învăţase şi, urmând indicaţiile lui, reuşi să absoarbă el însuşi puţină. Spre încântarea şi surprinderea lui.

Cikatrice plecă păşind mai vioi. În locul lui, un altul s-ar fi simţit şi mai prost, dar lăncierul era, în sinea sa, un învăţător. Bărbatul cel scund încă spera că într-o zi Pietroi va decide să lupte. Era singurul podar care critica făţiş pacifismul mâncătorului de coame.

Odată ce oamenii îşi potoliseră setea, Lunamor se pomeni că priveşte de-a curmezişul platourilor, căutând să întrezărească vreo mişcare în depărtare. Mai bine s-ar fi ţinut ocupat cu masa. Fiertura era perfectă. Era mulţumit că reuşise să facă rost de crabi. O mare parte din hrana servită în turn consta din carne şi cereale Animmodelate, care nu erau foarte apetisante. Lipiile se copseseră frumos şi seara trecută reuşise chiar să prepare sos picant. Acum trebuia doar să…

Pietroi fu cât pe ce să cadă în propriul cazan văzând ce se aduna pe platou la stânga sa. Zei/ Zei puternici, ca Sylphrena. Emanând o vagă lumină albastră, se îngrămădeau în jurul unei sprene înalte cu păr lung ce flutura în urma ei. Luase forma şi dimensiunile unui om şi purta o rochie elegantă. Ceilalţi roiau prin aer, deşi obiectul atenţiei lor îl constituiau, în mod evident, podarii care se antrenau şi aspiranţii.

— Uma’ami tukuma mafahliki… zise Lunamor, făcând în grabă semnele respectului.

Apoi, ca să fie sigur, îngenunche şi făcu o plecăciune. Nu mai văzuse niciodată atâţia la un loc. Nici măcar rarele lui întâlniri cu câte un afahliki pe Piscuri nu-l şocaseră atât de tare.

Ce ofrandă se cuvenea? Nu putea să ofere numai plecăciuni în faţa unei asemenea privelişti. Dar pâine şi fiertură? Mafahliki nu voiau pâine şi fiertură.

— Respectul tău este atât de minunat, că se învecinează cu prostia, zise o voce feminină de lângă el.

Lunamor se răsuci şi o descoperi pe Sylphrena aşezată pe buza cazanului său, în forma ei micuţă şi feminină, cu picioarele încrucişate atârnându-i peste margine.

Făcu din nou semnul respectului.

— Sunt rudele tale? Femeia aia din faţă e nuatoma ta, ali'i'kamura?

— Cam pe jumătate, cred, zise ea, privind pieziş. Îmi amintesc vag o voce… vocea ei, a Phendoranei, dojenindu-mă. Am avut *atâtea* necazuri fiindcă l-am căutat pe Kaladin. Şi totuşi uite-i! Nu vor să vorbească cu mine. Cred că-şi imaginează că, dacă o fac, vor fi siliţi să admită în faţa mea că au greşit. Se înclină înainte, zâmbind larg. Şi detestă să greşească.

Lunamor încuviinţă solemn.

— Nu mai eşti la fel de cafeniu ca odinioară, zise Sylphrena.

— Da, mi se duce bronzul, spuse Pietroi. Prea mult timp petrecut în casă, mafahliki.

— Oamenii pot să-şi schimbe culoarea?

— Unii mai mult ca alţii, zise Lunamor, ridicându-şi mâna. Unii de pe alte piscuri sunt albi ca shinii, deşi cei de pe piscul meu au fost mai degrabă arămii.

— Arăţi ca şi cum cineva te-ar fi spălat *mult* prea mult, spuse Sylphrena. Au luat o perie şi te-au frecat până ţi s-a luat pielea. Şi de aia ai părul roşu, fiindcă te-ai inflamat.

— Acestea sunt cuvinte înţelepte, zise Lunamor.

Nu era încă sigur de ce. Trebuia să le mai cântărească.

Îşi căută în buzunare sferele pe care le avea asupra lui, deşi nu erau multe. Le puse însă pe fiecare în câte un castron şi se apropie de adunarea de spreni. Trebuiau să fie două duzini sau mai multi! Kali'kalin'da!

Fireşte, ceilalţi podari nu-i puteau vedea pe zei. Nu ştia ce credeau Hobber sau Huio văzându-l că străbate respectuos platoul, apoi face o plecăciune şi aliniază castroanele cu

sfere ca pe nişte ofrande. Când privi în sus, ali'i'kamura, cea mai importantă divinitate prezentă, îl studia. Ea puse o mână peste un castron şi absorbi Lumina de Furtună, apoi plecă, transformându-se într-o dâră luminoasă care-şi luă zborul.

Ceilalţi rămaseră locului, o adunătură pestriţă de nori, panglici, oameni, grămezi de frunze şi alte obiecte din natură. Pluteau deasupra, privindu-i pe oamenii care se antrenau.

Sylphrena străbătu văzduhul şi se opri lângă capul lui Lunamor.

— Ei se uită, şopti bărbatul. Treaba asta *chiar* se întâmplă. Nu doar podari, nu doar scutieri. Radianţi, aşa cum vrea Kaladin.

— Vom vedea, zise ea, apoi oftă încet şi-şi luă zborul, devenind şi ea o panglică de lumină.

Pietroi lăsă castroanele, pentru cazul în care şi alţi spreni voiau să împărtăşească ofranda sa. Revenind la postul lui, stivui lipiile, cu intenţia de a i le da lui Hobber ca să le ţină şi să le împartă, dar bărbatul nu-i răspunse chemării. Deşiratul stătea pe scăunelul lui, aplecat înainte, cu pumnul încleştat strălucind din pricina nestematei din el. Cupele pe care le spălase zăceau ignorate alături.

Gura lui Hobber se mişca şoptind, în timp ce el îşi privea pumnul luminos aşa cum s-ar uita un om la surcelele puse pe foc într-o noapte foarte rece, în mijlocul zăpezilor. Disperare, hotărâre, implorare.

„Fă-o, Hobber!" îşi zise Lunamor înaintând. „Absoarbe-o! Fă-o a ta! *Cucereşte-oV*

Mâncătorul de coarne simţi un soi de energie în aer. Un moment de concentrare. Câţiva vântspreni se întoarseră către Hobber şi, pentru o clipă, Lunamor avu impresia că totul în jur pălise. Deşiratul devenise un om singur într-un loc întunecos, cu pumnul strălucind. Privea fără să clipească manifestarea aceea a puterii. Semnul acela al *mântuirii.*

Lumina din pumnul lui se stinse.

— Ha! strigă Lunamor. HA!

Hobber tresări surprins. Privi cu gura căscată nestemata acum întunecată. Apoi îşi ridică mâna şi se holbă la fumul luminos ce se înălţa din ea.

— Băieţi? zise el. Băieţi, *băieţii*

Lunamor se trase îndărăt, iar podarii îşi părăsiră poziţiile şi se apropiară în fugă.

— Daţi-i nestematele voastre! le strigă Kaladin. O să aibă nevoie de o mulţime! Puneţi-le grămadă!

Podarii se înghesuiră să-i ofere lui Hobber smaraldele lor şi el absorbi tot mai multă Lumină de Furtună. Apoi, deodată, lumina păli.

— Mi le simt din nou! exclamă el. Îmi simt degetele de la picioare!

Întinse o mână şovăitoare, căutând un sprijin. Cu Drehy sprijinindu-l dintr-o parte şi cu Peet din cealaltă, Hobber se ridică de pe scaun. Zâmbi arătându-şi strungăreaţă şi fu cât pe ce să cadă. Evident, picioarele lui nu erau foarte puternice. Drehy şi Peet îl îndreptară, dar el îi împinse la o parte şi rămase în picioare de unul singur, clătinându-se.

Cei din Podul Patru aşteptară numai câteva momente, apoi se îngrămădiră scoţând strigăte entuziaste. Bucurios- preni se învârtejeau în jurul grupului ca o rafală de frunze albastre. Lopen îşi croi drum printre ei şi dădu salutul Podului Patru.

Venind din partea lui, părea să însemne ceva special. Cu două braţe. Era una din primele ocazii în care Lopen putuse să facă salutul. Hobber îl salută la rândul lui, zâmbind ca un băieţel care nimerise pentru prima oară centrul ţintei cu o săgeată.

Kaladin se opri alături de Lunamor, cu Sylphrena pe umăr.

— O să *meargă,* Pietroi. Asta îi va proteja.

Mâncătorul de coarne încuviinţă, apoi, din obişnuinţă, se uită către apus, aşa cum făcuse toată ziua. De data asta zări ceva.

Semăna cu o dâră de fum.

Kaladin zbură să vadă ce era. Lunamor şi ceilalţi îl urmară pe jos, cărând podul lor mobil.

Pietroi alerga în faţă, în partea centrală a podului. Simţea mirosul amintirilor. Lemnul, lacul folosit ca să-l protejeze. Zgomotele câtorva zeci de oameni care gâfâie şi respiră în proximitate. Lipăitul tălpilor pe platou. Epuizarea împletită cu groaza. Un asalt. Săgeţi zburând. Oameni murind.

Lunamor ştiuse ce se putea întâmpla când alesese să coboare de pe Piscuri împreună cu Kef'ha. Niciun nuatoma de pe Piscuri nu câştigase vreodată o Cristalarmură sau o Cristalsabie de la alethii sau vedenii pe care îi provocase. Dar Kef'ha decisese că recompensa merita riscul. Îşi spusese că, în cel mai rău caz, avea să sfârşească mort, iar cei din familia sa ar fi devenit servitorii unui câmpean bogat.

Nu anticipaseră cruzimea lui Torol Sadeas, care îl omorâse pe Kef'ha fără un duel propriu-zis. Rudele lui Lunamor se împotriviseră şi fuseseră la rândul lor ucise, iar proprietatea lui fusese confiscată.

Pietroi răcni gonind înainte şi pielea începu să-i strălucească din pricina Luminii de Furtună din punguţa lui şi a sferelor pe care le adunase înainte să plece. Părea să care podul de unul singur, târându-i pe ceilalţi după el.

Cikatrice strigă numele unui marş, iar Podul Patru începu să cânte cu voci tunătoare. Deveniseră suficient de puternici ca să poată căra podul pe distanţe mari fără nicio dificultate, dar alergarea de azi se dovedi mai presus de toate celelalte. Parcurseră întreaga distanţă în sprint, vibrând de Lumină de Furtună, iar Lunamor strigă ordine aşa cum făcuseră odinioară Kaladin şi Teft. Când ajungeau la o spărtură, practic aruncau podul peste ea. Când îl ridicau, odată ajunşi pe cealaltă parte, părea uşor ca trestia.

Li se părea că de abia porniseră, când ajunseră la sursa fumului: o caravană atacată în timpul traversării câmpiilor. Lunamor îşi puse toată greutatea în spatele mânerelor frontale ale podului, îl împinse peste spărtură şi-l traversă în

goană. Îl urmară şi alţii. Dabbid şi Lopen desprinseră lăncile şi scuturile de pe marginile construcţiei şi le aruncară una câte una podarilor, pe măsură ce treceau. Alcătuire grupe şi oamenii care în mod normal îl urmau pe Teft se aliniară în spatele lui Pietroi, deşi acesta, bine-nţeles, refuzase lancea pe care încercase să i-o arunce Lopen.

O bună parte din furgoanele caravanei transportaseră cherestea din pădurile de lângă taberele militare, deşi unele erau încărcate cu stive de mobile. Dalinar Kholin spusese că voia să-şi repopuleze tabăra, dar cei doi înalţi prinţi rămaşi pe loc acaparaseră teritoriul pe tăcute, ca nişte ţipari. Pe moment, era mai bine să adune ce puteau şi să transporte totul în Urithiru.

Caravana folosise podurile mari, pe roţi, ale lui Dalinar, ca să traverseze spărturile. Lunamor trecu pe lângă unul trântit pe o parte, sfărâmat. Trei furgoane mari de cherestea din apropiere fuseseră incendiate şi mirosul înţepător al fumului umplea aerul.

Kaladin plutea deasupra lor, ţinând în mână Cristallan- cea sa luminoasă. Pietroi miji ochii, privind prin fum în direcţia unde se uita Kaladin, şi desluşi în văzduh nişte siluete ce se îndepărtau.

— Atac de-al Pustiitorilor, bombăni Drehy. Ar fi trebuit să ne dăm seama că o să înceapă să ne prade caravanele.

În clipa aceea, lui Pietroi nu-i păsa. Îşi croi drum printre gărzile epuizate ale caravanei şi printre negustorii îngroziţi ascunşi sub căruţe. Erau cadavre peste tot: Pustiitorii uciseseră cu zecile. Lunamor le cercetă tremurând. Cadavrul ăla avea părul roşu? Nu, era o basma îmbibată de sânge. Şi acolo…

Celălalt cadavru nu era omenesc. Avea pielea marmorată. Din spate îi ieşea o săgeată albă cu pene de gâscă. O săgeată de-a unkalakilor.

Lunamor privi spre dreapta, unde cineva clădise o stivă de mobile, aproape ca o baricadă. Deasupra ei se îţi un cap aparţinându-i unei femei zdravene cu faţa rotundă şi părul

roşcat împletit în coadă. Se ridică şi-şi înălţă arcul către el. De după mobile se iviră şi alte chipuri. Doi tineri, băiat şi fată, ambii de vreo şaisprezece ani. Alte feţe şi mai tinere, în total şase.

Lunamor se năpusti către ei şi se pomeni bâlbâindu-se, cu lacrimile şiroindu-i pe obraji în timp ce escalada fortificaţia lor improvizată.

Familia lui sosise, în cele din urmă, pe Câmpiile Sfărâmate.

— Ea e Cântec, zise Lunamor, punându-şi un braţ în jurul umerilor femeii şi trăgând-o mai aproape. Cea mai bună de pe toate Piscurile. Ha! Când eram copii, construiam fortăreţe din zăpadă şi ale ei erau întotdeauna cele mai bune. Ar fi trebuit să ştiu c-o s-o găsesc într-un castel, chiar dacă unul făcut din scaune vechi.

— Zăpadă? întrebă Lopen. Cum faci fortăreţe din zăpadă? Am auzit despre chestia aia: e ca un soi de chiciură, nu?

— Câmpean înnebunit de aer!

Lunamor clătină din cap şi trecu la gemeni. Puse câte o mână pe umărul fiecăruia.

— Băiatul este Dar. Fata este Frânghie. Ha! Când am plecat, Dar era scund cum este Cikatrice. Acum este aproape la fel de înalt ca mine!

Făcea eforturi ca vocea să nu-i trădeze durerea. Trecuse aproape un an. Atât de mult! Planul lui iniţial fusese să-i aducă şi pe ei cât mai repede cu putinţă, însă pe urmă totul mersese prost. Sadeas, echipele de podari…

— Următorul fiu este Pietroi, însă nu acelaşi soi de Pietroi ca mine. El este, ăăă, Pietroi mai mic. Al treilea fiu este Stea. A doua fiică este Kuma’tiki – un soi de carapace, voi nu-l aveţi aici. Ultima fiică este un alt Cântec. Cântec Frumos.

Se lăsă pe vine lângă ea şi-i zâmbi. Avea numai patru ani şi se feri de el. Nu-şi amintea de tatăl ei. Asta îi frânse inima.

Cântec – Tuaka’li’na’calmi’nor – îi puse o mână pe spate, în apropiere, Kaladin îi prezentă pe cei din Podul Patru, însă numai Dar şi Frânghie învăţaseră limbile câmpenilor, şi Frânghie vorbea numai vedenă. Dar reuşi să rostească un salut acceptabil în alethi.

Micuţa Cântec se lipi de picioarele mamei ei. Lunamor clipi alungându-şi lacrimile, deşi nu întru totul triste. Familia lui era *aici*\ Economiile din primele lui simbrii plătiseră mesajul trimis prin distrestie către staţia de mesaje de pe Piscuri. Staţia se afla la încă o săptămână de mers de locuinţa lui şi, de acolo, călătoria în josul pantelor şi traversarea Alethkarului durau luni bune.

În jurul lor, caravana se punea greoi în mişcare. Acesta fusese primul prilej pe care îl avusese Lunamor de a-şi prezenta familia, căci Podul Patru îşi petrecuse ultima jumătate de ceas încercând să ajute răniţii. Apoi sosise Renarin, însoţit de Adolin şi de două companii de soldaţi. În ciuda temerilor sale că ar fi fost inutil, băiatul salvase câteva vieţi cu darul tămăduirii.

Tuaka îi masă spatele lui Lunamor, apoi îngenunche lângă el, cuprinzându-şi fata cu un braţ, şi pe Lunamor cu celălalt.

— A fost o călătorie lungă, zise ea în unkalaki, şi chiar mai lungă la sfârşit, când au coborât creaturile alea din cer.

— Ar fi trebuit să vin în tabără să vă însoţesc, spuse bărbatul.

— Acum suntem aici, spuse ea. Lunamor, ce s-a întâmplat? Mesajul tău a fost foarte scurt! Kef’ha este mort, dar cu tine ce s-a întâmplat? De ce n-ai trimis o vorbă de-atât timp?

El lăsă capul în piept. Cum ar fi putut să-i explice? Podalergările, fisurile din sufletul său. Cum să-i explice că bărbatul pe care ea îl socotise întotdeauna atât de puternic îşi dorise moartea? Că fusese laş, că spre sfârşit se dăduse bătut?

— Dar Tifi şi Sinaku’a? îl întrebă ea.

— Morţi, şopti el. Au pus mâna pe arme ca să se răzbune.

Ea duse o mână la buze. Purta o mănuşă pe mâna interzisă, în semn de respect faţă de tradiţiile prosteşti ale vorinismului.

— Atunci tu…

— Acum sunt bucătar, zise Lunamor cu fermitate.

— Dar…

— Gătesc, Tuaka. O trase din nou lângă el. Vino, hai să ducem copiii într-un loc sigur! O să ajungem în turn şi o să-ţi placă: e aproape ca Piscurile. O să-ţi spun poveşti. Unele sunt dureroase.

— Foarte bine, Lunamor. Şi eu am poveşti de spus. Piscurile, căminul nostru… Ceva e-n neregulă. Foarte în neregulă.

El se trase îndărăt şi-i întâlni privirea. Aici jos, ei aveau s-o considere o ochi-întunecaţi, deşi Pietroi descoperea adâncimi infinite, frumuseţe şi lumină în ochii aceştia adânci, verzi-căprui.

— O să-ţi explic când vom ajunge într-un loc sigur, îi promise ea, ridicând-o în braţe pe micuţa Cântec Frumos. Eşti înţelept că ne împingi înainte. Înţelept ca de obicei.

— Nu, iubirea mea, şopti el. Sunt un nătâng. Aş da vina pe aer, dar am fost nătâng şi când eram sus. Am fost un nătâng că l-am lăsat pe Kef’ha să pornească în misiunea asta prostească.

Ea îşi conduse copiii peste pod. El o privi, bucurându-se să audă din nou graiul unkalaki, o limbă aşa cum se cuvine. Bucurându-se că restul oamenilor n-o ştiau. Căci, dacă ar fi ştiut-o, ar fi putut descoperi minciunile pe care li le spusese.

Kaladin se apropie şi-l bătu pe umăr.

— Pietroi, o să-i repartizez familiei tale camerele mele. Nu m-am grăbit să fac rost de locuinţe familiale pentru podari. Asta o să mă motiveze. O să obţin o repartiţie şi până atunci o să dorm alături de ceilalţi.

Lunamor deschise gura să protesteze, totuşi se răzgândi. Uneori, cel mai onorabil lucru era să accepţi un dar fără să te plângi.

— Îţi mulţumesc, zise el. Pentru camere. Şi pentru alte lucruri, căpitane.

— Du-te cu familia ta! Putem manevra podul şi fără tine azi. Avem Lumină de Furtună.

Lunamor puse mâna pe lemnul neted.

— Nu, zise el. Va fi un privilegiu să-l car pentru ultima oară, pentru familia mea.

— Pentru ultima oară? întrebă Kaladin.

— O să zburăm, Binecuvântatule de Furtună, zise Lunamor. În zilele care urmează n-o să mai mergem. Ăsta este sfârşitul. Privind peste umăr, descoperi un grup abătut de membri al Podului Patru, care păreau să simtă că spusele lui erau adevărate. Ha! Nu mai faceţi feţele-astea triste! Am lăsat o tocană grozavă în apropierea oraşului. Probabil că Hobber n-o s-o strice până revenim. Haideţi! Să ridicăm podul! De această ultimă dată nu mărşăluim către moarte, ci către stomacuri pline şi cântece frumoase!

În ciuda îndemnului său, grupul ridică podul cu gesturi solemne şi respectuoase. Nu mai erau sclavi. Furtuni, duceau averi în buzunare! Acestea străluceau puternic şi în curând şi pielea oamenilor începu să strălucească.

Kaladin se aşeză la locul lui, în faţă. Împreună, cărară podul într-o ultimă alergare, cu respect, ca şi cum ar fi fost catafalcul unui rege purtat către mormântul său pentru odihna de pe urmă.

Talentele tale sunt admirabile, însă eşti doar un om. Ai avut şansa să fii mai mult şi ai refuzat.

Dalinar pătrunse în următoarea sa viziune în toiul unei lupte.

Îşi învăţase lecţia. De data asta nu avea de gând să atragă o altă persoană într-o luptă neaşteptată. De data asta avea de gând să aleagă un loc sigur şi *apoi* să aducă oamenii acolo.

Asta însemna că-şi făcuse apariţia ca acum câteva luni: strângând o lance în mâinile transpirate, pe un platou stâncos, singuratic şi plin de fisuri, înconjurat de bărbaţi în straie primitive. Erau înfăşuraţi în ţesături din fire grosolane de lavis, purtau încălţări din piele de porc şi aveau lănci cu vârfuri de bronz. Numai comandantul purta armură: un pieptar simplu de piele care nici măcar nu fusese întărită aşa cum se cădea. Fusese tăbăcită şi apoi tăiată rudimentar în formă de vestă. Nu oferea nicio protecţie împotriva unei lovituri de secure în faţă.

Dalinar răcni, amintindu-şi vag cum fusese prima oară când pătrunsese în viziunea asta. Fusese una din cele

timpurii, din perioada când încă le mai considera doar coşmaruri. Azi avea de gând să-i smulgă secretele.

Se repezi către duşmani, un grup de oameni în haine la fel de ponosite. Tovarăşii lui Dalinar se lăsaseră încolţiţi pe marginea unei prăpăstii. Dacă nu se luptau acum, aveau să fie împinşi în josul unei pante abrupte, care se încheia cu o porţiune perfect dreaptă şi cu o cădere de şapte-opt stânjeni până pe fundul văii.

Dalinar dădu iama în grupul de duşmani care încercau să-i împingă pe oamenii lui în gol. Purta aceleaşi veşminte ca ei şi avea arme ca ale lor, dar adusese o ciudăţenie: o punguţă cu nestemate îndesată la brâu.

Străpunse pântecele unui adversar cu lancea, apoi îl îmbrânci peste ceilalţi: treizeci şi ceva de inşi cu bărbi zburlite şi ochi cruzi. Doi se împiedicară de prietenul lor muribund, ceea ce protejă flancul lui Dalinar pentru câteva clipe. El înhăţă securea bărbatului căzut şi atacă la stânga.

Duşmani i se împotriviră urlând. Oamenii aceştia nu erau bine pregătiţi, dar orice prost cu un obiect ascuţit în mână putea fi periculos. Dalinar tăie, spintecă şi făcu prăpăd în jur cu securea, o armă bună, bine echilibrată. Era convins că-i putea învinge.

Două lucruri nu merseră cum trebuie. În primul rând, ceilalţi lăncieri nu-l ajutară. Nimeni nu se apropie să-i apere spatele, ca să-l împiedice să fie înconjurat.

Apoi, sălbaticii nici nu clipiră.

Dalinar ajunsese să se bazeze pe felul în care soldaţii băteau în retragere când îl vedeau intrând în luptă. Conta pe faptul că disciplina lor avea să dea greş. Chiar şi când nu fusese Cristalpurtător, se bazase pe ferocitatea sa, pe *elanul* său, ca să câştige luptele.

Descoperi însă că elanul unui singur om – oricât de priceput sau de hotărât ar fi fost – nu însemna mare lucru când acesta se ciocnea de un zid de piatră. Oamenii din faţa lui nu cedară, nu intrară în panică, nici măcar nu se

înfiorară când el ucise patru dintre ei. Îl loviră cu ferocitate sporită. Unul chiar râse.

Într-o clipă, braţul îi fu retezat de o secure pe care nici n-o zări, apoi atacatorii îl îmbrânciră în lături şi dădură năvală. Dalinar se prăbuşi năucit, privindu-şi uluit ciotul antebraţului stâng. Durerea părea ceva îndepărtat, fără legătură cu el. Un singur durerospren, ca o mână compusă numai din tendoane, apăru în jurul genunchilor săi.

Dalinar încercă sentimentul umilitor, zdrobitor al propriei mortalităţi. Asta simţeau veteranii când cădeau în cele din urmă în luptă? Sentimentul ăsta bizar şi ireal de uimire amestecată cu o resemnare îndelung ascunsă?

Încleştă fălcile şi se folosi de mâna teafără ca să-şi scoată fâşia de piele pe care o folosea drept curea. Îi ţinu un capăt în dinţi, iar pe celălalt îl înfăşură în jurul ciotului braţului drept, mai sus de cot. Încă nu curgea prea mult sânge. Rănilor de acest fel le lua câteva clipe până să-şi înceapă sân- gerarea. La început, trupul oprea fluxul sanguin.

Furtuni! Tăietura era curată. Îşi aminti că nu erau cu adevărat muşchii lui, expuşi aerului. Că osul acela, ca inelul central dintr-o halcă de porc, nu era osul lui.

De ce nu te vindeci cum ai făcut în viziunea cu Fen? îl întrebă Părintele Furtunii. *Ai Lumină de Furtună.*

— Aş trişa, mârâi Dalinar.

Ai trişa? zise Părintele Furtunii. *Pe focurile Iadului, de ce-ar însemna asta că trişezi? N-ai făcut niciun jurământ.*

Auzind un fragment al Divinităţii că înjură, Dalinar zâmbi. Se întrebă dacă nu cumva Părintele Furtunii împrumuta obiceiuri proaste de la el. Ignorându-şi pe cât putu durerea, apucă securea cu o mână şi se ridică în picioare clătinându-se. În faţă, grupa lui de doisprezece oameni lupta cu disperare – şi prost – împotriva asalturilor îndârjite ale duşmanilor. Dăduse înapoi până pe marginea prăpastie!. Înconjurat pe toate părţile de formaţiuni stâncoase înalte, locul părea aproape ca o spărtură, deşi era mult mai deschis.

Dalinar se clătină şi aproape căzu. Furtuni!

Vindecă-te şi gata! zise Părintele Furtunii.

— Cândva nici nu mă sinchiseam de chestii ca asta, spuse el, contemplându-şi braţul retezat.

Ei, poate nu chiar atât de grave.

Eşti bătrân, zise Părintele Furtunii.

— Poate, spuse Dalinar, recăpătându-şi echilibrul şi descoperind că vederea i se limpezise. Dar au făcut o greşeală.

Care?

— S-au întors cu spatele la *mine.*

Dalinar atacă din nou, mânuind securea cu o mână. Doborî doi duşmani şi-şi croi drum către oamenii săi.

— Jos! le strigă el. Nu ne putem lupta cu ei aici sus. Lăsaţi-vă să alunecaţi pe pantă până la pragul ăla. O să-ncercăm să găsim o cale să coborâm de acolo!

Sări peste margine şi, ajuns pe pantă, continuă să se mişte. Era o manevră nesăbuită, dar, furtuni, sus n-aveau nicio şansă de supravieţuire. Alunecă pe piatră menţinându-se în picioare şi apropiindu-se de porţiunea unde peretele devenea drept. Un ultim prag mic de rocă îi oferi un loc unde să se oprească.

Alţi bărbaţi alunecară în jurul lui. Dădu drumul securii şi-l prinse pe unul, împiedicându-l să cadă peste prag şi să-şi afle sfârşitul. Pe alţi doi îi rată.

În total, şapte bărbaţi reuşiră să se oprească în jurul său. Dalinar gâfâi, simţind că-l cuprinde din nou ameţeala, şi se uită peste marginea poziţiei lor curente. Cel puţin şapte stânjeni până pe fundul canionului.

Camarazii lui alcătuiau un grup de oameni învinşi, zdrenţăroşi, însângeraţi şi speriaţi. Istoviospreni ţâşniră în apropiere ca jeturi de praf. Deasupra, sălbaticii se adunaseră pe margine şi priveau în jos cu jind, ca toporcopoii la mâncarea de pe masa stăpânului.

— Furtuni! Bărbatul salvat de Dalinar se lăsă moale la pământ. Furtuni! Au murit! Toţi sunt morţi!

Se cuprinse în braţe. Privind în jur, prinţul observă că, în afară de el, un singur ins îşi mai păstrase arma. Garoul pe care îl improvizase lăsa sângele să curgă.

— O să câştigăm războiul ăsta, zise el încet.

Alţi câţiva îl priviră.

— O să *câştigăm.* Am văzut. Plutonul nostru este unul dintre ultimele care mai luptă. Este posibil ca noi să murim, dar războiul în sine e câştigat.

Deasupra, o siluetă li se alătură sălbaticilor: o făptură cu un cap mai înaltă decât ceilalţi, cu o armură-carapace înspăimântătoare, neagră şi roşie. Ochii îi emanau o lumină roşie sumbră.

Da… Dalinar îşi amintea creatura. Data trecută când fusese în această viziune, îl abandonaseră acolo sus, crezându-l mort. Făptura trecuse pe lângă el: un monstru din coşmaruri, îşi dăduse el cu părerea, extras din subconştientul lui, aidoma adversarilor cu care lupta pe Câmpiile Sfărâmate. Acum recunoscu adevărul. Acela era un Pustiitor.

Dar în trecut nu existase Furtuna Eternă. Părintele Furtunii i-o confirmase. Atunci, de unde veneau asemenea făpturi în timpurile acelea îndepărtate?

— Alinierea! comandă Dalinar. Pregătiţi-vă!

Doi bărbaţi îi dădură ascultare, împleticindu-se către el. Sincer vorbind, doi din şapte era mai mult decât se aşteptase.

Faţada stâncoasă se zgudui de parcă ar fi fost izbită de ceva enorm. Apoi pietrele din apropiere *văluriră.* Dalinar le privi nedumerit. Pierderea de sânge făcea lumea să-i joace dinaintea ochilor? Faţada de piatră părea să tremure şi să se unduiască, asemeni suprafeţei unui lac care fusese tulburat.

De dedesubt, cineva se apucă de marginea pragului lor. O siluetă splendidă în Cristalarmură, cu fiecare piesă emanând o lumină chihlimbarie vizibilă pe la margini, în

ciuda luminii zilei, se săltă alături de ei. Silueta impozantă era mai înaltă decât alţi oameni îmbrăcaţi în Cristalarmuri.

— Fugi! porunci Cristalpurtătorul. Du-ţi oamenii la tămăduitori!

— Cum? întrebă Dalinar. Faţada…

Tresări. Acum roca avea adâncituri pentru mâini şi picioare.

Cristalpurtătorul îşi lipi palma de panta ce ducea în sus, către Pustiitor şi, încă o dată, piatra păru să se zvârcolească, în stâncă se formară trepte, ca şi cum ar fi fost o ceară ce curgea şi putea fi modelată după plac. Cristalpurtătorul întinse braţul în lături şi în mâna lui apăru un ciocan masiv, luminos.

Se repezi în sus, către Pustiitor.

Dalinar pipăi stânca şi o descoperi tare la atingere. Clătină din cap şi-şi îndemnă oamenii să înceapă să coboare.

Ultimul rămas se uită la ciotul braţului său.

— Cum o să ne urmezi, Malad?

— Mă descurc eu. Du-te! zise Dalinar.

Bărbatul plecă. Mintea lui se înceţoşa din ce în ce mai tare, în cele din urmă, cedă şi absorbi nişte Lumină de Furtună.

Braţul îi crescu la loc. Mai întâi tăietura se vindecă, apoi carnea începu să se extindă spre exterior, ca o plantă care înmugureşte. În câteva clipe îşi mişca degetele, cuprins de veneraţie. Tocmai tratase un *braţ pierdut* cu nepăsarea cu care ar fi tratat un deget lovit. Lumina de Furtună îi limpezi mintea şi Dalinar luă o gură zdravănă şi revigorantă de aer.

De deasupra răsunară zgomotele unei lupte, dar, chiar şi întinzându-şi gâtul, nu reuşi să vadă nimic, deşi un trup se rostogoli jos pe pantă, dispărând dincolo de pragul de piatră.

— Aceia sunt oameni, zise Dalinar.

Evident.

— N-am mai făcut asocierea asta până acum, zise prinţul. Au fost oameni care au luptat *de partea* Pustiitorilor?

Unii.

— Şi Cristalpurtătorul pe care l-am văzut? Era un Herald?

Nu. Era doar un Paznic al Pietrei. Unda care a schimbat piatra este cealaltă undă pe care ai putea-o deprinde, deşi pe tine te-ar putea sluji altfel.

Ce contrast! Soldaţii de rând arătaseră atât de primitiv, dar Undeunitorul ăla…

Dalinar scutură din cap şi coborî folosind adânciturile din faţada de piatră. Îşi zări camarazii alăturându-se unui grup mare de soldaţi aflaţi ceva mai departe în canion. Strigăte şi chiote de bucurie răsunau din direcţia respectivă, ciocnindu-se de pereţi. Era aşa cum îşi amintea vag. Războiul fusese câştigat. Doar mici pâlcuri de soldaţi inamici mai rezistau. Grosul armatei începea deja să sărbătorească.

— Bine, zise el. Adu-le pe Navani şi Jasnah!

Avea de gând să-i arate viziunea, în cele din urmă, şi tânărului împărat al Azirului, dar voia să se pregătească mai întâi.

— Adu-le undeva în apropierea mea, te rog! Lasă-le să-şi păstreze propriile haine.

În apropiere, doi bărbaţi se opriră. O ceaţă luminoasă îi înconjură şi, când se împrăştie, în locul lor erau Navani şi Jasnah, purtând havahuri. Dalinar se apropie de ele în pas alergător.

— Doamnelor, bun venit în nebunia mea!

Navani se răsuci, întinzând gâtul ca să vadă culmile formaţiunilor stâncoase ca nişte castele. Examină un grup de soldaţi care treceau pe alături şchiopătând. Unul îşi ajuta un tovarăş rănit, strigând să vină Regenerarea.

— Furtuni! Pare atât de real, şopti ea.

— Te-am prevenit, zise Dalinar. Să sperăm că nu arăţi *prea* ridicol acolo, în cameră.

Deşi el era suficient de familiarizat cu viziunile încât trupul său nu mai imita ce făcea în interiorul lor, pentru

Jasnah, Navani sau monarhii pe care avea să-i aducă lucrurile nu aveau să stea aşa.

— Ce face femeia aia? întrebă Jasnah curioasă.

O tânără ieşea înaintea bărbaţilor ce şchiopătau. O Radiantă? Arăta ca una, deşi nu avea armură. Era vorba mai degrabă de aerul ei încrezător, de felul în care îi ajutase să se întindă şi scosese un obiect strălucitor din punga de la centură.

— Mi-l amintesc, zise Dalinar. Este unul din dispozitivele de care ţi-am pomenit dintr-o altă viziune. Cele care asigură Regenerarea, cum îi zic ei. Vindecarea.

Na vani făcu ochii mari şi se lumină la faţă ca un copil căruia i s-a dat un platou cu dulciuri cu prilejul Sărbătorii de Mijloc. Îl îmbrăţişă fugar pe Dalinar şi se duse grăbită să privească. Se poziţionă în dreapta grupului şi-i făcu un semn nerăbdător Radiantei, îndemnând-o să continue.

Jasnah se răsuci pe loc, examinând canionul.

— Unchiule, nu cunosc niciun loc din vremea noastră care să arate aşa. Par să fie ţinuturi ale furtunii, judecând după formaţiunile alea.

— Poate sunt pierdute pe undeva pe Dealurile Nerevendicate?

— Fie asta, fie a trecut atât de mult timp, încât stâncile s-au erodat complet.

Studie cu ochii mijiţi un grup ce se apropia aducând apă pentru soldaţi. Data trecută, Dalinar coborâse în canion chiar la timp ca să-i întâlnească şi să capete o gură de apă.

„E nevoie de tine acolo sus”, îi spusese unul dintre ei, indicându-i panta blândă de pe partea opusă a locului unde luptase el.

— Hainele astea, zise Jasnah încet. Armele astea…

— Ne-am întors în vremuri de demult.

— Da, unchiule, spuse ea. Dar nu mi-ai spus că viziunea asta este de la sfârşitul Devastărilor?

— Din câte îmi amintesc eu, da.

— Deci, cronologic, viziunea cu Esenţa Nopţii s-a întâmplat înainte de asta. Dar în aceea ai văzut oţel sau măcar fier. Îţi aduci aminte de vătrai?

— Ar fi greu să-l uit, zise el şi-şi frecă bărbia. Atunci – fier şi oţel, dar aici – oameni care mânuiesc arme rudimentare din cupru sau bronz. Ca şi cum nu ar şti să Animmodeleze fierul sau măcar să-l prelucreze cum trebuie, deşi este o epocă istorică mai recentă. Ha! *Chiar* că-i ciudat.

— Este confirmarea a ceva ce ni s-a spus, dar eu n-am putut să cred niciodată. Devastările au fost atât de cumplite, încât au nimicit învăţătura şi progresul, lăsând în urmă oameni înfrânţi.

— Ordinele de Radianţi ar fi trebuit să împiedice una ca asta, zise Dalinar. Am aflat-o din altă viziune.

— Da, am citit-o pe aia. De fapt, le-am citit pe toate.

Spunând acestea, îl privi şi-i zâmbi.

Oamenii erau surprinşi s-o vadă pe Jasnah manifestând emoţii, ceea ce Dalinar considera că-i nedrept. Sigur că femeia zâmbea, dar îşi rezerva zâmbetele numai pentru momentele când erau cel mai sincere.

— Mulţumesc, unchiule! zise ea. I-ai oferit lumii un dar măreţ. Un om îşi poate demonstra curajul înfruntând sute de duşmani, totuşi să dai peste astea şi să le consemnezi în loc să le ascunzi a fost un curaj de o cu totul altă natură.

— A fost doar încăpăţânare. Am refuzat să cred că eram nebun.

— Atunci binecuvântată-ţi fie încăpăţânarea, unchiule! strânse ea din buze, apoi continuă, pe un ton mai blând: îmi fac griji din pricina ta. Din pricina a ceea ce spune lumea.

— Te referi la erezie? întrebă Dalinar.

— Nu erezia în sine mă îngrijorează, ci felul în care gestionezi reacţiile ostile.

În faţa lor, Navani o intimidase cumva pe Radiantă, făcând-o să-i dea voie să examineze fabrialul. După-amiaza era pe sfârşite şi peste canion se aştemea umbra. Dar

viziunea asta era lungă şi el era mulţumit s-o aştepte pe Navani. Se aşează pe un bolovan.

— Nu neg existenţa Divinităţii, Jasnah, zise el. Pur şi simplu cred că cel pe care îl numim Atotputernicul n-a fost niciodată un zeu.

— O decizie înţeleaptă, având în vedere conţinutul viziunilor tale.

Jasnah se aşează alături de el.

— Cred că eşti fericită să m-auzi zicând una ca asta, spuse el.

— Sunt fericită să am cu cine vorbi şi în mod cert sunt fericită că ai pornit într-o călătorie a cunoaşterii. Dar să mă bucur că suferi? Să fiu fericită că eşti silit să abandonezi ceva ce preţuiai? întrebă ea şi clătină din cap. Unchiule, nu mă deranjează ce cred oamenii, dacă asta le e de folos. Asta-i ceva ce nimeni nu pare să înţeleagă: n-am nicio mizălegată de credinţa lor. N-am nevoie de *companie* ca să fiu *încrezătoare.*

— Cum înduri asta, Jasnah? Lucrurile pe care le spun oamenii despre tine? întrebă Dalinar. Le văd minciuna în ochi chiar dinainte s-o rostească. Sau îmi spun cu toată sinceritatea lucruri pe care chipurile le-aş fi zis, deşi eu le neg. Resping spusele mele, preferând să creadă zvonuri despre mine.

Jasnah privi în lungul canionului. Oamenii se tot adunau la celălalt capăt, un grup slăbit şi hărţuit care abia acum descoperea că era învingătorul acestei lupte. O pală imensă de fum se ridica în depărtare, deşi el nu reuşi să-i vadă sursa.

— Mi-aş dori să am răspunsuri, unchiule, zise ea încet. Confruntările te fac puternic, dar şi insensibil. Mă tem că am deprins prea mult dintr-una, dar nu şi din cealaltă. Însă îţi pot oferi un avertisment.

El o privi şi arcui sprâncenele.

— Vor încerca să te definească prin ceva ce nu eşti, spuse Jasnah. Nu-i lăsa s-o facă! Eu pot fi erudită, femeie, istoric,

Radiantă. Dar oamenii tot vor încerca să mă clasifice după ceea ce mă face să mă deosebesc de ei. În mod ironic, vor ca lucrul pe care *nu-lfac* sau în care *nu cred* să fie principala componentă a identităţii mele. Mereu am respins asta şi-am s-o fac în continuare.

Se întinse şi-i puse mâna liberă pe braţ.

— Dalinar Kholin, tu nu eşti eretic. Tu eşti rege, Radiant şi tată. Eşti un om cu credinţe complicate, care nu acceptă tot ce i se spune. *Tu* decizi cum eşti definit. Nu le da voie s-o facă ei! Dacă le-o permiţi, vor profita cu bucurie de prilejul de a te defini.

Dalinar încuviinţă lent.

— În fine, zise Jasnah, ridicându-se în picioare. Nu este probabil cea mai bună ocazie pentru o asemenea discuţie, îmi dau seama că putem revedea viziunea asta dacă dorim, dar numărul de furtuni în care o putem face este limitat. Ar trebui să plec în explorare.

— Data trecută am mers într-acolo, spuse Dalinar indicând în susul pantei. Aş vrea să revăd ce am văzut.

— Excelent! mai bine ne despărţim ca să acoperim mai mult teren. Eu mă duc în direcţia opusă. Ne putem întâlni după aceea ca să ne comparăm observaţiile.

Pomi în josul pantei, către locul unde se adunase mulţimea.

Dalinar se ridică şi se întinse, descoperindu-se încă obosit după eforturile de mai devreme. Peste puţin timp, Navani reveni, murmurând pentru sine explicaţii a ceea ce văzuse, în lumea reală, Teshav stătea lângă ea, iar Kalami, lângă Jasnah, consemna ce spuneau, unica metodă de a lua notiţe în aceste viziuni.

Navani îl luă de braţ şi se uită după Jasnah cu un mic zâmbet afectuos pe buze. Nu, nimeni n-ar fi crezut-o pe Jasnah lipsită de emoţii dacă ar fi fost martor la reîntâlnirea înlăcrimată dintre mamă şi fiică.

— Cum ai reuşit s-o creşti? întrebă el.

— În principal având grijă să nu-şi dea seama că o cresc, zise Navani şi se lipi mai tare de el. Fabrialul ăla e minunat, Dalinar. E ca un Animmod.

— În ce sens?

— În sensul că habar n-am cum funcţionează! Cred… Cred că-i o greşeală în modul în care privim fabrialele străvechi.

El o privi, dar ea clătină din cap.

— Încă nu pot să-ţi explic.

— Navani… o iscodi el.

— Nu, spuse ea cu încăpăţânare. Trebuie să-mi prezint ideile dinaintea eruditelor, să văd dacă au măcar sens, apoi o să fac un raport. Şi cu asta, am încheiat, Dalinar Kholin. Aşa că fii răbdător!

— Oricum probabil n-aş înţelege mai bine de jumătate din ce mi-ai spune, bombăni el.

Nu porni imediat în direcţia către care se îndreptase mai înainte. Ultima dată fusese îndemnat de cineva din viziune. De data asta acţionase altfel. Avea să primească acelaşi îndemn?

Nu avu mult de aşteptat, căci un ofiţer se apropie în fugă.

— Tu de colo, zise el. Malad-fiu-Zent, aşa te cheamă, nu? Eşti înaintat la gradul de sergent. Îndreaptă-te către tabăra numărul trei! zise bărbatul şi arătă în susul pantei. Pe-acolo, dincolo de ridicătura aia. Dă-i bătaie!

Îi aruncă o uitătură încruntată lui Navani – în ochii lui, postura intimă în care stăteau cei doi era nefirească –, dar plecă zorit, fără să mai adauge ceva.

Dalinar zâmbi.

— Ce-i? întrebă Navani.

— Astea sunt experienţe fixe pe care Onoare a vrut să le trăiesc. Deşi au un oarecare grad de libertate, am impresia că, indiferent ce fac, voi primi aceeaşi informaţie.

— Deci vrei să nu-i dai ascultare?

Dalinar clătină din cap.

— Vreau să văd din nou anumite lucruri. Acum, după ce am înţeles că viziunea este corectă, ştiu mai bine ce

întrebări trebuie să pun.

Porniră să urce stânca netedă a pantei ţinându-se de braţ. Dalinar simţi emoţii neaşteptate trezindu-se în el, în parte din pricina spuselor lui Jasnah. Dar era ceva mai profund de-atât: un val de recunoştinţă, uşurare, iubire chiar.

— Te simţi bine? îl întrebă Navani.

— Mă… gândeam, zise el, încercând să vorbească pe un ton calm. Pe sângele strămoşilor… a trecut aproape jumătate de an, nu? De când a început totul? în tot timpul ăsta, am venit aici singur. E atât de bine să împărtăşesc povara, Navani. Să pot să-ţi arăt astea şi să ştiu în sfârşit, cu absolută certitudine, că ceea ce văd nu există numai în mintea mea.

Ea îl trase mai aproape şi merse cu capul pe umărul lui. Un gest mult mai afectuos decât ar fi permis codul bunelor maniere alethi în public, dar nu renunţaseră ei la asta de mult? în plus, aici nu era nimeni care să-i vadă sau, în tot cazul, nicio persoană reală.

Ajunseră pe culme şi trecură pe lângă câteva petice înnegrite. Ce putea arde piatra în felul ăsta? Alte secţiuni păreau să fi fost sfărâmate de o greutate imposibilă, iar în altele se căscau găuri cu forme ciudate. Navani se opri lângă o formaţiune înaltă până la genunchi, unde piatra unduia, alcătuind un model bizar, simetric. Părea un lichid îngheţat în plină curgere.

Canioanele şi câmpiile stâncoase răsunau de strigăte de durere. Privind dincolo de culme, Dalinar descoperi principalul câmp de luptă. Era plin de cadavre cât vedeai cu ochii. Mii de trupuri, unele adunate în grămezi. Alţii fuseseră ucişi în pâlcuri, lipiţi de pereţii de piatră.

— Părinte al Furtunii? zise el, adresându-i-se sprenului. *Asta* este chiar ceea ce i-am spus lui Jasnah că este, nu? Aharietiam. Ultima Devastare.

Aşa i s-a spus.

— Include-o şi pe Navani în răspunsurile tale! îi ceru Dalinar.

DIN NOU ÎMI DAI PORUNCI. NU AR TREBUI SĂ FACI ASTA.

Vocea tună din văzduh, făcând-o pe Navani să tresară.

— Aharietiam, zise Dalinar, nu aşa descriu cântecele şi tablourile victoria finală împotriva Pustiitorilor. În ele este vorba de fiecare dată despre o luptă măreaţă, în care monştri teribili se ciocnesc cu şiruri de soldaţi viteji.

OAMENII MINT ÎN POEZIILE LOR. SUNT SIGUR CĂ ŞTII ASTA.

— Da, doar că… seamănă cu un câmp de bătălie oarecare.

ŞI STÂNCA AIA DIN SPATELE TĂU?

Dalinar se răsuci către ea şi scoase o exclamaţie, dându-şi seama că ceea ce luase drept bolovan era un chip uriaş, scheletic. Una dintre grămezile de sfărâmături pe lângă care trecuseră fusese de fapt una din *creaturile* pe care le văzuse într-o altă viziune. Un monstru de piatră care se smulsese din sol.

Navani se apropie de chip.

— Unde sunt parshii?

— Ceva mai devreme am luptat împotriva unor oameni, zise Dalinar.

AU FOST RECRUTAŢI DE TABĂRA CEALALTĂ, zise Părintele Furtunii. AŞA CRED.

— Aşa crezi? întrebă Dalinar.

PE VREMEA ACEEA, ONOARE ÎNCĂ TRĂIA. EU NU ERAM PE DEPLIN EU ÎNSUMI. ERAM MAI DEGRABĂ O FURTUNĂ. OAMENII MĂ INTERESAU MAI PUŢIN. MOARTEA LUI M-A SCHIMBAT. CE-MI AMINTESC EU DESPRE ACELE VREMURI ESTE DIFICIL DE EXPLICAT. DAR, DACĂ VREI SĂ VEZI PARSHI, NU TREBUIE DECÂT SĂ TE UIŢI DE CEALALTĂ PARTE A CÂMPULUI.

Navani i se alătură lui Dalinar pe înălţime, privind câmpia presărată cu cadavre de dedesubt.

— Care sunt? întrebă ea.

NU-ŢI DAI SEAMA?

— De la distanţa asta, nu.

CAM JUMĂTATE DIN EI SUNT CEEA CE VOI NUMITI PARSHI.

Dalinar îşi miji ochii, dar nu reuşi să-şi dea seama care erau oameni şi care nu. Coborî, conducând-o pe Navani, şi traversară câmpia. Aici cadavrele se amestecau. Oamenii, în hainele lor primitive. Cadavrele parshilor, cu sângele lor portocaliu. Era un avertisment pe care ar fi trebuit să-l recunoască, dar pe care nu reuşise să-l priceapă când se pomenise pentru prima oară în această viziune. Crezuse că vede un coşmar despre războiul purtat de ei pe Câmpiile Sfărâmate.

Ştia cărarea pe care trebuia s-o urmeze, una care îi conduse pe el şi pe Navani dincolo de câmpia plină de cadavre, până într-o nişă umbrită de sub un ţanc stâncos înalt. Lumina căzuse pe stâncile de aici, ceea ce-l intrigase. Înainte crezuse că nimerise locul din întâmplare, dar, de fapt, întreaga viziune îl călăuzise către acest moment.

Aici descoperiră nouă Cristalsăbii înfipte în piatră. Abandonate. La vederea lor, Navani îşi duse la buze mâna interzisă înmănuşată. Nouă Săbii frumoase, o comoară fiecare în sine, lăsate aici pur şi simplu? De ce şi cum?

Dalinar pătrunse în umbră şi le dădu ocol. Era o altă privelişte pe care o înţelesese greşit când trăise viziunea pentru prima dată. Acestea nu erau Cristalsăbii oarecare.

— Pe ochii lui Ash! zise Navani arătându-i una. Dalinar, o recunosc pe asta! E cea…

— Cea care l-a ucis pe Gavilar, zise el, oprindu-se lângă cea mai simplă Sabie, una cu lama lungă şi subţire. E arma Asasinului în Alb. Este o Sabie a Onoarei. Ca toate celelalte de aici.

— Aceasta este ziua în care Heralzii au urcat pentru ultima oară în Palatele Liniştii, zise Navani. Ca să conducă lupta de acolo.

Dalinar se răsuci într-o parte, unde zărise aerul tremurând. Părintele Furtunii.

— Numai că… zise ea. Ăsta n-a fost, de fapt, sfârşitul. Pentru că duşmanul s-a întors. Ocoli cercul alcătuit de săbii şi se opri dinaintea unui loc unde acesta se întrerupea.. Unde-i a zecea Sabie?

— Legendele se înşală, nu-i aşa? îl întrebă Dalinar pe Părintele Furtunii. Nu am înfrânt duşmanul pentru totdeauna, aşa cum au pretins Heralzii. Ne-au *minţiti*

Navani întoarse brusc capul, concentrându-se asupra lui Dalinar.

MULTĂ VREME I-AM ÎNVINUIT PENTRU LIPSA ONOAREI, zise Părintele Furtunii. ÎMI E… DIFICIL SĂ PRIVESC DINCOLO DE JURĂMINTELE ÎNCĂLCATE. I-AM URÂT. ACUM, PE MĂSURĂ CE AJUNG SĂ CUNOSC OAMENII MAI BINE, VĂD TOT MAI MULTĂ ONOARE LA ACELE FĂPTURI NEFERICITE PE CARE VOI LE NUMIŢI HERALZI.

— Spune-mi ce s-a întâmplat! zise Dalinar. Ce s-a întâmplat *de fapt?*

EŞTI PREGĂTIT SĂ AUZI POVESTEA ASTA? SUNT UNELE PĂRŢI CARE N-O SĂ-ŢI PLACĂ.

— Dacă am acceptat că Zeul a murit, pot accepta şi căderea Heralzilor.

Palidă la faţă, Navani se aşeză pe un bolovan din apropiere.

A ÎNCEPUT CU FĂPTURILE PE CARE VOI LE NUMIŢI PUSTIITORI, zise Părintele Furtunii, cu vocea ca un tunet jos, îndepărtat. Introspectivă? DUPĂ CUM AM SPUS, PERSPECTIVA MEA ASUPRA ACELOR ÎNTÂMPLĂRI E DISTORSIONATĂ. DAR ÎMI AMINTESC CĂ ODATĂ, CU MULT ÎNAINTE DE ZIUA PE CARE O VEDEŢI ACUM, AU EXISTAT MULTE SUFLETE ALE FĂPTURILOR CARE FUSESERĂ UCISE, FURIOASE ŞI TERIBILE. LI SE DĂDUSE MULTĂ PUTERE DE CĂTRE INAMIC, CEL NUMIT OROARE. ACESTA A FOST ÎNCEPUTUL, DEBUTUL DEVASTĂRILOR. CĂCI, CÂND AU MURIT, AU REFUZAT SĂ PLECE DINCOLO.

— Asta se petrece acum, zise Dalinar. Parshii sunt transformaţi de creaturile din Furtuna Eternă. Creaturile astea sunt... sufletele răposaţilor lor? întrebă el şi înghiţi un nod ce i se pusese în gât.

SUNT SPRENI AI PARSHILOR MORŢI CU MULT TIMP ÎN URMĂ. SUNT REGII LOR, OCHLLUMINOŞII LOR, SOLDAŢII LOR BRAVI DE FOARTE, FOARTE

DEMULT. PROCESUL ĂSTA NU ESTE UŞOR PENTRU EL UNII DINTRE SPRENII ĂŞTIA SUNT ACUM FORŢE OARBE, ANIMALICE, CRÂMPEIE ALE UNOR MINŢI CĂRORA OROARE LE-A DAT PUTERE. ALTELE SUNT MAI... CONŞTIENTE. FIECARE RENAŞTERE LE VATĂ- MĂ MINŢILE ŞI MAI TARE.

RENASC, FOLOSIND TRUPURILE PARSHILOR PENTRU A DEVENI CONTOPIŢI. CHIAR ŞI ÎNAINTE CA ACEŞTI CONTOPIŢI SĂ ÎNVEŢE SĂ CONTROLEZE UNDELE, OAMENII NU LI SE PUTEAU ÎMPOTRIVI. OAMENII NU AVEAU CUM SĂ ÎNVINGĂ, ATÂTA VREME CÂT FĂPTURILE PE CARE LE OMORAU RENĂŞTEAU DE FIECARE DATĂ CÂND ERAU UCISE. AŞA Ă LUAT NAŞTERE PACTUL-JURĂMÂNT.

— Zece oameni, spuse Dalinar şi privi săbiile. Cinci bărbaţi şi cinci femei. Ei au oprit asta?

S-AU DĂRUIT. AŞA CUM OROARE ESTE ÎNCHIS DE PUTERILE LUI ONOARE ŞI CULTIVARE, HERALZII VOŞTRI AU ÎNCHIS SPRENII CELOR MORŢI ÎN LOCUL PE CARE VOI ÎL NUMIŢI IAD. HERALZII I S-AU ÎNFĂŢIŞAT LUI ONOARE ŞI EL LE-A DAT ACEST DREPT, ACEST JURĂMÂNT. AU CREZUT CĂ ASTA VA PUNE CAPĂT RĂZBOIULUI PENTRU TOTDEAUNA. DAR S-AU ÎNŞELAT. ŞI ONOARE S-A ÎNŞELAT.

— Era el însuşi un spren, zise Dalinar. Mi-ai spus asta mai înainte. Şi Oroare la fel.

ONOARE S-A LĂSAT ORBIT DE PUTERE, UITÂND CĂ, DEŞI SPRENII ŞI ZEII NU-ŞI POT ÎNCĂLCA JURĂMINTELE, OAMENII POT ŞI 6 VOR FACE. CEI ZECE

HERALZI AU FOST PECETLUIŢI ÎN IAD, PRINZÂNDU-I PE PUSTIITORI ÎNĂUNTRU. ÎNSĂ, DACĂ ORICARE DINTRE CEI ZECE ACCEPTA SĂ OCOLEASCĂ JURĂMÂNTUL ŞI SĂ-I LASE PE PUSTIITORI SĂ TREACĂ, SE PRODUCEA UN EXOD. TOŢI SE PUTEAU ÎNTOARCE.

— Şi asta a declanşat o Devastare, spuse Dalinar.

ASTA A DECLANŞAT O DEVASTARE, admise Părintele Furtunii.

Un jurământ care putea fi ocolit, un pact ce putea fi subminat. Kholin îşi putea da seama ce se petrecuse. Părea atât de evident.

— Au fost torturaţi, nu-i aşa?

ÎN MODURI ORIBILE, DE SPIRITELE PE CARE LE ŢINEAU PRIZONIERE. MULŢUMITĂ LEGĂTURII, PUTEAU ÎMPĂRŢI DUREREA ÎNTRE EI, DAR, ÎN FINAL, CINEVA CEDĂ ÎNTOTDEAUNA.

ODATĂ CE UNUL DINTRE EI CEDA, CEI ZECE HE- RALZI REVENEAU CU TOŢII ÎN ROSHAR. LUPTAU. Îl CONDUCEAU PE OAMENI. PACTUL-JURĂMÂNT ÎNCHEIAT DE EI ÎI ÎMPIEDICA PE CONTOPIŢI SĂ REVINĂ IMEDIAT, ÎNSĂ LA FINALUL FIECĂREI DEVASTĂRI HERALZII SE ÎNTORCEAU ÎN IAD CA SĂ-I SIGILEZE DIN NOU PE DUŞMANI. CA SĂ SE ASCUNDĂ, SĂ LUPTE ŞI ÎN FINAL SĂ REZISTE ÎMPREUNĂ.

CICLUL S-A REPETAT. LA ÎNCEPUT, RĂGAZUL DINTRE DEVASTĂRI ERA LUNG. SUTE DE ANI. CĂTRE FINAL, DEVASTĂRILE AU ÎNCEPUT SĂ FIE SEPARATE DE MAI PUŢIN DE ZECE ANI. ÎNTRE ULTIMELE DOUĂ A TRECUT MAI PUŢIN DE UN AN. SUFLETELE HERALzilor SE SUBŢIASERĂ. CEDAU APROAPE IMEDIAT CE ERAU PRINŞI ŞI TORTURAŢI ÎN IAD.

— Ceea ce explică de ce lucrurile arată atât de rău de data asta, şopti Navani din locul unde stătea. Societatea a îndurat Devastare după Devastare, despărţite între ele prin intervale scurte. Cultura, tehnologia… de toate s-a ales praful.

Dalinar îngenunche şi-i masă umărul.

— Nu-i atât de rău pe cât m-am temut, zise ea. Heralzii *au fost* totuşi oameni onorabili. Poate nu divinităţi, dar s-ar putea să-mi placă mai mult de ei ştiind că odinioară au fost oameni ca toţi oamenii.

AU FOST NIŞTE OAMENI ÎNFRÂNŢI, spuse Părintele Furtunii. DAR POT ÎNCEPE SĂ-I IERT, PE EI ŞI JURĂMINTELE LOR ÎNCĂLCATE. ACUM… ÎNŢELEG AŞA CUM N-AM MAI FĂCUT-O NICIODATĂ.

Părea surprins.

— Pustiitorii care au făcut asta. Ei sunt cei care se întorc acum. Din nou, zise Navani.

CONTOPIŢII, SUFLETELE CELOR MORŢI ACUM MULT TIMP, VĂ *DISPREŢUIESC.* NU SUNT RAŢIONALI. AU FOST ÎMBIBAŢI CU ESENŢA LUI, ESENŢA URII ÎN STARE PURĂ. SUNT GATA SĂ DISTRUGĂ LUMEA ACEASTA NUMAI CA SĂ DISTRUGĂ OMENIREA. ŞI DA, S-AU ÎNTORS.

— Aharietiam n-a fost cu adevărat finalul, spuse Dalinar. A fost doar o Devastare ca atâtea altele. Numai că pentru Heralzi s-a schimbat ceva. Şi-au abandonat săbiile?

DUPĂ FIECARE DEVASTARE, HERALZII SE ÎNTORCEAU ÎN IAD, zise Părintele Furtunii. DACĂ MUREAU ÎN LUPTĂ, AJUNGEAU ACOLO IMEDIAT. CEI CARE SUPRAVIEŢUIAU SE ÎNTORCEAU ACOLO DE BUNĂVOIE, LA SFÂRŞITUL LUPTEI. FUSESERĂ PREVENIŢI CĂ, DACĂ ÎNTARZIAU, REZULTATUL AR PUTEA FI UN DEZASTRU. ÎN PLUS, TREBUIAU SĂ FIE ÎMPREUNĂ ÎN IAD CA SĂ ÎMPARTĂ POVARA TORTURII DACĂ VREUNUL DIN EI ERA CAPTURAT. DAR, DE DATA ASTA, S-A ÎNTÂMPLAT CEVA CIUDAT. PRIN LAŞITATE SAU NOROC, AU SCĂPAT DE MOARTE. NICIUNUL NU A FOST UCIS ÎN LUPTĂ, CU O EXCEPŢIE.

Dalinar privi locul liber din cerc.

CEI NOUĂ ŞI-AU DAT SEAMA CĂ UNUL DINTRE EI NU CEDASE NICIODATĂ, urmă Părintele Furtunii. TOŢI CEILALŢI FUSESERĂ, LA UN MOMENT SAU ALTUL, CEI

CARE CEDASERĂ, CARE DECLANŞASERĂ O DEVASTARE CA SĂ SCAPE DE DURERE. AU DECIS CĂ POATE NU ERA NEVOIE SĂ SE ÎNTOARCĂ TOŢI.

AU DECIS SĂ RĂMÂNĂ AICI, RISCÂND O DEVASTARE ETERNĂ, DAR SPERÂND CĂ ACELA PE CARE ÎL LĂSASERĂ ÎN IAD AVEA SĂ FIE, DE UNUL SINGUR, SUFICIENT CA SĂ ŢINĂ LUCRURILE ÎN FRÂU. ACELA CARE NU AR FI TREBUIT SĂ LI SE ALĂTURE DINTRU ÎNCEPUT, CEL CARE NU ERA REGE, ÎNVĂŢAT SAU GENERAL.

— Talenelat, zise Dalinar.

PURTĂTORUL AGONIILOR. CEL ABANDONAT ÎN IAD. LĂSAT SĂ ÎNDURE TORTURA DE UNUL SINGUR.

— Atotputernicule din ceruri! şopti Navani. Cât a trecut? Peste o mie de ani, nu?

PATRU MILENII ŞI JUMĂTATE, răspunse Părintele Furtunii. PATRU MILENII ŞI JUMĂTATE DE CHINURI.

Tăcerea se aşternu în nişa mică împodobită cu Săbii argintii şi umbre tot mai lungi. Simţindu-se slăbit, Dalinar se aşează pe jos lângă bolovanul pe care stătea Navani. Privi Săbiile şi se simţi copleşit de o ură bruscă şi iraţională faţă de Heralzi.

Era o prostie. După cum zisese Navani, *fuseseră* eroi. Cruţaseră omenirea de atacuri pe perioade îndelungate de timp, plătind pentru asta cu sănătatea lor mintală. Şi totuşi el îi ura. Din pricina bărbatului pe care-l lăsaseră în urmă.

Bărbatul…

Dalinar sări în picioare:

— E *el*! Nebunul! Chiar *este* unul dintre Heralzi!

ÎN CELE DIN URMĂ, A CEDAT, zise Părintele Furtunii. LI S-A ALĂTURAT CELORLALŢI NOUĂ, CARE MAI SUNT ÎN VIAŢĂ. ÎN ACESTE MILENII NICIUNUL N-A MURIT CA SĂ SE ÎNTOARCĂ ÎN IAD, DAR ASTA NU MAI CONTEAZĂ LA FEL DE MULT CA ODINIOARĂ. PACTUL-JURĂMÂNT A FOST SLĂBIT PÂNĂ APROAPE DE ANIHILARE „IAR OROARE ŞI-A CREAT PROPRIA FURTUNĂ. CONTOPIŢII

NU SE MAI ÎNTORC ÎN IAD CÂND SUNT UCIŞI. RENASC ODATĂ CU URMĂTOAREA FURTUNĂ ETERNĂ.

Furtuni! Cum puteai învinge aşa ceva? Dalinar privi din nou locul liber din cercul de săbii.

— Nebunul, Heraldul, a sosit în Kholinar cu o Cristal-sabie. N-ar fi trebuit să fie Sabia Onoarei?

BA DA. DAR CEA CARE A AJUNS LA TINE NU E ACEEA. NU ŞTIU CE S-A ÎNTÂMPLAT.

— Trebuie să vorbesc cu el. El… era la mănăstire când am plecat în marş. Nu-i aşa?

Trebuia să-i întrebe pe ardenţi, să afle cine îl evacuase pe nebun.

— Asta i-a făcut pe Radianţi să se revolte? întrebă Navani. Astea sunt secretele care au provocat Mârşăvia?

NU. ACELA ESTE UN SECRET MAI MARE, PE CARE NU-L VOI ROSTI.

— De ce? întrebă Dalinar.

PETRU CĂ, DACĂ L-AI ŞTI, ŢI-AI ABANDONA JURĂMINTELE AŞA CUM AU FĂCUT-O RADIANŢII DIN VECHIME.

— N-aş face una ca asta.

OARE? întrebă Părintele Furtunii ridicând tonul. EŞTI GATA SĂ JURI? SĂ JURI PE CEVA CE NU CUNOŞTI? HERALZII AU JURAT CĂ O SĂ-I ŢINĂ LA RESPECT PE PUSTIITORI ŞI CE S-A ÎNTÂMPLAT CU EI?

NU EXISTĂ OM VIU CARE SĂ NU FI ÎNCĂLCAT VREUN JURĂMÂNT, DALINAR KHOLIN. NOII TĂI RADIANŢI ŢIN ÎN MÂINILE LOR SUFLETELE ŞI VIEŢILE COPIILOR MEI. NU! N-O SĂ TE LAS SĂ FACI CE-AU FĂCUT PREDECESORII TĂI. ŞTII ESENŢIALUL. RESTUL ESTE IRELEVANT.

Dalinar trase aer adânc în piept, dar îşi stăpâni mânia, într-un fel, Părintele Furtunii avea dreptate. Nu putea şti cum avea să-i afecteze acest secret pe el sau pe Radianţii lui.

Însă tot ar fi preferat să ştie. Se simţea de parcă ar fi umblat de colo-colo având pe urmele lui un călău care plănuia să-i ia viaţa în orice clipă.

Oftă, iar Navani se ridică şi se apropie de el, apoi îl luă de braţ.

— Va trebui să încerc să desenez din memorie fiecare dintre Săbiile Onoarei. Sau, mai bine, s-o trimiţi pe Shallan s-o facă. Poate folosindu-ne de schiţe am reuşi să le găsim pe celelalte.

O umbră se ivi la intrarea în nişă şi, o clipă mai târziu, un tânăr se împletici înăuntru. Avea pielea palidă, ochii mari şi stranii ai shinilor şi păr castaniu, ondulat. Putea să fi fost oricare dintre shinii pe care-i văzuse Dalinar în timpul de unde venea: în ciuda mileniilor ce trecuseră, încă erau distincţi din punct de vedere etnic.

Bărbatul căzu în genunchi în faţa miracolului Săbiilor abandonate. Dar, o clipă mai târziu, se uită la Dalinar şi rosti cu vocea Atotputernicului:

— Uneşte-i!

— N-ai putut să faci nimic pentru Heralzi? întrebă Kholin. Zeul lor n-a putut face nimic ca să prevină toate astea?

Fireşte, Atotputernicul nu-i putea răspunde. Murise în lupta contra creaturii pe care o înfruntau ei acum, forţa numită Oroare. În felul lui, îşi dăduse viaţa pentru aceeaşi cauză ca Heralzii.

Viziunea pieri.

DeşZ ***ejitele modei. Din. I*ia_foy tuc preyem tat -modeje moi tnjdyastnjede. Tn, ajiru-meje anke. Yioa.ye., au. Descoperit co. Nu. E.Xtsia.? n «. – tocla. ′rrtat -ra. Pula. JLe. A. I.nzl. I^nzba. SiiluZ ajL^tzi. Lo′r St vexlentlo-r J.^cât pvin- scki. Rnim. Y-L sujibclc. Oclllsc. Cu. – bimpul. 7-n0d. CJLuJ.ili JyrajliţlonaJ de. Kayak- aj voylnis-tiloy.***

Nu rezultă nimic bun dacă două Cristale se stabilesc în acelaşi loc. Am convenit că nu vom interfera unii cu alţii şi sunt dezamăgit că atât de puţine Cristale au respectat înţelegerea iniţială.

— Shallan poate să ia notiţe pentru noi, zise Jasnah.

Tânăra îşi ridică privirea din carneţel. Se aşezase pe podea în havahul ei albastru, rezemată de peretele acoperit cu mozaic, cu intenţia de a desena pe tot parcursul întrunirii.

Trecuse mai bine de o săptămână de la însănătoşirea ei şi de la discuţia cu Jasnah de lângă coloana de cristal. Shallan se simţea din ce în ce mai bine şi, în acelaşi timp, din ce în ce mai puţin ea însăşi. Ce experienţă ireală era s-o urmeze pe Jasnah de colo-colo ca şi când nimic nu s-ar fi schimbat!

Astăzi, Dalinar convocase o întrunire a Radianţilor şi Jasnah propusese s-o ţină în încăperile din subsolul turnului, fiindcă erau atât de bine păzite. Era incredibil de îngrijorată că ar fi putut fi spionaţi.

Şirurile de pulbere fuseseră îndepărtate de pe podeaua bibliotecii. Stolul de erudite ale lui Navani catalogase cu grijă orice fărâmiţă. Golul nu făcea decât să sublinieze absenţa informaţiilor pe care speraseră să le afle.

Acum toţi se uitau la ea.

— Notiţe? întrebă Shallan, care abia dacă fusese atentă la conversaţie. Am putea s-o chemăm pe Luminoasa Teshav…

Deocamdată era un grup restrâns. Ghimpele Negru, Navani şi Undeunitorii de bază: Jasnah, Renarin, Shallan şi Kaladin Cel Binecuvântat de Furtună, podarul zburător. Adolin şi Elhokar erau plecaţi să viziteze Vedenarul, ca să estimeze capacitatea armatei lui Taravangian. Malata le deschidea Poarta Jurământului.

— Nu trebuie să chemăm altă condeieră, zise Jasnah. În cadrul pregătirii tale am vorbit deja despre scrierea prescurtată, Shallan. Acum vom vedea dacă n-ai uitat-o. Fii cât mai precisă: va trebui să-i raportăm fratelui meu ce stabilim aici!

Ceilalţi se aşezaseră pe scaune grupate laolaltă, mai puţin Kaladin, care stătea rezemat de perete. Sumbru ca un nor de furtună. Îl omorâse pe Helaran, fratele ei. Emoţiile îşi scoaseră capul, dar Shallan le înăbuşi, îngropându-le în adâncul minţii. Nu trebuia să-l învinovăţească pe Kaladin. Tot ce făcuse fusese să-şi apere luminlordul.

Se ridică, simţindu-se ca un copil certat. Greutatea privirilor celor din jur o făcu să se apropie şi să se aşeze lângă Jasnah, cu carnetul deschis şi cu creionul pregătit.

— Bun, zise Kaladin. Din câte spune Părintele Furtunii, nu doar că Atotputernicul este mort, ci a şi condamnat zece oameni la o eternitate de tortură. Noi le spunem Heralzi şi nu sunt numai nişte trădători care şi-au încălcat jurămintele, ci probabil mai sunt şi nebuni. L-am avut pe unul dintre ei în custodia noastră – probabil pe cel mai nebun dintre toţi –, dar l-am pierdut în haosul provocat de mutarea tuturor în Urithiru. Pe scurt, toţi cei care ne-ar putea ajuta sunt fie nebuni, fie morţi, fie trădători, fie o combinaţie din astea trei, îşi încrucişă braţele pe piept. Cum era de aşteptat.

Jasnah îi aruncă o privire lui Shallan, care oftă şi consemnă un rezumat al spuselor lui. Deşi acestea erau *ele însele* un rezumat.

— Deci ce facem cu ceea ce ştim? întrebă Renarin, aplecându-se în faţă cu mâinile împreunate.

— *Trebuie* să oprim asaltul Pustiitorilor, zise Jasnah. Nu trebuie să le permitem să-şi asigure un avanpost prea puternic.

— Parshii nu sunt duşmanii noştri, spuse încet Kaladin.

Shallan îl privi. Părul întunecat şi ondulat, expresia sumbră! Mereu serios, mereu solemn şi atât de *încordat.* Ca şi cum ar fi trebuit să fie foarte sever cu sine ca să-şi ţină în frâu pasiunile.

— Sigur că sunt duşmanii noştri, zise Jasnah. Tocmai încearcă să *cucerească lumea.* Chiar dacă rapoartele tale indică faptul că nu sunt puşi pe distrugeri imediate, cum ne temeam noi, tot reprezintă un pericol enorm.

— Îşi doresc pur şi simplu o viaţă mai bună, spuse Kaladin.

— Pot crede că parshii de rând au motive atât de simple, zise Jasnah. Dar conducătorii lor? Ei *vor încerca* să ne extermine.

— De acord, spuse Navani. Au luat naştere dintr-o dorinţă perversă de a distruge omenirea.

— Parshii sunt cheia, zise Jasnah, răsfoind nişte pagini cu notiţe. Uitându-mă la ce ai descoperit tu, s-ar părea că parshii pot să se lege cu sprenii obişnuiţi ca parte a ciclului lor natural de viaţă. Ceea ce numim Pustiitori reprezintă însă o combinaţie între parshi şi un soi de spren sau de spirit ostile.

— Contopiţii, spuse Dalinar.

— Grozav! zise Kaladin. Bine. Păi atunci haideţi să ne luptăm *cu* ei! De ce trebuie să strivim oamenii de rând în timp ce-o facem?

— Poate ar trebui să vizitezi viziunea unchiului meu şi să vezi cu ochii tăi ce consecinţe are o inimă prea blândă, spuse Jasnah. Dacă o să vezi cu ochii tăi o Devastare, s-ar putea să-ţi schimbi perspectiva.

— Ştiu cum arată războiul, Luminăţie. Sunt soldat. Problema este că Idealurile m-au făcut să privesc mai departe. Nu pot să nu-i văd pe oamenii obişnuiţi din rândurile inamice. *Nu* sunt monştri.

Dalinar ridică o mână, oprind replica lui Jasnah.

— Căpitane, zise Dalinar, îngrijorarea ta îţi face cinste. Şi rapoartele tale au picat într-un moment cum nu se poate mai potrivit. Chiar vezi cu adevărat o şansă de coabitare?

— Eu… nu ştiu, domnule. Până şi parshii de rând sunt furioşi din pricina a ceea ce li s-a făcut.

— Nu-mi pot permite să renunţ la război, spuse Dalinar. Ce spui tu este corect, dar nu-i o noutate. N-am luat parte la nicio bătălie în care nişte sărmani nefericiţi din ambele tabere – oameni care nici nu-şi doreau să fie acolo – să nu fi trebuit să îndure greul.

— Poate asta ar trebui să te facă să reconsideri acele războaie, în loc să le foloseşti ca să-l justifici pe acesta, zise Kaladin.

Lui Shallan i se tăie răsuflarea. După părerea ei, ăsta nu era genul de lucruri pe care să i le spui Ghimpelui Negru.

— Mi-aş dori să fie atât de simplu, căpitane.

Dalinar oftă zgomotos. Lui Shallan i se păru… îmbătrânit.

— Hai să spunem aşa: dacă există ceva de care putem fi siguri, acela este că-i moral să-ţi aperi patria. N-o să-ţi cer să mergi la război cu uşurinţă, dar *îţi voi cere* să aperi. Alethkarul este asediat. Poate că oamenii care o fac sunt inocenţi, dar cei care îi controlează sunt malefici.

Kaladin încuviinţă încet.

— Regele mi-a cerut ajutorul ca să deschidă Poarta Jurământului. Am acceptat.

— Odată ce ţara noastră este recucerită, îţi promit că voi face ceva ce nici nu m-aş fi gândit înainte să aud raportul tău: o să încerc să negociez. O să văd dacă există vreo cale de ieşire care să nu implice ciocniri armate.

— Să negociezi? zise Jasnah. Unchiule, creaturile astea sunt viclene, străvechi şi furioase. Şi-au petrecut *milenii*

torturându-i pe Heralzi numai ca să poată să se întoarcă şi să ne distrugă.

— Vom vedea, spuse Dalinar. Din nefericire, n-am reuşit să iau legătura cu nimeni din oraş prin intermediul viziunilor. Părintele Furtunii a descoperit că pentru el Kholina- rul este „un punct întunecat”.

Navani încuviinţă.

— Din păcate, asta se adaugă nefericitei disfuncţii a distrestiilor din oraş. Raportul căpitanului Kaladin confirmă ceea ce spuneau şi ultimele mesaje primite din oraş: duşmanul se mobilizează pentru un atac asupra capitalei. Nu putem şti care va fi situaţia oraşului când forţele noastre vor ajunge acolo. Căpitane, s-ar putea să trebuiască să te infiltrezi într-un oraş ocupat.

— O, fă să nu fie aşa! şopti Renarin cu ochii în podea. Câţi vor fi murit pe zidurile lui, luptându-se cu fiinţe de coşmar…

— Ne trebuie mai multe informaţii, zise Jasnah. Căpitane Kaladin, câţi oameni poţi lua cu tine în Alethkar?

— Intenţionez să zbor odată cu zidul unei furtuni, răspunse el. Aşa cum am făcut când m-am întors în Urithiru. Nu-i o călătorie lină, dar poate reuşesc să zbor pe deasupra vânturilor. Va trebui să testez asta. Oricum, cred că pot lua un mic grup cu mine.

— N-o să ai nevoie de o forţă prea numeroasă, zise Dalinar. Tu şi câţiva dintre cei mai buni scutieri ai tăi. L-aş trimite şi pe Adolin, ca să mai ai un Cristalpurtător la nevoie. Şase, poate? Tu, trei oameni de-ai tăi, regele, Adolin. Treceţi de duşman, vă furişaţi în palat şi activaţi Poarta Jurământului.

— Iertare dacă e deplasat, spuse Kaladin, dar Elhokar nu se potriveşte. De ce nu ne trimiţi doar pe mine şi pe Adolin? Probabil că regele doar ne va încetini.

— El are motive personale pentru care trebuie să meargă. O să fie o problemă cu voi doi?

— O să fac ce-i drept, indiferent ce sentimente am, domnule. Şi… oricum, s-ar putea să le fi depăşit deja.

— E prea mărunt, murmură Jasnah.

Shallan tresări şi se uită la ea.

— Prea mărunt?

— Insuficient de ambiţios, zise Jasnah cu mai multă fermitate. Din câte a explicat Părintele Furtunii, Contopiţii sunt nemuritori. Nimic nu-i împiedică să renască, acum că Heralzii au eşuat. *Asta* este adevărata noastră problemă. Duşmanul nostru are o resursă aproape infinită de trupuri ale parshilor în care să intre şi, judecând după cele confirmate de bunul nostru căpitan în urma experienţei proprii, Contopiţii pot să efectueze un soi de Undeunire. Cum luptăm împotriva lor?

Shallan îşi ridică ochii din carneţel şi-i privi pe cei din încăpere. Renarin stătea tot aplecat înainte, cu mâinile încleştate, cu ochii în podea. Navani şi Dalinar tocmai schimbau o privire. Kaladin continua să stea rezemat de perete cu braţele încrucişate, dar se foia stânjenit.

— Bun, zise în cele din urmă Dalinar. Trebuie să luăm lucrurile pe rând. Mai întâi Kholinarul.

— Iartă-mă, unchiule! spuse Jasnah. Deşi nu dezaprob acest prim pas, nu este momentul să ne gândim numai la viitorul apropiat. Dacă vrem să evităm o Devastare care să distrugă societatea, va trebui să ne lăsăm călăuziţi de trecut şi să facem un *plan.*

— Are dreptate, şopti Renarin. Ne confruntăm cu ceva ce l-a ucis pe însuşi Atotputernicul. Ne luptăm cu orori care distrug minţile oamenilor şi le nimicesc sufletele. Nu putem gândi la scară mică. Îşi trecu mâinile prin păr, care avea mai puţine şuviţe blonde decât al fratelui său. Atot- puternicule! Trebuie să gândim la scară mare, dar putem face asta fără să înnebunim noi înşine?

Dalinar inspiră adânc.

— Jasnah, ai o sugestie despre punctul de pornire al acestui plan?

— Da. Răspunsul este evident. Trebuie să-i găsim pe Heralzi.

Kaladin dădu aprobator din cap.

— Apoi, va trebui să-i ucidem, adăugă ea.

— *Ce?* exclamă Kaladin. Femeie, eşti nebună?

— Părintele Furtunii ne-a explicat, continuă Jasnah imperturbabilă. Heralzii au făcut un pact. Când mureau, sufletele lor ajungeau în iad şi prindeau în capcană spiritele Pustiitorilor, împiedicându-le să se întoarcă.

— Da. După care Heralzii erau *torturaţi* până când *cedau.*

— Părintele Furtunii a spus că pactul a fost slăbit, dar nu că a fost distrus, zise Jasnah. Propun să vedem dacă măcar unul dintre ei n-ar fi dispus să se întoarcă în Iad. Poate că mai au puterea de a împiedica spiritele duşmanilor să renască. Fie asta, fie exterminăm complet parshii, în aşa fel încât duşmanul să nu mai aibă gazde, adăugă ea, întâlnind privirea căpitanului. În faţa unei asemenea atrocităţi, aş zice că sacrificarea unui Herald, sau a mai multora, e un preţ mic de plătit.

— Furtuni! exclamă Kaladin, dezlipindu-se de perete. Chiar n-ai pic de compasiune?

— Am suficientă, podarule. Din fericire, o contracarez cu logica. Poate ar trebui să iei şi tu în calcul aşa ceva data viitoare.

— Ascultă, *Luminăţie,* începu Kaladin. Eu…

— De-ajuns, căpitane! zise Dalinar.

Îi aruncă o uitătură lui Jasnah. Amândoi amuţiră, iar femeia nici măcar nu protestă. Shallan n-o mai văzuse oferind nimănui altcuiva respectul pe care i-l acorda unchiului ei.

— Jasnah, continuă Dalinar, chiar dacă pactul Heralzilor ar mai fi valabil, nu ştim dacă vor fi dispuşi să rămână în iad şi nu cunoaştem mecanismele care să-i închidă pe Pustiitori acolo. Acestea fiind zise, să-i localizăm pe Heralzi pare un prim pas inspirat. Trebuie să ştie multe care ne-ar putea fi de mare folos. Jasnah, o să las pe seama ta planul de a realiza asta.

— Ăăă… şi cu Nefăcuţii cum rămâne? întrebă Renarin. Vor mai fi şi alţii ca făptura cu care ne-am luptat jos.

— Navani studiază subiectul, zise Dalinar.

— Unchiule, trebuie să mergem mai departe de atât, spuse Jasnah. Trebuie să urmărim mişcările Pustiitorilor. Unica noastră speranţă este să le înfrângem armatele atât de temeinic, încât, chiar dacă liderii lor ar renaşte în mod repetat, să le lipsească efectivele cu care să ne invadeze.

— Apărarea Alethkarului nu trebuie să însemne zdrobirea completă a parshilor, zise Kaladin.

— Dacă doreşti, căpitane, se răsti Jasnah, pot să-ţi aduc nişte pui de nurcă să-i cocoloşeşti cât timp adulţii fac planuri. Niciunul dintre noi nu *vrea* să discute despre subiectul ăsta, dar nu înseamnă că nu e *inevitabil.*

— Mi-ar face plăcere, replică Kaladin. În schimb, eu o să-ţi fac rost de ţipari de văzduh pe care să-i cocoloşeşti. O să te simţi în elementul tău.

În mod neaşteptat, Jasnah zâmbi.

— Dă-mi voie să te întreb ceva, căpitane. Crezi că ar fi înţelept să ignorăm mişcările de trupe ale Pustiitorilor?

— Probabil că nu, admise el.

— Şi crezi că ai putea să-ţi înveţi scutierii Vântalergători să zboare foarte sus şi să spioneze pentru noi? Dacă zilele astea nu putem conta pe distrestii, avem nevoie de alte metode de a supraveghea duşmanul. Aş fi fericită să cocoloşesc nişte ţipari de văzduh, cum ai propus tu, dacă echipa ta ar fi dispusă să-şi petreacă un timp *imitându-i.*

Kaladin privi spre Dalinar, care încuviinţă.

— Excelent! spuse Jasnah. Unchiule, coaliţia monarhilor propusă de tine este o idee splendidă. Trebuie să încercuim inamicul şi să-l împiedicăm să copleşească întreg Rosharul. Dacă…

Se întrerupse. Shallan se opri şi privi schiţa pe care o făcea. De fapt, era ceva mai complex decât o schiţă. Era… un portret al lui Kaladin, cu ochii pătimaşi şi o expresie hotărâtă. Jasnah observase un creaţiospren de forma unei

mici nestemate, care apăruse în partea de sus a paginii. Radianta roşi şi-l alungă.

— Unchiule, poate ne-ar prinde bine o scurtă pauză, zise Jasnah, privind carnetul de schiţe al lui Shallan.

— Dacă vrei, spuse el. Mi-ar prinde bine ceva de băut.

Se despărţiră, Dalinar şi Navani vorbind încet în timp ce se duceau să discute cu soldaţii şi servitorii de pe culoarul principal. Simţind prezenţa lui Jasnah ce plana ameninţător deasupra ei, Shallan îi privi cu jind cum se îndepărtează.

— Hai să discutăm, zise Jasnah, indicând capătul cel mai îndepărtat al încăperii lungi şi dreptunghiulare, cu un model din plăcuţe de mozaic pe perete.

Radianta oftă, îşi închise carneţelul şi o urmă într-acolo. Departe de sferele aduse pentru consfătuire, lumina era chioară.

— Se poate? spuse Jasnah, întinzând mâna către carneţelul lui Shallan.

Ea i-l cedă.

— Un desen reuşit al tânărului căpitan, zise femeia. Văd… trei rânduri de notiţe aici? După ce ţi s-a cerut explicit să consemnezi ce se spune.

— Ar fi trebuit să trimitem după o condeieră.

— Aveam deja o condeieră. Shallan, să iei notiţe nu este o însărcinare umilitoare. Este un serviciu pe care-l poţi oferi.

— Dacă nu este o însărcinare umilitoare, poate trebuia s-o fi făcut tu, îi răspunse tânăra.

Jasnah închise carneţelul şi o fixă cu o privire calmă, sfredelitoare. Genul care o făcea să se simtă prost.

— Îmi amintesc de o tânără nervoasă şi disperată, care nu mai ştia cum să-mi câştige bunăvoinţa.

Fata nu răspunse.

— Înţeleg că te-ai bucurat de independenţa ta, continuă femeia. Shallan, ce ai realizat tu aici este *remarcabil.* Pari să fi câştigat încrederea unchiului meu, ceea ce trebuie să fi fost o provocare.

— Atunci poate c-am putea să considerăm tutela mea ca fiind încheiată, nu? zise tânăra. Având în vedere că acum sunt un Radiant cu puteri depline.

— Radiant, da. Cu puteri depline? Unde ţi-e armura?

— Ăăă, armura?

Jasnah oftă încet şi deschise din nou carneţelul.

— Shallan, zise ea pe un ton neaşteptat de… mângâietor, sunt impresionată. *Cu adevărat* impresionată. Dar recent am auzit despre tine lucruri care mă îngrijorează. Ai intrat pe sub pielea familiei mele şi ai transformat în realitate logodna formală cu Adolin. Şi totuşi uite că-ţi umblă ochii prin altă parte, după cum dovedeşte desenul ăsta.

— Eu…

— Lipseşti de la întrunirile convocate de Dalinar, continuă Jasnah cu blândeţe, dar implacabil. Când totuşi vii, stai în spate şi abia dacă eşti atentă. El mi-a spus că în jumătate din ocazii cauţi tot felul de scuze ca să scapi mai repede. Ai investigat prezenţa Nefăcutei din turn şi ai alungat-o aproape de una singură. Dar n-ai explicat niciodată cum de-ai găsit-o, când soldaţii lui nu au reuşit. Întâlni privirea lui Shallan. Mereu îmi ascunzi lucruri. Unele dintre aceste secrete s-au dovedit vătămătoare şi parcă nu-mi vine să cred că n-ai şi altele.

Radianta îşi muşcă buzele, dar încuviinţă.

— Asta era o invitaţie să vorbeşti cu mine, zise Jasnah.

Shallan încuviinţă din nou. Nu *ea* lucra cu Duhurile însângerate. Aceea era Veil. Şi Jasnah nu avea nevoie să ştie despre Veil. Jasnah *nu trebuia* să ştie despre Veil.

— Foarte bine, spuse Jasnah cu un oftat. Tutela ta nu este încheiată, şi nici nu va fi până nu mă conving că ţi-ai însusit minimul necesar de învăţătură, cum ar fi să iei notiţe în timpul unei consfătuiri importante. Calea ta ca Radiant este altă discuţie. Nu ştiu dacă te pot călăuzi. Fiecare ordin are abordarea lui distinctă. Dar, aşa cum un tânăr nu poate fi scutit de lecţiile de geografie pentru simplul fapt că a devenit îndemânatic în lupta cu sabia, nici eu nu te voi

elibera de îndatoririle tale faţă de mine pur şi simplu fiindcă ţi-ai descoperit puterile de Radiantă.

Îi înapoie carneţelul şi se îndreptă către scaunele dispuse în cerc. Se aşează lângă Renarin şi, cu blândeţe, încercă să-l facă să stea de vorbă cu ea. Pentru prima oară de la începutul consfătuirii, băiatul îşi ridică privirea şi încuviinţă, spunând ceva ce Shallan nu auzi.

— Mmm, zise Model. E înţeleaptă.

— Probabil asta-i trăsătura ei cea mai enervantă, spuse Radianta. Furtuni! Mă face să mă simt ca un copil!

— Mmm.

— Cel mai rău este că probabil are dreptate, continuă Shallan. Când ea este prin preajmă, *chiar* mă port mai copilăreşte. E ca şi cum o parte din mine ar vrea s-o lase pe ea să se ocupe de tot. Şi urăsc, urăsc, *urăsc* chestia asta!

— Există vreo soluţie?

— Nu ştiu!

— Poate… să te comporţi ca o adultă?

Shallan îşi acoperi faţa cu mâinile, gemând încet şi frecându-se la ochi. Practic o ceruse, nu?

— Hai să luăm parte la restul consfătuirii, zise ea. Oricât mi-aş dori să am o scuză să plec.

— Mmm, spuse Model. E ceva la camera asta…

— Ce? întrebă ea.

— Ceva, zise Model cu un zumzăit. Are amintiri.

„Amintiri.” Adică în Umbremar? Evitase să se aventureze acolo. Măcar în această privinţă era dispusă să-i dea ascultare lui Jasnah.

Reveni pe scaunul ei şi, după câteva clipe de gândire, îi strecură lui Jasnah un bileţel. *Model spune că încăperea asta are amintiri. Merită investigat în Umbremar?*

Femeia citi biletul şi scrise un răspuns.

Am descoperit că nu trebuie să ignorăm comentariile spontane ale sprenului tău. Iscodeşte-l! Eu o să cercetez locul ăsta. Mulţumesc pentru sugestie.

Întrunirea reîncepu şi acum discuţia se mută, pe rând, către regatele din jurul Rosharului. Jasnah era nespus de dornică să obţină o alianţă cu shinii. Câmpiile Sfărâmate adăposteau cea mai estică dintre Porţile Jurământului şi aceasta era deja sub controlul alethilor. Dacă reuşeau să câştige acces la cea aflată în vestul extrem, puteau călători de la un capăt la altul al Rosharului – de la punctul de începere al marilor furtuni până la punctul de pornire al Furtunii Eterne – cât ai fi clipit.

Nu adânciră prea mult subiectul tacticilor. Acestea erau o artă masculină şi Dalinar voia probabil să le discute cu înalţii prinţi şi cu generalii săi. Însă Shallan remarcă termenii tactici pe care femeia îi folosea din când în când.

În situaţii ca asta, Radianta nu reuşea s-o înţeleagă. În anumite privinţe, Jasnah părea extrem de masculină. Studia orice voia şi discuta despre strategii militare cu aceeaşi uşurinţă cu care discuta despre poezie. Putea fi agresivă, putea fi rece… Shallan o văzuse *executându-i* pur şi simplu pe hoţii care încercaseră s-o jefuiască. Dincolo de asta… probabil era mai bine să nu speculeze asupra unor chestiuni fără însemnătate, dar oamenii *vorbeau.* Jasnah îi refuzase pe toţi cei care-i ceruseră mâna, inclusiv câţiva bărbaţi atrăgători şi influenţi. Lumea îşi punea întrebări. Oare chiar nu era interesată şi-atâta tot?

Toate astea ar fi trebuit să fie caracteristicile unei persoane în mod evident lipsite de feminitate. Şi totuşi Jasnah folosea sulimanurile cele mai alese şi ştia cum s-o facă, umbrindu-şi ochii şi vopsindu-şi buzele cu rujuri vii. Îşi acoperea mâna interzisă şi prefera coafurile complicate şi frumoase. Scrierile şi inteligenţa ei o făceau chintesenţa feminităţii după canoanele voriniste.

Alături de Jasnah, Radianta se simţea palidă, proastă şi complet lipsită de rotunjimi. Cum o fi fost să fii atât de încrezătoare? Atât de frumoasă şi totodată atât de lipsită de constrângeri? în mod sigur Jasnah Kholin avea mult mai

puţine probleme decât Shallan. Sau cel puţin *îşi crea* mult mai puţine probleme decât ea.

În acest moment, Shallan îşi dădu seama că ratase vreo cincisprezece minute din discuţie şi uitase din nou să ia notiţe. Roşind violent, se ghemui pe scaun şi se strădui din răsputeri să-şi păstreze concentrarea până la sfârşitul consfătuirii. La final, îi prezentă lui Jasnah o coală de notiţe în scrierea prescurtată.

Femeia se uită pe ea şi ridică dintr-o sprânceană perfect arcuită când ajunse la un rând din mijloc, unde Shallan nu fusese atentă. *Dalinar a zis nişte chestii,* scria pe coală. *Erau importante şi utile, aşa că sunt convinsă că le ţii minte şi nu mai este nevoie să ţi le reamintească nimeni.*

Tânăra zâmbi a scuze şi ridică din umeri.

— Te rog, transcrie asta în scrierea normală, spuse Jasnah, înapoindu-i coala. Pune să se trimită câte o copie mamei şi condeierei-şefe a regelui.

Shallan pricepu că era concediată şi plecă în grabă. Se simţea ca un elev căruia tocmai i se dăduse drumul de la lecţii şi asta o înfuria. În acelaşi timp, voia să dea fuga şi să facă imediat ce-i ceruse Jasnah, să recapete încrederea profesoarei sale, ceea ce o înfuria *şi mai tare.*

Urcă în goană treptele din subsolul turnului, folosind Lumina de Furtună ca să nu obosească. Diferitele părţi din interiorul ei se ciocneau, repezindu-se una la cealaltă. Se imagină petrecând luni în şir sub ochiul atent al lui Jasnah, învăţând să devină o condeieră sfioasă, aşa cum dorise tatăl ei întotdeauna.

Îşi aminti de perioada petrecută în Kharbranth, când fusese atât de nesigură şi de timidă. Nu se putea reîntoarce la asta. Nu *voia.* Dar ce să facă?

Când ajunse într-un final în camera ei, Model zumzăia. Shallan îşi aruncă deoparte carnetul şi taşca şi scoase haina şi pălăria lui Veil. Veil avea să ştie ce era de făcut.

Însă în interiorul hainei lui Veil era o hârtie prinsă cu un ac. Tânăra încremeni, apoi cercetă încăperea, copleşită de

spaimă. Şovăitoare, desprinse hârtia şi o despături.

În partea de sus scria: *Ai îndeplinit însărcinarea pe care ţi-am dat-o. Ai căutat Nefăcuta şi nu numai că ai aflat câte ceva despre ea, dar ai şi pus-o pe fugă. Aşa cum am promis, iată răsplata ta. Următoarea scrisoare explică adevărul despre răposatul tău frate, Nan Helaran, acolit al ordinului Radiant al Cerrupătorilor.*

Cât despre Uli Da, a fost evident dintru-nceput că ea avea să fie o problemă. Călătorie sprâncenată!

Există cel puţin două grupuri importante din Roshar, altele decât noi, care au prezis întoarcerea Pustiitorilor şi a Devastărilor, spunea scrisoarea.

Îl cunoşti pe cel dintâi, al oamenilor care-şi spun Fiii lui Onoare. Fostul rege al Alethkarului – Gavilar Kholin, fratele Ghimpelui Negru-a fost principala forţă din spatele expansiunii lor. L-a adus în rândurile lor pe Meridas Amaram.

După cum fără îndoială ai descoperit când te-ai infiltrat în locuinţa lui Amaram din tabăra militară, Fiii lui Onoare au muncit explicit pentru revenirea Devastărilor. Credeau că numai Pustiitorii îi puteau determina pe He- ralzi să-şi facă apariţia şi mai credeau că o Devastare ar fi reconsolidat atât Cavalerii Radianţi, cât şi puterea tradiţională a bisericii

vorine. Eforturile regelui Gavilar de a reînvia Devastările sunt, cel mai probabil, adevăratul motiv pentru care a fost asasinat. Deşi în noaptea aceea se aflau în palat mai mulţi oameni care aveau motive să-i dorească moartea.

Un al doilea grup care ştia că Devastările puteau reveni sunt Cerrupătorii. Conduşi de străvechiul Herald Nalan'Elin – pe scurt Nale –, Cerrupătorii sunt singurul ordin al Radianţilor care nu şi-a trădat jurămintele în Ziua Mârşăviei. Şi-au menţinut continuitatea în clandestinitate, din zilele de demult.

Nale credea că, dacă oamenii vor începe să rostească jurămintele celorlalte ordine, asta va grăbi sosirea Pustiitorilor. Nu ştim dacă este adevărat sau nu, dar, ca Herald, el dispune de cunoştinţe şi de o înţelegere a situaţiei care pe noi ne depăşesc.

Ar trebui să ştii că Heralzii nu mai trebuie priviţi ca aliaţi ai omenirii. Cei care nu şi-au pierdut complet minţile sunt nişte oameni înfrânţi. Nale însuşi este crud, lipsit de milă şi de compasiune. Şi-a petrecut ultimii douăzeci de ani – sau poate chiar mai mult – ocupându-se de oricine era pe punctul de a se lega cu un spren. Pe unii i-a recrutat, legându-i de înaltspreni şi transformându-i în Cerru- pători. Pe alţii i-a eliminat. Dacă o persoană se legase deja de un spren, de cele mai multe ori Nale se ducea personal s-o lichideze. Dacă nu, trimitea un servitor.

Un servitor ca fratele tău, Helaran.

Mama ta a avut contacte intime cu un acolit al Cerru- pătorilor şi ştii ce a rezultat în urma acelei relaţii. Fratele tău a fost recrutat pentru că l-a impresionat pe Herald. Este posibil, de asemenea, ca Nale să fi aflat, prin mijloace pe care nu le cunoaştem, că un membru al casei tale era pe punctul de a se lega de un spren. Dacă este adevărat, au ajuns să creadă că Helaran era cel pe care îl voiau. L-au recrutat cu demonstraţii grandioase de putere şi cu ajutorul Cristalelor.

Fratele tău nu se dovedise încă demn de legătura cu un spren. Nale este sever cu recruţii săi. Cel mai probabil, Helaran a fost trimis să-l ucidă pe Amaram drept încercare. Fie asta, fie a făcut-o pe cont propriu, pentru a demonstra că merită să devină cavaler.

Este la fel de posibil ca Cerrupătorii să fi ştiut că în armata lui Amaram exista cineva pe punctul să se lege de un spren, dar cred că este mai probabil ca atacul asupra lui Amaram să fi fost pur şi simplu o lovitură împotriva Fiilor lui Onoare. De la spionii noştri din rândurile Cerrupătorilor avem înscrisuri care arată că unicul membru al armatei lui Amaram care se legase cu un spren a fost eliminat de atunci.

Din câte înţelegem noi, ei nu au ştiut despre podar. Dac-arfi ştiut, probabil că ar fi fost ucis în timpul lunilor de sclavie.

Scrisoarea se termina aici. Shallan stătea în camera ei luminată numai de o sferă palidă. Helaran – Cerrupător? Şi regele Gavilar lucrând împreună cu Amaram ca să readucă Devastările?

Model zumzăi îngrijorat pe fusta ei şi se mută pe pagină, citind scrisoarea. Ea şopti din nou cuvintele pentru sine, memorându-le, căci ştia că nu putea păstra hârtia. Era prea periculos.

— Secrete, zise sprenul. Scrisoarea conţine minciuni.

Atâtea întrebări! Cine mai fusese acolo în noaptea mortii lui Gavilar, aşa cum insinua scrisoarea? Şi ce era cu menţionarea celuilalt Undeunitor din armata lui Amaram?

— Îmi leagănă o momeală prin faţă, spuse Shallan. Ca insul ăla de la docuri care a învătat un kurl să danseze şi să dea din labe ca să capete peşte.

— Dar… vrem momeala aia, nu-i aşa?

— De-aia funcţionează.

Dar-ar furtuna!

Nu se putea ocupa de asta acum. Luă o Amintire a paginii. Nu era o metodă foarte eficientă când era vorba despre

texte, dar la nevoie mergea. Apoi vârî scrisoarea într-un lighenaş cu apă şi o spălă de cerneală, după care o rupse în fâşii şi o mototoli.

Se schimbă în haină, pantaloni şi pălărie şi se furişă din apartamentele ei purtând chipul lui Veil.

Veil îi descoperi pe Vathah şi pe câţiva dintre oamenii lui jucând Zece-Prinţi în sala comună din cazarma lor. Deşi le era destinată soldaţilor lui Sebarial, văzu şi bărbaţi în uniforme albastre: Dalinar le ordonase oamenilor săi să-şi petreacă timpul cu trupele aliaţilor lui, ca să creeze un sentiment de camaraderie.

Intrarea lui Veil atrase câteva priviri, dar nu insistente. Accesul femeilor în sălile comune era permis, deşi nu veneau prea multe. Puţine lucruri puteau fi mai neatrăgătoare pentru o femeie curtată decât: „Auzi, hai să mergem să stăm în sala comună şi să ne uităm la nişte bărbaţi care mârâie şi se scarpină.”

Se îndreptă către masa rotundă de lemn la care stăteau Vathah şi oamenii săi. În sfârşit, mobilierul începuse să ajungă, cu ţârâita, şi la oamenii de rând. Shallan primise chiar şi un pat. Veil se aşeză şi se rezemă de spătar, dând scaunul pe spate până îl lipi de peretele de piatră. Încăperea aceasta mare îi amintea de o cramă. Întunecoasă, neîmpodobită şi plină cu o gamă de miasme neobişnuite.

— Bună, Veil, zise Vathah, înclinând din cap către ea.

La masa asta jucau patru dintre ei: Vathah, Gaz cel chior, slăbănogul de Red şi Shob. Cel din urmă purta o glifă ocrotitoare înfăşurată pe un braţ şi-şi trăgea periodic nasul.

Veil dădu capul pe spate.

— Am mare nevoie de-o băutură.

— Am o halbă-două-n plus din raţia mea, zise Red voios.

Fata îl privi ca să vadă dacă se dădea din nou la ea. El îi zâmbi, dar nu părea să aibă asemenea intenţii.

— Foarte drăguţ din partea ta, Red, spuse ea, scoţând câţiva stropi şi aruncându-i către bărbat.

El îi azvârli jetonul de rechiziţii, o bucăţică de metal care purta gravat numărul lui. Peste puţin timp, Veil reveni cu o bere de lavis.

— O zi grea? întrebă Vathah, aranjând piesele de joc.

Plăcuţele de piatră erau de dimensiunea unui deget mare şi fiecare jucător avea câte zece, înşirate cu faţa în jos. Pariurile începură imediat. Din câte se pare, în partida asta Vathah era nurca.

— Mda, răspunse ea. Shallan a fost o pacoste mai mare ca de obicei.

Oamenii îi răspunseră cu gemete aprobatoare.

— Zici că nu se poate hotărî cine e, ştii? continuă Veil. Acum face glume de parcă ar sta la împletit cu doamnele în vârstă şi în clipa următoare se holbează la tine cu privirea aia goală. Aia care te face să crezi că i-a fugit sufletul din trup.

— E ciudată stăpâna noastră, admise Vathah.

— Te face să faci chestii, zise Gaz. Chestii pe care nu te-ai gândit niciodată că le vei face.

— Da, spuse Glurv de la masa învecinată. Am căpătat o medalie. *Eu!* Fiindcă am ajutat cu chestia aia care se ascundea la subsol. Bătrânu' Kholin în persoană mi-a trimis-o.

Soldatul supraponderal clătină din cap confuz, dar *purta* medalia. O avea prinsă de guler.

— A fost distractiv, recunoscu Gaz. Să ieşim şi să chefuim, dar să avem şi sentimentul că facem o treabă. Asta ne-a promis, ştii? Că o să contăm din nou.

— Ceea ce contează, după părerea mea, zise Vathah, este să-mi umplu eu buzunarele cu sferele voastre. Pariaţi odată sau nu?

Cei patru jucători aruncară fiecare pe masă câteva sfere. Zece-Prinţi era unul dintre jocurile pe care biserica vorină le îngăduia, deşi cam în silă, pentru că nu lăsa loc hazardului. Să dai cu zarul, să tragi o carte sau chiar să amesteci piesele... să pariezi pe asemenea lucruri era ca şi

cum ai fi încercat să prevezi viitorul. Ceea ce era atât de greşit, încât numai la gândul ăsta Veil se simţi cuprinsă de furnicături. Şi ea nici nu era din cale-afară de credincioasă, spre deosebire de Shallan.

În barăcile oficiale, oamenii nu jucau asemenea jocuri. Aici jucau jocuri de-a ghicitul. Vathah îşi aranjase nouă piese în formă de triunghi. Pe a zecea o puse la o parte şi o răsuci cu faţa în sus, pe post de sămânţă. Pe ea, ca şi pe cele nouă ascunse, era gravat simbolul unuia dintre principatele alehti. În acest caz, era simbolul lui Aladar, înfăţişând un chull.

Ideea era să-ţi aranjezi toate piesele în aceeaşi ordine ca ale lui, chiar dacă stăteau cu faţa în jos. Puteai ghici care erau în urma unei serii de întrebări, priviri furişe şi deducţii. În baza anumitor reguli, puteai sili nurca să-ţi arate unele piese, numai ţie sau tuturor.

La final, cineva cerea să se dea totul pe faţă şi jucătorii îşi întorceau piesele. Cel care realizase un model cât mai apropiat de al nurcii era declarat învingător şi lua tot potul. Nurca obţinea şi ea un procent, în funcţie de anumiţi factori, cum ar fi numărul de runde necesare până se dădeau piesele pe faţă.

— Ce crezi? întrebă Gaz, aruncând câţiva stropi în castronul din centru, ceea ce-i dădu dreptul să vadă una din piesele lui Vathah. Cât o să-i ia lui Shallan de data asta până să-şi aducă aminte că suntem aici?

— Sper că mult timp, zise Shob. Io crez că mă-mbolnă- vii de seva.

— Deci totul e normal, Shob, spuse Red.

— Ie grav de data asta, plusă Shob. Io crez că io deviu *Pustiitor*.

— Pustiitor, repetă Veil fără intonaţie.

— Da. Uită-te la urticaria asta!

Trase în lături glifa ocrotitoare, dându-şi la iveală braţul. Care arăta perfect normal. Vathah pufni.

— Ei! zise Shob, mutând câteva piese. Dom’ serjent, io-s pă punctu’ să mor. Ascultă la mine: io-s pă punctu’ să mor. Dacă mor, dă câştigurile mele la orfani!

— Ce orfani? întrebă Red.

— Ei, ştii tu, orfani, zise Shob, scărpinându-se în cap. Legzistă orfani, nu? Pă undeva. Orfani care are nevoie de mâncare? Dă-le-o p-a mea după se mor.

— Shob, la câtă dreptate-i pe lumea asta, îţi garantez c-ai să ne îngropi pe toţi, spuse Vathah.

— Auu, se drăguţ! Tare drăguţ din partea ta, dom’ serjent!

Jocul mai merse doar câteva runde, înainte ca Shob să înceapă să-şi dea piesele pe faţă.

— Deja! exclamă Gaz. Shob, cremling ce eşti! Nu face asta! Nici două rânduri n-am făcut!

— Prea târziu, zise Shob.

Red şi Gaz începură să întoarcă şi ei piesele, fără tragere de inimă.

— Sadeas, zise Shallan absentă. Bethab, Ruthar, Roion, Thanadal, Kholin, Sebarial, Vamah, Hatham. Cu Aladar ca sămânţă.

Vathah o privi cu gura căscată, apoi întoarse piesele, dezvăluindu-le exact în ordinea spusă de ea.

— Şi nici nu te-ai uitat la vreuna… Pe furtuni, femeie! Adu-mi aminte să nu joc niciodată Zece-Prinţi cu tine!

— Aşa ziceau şi fraţii mei de fiecare dată, zise ea, în timp ce câştigul era împărţit cu Shob, care le nimerise pe toate cu excepţia a trei.

— Mai jucăm o mână? întrebă Gaz.

Toţi se uitară la bolul lui cu sfere, care era aproape gol.

— Pot să capăt un împrumut, adăugă el repede. Sunt nişte băieţi din garda lui Dalinar care au zis că…

— Gaz! zise Vathah.

— Dar…

— Serios, Gaz!

Bărbatul oftă.

— Presupun că putem juca pe mărunţiş, zise el, iar Shob scoase nerăbdător nişte bile de sticlă aducând oarecum a sfere, dar fără nestemate în centru. Bani falşi pentru un joc fără mizã.

Veil îşi savura halba de bere mai mult decât se aşteptase. Era relaxant să stea aici, în compania acestor bărbaţi, şi să nu fie silită să-şi facă griji din pricina problemelor lui Shallan. De ce nu putea fata aia să se *relaxeze?* Să lase furtuna să treacă?

Nişte spălătorese intrară şi anunţară că în câteva minute aveau să adune rufele murdare. Vathah şi oamenii lui nu se clintiră, deşi, după părerea lui Veil, hainele de pe ei ar fi avut nevoie de un frecat zdravăn.

Din păcate, Veil nu putea să ignore complet problemele lui Shallan. Bileţelul lui Mraize demonstra cât de util putea fi omul, dar trebuia procedat cu prudenţă. Era evident că el voia o cârtiţă printre Cavalerii Radianţi. „Trebuie să întorc jocul în favoarea mea. Să aflu ce ştie.” El îi spusese ce puneau la cale Cerrupătorii şi Fiii lui Onoare. Dar Mraize şi adepţii săi? Scopul *lor* care era?

Furtuni, îndrăznea oare să-l înşele? Chiar avea suficientă experienţă şi pregătire ca să încerce una ca asta?

— Auzi, Veil, zise Vathah în timp ce se pregăteau pentru o nouă partidă. Tu ce crezi? Luminăţia Sa a uitat din nou de noi?

Fata se smulse din gânduri.

— Poate. Nu pare să ştie ce să facă cu voi.

— N-ar fi prima, spuse Red, care era următoarea nurcă şi tocmai îşi aranja grijuliu piesele într-o anumită ordine, cu faţa în jos. În fond, nu suntem soldaţi *de-adevăratelea.*

— Nelegiuirile noastre au fost iertate, mârâi Gaz, mijindu-şi unicul ochi la plăcuţa pe care o întorsese Red. Dar iertat nu-i totuna cu uitat. Nicio armată nu ne-ar primi şi eu unul nu le fac nicio vină. Mă bucur că podarii ăia, lua-i-ar furtuna, nu m-au spânzurat de picioare.

— Podarii? întrebă Veil.

— A avut de-a face cu ei, zise Vathah.

— Am fost sergentul lor, dar-ar furtuna, spuse Gaz. M-am străduit cât am putut să-i fac să alerge mai repede cu podurile lor. Dar nimănui nu-i plac sergenţii.

— Sunt sigur că ai fost sergentul *ideal,* zise Red zâmbind larg. Fac pariu că-i cocoloşeai.

— Mai tacă-ţi fleanca de crem! bombăni Gaz. Deşi mă-ntreb. Dac-aş fi fost mai puţin dur cu ei, credeţi că în clipa asta aş fi afară pe platou, antrenându-mă cum fac ei? învăţând să zbor…

— Crezi că *tu* ai putea fi un Cavaler Radiant? chicoti Vathah.

— Nu. Nu, cred că nu. O măsură din priviri pe Veil. Spune-i Luminăţiei Sale! Nu suntem oameni buni. Nişte oameni buni şi-ar găsi ceva folositor de făcut cu timpul lor liber. Noi, pe de altă parte, am putea face taman pe dos.

— Pe dos? întrebă Zendid de la masa alăturată, unde alţi câţiva continuau să bea. Adică opusul lui folositor? Cred că deja am ajuns acolo, Gaz. Şi suntem acolo de o eternitate.

— Eu nu, zise Glurv. Eu am primit o *medalie.*

— Ce vreau *eu să zic* este că am putea da de bucluc, spuse Gaz. Mie *mi-a plăcut* să fiu util. Mi-a amintit de momentul când m-am înrolat. Spune-i, Veil! Spune-i să ne dea de făcut altceva decât jocurile de noroc şi băutura. Pentru că, dacă-i să fiu cinstit, nu-s prea bun nici la una, nici la alta.

Fata încuviinţă lent. O spălătoreasă întârzia prin preajmă, făcându-şi de lucru cu un sac de rufe. Veil ciocăni cu degetul în halba ei. Apoi se ridică, o apucă de rochie şi o smuci îndărăt. Femeia ţipă, îşi scăpă grămada de haine şi se poticni, fiind cât pe ce să cadă.

Veil îşi înfipse mâna în părul femeii, dându-i pe spate peruca din şuviţe amestecate, castanii şi negre. Dedesubt, părul îi era negru pur ca al alethilor, iar obrajii şi-i mânjise cu cenuşă, de parcă ar fi făcut muncă grea.

— Tu! exclamă Veil.

Era femeia din taverna Aleea lui All. Cum o chema? Ishnah?

La auzul strigătelor, câţiva soldaţi din apropiere săriseră în sus cu expresii alarmate. „Toţi sunt din armata lui Dalinar”, remarcă Veil, abţinându-se cu greu să dea ochii peste cap. Militarii Casei Kholin aveau obiceiul de a presupune că restul oamenilor nu erau capabili să aibă grijă de ei înşişi.

— Stai jos! zise Shallan, arătându-i masa.

Red trase repede un nou scaun. Ishnah se aşeză, strângându-şi peruca la piept. Roşise intens, dar nu-şi pierduse chiar tot curajul şi înfruntă privirile lui Vathah şi pe-ale oamenilor săi.

— Femeie, devii sâcâitoare, spuse Veil aşezându-se.

— Ce te face să crezi că tu eşti motivul pentru care sunt aici? Te repezi să tragi concluzii, zise Ishnah.

— Ai demonstrat o fascinaţie nesănătoasă faţă de asociaţii mei. Şi-acum te găsesc aici, deghizată, trăgând cu urechea la ce vorbesc?

Femeia îşi sumeţi bărbia.

— Poate încerc să-ţi dovedesc de ce-s în stare.

— Cu o deghizare pe care ţi-am ghicit-o imediat ce-am dat cu ochii de tine?

— Data trecută nu m-ai prins, zise Ishnah.

„Data trecută?”

— Te interesai de unde să faci rost de băutură de-a mâncătorilor de coame, spuse Ishnah. Red insista că-i nasoală. Lui Gaz îi place.

— Furtuni! De când mă spionezi?

— Nu de multă vreme, zise repede Ishnah, contrazicând ceea ce spusese mai devreme. Dar te asigur, *îţi jur,* c-o să-ţi fiu mai utilă decât bufonii ăştia împuţiţi. Te rog, lasă-mă măcar să-ncerc!

— Bufoni? spuse Gaz.

— Împuţiţi? zise Shob. O, alea-s numa furunculile mele, donşoară!

— Hai să facem câţiva paşi! spuse Veil ridicându-se.

Se îndepărtă de masă. Ishnah sări zorită în picioare şi o urmă.

— Nu încercam *de-adevăratelea* să te spionez. Dar cum altfel aş fi…

— Taci! zise Veil.

Se opri la uşa cazărmii, suficient de departe pentru ca oamenii ei să n-o audă. Îşi încrucişă braţele, se rezemă de perete şi se uită înapoi, către ei.

Shallan avea dificultăţi când venea vorba de continuarea proiectelor. Avea intenţii bune şi planuri măreţe, dar se lăsa distrasă prea uşor de noi probleme şi noi aventuri. Din fericire, Veil putea să lege unele din iţele scăpate.

Aceşti bărbaţi se dovediseră loiali şi voiau să fie utili. Puteai să ai un material mult mai prost cu care să lucrezi.

— Deghizarea a fost bună, îi zise ea lui Ishnah. Data viitoare, mai înăspreşte-ţi mâna liberă. Te-au trădat degetele: nu sunt ale unei lucrătoare.

Femeia se îmbujoră şi-şi strânse mâna liberă în pumn.

— Spune-mi ce poţi să faci şi de ce ar trebui să-mi pese, spuse Veil. Ai două minute.

— Ăăă…

Ishnah respiră adânc.

— Am fost pregătită ca spion pentru Casa Hamaradin. De la Curtea lui Vamah. Ştiu să culeg informaţii, să codific mesaje, cunosc tehnici de observare şi ştiu cum să scotocesc o încăpere fără să se vadă c-am făcut-o.

— Şi? Dacă eşti atât de folositoare, ce s-a întâmplat?

— Oamenii tăi. Duhurile însângerate. Lumindoamna Hamaradin vorbea despre ei pe şoptite. I-a supărat cumva şi pe urmă… Ridică din umeri. Ea a murit şi toţi au crezut că trebuie s-o fi făcut unul dintre noi. Am fugit şi am ajuns în lumea interlopă, într-o bandă de tâlhari mărunţi. Dar aş putea fi mult mai mult. Lasă-mă să-ţi demonstrez!

Veil îşi încrucişă braţele. O spioană. Ar fi putut fi utilă. Adevărul era că nici ea însăşi nu avea cine ştie ce pregătire,

în afară de ceea ce o învăţase Tyn şi ce deprinsese pe cont propriu. Dacă avea de gând să se pună cu Duhurile însângerate, trebuia să fie mult mai bună. Acum nici măcar nu ştia ce nu ştia.

Putea oare să obţină o parte din învăţătură de la Ishnah? Să înveţe cumva fără să trădeze faptul că Veil nu era atât de pricepută pe cât pretindea?

O idee prinse să i se formeze în minte. Nu avea încredere în femeia asta, dar nici nu era nevoie să aibă. Şi, dacă fosta ei lumindoamnă chiar *fusese* omorâtă de Duhurile însângerate, poate exista un secret care merita aflat.

— Pun la cale nişte infiltrări importante, spuse Veil. Misiuni pentru a culege informaţii de o natură sensibilă.

— Pot să te ajut! zise Ishnah.

— Îmi trebuie o echipă suplimentară, ca să nu mă duc singură.

— Pot să-ţi fac rost de oameni. Experţi!

— N-aş putea să am încredere în ei, zise Veil, clătinând din cap. Îmi trebuie oameni despre care să ştiu că sunt loiali.

— Cine?

Veil i-i arătă pe Vathah şi pe oamenii lui. Ishnah se schimbă la faţă.

— Vrei să-i transform pe indivizii *ăia* în *iscoade?*

— Da. Şi vreau să-mi demonstrezi mie ce poţi face, arătându-le lor.

„Şi sper c-o să pot să deprind şi eu câte ceva.”

— Nu face mutra asta descurajată! Nu trebuie să fie iscoade adevărate. Trebuie numai să ştie suficiente despre meseria mea ca să mă ajute şi să stea de pază.

Ishnah ridică sceptică din sprâncene, privindu-i pe bărbaţi. Shob se scobea îndatoritor în nas.

— Asta-i cam ca şi cum ai zice că vrei să învăţ porcii să vorbească, promiţându-mi că va fi uşor, fiindcă nu trebuie să ştie decât alethi, nu vedenă sau herdaziană.

— Asta-i şansa pe care ţi-o ofer. Profită de ea sau nu te mai apropia de mine!

Femeia oftă.

— Bine, vom vedea. Dar, dacă porcii nu vor ajunge să vorbească, să nu dai vina pe mine!

Oricum, asta nu te priveşte. Tu ai întors spatele divinităţii. Dacă Rayse devine o problemă, ne vom ocupa de el. E valabil şi pentru tine.

Teft se trezi. Din nefericire.

Prima senzaţie fu durerea. Una veche, familiară. Cea din spatele ochilor, înţepătura usturătoare din degetele lui arse, înţepeneala unui trup care trăise mai mult decât ar fi fost util. Pe răsuflarea lui Kelek… fusese *vreodată* util?

Se răsuci pe spate gemând. Nu avea veston, ci doar o flanelă strâmtă, mânjită după ce zăcuse pe jos. Era pe o alee dintre corturi, în Piaţa împrăştiată. Bolta înaltă se pierdea în beznă. De dincolo de alee se auzeau zgomotele vesele ale oamenilor care trăncăneau şi se tocmeau.

Teft se ridică cu greu în picioare şi abia după ce începuse să se uşureze pe nişte lăzi goale îşi dădu seama ce făcea. Aici nu erau mari furtuni care să cureţe locul. În plus, el nu era un beţivan care se bălăcea în mizerie şi se pişa pe alei. Nu?

Gândul acesta îi aminti imediat de o durere mai profundă. O durere aflată dincolo de pulsaţia din tâmplele lui şi de

durerea din oase. Durerea care îl însoţea mereu, ca un ţiuit insistent, pătrunzându-i adânc în creier. Durerea care-l trezise. Durerea provocată de *lipsă.*

Nu, nu era un beţivan. Era ceva mult, mult mai rău.

Ieşi de pe alee cu paşi împleticiţi, străduindu-se să-şi aranjeze părul şi barba. Femeile pe lângă care trecea îşi duceau mâna interzisă la nas şi la gură şi se uitau în altă parte de parcă le-ar fi fost ruşine pentru el. Poate era mai bine că-şi pierduse vestonul. Să-l ajute furtunile dacă-l recunoştea cineva! Ar fi făcut de râs toată echipa.

„Eşti deja o ruşine pentru echipă, Teft, şi-o ştii”, îşi zise el. „Nu faci nici cât un scuipat.”

În cele din urmă, găsi drumul către fântână, unde se aşeză la coadă în spatele altora. Odată ajuns la apă, căzu în genunchi şi, cu o mână tremurândă, reuşi să-şi umple cana de tinichea. Nici nu gustă bine apa rece, că stomacul i se revoltă, respingând-o, deşi era mort de sete. Asta se întâmpla întotdeauna după o noapte cu muşchi, aşa că ştia că trebuie să rabde greaţa şi crampele, în speranţa de a păstra apa în stomac.

Se aplecă, ţinându-se cu mâinile de burtă, înspăimântându-i pe cei care stăteau la rând după el. În mijlocul mulţimii – întotdeauna în jurul fântânii era adunată o mulţime, oricât de mică –, bărbaţi în uniforme verde închis îmbrânceau lumea la o parte. Oamenii lui Sadeas.

Îşi umplură găleţile fără să stea la cozi. Când un bărbat în uniforma albastră a Casei Kholin protestă, soldaţii lui Sadeas se apropiată şi-l înfruntară. În cele din urmă, soldatul Kholin bătu în retragere. Bun băiat! Chiar nu mai aveau nevoie de *încă* o încăierare între oamenii lui Sadeas şi ceilalţi soldaţi.

Teft îşi umplu din nou cana, simţind cum durerea primei înghiţituri se risipea. Fântâna părea adâncă. Apă unduitoare deasupra şi beznă profundă dedesubt.

Puţin lipsi să nu se arunce. Dacă s-ar fi trezit a doua zi în Iad, oare tot ar mai fi simţit nevoia aceea arzătoare? Ar fi

fost o pedeapsă meritată. Pustiitorii nici n-ar fi trebuit să-i jupoaie sufletul: n-ar fi trebuit decât să-i spună că n-avea să se mai simtă sătul niciodată şi pe urmă să-l privească zvârcolindu-se.

Dincolo de umărul său se ivi un chip, reflectat în apa fântânii. O femeie cu piele palidă, vag luminoasă şi cu părul plutind în jurul ei ca un nor.

— Lasă-mă în pace! zise el, plesnind apa cu mâna. Du-te… du-te şi caută pe cineva căruia îi pasă!

Se ridică în picioare şi se dădu în sfârşit la o parte, astfel încât altcineva să-i poată lua locul. Furtuni, cât era ceasul? Femeile cu găleţi veniseră să ia apa necesară pentru ziua respectivă. Mulţimile de beţivani nocturni fuseseră înlocuite de cei harnici şi întreprinzători.

Iar fusese plecat toată noaptea. Kelek!

Cel mai deştept lucru ar fi fost să se întoarcă la cazarmă. Dar putea să dea ochii cu ei în halul ăsta? în schimb, porni să rătăcească prin piaţă cu ochii în pământ.

„Situaţia mea se agravează”, înţelese o parte din el. În prima lună în serviciul lui Dalinar, reuşise să reziste, în cea mai mare parte. Dar avusese din nou bani, după ce fusese podar atâta vreme. Era periculos să aibă bani.

Reuşise să funcţioneze, consumând muşchi numai din când în când. Însă pe urmă Kaladin plecase şi turnul ăsta, unde totul păruse în neregulă… Monştrii aceia de întuneric, inclusiv unul care semăna cu Teft.

Avusese nevoie de muşchi ca să facă faţă. Cine n-ar fi avut? Oftă. Când îşi ridică privirea, o descoperi pe sprena aceea stând în faţa lui.

Teft, şopti ea. *Ai rostit jurăminte.*

Jurăminte nesăbuite, prosteşti, rostite când sperase că, devenind Radiant, va scăpa de nevoie. Îi întoarse spatele şi-şi găsi drumul către un cort cuibărit printre taverne. Erau închise de dimineaţă, dar locul ăsta – care nu avea nume şi nici nu-i trebuia unul – era deschis. Era mereu deschis, la fel ca acelea din tabăra militară a lui Dalinar, la fel ca acelea

din tabăra lui Sadeas. În unele locuri erau mai greu de găsit ca în altele. Dar existau întotdeauna, fără nume, şi totuşi cunoscute de toţi.

Herdazianul cu aer dur din faţa cortului îi făcu semn să intre. Înăuntru domnea penumbra, dar Teft găsi o masă şi se aşeză fără vlagă. O femeie cu veşminte strâmte şi o mănuşă fără degete îi aduse un bol mic cu muşchi-de-foc. Nu-i cerură să plătească. Ştiau toţi că nu avea sfere la el azi, nu după ce-şi făcuse de cap noaptea trecută. Dar aveau să se *asigure* că erau plătiţi, în cele din urmă.

Teft privi bolul, dispreţuindu-se. Şi totuşi mirosul lui îi spori nevoia înzecit. Cu un scâncet, apucă muşchiul-de-foc şi-l strivi între degetul mare şi arătător. Emană un fuior firav de fum şi, în lumina chioară, centrul său scânteie ca un tăciune.

Sigur că era dureros. Îşi rosese bătăturile noaptea trecută şi acum freca muşchiul între degetele însângerate, pline de băşici. Dar era o durere ascuţită, prezentă. O durere din cele bune. Doar fizică, un semn că mai trăia.

Dură un minut până să simtă efectele. Durerile dispărură şi se simţi mai hotărât. Îşi amintea o vreme de mult trecută când muşchiul-de-foc avea efecte mai puternice: îşi amintea euforia, nopţile petrecute într-o stare de ameţeală plăcută, când tot ce-l înconjura părea să aibă noimă.

Acum avea nevoie de muşchi numai ca să se simtă normal. Ca un bărbat care se opinteşte în susul unei pante stâncoase umede, abia reuşea să ajungă până în locul unde stăteau ceilalţi, că şi începea să alunece îndărăt. Nu mai tânjea după euforie, ci doar după capacitatea de a putea continua.

Muşchiul îi lua poverile din spinare. Amintiri ale acestei versiuni mai întunecate a lui. Amintiri ale felului în care îşi transformase membrii familiei în eretici, deşi ei avuseseră dreptate dintru-nceput. Era un laş şi o epavă şi nu merita să poarte emblema Podului Patru. Era aproape ca şi cum ar fi

trădat-o deja pe sprena aia. Ea ar fi făcut mai bine dacă şi-ar fi luat zborul. 5

Preţ de un moment, fu dispus să renunţe la totul pentru muşchiul-de-foc.

Din păcate, în Teft se frânsese ceva. Cu mult timp în urmă, recursese la muşchi la îndemnul tovarăşilor de grupă din armata lui Sadeas. Ei puteau să-l folosească în avantajul lor, ca un om care mestecă scoarţă-aspră ca să stea treaz când este de gardă. Puţin muşchi-de-foc, puţină relaxare, apoi îşi vedeau de vieţile lor.

La Teft nu mergea aşa. Odată ce-şi lepădase poverile, ar fi *putut* să se ridice de la masă şi să se întoarcă la ceilalţi podari. Ar fi putut să-şi înceapă ziua.

Însă, dar-ar furtunile, alte câteva minute nu sunau rău. Continuă. Consumase trei holuri, când o lumină stridentă îl făcu să clipească. Ridică faţa de pe masa pe care – spre ruşinea sa – se adunase o băltoacă de salivă. De când stătea aşa şi ce era cu lumina aceea teribilă, îngrozitoare?

— Aici e! rosti vocea lui Kaladin şi Teft clipi năuc. Of, Teft!

O siluetă îngenunche lângă masă.

— Ne e dator pentru trei boluri, zise vocea patronului salonului. Un broam de rubin.

— Bucură-te că nu-ţi rupem bucăţi din trup ca să te plătim cu ele, mârâi o voce cu un accent pronunţat.

Furtuni! Până şi Pietroi era aici? Teft gemu şi se întoarse cu spatele.

— Nu mă vedeţi, hârâi el. Nu mă…

— Localul nostru e perfect legal, mâncătorule de coarne, zise proprietarul. Dacă ne atacaţi, să ştiţi că *vom chema* gărzile şi ele *ne vor lua* apărarea.

— La-ţi banii murdari, ţiparule! zise Kaladin, împingând lumina către ei. Pietroi, poţi să-l ridici?

Nişte mâini mari îl ridicară cu o blândeţe surprinzătoare. Plângea. Kelek…

— Unde ţi-e vestonul, Teft? întrebă Kaladin din întuneric.

— L-am vândut, recunoscu el, strângând tare din pleoape ca să nu mai vadă ruşinosprenii de forma unor petale care pluteau în jurul lui. Mi-am vândut vestonul, lua-l-ar furtuna să-l ia!

Kaladin amuţi, iar Teft îl lăsă pe Pietroi să-l care afară din cort. Pe la jumătatea drumului îşi regăsi suficientă demnitate ca să se plângă de respiraţia lui Pietroi şi să-i determine să-l lase să meargă pe propriile picioare… sprijinit uşor de subsuori.

Teft era invidios pe oamenii mai buni ca el. Ei nu simţeau mâncărimea, nevoia aceea atât de profundă, încât îl săgeta până-n suflet. Era insistentă, îl însoţea mereu şi n-o putea alunga scărpinându-se. Oricât s-ar fi străduit.

Kaladin şi Pietroi îl instalară într-una din încăperile private ale cazărmii, înfăşurat în pături şi cu un castron plin cu tocană în mâini. Teft scoase toate sunetele cuvenite, cele la care se aşteptau ei. Scuze, jurăminte că le va spune dacă va mai simţi nevoia. Promisiuni că-i va lăsa să-l ajute. Deşi nu putea mânca tocana, nu încă. Avea să mai treacă o zi până să poată reţine ceva în stomac.

Furtuni, ce oameni de treabă! Nişte prieteni mai buni decât merita el. Toţi se transformau în ceva măreţ, în timp ce Teft… Teft rămăsese pe sol, privind în sus.

Îl lăsară să se odihnească. El privi fix tocana, adulmecându-i mirosul familiar, dar neîndrăznind s-o mănânce, înainte de sfârşitul zilei, avea să se întoarcă la treabă, făcând instrucţie cu podarii din celelalte echipe. Era *în stare* să funcţioneze. Putea s-o ţină aşa zile-n şir, pretinzând că este un om normal. Furtuni, când fusese în armata lui Sadeas jonglase ani întregi cu astea, până să meargă cu un pas prea departe, să lipsească de prea multe ori de la datorie şi să se pomenească în echipele de la poduri drept pedeapsă.

Lunile acelea de podalergări fuseseră unica perioadă din viaţa lui adultă în care nu fusese stăpânit de muşchi. Dar chiar şi atunci, când îşi putuse permite puţin alcool, ştiuse

că în cele din urmă avea să-şi găsească drumul înapoi. Băutura nu-i ajungea nici pe departe.

Chiar în timp ce se pregătea să înceapă munca acelei zile, un gând sâcâitor îi umbri dispoziţia. Un gând ruşinos.

„N-o să mai capăt muşchi pentru o vreme, nu-i aşa?”

Conştiinţa sinistră a acestui fapt îl duru mai tare ca orice, îl aşteptau câteva zile chinuitoare, în care avea să se simtă doar pe jumătate om. Zile în care nu avea să simtă decât dispreţ faţă de sine, zile în care avea să trăiască cu ruşinea şi cu amintirile, cu privirile celorlalţi podari.

Zile fără niciun nenorocit de ajutor de orice soi.

Asta-l înspăimânta.

Cephandrius, purtător al Primei Nestemate,

Ar trebui să ştii mai bine şi să nu ne abordezi bazându-te pe relaţia noastră din trecut.

În viziunea tot mai familiară, Dalinar puse cu grijă o săgeată în arc şi o eliberă, trimiţând proiectilul cu pene negre în spinarea sălbaticului. Urletul bărbatului se pierdu în larma bătăliei. În faţa lui, oamenii luptau cu disperare, fiind împinşi îndărăt, către marginea prăpastiei.

Meticulos, Dalinar puse altă săgeată în arc şi trase. Şi aceasta îşi nimeri ţinta, înfigându-se în umărul unui bărbat.

Omul scăpă securea pe care tocmai o rotea prin aer, ratându-l pe tânărul cu piele întunecată ce zăcea la pământ. Băiatul abia intrase în adolescenţă: mişcări încă stângace, membre care păreau prea lungi şi o faţă prea rotundă, copilăroasă. Dalinar l-ar fi lăsat poate să transmită mesaje, nicidecum să ţină o lance în mână.

Vârsta flăcăului nu-l împiedicase să fie numit Primul Aqasix Yanagawn întâiul, domnitor al Azirului, împărat al Makabakului.

Dalinar stătea cocoţat pe nişte bolovani, cu arcul în mână. Nu intenţiona să repete greşeala pe care o făcuse lăsând-o pe regina Fen să se descurce de una singură într-o viziune, dar nici nu voia ca Yanagawn să se strecoare prin ea fără provocări şi fără teamă. Era un motiv pentru care Atotputernicul îl pusese adesea în pericol în aceste viziuni. Trebuise să capete o înţelegere viscerală a mizei jocului.

Doborî un alt inamic ce se apropiase de băiat. Nu-i era dificil din punctul său de observaţie, aflat în apropierea locului unde se desfăşura lupta. Avea ceva pregătire cu arcul, deşi în ultimii ani trăsese mai mult cu asa-numitele Cristalarcuri, arcuri-fabriale atât de rigide, încât numai un bărbat în Cristalarmură le putea folosi.

Era ciudat să asiste la luptă pentru a treia oară. Deşi fiecare repetiţie avea mici deosebiri, existau unele amănunte familiare. Mirosurile de fum şi sânge mucegăit, neuman. Felul în care, dedesubt, un bărbat se prăbuşea cu un braţ tăiat, urlând pe jumătate o rugă şi pe jumătate un blestem la adresa Atotputernicului.

Cu ajutorul arcului lui Kholin, mica trupă de apărători se împotrivi duşmanilor până când Radiantul se cocoţă peste marginea prăpastiei în Cristalarmura lui luminoasă, împăratul Yanagawn se aşeză, în timp ce soldaţii se raliau în jurul Radiantului, respingând inamicul.

Citind groaza în ţinuta şi tremurul tânărului, Dalinar îşi coborî arcul. Îi mai auzise şi pe alţii povestind că-i apuca

tremuriciul după ce se termina lupta, ale cărei orori păreau să-i ajungă abia atunci din urmă.

În final, împăratul se ridică în picioare, împleticindu-se, folosindu-se de lance ca de un toiag. Nu-l remarcă pe Kholin şi nici nu se întrebă de ce unele dintre cadavrele ce-l înconjurau aveau săgeţi înfipte în ele. Băiatul ăsta nu era soldat, deşi Dalinar nici nu se aşteptase la asta. Din câte ştia, generalii azishi erau prea pragmatici ca să-şi dorească tronul. Implica să te guduri prea mult pe lângă funcţionari şi, din câte se pare, să dictezi eseuri.

Tânărul porni să coboare pe o potecă, îndepărtându-se de culme, iar Dalinar îl urmă. Aharietiam. Oamenii care trăiseră aceste zile crezuseră că era sfârşitul lumii. Probabil presupuseseră că aveau să revină în curând în Palatele împăcării. Cum ar fi reacţionat dacă ar fi aflat că – după patru mii de ani – omenirea tot nu fusese reprimită în Paradis?

Băiatul se opri acolo unde se termina cărarea şerpuită, care îl condusese într-o vale dintre două formaţiuni stâncoase. Privi răniţii ce şchiopătau pe lângă el, sprijiniţi de prieteni. În aer se ridicau gemete şi strigăte. Dalinar avea de gând să se apropie şi să încerce să-i explice ce era cu aceste viziuni, dar băiatul se alătură unui grup de răniţi şi intră în vorbă cu ei.

Kholin îl urmă, curios, surprinzând crâmpeie din conversaţie. *Ce s-a întâmplat aici? Cine sunteţi? De ce v-aţi luptat?*

Bărbaţii nu aveau prea multe răspunsuri să-i ofere. Erau răniţi şi epuizaţi şi lăsau în urmă dâre de durerospreni. Ajunseră însă la un grup mai mare, în direcţia în care o luase Jasnah în timpul incursiunii anterioare a lui Dalinar în această viziune.

Mulţimea se adunase în jurul unui bărbat cocoţat pe un bolovan mare. Înalt şi încrezător, avea în jur de treizeci de ani şi purta veşminte în culorile alb şi albastru. Avea ceva

de alethi, dar… nu tocmai. Pielea lui avea o nuanţă mai întunecată şi trăsăturile lui aveau ceva vag nefiresc.

Şi totuşi era în el ceva… familiar.

— Trebuie să daţi vestea, proclamă bărbatul. Am învins! În cele din urmă, Pustiitorii au fost înfrânţi. Această victorie nu este a mea sau a celorlalţi Heralzi. Este victoria *voastră.* Voi aţi reuşit.

Câţiva oameni chiuiră triumfători. Mult prea mulţi rămaseră tăcuţi, privind în gol.

— Voi conduce atacul asupra Palatelor împăcării! strigă bărbatul. Nu mă veţi mai vedea niciodată, dar nu vă gândiţi la asta acum! V-aţi câştigat pacea. Bucuraţi-vă de ea! Reclădiţi! Mergeţi acum şi ajutaţi-vă camarazii! Purtaţi cu voi lumina spuselor regelui vostru Herald! În cele din urmă, am triumfat asupra răului!

Alte urale, de data asta mai energice.

„Pe furtuni!” îşi zise Dalinar, simţind că-l trec fiorii. Acesta era Jezerezeh’Elin în persoană. Heraldul Regilor. Cel mai măreţ dintre toţi.

Stai aşa! Regele avea ochi *întunecaţi?*

Grupul se împrăştie, dar tânărul împărat rămase în locul unde stătuse Heraldul. În cele din urmă şopti:

— O, Yaezir, rege al Heralzilor!

— Da, spuse Dalinar, alăturându-i-se. Chiar *el* a fost, Excelenţa Voastră. Nepoata mea a vizitat această viziune de curând şi a scris că i s-a părut că l-a zărit.

Yanagawn îl apucă de braţ.

— Ce-ai zis? Mă cunoşti?

— Sunteţi Yanagawn al Azirului, zise Dalinar. Înclină din cap, în chip de plecăciune. Eu sunt Dalinar Kholin şi îmi cer iertare pentru împrejurările neobişnuite în care a trebuit să aibă loc întâlnirea noastră.

Tânărul făcu ochii mari.

— Îl văd mai întâi pe Yaezir în persoană şi apoi pe duşmanul meu!

— *Nu* sunt duşmanul vostru, oftă Dalinar. Şi ăsta nu este un simplu vis, Excelenţa Voastră. Eu…

— O, ştiu că nu-i un vis, zise Yanagawn. Fiind Primul, ridicat în mod miraculos pe tron, Heralzii pot alege să glăsuiască prin intermediul meu. Privi în jur. Ziua pe care-o trăim acum este Ziua Gloriei?

— Aharietiam. Da.

— De ce te-au adus aici? Ce-nseamnă asta?

— Nu ei m-au adus aici, spuse Dalinar. Excelenţa Voastră, *eu* am provocat această viziune şi *eu* v-am adus aici.

Băiatul îşi încrucişă braţele la piept, sceptic. Purta fustanela de piele specifică viziunii. Lancea cu vârf de bronz o lăsase rezemată de o stâncă din apropiere.

— Vi s-a spus că-s socotit nebun? întrebă Kholin.

— Au circulat zvonuri.

— Ei bine, asta-i nebunia mea. Am avut viziuni pe durata furtunilor. Veniti! Priviti!

Îl conduse pe Yanagawn până într-un loc de unde putea vedea mai bine câmpia plină de morţi ce se întindea dincolo de intrarea canionului. Împăratul îl urmă şi, când dădu cu ochii de privelişte, păli. În cele din urmă, înaintă pe câmpul mai vast de luptă, printre cadavre, gemete şi blesteme.

Dalinar îl însoţi. Atâţia ochi morţi, atâtea feţe schimonosite de durere. Ochi-luminoşi şi ochi-întunecaţi. Piele palidă asemănătoare cu a shinilor şi câţiva mâncători de coarne. Piele întunecată ca a makabakilor. Mulţi care ar fi putut fi alethi, vedeni sau herdazieni.

Mai erau, desigur, şi alte făpturi. Siluetele sfărâmate ale giganţilor de piatră. Parshi în forma-războinic, cu armură chitinoasă şi sânge portocaliu. Într-un loc, trecură pe lângă o grămadă mare de cremlingi cu forme ciudate, arşi şi fumegând. Cine îşi făcuse timp să adune grămadă mii de crustacee micuţe?

— Am luptat împreună, zise Yanagawn.

— Cum altfel am fi putut rezista? spuse Dalinar. Ar fi o nebunie să înfrunţi Devastările de unul singur.

Împăratul îi aruncă o privire.

— Ai vrut să discuţi cu mine în lipsa vizirilor. Ai vrut să fiu singur! Şi poţi… poţi să-mi arăţi pur şi simplu orice îţi va consolida argumentele.

— Dacă acceptaţi că am puterea de a vă arăta aceste viziuni, lucrul ăsta în sine nu implică faptul că ar trebui să mă ascultaţi?

— Alethii sunt periculoşi. Ştii ce s-a întâmplat *ultima* oară când alethii au fost în Azir?

— Domnia Făuritorului Soarelui a fost cu mult timp în urmă.

— Vizirii mi-au povestit despre asta, zise Yanagawn. Mi-au povestit *totul* despre asta. Şi atunci a început la fel, cu o căpetenie războinică unind triburile de alethi.

— Triburi? Ne comparaţi cu nomazii care colindă prin Tu Bayla? Alethkarul este unul dintre cele mai culte regate din Roshar!

— Codul vostru de legi abia dacă are treizeci de ani vechime!

— Excelenţă, spuse Dalinar inspirând adânc. Mă îndoiesc că subiectul ăsta are relevanţă. Priviţi în jur! *Priviţi* ce ne vor aduce Devastările!

Îi indică priveliştea îngrozitoare cu un gest larg şi mânia lui Yanagawn se domoli. Confruntat cu atâta moarte, era imposibil să simţi altceva decât întristare.

În cele din urmă, împăratul se întoarse şi porni înapoi de unde veniseră. Kholin i se alătură, cu mâinile împreunate la spate.

— Se spune, şopti Yanagawn, că, atunci când Făuritorul Soarelui a ieşit din trecători şi a pătruns în Azir, s-a lovit de o problemă neaşteptată. Îmi cucerise poporul prea repede şi nu ştia ce să facă cu atâţia prizonieri. Nu putea să lase în urma lui, în oraşe, o populaţie capabilă să lupte. Erau mii şi mii de oameni pe care trebuia să-i omoare. În unele cazuri, le-a încredinţat pur şi simplu treaba asta sol- daţilor. Fiecare trebuia să omoare treizeci de prizonieri, ca un copil care

trebuia să adune un braţ de surcele înainte să aibă voie să se joace. În alte locuri, Făuritorul Soarelui a luat decizii arbitrare. Cine avea părul peste o anumită lungime trebuia să fie ucis. Înainte ca boala trimisă de Heralzi să-l doboare, a ucis *o zecime* din populaţia Azirului. Se spune că Zawfixul se umpluse de oase, pe care furtunile le clădeau în stive înalte cât casa.

— Eu *nu* sunt strămoşul meu, zise încet Dalinar.

— Îl venerezi. Alethii numai că nu-l idolatrizează pe Sadees. Tu porţi *Cristalsabia* lui, lua-o-ar furtuna!

— Am dat-o altcuiva.

Se opriră la marginea câmpului de luptă. Împăratul avea curaj, dar nu ştia cum să se poarte. Mergea cu umerii lăsaţi şi mâinile lui tot căutau buzunare pe care hainele lui străvechi nu le aveau. Era de obârşie joasă, deşi în Azir culoarea ochilor nu era respectată aşa cum se cuvenea. Navani îi spusese cândva că asta se întâmpla fiindcă în Azir nu erau suficienti oameni cu ochi deschişi la culoare.

Făuritorul Soarelui folosise el însuşi această justificare pentru a-i cuceri.

— Eu nu sunt strămoşul meu, repetă Dalinar. Dar am multe în comun cu el. O tinereţe plină de brutalitate. O viaţă petrecută în războaie. Am însă un avantaj pe care el nu l-a avut.

— Care?

Kholin întâlni privirea tânărului.

— Am trăit suficient ca să văd consecinţele a ceea ce am făcut.

Yanagawn încuviinţă încet.

— Da, interveni o voce ascuţită. Chiar eşti *bătrâni*

Dalinar se răsuci, încruntându-se. Sunase ca vocea unei fete. Ce căuta o fată pe câmpul de luptă?

— Nu m-am aşteptat să fii aşa bătrân, zise fata. Stătea cocoţară pe un bolovan mare din apropiere, cu picioarele încrucişate. Şi nici nu eşti chiar aşa de negru. Ţi se spune Ghimpele Negru, dar eşti mai degrabă… Ghimpele Oacheş.

Gawx este mai negru ca tine şi până şi *d e* mai degrabă cafeniu.

În mod neaşteptat, tânărul împărat zâmbi cu gura până la urechi.

— Shmangli! Te-ai întors!

Lepădând orice demnitate, se apucă să escaladeze bolovanul.

— Nu chiar, zise ea. Am fost abătută din drum. Dar acum mă apropii.

— Ce s-a întâmplat în Yeddaw? întrebă nerăbdător Yanagawn. Abia dacă mi-ai dat vreo explicaţie.

— Oamenii ăia *mint* cu privire la mâncarea lor!

Fata îl privi pe Dalinar mijind ochii, în timp ce tânărul împărat alunecă de pe bolovan şi încercă să se caţăre prin altă parte.

Aşa ceva nu e posibil, zise Părintele Furtunii în mintea lui. *Ea cum a ajuns aici?*

— N-ai adus-o tu? întrebă Dalinar încet.

Nu. Aşa ceva nu e posibil! Cum…?

În sfârşit, Yanagawn ajunse în vârful bolovanului şi o îmbrăţişă pe tânără. Avea părul lung şi negru, ochii albi şi pielea bronzată, deşi cel mai probabil nu era o alethi, având faţa prea rotundă. O fi fost din Reshi?

— Încearcă să mă convingă că ar trebui să am încredere în el, zise Yanagawn, arătându-l pe Dalinar.

— Să n-ai, spuse ea. Are fundul prea drăguţ.

Kholin îşi drese glasul.

— *Poftim?*

— Ai fundul prea drăguţ. Boşorogii n-ar trebui să aibă funduri ferme. Asta înseamnă că petreci *muuult* prea mult timp dând în stânga şi-n dreapta cu sabia sau cu pumnul. Ar trebui să ai un dos fleşcăit de boşorog. Atunci aş avea încredere în tine.

— Aăă… are ea o fixaţie cu fundurile, zise Yanagawn.

— Ba n-am, spuse fata, dându-şi ochii peste cap. Ăia care cred că sunt ciudată fiindcă vorbesc despre funduri sunt, de obicei, invidioşi pentru că sunt singura care *n-are* un băţ înfipt într-al ei. Îl privi chiorâş pe Dalinar, apoi îl luă pe împărat de braţ. Hai să mergem!

— Nu vă daţi la fund! protestă Kholin, ridicând braţul.

— Vezi, începi să înveţi! zise fata, zâmbindu-i cu toţi dinţii.

Apoi ea şi împăratul dispărură.

Părintele Furtunii hurui frustrat. *Femeia aia! Asta este o creaţie gândită anume să-mi sfideze voinţa!*

— Femeie? întrebă Dalinar clătinând din cap.

Copila aia e întinată de Veghetoarea Nopţii.

— Practic vorbind, la fel sunt şi eu.

Asta e altceva. E ceva nefiresc. Merge prea departe! Părintele Furtunii hurui nemulţumit, dar refuză să mai discute cu el. Supărarea lui părea sinceră.

De fapt, Dalinar fu silit să stea şi să aştepte până se încheie viziunea. Îşi petrecu timpul privind câmpul cu leşuri, bântuit în egală măsură de viitor şi de trecut.

I-ai vorbit cuiva care nu-ţi poate răspunde. În schimb, vom primi noi mesajul tău, deşi nu ştim cum ne-ai găsit în lumea asta.

N/Ioash gustă din terciul pe care Febrth îl numea „tocană”. Avea gust de crem.

Privi focsprenii din focul lor mare pentru gătit, încercând să se încălzească în timp ce Febrth, un thaylen cu părul izbitor de roşcat, ca al mâncătorilor de coarne, se certa cu Graves. Fumul se ridica în văzduh, iar aici, în Ţinuturile îngheţate, lumina focului era probabil vizibilă de la mile întregi. Lui Graves nu-i păsa. Era convins că, dacă Furtuna Eternă nu alungase toţi bandiţii din regiune, doi Cristalpurtători aveau să fie mai mult decât de ajuns ca să se descotorosească de cei rămaşi.

„Cristalsăbiile nu te pot apăra de-o săgeată în spate”, îşi zise Moash, simţindu-se expus. „Şi nici Armura, dacă n-o porţi.” Armurile lor erau în boccele, în căruţă.

— Uite, ăia-s Tripleţii! zise Graves, arătând o formaţiune stâncoasă. *Chiar aici,* pe hartă. De acum mergem spre vest.

— Eu am mai fost pe aici, spuse Febrth. Trebuie să înaintăm în continuare spre sud, să ştii. Apoi spre est.

— Harta…

— N-am nevoie de hărţile tale, zise Febrth, încrucişându-şi braţele. Mă conduc Patimile.

— Patimile? exclamă celălalt, ridicându-şi braţele la ceruri. *Patimile?* Credeam c-ai abandonat superstiţiile astea. Acum îi aparţii Diagramei.

— Pot să fiu şi una, şi alta, spuse solemn Febrth.

Moash îşi îndesă în gură încă o lingură de „tocană”. Furtuni, nu putea suferi momentul când lui Febrth îi venea rândul la gătit! Şi când îi venea rândul lui Graves. Şi lui Fia. Şi… ei bine, mâncarea pe care o gătea Moash însuşi avea gust de apă de spălat vasele. Talentul lor la gătit nu făcea nici cât o sferă înnegurată. Niciunul nu gătea ca Pietroi.

Îşi lăsă castronul să-i cadă din mână, iar terciul se vărsă, îşi luă vestonul de pe creanga unui copac şi se îndepărtă în noapte. După ce stătuse atâta lângă foc, aerul rece al nopţii i se părea nefiresc. Nu-i plăcea frigul de aici. O iarnă eternă.

Ei patru înduraseră furtunile ascunşi pe fundul întărit şi înghesuit al furgonului lor, pe care îl prinseseră cu lanţuri de sol. Puseseră pe fugă parshii rătăciţi cu ajutorul Cristalsăbiilor, deşi aceştia nu fuseseră nici pe departe atât de periculoşi cum se temuse el. Dar furtuna cea nouă…

Moash trase un şut într-o piatră pe care îngheţul o lipise de sol, aşa că nu reuşi decât să se lovească la degete. Blestemă, apoi privi peste umăr către locul unde discuţia degenerase în ţipete. Odinioară admirase rafinamentul lui Graves. Asta înainte să petreacă săptămâni întregi în tovărăşia lui, traversând o întindere stearpă. De răbdarea celuilalt se alesese praful, iar rafinamentul nu prea conta când mâncau cu toţii lături şi urinau pe după dealuri.

— Deci cât de mult ne-am rătăcit? întrebă Moash când Graves i se alătură în întunericul din afara taberei.

— Nu ne-am rătăcit deloc, numai dacă idiotul ăla ar vrea *să se uite* pe o *hartă,* răspunse Graves şi-i aruncă o privire. Ţi-am spus să scapi de vestonul ăla.

— Ceea ce-o să şi fac, de îndată ce n-o să ne mai târâm pe dosul îngheţat al iernii.

— Măcar dă jos emblema! Ne-ar putea trăda, dacă ne întâlnim cu cineva din tabere. Rupe-o!

Graves se răsuci pe călcâie şi se întoarse în tabără.

Moash pipăi emblema Podului Patru de pe umăr. Îi deştepta atâtea amintiri! Cum i se alăturase lui Graves şi trupei lui, care plănuiau să-l ucidă pe regele Elhokar. O tentativă de asasinat care trebuia să aibă loc imediat ce Dalinar pleca în marş către centrul Câmpiilor Sfărâmate.

Cum îl înfruntase pe Kaladin, rănit şi sângerând.

„Nu. O. Să. Îl. Aveţi.”

Pielea lui Moash era rece şi umedă din pricina frigului, îşi scoase cuţitul din teaca de la sold. Încă nu se obişnuise să poarte unul atât timp. Un cuţit prea lung era un motiv suficient ca să dai de bucluc dacă erai ochi-întunecosi.

Nu mai era ochi-întunecoşi. Era unul dintre ei.

Furtuni, chiar *era* unul dintre ei!

Tăie cusăturile emblemei Podului Patru. Întâi pe o latură, apoi pe cealaltă. Ce simplu fusese! Avea să fie mai greu să îndepărteze tatuajul pe care şi-l făcuse odată cu ceilalţi, dar şi-l făcuse pe umăr, nu pe frunte.

Ridică în mână emblema, încercând s-o privească pentru ultima oară în lumina proiectată de foc, şi descoperi că nu-l lăsa inima s-o arunce. Reveni şi se aşeză lângă foc. Oare acum ceilalţi stăteau adunaţi în jurul ceaunului lui Pietroi, cine ştie unde? Râzând, glumind, pariind câte halbe de bere poate să bea Lopen? Tachinându-l pe Kaladin, încercând să-i smulgă un zâmbet?

Moash aproape că le putea auzi vocile şi zâmbi, imaginându-şi că era alături de ei. Apoi şi-l imagină pe Kaladin povestindu-le ce făcuse Moash.

„A încercat să mă omoare”, ar fi zis el. „A trădat totul. Jurământul lui de a-l apăra pe rege, datoria faţă de Alethkar, dar, cel mai important, *pe noi.”*

Bărbatul se pleoşti, cu emblema în mână. Ar fi trebuit s-o arunce în foc.

Furtuni! Ar fi trebuit să sară *chiar el* în foc!

Privi către ceruri, unde se aflau atât Iadul, cât şi Palatele împăcării. Deasupra tremura un grup de stelespreni.

Şi, pe lângă ei, se mai deplasa ceva prin văzduh?

Moash scoase un strigăt şi se aruncă pe spate chiar în clipa în care patru Pustiitori descinseră în mica lor tabără. Aterizară în forţă, mânuind săbii lungi, sinuoase. Nu erau Cristalsăbii, ci arme de-ale parshendilor.

Unul lovi în locul unde stătuse el cu numai o clipă mai înainte. Altul îl înjunghie pe Graves în piept, apoi îşi eliberă arma dintr-o smucitură şi-l decapită cu o lovitură în rever.

Cadavrul bărbatului se prăbuşi şi Cristalsabia lui se materializă zăngănind pe sol. Febrth şi Fia nu avură nicio şansă. Ceilalţi Pustiitori îi doborâră, vărsându-le sângele pe pământul acesta rece şi uitat.

Al patrulea Pustiitor, o femeie, se repezi la Moash, care se aruncă în lături şi se rostogoli. Sabia creaturii lovi chiar lângă el, izbind piatra şi făcând să ţâşnească scântei.

Bărbatul se ridică în picioare şi antrenamentul lui Kaladin – însuşit în lungile ore petrecute pe fundul spărturilor – preluă controlul. Se feri dansând şi se rezemă cu spatele de furgon, în timp ce Cristalsabia i se forma în mână.

Pustiitoarea ocoli focul apropiindu-se de el, cu lumina sclipind pe trupu-i musculos şi încordat. Aceştia nu erau ca parshendii pe care-i văzuse el pe Câmpiile Sfărâmate. Aveau ochi roşu-intens şi carapace roşu-violete, care le încadrau parţial feţele. Cea care îl înfrunta avea pe piele un model cu spirale, combinând trei culori: roşu, negru şi alb.

Fiecare era învăluit de o lumină întunecată, ca opusul Luminii de Furtună. Graves pomenise despre făpturile acestea, spunând că reîntoarcerea lor era doar unul din numeroasele evenimente prevestite de misterioasa „Diagramă”.

Adversara lui Moash îl atacă şi el lovi cu Sabia, silind-o să bată în retragere. Ea părea să *alunece* în timp ce se deplasa, abia atingând pământul cu picioarele. Ceilalţi trei îi ignorară, răscolind tabăra şi cercetând cadavrele. Unul se înălţă dintr-un salt graţios în căruţă şi începu să cotrobăie prin ea.

Oponenta atacă din nou, descriind un arc prudent cu sabia ei lungă, curbată. Moash se dădu înapoi, ţinând Cristalsabia cu ambele mâini şi încercă să-i pareze lovitura. Propriile-i mişcări i se păreau stângace în comparaţie cu puterea şi graţia acestei făpturi. Ea se lăsă să alunece în lături, cu hainele fluturând în vânt, cu răsuflarea vizibilă în aerul rece. Nu voia să rişte împotriva unei Cristalsăbii şi nu atacă atunci când el se împiedică.

Furtuni! Arma asta era prea greoaie. Era lungă de un stânjen, aşa că era greu s-o îndrepţi încotro trebuia. Da, putea trece prin orice, dar, pentru ca asta să conteze, el trebuia să fie în stare să *nimerească* ţinta. Fusese mult mai uşor s-o mânuiască îmbrăcat în Armură. Fără ea, se simţea ca un copil care ţine-n mâini o armă de om mare.

Pustiitoarea zâmbi, apoi trecu la atac cu o viteză ameţitoare. Moash dădu îndărăt, lovind cu sabia şi silind-o să se răsucească pieziş. Se alese cu o tăietură lungă la braţ, dar manevra lui o împiedică să-l înjunghie.

Durerea îi străfulgeră prin braţ, smulgându-i un geamăt. Pustiitoarea îl privi încrezătoare, cunoscătoare. Era mort. Poate era mai simplu să lase lucrurile să se întâmple.

Pustiitorul care cotrobăia prin căruţă zise ceva pe un ton entuziasmat, nerăbdător. Găsise Cristalarmura. Lovi cu piciorul alte obiecte ca s-o dezgroape din grămadă şi ceva căzu din spatele căruţei cu un bufnet. O lance.

Moash îşi privi Cristalsabia, averea naţiunilor, cel mai valoros obiect pe care-l putea avea un om.

„Pe cine prostesc? Pe cine-am crezut vreodată că prostesc?” îşi zise el.

Pustiitoarea atacă, dar Moash îşi făcu Cristalsabia să dispară şi o rupse la fugă. Atacatoarea sa fu atât de surprinsă, încât şovăi şi Moash avu timp să plonjeze către lance şi să se ridice în picioare. Ţinând în mână lemnul neted şi simţindu-i greutatea familiară, luă poziţie aproape fără să gândească. Dintr-odată, în aer pluti un miros vag de umezeală şi de putreziciune: îşi amintise de spărturi. Viaţa şi moartea laolaltă, plante şi putregai.

Aproape că auzi vocea lui Kaladin: „Nu poţi să te temi de o Cristalsabie. Nu poţi să te temi de un ochi-luminoşi călare. Ei te vor ucide mai întâi cu frica şi abia apoi cu sabia. Menţine-te pe poziţie!”

Pustiitoarea se repezi la el şi Moash se menţinu pe poziţie. O respinse, parându-i arma cu coada lancei. Apoi, când ea dădu să lovească în rever, îşi repezi coada armei în sus, nimerind-o la subraţ.

Creatura scoase un icnet de surpriză. Bărbatul execută o piedică pe care o repetase de nenumărate ori în spărturi. Îi lovi gleznele cu coada lancei, cosindu-i picioarele de sub ea. Începu următoarea mişcare, o răsucire şi lovitură clasică, menită să-i străpungă pieptul.

Din nefericire, războinica nu căzu. Rămase în aer, plutind în loc să se prăbuşească. Moash observă la timp şi-şi abandonă manevra pentru a para următorul ei atac.

Pustiitoarea pluti îndărăt, apoi se lăsă să cadă la pământ cu genunchii îndoiţi ca pentru o săritură, ţinând sabia pe lângă trup. Făcu un salt înainte şi apucă lancea lui Moash când acesta încercă s-o folosească pentru a-i respinge atacul. Furtuni! Femeia se trăgea înainte cu graţie, pătrunzând dincolo de garda lui. Emana un miros de haine ude, împletit cu izul acela nefiresc, de mucegai, pe care el îl asocia cu parshendii.

Ea îşi lipi mâna de pieptul lui şi lumina întunecată trecu din trupul ei într-al lui. Moash simţi că devine mai uşor.

Din fericire, Kaladin încercase figura asta cu el.

În clipa în care trupul lui încercă s-o ia în sus, Moash o apucă pe Pustiitoare cu o mână de piepţii cămăşii ei largi.

Smucitura lui bruscă o dezechilibră şi chiar o ridică de la pământ preţ de câteva degete. O trase în sus, către el, cu o singură mână, în timp ce cu cealaltă împingea vârful lancei în solul stâncos. Asta îi expedie pe amândoi în văzduh.

Ea strigă ceva în limba ei stranie. Moash dădu drumul lancei şi apucă cuţitul. Femeia încercă să-l îmbrâncească de lângă ea, Ancorându-l din nou, de data asta cu mai multă forţă. El icni, dar se ţinu bine şi reuşi să ridice cuţitul şi să i-l înfigă în piept.

Sângele portocaliu al parshendilor i se revărsă pe lângă mână, împrăştiindu-se în aerul rece al nopţii în timp ce continuau să se învârtă amândoi prin aer. Moash se agăţă strâns de ea, înfigând cuţitul mai adânc.

Rana femeii nu se vindecă, aşa cum s-ar fi întâmplat în cazul lui Kaladin. Ochii ei îşi pierdură strălucirea şi lumina întunecată se stinse.

Trupul ei se înmuie. Peste puţin timp, forţa care îl trăgea pe Moash în sus pieri. Căzu de la o înălţime de un stânjen, dar trupul creaturii îi amortiză căderea.

Era scăldat de sus până jos în sânge portocaliu, care aburea în aerul rece. Îşi apucă din nou lancea cu degetele lunecoase şi o aţinti către ceilalţi trei Pustiitori, care îl priveau uluiţi.

— Podul Patru, ticăloşilor! mârâi el.

Doi Pustiitori se răsuciră către al treilea, tot o femeie, care îl măsură pe Moash din cap până-n picioare.

— Probabil că mă puteţi omorî, spuse el, ştergându-şi o mână pe haine ca să poată ţine mai bine lancea. Dar o să-l iau pe unul din voi cu mine. Măcar pe unul.

Nu păreau mânioşi că le ucisese prietena. Însă, dar-ar furtunile, creaturile astea erau măcar *capabile* de emoţii? Adesea, Shen se mulţumise să stea pur şi simplu şi să caşte ochii. Întâlni privirea femeii din centrul grupului. Avea pielea albă şi roşie, fără urmă de negru. Paloarea aceea îi

aminti de shini, care lui Moash totdeauna i se păruseră bolnăvicioşi.

— Tu ai patimă, zise ea într-o alethi cu un puternic accent străin.

Unul dintre tovarăşii ei îi dădu Cristalsabia lui Graves. Ea o ridică, examinând-o la lumina focului. Apoi se ridică în aer.

— Poţi să alegi, îi zise Pustiitoarea. Mori aici sau acceptă înfrângerea şi predă armele!

În umbra siluetei ei cu hainele unduind în vânt, Moash se agăţă de lancea lui. Ce-şi imaginau, c-o să aibă încredere în ei?

Dar pe de altă parte… chiar credea că le poate ţine piept la toţi trei?

Ridică din umeri şi azvârli lancea. Îşi chemă Sabia. După toţi anii în care visase la aşa ceva, primise, în sfârşit, una. Kaladin i-o cedase lui. Şi la ce bun? Era evident că nu merita să i se încredinţeze o asemenea armă.

Strângând din fălci, Moash îşi apăsă palma pe nestemată, dorindu-şi ca legătura să se rupă. Bijuteria încastrată în mâner străluci scurt şi el simţi o răceală ca de gheaţă străbătându-i trupul. Era din nou un ochi-întunecaţi.

Aruncă Sabia pe sol. Un Pustiitor o ridică. Altul îşi luă zborul. Moash nu pricepea ce se petrece. Peste puţin timp, cel care plecase reveni cu alţi şase. Trei legară cu funii boccelele cu piesele Cristalarmurii şi-şi luară zborul, ridicând armura grea în aer. De ce n-o Ancoraseră?

Timp de câteva clipe, Moash crezu că aveau de gând să-l lase acolo, dar, în cele din urmă, doi dintre ei îl înhăţară – câte unul de fiecare braţ – şi-l ridicară în văzduh.

Suntem într-adevăr intrigaţi, căci o crezuserăm bine ascunsă. Neimportantă printre multele noastre tărâmuri.

Veil îşi pierdea timpul într-o tavernă în compania oamenilor săi. Cu cizmele pe masă şi cu scaunul înclinat pe picioarele din spate, asculta zgomotul vieţii din jur. Oameni bând şi flecărind, plimbându-se pe afară, strigând şi glumind. Se bucura de rumoarea caldă şi liniştitoare a semenilor ei, oamenii, care transformaseră mormântul ăsta stâncos în ceva plin de viaţă.

Dimensiunile turnului continuau s-o intimideze. Cum putuse *construi* cineva un loc *atât* de mare? Ar fi putut înghiţi majoritatea oraşelor pe care le văzuse Veil fără să fie nevoit să-şi mai lărgească măcar puţin cureaua.

Ei, era mai bine să nu se gândească la asta. Trebuia să te furişezi cu burta la pământ, pe sub toate întrebările alea care le distrăgeau atenţia condeierelor şi eruditelor. Era singurul mod de a face ceva util.

În schimb, se concentră asupra oamenilor. Le lăsai vocile să se contopească şi, laolaltă, deveneau o mulţime fără chip. Dar cel mai frumos la oameni era că puteai alege, dimpotrivă, să te concentrezi pe nişte chipuri anume, să le vezi cu adevărat şi să afli o abundenţă de poveşti. Atâţia

oameni, fiecare cu viaţa lui, fiecare un mic mister în sine. Detalii infinite, ca Model. Privind mai îndeaproape liniile lui fractale, observai că fiecare muchie micuţă avea propria ei arhitectură. Privind îndeaproape o persoană anume, îi vedeai unicitatea, vedeai că nu se potrivea perfect în categoria generală în care o încadraseşi la prima vedere.

— Deci, zise Red, vorbind cu Ishnah.

Veil îşi adusese cu ea trei oameni şi pe spioana care trebuia să-i antreneze. Pentru ca Veil să poată să asculte, să înveţe şi să încerce să-şi dea seama dacă femeia era demnă de încredere sau dacă era infiltrată.

— E grozav, dar când ne apucăm să învăţăm partea cu cuţitele? continuă bărbatul. Nu că mă grăbesc să omor pe cineva. Dar… ştii tu…

— Ce să ştiu? întrebă Ishnah.

— Cuţitele sunt marfă, răspunse el.

— Marfă? întrebă Veil deschizând ochii.

Red încuviinţă.

— Marfă. Ştii tu. Adică incredibile sau ca lumea, dar într-un mod şmecher.

— Toţi ştiu că-s marfă cuţitele, adăugă Gaz.

Ishnah dădu ochii peste cap. Femeia cea scundă purta havah şi avea mâna acoperită, iar pe rochia ei se vedea o broderie discretă. Ţinuta şi vestimentaţia o indicau a fi o femeie ochi-întunecaţi cu un statut social relativ înalt.

Veil atrăgea mai mult atenţia, şi nu numai din pricina hainei albe şi a pălăriei. Era atenţia bărbaţilor care calculau dacă vor sau nu să se apropie de ea, ceea ce nu făceau cu Ishnah. Ţinuta ei şi havahul elegant îi ţineau la distanţă.

Tânăra sorbi din vin, savurându-l.

— Sunt sigură c-aţi auzit tot felul de poveşti sinistre, zise Ishnah. Dar spionajul nu are de a face cu cuţite şi alei dosnice. Eu nici n-aş şti ce să fac dacă ar trebui să înjunghii pe cineva.

Cei trei bărbaţi se dezumflară.

— Spionajul, continuă ea, constă în adunarea meticuloasă a informaţiilor. Misiunea voastră este să observaţi, dar să nu *fiţi* observaţi. Trebuie să fiţi suficient de simpatici pentru ca oamenii să stea de vorbă cu voi, dar nu atât de interesanti, încât să vă tină minte.

— Păi asta-l exclude pe Gaz, zise Red.

— Da, spuse Gaz, este un blestem să fii aşa al furtunilor de interesant.

— Ia mai tăceţi voi doi! zise Vathah.

Soldatul cel zvelt stătea aplecat în faţă şi nici nu se atinsese de cupa lui cu vin ieftin.

— Cum faci asta? întrebă el. Eu sunt înalt. Gaz e chior. Lumea şi-ar aduce aminte de noi.

— Trebuie să învăţaţi să atrageţi atenţia oamenilor asupra unor amănunte superficiale, pe care le puteţi schimba, şi să le-o abateţi de la cele pe care nu le puteţi schimba. Red, dacă *tu* ai purta un petic pe ochi, amănuntul ăla ar fi ceea ce le-ar rămâne în minte. Vathah, pot să te învăţ să umbli cocoşat, pentru ca înălţimea ta să nu mai fie remarcată, şi să adaugi un accent neobişnuit pe care oamenii să-l descrie când vor vorbi despre tine. Gaz, aş putea să te trimit într-o tavernă şi să te pun să zaci cu capul pe masă, prefăcându-te beat. Nimeni nu ar observa peticul de pe ochi. Te-ar ignora ca fiind un beţiv oarecare. Dar nu despre asta este vorba acum. Trebuie să începem cu observarea. Dacă vreţi să fiţi de folos, trebuie să puteţi face estimări rapide despre un loc, să memoraţi detalii şi să puteţi să daţi raportul. Acum închideţi ochii!

Ei i se supuseră cu reţinere. Veil li se alătură.

— Bun, continuă Ishnah, mi-i poate descrie cineva pe cei aflaţi în tavernă? Fără să vă uitaţi!

— Ăăă, făcu Gaz, scărpinându-şi peticul de pe ochi. E una drăguţă la bar. Ar putea fi thaylenă.

— Ce culoare are bluza ei?

— Ăăă. Păi este decoltată şi i-au crescut nişte mugu- raşi-de-stâncă tare drăguţi şi… ăăă…

— E un tip tare urât cu un petic pe ochi, zise Red. Scund şi enervant. Îţi bea vinul când te uiţi în altă parte.

— Vathah? întrebă Ishnah.

— Cred că erau nişte inşi lângă tejghea, spuse el. Erau în… uniformele lui Sebarial? Şi cam jumătate din mese sunt ocupate. N-aş putea spune de cine.

— E mai bine, spuse Ishnah. Nu mă aşteptam să puteţi face asta. E în firea omului să nu ia în seamă lucrurile astea. Dar o să vă antrenez în aşa fel încât…

— Stai, zise Vathah. Dar Veil? Ea ce-şi aminteşte?

— Lângă tejghea sunt trei bărbaţi, spuse ea absentă. Unul mai în vârstă, care a început să albească şi doi soldaţi, probabil rude, judecând după nasurile alea coroiate. Cel mai tânăr bea vin. Cel mai vârstnic încearcă s-o agaţe pe femeia remarcată de Gaz. Nu e thaylenă, dar poartă o vestimentaţie thaylenă, o bluză violet închis şi o fustă verde închis. Nu mi se pare o pereche reuşită, dar ea pare să fie de altă părere. Este încrezătoare, obişnuită să joace bărbaţii pe degete. Cred însă că a venit aici în căutarea cuiva, căci îl ignoră pe soldat şi se tot uită peste umăr. Cârciumarul este un bărbat mai vârstnic, suficient de scund ca să fie silit să se urce pe o ladă când toarnă de băut. Fac pariu că nu serveşte de mult la tejghea. Şovăie când îi cere cineva de băut şi trebuie să se uite la sticle şi să le citească glifele până o găseşte pe cea potrivită. Sunt trei slujnice – una este în pauză – şi paisprezece clienţi în afară de noi.

Deschise ochii.

— Pot să-ţi povestesc despre fiecare.

— Nu-i nevoie, zise Ishnah, în vreme ce Red aplauda încet. Foarte impresionant, Veil, deşi ar trebui să remarc că mai sunt *cincisprezece* clienţi în afară de noi.

Tânăra tresări, apoi măsură din nou cu privirea interiorul cortului, numărând, aşa cum făcuse în minte cu numai câteva clipe mai devreme. Trei la masa aia… patru dincolo… două femei stând în picioare lângă uşă…

Şi o femeie pe care n-o observase, pe un scaun la o măsuţă, în partea din spate a cortului. Purta haine simple, o fustă şi o bluză ca ale ţăranilor alethi. Alesese intenţionat haine care se potriveau cu albul cortului şi cafeniul meselor? Şi ce făcea aici?

„Ia notiţe!” îşi zise Veil, alarmată brusc. Femeia ascundea grijulie un carneţel în poală.

— Cine e? întrebă ea, făcându-se mică. De ce ne urmăreşte?

— Nu ne urmăreşte în mod special pe noi, spuse Ishnah. Probabil că sunt zeci ca ea prin piaţă, furişându-se ca şoarecii, adunând orice informaţie pot. Este posibil să lucreze pe cont propriu, vânzând orice fărâmiţă pe care o află, dar, cel mai probabil, se află în serviciul vreunuia dintre înalţii prinţi. Asta a fost slujba mea. Judecând după oamenii pe care îi urmăreşte, aş zice că i s-a cerut să facă un raport despre starea de spirit a soldaţilor.

Veil încuviinţă, apoi o ascultă cu atenţie pe spioană. Femeia începu să le arate celorlalţi şmecherii menite să-i ajute la memorare. Le sugeră să înveţe glifele şi să folosească anumite trucuri, cum ar fi să-şi facă pe mâini semne care să-i ajute să reţină informaţia. Tânăra auzise despre unele dintre ele, inclusiv despre aşa-zisul muzeu al minţii despre care vorbea Ishnah.

Mai interesante i se părură ponturile despre ceea ce era relevant de raportat şi cum să afli informaţiile acelea. Îi sfătui să fie atenţi dacă erau pomenite numele înalţilor prinţi şi anumite cuvinte comune, folosite codat pentru a se referi la probleme mai importante, şi cum să asculte pe cineva care s-a îmbătat suficient cât să spună ce nu trebuie. Secretul era tonul, le zise ea. Puteai sta la cinci paşi de cineva care împărtăşea secrete importante şi să-l ratezi fiindcă te concentrai asupra scandalului de la masa vecină.

Starea pe care o descria spioana era aproape ca o meditaţie: să stai şi să-ţi laşi urechile să recepteze totul, concen- trându-ţi mintea numai asupra anumitor

conversaţii. Lui Veil i se păru fascinant. Totuşi, după o oră de lecţii, Gaz începu să se plângă că avea capul greu de parc-ar fi băut deja patru sticle. Red moţăia şi felul cruciş în care privea îl făcea să pară copleşit de-a dreptul.

Însă Vathah… închisese ochii şi turuia, descriindu-i lui Ishnah toate persoanele din încăpere. Veil zâmbi. De când îl cunoştea pe bărbatul ăsta, el se achitase de însărcinările sale de parcă ar fi avut un bolovan legat de spinare. Greu de urnit, iute când era vorba să-şi găsească un loc unde să se tragă la odihnă. Era încurajator să-l vadă atât de entuziast.

De fapt, ea însăşi era atât de captivată, încât pierdu complet socoteala timpului. Când auzi ceasul pieţei anunţând ora, înjură în şoaptă.

— Proastă-s, lua-m-ar furtuna!

— Veil? zise Vathah.

— Trebuie să plec, spuse ea. Shallan trebuie să ajungă la o consfătuire.

Cine s-ar fi gândit că a fi purtătorul mantiei divine a puterii şi onoarei străvechi avea să implice atâtea întâlniri?

— Şi nu se descurcă fără tine? întrebă Vathah.

— Dar-ar furtunile, tu te-ai *uitat* la fata aia? Şi-ar uita şi picioarele dacă nu i-ar fi prinse de corp. Continuaţi să exersaţi! Ne întâlnim mai târziu.

Îşi trase pălăria pe ochi şi traversă în grabă Piaţa împrăştiată.

Peste puţin timp, Shallan Davar, echipată acum în havah albastru, înainta pe coridoarele de sub Urithiru. Era mulţumită de treaba pe care o făcea Veil cu oamenii, dar, furtuni, chiar trebuia să bea atâta? Fusese silită să ardă practic un *butoi întreg* de alcool ca să-şi limpezească mintea.

Inspiră adânc şi pătrunse în fosta bibliotecă. Aici nu le găsi numai pe Navani, Jasnah şi Teshav, ci şi o armată de ardenţi şi condeiere. May Aladar. Adrotagia din Kharbranth… erau de faţă până şi trei *furtunoveghetori,*

inşi ciudaţi, cu bărbi lungi, cărora le plăcea să prevadă cum va fi vremea. Shallan auzise că uneori se foloseau de felul în care sufla vântul ca să prevestească viitorul, dar niciodată nu ofereau aceste servicii pe faţă.

În apropierea lor, tânăra se pomeni dorindu-şi o glifă ocrotitoare. Din nefericire, Veil nu păstra aşa ceva la îndemână. *Era* practic o eretică şi se gândea la religie cam la fel de des ca la preţul mătăsii de mare în Rail Elorim. Măcar Jasnah avusese curajul să aleagă o tabără şi să anunţe asta. Veil ridica pur şi simplu din umeri şi făcea o glumă.

— Mmm… şopti Model de pe fusta ei. Shallan?

Corect! Se oprise în uşă, nu-i aşa? Intră şi trecu, din păcate, pe lângă Janala, care era pe post de secretară a lui Teshav. Tânăra cea drăguţă umbla mereu cu nasul pe sus şi era genul de persoană care o înnebunea numai prin felul în care pronunţa cuvintele.

Aroganţa femeii era ceea ce-i displăcea lui Shallan, nicidecum faptul că Adolin îi făcuse curte Janalei înainte s-o cunoască pe ea. La un moment dat, încercase să le evite pe fostele iubite ale logodnicului său, dar… asta era ca şi cum ai fi încercat să eviţi soldaţii pe un câmp de luptă. Erau cam pretutindeni.

Încăperea zumzăia de conversaţii: discuţii despre greutăţi şi unităţi de măsură, folosirea corectă a punctuaţiei şi variaţiile atmosferice din turn. Odinioară ar fi dat orice să se afle într-o încăpere ca asta. Acum întârzia constant la întruniri. Ce se schimbase?

„Mi-am dat seama ce impostoare sunt”, îşi zise ea, lipindu-se de perete ca să treacă pe lângă o ardentă tânără şi drăguţă care discuta politicile Azirului cu un furtunoveghetor. Shallan abia avusese timp să se uite pe cărţile pe care i le adusese Adolin. De cealaltă parte a ei, Navani discuta despre fabriale cu o ingineră în havah roşu. Femeia încuviinţa nerăbdătoare:

— Da, Luminăţie, dar cum s-o stabilizăm? Dacă-i punem pânze dedesubt, va avea tendinţa să se răsucească cu susu-n jos, nu?

Apropierea lui Shallan de Navani îi oferise ample prilejuri de a studia ştiinţa fabrialelor. De ce n-o făcuse? înconjurată de toate astea – ideile, întrebările, logica –, simţi deodată că se îneacă. Era copleşită. Toţi cei din încăpere ştiau atât de multe, încât se simţi insignifiantă prin comparaţie.

„Am nevoie de cineva care să facă faţă”, îşi zise ea. „O erudită. O parte din mine poate deveni erudită. Nu Veil sau Luminoasa Radiantă. Dar cineva…”

Model începu din nou să zumzăie pe fusta ei. Shallan se lipi de perete. Nu, asta… asta era *ea,* nu-i aşa? îşi dorise dintotdeauna să devină o erudită. Nu avea nevoie de altă identitate ca să facă fată aici. Nu-i aşa?

…Nu-i aşa?

Momentul de anxietate trecu, aşa că expiră puternic şi se sili să se îndrepte. În cele din urmă, scoase din taşcă un bloc de hârtie şi un creion, apoi o găsi pe Jasnah şi i se înfăţişă.

Femeia ridică dintr-o sprânceană.

— Iar ai întârziat?

— Scuze!

— Aveam de gând să te rog să ne ajuţi să înţelegem unele traduceri din cântul-din-zori pe care le-am primit, dar nu avem timp înainte să înceapă întrunirea convocată de mama.

— Poate te-aş putea ajuta…

— Am câteva treburi de terminat. Vorbim mai târziu.

O concediere bruscă, dar Shallan se aştepta la asta. Se îndreptă către un scaun de lângă perete şi se aşeză.

— În mod cert, dacă Jasnah *ar fi ştiut* că tocmai m-am confruntat cu una dintre cele mai profunde nesiguranţe ale mele, ar fi dat dovadă de empatie. Nu? zise ea încet.

— Jasnah? întrebă Model. Shallan, cred că nu prea eşti atentă. Jasnah nu este foarte empatică din fire.

Tânăra oftă.

— *Tu* însă eşti empatică!

— Mai degrabă patetică. Model, locul meu este aici, nu-i aşa?

— Mmm. Da, sigur că da. O să vrei să-i desenezi, nu?

— Erudiţii perioadei clasice nu se mulţumeau să deseneze. Dandos cel Ager ştia matematică. El a *creat* studiul proporţiilor în artă. Galid a fost inventatoare şi modelele ei sunt folosite în astronomie şi în ziua de azi. Marinarii nu-şi puteau găsi longitudinea pe mare până n-a inventat ea ceasurile pentru asta. Jasnah este istoric şi multe altele. Asta vreau.

— Eşti sigură?

— Cred că da.

Problema era că Veil voia să-şi petreacă timpul bând, râzând cu oamenii ei şi spionând. Radianta voia să deprindă folosirea săbiei şi să-şi petreacă timpul cu Adolin. Shallan ce voia? Şi oare conta?

În cele din urmă, Navani anunţă începerea întrunirii şi oamenii se aşezară. Condeierele de o parte a lui Navani, iar ardenţii diverselor devoţiuni de cealaltă – şi cât mai la distanţă de Jasnah. Când furtunoveghetorii se instalară ceva mai departe pe scaunele dispuse în cerc, Shallan îl observă pe Renarin în cadrul uşii. Se muta de pe un picior pe altul, privind înăuntru, dar fără să intre. Când câteva erudite se întoarseră către el, se trase îndărăt de parcă privirile lor l-ar fi împins fizic afară din cameră.

— Ăăă, zise băiatul. Tata a zis că pot să vin şi eu… numai să ascult.

— Eşti cum nu se poate mai binevenit, vere, spuse Jasnah.

Îi făcu semn lui Shallan să-i aducă un scaun şi ea se execută şi nici măcar nu protestă că i se dădeau ordine. *Putea* fi o erudită. Avea de gând să fie cea mai bună elevă cu putinţă.

Cu capul în pământ, Renarin ocoli cercul de erudite, cu mâna încleştată pe un lanţ care îi atârna din buzunar.

Imediat ce se aşeză, începu să plimbe lanţul printre degete.

Shallan se strădui din răsputeri să ia notiţe, şi *nu* să deseneze oameni. Din fericire, discuţiile erau mai interesante ca de obicei. Navani îşi pusese majoritatea eruditelor prezente să încerce să înţeleagă Urithiru. Inadara – o con- deieră ridată, care îi amintea de ardenţii tatălui ei – fu prima care dădu raportul, explicând că echipa sa încercase să descopere semnificaţia formelor stranii pe care le prezentau tunelurile şi încăperile turnului.

Vorbi pe larg, descriind construcţii defensive, filtre de aer şi fântâni. Atrase atenţia asupra unor grupuri de camere cu forme stranii şi mozaicuri bizare, înfăţişând creaturi fantastice, pe care le descoperiseră.

Când, în cele din urmă, termină, Kalami dădu raportul despre echipa ei, care era convinsă că anumite dispozitive din aur şi cupru pe care le descoperiseră încastrate în pereţi erau fabriale, dar că acestea nu păreau să facă nimic, nici măcar atunci când le montaseră nestemate. Distribui nişte desene, apoi se apucă să relateze despre eforturile – infructuoase până acum – de a impregna pilastrul din nestemate. Singurele fabriale funcţionale erau lifturile.

— O sugestie, o întrerupse Elthebar, căpetenia furtu- noveghetorilor. Este posibil ca proporţia mecanismelor folosite pentru lifturi să ne ofere indicii despre natura celor care le-au construit. E ştiinţa digitologiei. Poţi afla multe despre un om după lăţimea degetelor sale.

— Şi cum are asta legătură cu mecanismele? întrebă Teshav.

— În toate felurile! zise furtunoveghetorul. Însuşi faptul că nu ştii asta e o indicaţie *limpede* a faptului că eşti o con- deieră. Luminato, ai o caligrafie frumoasă, dar trebuie să acorzi mai multă atentie *stiintei.*

Model zumzăi încet.

— Niciodată nu mi-a plăcut de el, şopti Shallan. Se poartă frumos când este Dalinar prin preajmă, dar e destul de

răutăcios.

— Păi… ce însuşiri de-ale lui luăm în calcul şi câţi oameni sunt în eşantion? întrebă sprenul.

— Nu credeţi că poate punem întrebările greşite? zise Janala.

Shallan miji ochii, dar se controlă, înăbuşindu-şi gelozia. Nu trebuia s-o urască numai pentru că fusese apropiată de Adolin.

Numai că era ceva… *nefiresc* la ea. Ca în cazul multor femei de la Curte, râsul ei părea contrafăcut, controlat. Ca şi cum l-ar fi folosit ca pe un condiment, şi nu ca să exprime ce simţeau.

— Ce vrei să spui, copilă? o întrebă Adrotagia pe Janala.

— Păi, Luminăţie, discutăm despre lifturi, despre coloana-fabrial, despre coridoarele întortocheate. Încercăm să le înţelegem pe baza felului în care au fost proiectate. Poate, în schimb, ar trebui să ne imaginăm ce nevoi are turnul şi să lucrăm de-a-ndoaselea, ca să ne dăm seama cum i le-ar fi putut satisface aceste obiecte.

— Mmm, zise Navani. Ei bine, ştim că au cultivat plante pe câmpiile de afară. Oare unele din aceste fabriale le asigurau căldura?

Renarin mormăi ceva.

Toţi cei din încăpere se întoarseră să-l privească. Nu puţini păreau miraţi să-l audă vorbind şi el se făcu mic.

— Ce-ai zis, Renarin? întrebă Navani.

— Nu-i aşa, spuse el încet. Nu sunt fabriale. Sunt *un singur* fabrial.

Condeierele şi eruditele schimbară priviri între ele. Prinţul… ei bine, adesea provoca asemenea reacţii. Priviri jenate.

— Luminăţie? zise Janala. Poate că în secret eşti un arti-fabrialist? Studiind ingineria noaptea, citind scrisul femeiesc?

Câţiva dintre cei de fată chicotiră. Renarin roşi violent

şi-şi coborî şi mai mult privirea.

„N-aţi râde aşa de nici un alt bărbat de rangul lui”, îşi zise Shallan, simţind că-i ard obrajii. Curtea alethilor putea fi de o politeţe strictă, dar asta nu însemna că oamenii erau drăguţi. Renarin fusese dintotdeauna o ţintă mai acceptabilă decât Dalinar sau Adolin.

Mânia aceasta era stranie. Remarcase şi ea ciudăţenia lui Renarin, şi nu doar o dată. Prezenţa lui la această întrunire era încă un exemplu. Se gândea să li se alăture în cele din urmă ardenţilor? Şi avea de gând s-o facă pur şi simplu prezentându-se la o întrunire a condeierelor, ca şi cum ar fi fost una dintre femei?

Pe de altă parte, cum *îndrăznea* Janala să-l facă să se simtă prost?

Navani dădu să spună ceva, însă Shallan i-o luă înainte.

— Janala, sunt convinsă că n-ai încercat să-l *insulţi* pe fiul *înaltului prinţ,* nu?

— Cum? Nu, sigur că nu.

— Bine, zise Shallan. Pentru că *dac-ai încercat* să-l insulţi, să ştii că nu te-ai descurcat prea bine. Şi am auzit că eşti foarte deşteaptă. Atât de plină de inteligenţă, farmec şi… altele.

Femeia o privi şi se încruntă.

— …Platitudinile astea s-au vrut a fi un compliment?

— Nu vorbeam despre pieptul tău, drăguţă. Vorbim despre mintea ta! Minunata şi strălucita ta minte, atât de tăioasă, că n-a fost niciodată ascuţită. Atât de rapidă, că încă aleargă când toţi ceilalţi s-au oprit. Atât de sclipitoare, că toată lumea e fascinată de ceea ce spui. Atât de… ăăă…

Jasnah se uita urât la ea.

— Aăă… am luat notiţe! ridică Shallan în aer carneţelul.

— Mamă, am putea face o scurtă pauză? întrebă Jasnah.

— O propunere excelentă, zise Navani. Cincisprezece minute, timp în care toată lumea ar trebui să facă o listă de trebuinţe pe care le-ar putea avea turnul, dacă ar fi cumva autosuficient.

Se ridică şi întrunirea se descompuse din nou în conversaţii individuale.

— Văd că-ţi foloseşti în continuare limba ca pe un ciomag, nu ca pe un cuţit, îi spuse Jasnah.

— Da, oftă Shallan. Ai ceva ponturi?

Femeia se mulţumi s-o privească.

— Luminoaso, ai auzit ce i-a zis lui Renarin!

— Şi mama avea de gând să discute cu ea despre asta, discret, folosind cuvintele potrivite. Tu în schimb i-ai aruncat cu un dicţionar în cap.

— Îmi pare rău! Mă calcă pe nervi.

— Janala e o idioată. Este suficient de deşteaptă ca să fie mândră de inteligenţa ei, dar suficient de proastă ca să nu-şi dea seama cât de mult o depăşesc ceilalţi, spuse Jasnah masându-şi tâmplele. Furtuni! D-aia nu iau niciodată eleve.

— Pentru că-ţi dau atâta bătaie de cap.

— Pentru că nu mă pricep. Am dovezi ştiinţifice ale acestui fapt, iar tu eşti doar cel mai recent experiment.

Femeia îi făcu semn să se îndepărteze, continuând să-şi maseze tâmplele.

Ruşinată, Shallan se îndreptă către o latură a încăperii de unde toată lumea îşi lua câte o băutură răcoritoare.

— Mmm, zise Model în timp ce tânăra se rezema de perete strângând la piept carneţelul închis. Jasnah nu pare supărată. De ce te-ai întristat?

— Pentru că sunt o idioată. Şi o neroadă. Şi… fiindcă nu *ştiu* ce *vreau.*

Trecuseră abia câteva săptămâni din momentul când, în inocenţa ei, fusese convinsă că înţelesese totul. Orice-ar fi însemnat acest „totul”.

— Pot să-l văd! rosti o voce lângă ea.

Shallan tresări şi, întorcându-se, îl descoperi pe Renarin privindu-i fusta şi modelul de pe ea, care se confunda cu broderia. Vizibil dacă ştiai unde să te uiţi, dar uşor de ratat.

— Nu devine invizibil? întrebă băiatul.

— Zice că nu poate.

Renarin încuviinţă, apoi ridică ochii spre ea.

— Îţi mulţumesc!

— Pentru ce?

— Fiindcă mi-ai apărat onoarea. Când o face Adolin, de obicei cineva sfârşeşte prin a fi străpuns de sabie. Maniera ta a fost mai plăcută.

— Păi nimeni n-ar trebui să-ţi vorbească pe tonul ăsta. Cu Adolin n-ar *îndrăzni* s-o facă. Şi-n plus, ai dreptate. Locul ăsta *este* un singur fabrial mare.

— Simţi şi tu? Se tot vorbeşte despre mecanismul ăla şi mecanismul celălalt, dar este greşit, nu? Este ca şi cum ai vorbi despre părţile componente ale unei căruţe fără să-ţi dai seama că-i o căruţă.

Shallan se aplecă spre el.

— Renarin, *făptura* aia cu care ne-am luptat îşi putea întinde tentaculele tocmai până în vârful Urithirului. Îi simţeam nefirescul oriunde mergeam. Nestemata din centru este legată de tot restul.

— Da, nu este numai o colecţie de fabriale. Sunt mai multe asamblate laolaltă ca să alcătuiască un *unic* fabrial mare.

— Dar ce face? întrebă fata.

— Face oraşul, zise el şi se încruntă. Adică, este un oraş… face ceea ce înseamnă un oraş.

Shallan se înfioră.

— Şi Nefăcuta îl conducea.

— Ceea ce ne-a condus la descoperirea acestei încăperi şi a coloanei-fabrial, zise Renarin. Poate n-am fi reuşit asta fără ea. Priveşte întotdeauna partea luminoasă a lucrurilor.

— Logic vorbind, spuse fata, partea luminoasă este singura pe care poţi s-o priveşti, pentru că partea cealaltă este în întuneric.

Tânărul prinţ râse. Asta îi aminti cum râdeau fraţii ei auzind-o ce spunea. Poate nu fiindcă erau cele mai amuzante lucruri rostite vreodată, ci pentru că era bine să

râzi. Asta însă îi aminti ce spusese Jasnah, iar Shallan se pomeni privind-o din nou.

— Ştiu că verişoara mea este o personalitate intimidantă, îi şopti Renarin. Dar şi tu eşti Radiantă, nu uita. Am putea s-o înfruntăm, dacă am vrea.

— Şi vrem aşa ceva?

Prinţul schiţă o grimasă.

— Probabil că nu. Adesea are dreptate şi ajungi prin a te simţi ca unul dintre cei zece neghiobi.

— E adevărat, dar… Nu ştiu dacă mai pot să îndur să mi se dea ordine ca unui copil. Încep s-o iau razna. Ce să fac?

Renarin ridică din umeri.

— Am descoperit că metoda cea mai bună de a evita să faci ce spune Jasnah este să nu te afli prin preajmă când caută o persoană căreia să-i dea ordine.

Shallan ciuli urechile. Asta era logic. Dalinar avea nevoie ca Radianţii lui să se ducă şi să facă tot felul de chestii, nu? Trebuia să plece, doar până când se prindea cum trebuie să procedeze. Să plece undeva… de pildă, în misiunea aceea din Kholinar? N-aveau cumva nevoie de o persoană care să se poată furişa în palat ca să activeze dispozitivul?

— Renarin, eşti un geniu! zise ea.

El roşi, dar îi zâmbi.

Navani anunţă reînceperea întrunirii şi continuară să discute despre fabriale. Jasnah ciocăni în carneţelul lui Shallan şi ea se achită mai bine de însărcinarea de a lua notiţe, folosind scrierea prescurtată. Nu mai era nici pe departe la fel de enervant acum, când avea o strategie de scăpare. O rută de evadare.

Tocmai savura ideea, când observă o siluetă înaltă ce pătrundea pe uşă cu paşi apăsaţi. Dalinar Kholin arunca o umbră chiar şi când nu stătea în lumină. Toată lumea amuţi imediat.

— Îmi cer scuze pentru întârziere! zise el, apoi îşi privi încheietura şi ceasul primit de la Navani, prins pe antebraţ. Vă rog, nu vă opriţi din pricina mea.

— Dalinar? spuse soţia lui. N-ai mai luat parte la întrunirile condeierelor până acum.

— M-am gândit că ar trebui să vin să văd, zise bărbatul. Să aflu ce face această părticică a organizaţiei mele.

Se instală pe un scăunel, în afara cercului. Semăna cu un armăsar de luptă care încearcă să stea pe un podium făcut pentru ponei.

Discuţiile reîncepură, însă toată lumea era în mod vizibil încordată. S-ar fi aşteptat ca prinţul să se ţină departe de întrunirile ca asta, unde femeile şi condeierele…

Shallan îşi înclină capul şi-l privi pe Renarin care se uita spre tatăl său. Dalinar îi răspunse ridicând pumnul.

„A venit ca să nu se simtă Renarin prost”, înţelese ea. „Prezenţa prinţului nu mai poate fi socotită nepotrivită sau feminină dacă însuşi Ghimpele Negru decide să asiste.”

Nu-i scăpă nici faptul că băiatul chiar îşi ridică ochii din pământ pe durata restului discuţiilor.

Aşa cum valurile mării nu-şi opresc năvala, şi voinţa noastră trebuie să rămână în continuare fermă.

Singură.

Pustiitorii îl transportară pe Moash în Revolar, un oraş din centrul Alethkarului. Odată sosiţi, îl lepădară lângă aşezare şi-l îmbrânciră către un grup de parshi inferiori.

Îl dureau braţele după ce fusese cărat tot drumul. De ce nu se folosiseră de puterile lor ca să-l Ancoreze în sus şi să-l facă mai uşor, cum ar fi procedat Kaladin?

Se întinse şi privi în jur. Fusese de multe ori în Revolar, când lucrase într-o caravană ce făcea curse regulate către Kholinar. Din păcate, asta nu însemna că văzuse prea mult din aşezare. Fiecare oraş mare avea un mic pâlc de clădiri la periferie, pentru cei ca el: nomazi ai timpurilor moderne, care lucrau în caravane sau transportau bunuri. Oamenii streşinilor, cum îi numise cineva. Bărbaţi şi femei care se aţineau suficient de aproape de civilizaţie ca să se adăpostească atunci când se strica vremea, dar care nu-şi găseau cu adevărat locul în ea.

După cum arătau lucrurile în prezent, Revolarul avea o ditamai cultură a streşinilor, în exces chiar. Pustiitorii păreau să fi pus stăpânire pe întreaga aşezare, exilându-i pe oameni la periferie.

După ce îl căraseră atâta drum, Pustiitorii îl părăsiră fără un cuvânt. Parshii care îl preluară păreau un soi de încrucişare între parshendii războinici şi parshii normali şi docili pe care îi ştia de pe vremurile când umbla cu caravana. Vorbind într-o alethi fără cusur, îl îmbrânciră către un grup de oameni închişi într-un ţarc.

Moash se aşeză şi se puse pe aşteptat. Se părea că Pustiitorii aveau patrule care cercetau regiunea, adunând oamenii răzleţiţi. În cele din urmă, parshii îi conduseră, pe el şi pe ceilalţi, către unul din adăposturile din afara oraşului, folosite ca să găzduiască armatele sau caravanele pe durata marilor furtuni.

— Nu faceţi necazuri! zise o parshă, privindu-l mai ales pe Moash. Nu vă împotriviţi, căci veţi fi ucişi. Nu fugiţi, căci veţi fi bătuti. Acum voi sunteţi sclavii.

Câţiva – fermieri, judecând după aspect – începură să plângă. Strângeau la piept boccele amărâte pe care parshii le controlară. Moash le citea pierderile în ochii înroşiţi şi în bunurile lor prăpădite. Furtuna Eternă le ştersese fermele

de pe faţa pământului. Veniseră în oraş în căutarea unui refugiu.

El nu avea – nu mai avea – nimic de valoare asupra lui, aşa că parshii îl lăsară să intre înaintea celorlalţi. Pătrunse în adăpost încercat de un sentiment ireal de… abandon? îşi petrecuse drumul până aici imaginându-şi ba că va fi executat, ba că va fi interogat. Când colo, îl transformaseră într-un sclav oarecare? Nici măcar în armata lui Sadeas nu fusese, teoretic, sclav. Repartizat la podalergări, da. Trimis la moarte. Dar nu avusese pecetea de sclav pe frunte. Pe sub cămaşă, pipăi tatuajul Podului Patru de pe umărul stâng.

Adăpostul de furtună, larg şi cu tavanul foarte înalt, avea forma unei pâini imense de piatră. Moash se plimbă prin el cu mâinile în buzunarele vestonului. Grupuri de oameni înghesuiţi unii într-alţii îl priviră cu ostilitate, deşi era refugiat ca şi ei.

Mereu fusese întâmpinat cu ostilitate, oriunde se dusese. Un tânăr ca el, prea voinic şi în mod evident prea încrezător pentru un ochi-întunecaţi, era considerat o ameninţare. Se alăturase caravanelor încurajat de bunicii săi, ca să-şi găsească ceva util de făcut. Ei fuseseră omorâţi din pricina cumsecădeniei lor şi Moash… el îşi petrecuse viaţa înfruntând priviri ca acestea.

Un ins independent, un ins pe care nu-l puteai controla, era periculos. Era *implicit înspăimântător,* numai fiind el însuşi. Şi nimeni nu avea să-l includă.

„Cu excepţia Podului Patru!”

Ei bine, Podul Patru fusese o excepţie şi el picase testul. Graves avusese dreptate când îi ceruse să-şi scoată emblema. *Ăsta* era el cu adevărat. Cel pe care toţi îl priveau cu neîncredere, trăgându-şi copiii mai aproape şi făcându-i semn să-şi vadă de drum.

Înaintă prin mijlocul clădirii, atât de spaţioasă, încât avea nevoie de stâlpi care să-i sprijine acoperişul. Se înălţau ca nişte copaci, Animmodelaţi direct în stânca de dedesubt.

Lumea se înghesuia pe marginile încăperii, dar centrul era păstrat liber şi pe aici patrulau parshi înarmaţi. Instalaseră căruţe pe post de estrade şi, din ele, parshii se adresau mulţimii. Moash se apropie de una.

— În caz că am ratat pe careva, fermierii cu experienţă trebuie să i se prezinte lui Bru, în partea din spate, striga parshul. O să vă repartizeze câte o parcelă pe care s-o lucraţi. Azi avem nevoie şi de lucrători care să ducă apă în oraş şi de alţii care să cureţe dărâmăturile rămase după ultima furtună. Pot să iau câte douăzeci de fiecare.

Oamenii începură să-şi anunţe disponibilitatea şi Moash se încruntă şi se aplecă spre un ins de lângă el.

— Ne dau de lucru? Nu suntem sclavi?

— Ba da, zise bărbatul. Sclavi care nu mănâncă dacă nu muncesc. Ne dau voie să alegem ce vrem să facem, deşi n-avem cine ştie variante. Ai de ales între o corvoadă şi alta.

Moash observă cu o tresărire că bărbatul avea ochii verde palid. Dar acesta ridică mâna şi se oferi să care apă, ceea ce fusese cândva o muncă de parsh. Ei bine, asta era ceva care nu putea să nu-ţi înseninеze ziua. Fostul podar îşi îndesă din nou mâinile în buzunare şi continuă să umble prin încăpere, verificând toate posturile unde parshii ofereau de lucru.

Ceva legat de ei şi de felul fără cusur în care vorbeau alethi îl tulbura. Pustiitorii erau aşa cum se aşteptase, cu accente străine şi puteri spectaculoase. Dar parshii de rând – mulţi dintre ei arătând acum ca nişte parshendi, mulţumită staturilor mai înalte – păreau aproape la fel de năuciţi de răsturnarea sorţilor lor ca şi oamenii.

Fiecare din cele trei posturi căuta o altă categorie de lucrători. Cel din capătul opus căuta fermieri, femei pricepute la cusut şi cizmari. Hrană, uniforme, cizme. Parshii se pregăteau de război. Întrebând în stânga şi în dreapta, Moash află că deja puseseră mâna pe toţi fierarii, armurierii şi cei care ştiau să facă săgeţi, iar dacă erai

descoperit că ascundeai un asemenea talent, raţiile întregii tale familii erau înjumătăţite.

Postul de la jumătatea încăperii era pentru munci de bază. Cărat apă, curăţenie, gătit. Ultimul post era cel mai interesant pentru Moash. Era rezervat muncilor grele.

Stătu un timp acolo, ascultând un parsh care cerea voluntari ca să tragă la căruţele cu provizii ale armatei în timpul marşului. Se pare că nu existau suficienţi chulli pentru furgoanele armiei ce urma să vină.

Aici nu ridica nimeni mâna. Părea o muncă teribilă, ca să nu mai pomenim că însemna să mărşăluieşti în direcţia unde se purtau luptele.

„Vor fi siliţi să ia oamenii cu forţa”, îşi zise Moash. „Poate reuşesc să adune nişte ochi-luminoşi şi să-i pună să tragă ca animalele de povară.” I-ar fi plăcut să vadă una ca asta.

Îndepărtându-se de ultimul post, zări un grup de oameni cu toiege lungi, rezemaţi de perete. Cizme solide, burdufuri în chingi prinse de coapse şi o trusă cusută de pantalon pe cealaltă parte. Ştia din experienţă ce se afla în ea. Un castron, o lingură, o cană, ac şi aţă, petice, cremene şi iască.

Însoţitori de caravane. Toiegele lungi erau ca să lovească chulii peste carapace în timp ce umblau pe lângă ei. Purtase asemenea vesminte de nenumărate ori, deşi multe ca- ravane în care lucrase foloseau parshi la căruţe în loc de chuli. Erau mai rapizi.

— Salutare, zise el, apropiindu-se de grup. Guff e încă pe-aici?

— Guff? spuse unul dintre însoţitori. Bătrânul rotar? înalt cât juma’ de trestie? Cu gura spurcată?

— Chiar el.

— Cred că-i acolo, zise tânărul, arătând cu toiagul. La corturi. Dar nu-i de lucru, prietene.

— Carapacele se pun în mişcare, spuse Moash, arătând cu degetul mare peste umăr. O să aibă nevoie de însoţitori de caravană.

— S-a ocupat tot, zise un alt bărbat. Oamenii s-au bătut ca să obţină slujbele alea. Toţi ceilalţi o să tragă la căruţe. Nu atrage prea mult atenţia, c-o să te pomeneşti în ham, ascultă la mine!

Îi zâmbiră amical şi el le răspunse cu salutul tradiţional al însoţitorilor de caravane, atât de asemănător cu un gest obscen, încât toţi ceilalţi le confundau, apoi porni în direcţia indicată. Era tipic. Însoţitorii de caravane erau o mare familie şi, ca orice familie, predispuşi la certuri.

„Corturile” erau, de fapt, bucăţi de pânză întinse de la perete până la nişte stâlpi înfipţi în găleţi umplute cu pietre, ca să stea drepţi. Alcătuiau un soi de tunel de-a lungul peretelui şi, dedesubtul lor, o grămadă de oameni mai vârstnici tuşeau şi-şi trăgeau nasurile. Era întunecos: din loc în loc, câte un strop pus pe o ladă răsturnată dădea ceva lumină.

Îi găsi pe însoţitorii de caravane după accentele lor. Întrebă de Guff, unul dintre cei pe care-i cunoscuse în trecut, şi i se îngădui să pătrundă mai adânc în penumbra cortu- lui-tunel. În cele din urmă, îl găsi pe bătrânul Guff şezând în mijlocul tunelului ca şi cum ar fi vrut să împiedice oamenii să înainteze. Şlefuia cu nisip o bucată de lemn, părea să fie o osie.

Îl privi cu ochii mijiţi.

— Moash? zise el. Serios? Ce furtuna furtunilor te-a adus aici?

— Nu m-ai crede dacă ţi-aş spune, răspunse fostul podar, aşezându-se pe vine lângă bătrân.

— Erai în caravana lui Jam, spuse Guff. Către Câmpiile Sfărâmate. Te-au crezut mort. Nimeni n-ar fi pariat un strop înnegurat că te vei întoarce.

— Un pariu înţelept, zise Moash.

Se aplecă înainte, cu coatele pe genunchi. În tunel, zumzetul oamenilor de afară părea îndepărtat, deşi nu-i despărţea decât o bucată de pânză.

— Fiule? zise bătrânul. De ce eşti aici? Ce vrei?

— Trebuie să redevin cine am fost.

— Asta are tot atâta noimă ca Părintele Furtunii cântând la flaut, măi băiete. Dar n-ai fi primul care s-a dus pe Câmpiile alea şi nu s-a mai întors chiar întreg de-acolo. Zău că nu. Asta-i adevărul Părintelui Furtunii, să mă înghită furtuna de nu!

— Au încercat să mă frângă. Pe Iadul însuşi, chiar au reuşit să mă frângă! Dar pe urmă el m-a dres la loc şi m-a făcut un alt om.

Moash se opri.

— Şi eu mi-am bătut joc de toate.

— Sigur, sigur, zise Guff.

— Mereu fac asta, şopti bărbatul. De ce trebuie să luăm ceva preţios şi să descoperim că-l *urâm?* Ca şi cum, prin însăşi puritatea sa, ne-ar aminti cât de puţin îl meritătm. Am avut lancea-n mână şi m-am înjunghiat singur cu ea…

— Lancea, zise bătrânul. Băiete, eşti soldat, lua-te-ar furtuna?

Moash tresări, îl privi, apoi se ridică şi se întinse, arătându-şi vestonul de uniformă fără emblemă. Guff îl studie cu ochii mijiţi în penumbră.

— Vino cu mine!

Bătrânul rotar se ridică – destul de greu – şi-şi puse bucata de lemn pe scaun. Cu mers greoi, îl conduse mai adânc în tunelul de pânză, până ce pătrunseră într-o zonă care aducea mai mult a încăpere, aflată în colţul cel mai depărtat al adăpostului spaţios. Aici, un grup de vreo douăsprezece persoane discutau conspirativ, cu scaunele apropiate.

Când rotarul intră, un bărbat din uşă îl apucă de braţ.

— Guff? Ar trebui să stai de pază, nătărăule!

— Stau de pază, pişăciosule, lua-te-ar furtuna! zise bătrânul, smucindu-şi braţul. Luminosul voia să ştie dacă am găsit soldaţi. Ei bine, am găsit un soldat, aşa că du-te furtunilor!

Paznicul se întoarse către Moash şi aruncă o privire către umărul lui.

— Dezertor?

Fostul podar încuviinţă. Era adevărat, chiar în mai mult de-un singur sens.

— Ce-i asta?

Unul dintre bărbaţi, un ins înalt, se ridică. Ceva legat de silueta lui, capul chel, croiala hainelor…

— Un dezertor, Luminăţie, zise paznicul.

— De pe Câmpiile Sfărâmate, adăugă Guff.

„Înaltul lord. Paladar”, înţelese Moash. Ruda şi regentul lui Vamah, faimos pentru asprimea sa. În ultimii ani aproape secătuise oraşul, alungând mulţi ochi-întunecaţi care aveau dreptul să călătorească. Nu trecea o caravană fără să se plângă cineva de lăcomia şi corupţia lui.

— De pe Câmpiile Sfărâmate, zici? exclamă Paladar. Excelent! Spune-mi, dezertorule, ce noutăţi ai despre înalţii prinţi? Ştiu la ce ananghie mă aflu aici? Să mă aştept la ajutoare în curând?

„L-au pus la conducere!” îşi zise Moash, zărind şi alţi ochi-luminoşi. Aveau haine bune – desigur, nu mătăsuri, dar uniforme îngrijite. Cizme de calitate. Pe o latură a camerei se vedea mâncare din belşug, în timp ce oamenii de afară cerşeau şi făceau munci grele.

Începuse să spere… Dar, fireşte, fusese o prostie. Sosirea Pustiitorilor nu-i doborâse pe ochi-luminoşi de la putere. Cei câţiva pe care-i văzuse Moash afară fuseseră doar nişte sacrificaţi. Ochi-întunecaţii de la periferie i-o confirmară. Soldaţi, paznici, câţiva negustori favorizaţi.

Iadul să-i înghită pe toţi! Li se dăduse o şansă să scape de ochi-luminoşi şi asta îi făcuse *şi mai dornici* să fie slugi! în clipa aceea, înconjurat de meschinăria semenilor săi, Moash avu o revelaţie.

Nu el era cel frânt. *Toţi* erau frânţi. Întreaga societate alethi, ochi-luminoşi şi ochi-întunecaţi deopotrivă. Poate întreaga omenire.

— Ei? întrebă regentul. Vorbeşte, omule!

Moash rămase tăcut, copleşit. El, care strica de fiecare dată ce i se dăruia, nu era o excepţie. Cei precum *Kaladin* constituiau excepţia, o excepţie extrem, extrem de rară.

Oamenii ăştia erau dovada. Nu exista *niciun motiv* să li se supună ochi-luminoşilor. Aceştia nu aveau nicio putere, nicio autoritate. Oamenii avuseseră o şansă şi-o aruncaseră în mocirlă.

— Cred… cred că-i ceva în neregulă cu el, Luminăţie, zise paznicul.

— Da, adăugă Guff. Poate-ar fi trebuit să zic că-i cam dus cu capu', lua-l-ar furtuna de pişăcios.

— Ptiu! exclamă regentul, arătându-l cu degetul pe Moash. Pune să fie aruncat afară! Dacă vrem să-mi recuceresc locul, nu avem vreme de pierdut cu prostii. Arătă către Guff. *Pe ăsta* ordonă să-l bată şi data viitoare pune un paznic competent, Ked, altfel o să-ţi vină şi ţie rândul!

Bătrânul protestă când îl apucară. Moash se mulţumi să încuviinţeze. Da. Fireşte. Normal c-aşa făceau.

Paznicii îl luară de subsuori şi-l târâră până la marginea cortului. Aici dădură pânza la o parte şi-l cărară afară. Trecură pe lângă o femeie istovită ce încerca să împartă o singură turtă între trei copii mici care plângeau. Probabil că le puteai auzi plânsetele din cortul luminlordului, unde era o ditamai stiva de pâini.

Gărzile îl aruncară înapoi în „strada" ce străbătea mijlocul adăpostului. Îi spuseră să nu se mai apropie, dar Moash abia dacă-i auzi. Se ridică, se scutură de praf, apoi se apropie de al treilea post de lucru, cel care căuta muncitori cu cârca.

Aici se oferi voluntar pentru cea mai grea slujbă pe care o aveau: să tragă la căruţele cu provizii ale armatei Pustiitorilor.

Te aşteptai la altceva din partea noastră? Nu trebuie să îndurăm amestecul altuia. Rayse este închis şi nu ne pasă de închisoarea sa.

Podarul Cikatrice urca în fugă una din rampele Urithirului cu răsuflarea ridicându-se în aerul rece, în timp ce număra în gând paşii ca să-şi păstreze concentrarea. Aici sus, în Urithiru, atmosfera era mai rarefiată, ceea ce făcea alergatul mai greu, deşi el observase asta abia afară.

Avea raniţa şi echipamentul complet de marş: raţii, echipament, coif, pieptar şi un scut legat de spate. Îşi ducea lancea şi avea chiar şi apărători prinse de gambe, pe care însăşi forma lor le fixa locului. Totul cântărea aproape la fel de mult ca el.

În cele din urmă ajunse în vârf, pe platforma pe care se afla Poarta Jurământului. Furtuni! Clădirea centrală părea mai departe decât îşi amintea el. Încercă să zorească pasul şi străbătu distanţa alergând din răsputeri, cu raniţa zăngănind. În cele din urmă, transpirat şi cu răsuflarea tăiată, ajunse la clădirea de control şi dădu buzna înăuntru. Se opri în sfârşit, lăsă lancea să-i cadă şi-şi propti palmele pe genunchi, respirând greoi.

Cei mai multi membri ai Podului Patru aşteptau aici, unii dintre ei emanând Lumină de Furtună. Dintre toţi,

Cikatrice era singurul care – în ciuda celor două săptămâni de exerciţii – nu-şi dăduse încă seama cum s-o absoarbă. Mă rog, singurul în afară de Dabbid şi Rlain.

Sigzil se uită la ceasul repartizat de Navani Kholin, un mecanism de dimensiunile unei lădiţe.

— În jur de zece minute, zise el. Puţin sub.

Cikatrice încuviinţă ştergându-şi fruntea. Alergase peste o milă din centrul pieţei, de-a curmezişul platoului şi în susul rampei. Furtuni! Se forţase prea tare.

— Cât… spuse el gâfâind. Cât i-a luat lui Drehy?

Ei doi porniseră împreună. Sigzil privi către podarul înalt şi musculos care încă emana Lumină de Furtună reziduală.

— Sub şase minute.

Podarul gemu şi se aşează jos.

— Nivelul de referinţă este şi el important, Cikatrice, zise Sigzil, desenând glife în carneţelul său. Ca să putem face comparaţia, trebuie să cunoaştem şi performanţele unui om normal. Dar nu te-ngrijora! Sunt convins că o să-ţi dai seama în curând care-i treaba cu Lumina de Furtună.

Cikatrice se lăsă pe spate şi privi în sus. Lopen se plimba pe tavanul încăperii. Lua-l-ar furtuna de herdazian!

— Drehy, ai folosit un sfert dintr-o Ancorare de Bază, ca să utilizăm terminologia lui Kaladin? continuă Sigzil, care încă lua notiţe.

— Da, zise bărbatul. Eu… ştiu exact cantitatea folosită, Sig. Ce ciudat!

— Ceea ce ţi-a redus greutatea la jumătate când te-am pus pe cântar la barăci. Dar *de ce* un sfert de Ancorare îţi reduce jumătate din greutate? N-ar trebui să-ţi reducă numai un sfert?

— Contează? întrebă Drehy.

Sigzil îl privi de parcă înnebunise.

— Sigur că da!

— Vreau să-ncerc o Ancorare piezişă data viitoare. Să văd dacă nu mă pot face să simt că alerg la vale, indiferent de

direcţie. Deşi s-ar putea să n-am nevoie. Cu Lumina de Furtună… mă simt de parcă aş putea alerga la nesfârşit.

— Ei bine, e un nou record, murmură Sig, continuând să scrie. L-ai depăşit pe cel al lui Lopen.

— Şi pe-al meu? strigă Leyten de la marginea camerei, unde cerceta mozaicul de pe podea.

— Tu te-ai oprit pe drum să mănânci, Leyten, zise Sigzil. Până şi *Pietroi* te-a depăşit, şi el ţopăia ca o copilită pe ultima treime.

— Era dansul victorios al mâncătorilor de coame, spuse Pietroi. Este foarte masculin.

— Masculin sau nu, mi-a dat testul peste cap, zise Sig. Măcar Cikatrice a avut grijă să respecte procedura corectă.

În vreme ce ceilalţi trăncăneau, Cikatrice rămase întins pe jos. Kaladin ar fi trebuit să vină şi să-i transporte pe Câmpiile Sfărâmate, iar Sigzil decisese să facă nişte teste. Ca de obicei, căpitanul întârzia.

Teft se aşeză alături, cercetându-l cu ochii săi verzi încercănaţi. Kaladin îi numise pe ei doi locotenenţi, alături de Pietroi şi Sigzil, dar niciodată rolurile lor nu se potriviseră cu gradul. Teft era definiţia perfectă a unui sergent de pluton.

— Poftim, zise el oferindu-i o chouta: chiftele înfăşurate în lipii, în maniera herdaziană. Leyten a adus de mâncare, înfulecă ceva, flăcău!

Cikatrice se sili se ridice în capul oaselor.

— Teft, nu-s cu mult mai tânăr ca tine. Cu greu s-ar spune că-s un flăcău.

Celălalt încuviinţă pentru sine, mestecându-şi chouta. În cele din urmă, Cikatrice gustă dintr-a lui. Era bună, nu condimentată ca majoritatea mâncării alethi, dar tot bună. Aromată.

— Toţi îmi spun c-o s-o capăt „în curând”, zise Cikatrice. Dar dacă n-o să se întâmple? Un locotenent care trebuie să meargă pe jos n-o să-şi găsească locul printre Vântalergători. O să ajung să gătesc împreună cu Pietroi.

— Nu-i nimic în neregulă să faci parte din personalul auxiliar.

— Scuză-mă, sergentule, dar mai *dă-o furtuniil* Ştii cât am aşteptat să ţin o lance în mână? îşi luă arma de lângă raniţa sa şi o puse în poală. Sunt priceput. Pot să lupt. Numai că…

Lopen se desprinse de tavan, se răsuci cu picioarele-n jos şi pluti lent către podea. Râse de Bisig, care încercă să zboare către tavan şi se lovi cu capul de el. După care se puse pe picioare şi privi stânjenit în jos, spre ei. Dar ce motiv avea să fie stânjenit? Stătea pe tavan!

— Ai fost în armată mai înainte, ghici Teft.

— Ba nu, dar nu fiindcă n-aş fi încercat. Ai auzit de Căciulile Negre?

— Garda personală a lui Aladar.

— Hai să zicem că n-au avut o părere prea bună despre cererea mea.

„Da, primim ochi-întunecaţi. Dar nu stârpituri.”

Teft mârâi, mestecându-şi chouta.

— Au spus că s-ar fi putut răzgândi dacă-mi făceam rost singur de echipament. Ştii ce scumpă este o armură? Eram un spărgător de piatră nerod, care visa la glorie pe câmpul de luptă.

Înainte nu vorbiseră despre trecutul lor. Asta se schimbase, deşi Cikatrice n-ar fi putut spune exact când anume. Ieşea la suprafaţă ca parte a vindecării, a faptului că deveneau ceva mai măreţ.

Teft era un drogat. Drehy lovise un ofiţer. Eth fusese prins când plănuia să dezerteze alături de fratele său. Până şi Hobber cel naiv luase parte la o bătaie între beţivi – probabil că făcuse şi el ce făcuseră ceilalţi din grupa lui, numai că murise un om.

— Te-ai fi aşteptat ca totuşi conducătorul nostru cel mare şi tare să fi ajuns aici deja, spuse Teft. Jur că, pe zi ce trece, Kaladin se poartă tot mai mult ca un ochi-luminoşi.

— Ai grijă să n-audă şi *el* ce spui, zise Cikatrice.

— Spun ce vreau! se răsti celălalt. Dacă băiatul ăla n-are de gând să vină, poate ar trebui să plec. Am treburi de făcut.

Cikatrice îl privi şovăitor.

— Nu *aia,* mârâi Teft. Abia ce m-am atins de aia în ultimele zile. Vă purtaţi de parcă aş fi singurul om care şi-a făcut de cap o noapte-ntreagă.

— N-am zis nimic.

— Ştiind câte-am suferit cu toţii, este o nebunie să crezi că *n-avem* nevoie de ceva care să ne ajute s-o scoatem la capăt. Nu muşchiul e problema. Lumea-ntreagă a luat-o razna, dar-ar furtuna! Asta-i problema!

— Sigur că da.

Bărbatul trase cu ochiul la el, apoi îşi studie foarte atent chouta.

— Deci… de când ştiu oamenii? Adică, cine…

— Nu de mult, zise repede Cikatrice. Lumea nici nu se gândeşte la asta.

Teft încuviinţă, neobservând minciuna. Adevărul era că mai toţi îl văzuseră furişându-se din când în când să mai frece nişte muşchi între degete. În armată nu era ceva ieşit din comun. Dar să faci ce făcuse el – să lipsească de la datorie, să-şi vândă uniforma şi să sfârşească zăcând pe o alee – era altceva. Era genul de chestie pentru care erai demobilizat, asta în cel mai bun caz. În cel mai rău… păi, te puteai trezi repartizat la poduri.

Problema era că ei nu mai erau soldaţi de rând. Nu erau nici ochi-luminoşi. Erau ceva ciudat, ce nimeni nu înţelegea.

— Nu vreau să vorbesc despre asta, zise Teft. Auzi, noi nu discutam despre cum să te facem pe tine să străluceşti? *Asta-i* problema cea mai urgentă.

Înainte să mai insiste, Kaladin Cel Binecuvântat de Furtună binevoi, în cele din urmă, să sosească, aducând cu el cercetaşele şi aspiranţii din celelalte echipe de podari care încercaseră să absoarbă Lumină de Furtună. Până

acum nu reuşise nimeni, cu excepţia membrilor Podului Patru, dar dintre ei făceau parte şi câţiva care nu luaseră parte la podalergări: Huio şi Punio – verii lui Lopen – şi oameni precum Koen din fosta Gardă de Cobalt, care fusese recrutat de Podul Patru cu vreo două luni în urmă. Deci mai existau speranţe că şi alţii puteau reuşi.

Căpitanul adusese încă vreo treizeci de oameni *în afara* celor care se antrenau deja cu ei. Judecând după emblemele de pe uniformele lor, aceştia veneau din alte divizii şi câţiva erau ochi-luminoşi. Kaladin spusese că-i ceruse generalului Khal să-i adune pe cei mai promiţători recruţi din toată armata alethilor.

— Toţi prezenţi? întrebă căpitanul. Bine!

Se apropie de o latură a unicei încăperi a clădirii, ducând pe umăr un sac cu nestemate strălucitoare. Cristalsabia lui magnifică îi apăru în mână şi el o introduse în broasca din peretele încăperii.

Kaladin declanşă mecanismul străvechi împingând sabia – şi întregul perete interior, care se putea roti – către un punct anume indicat de mozaicuri. Podeaua prinse să strălucească şi afară Lumina de Furtună se ridică învârtejindu-se şi învăluind întregul platou de piatră.

Căpitanul blocă Sabia în locul de pe podea care desemna Câmpiile Sfărâmate. Când lumina pieri, se aflau în Narak.

Sigzil îşi lăsă armura şi raniţa sprijinite de perete şi ieşi. Din câte îşi dădeau seama, întreaga parte superioară a platformei venise odată cu ei, schimbându-şi locul cu cea care se aflase aici.

La marginea platformei, un grup urca rampa în întâmpinarea lor. O femeie alethi scundă, pe nume Ristina, îi numără pe podari şi pe soldaţi în timp ce treceau, notându-i în registrele ei.

— Ţi-a luat ceva să vii, Luminăţie, îi zise ea lui Kaladin, ai cărui ochi emanau o vagă lumină albastră. Negustorii începuseră să se plângă.

Mecanismul funcţiona cu Lumină de Furtună – ceea ce avea să descarce complet o parte din nestematele din sacul căpitanului – dar, în mod curios, nu consuma mai multă transportând două grupuri în direcţii opuse decât ducând unul într-o singură direcţie. Aşa că încercau să folosească Porţile Jurământului când aveau de ambele părţi persoane care voiau să schimbe locul.

— Data viitoare când o să mai vină negustorii, spune-le că totuşi Cavalerii Radianţi nu-s uşierii lor. N-au decât să se obişnuiască să aştepte, asta dacă nu găsesc o cale să rostească şi ei jurămintele.

Ristina îşi înghiţi un zâmbet şi notă spusele lui, de parcă ar fi avut de gând să transmită mesajul cuvânt cu cuvânt. Cikatrice zâmbi văzând asta. Era plăcut să descoperi o condeieră cu simţul umorului.

Kaladin îi conduse prin oraşul Narak, cândva o fortăreaţă a parshendilor, acum o haltă umană tot mai importantă între taberele militare şi Urithiru. Aici, clădirile erau surprinzător de solide, clădite temeinic din crem întărit şi ca- rapace-mari cioplite. Cikatrice crezuse întotdeauna că par- shendii erau ca nomazii care colindau între Azir şi Jah Kheved. Şi-i imaginase drept sălbatici şi fioroşi, necivilizaţi, ascunzându-se de furtuni în peşteri.

Dar acest oraş era proiectat şi clădit cu grijă. Descoperiseră o clădire plină cu opere de artă într-un stil care le lăsase pe condeierele alethi cu gurile căscate. *Artă* a parshilor! Pictaseră chiar şi în timp ce-şi duceau războiul. La fel ca… ei bine, ca oamenii obişnuiţi.

Îl privi pe Shen – ba nu, pe Rlain, era greu să ţină minte – care mergea cu lancea pe umăr. În majoritatea timpului, Cikatrice uita de prezenţa lui şi asta-l făcea să se ruşineze. Rlain era un membru al Podului Patru, la fel ca toţi ceilalţi, nu? Oare ar fi preferat să picteze, în loc să lupte?

Treceau pe lângă posturi de pază înţesate de soldaţi de-ai lui Dalinar, amestecati cu altii, în uniforme roşii şi albastre, culorile lui Ruthar. Ghimpele Negru îi punea la treabă şi pe

soldaţii celorlalte Case, în încercarea de a evita noi ciocniri între trupe aparţinând unor principate diferite. Fără luptele de pe Câmpiile Sfărâmate care să-i ţină ocupaţi, oamenii deveneau agitaţi.

Trecură pe lângă grupuri mari de soldaţi antrenându-se cu poduri pe un platou din apropiere. Cikatrice nu-şi putu retine un zâmbet când le văzu uniformele şi coifurile negre. Podalergările începuseră din nou, dar ceva mai organizat acum, iar câştigurile erau împărţite în mod egal între înalţii prinţi.

Azi era rândul Căciulilor Negre. Cikatrice se întrebă dacă îl recunoştea vreunul. Probabil că nu, chiar dacă *provocase* ceva agitaţie printre ei. Nu existase decât o metodă logică de a face rost de echipamentul de care avea nevoie pentru solicitarea lui: îl furase de la propriul lor intendent.

Crezuse că-i vor preţui ingeniozitatea. Era atât de dornic să fie o Căciulă Neagră, încât nu se dăduse în lături de la nimic ca să li se alăture, corect?

Greşit. Răsplata sa fusese pecetea de sclav şi, în cele din urmă, vânzarea către armata lui Sadeas.

Îşi trecu degetele peste cicatricele de pe frunte. Lumina de Furtună vindecase peceţile celorlalţi oameni – oricum şi le acoperiseră complet cu tatuaje dar şi aceasta părea o altă prăpastie care îl despărţea de restul. În prezent, era singurul luptător din Podul Patru care încă avea stigmatul de sclav.

Mă rog, el şi Kaladin, ale cărui cicatrice nu se vindecau, cine ştie de ce.

Ajunseră pe platoul pe care se antrenau, traversând vechiul Pod Patru, care era fixat cu stâlpi indicatori Animmo- delaţi. Căpitanul convocă o întrunire a ofiţerilor, iar câţiva din copiii lui Pietroi instalară un stand cu apă şi răcoritoare. Mâncătorul de coame părea încântat să lucreze alături de familia sa.

Cikatrice li se alătură lui Kaladin, Sigzil, Teft şi Pietroi. Deşi stăteau aproape unul de altul, exista un loc liber

bătător la ochi unde ar fi trebuie să fie Moash. Părea nefiresc să nu ştie unde se afla unul din membrii Podului Patru, iar tăcerea pe care o păstra căpitanul asupra acestui fapt atârna deasupra lor precum securea călăului.

— Sunt îngrijorat că niciunul dintre cei care se antrenează cu noi n-a început să absoarbă Lumină de Furtună, zise Kaladin.

— N-au trecut decât două săptămâni, domnule, spuse Sigzil.

— Aşa-i, dar Syl spune că unii dintre ei „sunt cum trebuie”, deşi nu vrea să-mi spună cine, fiindcă susţine că n-ar fi corect. Îi indică pe nou-veniţi. I-am cerut lui Khal să-mi trimită încă o serie de aspiranţi, gândindu-mă că, dacă avem mai multi oameni, avem şi mai multe şanse să descoperim noi scutieri. N-am specificat să-i lase pe dinafară pe ochi-luminoşi. Poate-ar fi trebuit, adăugă el după o pauză.

— Nu văd de ce, domnule, zise Cikatrice. Ăla de colo e căpitanul Colot. Om de treabă. Ne-a ajutat în explorări.

— Pur şi simplu nu mi se pare corect să avem ochi-luminoşi printre membrii Podului Patru.

— În afară de tine? întrebă Cikatrice. Şi de Renarin. A, bun, şi de oricare dintre noi care şi-a câştigat Sabia şi poate de Pietroi, care *cred* că a fost un soi de ochi-luminoşi printre ai lui, chiar dacă are ochii întu…

— Bine, zise Kaladin. Ai dreptate. În fine, nu avem foarte mult timp până să plec cu Elhokar. Aş vrea să-i muncesc mai mult pe recruţi, să văd dacă au şanse să rostească jurămintele. Are cineva vreo sugestie?

— Dă-le brânci de la marginea platoului. Cine zboară e primit, spuse Pietroi.

— Are cineva vreo sugestie *serioasă?* întrebă căpitanul.

— Dă-mi voie să-i pun să facă câteva formaţii, zise Teft.

— Bună idee! Furtuni, aş vrea să ştiu cum îşi sporeau rândurile Radianţii! Făceau recrutări sau aşteptau pur şi simplu până atrăgea cineva un spren?

— Dar asta nu i-ar face scutieri, ci Radianţi deplini, zise Teft, frecându-şi bărbia.

— O observaţie corectă, spuse Sigzil. Nu avem nicio dovadă că noi, scutierii, am făcut un pas *către* transformarea în Radiant cu puteri depline. Poate că vom fi întotdeauna trupele tale auxiliare, caz în care nu contează talentele individuale, ci decizia ta. Poate aceea a sprenei tale. Tu îi alegi, ei încep să servească sub comanda ta şi apoi încep să absoarbă Lumină de Furtună.

— Mda, zise Cikatrice stânjenit.

Toţi îl priviră.

— Primul care zice vreo chestie consolatoare încasează un pumn în faţă, zise el. Sau în stomac, dacă nu pot să ajung la mutra ta neroadă de mâncător de coarne.

— Ha! zise Pietroi. Ai putea să mă loveşti în faţă, Cikatrice. Te-am văzut sărind foarte sus. Când faci asta, pari aproape ca o persoană de înălţime normală.

— Teft, spuse Kaladin, du-te şi pune-i pe potenţialii noştri recruţi să facă formaţii de luptă! Şi spune-le celorlalţi să supravegheze cerul! Mă tem de alte jafuri asupra caravanelor. Clătină din cap. Nu înţeleg ce-i cu atacurile astea. Conform tuturor rapoartelor, parshii din taberele militare au mărsăluit cu toţii către Alethkar. Dar de ce ne tot hărtu- iese Contopiţii? Chiar dacă ne-ar crea probleme cu aprovizionarea, nu au trupe care să profite de asta.

Cikatrice schimbă o privire cu Sigzil, care ridică din umeri. Kaladin vorbea aşa uneori, altfel decât ceilalţi. Îi antrenase cu lancea şi în formaţii de luptă şi se puteau intitula cu mândrie soldaţi. Dar nu luptaseră *cu adevărat* decât de câteva ori. Ce ştiau ei despre strategie şi tactici de luptă?

Se despărţiră. Teft dădu fuga să facă instrucţie cu potenţialii recruţi. Căpitanul îi puse pe cei din Podul Patru să studieze zborul. Exersară aterizările, apoi executară sprinturi prin aer, zburând înainte şi înapoi în formaţie,

obişnuindu-se să-şi schimbe direcţia rapid. Liniile acelea de lumină care ţâşneau pe cer îţi cam distrăgeau atenţia.

Cikatrice îl însoţi pe căpitan în timp ce inspecta recruţii care executau formaţiuni de luptă. Ochi-luminoşii nu se plânseră nici măcar o dată că erau aliniaţi alături de ochi-în- tunecaţi. Kaladin şi Teft… toţi, de fapt… aveau tendinţa de a se comporta ca şi cum toţi ochi-luminoşii erau membri ai familiei regale. Dar erau mult mai mulţi care aveau meserii obişnuite, deşi, în mod sigur, erau plătiţi mai bine pentru slujbele astea decât un ochi-întunecaţi.

Kal îi urmări, apoi se uită la membrii Podului Patru, aflaţi în văzduh.

— Mă întreb, Cikatrice, cât de importante vor mai fi pe viitor formaţiile de luptă, zise el. Putem dezvolta unele noi, pe care să le folosim în zbor? Totul se schimbă când duşmanul te poate ataca din toate direcţiile…

După vreo oră, podarul se duse să aducă apă şi se bucură de tachinările binevoitoare ale celor care aterizau ca să-şi ia ceva de băut. Nu se supără. Trebuia să-ţi faci griji abia când cei din Podul Patru *nu te* necăjeau.

Peste puţin timp, ceilalţi se ridicară din nou în aer şi Cikatrice îi privi cum pleacă avântându-se prin văzduh. Bău îndelung din noua băutură răcoritoare a lui Pietroi – el îi spusese ceai, dar avea gust de cereale fierte – şi descoperi că se simţea inutil. Oare oamenii ăştia, noii recruţi, aveau să înceapă să strălucească şi să-i ia locul în Podul Patru? Avea să fie detaşat să se ocupe de alte însărcinări, în timp ce altcineva râdea împreună cu trupa şi era luat peste picior din cauza înălţimii sale?

„Dar-ar furtuna, nu-mi place să-mi plâng de milă!” îşi zise el, lepădând cupa. Nu se bosumflase când îl refuzaseră Căciulile Negre şi nu avea s-o facă nici acum.

Se scotocea prin buzunare după nestemate, decis să mai repete, când o zări pe Lyn aşezată pe o piatră din apropiere, urmărindu-i pe recruţii care alergau în formaţie.

Avea umerii gârboviţi şi în postura ei se citea frustrarea. Ştia bine *cum* se simţea!

Cikatrice îşi luă lancea pe umăr şi se îndreptă spre ea cu paşi vioi. Celelalte patru cercetaşe se apropiaseră de standul cu răcoritoare şi Pietroi izbucni într-un râs zgomotos la spusele uneia dintre ele.

— Nu te bagi? o întrebă el, făcând semn către noii recruţi care treceau în pas de marş pe lângă ei.

— Nu mă pricep la formaţii. N-am participat niciodată la exerciţii, n-am pus mâna pe nicio afurisită de lance. Am dus mesaje şi am fost în cercetare pe Câmpii, zise ea şi oftă. Nu m-am prins suficient de repede, nu? S-a dus şi a luat alţi oameni pe care să-i pună la încercare, fiindcă eu am dat greş.

— Nu fi proastă! spuse Cikatrice, aşezându-se alături pe piatra spaţioasă. Nu te dă nimeni afară. Kaladin vrea doar să avem cât mai mulţi recruţi cu putinţă.

Ea clătină din cap.

— Toţi ştiu că acum trăim într-o lume nouă, o lume unde rangul şi culoarea ochilor nu mai contează. Una glorioasă. Ridică ochii spre cer şi spre cei care se antrenau acolo. Cikatrice, îmi doresc să iau parte la aşa ceva. Tare *mult* îmi doresc!

— Mda…

Ea îl privi şi probabil i-o citi în ochi. Acelaşi sentiment.

— Dar-ar furtuna! Cikatrice, nici măcar nu m-am gândit! Tu probabil te simţi şi mai prost.

El strânse din umeri şi vârî mâna în buzunar, de unde scoase un smarald cât degetul lui mare. Strălucea cu intensitate până şi la lumina zilei.

— Ai auzit cum a fost când căpitanul Kaladin Cel Binecuvântat de Furtună a absorbit prima oară Lumina?

— Ne-a povestit chiar el. În ziua aceea, după ce a ştiut c-o poate face, fiindcă-i spusese Teft. Şi…

— Nu în ziua aia.

— Vrei să zici când s-a vindecat, spuse ea. După ce a fost atârnat afară, în furtuna cea mare.

— Nici în ziua aia, zise Cikatrice, ridicând nestemata.

Prin ea văzu oameni alergând în formaţie şi-i imaginã cărând un pod.

— Eram acolo, în rândul al doilea. Podalergare. Una rea. Atacam platoul şi o mulţime de parshendi ajunseseră deja acolo. I-au doborât pe mai toţi cei din primul rând, mai puţin pe Kaladin. Asta m-a lăsat descoperit, chiar lângă el, pe rândul al doilea. În zilele alea nu aveai şanse prea bune dacă alergai în rândurile din faţă. Parshii voiau să ne doboare podul şi-şi concentrau săgeţile asupra noastră. Asupra mea. Am ştiut că eram ca şi mort. Am *ştiut-o.* Am văzut săgeţile apropiindu-se şi am zis o ultimă rugăciune, sperând ca viaţa următoare să nu fie la fel de rea. Şi pe urmă… săgeţile s-au abătut, Lyn. Au *cotit către* Kaladin, lua-le-ar furtuna!

Răsuci smaraldul în mâini şi clătină din cap.

— Există o Ancorare specială prin care poţi să faci obiectele să descrie curbe prin aer. Căpitanul întinsese Lumină de Furtună pe lemnul din jurul mâinilor lui şi săgeţile fuseseră atrase către el, în loc să zboare spre mine. A fost prima oară când pot spune că am ştiut că se petrecea ceva deosebit. Coborî braţul şi îndesă nestemata în palma ei. Atunci Kaladin a făcut-o fără ca măcar să aibă habar c-o făcea. Poate că noi pur şi simplu ne străduim prea tare, înţelegi?

— Dar nu-i logic! Se spune că trebuie s-o absorbi. Ce înseamnă asta?

— Habar n-am, zise Cikatrice. Fiecare o descrie altfel şi atât am încercat să pricep, de mă doare creierul. Ei vorbesc despre o inspiraţie scurtă, dar… nu cu aer.

— Ceea ce este cum nu se poate mai limpede.

— Mie-mi spui? zise podarul, ciocănind cu degetul în nestemata din palma ei. În cazul lui Kaladin, mergea mai

uşor când nu se agita. Era mai greu când se *concentra* s-o facă.

— Deci ar trebui ca, accidental, dar în mod deliberat, să inspir ceva fără să respir şi, în tot timpul ăsta, să nu mă străduiesc prea tare?

— Să nu-ţi vină să-i atârni pe toţi afară-ntr-o furtună? Dar sfaturile lor sunt tot ce avem. Aşa că…

Ea privi nestemata, apoi şi-o apropie de obraz – nu părea să conteze prea tare, însă nici n-avea cum să strice – şi inspiră. Nu se întâmplă nimic, aşa că încercă din nou. Şi din nou. Vreme de zece minute-n cap.

— Nu ştiu, Cikatrice, zise ea în cele din urmă, lăsând nestemata jos. Mă tot gândesc că poate locul meu nu-i aici. Poate n-ai observat, dar nicio femeie n-a reuşit. Eu mi-am făcut loc printre voi cam cu forţa şi nimeni nu mi-a cerut…

— Stai aşa! spuse el, luând smaraldul şi ridicându-l din nou în faţa ei. Opreşte-te chiar acum! Vrei să fii Vântalergătoare?

— Mai mult ca orice, şopti ea.

— De ce?

— Fiindcă vreau să zbor.

— Nu-i suficient. Kaladin nu se temea că va fi lăsat pe dinafară şi nici nu se gândea ce frumos ar fi să zboare. Se gândea cum să ne salveze pe noi, ceilalţi. Pe *minei De ce* vrei să faci parte dintre Vântalergători?

— Pentru că vreau să fiu de ajutor! Vreau să fac ceva, nu să stau cu braţele încrucişate aşteptând să vină duşmanul peste noi!

— Ei, păi ai o şansă, Lyn. O şansă pe care n-a mai avut-o nimeni de secole, o şansă la câteva milioane. Ori profiţi de ea şi, făcând-o, decizi c-o meriţi, ori te dai bătută şi pleci. Îi vârî din nou nestemata în palmă. Dar, dacă pleci, să nu te plângi. Cât timp continui să încerci, există o şansă. Când te dai bătută… atunci moare visul.

Ea îi întâlni privirea, îşi strânse pumnul în jurul nestematei şi inspiră brusc, audibil.

Şi începu să strălucească.

Scoase un ţipăt de surprindere şi-şi desfăcu pumnul, descoperind că nestemata din el era înnegurată. Îl privi cu uimire.

— Ce-ai făcut?

— Nimic, zise Cikatrice.

Ceea ce era o problemă, dar descoperi că nu putea fi invidios. Poate că asta era menirea lui, să-i ajute pe alţii să devină Radianţi. Un antrenor, un mijlocitor?

Teft o văzu pe Lyn strălucind, aşa că se repezi la ei şi se puse pe înjurat, însă erau înjurături „bune”. O apucă de braţ şi o trase către Kaladin.

Cikatrice respiră adânc, satisfăcut. Ei bine, era a doua persoană pe care o ajutase până acum, dacă-l socotea şi pe Pietroi. Păi… se putea mulţumi cu asta, nu?

Se apropie de standul cu băuturi şi căpătă o nouă cupă.

— Ce-i mizeria asta, Pietroi? întrebă el. N-ai confundat zoaiele de la vase cu ceaiul, nu?

— Este o reţetă de-a mâncătorilor de coame. Are o tradiţie glorioasă.

— Ca ţopăitul?

— Ca dansul oficial de război, zise el. Şi ca lovitul căpăţânilor podarilor aroganţi, care nu dovedesc respectul cuvenit.

Cikatrice se întoarse şi se sprijini cu o mână de masă, urmărind entuziasmul lui Lyn în timp ce grupa ei de cercetaşe se apropia în fugă. Se simţea mulţumit de ceea ce făcuse, ciudat de mulţumit. Încântat chiar.

— Pietroi, cred că va trebui să mă obişnuiesc cu mâncătorii de coarne rău-mirositori, zise podarul. Mă gândesc să mă alătur trupei tale de auxiliari.

— Crezi că te-aş lăsa *să te apropii* de cazanul de gătit?

— S-ar putea să nu învăţ să zbor. Reduse la tăcere partea din el care scâncea la gândul ăsta. Trebuie să mă împac cu ideea. Aşa că va trebui să găsesc alte moduri de a fi util.

— Ha! Şi faptul că străluceşti de Lumină de Furtună chiar în clipa asta nu trebuie luat deloc în calcul?

Cikatrice încremeni. Apoi se concentră asupra mâinii sale ridicate în dreptul feţei, ţinând o cupă. Din ea se ridicau mici fuioare de Lumină de Furtună. Lăsă să-i cadă cupa cu un strigăt şi scoase din buzunare doi stropi înneguraţi. Nestemata cu care se antrena i-o dăduse lui Lyn.

Îl privi pe Pietroi cu un zâmbet prostesc.

— Presupun că te-aş putea pune să speli vasele, zise mâncătorul de coarne. Deşi tot dai de pământ cu cupele mele. Asta nu-i o dovadă de respect…

Se întrerupse, pentru că Cikatrice îl părăsise şi acum gonea către ceilalţi, chiuind de încântare.

De fapt, îi admirăm iniţiativa. Poate, dacă ai fi abordat persoana potrivită dintre noi, pledoaria ta ar fi găsit un public favorabil.

Sunt Talenel’Elin, Herald al Războiului. Vremea întoarcerii, Devastarea, e aproape. Trebuie să ne pregătim. Probabil că aţi uitat multe după distrugerile de ultima dată.

Kalak o să vă-nvete să turnati bronz, dacă aţi uitat. O să Animmodelăm pentru voi calupuri de metal. Aş vrea să vă putem învăţa să faceţi oţel, dar e mai uşor să torni decât să forjezi şi vă trebuie ceva care se poate face repede.

Uneltele voastre de piatră nu vă vor fi de folos ca să înfruntaţi ceea ce va veni.

Vedel vă poate instrui chirurgii, iar Jezrien o să vă-nve- ţe să-i conduceţi pe alţii. Între întoarceri se pierd multe. Eu o să vă instruiesc soldaţii. Ar trebui să avem timp. Ishar tot vorbeşte despre o cale de-a împiedica pierderea cunoştinţelor între Devastări. Şi voi aţi descoperit ceva neaşteptat. Vom folosi asta. Undeunitori care să apere… Cavaleri…

Zilele care vin vor fi grele, dar, dacă va fi instruită, omenirea va supravieţui. Trebuie să mă duceţi la conducătorii voştri. Ceilalţi Heralzi ni se vor alătura curând.

Cred cd am întârziat de data asta. Cred… vai mie, mă tem că am dat greş. Nu. Nu-i în regulă, aşa-i? Cât timp a trecut? Unde sunt?… Eu… sunt Talenel'Elin, Herald al Războiului. Vremea întoarcerii, Devastarea, e aproape.

Jasnah se cutremură citind cuvintele nebunului. Răsuci foaia şi descoperi că era plină cu aceleaşi idei, repetate la nesfârşit.

Nu putea fi o coincidenţă, iar spusele lui erau prea amănunţite. Heraldul abandonat sosise în Kholinar… şi fusese tratat ca un nebun.

Se lăsă pe spătarul scaunului şi Fildeş – în formă umană şi în mărime naturală – se apropie de masă. Îşi ţinea mâinile la spate şi purta costumul său obişnuit, ţeapăn şi oficial. Culoarea sprenului – atât a hainelor, cât şi a chipului – era neagră ca noaptea, deşi pe pielea lui se învolburau forme prismatice. Era ca o marmură perfect neagră, acoperită cu un ulei în care luceau culori ascunse. Îşi masa bărbia, citind cuvintele.

Jasnah refuzase camerele elegante cu balcon de pe partea exterioară a Urithirului, deoarece ofereau o cale de acces prea facilă pentru asasini şi spioni. Încăperea micuţă din centrul zonei controlate de Dalinar era mult mai sigură. Acoperise găurile de ventilaţie cu bucăţi de pânză. Fluxul

de aer de pe coridor era suficient pentru camera asta şi voia să se asigure că nimeni nu i-ar fi auzit spusele, dacă ar fi tras cu urechea prin puţurile de aerisire.

Într-un colţ, trei distrestii scriau neobosite. Le închinase cu cheltuieli imense până când avea să-şi poată cumpăra unele proprii. Erau cuplate la distrestii din Tashikk ce-i fuseseră încredinţate unuia dintre cele mai bune – şi mai demne de încredere – centre de informaţii din tot principatul. La mile depărtare, o condeieră transcria grijulie fiecare pagină din notiţele ei, pe care le trimisese iniţial acolo ca să le ţină în siguranţă.

— Jasnah, cel care vorbeşte… zise Fildeş, ciocănind în foaia pe care ea o terminase de citit; sprenul avea o voce sacadată, pragmatică. Cel care a rostit cuvintele astea. Persoana asta *este* un Herald. Bănuielile noastre sunt adevărate. Heralzii *sunt* şi cel căzut încă *este.*

— Trebuie să-l găsim, spuse femeia.

— Trebuie să căutăm în Umbremar. În lumea asta oamenii se pot ascunde lesne, dar pentru noi sufletele lor strălucesc de cealaltă parte.

— Dacă nu cumva ştie cineva cum să le ascundă.

Fildes se uită către teancul tot mai înalt de notite din colţ. Una dintre pene se oprise din scris. Jasnah se ridică să schimbe hârtia. Shallan salvase unul din cuferele ei cu însemnări, dar alte două se duseseră la fund când se scufundase corabia. Din fericire, îşi făcuse aceste copii de rezervă.

Dar oare conta? Foaia asta, încriptată cu cifrul ei, conţinea şiruri de informaţii care făceau legătura între parshi şi Pustiitori. Cândva muncise din greu pentru fiecare pasaj, smulgându-l din bezna istoriei. Acum, conţinutul lor era cunoscut de toată lumea. Într-o clipă, toată expertiza ei fusese anulată.

— Am pierdut mult timp, zise ea.

— Da. Trebuie să recuperăm ce am pierdut, Jasnah. Trebuie *neapărati*

— Inamicul?

— S-a trezit. E mânios. Fildeş scutură din cap, îngenunchind lângă Jasnah, care schimba foile de hârtie. Suntem nimic dinaintea lui. Ne va distruge şi pe ai tăi, şi pe ai mei.

Distrestia termină şi o alta începu, transcriind primul rând al memoriilor ei, la care lucrase cu întreruperi de-a lungul vieţii. Aruncase o duzină de tentative anterioare şi, citind-o pe aceasta, descoperi că-i displăcea de asemenea.

— Ce crezi despre Shallan? îl întrebă ea pe Fildeş, clătinând din cap. Despre persoana care a devenit?

Sprenul se încruntă şi strânse din buze. Trăsăturile lui precis cizelate, prea colţuroase ca să fie umane, erau cele ale unei statui pe care sculptorul o dăltuise, dar uitase s-o finiseze.

— E… neliniştitoare, spuse el.

— Asta măcar nu s-a schimbat.

— Nu e stabilă.

— Fildeş, tu eşti de părere că *toţi* oamenii sunt instabili.

— Tu nu, zise el, ridicându-şi bărbia. *Tu* eşti ca un spren. Tu te călăuzeşti după fapte. Nu te schimbi numai dintr-o toană. Eşti ceea ce *eşti.*

Ea îl privi fix.

— În majoritatea timpului, adăugă el. În majoritatea timpului. Dar *aşa e,* Jasnah. Comparativ cu alţi oameni, tu eşti practic o piatră!

Ea oftă, se ridică şi trecu pe lângă el, revenind la masa de scris. Delirurile Heraldului păreau s-o privească. Se aşeză, simţindu-se obosită.

— Jasnah, rosti sprenul, mă… înşel cumva?

— Nu sunt chiar atât de împietrită pe cât mă crezi tu, Fildeş. Uneori mi-aş dori să fiu.

— Cuvintele acestea te tulbură, zise el, apropiindu-se şi punându-şi pe hârtie degetele negre ca de cerneală. De ce? Ai citit multe lucruri tulburătoare.

Jasnah se rezemă de spătar şi ascultă distrestiile ce scrâşneau pe hârtie, transcriind notiţe care – se temea – aveau să fie, în cea mai mare parte, irelevante. Ceva se deşteptă în adâncul ei. Crâmpeie de amintiri dintr-o cameră întunecată, unde ţipase până răguşise. O boală a copilăriei despre care nimeni altcineva nu părea să-şi mai amintească, în ciuda efectului pe care-l avusese asupra ei.

O învăţase că oamenii pe care îi iubea erau totuşi capabili să-i facă rău.

— Fildeş, te-ai întrebat vreodată cum ar fi să-ţi pierzi minţile?

Sprenul încuviinţă.

— M-am întrebat, cum să nu? Având în vedere ce sunt cei de demult.

— Spui că sunt o persoană logică, şopti Jasnah. Nu-i adevărat. Mă las condusă de pasiuni ca mulţi alţi oameni.

Dar, în clipele de pace, mintea mea a fost unicul lucru pe care mă puteam baza.

Cu o singură excepţie.

Clătină din cap şi ridică din nou hârtia.

— Mi-e frică să nu pierd asta. Gândul *mă îngrozeşte.* Cum o fi fost să fii unul dintre Heralzii ăştia? Să simţi cum mintea ta devine, treptat, nedemnă de încredere? Sunt prea pierduţi ca s-o mai ştie? Sau mai există momente de luciditate, când se sforţează şi-şi răscolesc amintirile… încercând cu disperare să decidă care sunt de încredere şi care sunt născociri?

Se înfioră.

— Cei străvechi, repetă Fildeş încuviinţând.

Nu vorbea prea des despre sprenii ce se pierduseră în timpul Mârşăviei. Pe atunci, Fildeş şi tovarăşii săi fuseseră doar nişte copii – sau echivalentul copiilor la spreni. Îşi petrecuseră ani, secole chiar, fără alţi spreni mai vârstnici care să-i crească şi să-i călăuzească. Cernealosprenii abia acum începeau să-şi recupereze cultura şi societatea, pierdute când oamenii îşi abandonaseră jurămintele.

— Pupila ta, zise el. Sprenul ei. Un Criptic.

— Ceea ce e rău?

Fildeş încuviinţă. Prefera gesturile simple şi directe. Nu l-ai fi văzut niciodată ridicând din umeri.

— Cripticii *înseamnă* necazuri. Le plac minciunile. Se hrănesc cu ele. Spune un neadevăr la o adunare şi se vor îngrămădi şapte deasupra ta. Zumzetul lor îţi va invada auzul.

— V-aţi războit cu ei?

— Cu Cripticii nu te războieşti, cum faci cu onoarespre-nii. Cripticii au un singur oraş şi nu-şi doresc să domnească peste mai multe. Ci numai să asculte. Poate că acestuia, având o legătură, îi e mai bine, adăugă el şi ciocăni în masă.

Fildeş era singurul cernealospren din noua generaţie care formase o legătură cu un Radiant. Unii semeni ai săi ar fi preferat mai degrabă s-o ucidă pe Jasnah, în loc să-l lase să rişte.

Sprenul avea un aer nobil, ţeapăn şi impozant. Îşi putea schimba după plac dimensiunile, dar nu şi forma, care nu i se modifica decât atunci când pătrundea complet în acest tărâm, manifestându-se ca o Cristalsabie. Îşi luase numele de Fildeş ca pe un simbol al sfidării sale. Nu era ceea ce spuneau semenii lui că este şi nu avea să îndure ceea ce-i era scris.

Diferenţa dintre un spren superior ca el şi un emo-ţiospren obişnuit consta în capacitatea de a decide cum să acţioneze. O contradicţie vie. Ca fiinţele umane.

— Shallan nu vrea să mă mai asculte, zise Jasnah. Se răzvrăteşte împotriva oricărui lucru pe care i-l spun, fie cât de mic. Aceste ultime luni pe cont propriu au schimbat-o pe copilă.

— Niciodată nu s-a priceput să supună. Asta *este* ea.

— Măcar în trecut se prefăcea că-i pasă de învăţătura mea.

— Dar chiar tu ai zis că ar fi bine ca mai mulţi oameni să-şi pună întrebări cu privire la locul lor în viaţă. Nu ai spus tu că oamenii acceptă prea adesea nişte presupuse adevăruri drept o stare de fapt?

Ea bătu darabana în masă.

— Ai dreptate, fireşte. N-aş prefera şi eu s-o văd opunându-se graniţelor vieţii ei, în loc să trăiască fericită între ele? Contează prea puţin dacă mi se supune sau nu. Dar *îmi fac* griji cu privire la capacitatea ei de a controla situaţia, în loc să se lase controlată de propriile ei impulsuri.

— Şi dacă-i aşa, cum poţi să schimbi lucrurile?

O întrebare excelentă. Jasnah căută printre hârtiile de pe măsuţa ei. De la informatorii din taberele militare – cei care supravieţuiseră – adunase rapoarte despre Shallan. Copila chiar se descurcase bine în lipsa ei. Poate că nu avea nevoie de mai multă organizare, ci de mai multe provocări.

— Toate cele zece ordine sunt din nou, zise Fildeş din spatele ei.

Ani de zile fuseseră doar ei doi, Jasnah şi Fildeş. Sprenul evitase să-i dea indicii despre intenţiile altor spreni inteligenţi de a-şi reînfiinţa sau nu ordinele.

Însă spusese întotdeauna că era sigur că onoaresprenii – şi ca atare şi Vântalergătorii – nu aveau să revină niciodată. Din câte se pare, încercările lor de a domni în Umbremar nu-i făcuseră prea simpatici în ochii celorlalte rase.

— Zece ordine. Toate sfârşind prin moarte, zise Jasnah.

— Toate mai puţin unul, acceptă Fildeş. Aceia, în schimb, au trăit în moarte.

Ea se răsuci şi ochii lor se întâlniră. Fără pupile, numai o peliculă de ulei tremurând deasupra unei întunecimi profunde.

— Fildeş, trebuie să le spunem celorlalţi ce am aflat de la Cuget. Până la urmă, secretul acesta trebuie să fie aflat.

— *Nu,* Jasnah! Ar fi sfârşitul. O altă Zi a Mârşăviei.

— Pe mine adevărul nu m-a distrus.

— Tu eşti specială. Nu există cunoaştere care să te poată distruge. Dar ceilalţi…

Femeia îi susţinu privirea, apoi adună hârtiile stivuite alături.

— Vom vedea, zise ea şi le duse la masă ca să le lege laolaltă într-un volum.

Dar stăm în mare, mulţumiţi de domeniile noastre. Lăsaţi-ne în pace!

Ni^oash înainta pe terenul neregulat, icnind în timp ce trăgea de funia groasă, împletită, pe care o sprijinea pe umăr. Până la urmă, Pustiitorilor li se terminaseră căruţele. Prea multe provizii de transportat, şi insuficiente vehicule.

Sau nu vehicule cu roţi.

Lui i se repartizase o sanie: o căruţă cu roţile smulse, care fusese modificată adăugându-i două tălpici lungi de oţel. Îl puseseră primul în şirul celor care o trăgeau de funie. Supraveghetorii parshi îl consideraseră ca fiind cel mai entuziast.

Şi de ce să nu fie? Caravanele se mişcau în ritmul lent al chullilor înhămaţi la circa jumătate dintre căruţele obişnuite. Avea cizme zdravene şi chiar şi o pereche de mănuşi. Prin comparaţie cu podalergările, era un paradis.

Iar peisajul era mult mai frumos. Zona centrală a Aleth-karului era mai fertilă decât Câmpiile Sfărâmate, iar din pământ răsăreau mugurii-de-stâncă şi rădăcinile noduroase ale copacilor. Sania sălta şi se poticnea peste ele, dar măcar nu trebuia s-o care pe umeri.

În jurul lui, sute de oameni trăgeau căruţe sau sănii încărcate cu stive înalte de alimente, buşteni abia tăiaţi, piei de porc sau de ţipar. Unii se prăbuşiseră din prima zi după plecarea din Revolar. Pe aceia, Pustiitorii îi împărţiseră în două grupuri. Pe cei care încercaseră, dar care chiar erau prea slabi, îi trimiseseră înapoi, în oraş. Pe cei câţiva despre care crezuseră că se prefac îi biciuiseră şi-i mutaseră de la căruţe la sănii.

Aspru, însă cinstit. Într-adevăr, pe măsură ce marşul continua, Moash fu surprins văzând ce bine erau trataţi muncitorii umani. Deşi severi şi neiertători, Pustiitorii înţelegeau că, pentru a munci din greu, sclavii aveau nevoie de raţii de calitate şi de odihnă din belşug pe timpul nopţii. Nici măcar nu-i puseseră în lanţuri. Ar fi fost inutil să încerce să fugă de sub ochii vigilenţi ai Contopiţilor, care puteau zbura.

Fostul podar se pomeni bucurându-se de aceste săptămâni de mers şi de tras la sanie. Îi epuizau trupul, îi domoleau gândurile şi-i impuneau un ritm liniştitor. Era, în mod cert, mult mai bine ca în zilele lui ca ochi-luminoşi, când îşi făcuse griji peste griji cu privire la complotul împotriva regelui.

Era *bine* să i se spună pur şi simplu ce să facă.

„Ce s-a petrecut pe Câmpiile Sfărâmate n-a fost din vina mea”, îşi zise el, în timp ce trăgea la sanie. „Am fost împins la asta. Nu este vina mea.” Gândurile acestea îl alinau.

Din păcate, nu putea ignora destinaţia către care păreau să se îndrepte. Străbătuse drumul ăsta de zeci de ori, conducând caravane cu unchiul său încă din copilărie. Peste râu şi drept spre sud-est. Peste Câmpia lui Ishar şi pe lângă aşezarea Fântâna de Cerneală.

Pustiitorii mărşăluiau către Kholinar, cu gând să-l ocupe. Caravana includea zeci de mii de parshi înarmaţi cu topoare şi lănci. Purtau ceea ce acum Moash ştia că se cheamă forma-războinic: o formă puternică şi cu armură-cara- pace. Nu erau experimentaţi. Urmărindu-le antrenamentele nocturne, dedusese că erau echivalentul ochi-întunecaţilor adunaţi din sate şi înrolaţi cu forţa în armată.

Dar învăţau şi-i aveau prin preajmă pe Contopiţi. Aceştia zburau sau umblau pe lângă căruţe, puternici şi imperioşi, înconjuraţi de o energie întunecată. Păreau să fie de mai multe soiuri, dar toţi erau intimidanti.

Totul convergea către capitală. Ar fi trebuit să-l deranjeze asta? în fond, ce făcuse vreodată Kholinarul pentru el? Era locul unde bunicii lui fuseseră lăsaţi să moară, singuri şi îngheţaţi într-o celulă. Aici afurisitul de rege Elhokar dansase şi uneltise, în timp ce oamenii cumsecade putrezeau.

Merita omenirea regatul ăsta?

În tinereţe, îi ascultase pe ardenţii itineranţi care însoţeau caravanele. Ştia că, acum mult timp, omenirea *câştigase.* Aharietiam, înfruntarea finală cu Pustiitorii, avusese loc cu mii de ani în urmă.

Ce făcuseră cu victoria lor? îşi creaseră falşi zei, sub chipul unor inşi ai căror ochi le reaminteau de Cavalerii Radianţi. De-a lungul secolelor, vieţile oamenilor nu fuseseră decât un sir de crime, războaie şi hoţii.

Era evident că Pustiitorii se întorseseră pentru că omenirea nu se putea cârmui singură. De aceea îi trimisese Atotputernicul această năpastă.

Într-adevăr, pe măsură ce mărşăluia, fostul podar îi admira tot mai mult pe Pustiitori. Armatele erau eficiente şi soldaţii învăţau repede. Caravanele erau bine aprovizionate. Dacă un supraveghetor observa că lui Moash i se roseseră cizmele, până seara primea o pereche nouă.

Fiecare căruţă sau sanie avea doi supraveghetori parshi, dar acestora li se spusese să folosească biciul cu măsură. Erau pregătiţi discret pentru posturile lor. Omul auzea uneori câte o conversaţie între un supraveghetor – cândva un sclav parsh -<şi un spren nevăzut care îi dădea instrucţiuni.

Pustiitorii erau inteligenţi, motivaţi şi eficienţi. Dacă în faţa acestei forţe Kholinarul avea să cadă, omenirea n-ar fi căpătat decât ce merita. Da… poate că vremea oamenilor trecuse. Moash îi dezamăgise pe Kaladin şi pe ceilalţi, dar pur şi simplu aşa erau oamenii în aceste vremuri decăzute. Nu putea fi învinovăţit. Era un produs al epocii sale.

O singură ciudăţenie nu se potrivea cu cele observate. Pustiitorii păreau mult mai buni decât orice armată omenească din care făcuse el parte… cu o excepţie.

Exista un grup de sclavi parshi.

Trăgeau la una din sănii şi se ţineau întotdeauna departe de oameni. Purtau forma-lucrător, nu forma-războinic, deşi altminteri arătau la fel ca toţi ceilalţi, cu aceeaşi piele marmorată. De ce trăgea grupul ăsta la sanie?

La început, târând-se de-a lungul nesfârşitelor câmpii din regiunea centrală a Alethkarului, Moash se simţi încurajat la vederea lor. Îi dădea de înţeles că Pustiitorii puteau fi egalitarişti. Poate că pur şi simplu nu găsiseră suficienţi oameni puternici care să tragă la sănii.

Dar, dacă era aşa, de ce erau trataţi atât de urât aceşti parshi trăgători la sanie? Supraveghetorii nu se osteneau să-şi ascundă dezgustul şi aveau voie să biciuiască sărmanele făpturi fără restricţii. Arareori se întâmpla ca fostul podar să se uite în direcţia lor şi să nu-l vadă pe vreunul dintre ei bătut, înjurat sau îmbrâncit.

Lui Moash i se rupea inima văzând şi auzind toate astea. Toţi ceilalţi păreau să conlucreze atât de bine; totul la această armată era perfect. Cu o excepţie.

Cine erau amărâţii ăştia?

Supraveghetorul anunţă un popas şi Moash lăsă frânghia şi luă o gură zdravănă de apă. Era cea de-a douăzeci şi una zi de mars, ceea ce ştia numai fiindcă alţi sclavi ţineau socoteala. Aprecie că trecuseră de câteva zile de Fântâna cu Cerneală şi se aflau pe ultima porţiune de drum spre Kholinar.

Îi ignoră pe ceilalţi sclavi şi se aşeză la umbra saniei încărcate cu lemnărie. În urma lor, nu departe, ardea un sat. Nu fusese nimeni în el, căci vestea apropierii lor le-o luase înainte. De ce dăduseră Pustiitorii foc acestei aşezări, dar nu şi celorlalte prin care trecuseră? Poate ca să trimită un mesaj: fumul se înălţa rău-prevestitor. Sau poate o făcuseră ca să împiedice orice armată care i-ar fi urmărit să folosească satul.

În timp ce echipajul său aştepta – Moash nu cunoştea numele tovarăşilor săi şi nu se deranjase să le afle –, parshii de la sanie trecură pe lângă el, însângeraţi, biciuiţi, în timp ce supraveghetorii urlau la ei să înainteze. Rămăseseră în urmă. Cruzimea permanentă avea ca rezultat un echipaj obosit, ceea ce avea drept consecinţă faptul că, în timp ce toţi ceilalţi făcuseră popas, ei fuseseră siliţi să mărşăluiască în continuare pentru a-i ajunge din urmă. Fireşte, asta nu făcea decât să-i epuizeze şi să ducă la răniri, care aveau să-i facă să rămână şi mai în urmă, ceea ce avea să-i facă să fie biciuiţi…

„Aşa s-a întâmplat cu Podul Patru înainte de Kaladin”, îşi zise bărbatul. „Toţi spuneau că suntem ghinionişti, dar nu era decât o spirală descendentă care se hrănea din sine.”

După ce echipajul trecu, lăsând în urmă o dâră de isto-viospreni, unul dintre supraveghetorii lui Moash îi ordonă echipei lui să ia funiile şi să se pună din nou în mişcare. Era o parshă tânără cu pielea roşu închis, marmorată doar vag cu alb. Purta havah. Deşi nu părea o îmbrăcăminte bună pentru mărşăluit, îi stătea bine. Îşi încheiase chiar şi mâneca, pentru a-şi acoperi mâna interzisă.

— Da’ ce-au făcut? o întrebă el, în timp ce punea mâna pe frânghie.

— Ce-ai zis? rosti ea, privindu-l peste umăr.

Furtuni! Dacă n-ar fi fost pielea şi vocea ei stranie şi cântată, ai fi putut crede că-i o fată makabaki drăguţă dintr-o caravană.

— Echipajul de parshi, zise el. Ce-a făcut ca să merite un tratament atât de aspru?

Nu se aştepta să primească un răspuns, dar parsha îi urmări privirea şi clătină din cap.

— Au adăpostit un fals zeu. L-au adus chiar în centru, printre noi.

— Pe Atotputernicul?

Ea râse.

— Un fals zeu *real,* unul viu. Ca zeii noştri vii.

Ridică ochii către un Contopit care tocmai trecea pe deasupra.

— Sunt multi care cred că Atotputernicul este real, spuse Moash.

— Atunci cum se face că *ai ajuns* să tragi la sanie?

Pocni din degete, arătându-i funia. Bărbatul o ridică şi li se alătură celorlalţi, într-un şir dublu. Se contopiră în coloana imensă de picioare mărşăluind, sănii scrâşnind şi roţi hurducăind. Parshendii voiau să ajungă în următoarea aşezare înaintea furtunii ce se apropia. Înduraseră ambele soiuri – marea furtună şi Furtuna Eternă –, adăpostindu-se în satele întâlnite în cale.

Moash se lăsă furat de ritmul muncii. Nu trecu mult şi începu să transpire. Se obişnuise cu vremea mai rece din est, din apropierea Ţinuturilor îngheţate. Era ciudat să se afle undeva unde simţea căldura soarelui pe piele. Aici se apropia vara.

În curând, sania sa ajunse din urmă echipajul de parshi. Un timp, cele două sănii merseră una lângă alta şi fostului podar îi plăcu să creadă că, ţinând pasul cu echipa lui,

sărmanii parshi s-ar fi putut simţi motivaţi. Apoi unul dintre ei alunecă şi căzu şi întreaga echipă se opri brusc.

Biciuitul începu. Ţipetele, *trosnetul* curelelor pe piele.

„Ajunge!”

Moash lăsă frânghia şi ieşi din rând. Şocaţi, supraveghetorii îl strigară, dar nu se ţinură după el. Poate erau prea surprinşi.

Se apropie de sania trasă de parshi, unde sclavii se străduiau să se ridice şi să pornească din nou. Câţiva aveau spinările şi feţele pline de sânge. Parshul solid care alunecase zăcea ghemuit pe pământ. Îi sângerau picioarele. Nici nu era de mirare că-i era greu să meargă.

Doi supraveghetori îl biciuiau. Moash îl apucă pe unul dintre ei de umăr şi-l îmbrânci.

— Opriţi-vă! se răsti el, apoi îl îmbrânci şi pe celălalt supraveghetor în lături. Nu vedeţi ce faceţi? Deveniţi la fel ca *noii*

Cei doi supraveghetori îl priviră prostiţi.

— Nu puteţi să vă maltrataţi între voi. Pur şi simplu *nu trebuie’.*

Se întoarse către parshul căzut şi-i întinse o mână ca să-l ajute să se scoale de jos, dar, cu coada ochiului, îl văzu pe unul dintre supraveghetori ridicând braţul.

Moash se răsuci şi prinse biciul care se abătea asupra lui, apucându-l din aer şi răsucindu-l în jurul pumnului pentru mai multă stabilitate. Apoi îl *smuci,* făcându-l pe supraveghetor să se împleticească spre el, şi-i trase un pumn în figură, trântindu-l pe spate, la pământ.

Furtuni, ce rău durea! îşi scutură mâna, care ciobise carapacea acolo unde o lovise. Se uită urât la celălalt supraveghetor, care lăsă să-i cadă biciul cu un ţipăt şi făcu un salt îndărăt.

Fostul podar încuviinţă din cap, apoi îl apucă pe sclavul căzut de braţ şi-l ridică în picioare.

— Urcă-te în sanie! Vindecă-ţi picioarele!

Ocupă locul parshului în şir şi apucă funia, întinzând-o bine peste umăr.

Supraveghetorii lui îşi veniseră în fire şi porniseră pe urma sa. Se sfătuiră cu cei doi pe care îi înfruntase, dintre care unul îşi îngrijea o tăietură sângerândă de lângă ochi. Conversaţia se purta în şoaptă, animată, presărată cu priviri intimidate în direcţia lui.

În cele din urmă, deciseră să lase lucrurile aşa cum erau. Moash trase la sania cu parshi şi ei găsiră pe cineva care să-i ia locul la cealaltă sanie. Un timp, el aşteptă să se mai întâmple ceva. Îl văzu chiar pe unul dintre supraveghetori discutând cu un Contopit. Dar nu-l pedepsiră.

Nimeni nu mai îndrăzni să ridice biciul asupra echipajului de parshi pentru tot restul marşului.

CU DOUĂZECI ŞI TREI DE ANI ÎN URMĂ

Dalinar îşi lipi degetele unul de altul şi le frecă, strivind muşchiul uscat, cafeniu-roşcat. Scrâşnetul era neplăcut de asemănător cu al unui cuţit pe os.

Simţi imediat căldura, ca a unui tăciune. Un firicel de fum i se ridică dintre degetele bătătorite, îi pătrunse în nări şi i se despărţi în jurul feţei.

Totul păli: larma prea multor inşi aflaţi într-o singură încăpere, mirosul de mosc al trupurilor înghesuite laolaltă. Euforia se răspândi prin corpul lui ca o rază neaşteptată de soare într-o zi înnorată. Dădu drumul unui suspin prelung. Nici nu se supără când Bashin îl lovi din greşeală cu cotul.

În multe locuri, faptul că era un înalt prinţ ar fi făcut gol în jurul lui, dar, la masa de lemn pătată din această locantă prost luminată, statutul social era irelevant. Aici, cu o băutură bună şi un mic ajutor strivit între degete, se putea, în sfârşit, relaxa. Aici nimănui nu-i păsa cât de prezentabil era sau dacă bea prea mult.

Aici nu trebuia să asculte rapoarte despre rebeliuni şi să se imagineze pe câmpurile acelea de luptă, rezolvând problemele prin metoda directă. Cu sabia în mână şi cu Fiorul în inimă…

Frecă mai energic muşchiul între degete. Nu te gândi la război! Trăieşte momentul, cum zicea Evi de fiecare dată.

Havar reveni cu băuturile. Bărbatul suplu şi bărbos studie laviţa aglomerată, apoi puse jos băuturile şi ridică de la locul lui un beţiv inconştient. Se strecură lângă Bashin. Havar era un ochi-luminoşi, şi încă dintr-o familie bună. Făcuse parte din trupele de elită ale lui Dalinar pe vremea când asta însemnase ceva, deşi acum avea domeniile sale şi o funcţie bună. Era unul dintre puţinii care nu-l salutau pe prinţ atât de tare, încât puteai s-o auzi.

Bashin însă… Bashin era ciudat. Un ochi-întunecati de primul nahn, bărbatul îndesat călătorise prin jumătate din lume şi-l îndemna pe Dalinar să vină cu el să vadă cealaltă jumătate. Încă purta pălăria aia stupidă, cu borul larg şi pleoştit.

Havar mârâi, trecându-le băuturile:

— Mi-ar fi mai uşor să mă înghesui lângă tine, Bashin, dacă n-ai avea o burtă care se întinde de-aici şi până săptămâna viitoare.

— Încerc doar să-mi fac datoria, Luminăţie.

— Datoria?

— Ochi-luminoşii au nevoie de oameni care să le dea ascultare, nu? Am grijă să ai parte de *o grămadă* care să te servească, cel puţin ca greutate.

Dalinar îşi luă stacana, dar nu sorbi din ea. Deocamdată muşchiul-de-foc îşi făcea treaba. Nu era singurul din încăpere în jurul căruia se ridica un fuior de fum.

Gavilar nu putea să sufere chestia asta. Dar lui Gavilar *îi plăcea* viaţa lui de acum.

În centrul încăperii întunecoase, doi parshi dădură mesele la o parte şi începură să aşeze stropi de diamant de podea. Oamenii se traseră îndărăt, făcând loc cercului spaţios de lumini. Doi bărbaţi fără cămăşi îşi croiră drum prin mulţime. Conversaţia poticnită din încăpere fu înlocuită de răcnete entuziaste.

— Pariem? întrebă Havar.

— Sigur, zise Bashin. Pun trei mărci de rubin pe cel mai scund.

— Ţin pariul, zise bărbosul. Dar nu pe bani. Dacă câştig, vreau pălăria ta.

— S-a făcut! Ha! Deci o să recunoşti, în sfârsit, ce elegantă e?

— Elegantă? Dar-ar furtuna, Bashin! O să-ţi fac o favoare şi-o s-o *ard).*

Dalinar stătea şi-i privea, cu mintea amorţită de muş-chiul-de-foc.

— Să-mi arzi pălăria? Dar-ar furtunile, Havar, asta-i dur! O faci numai fiindcă îmi invidiezi profilul elegant.

— Unicul lucru elegant la pălăria ta este că face femeile s-o ia la fugă în direcţia opusă.

— E *exotică.* Din *Apus.* Toţi ştiu că moda vine din Apus.

— Da, din Liafor şi Yezier. Mai zi o dată, tu de unde ai pălăria aia?

— De la Lacul Străveziu.

— O, bastionul culturii şi-al modei! Unde te duci la cumpărături data viitoare, în Bavland?

— Slujnicuţele din crâşme nu ştiu să facă diferenţa, mărâi Bashin. În fine, putem să ne uităm şi noi la meci? Deabia aştept să câştig mărcile alea de la tine!

Luă o gură de băutură, dar îşi atinse pălăria neliniştit. Dalinar închise ochii. Simţea că era pe punctul să aţipească, să adoarmă şi să nu-şi mai facă griji cu privire la Evi sau să viseze la război…

În cerc, trupurile se *izbiră* cu un plesnet înfundat.

Sunetul acela – icnetele luptătorilor care încercau să se împingă unul pe celălalt afară din ring – îi amintea de bătălie. Dalinar deschise ochii, lăsă să-i cadă muşchiul şi se aplecă înainte.

Luptătorul mai scund dansă, evitând să se lase prins de celălalt. Îşi dădură ocol cu genunchii îndoiţi, cu mâinile pregătite. Când se ciocniră din nou, scundacul îşi îmbrânci adversarul, dezechilibrându-l. „Postură mai bună”, îşi zise prinţul. „S-a ţinut mai aplecat. Lunganul s-a bazat prea multă vreme pe forţa şi mărimea sa. Nu-i deloc în formă.”

Cei doi se încleştară, apropiindu-se de marginea cercului, până când cel înalt reuşi o mişcare ce-i făcu pe amândoi să cadă. Dalinar se ridică, în timp ce, în faţa lui, alţii înălţară mâinile în aer şi izbucniră în urale.

Întrecerea. Lupta.

„Asta aproape m-a făcut să-l omor pe Gavilar.”

Prinţul se aşează la loc.

Bărbatul mai scund câştigă. Havar oftă, dar rostogoli câteva sfere impregnate în direcţia lui Bashin.

— La următoarea, dublu sau nimic?

— Nu, zise îndesatul adunând mărcile. E de ajuns.

— Pentru ce?

— Ca să mituiesc câţiva tineri influenţi şi eleganţi să poarte pălării ca a mea. Ascultă la mine, odată ce se va duce vorba, *toată lumea* o să le poarte!

— Eşti un idiot.

— Da, dar unul în pas cu moda.

Prinţul se aplecă şi culese muşchiul-de-foc de pe podea, îl aruncă pe masă şi se uită la el, apoi luă o gură de vin. Următorul meci începu şi se pomeni tresărind când cei doi concurenţi se ciocniră. Furtuni! De ce se punea mereu în asemenea situaţii?

— Dalinar, zise Havar, ştii cumva când o să pornim către Rift?

— Riftul? Ce-i cu el? întrebă Bashin.

— Eşti greu de cap? spuse bărbosul.

— Nu, dar s-ar putea să fiu *beat.* Ce-i cu Riftul?

— Se zvoneşte că vor să-şi instaleze propriul lor înalt prinţ. Fiul celui dinainte, cum îl chema…

— Tanalan, zise Dalinar. Dar n-o să mergem să vizităm Riftul, Havar.

— Sunt convins că regele nu va…

— *Noi* n-o să mergem. Tu ai oameni de instruit. Iar eu… eu o să fiu tată, adăugă prinţul după ce sorbi din vin.

Fratele meu poate rezolva problema Riftului cu ajutorul diplomaţiei.

Havar se rezemă de spătar, lăsându-şi stacana pe masă.

— Regele nu poate rezolva o rebeliune făţişă prin sforării politice.

Dalinar strânse muşchiul-de-foc în pumn, dar nu-l frecă. Cât de mult din preocuparea lui faţă de Rift venea din datoria de a proteja regatul lui Gavilar, şi cât din dorinţa de a simţi din nou Fiorul?

Fir-ar să fie! Zilele astea se simţea numai pe jumătate bărbat.

Un luptător îl îmbrâncise pe celălalt afară din ring, deranjând şirul de lumini. Fu anunţat câştigătorul şi un parsh refăcu cercul. În acelaşi timp, un maestru-slujitor se apropie de masa prinţului.

— Iertare, Luminăţie, dar ar trebui să ştiţi. Meciul principal va trebui să fie anulat, şopti el.

— Ce? exclamă Bashin. Ce s-a întâmplat? Makh n-o să lupte?

— Iertare, repetă maestrul-slujitor. Dar adversarul său are probleme cu stomacul. Meciul trebuie anulat.

Se pare că vestea făcea ocolul încăperii. Mulţimea îşi manifestă dezaprobarea prin huiduieli, blesteme, strigăte şi băuturi vărsate. Un ins înalt şi chel stătea la marginea ringului cu pieptul dezgolit. Se certa cu câţiva organizatori ochi-luminoşi arătând către ring, în timp ce în jurul lui clocoteau furiospreni.

În auzul lui Dalinar larma lor răsuna ca o chemare la luptă. Închise ochii şi o inspiră, descoperind în ea o euforie superioară celei oferite de muşchiul-de-foc. Furtuni! Ar fi trebuit să se îmbete mai tare! Avea să cedeze.

Atunci măcar putea să grăbească lucrurile. Aruncă muşchiul-de-foc, se ridică şi-şi scoase cămaşa.

— Dalinar! Ce faci? exclamă Havar.

— Gavilar spune că trebuie să mă preocupe mai mult necazurile celorlalţi, zise prinţul, urcându-se pe masă. Mi se pare că aici avem o încăpere plină de oameni necăjiţi.

Bărbosul rămase cu gura căscată.

— Pariaţi pe mine. De dragul vremurilor de altădată. Sări de pe masă pe partea cealaltă şi-şi făcu drum prin mulţime. Să-i spună cineva omului ăluia că şi-a găsit un adversar!

Tăcerea se răspândi în jurul lui ca un miros neplăcut. Dalinar se pomeni la marginea ringului, într-o încăpere complet tăcută, ticsită de inşi până de curând gălăgioşi, ochi-luminoşi şi ochi-întunecaţi deopotrivă. Luptătorul, Makh, se trase îndărăt holbându-şi ochii verde închis, în timp ce furiosprenii dispăreau. Era bine clădit, cu muşchii braţelor proeminenţi de parcă ar fi avut umplutură în exces. Se spunea că nu fusese înfrânt niciodată.

— Ei bine? zise prinţul. Ai vrut o luptă, iar eu am nevoie de exerciţiu.

— Luminăţie, spuse bărbatul, aici sunt lupte libere, în care sunt permise toate soiurile de lovituri şi prize.

— Excelent, zise Dalinar. Ce? Te temi să nu-ţi răneşti înaltul prinţ? îţi promit iertare pentru orice-o să-mi faci.

— Să vă *răn*esc’. Spuse bărbatul. Furtuni, nu de asta mă tem!

Se cutremură vizibil şi o femeie thaylenă, probabil impresara sa, îi trase un ghiont în braţ. Credea că fusese nepoliticos. Luptătorul se mulţumi să facă o plecăciune şi se retrase.

Dalinar se întoarse spre încăpere şi se pomeni confruntat cu o mare de feţe care, subit, păreau foarte stânjenite, încălcase probabil vreo regulă de-a locului.

Adunarea se împrăştie şi parshii adunară sferele de pe jos. Se părea că prinţul se pripise, crezând că aici rangul nu conta. Îl acceptaseră ca observator, dar nu trebuia să participe.

Pe focul Iadului! mârâi pentru sine în timp ce se îndrepta către laviţa lui, cu furiosprenii urmându-l pe podea. Îşi recuperă cămaşa de la Bashin, smulgându-i-o din mână. Pe când era cu trupele lui de elită, orice ins – de la cel mai de jos lăncier şi până la cel mai important dintre căpitani – s-ar fi duelat sau s-ar fi luat la trântă cu el. Furtuni, luptase de câteva ori şi cu *bucătarul,* spre amuzamentul tuturor partici- panţilor!

Se aşeză şi-şi puse cămaşa, clocotind. În graba de a şi-o scoate, îi rupsese nasturii. În încăpere se lăsă liniştea, pe măsură ce oamenii continuau să plece, iar Dalinar stătea încordat, aşteptând în continuare o luptă care nu avea să aibă loc. Fără Fior. Fără nimic care să-l umple.

În curând, el şi prietenii săi erau singuri în sală, privind mesele goale, cupele abandonate şi băutura vărsată. Acum, locul mirosea cumva mai rău decât atunci când fusese plin cu oameni.

— Probabil că-i mai bine aşa, Luminăţie, zise Havar.

— Vreau să fiu din nou printre soldaţi, şopti Dalinar. Vreau să mărşăluiesc din nou. Cel mai bine se doarme după un marş lung. Şi, înghiţi-m-ar Iadul, vreau să *lupţi* Vreau să înfrunt pe cineva care n-o să se reţină fiindcă sunt un înalt prinţ.

— Atunci hai să *găsim* o asemenea luptă! zise bărbosul. Sunt sigur că regele ne va lăsa să plecăm. Dacă nu la Rift, atunci în Herdaz sau pe vreuna din insule. Îi putem aduce pământ, onoare, glorie!

— Luptătorul ăla, spuse prinţul. În spusele lui… era ceva. Era convins că o să-l rănesc. L-a pus pe fugă reputaţia mea la modul general sau ceva anume? întrebă el şi bătu darabana pe masă.

Bashin şi Havar schimbară o privire.

— Când? zise Dalinar.

— În încăierarea din tavernă. Acum două săptămâni, spuse Havar. Ţi-o aminteşti?

Îşi amintea o ceaţă monotonă întreruptă de lumină, o izbucnire de culoare în viaţa lui. Emoţie. Expiră.

— Mi-ai spus că toată lumea e teafără.

— Au supravieţuit, zise Havar.

— Unul… unul dintre scandalagiii cu care te-ai bătut n-o să mai meargă niciodată, recunoscu Bashin. Altuia i s-a amputat un braţ. Al treilea bâiguie ca un copil. Creierul lui nu mai funcţionează.

— Asta nu-nseamnă nici pe departe *teferii* se răsti prinţul.

— Iartă-mă, Dalinar! zise Havar. Dar când îl înfrunţi pe Ghimpele Negru ăsta-i cel mai bun lucru la care poţi să te-aştepţi.

Bărbatul îşi încrucişă braţele pe masă, scrâşnind din dinţi. Muşchiul-de-foc nu avea efect. Da, îi oferea un val rapid de euforie, dar asta îl făcea doar să-şi dorească iureşul mai intens al Fiorului. Chiar şi acum se simţea pe marginea prăpastiei: îi venea să sfărâme masa şi tot ce era în încăpere. Fusese atât de pregătit de luptă! Cedase tentaţiei şi apoi plăcerea îi fusese furată.

Simţea pe deplin ruşinea de a-şi fi pierdut controlul, neînsoţită însă de satisfacţia concretă a luptei.

Apucă stacana, dar o găsi goală. Părinte al Furtunii! O aruncă şi se ridică în picioare, simţind că vrea să urle.

Din fericire, atenţia îi fu distrasă de uşa din spatele sălii de lupte, care se deschise dând la iveală un chip palid. Toh purta acum haine alethi, unul din noile costume preferate de Gavilar, dar nu-i veneau bine. Era prea slăbănog. Nimeni nu l-ar fi luat drept soldat, nu cu mersul acela precaut şi ochii nevinovati.

— Dalinar? întrebă el, plimbându-şi privirea peste băuturile vărsate şi felinarele ferecate cu sfere de pe pereţi. Straja a zis că te găsesc aici. Ăăă… a fost o petrecere?

— A, Toh! zise Havar, rezemându-se leneş de spătar. Cum să fie o petrecere fără tine?

Ochii bărbatului se abătură către bucata de muşchi-de-foc de pe podea, din apropiere.

— N-o să înţeleg niciodată ce vezi în locuri ca ăsta.

— Îi cunoaşte mai bine pe oamenii de rând, Luminăţie, zise Bashin, vârând muşchiul-de-foc în buzunar. Ştii, noi, ăştia cu ochi întunecati, care mereu ne tăvălim în desfrâu. Avem nevoie de modele care să…

Ghimpele Negru ridică mâna, întrerupându-l. Nu avea nevoie să-l acopere subordonaţii.

— Ce-i, Toh?

— O, zise bărbatul din Rira. Voiau să trimită un mesager, dar am vrut să-ţi aduc eu vestea. Sora mea. E cam devreme, totuşi moaşele nu sunt surprinse. Spun că e ceva normal când…

Dalinar scoase un icnet de parcă ar fi încasat un pumn în stomac. „Devreme. Moaşe. Soră.”

Se repezi spre uşă fără să audă ce mai spunea Toh.

Evi arăta de parcă luase parte la o bătălie.

Văzuse de multe ori expresia aceea pe feţele soldaţilor: fruntea transpirată, privirea absentă, confuză. Istoviospreni ca nişte jeturi în aer. Erau semnele unei persoane împinse dincolo de limitele a ceea ce crezuse că poate face.

Zâmbetul ei exprima o satisfacţie liniştită. Era o expresie victorioasă. Dalinar împinse la o parte medici şi moaşe

extaziate şi se apropie de patul soţiei. Ea îi întinse mâna cu un gest molatic. Mâna stângă, înfăşurată doar într-un înveliş subţire ce se oprea la încheietură. Pentru un alethi, ar fi fost un gest foarte intim. De fapt, Evi prefera în continuare să folosească mâna aceea.

— Copilul? întrebă el în şoaptă, luându-i mâna într-a sa.

— Un fiu. Sănătos şi puternic.

— Un fiu... Eu... am un fiu? Dalinar căzu în genunchi lângă pat. Unde e?

— Îl spălăm, stăpâne, zise una dintre moaşe. O să-l aducem înapoi imediat.

— Nasturi rupţi, şopti Evi. Iar te-ai bătut, Dalinar?

— Un pic de distracţie.

— Aşa zici de fiecare dată.

Bărbatul îi strânse mâna prin înveliş, prea încântat ca să-l mai irite dojana ei.

— Tu şi Toh aţi venit în Alethkar pentru că voiaţi pe cineva care să vă apere. Aţi *căutat* un luptător, Evi.

Ea îi strânse mâna la rându-i. O doică se apropie cu o boccea în braţe şi Dalinar privi în sus năucit, incapabil să se ridice în picioare.

— Mulţi bărbaţi se tem prima oară când... zise femeia.

Se întrerupse când prinţul îşi regăsi puterile şi-i luă copilul din braţe. Îl ridică în ambele mâini, izbucnind într-un râs victorios în timp ce gloriospreni răsăreau în jurul lui ca sfere aurii.

— Fiul meu! exclamă el.

— Stăpâne, aveţi grijă! rosti doica.

— E un Kholin, zise Dalinar, strângând copilul la piept. E făcut dintr-un material rezistent.

Privi băieţelul roşu la faţă, care se foia şi-şi agita pumnişorii. Avea un păr şocant de des, în care se amestecau şuviţe negre şi blonde. Frumos colorit! Sărea în ochi.

„Micuţule, fie să ai puterea tatălui tău şi măcar o parte din compasiunea mamei tale”, îşi zise bărbatul în timp ce mângâia obrazul copilului cu un deget.

Privind feţişoara aceea şi simţindu-se gata să plesnească de bucurie, Dalinar înţelese în sfârşit. *De aceea* se gândea Gavilar atât de mult la viitor, la Alethkar, la făurirea unui regat durabil. Viaţa pe care o dusese el până acum îl mânjise de sânge şi-i întinase sufletul. Inima lui era acoperită cu un strat atât de gros de crem, încât ar fi putut avea la fel de bine o piatră în locul ei.

Dar băiatul ăsta… ar fi putut conduce principatul, susţinându-şi vărul, regele, şi ducând o viaţă plină de onoare.

— Cum îl va chema, Luminăţie? întrebă Ishar, o ardentă bătrână a Devoţiunii Purităţii. O să ard glifele ocrotitoare potrivite, dacă doriţi.

— Numele… zise prinţul. Adoda.

„Lumină.” Privi către Evi, care încuviinţă.

— Fără un sufix, Luminăţie? Adodan? Adodal?

— Lin, şopti Dalinar.

„Născut întru.”

— Adolin.

Un nume bun, tradiţional, plin de semnificaţii.

Cu regret, le cedă copilul doicilor, care i-l înapoiară mamei, explicându-i că era bine să înveţi bebeluşul să sugă cât mai repede cu putinţă. Majoritatea celor din încăpere începură să iasă ca să le ofere intimitate şi, în timp ce o făceau, Dalinar întrezări o siluetă regală aţinându-se mai în spate. Cum de nu-l observase pe Gavilar?

Pe când ieşeau din cameră, fratele său îl luă de braţ şi-l bătu zdravăn pe spate. Dalinar era atât de ameţit, încât abia simţi. Îi venea să sărbătorească: să le cumpere de băut tuturor soldaţilor, să declare o zi de sărbătoare sau să alerge pur şi simplu prin oraş chiuind de bucurie. Era tată!

— O zi extraordinară, zise regele. O zi *cu adevărat* minunată.

— Cum stăpâneşti *încântarea* asta? întrebă Dalinar.

Gavilar zâmbi.

— Las emoţia să fie o recompensă pentru munca pe care am depus-o.

Prinţul încuviinţă, apoi îşi studie fratele.

— Ce-i? întrebă el. Ceva e în neregulă.

— Nimic.

— Frate, nu mă minţi!

— Nu vreau să-ţi stric o zi atât de frumoasă.

— Incertitudinea o să mi-o strice mai tare decât orice-ai putea să-mi spui, Gavilar. Dă-i drumul!

Regele cugetă, apoi făcu semn către cabinetul de lucru al lui Dalinar. Traversară încăperea principală, printre mobile mult prea ţipătoare: în culori vii, cu modele florale şi pernuţe pufoase. De vină erau în parte gusturile lui Evi, deşi asta era, pur şi simplu… viaţa în zilele-astea. Îşi ducea zilele în *puf.*

Cabinetul era mai pe placul lui. Câteva scaune, un cămin, un covor simplu. Un bufet cu vinuri exotice şi tari, fiecare într-o sticlă de altă formă. Erau din soiul celor pe care aproape că era păcat să le bei, pentru că se strica aranjamentul.

— E vorba de fiica ta. De nebunia ei, zise Dalinar.

— Jasnah e bine şi se reface. Nu despre asta-i vorba.

Gavilar se încruntă, căpătând o expresie periculoasă. Acceptase să poarte coroană numai după multe discuţii: Făuritorul Soarelui nu avusese coroană şi analele istorice susţineau că şi Jezerezeh’Elin o refuzase. Dar oamenilor le plăceau simbolurile şi majoritatea regilor apuseni purtaseră coroane. El alesese un cerc din fier negru. Cu cât încărunţea mai tare, cu atât coroana era mai vizibilă.

Un servitor aprinsese focul în vatră, dar ardea potolit şi doar un focspren singuratic se ţâra printre tăciuni.

— Dau greş, zise regele.

— Ce?

— Rathalas. Riftul.

— Dar credeam…

— Propagandă, spuse Gavilar. Menită să amuţească vocile critice din Kholinar. Tanalan îşi adună armata şi se instalează îndărătul fortificaţiilor. Mai rău, ceilalţi înalţi prinţi îl încurajează. Vor să vadă cum o să rezolv problema. Se zvoneşte că trecerea timpului m-a înmuiat, pufni el.

— Seânşală.

Dalinar văzuse, în aceste luni în care trăiseră alături. Fratele său *nu* se înmuiase. Era la fel de lacom de cuceriri ca întotdeauna, numai că le aborda în mod diferit. Ciocnirea cuvintelor, manevrarea principatelor până le aducea în situaţii în care erau obligate să se supună.

Tăciunii părură să pulseze ca o inimă ce bate.

— Te gândeşti vreodată la vremurile când regatul acesta a fost cu adevărat măreţ? întrebă Gavilar. Când oamenii îi luau pe alethi ca model? Când regii le cereau sfaturile? Când eram… Radianţi?

— Trădători, zise Dalinar.

— Gestul unei singure generaţii poate anula generaţiile întregi în care am dominat? îl idolatrizăm pe Făuritorul Soarelui, deşi regatul lui n-a durat decât o clipă, şi în schimb, ignorăm secolele în care ne-au condus Radianţii. De câte Devastări au apărat omenirea?

— Ăăă…

Ardenţii pomeneau chestia asta în rugăciunile lor, nu? încercă să ghicească:

— De zece ori?

— Un număr fără sens, flutură Gavilar din mână. Analele istorice spun „zece” fiindcă pare un număr semnificativ, în fine, ideea este că am eşuat în demersurile mele diplomatice, adăugă el şi se răsuci către Dalinar. Frate, a sosit timpul să-i arătăm întregului regat că nu ne-am înmuiat.

„Vai, nu!” Cu câteva ore în urmă, ar fi sărit în sus de bucurie. Dar, după ce văzuse copilul…

„Peste câteva zile, o să arzi din nou de nerăbdare”, îşi zise prinţul. „Un om nu se poate schimba într-o clipă.”

— Gavilar, mă tem, şopti el.

— Dalinar, încă eşti Ghimpele Negru.

— Nu mă tem că nu pot câştiga bătălii.

Prinţul se ridică, împingându-şi violent scaunul în graba lui. Se pomeni păşind de colo-colo.

— Gavilar, sunt un animal. Ai auzit despre bătaia din tavernă? Furtuni! Nu pot fi lăsat de capul meu pe lângă alţii.

— Eşti ceea ce te-a făcut Atotputernicul.

— Ascultă ce-ţi spun, sunt periculos! Sigur, pot să strivesc această mică rebeliune, s-o scald pe Aducătoarea Jurământului în sânge. Minunat! Şi pe urmă? O să mă întorc aici şi o să mă încui din nou în cuşcă?

— Eu… s-ar putea să am ceva care să te ajute.

— Ptiu! Am încercat să duc o viaţă liniştită. Nu pot să trăiesc printre sforăriile astea politice nesfârşite, cum faci tu. Am nevoie de mai mult decât simpla *vorbăriei*

— Pentru că ai încercat doar să te abţii. Ai încercat să-ţi renegi setea de sânge, dar n-ai înlocuit-o cu altceva. Du-te şi fă ce-ţi poruncesc, apoi întoarce-te şi o să continuăm discuţia!

Dalinar se opri lângă fratele său, apoi făcu un singur pas deliberat în umbra lui. „Nu uita asta! Nu uita că-l slujeşti!” Nu avea să mai ajungă niciodată în acea stare în care fusese cât pe ce să-l atace.

— Când plec către Rift? întrebă prinţul.

— Nu pleci.

— Păi ai zis…

— Te trimit la luptă, dar nu împotriva Riftului. Regatul nostru este ameninţat din afară. În Herdaz s-a ridicat o nouă dinastie care ne ameninţă: o Casă din Reshi care a ajuns la putere. Iar vedenii pradă sud-vestul Alethkarului şi susţin că e vorba de bandiţi, dar trupele sunt prea bine organizate. Ne pun la încercare, ca să vadă ce vom face.

Dalinar încuviinţă lent.

— Vrei să mă duc să lupt la graniţe. Să le reamintim tuturor că încă suntem capabili să ne folosim de sabie.

— Exact. Frate, trăim un moment periculos. Înalţii prinţi se întreabă: merită un Alethkar unit atâta ostenealã? De ce să se plece dinaintea unui rege? Tanalan este expresia îndoielilor lor, dar a avut grijă să nu declare o rebeliune pe faţă. Dacă îl ataci, ceilalţi înalţi prinţi s-ar putea ralia în spatele rebelilor. Am putea să spulberăm regatul şi să fim siliţi s-o luăm de la capăt. N-o să permit asta. Alethkarul *va fi* unit! Chiar dacă va trebui să-i lovesc atât de tare pe înalţii prinţi, încât vor fi siliţi să se *contopească* sub presiune. Trebuie să-şi amintească asta. Mergi în Herdaz mai întâi şi apoi în Jah Keved! Aminteşte-le tuturor *de ce* se tem de tine!

Gavilar întâlni privirea lui Dalinar. Nu, nu se înmuiase. Acum gândea ca un rege. Gavilar Kholin gândea pe termen lung, dar era la fel de hotărât ca întotdeauna.

— Se va face, zise Ghimpele Negru.

Dar-ar furtuna, ziua asta fusese ca un uragan de emoţii! Porni spre uşă. Voia să vadă din nou copilul.

— Frate! spuse regele.

Dalinar se întoarse şi-l privi, scăldat în lumina sângerie a focului care îşi consuma ultimii tăciuni.

— Cuvintele chiar *sunt* importante, zise Gavilar. Mai mult decât le socoţi tu.

— Poate, spuse prinţul. Dar, dacă ar fi atotputernice, n-ai mai avea nevoie de sabia mea, nu?

— Poate. Nu pot să nu simt că *ar putea* fi suficiente, dacă aş şti cuvintele corecte pe care să le rostesc.

Recomandăm totodată să nu te întorci în Obrodai. Am cucerit lumea aceea şi un nou avatar al fiinţei noastre începe să se manifeste acolo.

Este încă tânără şi – ca măsură de precauţie – i s-a inspirat o antipatie intensă şi violentă faţă de tine.

Zborul îi dădea lui Dalinar senzaţia că este o corabie în largul oceanului.

Era cum nu se poate mai neliniştitor să te afli în larg, în voia vântului şi a curenţilor. Oamenii nu controlau valurile, ci pur şi simplu ieşeau în larg şi se rugau ca oceanul să nu decidă să-i mistuie.

Zborul alături de căpitanul Kaladin îi stârnea lui Dalinar emoţii asemănătoare. Pe de-o parte, Câmpiile Sfărâmate văzute de sus erau o privelişte magnifică. Aproape că putea vedea modelul despre care pomenise Shallan.

Pe de altă parte, modul ăsta de a călători era cum nu se poate mai nefiresc. Rafale de vânt îi loveau şi, dacă mişcai mâinile sau arcuiai spatele în mod greşit, erai trimis în altă direcţie faţă de restul lumii. Kaladin era silit să zboare tot timpul înapoi şi înainte, corectându-i pe cei care fuseseră

abătuţi de pe traseu. Iar dacă te uitai în jos şi te gândeai la ce înălţime te aflai de fapt…

Ei bine, Dalinar nu era timid din fire, dar tot se bucura simţind mâna lui Navani într-a lui.

De cealaltă parte a sa zbura Elhokar şi dincolo de el se afla Kadash, alături de o ardentă tânără şi drăguţă care o slujea pe Navani pe post de condeieră. Ei cinci erau escortaţi de Kaladin şi de zece scutieri ai săi. Vântalergătorii se pregătiseră asiduu trei săptămâni şi, în cele din urmă, după ce se antrenase zburând cu grupuri de soldaţi către şi dinspre taberele militare, căpitanul acceptase să-i ia pe Dalinar şi pe rege într-o călătorie asemănătoare.

„Chiar *e* ca şi cum ai fi pe o corabie”, îşi zise prinţul. Cum o fi fost să te afli aici sus în timpul unei mari furtuni? Aşa plănuia Kaladin să transporte grupul lui Elhokar spre Kholinar: să zboare cu el dinaintea furtunii, aşa încât să-şi reînnoiască în permanenţă Lumina de Furtună.

Te gândeşti la mine, te simt! îi transmise Părintele Furtunii.

— Mă gândesc la felul în care te porţi cu corăbiile, şopti Dalinar şi vocea lui fizică se pierdu înghiţită de vânt, deşi înţelesul ei ajunse nealterat la spren.

Oamenii nu ar trebui să se afle pe apă în timpul furtunii. Oamenii nu aparţin ţinutului valurilor.

— Şi cu cerul cum rămâne? Aparţin oamenii văzduhului?

Unii da. O rostise cu ciudă.

Dalinar abia putea să-şi imagineze ce cumplit trebuie să fie pentru un marinar să se afle în largul mării în timpul unei furtuni. El nu călătorise decât rareori în corabie, în curse scurte, de-a lungul coastei.

„Nu, stai!” îşi zise el. „A fost una, desigur. O călătorie până în Vale…”

Abia îşi amintea de momentul acela, deşi nu putea da toată vina numai pe Veghetoarea Nopţii.

Căpitanul Kaladin se apropie. Era singurul care părea să-şi controleze cu adevărat zborul. Până şi oamenii lui zburau mai degrabă ca nişte pietre în cădere decât ca nişte ţipari de văzduh. Le lipseau eleganţa şi *controlul* lui. Deşi ceilalţi puteau să-l ajute dacă lucrurile mergeau prost, căpitanul singur îi Ancorase pe Dalinar şi pe ceilalţi. Spusese că voia să se antreneze pentru zborul către Kholinar.

Kaladin îl atinse pe Elhokar şi regele începu să încetinească, după care înaintă de-a lungul şirului, încetinindu-i pe rând. Apoi îi adună suficient de aproape ca să vorbească. Soldaţii lui se opriră şi rămaseră plutind în apropiere.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Dalinar, încercând să ignore faptul că plutea la zeci de stânjeni de pământ.

— Nu s-a întâmplat nimic, zise căpitanul şi arătă cu degetul.

Cu vântul în faţă, prinţul nu observase taberele militare: zece cercuri ca nişte cratere, aliniate de-a lungul marginii de nord-vest a Câmpiilor Sfărâmate. De sus era evident că odinioară fuseseră domuri. Pereţii li se curbau precum căuşul unei palme.

Două tabere erau încă pe deplin ocupate şi Sebarial îşi trimisese trupele să revendice pădurea din apropiere. Tabăra lui Dalinar era mai puţin populată, dar avea câteva plutoane de soldaţi şi nişte muncitori.

— Ce repede am ajuns! zise Navani.

Avea părul în dezordine şi cea mai mare parte îi scăpase din coada împletită cu grijă. Nici Elhokar nu se prezenta mai bine: părul i se zburlea în toate direcţiile ca nişte sprâncene de thaylen date cu ceară. Cele două ardente erau, fireşte, rase în cap, aşa că scăpaseră de grija asta.

— Chiar că repede, spuse regele, încheindu-şi câţiva nasturi ai uniformei. E de bun augur pentru misiunea noastră.

— Da, zise Kaladin, dar eu tot vreau să mai fac nişte teste în faţa unei furtuni.

Îl luă pe Elhokar de umăr şi acesta începu să coboare lin.

Căpitanul îi coborî pe rând pe toţi, iar Dalinar răsuflă uşurat când atinse din nou piatra cu picioarele. Se aflau la distanţă de numai un platou de tabără, unde un soldat de la punctul de pază le făcea semne cu mişcări energice, exagerate. În câteva minute, o trupă de soldaţi ai Casei Kholin îi înconjurase.

— Luminăţie, să vă ducem în spatele zidurilor! zise căpitanul cu mâna pe mânerul săbiei. Capetele ţestoase sunt încă active aici afară.

— Au atacat atât de aproape de tabere? întrebă surprins Elhokar.

— Nu, dar asta nu înseamnă că n-o vor face, Maiestatea Voastră.

Dalinar nu era chiar atât de îngrijorat, dar nu spuse nimic şi-i lăsă pe soldaţi să-i conducă pe el şi pe ceilalţi în tabără, unde Luminoasa Jasalai, o femeie înaltă şi impozantă pe care Ghimpele Negru o pusese la conducere, le ieşi în întâmpinare şi-i însoţi.

După ce petrecuse atât timp pe coridoarele stranii ale Urithirului, plimbarea prin acest loc, care îi fusese cămin vreme de cinci ani, se dovedi o relaxare. În primul rând pentru că tabăra de război era aproape intactă. Făcuse faţă destul de bine Furtunii Eterne. Majoritatea clădirilor erau buncăre de piatră şi marginea apuseană a fostului dom se dovedise o protecţie solidă împotriva vântului.

— Singura mea grijă este logistica, îi zise el lui Jasalai după un tur scurt. Din Narak şi Poarta Jurământului este mult de mers până aici. Mă tem că, împărţindu-ne forţele între Narak, tabără şi Urithiru, devenim mai vulnerabili în faţa unui atac.

— E adevărat, Luminăţie, spuse femeia. Eu mă străduiesc numai să vă prezint opţiuni.

Din nefericire, probabil că locul ăsta avea să le fie necesar pentru agricultură, ca să nu mai vorbim de cherestea. Incursiunile în căutare de inimi-nestemate nu

puteau hrăni la infinit populaţia oraşului-turn, mai ales că Shallan estima că vânaseră demonii de spărtură până aproape de extincţie.

Dalinar trase cu coada ochiului către Navani. Ea era de părere că trebuiau să înfiinţeze un regat nou pe Câmpiile Sfărâmate şi în jurul lor. Să aducă fermieri, să lase la vatră soldaţii mai vârstnici şi să înceapă să producă la nivel local la o scară mai mare ca până acum.

Alţii nu erau de acord. Exista un motiv pentru care Dealurile Nerevendicate nu erau foarte dens populate. Viaţa aici ar fi fost aspră: mugurii-de-stâncă erau mai mici, recoltele ar fi fost mai puţine. Şi să înfiinţezi un regat nou în timpul unei Devastări? Era mai bine să apere ce aveau. Alethkarul putea probabil să alimenteze Urithirul în continuare, dar asta depindea de succesul lui Kaladin şi Elhokar de a recuceri capitala.

Turul lor se încheie cu o masă servită în buncărul lui Dalinar, în fostul lui salon, care părea golaş după ce majoritatea mobilierului şi covoarelor fuseseră transportate în Urithiru.

După masă, se pomeni stând la fereastră, încercând o senzaţie bizară de înstrăinare. Părăsise tabăra militară cu numai zece săptămâni în urmă şi simţea că locul era extrem de familiar şi totodată că nu-i mai aparţinea.

În spatele lui, Navani şi condeiera ei mâncau fructe şi discutau cu voci scăzute despre nişte schiţe făcute de soţia sa.

— O, dar cred că ar trebui să încerce şi ceilalţi, Luminăţie, spuse condeiera. Zborul a fost *remarcabil.* Cu ce viteză crezi că ne-am deplasat? Cred că-i posibil să fi zburat cu o viteză pe care n-a mai atins-o niciun om după Ziua Mârşăviei. Gândeşte-te la asta! Sunt sigură că am mers mai repede decât un cal sau o corabie.

— Rushu, concentrează-te! zise Navani. Desenul meu.

— Nu cred că aici e corect calculul, Luminăţie. Vela aia nu ar sta niciodată ridicată.

— Nu trebuie să fie precis sută la sută. E doar o idee, întrebarea mea este: poate să funcţioneze?

— Vom avea nevoie de mai multe întăriturі. Da, în mod cert mai multe întăriturі. Şi mecanismul de cârmire… cu siguranţă e de lucru la el. Dar *este* o idee deşteaptă, Luminăţie.

Trebuie să i-o arătăm lui Falilar. El o să ne spună dacă poate sau nu să fie construită.

Dalinar se întoarse de la fereastră şi prinse privirea lui Navani, care îi zâmbi. Susţinea mereu că nu era o erudită, ci o protectoare a eruditelor. Spunea că rolul ei era să-i încurajeze şi să-i călăuzească pe adevăraţii oameni de ştiinţă. Dar oricine ar fi văzut cum i se luminau ochii în timp ce lua o foaie curată şi continua să lucreze la ideea ei ar fi ştiut că era prea modestă.

Ea începu alt desen, apoi se opri şi privi în lături, unde instalase o distrestie. Rubinul clipea.

„Fen!” îşi zise Dalinar. Regina din Thaylenah îi ceruse ca în timpul furtunii din această dimineaţă s-o trimită în viziunea despre Aharietiam, despre care ştia din relatarea publicată despre viziunile prinţului. Cu o strângere de inimă, el o trimisese singură, nesupravegheată.

O aşteptaseră să discute despre eveniment, să spună ceva. De dimineaţă nu răspunsese solicitărilor lor de a discuta.

Navani pregăti distrestia şi o puse să scrie. Aceasta se mişcă doar câteva clipe.

— A fost scurt, zise Dalinar, apropiindu-se de ea.

— Doar un cuvânt, zise femeia şi ridică ochii spre el. „Da!”

Soţul ei răsuflă uşurat. Era dispusă să viziteze Urithirul. *În sfârşit!*

— Spune-i că-i vom trimite un Radiant.

Se desprinse de fereastră şi o urmări cum trimite răspunsul. Întrezări pe carneţelul ei de desen un dispozitiv

aducând cu o navă, dar cu pânza în partea *de jos.* Ce era aia?

Fen păru mulţumită să încheie conversaţia, iar Navani reveni la discuţiile ei inginereşti, aşa că Dalinar ieşi discret din încăpere. Străbătu buncărul său, care i se păru pustiu. Ca o coajă de fruct căruia i se scobise pulpa. Nu tu servitori alergând încolo şi-ncoace, nu tu soldaţi. Kaladin şi oamenii lui plecaseră cine ştie unde, iar Kadash era probabil în mănăstirea taberei. Fusese nerăbdător să ajungă acolo şi prinţul fusese mulţumit să-l vadă dispus să zboare alături de căpitan.

Nu-şi vorbiseră prea mult de la confruntarea lor din sala de antrenamente. Ei bine, poate că, văzând cu ochii lui puterile Vântalergătorilor, Kadash avea să-şi mai schimbe părerea despre Radianţi.

Dalinar fu surprins – şi, în secret, mulţumit – că nu fuseseră postate gărzi la uşa din spate a buncărului. Se furişă afară singur şi se îndreptă către mănăstire. Nu-l căuta pe ardent. Scopul lui era altul.

Ajunse în curând la o construcţie care arăta ca majoritatea taberei militare: o adunătură de clădiri rotunjite cu pereţi netezi. Făcute din nimic de Animmozii alethi. Mai erau şi câteva construcţii micuţe din piatră cioplită, ridicate de oameni, dar acestea aduceau mai degrabă a buncăre decât a lăcaşuri de rugăciune. Dalinar nu-şi dorise ca oamenii lui să uite că erau la război.

Se plimbă prin complex şi descoperi că, fără o călăuză, nu ştia încotro s-o apuce printre clădirile aproape identice. Se opri într-o curte dintre clădiri. Aerul mirosea a piatră udă după marea furtună şi la dreapta lui se ridica un grup reuşit de sculpturi din coajă-de-piatră în forma unor stive de plăci pătrate. Unicul sunet era al apei picurând de pe streşinile clădirii.

Furtuni! Ar fi trebuit să se descurce în propria lui mănăstire, nu? „De fapt, cât de des ai venit în vizită aici în toţi anii petrecuţi în tabăra de război?” îşi propusese să

treacă pe aici mai frecvent şi să discute cu reprezentanţii devoţiunii pe care şi-o alesese, dar mereu existaseră probleme mai presante şi, în plus, aceştia insistaseră că *nu trebuia* să vină personal. Făcuseră ei rugăciuni şi arseseră glife ocrotitoare în numele lui. De aceea înalţii lorzi aveau ardenţi.

Chiar şi în cele mai sumbre zile ale războiului, îl asiguraseră că, urmându-şi Chemarea – conducându-şi armatele, adică –, îl servea pe Atotputernic.

Dalinar se aplecă şi intră într-o clădire împărţită în mai multe cămăruţe pentru rugăciune. Străbătu coridorul şi pătrunse printr-o uşă antifurtună într-un atriu în care stăruia un miros vag de tămâie. Părea o nebunie ca ardenţii să fie mânioşi pe el acum, după ce o viaţă întreagă îl instruiseră să facă ce poftea. Dar deranjase echilibrul. Clătinase barca.

Înaintă printre vase de cărbuni pline cu cenuşă udă. Tuturor le plăcea sistemul existent. Ochi-luminoşii duceau vieţi lipsite de vinovăţie şi poveri, convinşi că erau cu toţii manifestări active ale voinţei Divinităţii. Ochi-întunecatii aveau acces gratuit pentru a se pregăti într-o mulţime de domenii. Ardenţii puteau să acumuleze cunoaştere. Cei mai buni dintre ei duceau vieţi utile. Cei mai leneşi duceau vieţi indolente, dar ce altceva să facă familiile importante de ochi-luminoşi cu copiii lor lipsiţi de motivaţie?

Un zgomot îi atrase atenţia, aşa că părăsi curtea pentru a privi în interiorul unui coridor întunecos. Dintr-o încăpere aflată în capătul opus venea o lumină şi Dalinar nu fu surprins să-l descopere pe Kadash înăuntru. Ardentul muta registre şi cărţi dintr-un seif încastrat în perete într-o raniţă de pe podea. Pe o măsuţă din apropiere scria o distrestie.

Prinţul intră. Ardentul cel plin de cicatrice sări în sus, dar se relaxă când văzu cine era.

— Trebuie să avem din nou discuţia asta, Dalinar? întrebă el, reluându-şi împachetatul.

— Nu. De fapt, n-am venit în căutarea ta. Vreau să dau de un bărbat care a locuit aici. Un nebun care pretindea că este unul dintre Heralzi.

Kadash înclină capul.

— A, da. Cel care avea o Cristalsabie?

— Toţi ceilalţi pacienţi ai mănăstirii sunt în siguranţă în Urithiru, dar el, nu se ştie cum, a dispărut. Speram că, dacă o să-i văd camera, o să-mi ofere indicii cu privire la soarta lui.

Ardentul îl privi, încercând să-şi dea seama dacă era sincer, după care oftă şi se ridică.

— Este altă devoţiune decât a mea, dar am aici registrele cu ocupanţii camerelor, zise el. Ar trebui să-ţi pot spune în ce cameră a stat.

— Mulţumesc!

Kadash răsfoi un teanc de registre.

— Clădirea shash, spuse el într-un final, arătând neatent pe fereastră. Aia de colo. Camera treizeci şi şapte. A fost condusă de Insah. Actele ei conţin probabil amănunte despre tratamentul oferit nebunului. Dacă plecarea ei din tabără o fi semănat cât de cât cu a mea, înseamnă că şi-a lăsat cele mai multe hârţoage în urmă.

Făcu semn către seif şi către raniţă.

— Mulţumesc, zise Dalinar şi dădu să plece.

— Crezi că… nebunul ăla chiar era un Herald, nu?

— Cred că este foarte probabil.

— Vorbea cu accent alethi rural!

— Şi arăta ca un makabaki, răspunse Dalinar. Asta în sine este o ciudăţenie, nu crezi?

— Familiile de imigranţi nu sunt chiar atât de rare.

— Imigranţi cu Cristalsăbii?

Kadash ridică din umeri.

— Hai să zicem că aş putea să dau de unul dintre Heralzi, spuse prinţul. Hai să zicem că am reuşi să-i confirmăm identitatea şi tu ai accepta aceste dovezi. L-ai crede dacă ţi-ar spune ce ţi-am spus şi eu?

Ardentul oftă.

— Kadash, dacă Atotputernicul este mort sunt convins c-ai vrea s-o ştii, nu? zise Dalinar, reintrând în încăpere. Zi-mi că nu-i aşa!

— Ştii ce ar însemna asta? Ar însemna că nu există bază spirituală pentru domnia ta.

— Ştiu.

— Şi tot ce ai făcut ca să cucereşti Alethkarul? Ar însemna că n-ai avut mandat divin, Dalinar. Toţi acceptă ce-ai făcut pentru că victoriile tale au fost o dovadă că Atotputernicul te favorizează. Fără el… ce eşti tu?

— Kadash, spune-mi: *chiar* ai prefera să nu ştii?

Ardentul privi distrestia care încetase să mai scrie. Clătină din cap.

— Nu ştiu. În mod sigur ar fi mai uşor.

— Nu asta-i problema? Ce le-a cerut acest sistem unora ca mine? Ce i-a cerut *oricăruia* dintre noi?

— Ţi-a cerut să fii ceea ce eşti.

— Ceea ce este o autoconfirmare, zise Dalinar. Kadash, tu ai fost un om al săbiei. Ai fi devenit mai bun, dacă n-ai fi avut adversari pe care să-i înfrunţi? Ai fi devenit mai puternic, dacă n-ai fi avut greutăţi pe care să le ridici? Ei bine, în vorinism am petrecut *secole-ntregi* evitând adversarii şi greutăţile.

Ardentul privi din nou către distrestie.

— Ce e? întrebă prinţul.

— Când te-am însoţit spre centrul Câmpiilor Sfărâmate, mi-am lăsat majoritatea distrestiilor în urmă, îi explică Kadash. Nu am luat cu mine decât una conectată la un punct de transfer al ardenţilor din Kholinar. Am crezut că va fi de-ajuns, dar nu mai funcţionează. Am fost silit să recurg la intermediari din Tashikk.

Bărbatul ridică o ladă pe masă şi o deschise. În ea se aflau alte cinci distrestii cu rubinele clipind, semn că cineva încerca să ia legătura cu el.

— Acestea sunt conexiuni cu capii vorinismului din Jah Keved, Herdaz, Kharbranth, Thaylenah şi Noul Natanan, zise el, numărându-le. Azi au avut o întâlnire prin intermediul distrestiilor pentru a discuta despre Devastare şi Furtuna Eternă. Şi poate şi despre tine. Le-am spus că azi urma să-mi recuperez majoritatea distrestiilor. Se pare că întrunirea lor i-a făcut pe toţi nerăbdători să-mi mai pună întrebări.

Lăsă tăcerea să plutească între ei un timp măsurat de clipitul celor cinci luminiţe roşii.

— Şi cea care scrie? întrebă Dalinar.

— O conexiune cu Palanaeumul şi cu capii cercetătorilor vorinişti de acolo. Au lucrat la cântul-din-zori folosind indiciile din viziunile tale, care au fost oferite de Luminoasa Navani. Mi-au trimis pasajele mai relevante din traducerile aflate în desfăşurare.

— Încă o dovadă, zise prinţul. Voiai dovezi concrete că viziunile mele sunt reale. Se apropie şi-l apucă pe Kadash de umeri. Ai aşteptat distrestia asta înainte să le răspunzi capilor bisericii voriniste?

— Am vrut să am toate datele.

— Deci ştii că viziunile sunt reale!

— Am acceptat cu mult timp în urmă că nu eşti nebun. Zilele astea întrebarea este, mai degrabă, cine te-ar putea influenta.

— De ce mi-ar trimite Pustiitorii viziunile astea? întrebă Dalinar. De ce ne-ar oferi asemenea puteri, cum este cea cu ajutorul căreia am zburat amândoi încoace? Kadash, nu e logic.

— Nici ce spui tu despre Atotputernic nu este, răspunse ardentul, ridicând o mână ca să-l oprească pe prinţ. Chiar *nu* vreau să purtăm din nou discuţia asta. M-ai întrebat mai înainte ce dovezi avem că urmăm preceptele Atotputernicului, da?

— Tot ce am cerut şi tot ce vreau este adevărul.

— Îl avem deja. O să-ţi arăt.

— De-abia aştept, zise Dalinar pornind către uşă. Dar, Kadash… judecând după experienţa mea dureroasă, adevărul poate fi simplu, însă arareori este *uşor* de suportat.

Prinţul se duse în clădirea de peste drum şi numără camerele. Furtuni, era ca o închisoare! Majoritatea uşilor erau deschise, dând la iveală încăperile identice de dincolo de ele: fiecare avea o ferestruică, o lespede pe post de pat şi o uşă solidă de lemn. Ardenţii ştiau ce era cel mai bine pentru bolnavi – aveau acces la cele mai noi cercetări în domeniu –, dar chiar era nevoie să-i încuie pe nebuni în felul ăsta?

Uşa de la numărul treizeci şi şapte era în continuare zăvorâtă. Dalinar o zgudui, apoi se izbi cu umărul de ea.

Dar-ar furtunile, ce zdravănă era! Fără să se gândească, întinse mâna în lături şi încercă să-şi cheme Cristalsabia. Nu se întâmplă nimic.

Ce faci? întrebă Părintele Furtunii.

— Scuze! zise el, retrăgându-şi mâna. Obişnuinţa!

Se ghemui şi încercă să se uite pe sub uşă, apoi strigă, îngrozit brusc la gândul că poate îl lăsaseră pur şi simplu pe cel dinăuntru să moară de foame. Nu era posibil, nu?

— Pot să folosesc puterile mele? zise Dalinar ridicându-se.

Puterea de a lega lucrurile? Cum ar putea asta să deschidă o uşă? Eşti un Legăturifăurar. Uneşti lucrurile, nu le desparţi, zise Părintele Furtunii.

— Şi cealaltă Undă a mea? întrebă prinţul. Radiantul din viziunea mea a făcut piatra să se modeleze şi să se schimbe.

Nu eşti pregătit. În plus, pentru tine Unda aia este altfel decât pentru un Paznic al Pietrei.

Ei bine, din ce vedea pe sub uşă, în încăpere părea să fie lumină. Poate avea o fereastră pe care s-o poată folosi.

Pe drumul spre ieşire, îşi vârî capul în toate camerele ardenţilor, până găsi una ca a lui Kadash. Nu descoperi

nicio cheie, deşi pe masa de scris mai erau pene şi cerneală. Plecaseră în grabă, aşa că era posibil ca seiful din perete să conţină documente, dar, desigur, Dalinar nu putea ajunge la ele. Furtuni! îi lipsea Cristalsabia.

Ocoli clădirea în căutarea ferestrei şi se simţi ca un prost pentru că petrecuse atât timp încercând să intre pe uşă. Altcineva făcuse deja o gaură în piatră, cu tăieturile curate specifice unei Cristalsăbii.

Dalinar intră, ocolind bucăţile prăbuşite de zid, care căzuseră înăuntru, indicând că, oricine fusese, Cristalpurtătorul făcuse tăietura din afară. Nu găsi niciun nebun. Cel mai probabil, ardenţii văzuseră gaura şi-şi continuaseră evacuarea. Presupuse că veştile despre gaura cea stranie nu ajunseseră până la ardenţii de la vârf.

Nu găsi nimic care să indice unde plecase Heraldul, dar măcar ştia că fusese implicat un Cristalpurtător. Cineva puternic voise să intre în camera asta, ceea ce oferea mai multă credibilitate afirmaţiilor nebunului că ar fi fost un Herald.

Deci cine îl luase? Sau îi făcuse ceva? Ce se întâmpla cu trupul unui Herald când murea? Era posibil să mai fi ajuns şi altcineva la aceeaşi concluzie cu Jasnah?

Tocmai când dădea să plece, Dalinar observă ceva pe podea, lângă pat. Ingenunche alungând cremlingii şi descoperi un obiect de mici dimensiuni. Era o săgeată verde, înfăşurată cu sfoară galbenă. O răsuci încruntat între degete. Apoi ridică ochii, auzind o voce îndepărtată care-l striga pe nume.

Îl găsi pe Kaladin în curtea mănăstirii, chemându-l. Prinţul se apropie şi-i dădu mica săgeată.

— Căpitane, ai mai văzut aşa ceva?

Kaladin clătină din cap. Adulmecă vârful şi ridică din sprâncene:

— Are otravă pe vârf. Derivată din iarbă-neagră.

— Eşti sigur? întrebă Dalinar, luând săgeata înapoi.

— Foarte. Unde ai găsit-o?

— În camera unde a fost găzduit Heraldul.

— Ai nevoie de mai mult timp ca să cercetezi? mormăi Kaladin.

— Nu mult, zise prinţul, deşi ar fi de folos dacă ţi-ai chema Cristalsabia…

Peste puţin timp, Dalinar îi dădu lui Navani documentele luate din seiful ardentei. Vârî săgeata într-o punguţă şi i-o înmână şi pe aceea, prevenind-o despre vârful otrăvit.

Căpitanul îi trimise pe rând în văzduh, unde podarii lui îi prinseră şi-i stabilizară cu ajutorul Luminii de Furtună. Dalinar rămase ultimul şi, în momentul când Kaladin întinse mâna către el, îl apucă de braţ:

— Vrei să te antrenezi să zbori înaintea unei furtuni, zise el. Poţi să mergi până în Thaylenah?

— Probabil, răspunse căpitanul. Dacă m-aş Ancora spre sud cât de repede mă pot deplasa.

— Atunci du-te! zise Dalinar. Dacă vrei, mai ia pe cineva cu tine, ca să verifici dacă poţi transporta alte persoane când zbori în faţa furtunii, dar du-te în oraşul Thaylen. Regina Fen este dispusă să ni se alăture şi eu vreau să activăm Poarta aceea. Lumea s-a schimbat sub nasul nostru. Zeii şi Heralzii s-au războit şi noi am fost prea ocupaţi cu problemele noastre meschine ca să observăm ceva.

— O să plec cu următoarea mare furtună, spuse Kaladin, apoi îl înălţă în aer.

Pe moment, asta este tot ce avem de spus. Dacă doreşti mai mult, caută personal aceste ape şi treci de încercările pe care le-am născocit.

Numai aşa ne vei câştiga respectul.

Parshii din noul echipaj alături de care trăgea Moash la sanie nu-l plăceau. Asta nu-l deranja. În ultimul timp nici el nu prea se plăcuse pe sine.

Nu se aştepta la admiraţia lor şi nici nu şi-o dorea. Ştia cum era să fii cocoşat în bătaie, dispreţuit. Când erai tratat aşa cum fuseseră ei, nu te încredeai în cineva ca Moash, ci te întrebai cum anume încerca să profite *el* de tine.

După câteva zile de tras la sanie, peisajul începu să se schimbe. Câmpiile largi lăsară locul unor dealuri acoperite de culturi. Trecură pe lângă fortificaţii imense: coame artificiale de piatră, construite prin amplasarea unor baricade zdravene de lemn. În timpul furtunilor, acestea adunau crem care, în timp, se întărea, alcătuind treptat o movilă în direcţia din care suflau furtunile. După câţiva ani, partea superioară a baricadei se înălţa.

Treceau generaţii până când deveneau suficient de înalte ca să fie utile, dar aici, în jurul celor mai vechi şi mai populate centre ale Alethkarului, erau foarte răspândite.

Semănau cu valuri de piatră încremenite, solide şi drepte înspre apus, înclinate şi netede pe partea opusă. La adăpostul lor, livezi imense se întindeau în şiruri ordonate. Majoritatea copacilor fuseseră cultivaţi astfel încât să nu crească mai înalţi de un stat de om.

Marginea dinspre apus a acestor livezi era plină de copaci frânţi. Acum trebuiau să ridice bariere şi dinspre vest.

Se aşteptase să-i vadă pe Contopiţi dându-le foc, dar n-o făcură. În timpul unui popas pentru băut apă, Moash îl studie pe unul din ei, o femeie înaltă, care plutea la un stânjen şi jumătate în aer, cu degetele de la picioare aţintite către sol. Avea chipul mai colţuros ca al parshilor. Plutind aşa în văzduh, semăna cu un spren, impresie întărită şi de hainele ei vaporoase.

Fostul podar se rezemă de sania lui şi luă o gură de apă din burduf. În apropiere, o supraveghetoare stătea cu ochii pe el şi pe parshii din echipajul său. Era nouă: locţiitoarea celui pe care-l pocnise el. Alţi câţiva Contopiţi trecură călare, mânând caii cu o pricepere evidentă.

„Cei din soiul asta nu zboară”, îşi zise el. „Pot să adune lumina întunecată în jurul lor, dar nu le oferă capacitatea de Ancorare. Altceva.” Privi din nou către Contopită cea mai apropiată, cea care plutea în aer. „Dar soiul celălalt nu merge aproape niciodată. E acelaşi soi care m-a capturat pe mine.”

Kaladin n-ar fi putut sta atât timp în aer. Ar fi rămas fără Lumină de Furtună.

„Studiază livezile. Pare impresionată.”

Ea se răsuci în aer şi dispăru, cu veşmântul lung unduind în urma ei. Haina aceea lungă ar fi fost nepractică pentru oricine altcineva, dar la o făptură care zbura aproape mereu efectul era fascinant.

— Nu aşa trebuia să fie, zise Moash.

Alături, unul dintre parshii din echipa sa mârâi.

— Mie-mi spui, umanule?

Fostul podar îl privi pe mascul, care se aşezase la umbra saniei lor încărcate cu cherestea. Era înalt, cu mâini aspre şi cu pielea predominant închisă la culoare, marmorată cu dungi roşii. Ceilalţi îi spuneau Sah, un nume alethi simplu, folosit de ochi-întunecoşi.

Moash îi indică pe Pustiitori cu o mişcare din cap.

— Se presupune că ar trebui să gonească implacabili, distrugând tot ce le iese în cale. *Practic* sunt încarnări ale distrugerii.

— Şi? zise Sah.

— Şi aia de colo, spuse Moash arătând către Pustiitoarea care zbura, a fost mulţumită că a descoperit livezile astea. N-au ars decât câteva aşezări. Par să vrea să tină Revolarul în stare de funcţionare. Clătină din cap. Ar trebui să fie o apocalipsă, dar nu te ţii de *agricultură* în timpul apocalipsei.

Parshul mârâi din nou. Nu părea să ştie mai multe decât Moash, dar de ce să fi ştiut? Crescuse într-o comunitate rurală din Alethkar. Tot ce cunoştea despre istorie şi religie trebuie să fi ajuns până la el filtrat prin perspectiva oamenilor.

— N-ar trebui să vorbeşti cu atâta nepăsare despre Contopiţi, umanule, zise Sah, ridicându-se în picioare. Sunt periculoşi.

— Nu ştiu ce să zic, spuse Moash, în timp ce alţi doi îi treceau pe deasupra capului. Cea pe care-am omorât-o a fost uşor de doborât, deşi nu cred că se aştepta să fiu în stare să ripostez.

Îi dădu burduful cu apă supraveghetoare! care se apropiase de ei şi-l privi pe Sah, rămas cu gura căscată.

„Probabil n-ar fi trebuit să spun că am omorât una din zeităţile lor”, îşi zise Moash, reluându-şi locul în şir: cel din urmă, cel mai aproape de sanie, ca să aibă toată ziua dinaintea ochilor o spinare asudată de parsh.

Porniră iarăşi şi se pregăti pentru o nouă zi de trudă nesfârşită. Livezile astea însemnau că nu mai era prea mult

de mers până la Kholinar, poate o zi şi ceva în pas lejer. Se aştepta ca Pustiitorii să-i forţeze, ca să ajungă în capitală înainte de căderea nopţii.

Fu însă surprins când armata se abătu de la drumul drept. Şerpuiră printre dealuri până ajunseră într-o aşezare, una din multele suburbii ale Kholinarului. Nu-şi amintea cum se numea. Taverna fusese plăcută şi primitoare cu membrii caravanelor.

Cu certitudine prin Alethkar mai înaintau şi alte armate de Pustiitori, pentru că se vedea că ocupaseră această aşezare cu ceva vreme în urmă, poate zile sau chiar săptămâni. Parshii patrulau prin ea şi puţinii oameni pe care-i văzu munceau deja la câmp.

Odată ce armata ajunse la destinaţie, Pustiitorii îl surprinseră încă o dată alegând câţiva oameni care trăseseră la căruţe şi eliberându-i. Erau cei slabi, cărora drumul nu le priise. Supraveghetorii îi expediară către Kholinar, care se afla în continuare prea departe ca să fie văzut.

„Încearcă să împovăreze cetatea cu refugiaţi”, îşi zise Moash. „Unii care nu mai sunt în stare să muncească sau să lupte.”

Grosul armatei se instală în adăposturile spaţioase de furtună ale acestei suburbii. Nu aveau să atace oraşul pe loc. Pustiitorii intenţionau să-şi lase armatele să se odihnească, să se pregătească şi să înceapă un asediu.

În tinereţea sa, se întrebase de ce suburbiile se aflau la cel puţin o zi de mers de Kholinar. De fapt, de aici şi până la zidul cetăţii nu se afla nimic, cu excepţia unor întinderi pustii: până şi dealurile din regiune fuseseră secate de minereuri cu secole în urmă. Acum îi era limpede motivul. Dacă voiai să asediezi Kholinarul, acesta era cel mai apropiat loc unde-ţi puteai instala armata. Nu puteai să-ţi aşezi tabăra lângă oraş. Cea dintâi furtună te-ar fi luat pe sus.

În aşezare, săniile cu provizii fură despărţite: unele trimise pe o stradă – care lui i se păru sinistru de pustie –, în timp ce a lui o apucă pe alta. Chiar trecură pe lângă taverna lui preferată, Turnul prăbuşit. Văzu glifa cu numele gravată în piatra zidului opus direcţiei furtunii.

În cele din urmă, echipajului său i se ordonă să se oprească şi el lepădă funia, întinzându-şi braţele şi oftând uşurat. Fuseseră trimişi pe un teren spaţios din apropierea unor magazii, unde parshii tăiau lemne.

„O fabrică de cherestea?” îşi zise şi se simţi stupid. După ce cărase lemnul ăla până aici, la ce se aşteptase?

Şi totuşi… o fabrică de cherestea. Ca acelea din taberele militare. Izbucni în râs.

— Nu fi atât de vesel, umanule! se răsti un supraveghetor. O să-ţi petreci următoarele săptămâni lucrând aici şi construind echipamente de asediu. Când o să-nceapă asaltul, *tu* o să fii în frunte, alergând cu o scară către faimoasele ziduri ale Kholinarului.

Moash râse şi mai tare. Hohotele îl cotropeau, îl zgâlţâiau. Nu se putea opri. Râse neajutorat până când, ameţit şi cu răsuflarea tăiată, se întinse pe spate pe solul dur şi stâncos, cu lacrimile şiroindu-i pe obraji.

Am făcut cercetări despre această femeie, spunea cea mai recentă scrisoare al lui Mraize către Shallan.

Ishnah ţi s-a înfăţişat ca fiind mai importantă decât este. A fost într-adevăr implicată în activităţi de spionaj pentru Casa Hamaradin, aşa cum ţi-a spus, dar a fost doar un ajutor al adevăraţilor spioni.

Am decis că este sigur s-o lăsăm să se apropie de tine, deşi nu trebuie să te încrezi prea mult în loialitatea ei. Dacă o elimini, te vom ajuta să-i acoperi dispariţia, la solicitarea ta. Nu avem însă nicio obiecţie să recurgi la serviciile ei.

Shallan oftă şi se lăsă pe spătarul scaunului din faţa sălii de audienţe a regelui Elhokar, unde aştepta. Scrisoarea apăruse pe neaşteptate în taşca ei

Şi ea care sperase că Ishnah i-ar fi putut furniza informaţii utile despre Duhurile însângerate! Mesajul clocotea de tonul posesiv. Aveau să „o lase” pe Ishnah să se apropie de ea? Furtuni, se purtau de parcă era deja proprietatea lor!

Clătină din cap, scotoci în taşcă şi scoase o punguţă cu sfere. Dacă ar fi cercetat-o cineva, ar fi părut banală, deoarece nimeni nu ar fi ştiut că ea o transformase folosind o simplă iluzie. Deşi părea violet, de fapt era albă.

Nu acest lucru în sine era interesant, ci felul cum o alimenta. Exersase şi mai înainte, lipind o iluzie de Model sau de un loc anume, dar, de fiecare dată, trebuise s-o alimenteze cu propria ei Lumină de Furtună. Pe aceasta însă o ataşase de o sferă din interiorul punguţei.

Trecuseră vreo patru ore şi Luminurzirea încă nu avea nevoie s-o alimenteze ea cu Lumină suplimentară. O folosise numai ca s-o creeze, apoi s-o fixeze de sferă. Treptat, marca de safir începuse să-şi piardă Lumina de Furtună, aşa cum un fabrial îşi goleşte inima-nestemată. Shallan chiar îşi lăsase punguţa în cameră şi ieşise, iar la întoarcere iluzia încă funcţiona.

Totul începuse ca un experiment care să-i permită să-l ajute pe Dalinar să-şi creeze hărţile lui iluzorii şi apoi să i le lase la dispoziţie, fără să fie silită să rămână şi ea la întruniri. Acum însă vedea alte posibile aplicaţii, dintre *cele mai felurite*.

Uşa se deschise şi ea lăsă punguţa să-i cadă înapoi în taşcă. Un maestru-slujitor escortă afară câţiva negustori care se aflaseră în prezenţa regelui, apoi se plecă dinaintea lui Shallan, făcându-i semn să intre. Ea pătrunse şovăitoare în sala de audienţe: o încăpere înţesată cu mobilă şi, pe podea, un covor verde cu albastru elegant. Diamante străluceau în lămpi. Elhokar poruncise să fie vopsiţi pereţii, ascunzând stratele.

Regele în persoană, în uniforma albastră a Kholinilor, desfăcea o hartă pe o masă largă de pe o latură a încăperii.

— Mai era cineva, Helt? îl întrebă el pe maestrul-slujitor. Credeam c-am terminat pe… Se răsuci şi se întrerupse. Luminoasă Shallan! Ai aşteptat afară? Puteai să intri la mine imediat.

— N-am vrut să deranjez, zise fata, apropiindu-se de el în timp ce maestrul-slujitor prepara o băutură.

Harta de pe masă înfăţişa Kholinarul, un oraş imens ce părea la fel de impresionant ca Vedenarul. Alături de el, hârtii puse teanc păreau a fi ultimele rapoarte de la distrestiile din cetate şi lângă ele stătea o ardentă bătrână, gata să i le citească regelui sau să ia notiţe la cererea lui.

— Cred că suntem aproape gata, zise regele, remarcând interesul ei. Întârzierea a fost greu de îndurat, dar necesară, sunt convins. Căpitanul Kaladin a vrut să se antreneze zburând cu alţi oameni înainte să transporte persoana mea regală. Respect asta.

— Mi-a cerut să zbor cu el pe deasupra furtunii până în Thaylen, ca să deschidem Poarta Jurământului de acolo, spuse Shallan. Se teme foarte tare să nu scape oamenii. Dar, dacă ar face asta cu mine, aş supravieţui căderii, căci am propria mea Lumină de Furtună.

— Excelent, zise Elhokar. Da, o soluţie superbă. Dar nu ai venit aici ca să discutăm despre asta. Ce doreşti de la mine?

— De fapt, am putea să vorbim între patru ochi, Maiestate?

El se încruntă, dar le ordonă oamenilor săi să iasă pe coridor. Când două gărzi din Podul Treisprezece şovăiră, regele fu ferm:

— Este un Cavaler Radiant, spuse el. Ce credeţi c-o să mi se întâmple?

Ieşiră încolonaţi, lăsându-i pe ei doi lângă masă. Shallan inspiră adânc.

Apoi îşi schimbă înfăţişarea.

Nu deveni Veil sau Radianta – nu unul din *secretele* ei –, ci se transformă într-o iluzie a lui Adolin. Surprinzător, dar

încă se mai simţea stânjenită s-o facă de faţă cu lume. Continua să le spună oamenilor că era din ordinul Altchemă- torilor, ca Jasnah, ca să nu se afle despre talentul ei de a deveni altcineva.

Elhokar tresări.

— A! exclamă el. A, da, aşa-i!

— Maiestate, spuse Shallan, schimbându-şi faţa şi trupul ca să semene cu o femeie de la curăţenie pe care o desenase mai devreme. Mă tem că misiunea voastră nu va fi aşa simplă precum credeţi.

Scrisorile din Kholinar – ultimele pe care le primiseră – erau pline de spaimă şi îngrijorare. Vorbeau despre răscoale, întuneric şi spreni care se întrupau şi răneau oameni.

Îşi schimbă chipul cu cel al unui soldat.

— Am pregătit o echipă de spioni, îi explică ea. Specializaţi în infiltrare şi culegere de informaţii. Am ţinut secretă această preocupare, din motive evidente. Vă ofer serviciile mele în această misiune.

— Nu sunt sigur că Dalinar o să accepte să-l las fără *doi* dintre Radianţii săi, zise Elhokar şovăitor.

— Nu realizez mare lucru stând aici, spuse Shallan, în continuare sub chipul soldatului. În plus, este misiunea lui sau a voastră?

— Este misiunea mea, zise regele, apoi şovăi. Dar hai să nu ne păcălim! Dacă el nu vrea să mergi…

— Nu sunt supusa lui, spuse Shallan. Nu sunt nici a voastră, deocamdată. Sunt propria mea stăpână. Aşa că spuneţi-mi, ce se întâmplă dacă ajungeţi în Kholinar şi descoperiţi că Poarta Jurământului a căzut în mâinile inamicului? O să-l lăsaţi pe podar să-şi croiască drum prin luptă? Sau ar putea exista o opţiune mai bună?

Îşi schimbă faţa în cea a unei parshe pe care o avusese printre desenele ei mai vechi.

Elhokar încuviinţă, dându-i ocol.

— O echipă de spioni, spui? Interesant!

Peste puţin timp, fata părăsi încăperea ducând – ascunsă în punguţa ei – o solicitare oficială a regelui către Dalinar, prin care Elhokar îi cerea ajutorul lui Shallan în misiunea sa. Kaladin spusese că se simţea confortabil să transporte şase persoane, în afara câtorva podari care puteau zbura singuri.

Asta însemna alte patru locuri, dacă-i scădeai pe Adolin şi Elhokar. Pusese cererea regelui în punga ascunsă, alături de scrisoarea lui Mraize.

„Trebuie pur şi simplu să plec din locul ăsta”, îşi zise Shallan. „Trebuie să fiu departe de ei şi de Jasnah, cel puţin până-mi dau seama ce anume vreau.”

O parte din ea ştia ce făcea de fapt. Acum că rostise Idealurile, era tot mai greu să ascundă lucruri în străfundul minţii ei şi să le ignore. În schimb, dădea bir cu fugiţii.

Dar chiar *putea* ajuta grupul care pleca în Kholinar. Şi chiar *i se părea* incitant gândul să ajungă în oraş şi să descopere secrete. Nu fugea *pur şi simplu.* Îl şi ajuta pe Adolin să-şi recucerească oraşul natal.

Model zumzăi pe fusta ei şi ea îi ţinu isonul.

CU OPTSPREZECE ANI ŞI JUMĂTATE ÎN URMĂ

Dalinar reveni în tabără atât de obosit, încât bănuia că numai energia Cristalarmurii îl mai ţinea în picioare. Fiecare răsuflare umedă din interiorul coifului înceţoşa metalul, care, ca întotdeauna, devenea într-o oarecare măsură transparent pentru cel dinăuntru odată ce închidea viziera.

Îi zdrobise pe herdazieni, trimiţându-i la ei în ţară să înceapă un război civil, asigurând frontiera nordică a Aleth-karului şi ocupând insula Akak. Apoi se deplasase spre sud, pentru a se ciocni cu vedenii la frontieră. Herdazul îi luase

mai mult decât se aşteptase. În total, fusese în campanie patru ani.

Patru ani glorioşi.

Prinţul se duse direct la cortul armurierilor săi, alegându-se pe drum cu un alai de servitori şi curieri. Le ignoră întrebările, aşa că ei se ţinură pe urma lui, ca nişte cremlingi care stau cu ochii pe prada doborâtă de o carapace-mare, aşteptând momentul potrivit ca să şterpelească o bucăţică.

Ajuns în cort, întinse braţele în lături şi-i lăsă pe armurieri să înceapă dezasamblarea. Coiful, apoi braţele, dând la iveală veşmântul căptuşit de dedesubt. Îndepărtat, coiful îi expuse pielea transpirată şi lipicioasă, pe care atingerea aerului părea mult prea rece. Platoşa era crăpată de-a lungul părţii stângi, iar armurierii zumzăiau discutând despre reparaţii. Ca şi cum ar fi avut altceva de făcut decât să-i dea Cristalarmurii Lumină de Furtună şi s-o lase să se regenereze.

În cele din urmă, nu mai rămaseră decât cizmele, din care păşi, menţinându-şi postura marţială doar printr-un efort de voinţă. Odată rămas fără sprijinul Cristalarmurii, istoviospreni începură să ţâşnească în jurul lui ca fuioare de praf. Se apropie de o stivă de perne şi se aşează, sprijinit pe ele. Oftă şi închise ochii.

— Luminăţie? zise unul dintre armurieri. Ăăă… aici punem…

— Acesta este acum cortul meu de audienţe, spuse Dalinar fără să deschidă ochii. Luati ce e absolut esenţial şi plecaţi!

Zăngănitul armurii se opri în timp ce lucrătorii cugetau la spusele lui. Ieşiră zoriţi, şuşotind. Nimeni nu-l mai de- ranjă vreme de cinci minute binecuvântate… după care auzi paşi apropiindu-se. Perdeaua cortului foşni, apoi, cu un scârţâit de piele, cineva îngenunche lângă el.

— Raportul final al bătăliei a sosit, Luminăţie.

Vocea lui Kadash. Sigur că trebuia să fie unul dintre ofiţerii lui, lua-i-ar furtuna! Dalinar îi dresase mult prea bine.

— Vorbeşte! spuse prinţul, deschizând ochii.

Cu vreo doi-trei ani mai mare decât Dalinar, bărbatul ajunsese la vârsta mijlocie. Avea o cicatrice şerpuită pe cap şi de-a curmezişul feţei, ca urmare a unei lovituri de lance.

— I-am pus pe fugă, Luminăţie, zise Kadash. Arcaşii noştri şi infanteria uşoară i-au urmărit şi i-au hărţuit. După socoteala noastră, am ucis vreo două mii, adică aproape jumătate. Puteam să fi ucis mai multi dacă i-am fi încolţit în sud.

— Să nu încolţeşti niciodată un duşman, zise Dalinar. Vrei să se poată retrage, altfel o să-ţi provoace pierderi mult mai mari. Să-i punem pe fugă este mai bine decât să-i exterminăm. Noi câţi oameni am pierdut?

— Abia vreo două sute.

Prinţul încuviinţă. O lovitură devastatoare, administrată cu pierderi minime.

— Domnule, zise Kadash, cred că pe bandiţii ăştia i-am terminat.

— Mai avem multi de scos din ascunzători. O să mai dureze ani.

— Asta dacă vedenii nu trimit o întreagă armată care să ne atace în forţă.

— N-o s-o facă, zise Dalinar, masându-şi fruntea. Regele lor este prea viclean. Nu vrea un război la scară mare. Voia numai să vadă dacă vreunul din teritoriile disputate nu a devenit deodată nedisputat.

— Da, Luminăţie.

— Îţi mulţumesc pentru raport! Acum ieşi de-aici şi pune-mi străji în faţa cortului ca să pot să mă odihnesc! Nu lăsa pe nimeni înăuntru, nici măcar pe Veghetoarea Nopţii în persoană!

— Da, să trăiţi! Kadash traversă cortul către ieşire. Ăăă, domnule, aţi fost incredibil acolo. Ca un uragan.

Dalinar se mulţumi să închidă ochii şi să se lase pe spate, pe deplin decis să adoarmă îmbrăcat.

Din păcate, somnul refuza să vină. Raportul îi făcuse mintea să calculeze consecinţele.

Armata sa avea un singur Animmod pentru situaţii urgente, ceea ce o făcea dependentă de convoaiele cu provizii. Ţinuturile de la graniţă erau deluroase şi vaste, iar generalii vedeni erau mai buni decât cei herdazieni. În asemenea circumstanţe, avea să-i fie greu să învingă inamici mobili, lucru demonstrat de această primă bătălie. Avea să fie nevoie de planificare, de manevre şi de nesfârşite lupte de hărţuială, ca să izoleze diversele grupuri de vedeni şi să le atragă într-o luptă propriu-zisă.

Tânjea după acele zile de la început, când luptele fuseseră mai haotice, mai puţin coordonate. Ei bine, nu mai era un tinerel şi, după cum descoperise în Herdaz, nu-l mai avea pe Gavilar care să se ocupe de aspectele dificile ale războiului. Dalinar avea o tabără de aprovizionat, oameni de hrănit şi probleme logistice de soluţionat. Era aproape la fel de rău ca şi cum ar fi fost în oraş şi le-ar fi ascultat pe condeiere discutând despre evacuarea apelor reziduale.

Cu o diferenţă: aici avea o recompensă. La finalul tuturor planurilor, strategiilor şi discuţiilor cu generalii îl aştepta Fiorul.

De fapt, descoperi cu surprindere că încă îl mai simţea, în ciuda epuizării. Adânc în el, precum căldura unei pietre care a fost de curând în foc. Era *bucuros* că luptele se prelungiseră atâţia ani. Era *bucuros* că herdazienii încercaseră să cucerească acest teritoriu şi că acum vedenii voiau să-l pună la încercare. Era *bucuros* că restul înalţilor prinţi nu voiau să trimită ajutoare, aşteptând să vadă ce putea face de unul singur.

Dar mai ales era bucuros că – în ciuda bătăliei importante din această zi – conflictul nu se încheiase. Furtuni, cât mai iubea senzaţia asta! Azi încercaseră să-l doboare cu sutele, dar el îi lăsase în urmă învinşi, cu ochii arşi.

În faţa cortului, oameni care cereau să le acorde atenţie erau întorşi din drum unul câte unul. Încercă să nu se simtă mulţumit de fiecare dată. Avea să le răspundă la întrebări cândva. Dar… nu chiar acum.

În cele din urmă, gândurile îi oferiră un răgaz şi începu să moţăie. Până când un glas neaşteptat îl smulse din toropeală, făcându-l să se ridice în capul oaselor.

Era Evi.

Sări în picioare. Redeşteptat din propriul său somn, Fiorul îi goni din nou prin vine. Dalinar dădu brutal în lături perdeaua cortului şi se uită uluit la femeia blondă care stătea afară, îmbrăcată în havah vorin de sub care se iţeau însă cizme solide.

— A! Bărbate! zise Evi. Îl măsură de sus până jos şi se întunecă la faţă, strângând din buze. Nimeni nu a considerat că-i cazul să ordone să i se pregătească o baie? Unde sunt lacheii care să-l ajute să se dezbrace, aşa cum se cuvine?

— Ce cauţi aici? întrebă Dalinar.

Nu avusese de gând să ţipe, dar era atât de obosit şi de şocat… La auzul izbucnirii sale, Evi se trase îndărăt, făcând ochii mari.

El se simţi ruşinat. Dar de ce să se simtă aşa? Aici era tabăra lui, aici el era Ghimpele Negru. Aici era locul unde viaţa lui casnică nu avea ce căuta! Venind încoace, ea îi invadase acest domeniu.

— Eu… spuse Evi. Eu… în tabără sunt alte femei. Alte soţii. Este firesc ca femeile să meargă la război…

— Femeile alethi, pregătite pentru asta încă din copilărie şi deprinse cu ceea ce presupune războiul, se răsti Dalinar. Evi, am discutat despre asta. Am…

Se opri şi se uită către străjerii care se foiau stânjeniţi.

— Intră, Evi! zise el. Hai să discutăm între patru ochi.

— Bine. Şi copiii?

— *Ai adus copiii pe front?*

Dar-ar furtunile, nici măcar nu avusese bunul-simţ să-i lase în oraşul pe care armata îl folosea pe post de cartier general pe termen lung?

— Am…

— Înăuntru! zise Dalinar, indicându-i interiorul cortului.

Evi se făcu mică şi se grăbi să i se supună, crispându-se când trecu pe lângă el. De ce venise? Nu fusese el de curând în Kholinar, să-i viziteze? Asta fusese… de curând, era sigur…

Sau poate nu chiar de curând. De fapt, chiar primise de la ea câteva scrisori pe care i le citise soţia lui Teleb şi alte câteva care aşteptau să fie citite. Lăsă să cadă perdelele cortului şi se răsuci către soţia lui, decis să nu lase iritarea să preia controlul.

— Navani mi-a zis că ar trebui să vin, spuse Evi. A zis că-i o ruşine c-ai lăsat să treacă atât timp între vizite. Dalinar, a trecut un an de când Adolin nu te-a mai văzut. Şi micul Renarin nu şi-a *întâlnit* tatăl niciodată.

— Renarin? zise prinţul, încercând să descifreze numele. Nu-l reţinuse. Rekher… ba nu, Re…

— Re, zise Evi. Din limba mea maternă. Nar, după tatăl său. „În”, adică născut întru.

Părinte al Furtunii, asta însemna să-ţi baţi joc de-o limbă! Dalinar bâjbâi, încercând să înţeleagă. Nar însemna „înspre”.

— Ce-nseamnă Re în limba ta? întrebă el scărpinându-şi obrazul.

— Nu înseamnă nimic, zise Evi. E doar un nume. Înseamnă numele fiului nostru sau el.

Dalinar gemu încet. Deci numele copilului era: „Asemeni celui ce s-a născut înspre sine.” Încântător!

— N-ai răspuns când ţi-am cerut să propui un nume prin distrestie, îi atrase atenţia femeia.

Cum îngăduiseră Navani şi lalai batjocura asta de nume? Furtuni… la cum le ştia el pe-astea două, probabil că o şi încurajaseră. Mereu încercau s-o determine pe Evi să se

impună mai mult. Dădu să-şi toarne o băutură, apoi îşi aminti că nu se afla în cortul lui. Aici nu era nimic de băut, cu excepţia uleiului pentru uns armura.

— Nu trebuia să vii, zise Dalinar. E periculos aici.

— Mi-aş dori să fiu o nevastă alethi mai bună. Mi-aş dori să *vrei* să fiu aici, cu tine.

El se crispă.

— Ei bine, tot n-ar fi trebuit să aduci copiii. Se lăsă să cadă pe perne. Ei sunt moştenitorii principatului, dacă planul lui Gavilar cu privire la Domeniile Coroanei şi la propriul lui tron vor da roade. Trebuie să rămână în siguranţă, în Kholinar.

— M-am gândit că ai vrea să-i vezi, zise Evi, apropiindu-se de el.

În ciuda cuvintelor lui aspre, îi descheie nasturii de sus ai pieptarului cât să-şi strecoare mâinile dedesubt şi începu să-i maseze umerii.

Era minunat. Mânia i se topi. Ar fi fost *bine* să aibă cu el o soţie care să îndeplinească rolul de condeieră, aşa cum se cuvenea. Îşi dorea numai să nu se simtă atât de vinovat văzând-o. Nu era bărbatul pe care şi-l dorea ea.

— Am auzit că azi ai avut parte de o mare victorie, rosti încet femeia. Îl slujeşti cu cinste pe rege.

— Nu ţi-ar fi plăcut, Evi. Am ucis sute de oameni. Dacă rămâi aici, va trebui să asculţi rapoartele de după bătălie. Socoteala numărului de morţi, multi ucişi de mâna mea.

Ea tăcu o vreme.

— N-ai putea să… le dai voie să ţi se predea?

— Vedenii n-au venit aici ca să se predea. Au venit ca să ne pună la încercare pe câmpul de luptă.

— Şi oamenii de rând? Lor li se pare un motiv bun să moară?

— Ce? Ai vrea să mă opresc şi să-i cer fiecăruia în parte să se predea în timp ce mă pregătesc să-l dobor?

— Ar fi…

— Nu, Evi. N-ar fi posibil.

— A!

El se ridică în picioare, cuprins de o neliniște subită.

— Hai să-i vedem pe băieți!

Să iasă din cort și să traverseze tabăra se dovedi un chin. Își simțea picioarele de parcă ar fi fost încastrate în blocuri de crem. Nu îndrăznea să meargă cocârjat – încerca mereu să le înfățișeze membrilor armatei sale o imagine puternică dar nu avea ce face în privința veșmântului căptușit, care era mototolit și pătat de sudoare.

Aici pământul era bogat în vegetație comparativ cu Kholinarul. Iarba deasă era întreruptă de pâlcuri de copaci zdraveni, iar plante cățărătoare încâlcite îmbrăcau pantele dinspre apus. Mai departe, în Jah Keved, erau locuri unde nu puteai face un pas fără să simți lujeri zvârcolindu-se sub tălpi.

Băieții erau lângă furgoanele lui Evi. Micul Adolin teroriza un chull: se cocoțase pe carapacea lui și flutura încolo și încoace o sabie de lemn, grozăvindu-se în fața câtorva străjeri care îi complimentau îndatoritori mișcările. Își alcătuise cumva și o armură din sfori și bucăți de cochilii de muguri-de-stâncă.

„Furtuni, ce mare s-a făcut!” își zise Dalinar. Când îl văzuse ultima oară, Adolin încă arăta ca un bebeluș și se poticnea în cuvinte. După mai puțin de un an, vorbea clar – și teatral – descriindu-și dușmanii căzuți. Se pare că erau niște chulli zburători, malefici.

La vederea prințului, se opri și privi spre Evi. Ea încuviință și copilul coborî de pe spinarea chullului. În trei momente diferite, Dalinar fu convins că avea să cadă. Dar ajunse jos teafăr și se apropie de el.

Și-i adresă un salut ostășesc. Femeia radia.

— M-a întrebat cum ar fi cel mai bine să-ți vorbească, șopti ea. I-am spus că ești general, comandantul tuturor soldaților. A ajuns la ideea asta de unul singur.

Dalinar se lăsă pe vine. Adolin se retrase imediat, căutând fusta mamei sale.

— Te temi de mine? întrebă prinţul. Este o idee înţeleaptă. Sunt un om periculos.

— Taţi? zise băieţelul, tinându-se de fustă de i se albiseră încheieturile degetelor… dar fără să se ascundă.

— Da. Nu-ţi mai aduci aminte de mine?

Şovăitor, băiatul cu părul înspicat încuviinţă.

— Ba-mi aduc aminte. Vorbim despre tine în fiecare seară când ardem rugăciuni. Ca să fii apărat. Când te lupţi cu oameni răi.

— Aş prefera să fiu apărat şi când mă lupt cu cei buni, spuse Dalinar. Dar o să iau ce mi se oferă.

Se ridică simţindu-se… cum? Ruşinat că nu-l văzuse pe copil atât de des pe cât ar fi trebuit? Mândru de felul în care creştea băieţelul? Fiorul încă vibra în adâncul lui. Cum de nu se stinsese după luptă?

— Adolin, unde e fratele tău? întrebă bărbatul.

Copilul arătă o dădacă ce ţinea un copilaş în braţe. Dalinar se aşteptase la un bebeluş, dar micuţul aproape că putea merge, fapt evident când doica îl lăsă jos, privindu-l cu afecţiune cum face câţiva paşi nesiguri, apoi se aşază şi încearcă să prindă firele de iarbă ce se retrăgeau.

Copilul nu scotea niciun sunet. Privea cu un aer solemn, încercând să apuce fir după fir. Dalinar aşteptă să simtă încântarea pe care o încercase mai înainte, când îl văzuse pe fiul mai mare pentru prima oară… dar, furtuni, era atât de *obositi*

— Pot să-ţi văd sabia? întrebă Adolin.

Prinţul nu-şi dorea decât să doarmă, însă îşi chemă Sabia şi o înfipse în sol, cu tăişul în partea opusă copilului. Băiatul făcu ochii mari.

— Mama spune că încă nu poate să-mi dea Armura mea.

— Îi trebuie lui Teleb. O s-o ai când o să creşti mare.

— Bine! O să am nevoie de ea ca să câştig o Sabie.

În apropiere, Evi ţâţâi dezaprobator, clătinând din cap. Dalinar zâmbi şi îngenunche alături de Sabia sa, punându-şi o mână pe umărul băieţelului.

— O să-ţi câştig una în luptă, fiule.

— Nu, zise Adolin sumeţindu-şi bărbia. Vreau să mi-o câştig pe-a mea. Cum ai făcut tu.

— Un ţel demn de laudă. Dar un soldat trebuie să fie dispus să accepte ajutorul altora. Nu trebuie să te ţii cu nasul pe sus. Cu mândria nu se câştigă bătălii.

Băiatul îl privi pieziş, încruntându-se.

— Nasul tău nu e sus?

Îşi atinse propriul nas cu degetele. Bărbatul zâmbi, apoi se ridică şi o eliberă pe Aducătoarea Jurământului. Cei din urmă tăciuni ai Fiorului se stingeau.

— A fost o zi lungă, îi zise lui Evi. Trebuie să mă odihnesc. O să discutăm mai târziu care va fi rolul tău aici.

Femeia îl conduse într-un pat din propriile ei furgoane de furtună. Şi atunci, în sfârşit, Dalinar putu să adoarmă.

eu prieten,

pe care le-am descoperit infiltrându-mă în Ghilda Caligrafilor

Cel mai întunecat secret al breslei este că fonemele dintr-o glifă pot fi uneori descifrate. (Îmi pare rău că-ți spulber teoriile despre ritualuri străvechi!) Dar glifele nu se

mare/ „kecheh"

furtună/ „zeras"

Mare Furtună/ „kezeras"

Javani tebel tsameth

katef tebel kadukek

mehlak tebel mevish

foneme

A	I	M	SH
B	F	N	T
V	P	O	TH
CH	G	U	Y
K	H	R	J
D		S	Z
E			

Prietene,

Scrisoarea ta este uimitoare, revelatorie chiar.

Străvechea dinastie Siln din Jah Keved fusese fondată după moartea regelui Nankhet. Nicio relatare contemporană nu supravieţuise. Cele mai bune de care dispuneau erau datate cu două secole mai târziu. Autoarea textului, Natata Ved, poreclită adesea Ochi-Uleioşi de contemporanii ei, insista că metodele ei erau riguroase, deşi, după standardele moderne, studiul istoriei era pe atunci abia în perioada copilăriei sale.

Jasnah fusese interesată mult timp de moartea lui Nankhet, pentru că acesta nu domnise decât trei luni. Urcase pe tron după ce regele de dinainte, fratele său, Nanhar, se îmbolnăvise şi murise în timpul unei campanii în ceea ce avea să devină Triaxul zilelor moderne.

În mod remarcabil, pe durata scurtei sale domnii, Nankhet supravieţuise la *şase* tentative de asasinat. Prima fusese pusă la cale de sora lui, care voise să-şi vadă soţul pe tron. Supravieţuind otrăvirii, Nankhet îi condamnase pe amândoi la moarte. Peste puţin timp, fiul celor doi încercase să-l asasineze în patul său. Regele, care, se pare, avea somnul uşor, îşi ucisese nepotul chiar cu sabia acestuia.

Următorul care încercase fusese vărul lui Nankhet – al cărui atac îl costase pe rege un ochi – şi fusese urmat de un alt frate, de un unchi şi, în cele din urmă, de propriul său fiu. La capătul a trei luni exasperante, conform lui Ochi-Uleioşi, *măreţul, dar obositul Nankhet a cerut o evidenţă a tuturor membrilor Casei sale, l-a adunat laolaltă la un ospăţ, promiţându-le delicii din îndepărtata Aimia. În schimb, când s-au strâns toţi, regele a pus să fie executaţi pe rând. Cadavrele lor au fost arse pe un rug imens, pe care s-a gătit carnea pentru ospăţul său, unde a mâncat de unul singur la o masă aşternută pentru două sute de persoane.*

Natata Ochi-Uleioşi era cunoscută ca având o înclinaţie către teatral. Părea aproape încântată când relata că regele murise înecându-se cu mâncare chiar la acel ospăţ, singur, fără nimeni care să-l ajute.

Poveşti asemănătoare se repetau în lunga istorie a ţinuturilor voriniste. Regii mureau şi fraţii sau fiii ocupau tronul. Chiar şi un pretendent fără o descendenţă clară putea susţine că se înrudea cu ei, cu ajutorul unor justificări genealogice obscure şi creative.

Pe Jasnah aceste relatări o fascinau şi totodată o îngrijorau. Îi trecură în mod neobişnuit prin minte în timp ce cobora în subsolul Urithirului. Ceva din ceea ce citise noaptea trecută făcuse ca această poveste anume să nu-i mai dea pace.

În curând, ajunse în fosta bibliotecă de sub Urithiru. Ambele camere – de o parte şi de alta a coridorului ce ducea către coloana de cristal – erau acum pline cu erudite aşezate la mese transportate acolo de grupe de soldaţi. Dalinar trimisese expediţii în tunelul utilizat de Nefăcută ca să fugă. Cercetaşii raportaseră existenţa unei reţele vaste de caverne.

Urmând un curs de apă, călătoriseră zile întregi şi, în cele din urmă, ajunseseră la o ieşire ce dădea pe dealurile submontane din Tu Fallia. Era bine de ştiut că, dintr-odată,

exista încă o cale de scăpare din Urithiru şi un alt mijloc de a se aproviziona decât cu ajutorul Porţilor Jurământului.

Menţineau gărzi în tunelurile superioare şi pe moment subsolul părea destul de sigur. Ca urmare, Navani transformase zona într-un institut cărturăresc însărcinat să rezolve problemele lui Dalinar şi să-i ofere un avantaj în materie de informaţii, tehnologie şi cercetare pură. Concentra- respreni – o raritate în Alethkar, dar foarte comuni aici – unduiau ca valurile în aer, pe deasupra capetelor, iar printre ei ţâşneau logicospreni ca norişori de furtună.

Jasnah nu putu să nu zâmbească. Vreme de mai bine de un deceniu, visase să reunească cele mai bune minţi ale regatului într-un efort coordonat. Fusese ignorată: nimeni nu voia să discute decât despre faptul că ea nu credea în zeul lor. Ei bine, acum se concentrau. Se dovedise că sfârşitul lumii trebuia să *vină* cu adevărat pentru ca lumea să-l ia în serios.

Renarin era acolo, stând într-un colţ şi urmărindu-le la lucru. Li se alătura în mod regulat eruditelor, dar mai purta uniforma cu emblema Podului Patru.

„Nu-ţi poţi petrece o eternitate oscilând între două lumi, vere”, îşi zise ea. „În cele din urmă, va trebui să decizi unde-ţi e locul.” Viaţa era mult mai grea, dar cu posibilităţi mai mari de împlinire, atunci când aveai curajul să alegi.

Povestea regelui veden Nankhet o învăţase pe Jasnah o lecţie tulburătoare: adesea, cea mai mare ameninţare la adresa unei familii venea din partea propriilor săi membri. De ce atât de multe linii dinastice vechi erau pline de omoruri, lăcomie şi lupte interne? Şi ce anume era diferit la puţinele excepţii?

Devenise pricepută în a-şi proteja familia împotriva pericolelor externe, îndepărtându-i prudentă pe potenţialii uzurpatori. Dar ce putea face ca s-o protejeze la interior? în lipsa ei, monarhia deja se clătina. Fratele şi unchiul ei –

care, ştia bine, se iubeau nespus – îşi măcinau voinţele ca două rotiţe nepereche.

Nw avea să-şi lase familia să se autodistrugă. Dacă voiau ca Alethkarul să supravieţuiască Devastării, aveau nevoie de o conducere devotată. De un tron stabil.

Intră în bibliotecă şi se apropie de masa ei de scris. Era poziţionată astfel încât să poată supraveghea pe toată lumea şi să stea cu spatele la perete.

Îşi scoase lucrurile din taşcă şi instală două distrestii. Una clipea deja, aşa că-i răsuci rubinul, ca semn că era gata. Drept răspuns, primi un mesaj: „Vom începe în cinci minute.”

Îşi petrecu timpul studiind diversele grupuri din încăpere, citind pe buzele celor pe care le putea vedea şi luând absentă notiţe în scrierea prescurtată. Trecu de la o conversaţie la alta, surprinzând câte puţin din fiecare şi notându-şi numele vorbitoarelor.

— …testele confirmă că aici avem ceva diferit. Temperaturile sunt sensibil mai scăzute pe piscurile învecinate de înălţimi similare…

— …trebuie să presupunem că Luminlordul Kholin nu va reveni în sânul credinţei. Ce vom face atunci?

— …nu ştiu. Poate, dacă găsim o metodă să unim fabrialele, am putea imita acest efect…

— …băiatul ar fi o achiziţie însemnată pentru noi. Este interesat de numerologie şi m-a întrebat dacă putem într-adevăr să prezicem viitorul cu ajutorul ei. O să-i vorbesc din nou…

Ultima remarcă era din grupul furtunoveghetorilor. Jasnah strânse din buze.

— Fildeş? şopti ea.

— O să-i supraveghez.

O părăsi, micşorându-se până la dimensiunile unui fir de praf. Jasnah îşi notă în minte să discute cu Renarin. Nu voia să-l vadă pierzându-şi vremea cu o adunătură de ne- toţi

care credeau că pot să prevadă viitorul pe baza fuioare- lor de fum ale unei lumânări stinse.

În cele din urmă, distrestia ei se animă.

„Luminoase, am luat legătura cu Jochi din Thaylenah şi cu Ethid din Azir, în numele tău. Iată codurile lor! Următoarele intervenţii le aparţin strict lor.”

„Excelent”, răspunse ea, autentificând cele două coduri. Pierderea distrestiilor ei odată cu scufundarea *Plăcerii Vântului* fusese un pas enorm înapoi. Nu-şi mai putea contacta direct colegii sau informatorii importanţi. Din fericire, Tashikkul era pregătit exact pentru genul ăsta de situaţii. Puteai întotdeauna să cumperi noi distrestii conectate la faimoasele centre de informaţii ale principatului.

Practic puteai lua legătura cu oricine, atât timp cât te încredeai într-o intermediară. Jasnah avea una pe care o interogase personal – şi căreia îi plătea bani frumoşi – ca să-şi asigure confidenţialitatea. Ulterior, intermediara avea să ardă copiile conversaţiilor ei. Sistemul era pe cât de sigur îl putea face, ţinând cont de împrejurări.

Intermediarei aveau să i se alăture încă două din Tashikk. Împreună, cele trei aveau să fie înconjurate de şase planşete cu distrestii, câte una pentru a primi comentariile de la stăpânii lor şi câte una pentru a retransmite conversaţia în timp real, inclusiv comentariile celorlalţi doi. În acest fel, fiecare participant la discuţie putea să vadă un şir constant de replici fără să trebuiască să se oprească şi să aştepte înainte să răspundă.

Navani discuta despre găsirea unor metode de a perfecţiona procesul: despre distrestii care să poată fi ajustate în aşa fel încât să comunice cu mai multe persoane. Aceasta era însă o ramură a erudiţiei pe care Jasnah nu avea timp s-o aprofundeze.

Planşeta ei receptoare începu să se umple cu remarcile colegilor ei.

„Jasnah, trăieşti!” scrise Jochi. „Te-ai întors din morţi. Remarcabil!”

„Nu-mi vine să cred c-ai putut să-ţi închipui c-a murit, replică Ethid. Jasnah Kholin? Dispărută pe mare? Sunt mai multe şanse să afli c-a murit Părintele Furtunii!”

„Încrederea ta este reconfortantă, Ethid”, scrise ea pe planşeta pentru transmisii. O clipă mai târziu, condeiera ei copie cuvintele în conversaţia comună prin distrestie.

„Eşti în Urithiru?” scrise Jochi. „Când pot să te vizitez?”

„De îndată ce eşti dispus să laşi lumea să afle că nu eşti femeie”, răspunse Jasnah. Jochi – cunoscută întregii lumi drept o femeie dinamică şi cu o filosofie distinctă – era pseudonimul unui bărbat burtos trecut de şaizeci de ani, care conducea o patiserie din Thaylen.

„O, sunt convins că minunatul tău oraş are nevoie de prăjituri”, replică patiserul în glumă.

„Putem să discutăm mai târziu despre ţăcăneala ta, te rog?” scrise Ethid. „Am veşti. Femeia era un vlăstar – un soi de ordin religios de condeiere – din palatul regal din Azir.”

„Atunci nu mai pierde vremea!” scrise Jochi. „Îmi plac veştile. Se potrivesc de minune cu o gogoaşă umplută… nu, cu o brioşă pufoasă.”

„Veşti?” scrise Jasnah zâmbind. Cei doi studiaseră împreună cu ea cu acelaşi profesor. Erau unele dintre cele mai ascuţite minţi de veristitalieni, indiferent ce impresie lăsa patiserul.

„Am luat urma unui ins despre care suntem tot mai siguri că este Heraldul Nakku, Judecătorul”, scrise Ethid. „Nalan, cum îi ziceţi voi.”

„O, ne spunem poveşti de adormit copiii?” întrebă Jochi. „Heralzi? Serios, Ethid?”

„În caz că n-ai observat, Pustiitorii s-au întors”, replică ea. „Poveştile pe care nu le-am luat în seamă merită acum să fie reexaminate.”

„Sunt de acord”, scrise Jasnah. „Dar ce te face să crezi că l-ai găsit pe unul dintre Heralzi?”

„Este o combinaţie de mai mulţi factori”, veni răspunsul. „Omul ne-a atacat palatul. A încercat să omoare nişte hoţi – noul nostru Prim este unul dintre ei, dar tine informaţia asta pentru tine. Facem ce putem ca să jucăm cartea originii lui umile, în timp ce ignorăm faptul că a încercat să ne jefuiască.”

„Heralzii sunt vii şi încearcă să omoare oameni”, scrise Jochi. „Şi eu care credeam că faptul că l-am văzut pe Axies Colecţionarul va fi o veste interesantă.”

„Mai este ceva”, scrise Ethid. „Avem o Radiantă aici. O Muchiedansatoare. Sau… am avut una.”

„Aţi avut una?” scrise Jochi. „Da’ ce, aţi uitat unde aţi pus-o?”

„A fugit. Este doar o copilă. Reshi, crescută pe străzi.”

„Cred că-i posibil s-o fi cunoscut”, scrise Jasnah. „Unchiul meu a întâlnit o persoană interesantă în timpul uneia din viziunile lui. Mă mir că ai lăsat-o să-ţi scape.”

„Ai încercat vreodată să ţii locului un Muchiedansator?” replică Ethid. „I-a luat urma Heraldului până în Tashikk, dar Primul spune că acum s-a întors… şi că mă evită. În orice caz, ceva este în neregulă cu insul ăsta despre care eu cred că e Nalan. Nu cred că Heralzii ne vor fi o resursă.”

„O să-ţi fac rost de portretele Heralzilor”, zise Jasnah. „Am desene ale adevăratelor lor chipuri, provenite dintr-o sursă neaşteptată. Ai dreptate în ceea ce-i priveşte. Nu ne vor fi de ajutor. Sunt înfrânţi. Ai citit relatările viziunilor unchiului meu?”

„Am copii pe undeva”, scrise vlăstarul. „Sunt reale? Sursele mele au căzut de acord că nu este chiar… teafăr la minte.”

„Este cum nu se poate mai teafăr, te asigur. Viziunile sunt legate de ordinul lui de Radianţi. O să ţi le trimit pe cele mai recente. Au relevanţă pe subiectul Heralzilor.”

„Furtuni”, scrise Ethid. „Ghimpele Negru e de fapt un Radiant? Ani de secetă şi acum răsar peste tot ca mugu- rii-de-stâncă!”

Femeia nu avea o părere prea bună despre cei care îşi bazau reputaţia pe cuceriri militare, deşi făcuse din studiul unora ca ei piatra de temelie a cercetărilor sale.

Conversaţia mai continuă o vreme. Jochi, devenind neobişnuit de solemn, le povesti despre situaţia gravă din Thaylenah. Fusese lovită amarnic de sosirile repetate ale Furtunii Eterne. Părţi mari din ţinut zăceau în ruine.

Jasnah era mai interesată de parshii thayleni care furaseră corăbiile ce supravieţuiseră furtunii. Exodul lor, combinat cu interacţiunile lui Kaladin Cel Binecuvântat de Furtună cu parshii din Alethkar, picta un nou tablou a cine şi ce erau Pustiitorii.

Conversaţia trecu la alt subiect, după ce Ethid transcrise o relatare interesantă despre Devastări descoperită într-o carte veche. Apoi vorbiră despre traducerile cântu- lui-din-zori, mai ales despre cele ale unor ardenţi din Jah Keved care o luaseră înaintea eruditelor din Kharbranth.

Jasnah aruncă o privire prin bibliotecă, în căutarea mamei sale, care stătea lângă Shallan, discutând despre pregătirile de nuntă. Renarin încă se aţinea în partea opusă a camerei, murmurând pentru sine. Sau poate vorbea cu sprenul lui? îi citi neatentă buzele.

— …vine de aici, spunea el. Ceva din camera asta…

Erudita miji ochii.

„Ethid”, scrise ea, „nu voiai tu să încerci să faci desene ale sprenilor legaţi de fiecare ordin al Radianţilor?”

„De fapt, am ajuns destul de departe”, veni răspunsul. „L-am văzut cu ochii mei pe sprenul Muchiedansatoarei după ce i-am cerut să arunc o privire.”

„Dar pe ai Adevărvăzătorilor?”

„O! Am găsit eu o referire la ei”, scrise Jochi. „Se spune că sprenul arată ca o lumină care cade pe o suprafaţă după ce se reflectă în ceva cristalin.”

Jasnah cugetă câteva clipe, apoi se scuză un moment. Patiserul spuse că oricum şi el trebuia să ajungă la toaletă.

Erudita se ridică de pe scaun şi traversă încăperea, trecând pe lângă Navani şi Shallan.

— Nu vreau să te zoresc, draga mea, spunea mama ei. Dar în vremuri nesigure ca acestea, sunt convinsă că îţi doreşti stabilitate.

Erudita se opri, punându-şi uşor mâna liberă pe umărul lui Shallan. Tânăra femeie deveni atentă, urmând privirea lui Jasnah până la Renarin.

— Ce e? şopti Shallan.

— Nu ştiu, zise Jasnah. Ceva ciudat.

Ceva legat de poziţia tânărului, de cuvintele pe care le rostise. Tot i se părea că arată ciudat fără ochelari. Ca şi cum ar fi fost o cu totul altă persoană.

— Jasnah, zise tânăra, încordându-se brusc. În dreptul uşii. Uită-te!

La auzul tonului ei, erudita absorbi Lumină de Furtună şi-şi luă ochii de la Renarin, privind către uşa încăperii. Un bărbat înalt, cu bărbia pătrată, întunecase intrarea. Purta culorile lui Sadeas, verde închis şi alb. De fapt, acum el *era* Sadeas, sau cel puţin regentul lui.

Jasnah avea să-l ştie întotdeauna drept Meridas Amaram.

— Ce caută *el* aici? şuieră Shallan.

— E un înalt prinţ, spuse Navani. Soldaţii nu-i pot interzice accesul dacă nu primesc un ordin direct.

Amaram îşi aţinti asupra eruditei ochii lui luminoşi, regali. Se apropie de ea emanând încredere de sine… sau poate se prefăcea?

— Jasnah, zise el când ajunse alături, mi s-a spus că te pot găsi aici.

— Aminteşte-mi să-l găsesc pe ăla de ţi-a spus-o şi să pun să fie spânzurat.

Bărbatul se îmbăţoşă.

— Putem vorbi într-un cadru mai privat câteva clipe?

— Nu cred.

— Trebuie să discutăm despre unchiul tău. Ruptura dintre Casele noastre nu serveşte nimănui. Vreau să arunc

o punte peste prăpastia aceasta şi Dalinar ascultă de tine. Te rog, Jasnah! Tu ştii cum să-l manevrezi.

— Unchiul meu ştie ce să creadă în această privinţă, aşa că nu are nevoie de mine ca să-l „manevrez”.

— Ca şi cum n-ai face-o deja! Toată lumea poate vedea că a început să-ţi împărtăşească convingerile religioase.

— Ceea ce ar fi incredibil, dat fiind că *n-am* convingeri religioase!

Amaram oftă şi privi în jur.

— Între patru ochi? Te rog?

— Nicio şansă, Meridas. Pleacă!

— Am fost apropiaţi cândva.

— Tata şi-a *dorit* să fim apropiaţi. Nu lua visurile lui drept realitate.

— Jasnah…

— Ar trebui să pleci înainte să fie rănit cineva.

El îi ignoră sugestia, aruncă o privire către Navani şi Shallan şi se apropie de ea.

— Am crezut că ai *murit.* Am vrut să văd cu ochii mei că eşti teafără.

— Ai văzut. Acum pleacă!

În schimb, el o apucă de braţ.

— De ce, Jasnah? *De ce* m-ai respins întotdeauna?

— Cu excepţia faptului că eşti un bufon odios, care nu reuşeşte să atingă decât nivelul inferior al mediocrităţii, pentru că atât îşi poate imagina mintea sa limitată? Nu-mi pot imagina vreun alt motiv!

— Mediocru? mârâi Amaram. Îmi insulţi mama, Jasnah. Ştii cât de greu s-a străduit să mă crească astfel încât să fiu cel mai bun soldat pe care l-a avut vreodată acest regat.

— Da, din câte am înţeles, şi-a petrecut cele şapte luni când a fost însărcinată distrând fiecare militar pe care a pus mâna, în speranţa că ceva-ceva se va lipi şi de tine.

Meridas făcu ochii mari şi roşi intens. Alături de ei, Shallan scăpă un icnet sonor.

— *Târfă* eretică ce eşti! şuieră Amaram, eliberând-o din strânsoare. Dacă n-ai fi femeie…

— Dacă n-aş fi femeie, bănuiesc că n-am avea această conversaţie. Decât dac-aş fi porc. Atunci probabil ai fi de două ori mai interesat.

El întinse mâna în lături şi făcu un pas îndărăt, gata să-şi cheme Sabia.

Jasnah zâmbi, întinzându-şi către el mâna liberă, din care Lumina de Furtună se ridica în fuioare.

— Da, te rog, Meridas, fă-o! Oferă-mi o scuză. Te provoc!

El îi privi mâna. Fireşte, toţi cei din încăpere amuţiseră. O silise să se dea în spectacol. Privirea lui se ridică şi-o întâlni pe a ei, apoi bărbatul se răsuci pe călcâie şi ieşi din cameră cu umerii gârboviţi, ca şi cum ar fi încercat să ţină la distanţă privirile – şi chicotelile – eruditelor.

„O să ne facă necazuri. Chiar mai multe ca până acum”, îşi zise Jasnah. Amaram credea cu sinceritate că era unica şansă a Alethkarului şi ardea de dorinţa de a o demonstra. Lăsat de capul lui, ar fi distrus armata numai ca să-şi justifice părerea exagerat de bună despre sine.

Trebuia să discute cu Dalinar. Poate că împreună reuşeau să născocească vreo treabă care să-l ţină ocupat pe Amaram. Şi, dacă asta nu avea să dea rezultate, *n-avea* să discute cu Dalinar despre celelalte precauţii pe care intenţiona să le ia. Lipsise mult, dar era convinsă că pe aici se găseau asasini plătiţi, unii care să-i cunoască reputaţia de angajator discret şi care plătea excelent.

Lângă ea răsună un chiţăit şi, privind în jur, Jasnah o descoperi pe Shallan care stătea dreaptă pe scaun, scoţând sunete entuziaste şi aplaudând viguros, deşi zgomotele erau înăbuşite din pricina mâinii ei interzise, care era acoperită.

Minunat!

— Mamă, pot să discut un moment cu eleva mea? zise Jasnah.

Navani încuviinţă, stăruind cu privirea asupra uşii pe care ieşise Amaram. Odinioară susţinuse căsătoria dintre ei doi. Fiica ei n-o învinuia: adevărul despre Meridas era greu de văzut, cu atât mai mult în trecut, când fusese apropiat de tatăl lui Jasnah.

Mama ei se retrase, lăsând-o pe Shallan singură la masa înţesată cu rapoarte.

— Luminăţie! exclamă tânăra în timp ce Jasnah se aşeza. A fost incredibil!

— M-am lăsat împinsă către un exces de emoţii.

— Ai fost atât de *isteaţă'.*

— Şi totuşi prima mea insultă nu a fost la adresa *lui,* ci a moralităţii rudei lui de *sex feminin.* Isteţime? Sau uzul ciomagului aflat cel mai la îndemână?

— A. Ăăă… Păi…

— În fine, o întrerupse Jasnah, dorind să evite prelungirea discuţiei despre Amaram. M-am gândit la pregătirea ta.

Shallan se îmbăţoşă imediat.

— Luminoase, am fost foarte ocupată. Dar sunt sigură că în scurt timp o să pot să parcurg cărţile pe care mi le-ai dat de citit.

Erudita îşi masă o tâmplă. Fata asta!

— Luminoase, zise tânăra atât de repede, încât cuvintele i se încălecau, cred că va trebui să-ţi cer un răgaz de la studii. Maiestatea Sa spune că are nevoie să-l însoţesc în expediţia din Kholinar.

Jasnah se încruntă. Kholinar?

— Ce prostie! O să-l aibă pe Vântalergător cu ei. De ce au nevoie de tine?

— Regele se teme că vor fi nevoiţi să se strecoare în oraş, zise Shallan. Sau poate chiar să se infiltreze, dacă este ocupat. Nu ştim cum a progresat asediul. Dacă Elhokar trebuie să ajungă la Poarta Jurământului fără să fie recunoscut, atunci iluziile mele se vor dovedi nepreţuite. Trebuie să merg. E inconvenabil. Îmi pare rău.

Trase aer adânc în piept, cu ochii mari, ca şi cum s-ar fi temut că Jasnah avea să se răstească la ea.

Fata asta!

— O să discut cu Elhokar, zise erudita. Cred că este o exagerare. Deocamdată, vreau să desenezi sprenii lui Renarin şi Kaladin, din motive ştiinţifice. Adu-mi desenele… Se întrerupse. *Ce face* băiatul ăsta?

Vărul ei stătea lângă peretele din fund, care era acoperit cu dale cât palma. Ciocăni într-una anume şi, cumva, o făcu să *iasă* în relief, ca un sertar.

Jasnah se ridică, împingându-şi scaunul. Străbătu încăperea cu Shallan grăbindu-se pe urmele ei.

Renarin le aruncă o privire, apoi ridică ceea ce descoperise în sertăraş. Un rubin lung cât degetul mare al lui Jasnah, tăiat într-o formă stranie, cu găuri în el. Pe numele Rosharului! I-l luă din mână şi-l ridică.

— Ce este? zise Navani, ivindu-se lângă ea. Un fabrial? Nu are părţi metalice. Ce formă curioasă!

Erudita i-l cedă fără tragere de inimă mamei ei.

— Atâtea imperfecţiuni în şlefuire, zise femeia. Asta l-ar face să-şi piardă repede Lumina de Furtună. Pariez că n-ar sta încărcat nici măcar o zi. Şi ar vibra ceva de groază.

Curios! Jasnah îl atinse, infuzându-l cu Lumină de Furtună. Începu să lumineze, dar nici pe departe atât de tare pe cât ar fi trebuit. Desigur, Navani avea dreptate. Vibra în timp ce Lumina de Furtună îl părăsea. De ce să strici o nestemată tăind-o în felul ăsta sucit şi de ce s-o ascunzi? Sertăraşul fusese închis cu un arc, dar nu îşi dădea seama cum îl deschisese Renarin.

— Furtuni, şopti Shallan, în timp ce eruditele se îngrămădeau în jur. E un model.

— Un model?

— Zumzăie sacadat, zise Shallan. Sprenul meu spune că este un cod. Litere?

— Muzica limbajului, şopti Renarin.

Absorbi Lumină de Furtună din sferele pe care le avea în buzunar, apoi se răsuci şi-şi apăsă palmele pe perete, trimiţând prin el un val de Lumină care se extinse în jurul mâinilor sale ca undele pe suprafaţa unui heleşteu.

Sertarele se deschiseră, câte unul îndărătul fiecărei dale albe. O sută, două sute... dând la iveală nestematele de dinăuntru.

Biblioteca se dezintegrase, dar Radianţii din vechime anticipaseră asta.

Descoperiseră o altă metodă de a-şi transmite cunoştinţele. 5

Înainte să ajung în situaţia mea actuală, n-aş fi crezut că o zeitate poate fi surprinsă.

Evident, nu este aşa. Pot fi surprins. Pot chiar să fiu naiv, aş zice.

— Întreb pur şi simplu cum anume ni s-a îmbunătăţit situaţia, bodogăni Khen. Eram sclavii alethilor. Acum suntem sclavii Contopiţilor. Minunat! Mă simt mult mai bine ştiind că acum nenorocirea ni se trage chiar de la ai noştri.

Femeia parshă îşi trânti încărcătura pe jos cu un bufnet zdravăn.

— Dacă vorbeşti aşa, o să ne bagi iar în bucluc, zise Sah.

Îşi lăsă jos încărcătura de pari de lemn şi porni înapoi de unde venise.

Moash îi urmă, trecând pe lângă şiruri de oameni şi parshi care transformau parii în scări. Aceştia, împreună cu Sah şi cu restul echipajului lui, aveau să poarte în curând scările acestea pe câmpul de luptă, înfruntând o ploaie de săgeţi.

Ce imitaţie stranie a vieţii sale de acum câteva luni, din tabăra lui Sadeas! Numai că aici căpătase mănuşi zdravene, o pereche de cizme pe cinste şi trei mese consistente pe zi. Singura problemă – alta decât faptul că în curând el şi ceilalţi aveau să atace o poziţie fortificată – era că avea prea mult timp liber.

Lucrătorii cărau stive de lemne dintr-o parte într-alta a atelierului de cherestea şi primeau uneori însărcinarea de a le tăia cu fierăstrăul sau cu toporul. Dar nu era de ajuns ca să-i ţină ocupaţi. Asta era foarte rău, lucru pe care îl învăţase pe Câmpiile Sfărâmate. Dă-le prea mult timp unor oameni condamnaţi şi vor începe să pună întrebări.

— Ascultă, zise Khen în faţa lui, măcar zi-mi că eşti *furios,* Sah! Nu-mi spune că tu crezi c-am *meritat* asta!

— Am adăpostit un spion! bombăni parshul.

Un spion care, după cum Moash nu întârziase să afle, fusese nimeni altul decât *Kaladin Cel Binecuvântat de Furtună.*

— Pentru că o mână de sclavi ar trebui să poată recunoaşte un spion? spuse femela. Serios? N-ar fi trebuit ca *sprenă* să fie aia care-l depistează? E ca şi cum ar fi vrut să ne arunce ceva în cârcă. E ca… e ca…

— O înscenare? zise Moash din spatele lor.

— Da, ca o înscenare, aprobă Khen.

Li se întâmpla des să uite unele cuvinte. Sau… poate pur şi simplu le foloseau pentru prima oară.

Accentul lor semăna cu al multor podari care fuseseră prietenii lui Moash.

„Nu te mai gândi!” şopti ceva din sinea sa. „Renunţă la durere! E în regulă. Ai făcut ce era firesc.”

„Nu poţi fi învinovăţit. Nu mai purta povara asta!”

„Leapăd-o!”

Aleseră fiecare câte o şrămadă de pari şi porniră pe drumul îndărăt. Trecură pe lângă tâmplarii care făceau picioarele scărilor. Cei mai mulţi erau parshi. Un Contopit umbla printre ei. Era cu un cap mai înalt decât ceilalţi şi aparţinea unei subspecii acoperite cu porţiuni mari de carapace cu forme intimidante.

Contopitul se opri să-i explice ceva unuia dintre lucrătorii parshi. Strânse pumnul şi o energie violetă, întunecată îi înconjură braţul. Carapacea i-l acoperi, luând forma unui fierăstrău. Apoi se apucă să taie atent, explicând ce făcea. Moash mai văzuse asta. Unii din monştrii aceştia veniţi din vid fuseseră *tâmplarii* în faţa atelierului, trupele de parshi repetau marşul în formaţie şi căpătau instruirea de bază în mânuirea armelor. Se zvonea că armata avea să atace Kholinarul în câteva săptămâni. Era un plan ambiţios, dar nu aveau timp pentru un asediu prelungit. Cetatea deţinea Animmozi care să producă hrană, iar operaţiunile Pustiitorilor în regiune aveau nevoie de luni întregi să se pună pe picioare. Armata invadatoare şi-ar fi consumat în curând proviziile, ceea ce ar fi silit-o să se despartă şi să plece în căutarea hranei. Era mai bine să atace folosindu-se de superioritatea numerică şi să pună mâna pe Animmozi.

Orice armată avea nevoie de cineva care să alerge în faţă şi să atragă săgeţile duşmanilor. Bine organizaţi sau nu, binevoitori sau nu, Pustiitorii nu puteau să evite această realitate. Grupul lui Moash nu avea să capete pregătire militară: ei nu făceau decât să aştepte începerea asaltului, ca să poată alerga înaintea trupelor mai valoroase.

— Ni s-a înscenat, repetă Khen în timp ce mergeau. Ştiau că au prea puţini umani suficient de puternici ca să conducă primul asalt. Aveau nevoie de unii dintre noi acolo, aşa că au găsit *un motiv* să ne trimită la moarte.

Sah mârâi.

— Asta-i tot ce ai de spus? întrebă parsha. Nu-ţi pasă de ceea ce ne fac *propriii noştri zei?*

Masculul îşi trânti încărcătura pe jos.

— Ba da, *îmi pasăl* se răsti el. Crezi că nu mi-am pus şi eu aceleaşi întrebări? Dar-ar furtunile! Mi-au luat fiica! Mi-au smuls-o din braţe şi pe mine m-au trimis la moarte!

— Şi-atunci ce facem? întrebă Khen cu o voce pierdută. Ce *facem?*

Sah privi în jurul lor, la armata cuprinsă de fierberea pregătirilor de război. Copleşitoare, acaparantă, părea ea însăsi o furtună: în mişcare, inexorabilă. Genul de forţă care te ia pe sus şi te poartă cu sine.

— Nu ştiu, şopti el. Să dea furtunile, Khen! Nu ştiu nimic.

„Eu ştiu”, îşi zise Moash. Dar nu găsi suficientă voinţă ca să spună ceva. În schimb, descoperi că era enervat şi că în jurul lui clocoteau furiospreni. Era nemulţumit şi de el, şi de Pustiitori. Îşi trânti povara jos şi ieşi cu paşi mari din atelier.

O supraveghetoare strigă tare şi porni după el, dar nu-l opri, şi nici gărzile pe lângă care trecu n-o făcură. Avea o reputaţie.

Moash colindă prin oraş urmat de supraveghetoare, căutând vreun Contopit din subspecia capabilă de zbor. Păreau să fie şefii tuturor, chiar şi ai celorlalţi din tagma lor.

Nu reuşi să găsească niciunul, aşa că decise să abordeze un membru al altei subspecii, un mascul care stătea lângă rezervorul oraşului, unde se aduna apa de ploaie. Era din soiul celor cu armură zdravănă, fără păr şi cu obrajii acoperiţi de carapace. Se duse ţintă la el.

— Trebuie să discut cu cineva care-i şef.

În spatele lui, supraveghetoarea lui Moash icni, dându-şi seama poate abia acum că orice punea bărbatul la cale i-ar fi putut provoca necazuri serioase.

Contopitul îl privi şi zâmbi.

— Cineva care-i şef, repetă fostul podar.

Pustiitorul izbucni în râs, apoi se lăsă să cadă pe spate în cisternă şi rămase acolo plutind, cu ochii la cer.

„Grozav! Unul dintre nebuni!” îşi zise Moash. Erau numeroşi.

Se îndepărtă, dar nu înaintase foarte mult când ceva căzu din cer. În aer flutura o pânză şi în mijlocul ei plutea o fiinţă a cărei piele se asorta cu roşul şi negrul materialului. Nu-şi dădea seama dacă era un mascul sau o femelă.

— Omuleţule, eşti pătimaş şi interesant, zise fiinţa cu un accent străin.

Moash îşi umezi buzele.

— Trebuie să vorbesc cu cineva care-i şef.

— Nu-ţi *trebuie* nimic în afară de ceea ce-ţi oferim noi, zise Contopitul. Dar *dorinţa* îţi va fi îndeplinită. Doamna Leshwi te va primi.

— Minunat. Unde-o găsesc?

Contopitul îşi lipi palma pe pieptul lui şi zâmbi. Întunecată, Pustiulumina se răspândi în jurul mâinii sale, pe trupul lui Moash. Amândoi se ridicară în aer.

Panicat, bărbatul se agăţă de Contopit. Oare putea să-l apuce într-o priză de gât? Şi *pe urmă* ce? Dacă îl ucidea aici sus, ar fi căzut şi ar fi murit.

Se ridicară până când oraşul arătă ca o machetă: depozitul de cherestea şi terenul de instrucţie militară într-o margine, unica stradă mai importantă în centru. La dreapta, întărituri făcute de om ofereau protecţie împotriva marilor furtuni, creând un adăpost pentru copaci şi pentru conacul lordului local.

Urcară şi mai sus. Hainele largi ale Contopitului fâlfâ- iau în vânt. Deşi la nivelul solului aerul fusese cald, aici sus era rece şi urechile lui Moash se comportau ciudat, înfundate de parcă ar fi fost umplute cu cârpă.

În cele din urmă, Pustiitorul încetini şi opri în văzduh. Deşi fostul podar încercă să se agaţe de el, Contopitul îl

împinse în lături şi se îndepărtă într-o învolburare de pânză.

Moash rămase să plutească singur deasupra peisajului vast. Cu inima bătându-i nebuneşte, privi căderea care-l aştepta şi-şi dădu seama de un lucru: *nu* voia să moară.

Se sili să se răsucească şi să privească în jur. Simţi un val de speranţă remarcând că plutea către un alt Contopit. O femeie care plana în văzduh, îmbrăcată în veşminte ale căror poale se întindeau până la cel puţin un stânjen şi jumătate sub ea, ca o dâră de vopsea. Moash pluti în direcţia Pustiitoarei, ajungând atât de aproape, încât ea putu să întindă mâna şi să-l oprească.

Se împotrivi impulsului de a o apuca de braţ şi de a se agăţa cu disperare. Mintea lui abia începea să înţeleagă ce se petrece: femeia voise să-l întâlnească, dar într-un mediu unde ea se simţea ca acasă, iar el nu. Foarte bine, avea să-şi stăpânească teama.

— Moash, zise Contopită, Leshwi, cum îi zisese celălalt.

Avea o faţă ce cuprindea toate cele trei culori ale parshendilor: alb, roşu şi negru, marmorate ca vopseluri amestecate laolaltă. Arareori întâlnise pe cineva care să le aibă pe toate trei şi acesta era unul dintre cele mai hipnotice modele pe care le văzuse vreodată, aproape lichid, făcând ochii femeii să semene cu două lacuri în jurul cărora se învolburau culorile.

— De unde ştii cum mă cheamă? întrebă bărbatul.

— Mi-a spus supraveghetoarea ta, zise Leshwi.

Era de o seninătate supremă, plutind cu picioarele îndreptate către sol. Vântul înălţimilor smucea panglicile pe care le purta, făcându-le să unduiască nepăsătoare în urma ei. În mod bizar, nu se vedea niciun vântspren.

— De unde ai numele ăsta?

— Bunicul mi l-a pus, zise Moash încruntându-se.

Nu asta era întorsătura pe care se aşteptase s-o ia conversaţia.

— Ciudat. Ştii că este unul din numele noastre?

— Serios?

Ea încuviinţă.

— Cât timp a plutit purtat de valurile timpului, trecând de pe buzele cântăreţilor la oameni şi înapoi, pentru a sfârşi aici, la un sclav uman?

— Ascultă, eşti una din căpetenii?

— Sunt unul dintre Contopiţii întregi la minte, zise ea, de parcă ar fi fost acelaşi lucru.

— Atunci trebuie să…

— Eşti curajos, spuse Leshwi, privind înainte. Mulţi dintre cântăreţii pe care i-am lăsat aici nu sunt. Îi găsim remarcabili, ţinând cont că au fost abuzaţi timp îndelungat de poporul tău. Dar nu sunt suficient de curajoşi.

Îl privi pentru prima oară de când începuse conversaţia. Avea o faţă colţuroasă şi părul lung specific parshilor: negru şi stacojiu, cu firele mai groase decât ale oamenilor. Aproape ca nişte trestii subţiri sau ca fire de iarbă. Ochii îi erau roşu intens, ca lacuri scânteietoare de sânge.

— De unde ai învăţat Undele, umanule? întrebă ea.

— Undele?

— Când m-ai ucis erai Ancorat de cer, dar ai reacţionat repede şi în cunoştinţă de cauză, răspunse ea. Recunosc sincer că m-am înfuriat când am fost luată prin surprindere în felul ăsta.

— Stai aşa! zise Moash, simţind că îngheaţă. Când te-am *omorât?*

Ea îl privi fără să clipească, cu ochii ei rubinii.

— Eşti aceeaşi? întrebă bărbatul.

„Modelul marmorat de pe piele… e acelaşi ca al celei cu care m-am luptat”, înţelese el. Dar trăsăturile erau diferite.

— Acesta este un trup nou, oferit mie prin sacrificiu, zise Leshwi. Ca să mă leg cu el şi să mi-l însuşesc, fiindcă eu nu am unul.

— Eşti un soi de sprenă?

Ea clipi, dar nu răspunse.

Moash începu să cadă. I-o spuseră hainele lui, care îşi pierdură cele dintâi capacitatea de a zbura. Scoase un ţipăt, întinzându-se către femeia Contopită, iar ea îl prinse de încheietură şi-i injectă o nouă porţie de Pustiulumină. Îi goni pe trup, făcându-l să plutească iarăşi. Întunecimea violetă se retrase, vizibilă din nou numai ca nişte fulgere vagi ce brăzdau periodic pielea femeii.

— Tovarăşii mei ţi-au cruţat viaţa, zise ea. Te-au adus aici, pe aceste tărâmuri, fiindcă s-au gândit că, odată renăscută, o să vreau să mă răzbun pe tine. N-am făcut-o. De ce să distrug ceva care are atâta pasiune? În schimb, te-am urmărit, curioasă să văd ce faci. Am văzut că-i ajuţi pe cântăreţii care au tras la sanie.

Bărbatul inspiră adânc.

— Atunci poţi să-mi spui de ce vă trataţi propriul neam atât de urât?

— Urât? zise ea părând amuzată. Sunt hrăniţi, îmbrăcaţi şi instruiţi.

— Nu toţi, zise Moash. I-aţi aruncat pe amărâţii ăia de parshi în sclavie, ca oamenii. Şi acum o să-i asmuţiţi asupra zidurilor oraşului.

— Un sacrificiu. Crezi că un imperiu se poate construi fără sacrificii?

Făcu un gest larg cu braţul, indicând pământul de sub ea.

Lui Moash i se întoarse stomacul pe dos. Pentru scurt timp, reuşise să se concentreze asupra ei şi să uite cât de *sus* se afla. Furtuni… ţinutul ăsta era imens! Numai dealuri, câmpii, iarbă, copaci şi piatră cât vedeai cu ochii.

Şi, în direcţia pe care o indica ea, o linie întunecată la orizont. Kholinarul?

— Respir din nou mulţumită sacrificiului lor, zise Leshwi. Şi această lume va fi a noastră mulţumită sacrificiului. Cei ce vor cădea în luptă vor fi cântaţi, dar sângele lor ne aparţine şi este dreptul nostru să li-l cerem. Dacă vor supravieţui asaltului, dacă vor demonstra că sunt vrednici,

vor fi onoraţi. Ai luptat pentru ei pe drum încoace, adăugă ea şi-l privi din nou.

— Ca să fiu cinstit, mă aşteptam să fiu ucis din pricina asta.

— Dacă n-ai fost ucis pentru că l-ai doborât pe unul dintre Contopiţi, de ce ai fi ucis fiindcă l-ai lovit pe unul dintre cei inferiori? zise ea. În ambele cazuri, umanule, ai dat dovadă de patimă şi ai meritat să câştigi. Apoi te-ai înclinat dinaintea autorităţii când şi-a făcut apariţia şi astfel ţi-ai câştigat dreptul de trăi în continuare. Spune-mi! *De ce* îi protejezi pe sclavii ăştia?

— Pentru că trebuie să fiţi uniţi, spuse Moash şi înghiţi un nod. Poporul meu nu este demn de pământul acesta. Suntem distruşi, ruinaţi. Incapabili.

Ea înclină capul. Un vânt rece se juca prin veşmântul ei. — Şi nu eşti furios că ţi-am luat Cristalele?

— Mi-au fost date de un om pe care l-am trădat. Nu le merit.

„Nu. Nu tu. Nu eşti tu de vină.” – Nu eşti furios că v-am cucerit?

— Nu.

— Atunci *ce* te înfurie? Ce-ţi stârneşte patima, Moash, uman ce porţi un nume străvechi de cântăreţ?

Da, era acolo. Încă arzând. Adânc în sinea lui.

Dă-o furtunilor, Kaladin apărase un *ucigaşi*

— Răzbunarea, şopti el.

— Da, înţeleg. Ea îl privi şi-i zâmbi într-un fel care lui i se păru deosebit de sinistru. Ştii de ce luptăm *noi?* Dă-mi voie să-ţi povestesc…

Peste o oră şi jumătate, la ceasul serii, Moash străbătea străzile unui oraş cucerit. Singur. Doamna Leshwi poruncise să fie eliberat şi lăsat în pace.

Umbla cu mâinile în buzunarele vestonului uniformei Podului Patru, amintindu-şi de aerul rece al înălţimilor, încă-i era frig, deşi aici jos domnea o căldură umedă.

Era un oraş plăcut. Pitoresc. Clădiri mici de piatră cu plante cultivate în spatele fiecărei case. La stânga lui, asta însemna culturi de muguri-de-stâncă şi uşi încadrate de tufişuri, dar la dreapta lui, pe direcţia furtunii, se vedeau numai pereţi goi din piatră albă. Lipsiţi până şi de ferestre.

Pentru el, plantele erau mirosul civilizaţiei. Un soi de parfum civic pe care nu-l simţeai în sălbăticie. Abia tremurară la trecerea lui, deşi viaţăsprenii se agitară. Plantele erau obişnuite ca pe străzi să umble oameni.

În cele din urmă, se opri dinaintea unui ţarc jos ce adăpostea caii capturaţi de Pustiitori. Animalele rumegau iarba tăiată pe care le-o aruncaseră parshii.

Ce lighioane ciudate! Greu de îngrijit, costisitoare. Se întoarse cu spatele la cai şi privi peste câmpii, către Kholinar. Ea îi spusese că putea să plece. Să se alăture refugiaţilor care se îndreptau către capitală. Să apere oraşul.

„Ce-ţi stârneşte patima?”

Să renaşti vreme de mii de ani? Cum ar fi fost? Mii de ani, şi nu se dăduseră bătuţi.

„Arată ce poţi…”

Se răsuci pe călcâie şi porni înapoi către depozitul de cherestea, unde muncitorii făceau ordine la sfârşitul zilei de muncă. În seara aceea nu se anunţase nicio furtună, aşa că nu era nevoie să ancoreze lucrurile şi asta îi făcea să muncească într-un mod relaxat, aproape jovial. Toţi, mai puţin echipa sa, care, ca de obicei, se grupase mai la o parte, ostracizată.

Moash luă un braţ de pari dintr-o grămadă. Muncitorii se întoarseră gata să obiecteze, dar amuţiră când văzură cine era. El dezlegă parii şi, ajungând lângă echipa de parshi ghinionişti, îi aruncă fiecăruia câte unul.

Sah îl prinse pe al său şi se ridică în picioare, încruntându-se mirat. Ceilalţi îl imitară.

— Pot să vă antrenez cu astea, zise bărbatul.

— Cu beţe? întrebă Khen.

— Lănci, o corectă Moash. Pot să vă învăţ să fiţi soldaţi. Probabil c-o să murim oricum. Furtuni, probabil nici n-o să ajungem pe culmea zidului. Dar tot e ceva.

Parshii se priviră între ei, ţinând în mâini beţele care imitau lăncile.

— Eu o fac, spuse Khen.

Fără grabă, ceilalţi încuviinţară.

Dintre toţi, eu sunt cel mai puţin pregătit să te ajut în acest demers. Descopăr că puterile pe care le deţin se află într-un asemenea conflict, încât până şi cea mai simplă acţiune este dificilă.

Rlain stătea pe singur pe Câmpiile Sfărâmate şi asculta ritmurile.

Parshii înrobiţi, lipsiţi de adevăratele lor forme, nu puteau auzi ritmurile. În anii petrecuţi ca spion, el adoptase forma-nepăsător, care le auzea doar vag. Fusese tare greu să fie despărţit de ele!

Nu erau cu adevărat cântece, ci bătăi sacadate, însoţite de vagi tonalităţi şi armonii. Putea intona unul din câteva duzini care să-i reflecte starea de spirit sau, dimpotrivă, să-l ajute să şi-o schimbe.

Poporul lui presupusese dintotdeauna că umanii erau surzi la aceste ritmuri, dar el nu era chiar atât de sigur. Poate era doar imaginaţia lui, însă i se părea că uneori reacţionau la unele dintre ele. Când bătăile se intensificau, îşi ridicau ochii, cu o privire pierdută. Când deveneau agitaţi şi ţipau, ţineau preţ de un moment Ritmul Enervării sau chiuiau exact în cadenţa Ritmului Bucuriei.

Îl alina gândul că, într-o bună zi, ar fi putut învăţa şi ei să audă ritmurile. Poate atunci nu s-ar mai fi simţit atât de singur.

În prezent, intona Ritmul Celor Pierduţi, o cadenţă discretă, dar violentă, cu note ascuţite, distincte. Îl intonai ca să-ţi aduci aminte de cei căzuţi şi i se părea că asta era emoţia corectă acum, când stătea aici, în apropierea Narakului, şi-i privea pe oameni construindu-şi o fortăreaţă în ceea ce fusese căminul lui. Instalaseră un post de veghe în vârful turnului central, unde Cei Cinci se întâlniseră odinioară ca să discute despre viitorul poporului său. Locuinţele le transformaseră în barăci.

Nu se simţea jignit: şi ai lui refolosiseră rămăşiţele Tronului Furtunii, transformându-le în Narak. Fără îndoială, măreţele ruine aveau să supravieţuiască ocupaţiei alethilor, aşa cum le supravieţuiseră ascultătorilor. Conştiinţa acestui fapt nu-l împiedica să fie copleşit de jale. Poporul lui pierise. Da, parshii se deşteptaseră, dar ei nu erau ascultători, aşa cum alethii şi vedenii nu erau aceeaşi naţiune numai fiindcă majoritatea lor aveau aceeaşi culoare a pielii.

Poporul lui Rlain pierise. Căzuseră sub săbiile alethilor sau fuseseră înghiţiţi de Furtuna Eternă, transformaţi în încarnări ale vechilor zei ai ascultătorilor. Din câte ştia, el era cel din urmă.

Oftă şi se ridică în picioare. Îşi puse o lance pe umeri, lancea pe care îl *lăsau* s-o poarte. Îi erau dragi cei din Podul Patru, dar era o ciudăţenie până şi pentru ei: parshul

că- ruia-i îngăduiseră să poarte arme. Posibilul Pustiitor în care deciseseră să se încreadă, spre marele său noroc.

Traversă platoul către locul unde un grup exersa sub ochiul vigilent al lui Teft. Nu îi făcură cu mâna. Adesea păreau surprinşi să-l descopere prin preajmă, de parcă ar fi uitat complet de existenţa lui. Dar când îl observa Teft, zâmbetul acestuia era sincer. Erau prietenii lui. Numai că…

Cum era posibil ca Rlain să ţină atât de mult la oamenii ăştia şi totodată să-i vină să-i ia la palme?

Când el şi Cikatrice fuseseră singurii care nu puteau absorbi Lumină de Furtună, îl încurajaseră pe uman. Îi ţinuseră discursuri mobilizatoare, îi spuseseră să încerce în continuare. Crezuseră în el. Însă Rlain… cine putea şti ce avea să se petreacă dacă reuşea să folosească Lumina de Furtună? Putea fi oare primul pas către transformarea într-un monstru?

Degeaba le spusese că trebuia să te deschizi către o formă ca s-o adopţi. Degeaba le spusese că avea puterea să *aleagă* singur. Deşi nu vorbeau despre asta, vedea adevărul din reacţiile lor. Ca şi în cazul lui Dabbid, credeau că ar fi fost mai bine ca Rlain să rămână fără Lumină de Furtună.

Parshul şi nebunul. Oameni pe care nu te puteai încrede să-i faci Vântalergători.

Cinci podari se ridicară în aer, Radianţi cu Lumina izvorându-le din piele. Câţiva membri ai echipei se antrenau, în timp ce un alt grup patrula alături de Kaladin, verificând situaţia caravanelor. Un al treilea grup, cei zece nou-veniţi care învăţaseră să absoarbă Lumină de Furtună, exersau cu Peet la distanţă de câteva platouri. Din grup făceau parte Lyn şi celelalte *patru* cercetaşe, patru bărbaţi din alte echipe de podari şi un singur ochi-îumi- noşi. Colot, căpitanul arcaşilor.

Lyn şi doi podari fuseseră incluşi cu uşurinţă în camaraderia Podului Patru. Rlain încercă să nu-i invidieze din cauză că păreau să facă parte din echipă mai mult ca el.

Teft îi conduse pe cei cinci în aer, în formaţie, pe când ceilalţi patru se apropiară de locul unde Pietroi oferea de băut. Rlain i se alătură şi Yake îl plesni pe spinare, arătându-i platoul alăturat, unde cei mai mulţi aspiranţi continuau să exerseze.

— Aia de colo abia dacă pot să ţină o lance-n mână, zise Yake. Ar trebui să le arăţi cum face o kata un *adevărat* podar, nu, Rlain?

— Kalak să-i aibă în pază dacă vor fi siliţi să lupte cu capetele ţestoase, adăugă Eth, luând băutura pe care i-o întindea Pietroi. Aăă, nu de tine vorbeam, Rlain!

Parshul îşi duse mâna la cap şi la armura carapace – deosebit de groasă şi de rezistentă, dat fiind că avea formă-războinic – care îi acoperea craniul. Îi întinsese tatuajul Podului Patru, care se transferase pe carapace. Avea protuberante şi pe braţe şi picioare şi oamenii voiau mereu să le pipăie. Nu le venea să creadă că-i creşteau direct din piele şi considerau, cine ştie de ce, că nu era o impoliteţe să încerce să vadă ce era dedesubt.

— Rlain, nu-i nicio problemă dacă arunci cu chestii în Eth, zise Pietroi. Şi el are capul tare, aproape ca şi cum ar avea carapace.

— Nu-i nimic, spuse parshul, pentru că asta se aşteptau ei să zică.

Dar, din greşeală, intonă Ritmul Enervării, care îi impregnă spusele. Pentru a-şi ascunde stânjeneala, intonă Curiozitate şi încercă băutura zilei oferită de Pietroi.

— E bună! Ce-ai pus în ea?

— Ha! E apa în care am fiert cremlingii înainte să-i servesc aseară.

Eth scuipă băutura din gură şi privi cupa uluit.

— Ce-i? zise Pietroi. Cremlingii i-ai mâncat fără să stai pe gânduri.

— Dar… dar asta e, cum ar veni, *apa în care au făcut ei baie, se* plânse podarul.

— Răcită şi dreasă cu mirodenii, zise mâncătorul de coarne. Are gust bun.

— E apă de baie, zise Eth, imitând accentul celuilalt.

Teft îi conduse pe ceilalţi patru, descriind arcuri luminoase în văzduh. Rlain se uită în sus şi se pomeni intonând în Ritmul Jinduirii, înainte să-l înăbuşe. Intonă în schimb Pace. Pace. Da, putea fi împăcat.

— Nu merge, spuse Drehy. Ce furtuni, nu putem patrula toate Câmpiile Sfărâmate! O să mai fie atacate şi alte caravane, ca aia de noaptea trecută.

— Căpitanul spune că-i ciudat ca Pustiitorii să se ţină de atacuri de-astea, zise Eth.

— Zi-le-o ălora din caravana de ieri!

Yake ridică din umeri.

— N-au ars mare lucru. Am ajuns acolo înainte ca Pustiitorii să apuce să facă altceva decât să-i sperie pe toţi. Sunt de-o părere cu căpitanul. E ciudat.

— Poate ne puneau talentele la încercare, zise Eth. Ca să vadă de ce este în stare cu adevărat Podul Patru.

Îl priviră pe Rlain căutând o confirmare.

— Vă… vă aşteptaţi să vă dau eu un răspuns? întrebă el.

— Păi, ăăă, spuse Eth. Voiam să zic că… dar-ar furtunile, ăia sunt de-un neam cu tine. În mod sigur ştii ceva despre ei.

— Poţi să-ţi dai cu presupusul, nu? zise Yake.

Fiica lui Pietroi îi umplu din nou cupa şi el se pomeni privind lichidul limpede. „Nu da vina pe ei”, îşi zise. „Ei nu ştiu. Nu înţeleg.”

— Eth, Yake, spuse Rlain foarte serios, poporul meu a făcut tot ce i-a stat în putinţă ca să se ţină departe de creaturile astea. Ne-am ascuns cu mult timp în urmă şi am jurat că nu vom mai accepta niciodată formele puterii. Nu ştiu ce s-a schimbat. Probabil că poporul meu a fost păcălit cumva. În orice caz, Contopiţii sunt duşmanii mei la fel de mult cum sunt ai voştri, ba chiar *mai mult.* Şi nu, nu pot

prevedea ce vor face. Mi-am petrecut toată viaţa încercând să evit să mă gândesc la ei.

Grupul lui Teft ateriză în forţă pe platou. În ciuda dificultăţilor lui iniţiale, Cikatrice se deprinsese repede cu zborul. Aterizarea sa fu cea mai elegantă dintre toate. Hobber se izbi de sol atât de tare, încât scoase un ţipăt.

Veniră în fugă la standul unde se serveau răcoritoarele şi unde băiatul şi fata lui Pietroi se apucară să le ofere de băut. Lui Rlain îi era milă de cei doi: abia o rupeau în alethi, deşi fiul, în mod straniu, era vorinist. Se pare că unii călugări din Jah Keved se duceau să predice învăţăturile Atotputernicului printre mâncătorii de coarne, iar Pietroi le permitea copiilor săi să urmeze orice zeu pofteau. Asta explica de ce tânărul cu pielea palidă purta o glifă ocrotitoare legată de braţ şi ardea rugăciuni către Atotputernicul voriniştilor, în loc să-i aducă ofrande unui spren al mâncătorilor de coarne.

Rlain sorbi din băutură, dorindu-şi ca Renarin să fi fost de fată. Tânărul şi tăcutul ochi-luminosi avea întotdeauna grijă să vorbească cu el. Ceilalţi trăncăneau entuziasmaţi, dar nu se gândeau să-l includă şi pe el în discuţie. Pentru ei, parshii erau invizibili: aşa fuseseră educaţi.

Şi totuşi el îi iubea, fiindcă *îşi dădeau osteneala.* Când Cikatrice se lovi de el – amintindu-şi în felul ăsta de existenţa lui – clipi şi zise: „Poate ar trebui să-l întrebăm pe Rlain”. Ceilalţi săriră imediat să-i explice că Rlain nu voia să discute despre asta, oferindu-i o versiune alethi a ceea ce spusese el mai devreme.

Locul lui era aici, la fel de mult ca al celorlalţi. Podul Patru era familia lui, acum că aceea din Narak pierise. Eshonai, Varanis, Thude…

Intonă Ritmul Celor Pierduţi şi înclină capul. Trebuia să creadă că prietenii din Podul Patru puteau simţi măcar vag ritmurile lui, căci altfel cum ar fi ştiut să jelească cu adevărata durere a sufletului?

Teft se pregătea să ridice cealaltă echipă în aer, când un grup de puncte pe cer anunţă întoarcerea lui Kaladin Cel Binecuvântat de Furtună. Aterizã împreună cu grupa sa, inclusiv Lopen, care jongla cu o nestemată neşlefuită, mare cât capul unui om. Probabil găsiseră crisalida vreunei fiare de-a spărturilor.

— Azi niciun semn de Pustiitori, zise Leyten, întorcând una dintre găleţile lui Pietroi şi folosind-o drept scaun. Dar, furtuni… când eşti acolo sus, Câmpiile chiar par mai mici.

— Da, spuse Lopen. Şi mai *mari.*

— Mai mici şi mai mari? întrebă Cikatrice.

— Mai mici, pentru că le putem traversa atât de repede, zise Leyten. Îmi amintesc de platouri pe care ai fi zis că ne lua *ani* să le traversăm. Acum zburăm peste ele cât ai clipi.

— Dar pe urmă ne ridicăm mai sus şi-ţi dai seama cât de întins e locul ăsta, cât de mult din el nici n-am apucat să explorăm şi pare… mare, adăugă Lopen.

Ceilalţi încuviinţară încântaţi. Trebuia să le citeşti emoţiile în expresii şi în mişcări, nu în voci. Poate de aceea emoţiosprenii veneau atât de des pe lângă oameni, mai des decât pe lângă ascultători. Fără ritmuri, oamenii aveau nevoie de ajutor ca să se înţeleagă între ei.

— Cine e în următoarea patrulă? întrebă Cikatrice.

— Azi, nimeni, zise Kaladin. Am o întâlnire cu Dalinar. O să lăsăm o grupă în Narak, dar…

La puţin timp după ce el pleca prin Poarta Jurământului, toţi începeau să-şi piardă treptat puterile. Într-o oră sau două nu mai aveau deloc. Căpitanul trebuia să se afle relativ aproape. Sigzil calculase distanţa maximă la cincizeci de mile, deşi abilităţile lor începeau să pălească undeva pe la treizeci.

— Bine, zise Cikatrice. Oricum abia aşteptam să mai beau nişte suc de cremlingi făcut de Pietroi.

— Suc de cremlingi? zise Sigzil, oprindu-şi cupa la jumătatea drumului către gură.

Bărbatul cu pielea închisă la culoare era, cu excepţia lui Rlain, cel mai diferit de restul echipei, deşi podarilor nu părea să le pese prea tare de asta. Pentru ei numai ochii contau. Parshului i se păruse dintotdeauna o bizarerie, căci printre ascultători modelele de pe piele fuseseră, uneori, o chestiune de o oarecare importanţă.

— Buuun, zise Cikatrice. Discutăm despre Renarin sau nu?

Cei douăzeci şi opt de bărbaţi schimbară priviri între ei, instalându-se în jurul butoiului cu băutură al lui Pietroi aşa cum o făcuseră odinioară în jurul focurilor de tabără. Era un număr suspect de găleţi care puteau fi folosite ca scaune, ca şi cum Pietroi ar fi pus totul la cale. Mâncătorul de coarne se rezemă de masa pe care o adusese ca să aşeze cupele, cu cârpa de şters aruncată pe un umăr.

— Ce-i cu el? întrebă Kaladin, încruntându-se şi măsurând grupul din priviri.

— Îşi petrece o mulţime de timp alături de condeierele care studiază oraşul-turn, zise Natam.

— Alaltăieri, ne povestea ce face acolo. Mi se pare că e *ca şi cum* ar învăţa să citească, adăugă Cikatrice.

Oamenii se foiră jenaţi.

— Şi ce? întrebă căpitanul. Care-i problema? Sigzil ştie să citească în limba lui. Furtuni, *eu* pot să citesc glife!

— Nu-i totuna, zise Cikatrice.

— E o treabă feminină, spuse Drehy.

— Drehy, tu *practic* îi faci curte unui bărbat, zise Kaladin.

— Şi?

— Da, ce vrei să zici, Kal? se zburli Cikatrice.

— Nimic. Mă gândeam că el ar putea să înţeleagă…

— Asta nu-i cinstit, zise Drehy.

— Da, adăugă Lopen. Lui Drehy îi plac bărbaţii. Cum ar veni… nu vrea să aibă de-a face cu femeile nici cât noi, ceilalţi. E *opusul* femininului. Ai putea zice că este extra-masculin.

— Da! confirmă el.

Kaladin îşi masă fruntea şi Rlain se pomeni simpatizându-l. Era trist că umanii erau împovăraţi pentru totdeauna cu forma-soţ. Erau *în permanenţă* distraşi de emoţiile şi pasiunile împerecherii şi nu ajunseseră încă la nivelul la care să le poată lăsa deoparte.

Îi era jenă pentru ei: erau pur şi simplu prea preocupaţi de ceea ce trebuia să facă sau nu o persoană. Asta pentru că nu aveau alte forme pe care să le schimbe. Dacă Renarin voia să fie savant, n-avea decât să fie savant.

— Îmi cer scuze, zise căpitanul, ridicând o mână în încercarea de a-şi potoli oamenii. Nu voiam să-l insult pe Drehy. Dar, ce furtuni, măi băieţi! Ştim că lucrurile se schimbă. Uitaţi-vă la noi! Suntem la jumătatea transformării în ochi-luminoşi. Deja am primit cinci femei în Podul Patru şi o să lupte cu lăncile. Aşteptările sunt date peste cap şi *noi* suntem cauza. Aşa că hai să-i dăm lui Renarin puţină libertate, ce ziceţi?

Rlain încuviinţă. Kaladin *chiar era* un om bun. În ciuda greşelilor lui, se străduia chiar mai mult decât ceilalţi.

— Vreau să zic ceva, interveni Pietroi. În ultimele câteva săptămâni, câţi dintre voi au venit la mine ca să-mi spună că nu-şi mai găsesc locul în Podul Patru?

Pe platou se făcu linişte. În cele din urmă, Sigzil ridică mâna. Urmat de Cikatrice. Şi de alţi câţiva, inclusiv Hobber.

— Hobber, tu n-ai venit la mine, spuse mâncătorul de coame.

— O! Da, dar m-am simţit la fel, Pietroi, zise el şi se uită în pământ. Totul se schimbă. Nu ştiu dacă pot să ţin pasul.

— Eu încă am coşmaruri, zise încet Leyten. Cu făpturile pe care le-am văzut în măruntaiele Urithirului. Altcineva?

— Eu am problemuri cu limba alethi, spuse Huio. Mă fac… stânjeneală. Singur.

— Mie mi-e frică de înălţimi, adăugă Torfin. Mă ia groaza când zbor acolo sus.

Câţiva traseră cu coada ochiului către Teft.

— Ce? zise Teft. Vă aşteptaţi la un festival al destăinuirilor fiindcă mâncătorul ăla de coame v-a făcut să lăcrimati? Să vă ia furtuna! Având de-a face cu alde voi, e de mirare că nu ard muşchi în fiecare moment al zilei.

Natam îl bătu pe umăr.

— Şi eu nu vreau să lupt, zise Pietroi. Ştiu că unora dintre voi nu le place asta. Mă face să mă simt diferit. Şi nu numai fiindcă sunt singurul om cu o barbă adevărată din toată gaşca, adăugă el, apoi se aplecă înainte. Viaţa *este* în schimbare. Ne vom simţi toţi singuri din pricina asta, da? Ha! Poate putem fi singuri împreună!

Toţi părură să găsească spusele lui reconfortante. Cu excepţia lui Lopen, care se îndepărtase pe furiş de grup şi, cine ştie de ce, ridica pietrele de pe partea opusă a platoului şi se uita sub ele. Era un ciudat până şi printre umani.

Oamenii se relaxară şi începură să discute. Deşi Hobber îl bătu pe Rlain pe spate, nimeni altcineva nu se interesă cum se simţea el. Era o copilărie din partea lui să se simtă frustrat? Ei se credeau singuri? Se simţeau ca nişte intruşi? *Ştiau* oare ce înseamnă să aparţii unei specii complet diferite? O specie cu care, în prezent, se aflau în război… o specie ai cărei membri fuseseră cu toţii fie ucişi, fie pervertiţi?

Oamenii din turn îl priveau cu o ură neascunsă. Prietenii lui n-o făceau, dar era clar că le plăcea să se felicite pentru asta. „Înţelegem că nu eşti la fel ca ceilalţi, Rlain. Nu poţi schimba felul în care arăţi.”

Rămase pe loc intonând Ritmul Supărării până când Kaladin îi trimise pe ceilalţi să-i antreneze pe Vântalergă-torii aspiranţi. Căpitanul discută încet cu Pietroi, apoi se răsuci pe călcâie şi se opri, văzându-l pe parsh aşezat pe găleata lui.

— Rlain, de ce nu-ţi iei liber tot restul zilei? zise bărbatul.

„Şi dacă nu vreau tratament special pentru că ţi-e milă de mine?”

Kaladin se aşează pe vine lângă el. -

— Hei, ai auzit ce-a zis Pietroi! Ştiu cum te simţi. Te putem ajuta să duci povara asta.

— Aşa să fie? spuse Rlain. *Chiar* ştii cum mă simt, Kaladin Cel Binecuvântat de Furtună? Sau e o vorbă pe care-o zic oamenii aşa…?

— Cred că e o vorbă pe care-o zic oamenii aşa, admise căpitanul, apoi trase către el o găleată răsturnată. Poţi să-mi povesteşti cum te simţi?

Oare chiar voia să ştie? Rlain se gândi, apoi intonă în Hotărâre:

— O să încerc.

Subterfugiul tău îmi sporeşte incertitudinea. De ce nu mi te-ai făcut cunoscut înainte de asta? Cum de te poţi ascunde? Cine eşti cu adevărat şi cum de ştii atât de multe despre Adonalsium?

LJalinar se ivi în curtea unei fortăreţe stranii, cu un singur zid înalt din pietre roşii ca sângele. Închidea o spărtură largă dintr-o formaţiune stâncoasă.

În jurul lui, oamenii cărau provizii sau se făceau utili în alte moduri, intrând şi ieşind din clădirile lipite de pereţii

naturali de stâncă. Aerul iernii făcea ca respiraţia lui Dalinar să se ridice dinaintea lui.

Ţinea mâna liberă a lui Navani în mâna lui stângă şi pe a lui Jasnah în dreapta. Funcţionase. Controlul lui asupra viziunilor devenea tot mai puternic, dincolo de ceea ce însuşi Părintele Furtunii credea că este posibil. Azi, ţinându-le de mână, le adusese cu el pe cele două femei chiar şi în absenţa unei mari furtuni.

— Minunat! zise Navani, strângându-i mâna. Zidul ăsta este chiar atât de măreţ pe cât l-ai descris. Şi oamenii. Arme de bronz, din nou, şi foarte puţin oţel.

— Armura aia este Animmodelată, zise Jasnah, desprinzându-şi mâna dintr-a lui. Uită-te la urmele de degete de pe metal. Este fier şlefuit, nu oţel adevărat. Animmodelat din lut în forma asta. Mă întreb… oare accesul la Animmo- delare le-o fi redus motivaţia de a învăţa procesul de turnare? Să lucrezi oţelul este dificil. Nu poţi să-l topeşti pur şi simplu pe foc, cum faci cu bronzul.

— Deci… în ce perioadă suntem? întrebă prinţul.

— Poate acum două mii de ani, zise nepoata lui. Alea sunt săbii haravingiene şi vezi arcadele de colo? Arhitectură clasică târzie, dar albastru decolorat pe mantii, în locul vopselii albastre autentice. Adaugă la astea limba în care ai vorbit – şi pe care mama a consemnat-o data trecută – şi sunt destul de sigură că ştiu răspunsul. Se uită la soldaţii ce treceau pe lângă ei. O coaliţie multietnică, aşa cum au mai fost în timpul Devastărilor, dar, dacă am dreptate, asta se petrece la peste două mii de ani după Aharietiam.

— Se luptă cu cineva, zise Dalinar. Radianţii se retrag dintr-o luptă, apoi îşi abandonează armele pe câmpia de afară.

— Ceea ce amplasează Mârşăvia ceva mai recent decât a amplasat-o Masha-fiică-Saliv în istoria ei, zise Jasnah gânditoare. Din câte îmi amintesc din lectura viziunilor tale, aceasta este ultima, cronologic vorbind, deşi e dificil s-o amplasez pe cea în care ai văzut ruinele Kholinarului.

— Cu cine s-or fi luptând? se întrebă Navani, pe când oamenii de pe culmea zidului dădeau alarma. A trecut mult timp de la plecarea Pustiitorilor.

Călăreţi ieşiră în galop din fortăreaţă ca să cerceteze.

— Ar putea fi Falsa Devastare, zise Jasnah.

Dalinar şi Navani se întoarseră către ea.

— O legendă, spuse femeia. Considerată un fals istoric. Dovcanti a scris un poem epic despre ea acum vreo mie cinci sute de ani. Se spune că unii Pustiitori au supravieţuit după Aharietiam şi că au avut loc multe ciocniri cu ei. Se consideră că nu este o sursă de încredere, dar asta numai fiindcă mulţi ardenţi ai perioadei târzii au insistat că Pustiitorii nu aveau cum să fi supravieţuit. Înclin să cred că este o ciocnire cu parshii înainte să fi fost lipsiţi, nu se ştie cum, de capacitatea de a-şi schimba formele.

Îl privi pe unchiul ei cu ochii strălucind şi el încuviinţă. Erudita se îndepărtă ca să adune orice fărâmiţă de istorie pe care putea pune mâna.

Navani scoase nişte instrumente din taşca ei.

— Într-un fel sau altul, o să aflu unde este Fortăreaţa Piatra înfierbântată, chiar dacă va trebui să-i hărţuiesc pe oamenii ăştia până îmi vor desena o hartă. Poate reuşim să aducem erudite aici ca să găsească indicii despre Mârşăvie.

Dalinar se apropie de baza zidului. Era *cu adevărat* o construcţie măreaţă, conformă cu contrastele stranii din viziunile acestea: oameni obişnuiţi, fără fabriale sau chiar fără o metalurgie demnă de acest nume, dar înconjuraţi de minunăţii.

Un grup cobora scările ce duceau pe coama zidului. În urma lui venea Excelenţa Sa Yanagawn întâiul, Prim Aqasix al Azirului. Dalinar le adusese pe Navani şi Jasnah printr-o simplă atingere, dar îi ceruse Părintelui Furtunii să-l transporte pe împărat. În prezent, marea furtună îşi făcea de cap prin Azir.

Tânărul îl văzu şi se opri.

— Azi trebuie să lupt, Ghimpe Negru?

— Nu, Excelenţă.

— Viziunile astea încep să mă obosească, zise Yanagawn, coborând ultimele câteva trepte.

— Oboseala nu vă va părăsi niciodată, Excelenţă. De fapt, a mea a sporit pe măsură ce am început să înţeleg importanţa lucrurilor pe care le-am văzut în viziuni şi povara pe care ele mi-o pun pe umeri.

— Nu la *asta* mă refeream când vorbeam de oboseală.

Dalinar nu-i răspunse. Împreună mâinile la spate şi merseră împreună către ieşirea secretă, unde Yanagawn urmări ceea ce se petrecea afară. Radianţii traversară câmpia largă sau coborâră în zbor. Îşi chemară Săbiile, ceea ce provocă îngrijorarea soldaţilor de veghe.

Cavalerii îşi înfipseră armele în pământ şi le *abandonară.* Îşi lăsară şi armurile. Cristale de o valoare incalculabilă, lepădate.

Tânărul împărat nu părea la fel de grăbit să le ceară socoteală cum făcuse Dalinar. Ca urmare, prinţul îl luă de braţ şi-l conduse afară, în timp ce primii soldaţi deschideau porţile. Nu voia ca Yanagawn să fie prins în puhoiul care urma să se reverse în curând, când oamenii aveau să se repeadă la Săbii şi să înceapă să se omoare între ei.

Ca şi la vizitele sale precedente, lui Dalinar i se păru că aude urletele de moarte ale sprenilor, suferinţa cumplită de pe această câmpie. Fu cât pe ce să-l copleşească.

— De ce? întrebă Yanagawn. De ce s-au dat bătuţi pur şi simplu?

— Nu ştim, Excelentă. Scena asta mă bântuie. Sunt multe pe care nu le înţeleg. Ignoranţa a devenit tema cârmuirii mele.

Împăratul privi în jur, apoi se cocoţă pe un bolovan înalt de unde putea să-i vadă mai bine pe Radianţi. De data asta, părea mai captivat decât de celelalte viziuni. Dalinar îl înţelegea. Războiul era război, însă asta… era ceva ce nu se mai văzuse. Oameni care să-şi abandoneze Săbiile de bunăvoie?

Şi *suferinţa* aceea. Plutea în văzduh ca o duhoare oribilă. Yanagawn se aşează pe bolovan.

— Şi de ce îmi arăţi asta? Nici măcar nu ştii ce înseamnă.

— Chiar dacă nu aveţi de gând să vă alăturaţi coaliţiei mele, cred că tot ar trebui să vă ofer cât mai multe informaţii cu putinţă. Poate că noi vom cădea, iar voi veţi supravieţui. Poate că erudiţii voştri vor putea rezolva aceste enigme pe care noi nu le putem descifra. Şi poate Excelenţa Voastră sunteţi cârmuitorul de care are nevoie Rosharul, în timp ce eu sunt doar un mesager.

— Nu crezi una ca asta.

— Nu. Dar tot vreau să cunoaşteţi viziunile astea, pentru orice eventualitate.

Tânărul se foi, jucându-se cu canafurile pieptarului său de piele.

— Eu… nu sunt atât de important pe cât crezi tu.

— Iertaţi-mă, Excelenţă, dar vă subestimaţi importanţa. Poarta Jurământului din Azir va fi de o importanţă vitală şi sunteţi cel mai puternic dintre regatele apusene. Dacă Azirul este de partea noastră, multe alte state ni se vor alătura.

— Vreau să spun că *eu unul* nu sunt atât de important, zise Yanagawn. Da, Azirul este important. Dar eu sunt numai un puşti pe care l-au pus pe tron fiindcă s-au temut că asasinul se va întoarce.

— Şi miracolul pe care-l trâmbiţează? Dovada că aţi fost ales de Heralzi?

— Aia a fost Shmangli, nu eu. Yanagawn îşi coborî privirea către picioarele pe care şi le legăna. M-au învăţat să-mi iau un aer important, dar nu-s important, Kholin. Nu încă. Poate niciodată.

Aceasta era o faţă nouă a împăratului. Viziunea aceasta îl zguduise, dar nu în maniera în care sperase Dalinar. „E un puşti”, îşi reaminti el. Viaţa la vârsta asta era în sine o încercare, fără să-i mai adaugi şi presiunea neaşteptatei ascensiuni la putere.

— Indiferent de motive, sunteţi Primul, îi zise tânărului împărat. Vizirii au anunţat lumii miraculoasa voastră înălţare în rang. Aveţi o anumită autoritate.

Yanagawn ridică din umeri.

— Vizirii nu-s oameni răi. Se simt vinovaţi că m-au pus în poziţia asta. Îmi oferă o educaţie – mi-o cam îndeasă pe gât, ca să fiu sincer – şi se aşteaptă să cooperez. Dar nu *eu* conduc imperiul. Se tem de tine. Se tem tare de tot. Le e mai frică de tine decât de asasin. Ăla i-a ars ochii împăratului, dar împăraţii pot fi înlocuiţi. Tu reprezinţi o ameninţare mult mai cumplită. Ei cred că eşti capabil să distrugi întreaga noastră cultură.

— Niciun alethi nu trebuie să pună piciorul pe solul Azirului, spuse Dalinar. Dar veniţi voi la mine, Excelenţă!

Povestiţi-le că aţi avut viziuni, că Heralzii vor măcar *să vizitaţi* Urithiru. Spuneţi-le că oportunităţile depăşesc cu mult pericolul deschiderii Porţii Jurământului.

— Şi dacă se întâmplă din nou? întrebă Yanagawn, indicând câmpul de Cristalsăbii.

Erau sute, răsărind argintii din pământ, reflectând lumina soarelui. Oamenii se revărsau din fortăreaţă, năpustindu-se către arme.

— O să avem grijă să nu se mai întâmple, într-un fel sau altul, zise Dalinar mijind ochii. Nu ştiu ce a provocat Mârşăvia, dar pot să presupun. Şi-au pierdut viziunea, Excelenţă. S-au încâlcit în politici şi au permis să se creeze falii între ei. Şi-au uitat scopul: să apere Rosharul şi pe oamenii lui.

Împăratul îl privi încruntat.

— Eşti aspru. Mai înainte ai vorbit cu respect despre Radianti.

— Îi respect pe cei care au luptat împotriva Devastărilor. Pe ăştia? Pe ăştia pot să-i înţeleg. Şi eu m-am lăsat adesea distras de tot soiul de meschinării. Dar să-i respect? Nu. Şi-au ucis sprenii. Şi-au trădat jurămintele, se cutremură el. Poate că nu sunt ticăloşii pe care-i descrie istoria, dar în

acest moment n-au făcut ce era corect şi drept. *Au lăsat Rosharul baltă.*

Părintele Furtunii tună în depărtare, aprobându-i spusele.

Yanagawn înclină capul.

— Ce este? întrebă Dalinar.

— Shmangli n-are încredere în tine, zise el.

Prinţul privi în jur, aşteptând-o să apară aşa cum făcuse în celelalte două viziuni pe care el i le înfăţişase lui Yanagawn. Nu văzu însă nicio urmă a puştoaicei reshi pe care Părintele Furtunii o detesta în asemenea măsură.

— Asta pentru că te comporţi atât de virtuos, continuă împăratul. Ea spune că toţi cei care se comportă ca tine au ceva de ascuns.

Un soldat se apropie şi-i vorbi lui Yanagawn cu vocea Atotputernicului:

— Ei sunt cei dintâi.

Dalinar se retrase, lăsându-l pe tânăr să asculte discursul scurt al Atotputernicului. *Aceste fapte vor rămâne în istorie. Vor fi considerate josnice. Veţi avea multe nume pentru cele petrecute aici…*

Atotputernicul îi spusese aceleaşi cuvinte şi lui Dalinar.

Va sosi Noaptea Suferinţelor, va urma Adevărata Devastare. Furtuna Eternă.

Pe câmpul plin de Cristale, soldaţii începură să se lupte între ei pentru săbii. Pentru prima oară în istorie, oamenii începură să se măcelărească între ei folosind spreni morţi. În cele din urmă, Yanagawn dispăru, părăsind viziunea. Dalinar închise ochii, simţindu-l pe Părintele Furtunii cum se îndepărtează. Totul se destrăma…

Ba nu.

Prinţul deschise ochii. Era în continuare pe câmpie, dinaintea zidului înalt din piatră roşie al Fortăreţei Piatra înfierbântată. Oamenii se băteau pe Cristalsăbii, în timp ce unii strigau, cerând ca toată lumea să aibă răbdare.

Cei care puneau mâna pe Cristale în ziua aceasta aveau să devină conducători. Pe Dalinar îl tulbură faptul că cei

mai buni dintre oameni, cei care chemau la răbdare sau îşi exprimau îngrijorarea, aveau să fie rari printre ei. Nu erau suficient de agresivi ca să profite de prilej.

De ce era el încă aici? Ultima dată, viziunea se încheiase înaintea acestui moment.

— Părinte al Furtunii? întrebă el.

Niciun răspuns. Dalinar se întoarse.

În spatele lui stătea un bărbat în veşminte albe şi aurii.

Prinţul tresări şi dădu îndărăt. Bărbatul era bătrân, cu faţă latăşi ridată şi păr alb ca osul, dat pe spate ca şi cum s-ar fi aflat permanent în bătaia vântului. Mustăţile, cu o vagă urmă de negru în ele, se contopeau cu o barbă scurtă, albă. Părea să fie shin, judecând după pielea şi ochii săi, şi purta o coroană de aur în păr.

Ochii aceia… erau străvechi, cu pielea din jur brăzdată de riduri adânci, şi dansau de bucurie în timp ce îi zâmbea lui Dalinar, atingându-i umărul cu un sceptru de aur.

Simţindu-se copleşit, prinţul căzu în genunchi.

— Te cunosc, şopti el. Eşti… eşti El. Zeul.

— Da, răspunse bărbatul.

— Unde-ai fost? întrebă Dalinar.

— Am fost mereu aici, răspunse Zeul. Am fost mereu alături de tine. Te urmăresc de mult, mult timp.

— Aici? Nu… nu eşti Atotputernicul, nu-i aşa?

— Onoare? Nu, el a murit cu adevărat, aşa cum ţi s-a spus. Bătrânul zâmbi şi mai larg, un zâmbet sincer şi plin de blândeţe. Eu sunt celălalt. Mi se spune Oroare.

Dacă vrei să mai discutăm, cer sinceritate totală. Revino pe pământurile mele, abordează-i pe servitorii mei şi o să văd ce pot face în privinţa misiunii tale!

Oroare!

Dalinar sări în picioare şi dădu îndărăt, ducând mâna la o armă pe care n-o avea.

Oroare. Stând *în faţa* lui.

Părintele Furtunilor era departe, aproape dispăruse, dar prinţul simţea o emoţie vagă dinspre el. Un icnet, ca şi cum s-ar fi luptat cu o greutate?

Nu. Nu, acela era un scâncet.

Zeul îşi sprijini sceptrul de aur în palma celeilalte mâini şi se răsuci să-i privească pe cei care se luptau pentru Cristalsăbii.

— Îmi amintesc ziua asta, zise Oroare. Atâta *patimăl* Şi atâtea pierderi. Cumplită pentru unii, dar măreaţă pentru alţii. Te înşeli cu privire la motivul căderii Radianţilor, Dalinar. Da, se luptau între ei, aşa-i, dar nu mai mult ca în alte epoci. Erau oameni cinstiţi, cu vederi diferite uneori, totuşi uniti în dorinţa lor de-a face ce era cel mai bine.

— Ce vrei de la mine? întrebă Dalinar, respirând agitat şi ducând mâna la piept.

Furtuni! Nu era pregătit. Avea să fie *vreodată* pregătit pentru momentul ăsta?

Oroare se apropie de o piatră şi se aşează. Oftă uşurat, ca un om care a lepădat o povară grea, apoi făcu semn către spaţiul de lângă el.

Prinţul nu schiţă niciun gest să se aşeze.

— Fiule, ai fost pus într-o poziţie dificilă, zise Oroare. Eşti cel dintâi care s-a legat de Părintele Furtunii în starea lui actuală. Ştiai asta? Ai o legătură profundă cu rămăşiţele unui zeu.

— Pe care tu l-ai ucis.

— Da. O s-o ucid şi pe cealaltă în cele din urmă. S-a ascuns undeva şi eu sunt prea… încătuşat.

— Eşti un monstru.

— O, Dalinar! Tocmai tu dintre toţi să-mi reproşezi asta? Spune-mi că nu te-ai pomenit niciodată în conflict cu o persoană pe care-o respectai! Spune-mi că n-ai ucis niciodată un bărbat pentru că trebuia s-o faci, chiar dacă, într-o lume mai bună, el n-ar fi meritat-o!

Prinţul îşi înăbuşi o replică. Da, făcuse aşa ceva. De prea multe ori.

— Te cunosc, zise Oroare şi zâmbi din nou, cu un aer patern. Vino şi aşază-te. N-o să te mănânc şi nici n-o să te transform în scrum cu o simplă atingere.

Bărbatul şovăi. „Trebuie să auzi ce are de spus. Până şi minciunile acestei creaturi îţi pot spune mai multe decât toate adevărurile generale din lume.”

Se apropie şi se aşează băţos.

— Ce ştii despre noi trei? întrebă Oroare.

— Sincer vorbind, nici nu ştiam că *eraţi* trei.

— Mai mulţi, de fapt, zise Oroare absent. Dar numai trei sunt relevanţi pentru tine. Eu. Onoare. Cultivare. Aţi discutat despre ea, nu?

— Presupun că da, zise Dalinar. Unii o identifică cu Rosharul, o cred sprenul lumii ca atare.

— Ar vrea ea, spuse Oroare. Mi-aş dori s-o pot lăsa să aibă locul ăsta şi gata.

— Păi fă-o! Lasă-ne în pace! Pleacă!

Zeul se răsuci atât de brusc spre el, încât prinţul tresări.

— Este o ofertă de a mă elibera de legăturile mele, venită din partea omului care deţine ce a mai rămas din numele şi puterile lui Onoare? întrebă el încet.

Dalinar se bâlbâi. „Idiotule! Nu eşti vreun răcan cu caş la gură! Adună-te!”

— Nu, zise el cu fermitate.

— Bine atunci! spuse Oroare şi zâmbi, cu un licăr jucăuş în ochi. Nu te agita! Treburile astea trebuie făcute aşa cum se cuvine. Chiar *o să plec* dacă mă eliberezi, dar trebuie s-o faci cu Intenţie.

— Şi care ar fi consecinţele dacă te-aş elibera?

— Păi mai întâi aş aranja moartea lui Cultivare. Ar mai fi… şi alte consecinţe, cum le zici tu.

Ochi fumegau pe măsură ce oamenii loveau cu Cristalsăbiile, ucigându-i pe cei care fuseseră, cu câteva clipe în urmă, camarazii lor. Era o luptă frenetică, disperată pentru putere.

— Şi nu poţi să pleci aşa, pur şi simplu? Fără să ucizi pe nimeni? întrebă Dalinar.

— Lasă-mă să-ţi pun şi eu o întrebare! De ce i-ai luat sărmanului Elhokar controlul Alethkarului?

— Ăăă…

„Nu răspunde! Nu-i da muniţie proaspătă!”

— Ai ştiut că aşa era cel mai bine, zise Oroare. Ai ştiut *că* Elhokar era slab şi că regatul ar fi suferit fără o conducere fermă. Ai preluat controlul de dragul binelui general şi Rosharului i-a priit.

În apropiere, un bărbat se împletici în direcţia lor, lăsând în urmă lupta. Ochii îi arseră când o Cristalsabie i se înfipse

în spate şi-i ieşi prin piept. Căzu cu faţa în jos, cu dâre gemene de fum ieşindu-i pe ochi.

— Un om nu poate sluji doi zei deodată, zise Oroare. Aşa că nu, n-o pot lăsa pe ea în urma mea. De fapt, nu pot lăsa în urmă Ţăndările lui Onoare, aşa cum am crezut cândva. Văd deja ce turnură nedorită ar putea lua lucrurile. Odată ce mă eliberezi, voi transforma lumea în mod considerabil.

— Crezi c-o să te descurci mai bine? întrebă prinţul şi-şi umezi buzele uscate. Crezi c-o să-i faci lumii ăsteia mai mult bine decât ceilalţi? Tu, o manifestare a urii şi a durerii?

— Ei îmi spun Oroare, zise bătrânul. Este un nume care se potriveşte destul de bine. Are o anumită *sonoritate.* Dar cuvântul este prea limitat ca să mă descrie şi tu ar trebui să ştii că asta nu este tot ce reprezint.

— Şi ce anume reprezinţi?

El îl privi fix.

— *Patima,* Dalinar Kholin. Sunt emoţia întrupată. Sunt sufletul sprenilor şi al oamenilor. Sunt pofta, bucuria, mânia, ura şi triumful. Sunt gloria şi viciul. Sunt însuşi lucrul care-i face pe oameni să fie *oameni.* Lui Onoare nu-i pasă decât de legături. Nu de *semnificaţia* legăturilor şi a jură- mintelor, ci doar de respectarea lor. Cultivare nu vrea decât să vadă lucrurile transformându-se. Crescând. Poate fi bine sau rău, ei îi este totuna. Suferinţa oamenilor nu înseamnă nimic pentru ea. Numai eu o înţeleg. Numai mie îmi *pasă,* Dalinar.

„Nu cred asta”, îşi zise prinţul. „Nu *trebuie* să cred asta.”

Bătrânul oftă şi se ridică greoi în picioare.

— Dacă ai putea vedea ce rezultate a avut influenţa lui Onoare, nu te-ai mai grăbi să spui că sunt un zeu al mâniei. Separă emoţiile de oameni şi o să obţii creaturi ca Nale şi Cerrupătorii lui. *Asta* v-ar fi oferit Onoare.

Dalinar arătă spre încleştarea teribilă de pe câmpul din faţa lor.

— Ai spus că m-am înşelat cu privire la motivul care i-a făcut pe Radianţi să-şi abandoneze jurămintele. Care a fost, de fapt?

Oroare zâmbi.

— Pasiunea, fiule. O *pasiune* măreaţă, minunată. Emoţia. Este ceea ce îi defineşte pe oameni, deşi, în mod ironic, nu sunteţi cele mai potrivite recipiente pentru ea. Vă umple şi vă sparge, dacă nu găsiţi pe cineva cu care să împărţiţi povara. Privi către oamenii care se ucideau între ei. Dar îţi poţi imagina o lume fără ea? Nu. Eu n-aş vrea să trăiesc într-o asemenea lume. Intreab-o pe Cultivare data viitoare când o vezi! Intreab-o ce vrea pentru Roshar! Cred c-o să descoperi că eu sunt o alegere mai bună.

— Data viitoare? N-am văzut-o niciodată, zise Dalinar.

— Ba da, ai văzut-o, spuse Zeul, întorcându-i spatele şi îndepărtându-se. Doar că ea ţi-a răpit pur şi simplu amintirea aceea. Atingerea ei nu este maniera în care te-aş fi ajutat eu. A furat o parte din tine şi te-a lăsat ca pe un orb care nu-şi mai aminteşte că a văzut cândva.

Dalinar se ridică.

— Îţi propun o întrecere între luptători. Ai cărei termeni îi putem negocia. O accepţi?

Oroare se opri şi se întoarse fără grabă în loc.

— Vorbeşti în numele lumii, Dalinar Kholin? Oferta se referă la întregul Roshar?

Furtuni! Oare asta făcea?

— Eu…

— Indiferent de asta, nu accept, adăugă bătrânul şi se îndreptă de spate, zâmbind într-o manieră enervant de înţelegătoare. Nu trebuie să-mi asum asemenea riscuri, pentru că ştiu că vei lua decizia corectă. Mă vei elibera.

— Nu. N-ar fi trebuit să te dai în vileag. M-am temut de tine cândva, dar este uşor să te temi de ceea ce nu înţelegi. Acum te-am văzut şi te pot înfrunta.

— M-ai văzut, nu-i aşa? Curios lucru!

Zeul zâmbi din nou.

Apoi totul deveni alb. Dalinar se pomeni stând pe un fragment de nimicnicie care era întreaga lume, privind în sus, către *o flacără* eternă, atotcuprinzătoare. Se întindea spre toate direcţiile, cu miezul roşu care se transforma în portocaliu şi apoi lăsa loc unui alb incandescent.

După care, nu se ştie cum, flăcările părură să devină un întuneric intens, violet şi plin de mânie.

Era ceva atât de cumplit, încât mistuia lumina însăşi. Era fierbinte. Un nimb imposibil de descris de căldură intensă şi foc negru, colorat cu violet spre exterior.

Arzător.

Copleşitor.

„Putere!”

Era urletul a o mie de războinici pe câmpul de luptă.

Era momentul atingerii celei mai senzuale, al extazului.

Era durerea pierderii şi bucuria victoriei.

Şi *era* ură. O ură adâncă, pulsândă, la o presiune care topea tot. Era căldura a o mie de sori, era extazul tuturor săruturilor, era vieţile tuturor oamenilor contopite într-una singură, definită prin tot ce simţeau.

Până şi gândul în sine de a primi cea mai mică fărâmă din flacăra aceea îl îngrozi pe Dalinar. În faţa ei se simţea mic şi fragil. Ştia că, dacă ar fi sorbit din focul acela lichid, negru, concentrat, brut, ar fi fost anihilat într-o clipită. Întregul Roshar s-ar fi destrămat, la fel de neimportant ca fumul ce se ridică dintr-o lumânare stinsă.

Pieri şi prinţul se pomeni întins pe solul stâncos din afara Fortăreţei Piatra înfierbântată, privind în sus. Deasupra lui, soarele părea palid şi rece. Prin contrast, totul părea îngheţat.

Oroare îngenunche alături de el şi-l ajută să se ridice în şezut.

— Gata, gata! A fost puţin cam prea mult, nu? Am uitat cât de copleşitor poate fi. Ia, bea!

Îi dădu o ploscă. Dalinar o privi confuz, apoi îşi ridică privirea către bătrân. În ochii lui Oroare zări focul acela

negru-violet. Undeva foarte în adânc. Fiinţa cu care discutase el nu era zeul, ci doar o faţadă, o masă.

Fiindcă, dacă ar fi trebuit să înfrunte adevărata forţă din spatele acelor ochi zâmbitori, prinţul ar fi înnebunit. Oroare îl bătu pe umăr.

— La-ţi un răgaz, Dalinar! O să te las aici. Linişteşte-te. O să…

Se întrerupse încruntându-se şi se răsuci. Cercetă stâncile cu privirea.

— Ce-i?

— Nimic. Mintea mea de om bătrân îmi joacă feste. Îl bătu pe braţ. O să mai stăm de vorbă. Ţi-o promit!

Dispăru într-o clipită.

Dalinar se lăsă pe spate, complet sfârşit. Furtuni. Doar… Furtuni!

— Tipul ăla e *sinistru,* zise o voce de copilă.

Prinţul se răsuci şi se ridică cu greutate în capul oaselor. De după bolovanii din apropiere se ivi un cap. Piele bronzată, ochi pali, păr negru şi lung, trăsături copilăroase pe un chip supt.

— Sigur, *toţi* bătrânii sunt siniştri, zise Shmangli. Serios. Numai riduri şi „Hai, nu vrei nişte dulciuri?” şi „Ia ascultă povestea asta plictisitoare!” Le-am pus gând rău. Pot ei să se poarte frumos cât or pofti, dar nimeni nu îmbătrâneşte fără să distrugă câteva vieţi.

Se cocoţă pe bolovani. Acum purta haine elegante de croială azish, în contrast cu pantalonii şi cămaşa nepretenţioase de data trecută. O robă cu modele viu colorate, o haină groasă şi o pălărie.

— Dar, chiar şi pentru un bătrân, tipul ăsta a fost super-sinistru, zise ea încet. Ce-a fost creatura aia, dos-ferm? Nu mirosea ca o persoană reală.

— I se spune Oroare, spuse Dalinar epuizat. Şi este cel cu care ne luptăm.

— Aha. În comparaţie cu el, tu eşti *nimic.*

— Mersi?

Ea încuviinţă, de parcă ar fi primit un compliment.

— O să vorbesc cu Gawx. Aveţi mâncare bună în oraşul ăla turn al vostru?

— Îţi putem prepara ceva.

— Da, nu mă interesează ce preparaţi. Ce mănânci *tu?* E bun?

— …Da?

— Nu raţii militare şi prostii de-astea, nu?

— De regulă, nu.

— Grozav! Privi către locul de unde dispăruse Oroare şi se înfioră vizibil. O să te vizităm. Se opri şi-i trase un ghiont în braţ. Să nu-i zici lui Gawx despre Oroare ăla, da? Şi aşa are prea mulţi bătrâni din cauza cărora să-şi facă griji.

Dalinar încuviinţă.

Fata ciudată dispăru şi, peste câteva clipe, viziunea lui pieri şi ea.

SFÂRŞITUL

Părţii a doua

INTERLUDII

KAZA TARAVANGIAN VENU

Corabia *Cele Dintâi Vise* străpunse un val, făcând-o pe Kaza să se agate strâns de greement. Mâinile înmănuşate o dureau deja şi la fiecare val era convinsă că următorul avea s-o arunce peste bord.

Refuza să coboare sub punte. Acesta era destinul *ei.* Nu era un obiect care să fie cărat de colo-colo, sau nu mai era. În plus, cerul întunecat – care se umpluse subit de nori de furtună, deşi numai cu o oră în urmă pânza abia dacă stătea întinsă – nu era mai tulburător ca viziunile ei.

Un val nou umplu puntea de apă. Marinarii – majoritatea angajaţi în Steen, căci niciun echipaj normal nu s-ar fi îmbarcat în călătoria asta – se împleticiră ţipând. Căpitanul Vazrmeb umbla printre ei strigând ordine, în timp ce Droz, cârmaciul, îi menţinea pe o direcţie constantă. Către inima furtunii. Drept către inima furtunii.

Kaza se ţinu bine, simtindu-şi vârsta când strânsoarea braţelor începu să-i slăbească. Apa îngheţată o scăldă, dându-i pe spate gluga robei şi dezvăluindu-i faţa… şi diformitatea. Majoritatea marinarilor n-o băgară în seamă, deşi ţipătul ei îi *atrăsese* atenţia lui Vazrmeb.

Unicul thaylen de la bord, căpitanul nu se potrivea mai deloc cu imaginea pe care şi-o făcuse ea despre poporul lui. Pentru ea, thaylenii erau omuleţi burtoşi îmbrăcaţi în veste: negustori cu pieptănături pretenţioase, care se tocmeau până la ultima sferă. Însă acesta era înalt ca un alethi, cu palme suficient de mari să cuprindă bolovani şi cu braţe suficient de zdravene ca să-i ridice.

El strigă, acoperind vuietul valurilor:

— Cineva să ducă Animmoda sub punte!

— Nu, îi strigă ea ca răspuns. Rămân aici!

— N-am plătit o recompensă demnă de un prinţ ca să te aduc încoace numai ca să te pierd peste bord, zise el apropiindu-se.

— Nu sunt un obiect pe care să…

— Căpitane! strigă un marinar. *Căpitane!*

Ridicară amândoi privirea chiar în clipa în care corabia se opri pe creasta unui val imens, apoi se clătină şi practic *căzu* pe partea cealaltă. Furtuni! Stomacul Kazei i se urcă în gât şi-şi simţi degetele alunecând pe parâmă.

Vazrmeb o apucă de robă şi o ţinu zdravăn în timp ce plonjau în apa de dincolo de val. Pentru un moment scurt, însă cumplit, părură înmormântaţi în apa rece. Ca şi cum corabia s-ar fi scufundat în întregime.

Valul trecu şi Kaza se pomeni zăcând ca o boccea udă leoarcă pe punte, ţinută de căpitan.

— Să te ia furtuna de proastă! îi zise el. Eşti arma mea secretă. Să te îneci când *nu* eşti în grija mea, ai înţeles?

Ea încuviinţă vlăguită. Apoi îşi dădu seama şocată că-i fusese uşor să-l audă. Furtuna…

Dispăruse?

Vazrmeb se îndreptă zâmbind larg, cu sprâncenele albe, pieptănate spre spate, amestecându-se în coama lui lungă de păr ud. Pe toată puntea, marinarii care supravieţuiseră se ridicau în picioare, uzi leoarcă, privind cerul. Acesta rămânea întunecat, dar vânturile se domoliseră complet.

Căpitanul izbucni într-un râs zgomotos, dându-şi pe spate părul lung, cârlionţat.

— Ce v-am zis, oameni buni? Că noua furtună a venit dinspre Aimia? Acum s-a dus la ale ei şi a lăsat bogăţiile tărâmului ei de baştină să fie jefuite!

Toţi ştiau că nu trebuia să pierzi vremea pe lângă Aimia, deşi, când venea vorba de motive, fiecare avea altă explicaţie. Unele zvonuri vorbeau despre o furtună răzbunătoare, care căuta şi distrugea corăbiile ce se apropiau. Vântul straniu pe care-l întâlniseră – şi care nu se sincroniza nici cu marea furtună, *nici* cu Furtuna Eternă – părea să susţină această teorie.

Thaylenul începu să strige ordine, trimiţându-şi oamenii la posturi. Nu navigaseră prea mult, numai o mică distanţă din Liafor, de-a lungul coastei shinilor, apoi către apus, către partea de nord a Aimiei. Zăriseră repede marea

insulă principală, dar nu opriseră pe ea. Toţi ştiau că era stearpă şi lipsită de viaţă. Comorile erau pe insulele ascunse, aşteptând, chipurile, să-i îmbogăţească pe cei dispuşi să înfrunte vânturile şi strâmtorile periculoase.

Kaza nu avea niciun interes pentru asta. Ce-nsemnau comorile pentru ea? Venise aici din pricina altor zvonuri, rostite numai printre cei ca ea. Poate aici avea să găsească, în sfârşit, un leac pentru boala ei.

Chiar în timp ce se ridica, îşi vârî mâna în punguţă şi simţi atingerea alinătoare a Animmodului ei. *Al ei,* indiferent ce susţineau conducătorii Liaforului. Îşi petrecuseră ei tinereţea mângâindu-l şi aflându-i secretele? îşi petrecuseră ei anii maturităţii slujind şi apropiindu-se tot mai mult de nefiinţă cu fiecare utilizare?

Marinarii o ocoliră pe Kaza de departe, evitând s-o privească în ochi. Ea îşi ridică gluga, neobişnuită cu atenţia oamenilor de rând. Ajunsese în faza în care… desfigurarea îi era evidentă.

Femeia se transforma, treptat, în fum.

Vazrmeb luă el însuşi cârma, dându-i lui Droz un răgaz. Bărbatul zvelt coborî de pe puntea de la pupa şi o remarcă stând lângă copastie. Îi zâmbi larg, ceea ce stârni curiozitatea femeii. Nu îi vorbise niciodată. Acum el se apropia vesel, de parcă ar fi avut de gând să facă *conversaţie.*

— Deci… zise el. Pe punte? în timpul furtunii *ăleia?* Ai curaj!

Ea şovăi privind această fiinţă ciudată şi-şi coborî gluga.

El nu tresări, deşi părul, urechile şi acum şi părţi ale chipului ei se dezintegrau. În obraz avea o gaură prin care i se vedeau osul fălcii şi dinţii. Gaura era tivită cu dâre de fum. Carnea părea să fie mistuită de un foc. Când vorbea, aerul pătrundea prin ea, alterându-i vocea, şi trebuia să-şi dea capul mult pe spate ca să poată bea. Chiar şi aşa, lichidul tot picura.

Procesul era lent. Mai avea câţiva ani până s-o ucidă Animmodelarea.

Droz părea decis să pretindă că totul era în regulă.

— Nu-mi vine să cred că am trecut prin furtuna aia! Crezi că vânează corăbii, aşa cum spun poveştile?

Era liaforan ca şi ea, cu pielea cafeniu închis şi ochi căprui întunecaţi. *Ce* voia? încercă să-şi amintească pasiunile obişnuite ale oamenilor, pe care începuse să le uite.

— Sex, asta vrei?… Nu, eşti mult mai tânăr decât mine. Hmm…

Curios!

— Ţi-e frică şi ai nevoie de încurajări?

El începu să se foiască, jucându-se cu capătul unei funii dezlegate.

— Ăăă… Adică, vreau să zic, prinţul te-a trimis, nu?

— A!

Deci ştia că era verişoara prinţului.

— Doreşti să ai legături cu regalitatea. Ei bine, am venit de capul meu.

— Dar în mod sigur el ţi-a dat *voie.*

— Ba n-a făcut-o. Dacă nu de dragul siguranţei mele, atunci de dragul dispozitivului meu.

Chiar *era* al ei. Privi în largul oceanului mult prea liniştit.

— M-au ţinut închisă zi de zi, oferindu-mi tot confortul care m-ar fi putut face fericită. Îşi dădeau seama că puteam *în orice clipă* să transform pereţii şi lanţurile în fum.

— Şi… doare?

— E minunat. Mă conectez treptat cu dispozitivul şi, prin el, cu Rosharul. Până în ziua în care mă va cuprinde cu totul în îmbrăţişarea lui.

Ridică o mână şi-şi scoase mănuşa neagră, deget cu deget, dând la iveală o mână care se destrăma. Cinci dâre de întuneric ridicându-se din vârfurile degetelor. O întoarse cu palma către el.

— Aş putea să-ţi arăt. Atinge-mă şi vei şti! O clipă, după care te vei contopi cu aerul.

El fugi. Excelent!

Căpitanul cârmi nava spre o insulă micuţă, ce răsărea din oceanul placid chiar acolo unde susţinea harta. Avea zeci de nume. Stânca Secretelor. Terenul de Joacă al Pustiului. Ce melodramatic! Kaza prefera vechiul nume al locului: Akinah.

Se spunea că odinioară aici se aflase un oraş măreţ. Dar cine pune un oraş pe o insulă de care nu te poţi apropia? Căci aici răsărea din ocean un grup de formaţiuni stâncoase. Înalte de şase stânjeni şi semănând cu vârfuri de lance, înconjurau întreaga insulă ca un zid. Pe măsură ce corabia se apropie, marea deveni din nou agitată şi ea simţi un acces de greaţă. Îi plăcu. Era o senzaţie *umană.*

Mâna ei căută din nou Animmodul.

Greaţa se împletea cu o vagă senzaţie de foame. În această perioadă, uita adesea să mănânce, deoarece trupul ei avea tot mai puţină nevoie de hrană. Cu gaura din obraz, mestecatul era enervant. Însă îi plăcea mirosul a orice o fi gătit bucătăreasa sub punte. Poate că mâncarea avea să-i calmeze pe oameni, care păreau agitaţi la gândul apropierii de insulă.

Kaza se duse pe puntea de la pupa, lângă căpitan.

— Acum o să-ţi câştigi banii, Animmodo, zise el. Şi eu o să ştiu de ce te-am cărat tocmai până aici.

— Nu sunt un obiect care să fie folosit. Sunt o persoană, spuse ea neatentă. Ţepuşele alea de stâncă… au fost Animmodelate.

Lăncile enorme de piatră erau dispuse într-un cerc prea ordonat în jurul insulei. Judecând după curenţii din faţă, altele se ascundeau sub apă, gata să străpungă cocile corăbiilor ce se apropiau.

— Poţi să distrugi una? o întrebă căpitanul.

— Nu. Sunt mult mai mari decât ai indicat tu.

— Dar…

— Pot face o gaură în ele, căpitane. E mai uşor să Anim-modelezi un obiect în întregime, dar eu nu sunt ca oricare alt Animmod. Am început să văd cerul întunecat şi cel de-al doilea soare şi creaturile ce dau târcoale nevăzute cetăţilor omului.

El se înfioră vizibil. De ce se speria? Ea nu făcea decât să descrie o stare de fapt.

— Trebuie să transformi câteva vârfuri ale stâncilor de sub apă, zise el. Apoi fă o gaură suficient de mare pentru ca bărcile să ajungă la insula de dincolo de ele.

— O să mă ţin de cuvânt, dar nu uita: nu te *slujesc* pe tine. Sunt aici urmărind propriile mele ţeluri.

Lăsară ancora cât de aproape de stânci îndrăzniră. De aici erau şi mai intimidante, iar Animmodelarea lor era şi mai vizibilă. „Pentru fiecare trebuie să fi fost nevoie de câţiva Animmozi lucrând laolaltă”, îşi zise Kaza, stând la prova navei în timp ce oamenii înfulecau zoriţi tocană.

Bucătăreasa era o femeie, reshi judecând după aspect, cu faţa acoperită de tatuaje. Îl îmboldea pe căpitan să mănânce, spunându-i că, dacă pleca flămând în expediţie, avea să fie neatent. Până şi Kaza mâncă puţin, deşi limba ei nu mai simţea gustul. Toată mâncarea i se părea acelaşi soi de terci şi mesteca ţinând un şervet lipit de obraz.

Aşteptând, căpitanul atrăsese presimţiospreni – panglici care fluturau în vânt – şi Kaza zări fiarele din cealaltă lume, creaturile care însoţeau sprenii.

Cele patru bărcuţe ale corăbiei erau strâmte, silindu-i pe vâslaşi şi pe ofiţeri să se îngrămădească laolaltă, dar îi făcură loc la prora uneia dintre ele. Îşi trase pe cap gluga care încă nu se uscase şi se aşează pe o bancă. Ce avusese de gând căpitanul dacă vânturile nu s-ar fi oprit? Chiar ar fi încercat s-o folosească pe ea şi o bărcuţă ca să îndepărteze lăncile acelea de stâncă în toiul unei furtuni?

Ajunseră lângă prima lance şi Kaza îşi despachetă grijulie Animmodul, eliberând un val de lumină. Trei nestemate mari, legate între ele cu lanţuri cu bucle prin care să-şi

vâre degetele. Şi-l puse, cu nestematele pe dosul mâinii. Simţind din nou atingerea metalului pe piele, oftă uşor. Era cald, primitor, o parte din ea.

Întinse braţul şi-şi vârî mâna în apa rece, lipindu-şi palma de vârful lancei de piatră, netedă după atâţia ani în ocean. Nestematele luminau apa şi reflexiile jucau pe roba ei.

Închise ochii şi simţi senzaţia familiară de a fi atrasă în cealaltă lume. Voinţei ei i se adăugă o alta, puternică şi poruncitoare, chemată de cererea ei de ajutor.

Piatra nu voia să se schimbe. Era mulţumită de somnul ei îndelungat în ocean. Dar… da, da, îşi *amintea.* Cândva fusese aer, apoi cineva o făcuse să încremenească în fo rma asta. Nu o putea transforma din nou în aer: Animmodul ei stăpânea numai o formă, nu pe toate trei. Nu ştia de ce.

Fum, îi şopti ea pietrei. *Libertate în văzduh. Mai ţii minte?* O ispiti, aţâţându-i amintirile în care dansa liberă.

Da… Libertate.

Aproape cedă ea însăşi. N-ar fi fost *minunat* să nu-i mai fie frică? Să se înalţe în văzduhul nesfârşit? Să fie eliberată de durerile trupului muritor?

Vârful stâncii se transformă în fum, făcând apa din jurul bărcii să bolborosească. Şocul o aduse pe Kaza înapoi în lumea reală şi ceva din adâncul ei se înfiora. De groază. Aproape trecuse dincolo.

Bulele de fum clătinară barca, mai-mai s-o răstoarne. Ar fi trebuit să-i prevină. Marinarii bombăniră, dar căpitanul, aflat în ambarcaţiunea învecinată, o lăudă.

Mai îndepărtă câteva vârfuri de stâncă de sub valuri înainte să ajungă, în cele din urmă, în faţa zidului. Aici formaţiunile ca nişte lănci crescuseră atât de aproape unele de altele, încât erau despărţite abia de un lat de palmă. Fu nevoie de trei încercări ca să apropie suficient barca: imediat ce ajungeau în locul potrivit, un val îi îndepărta.

În cele din urmă, marinarii reuşiră s-o ţină locului. Kaza întinse mâna cu Animmodul. Două din cele trei nestemate

aproape rămăseseră fără Lumină de Furtună şi emanau doar o strălucire stinsă. Ar fi trebuit să fie de ajuns.

Îşi lipi mâna de stâncă şi o convinse să se transforme în fum. De data asta fu… uşor. Simţi vântul izbucnind după transformare şi sufletul ei scoase un strigăt de încântare, savurând fumul dens şi dulce. Îl absorbi prin gaura din obraz, în timp ce marinarii tuşeau. Îşi ridică privirile către fumul care se împrăştia. Ar fi fost minunat să i se alăture…

„Nu!”

Dincolo de gaură se zărea insula propriu-zisă. Întunecată, ca şi cum pietrele ar fi fost la rândul lor mânjite de fum, avea în centru formaţiuni stâncoase înalte. Aproape că aduceau cu zidurile unei cetăţi.

Barca în care se afla căpitanul trase alături şi el trecu în ambarcaţiunea ei. A lui pomi îndărăt.

— Ce? zise ea. De ce se întoarce înapoi barca ta?

— Ei spun că nu se simt bine, spuse căpitanul. Nişte laşi! Nu vor căpăta nimic din comoară.

Oare nu era el însuşi neobişnuit de palid?

— Aici nestematele zac aşteptând să le culegi, adăugă Droz. Generaţii de carapace-mari au murit aici şi numai inimile lor au rămas. O să fim nişte oameni foarte, foarte bogaţi.

Atât timp cât secretul era aici.

Kaza se făcu mai comodă pe locul ei de la prova bărcii, pe când marinarii conduceau cele trei ambarcaţiuni prin spărtură. Aimienii ştiuseră despre Animmozi. De aici veneai să iei aşa ceva pe vremuri. Veneai pe străvechea insulă Akinah.

Dacă exista vreun secret care să te înveţe cum să împiedici mecanismul pe care-l iubeai să te ucidă, aici avea să-l găsească.

Pe măsură ce se apropiau, stomacul ei începu să-şi facă din nou de cap. Kaza îndură, deşi se simţea ca şi cum ar fi alunecat în lumea cealaltă. Sub ea nu era un ocean, ci un strat gros de sticlă neagră. Şi doi sori pe cer, unul care-i

atrăgea sufletul către el. Umbra ei se întindea în direcţia greşită…

Pleosc!

Tresări. Un marinar căzuse din barcă în apă. Privi cu gura căscată cum altul alunecă într-o parte, scăpând vâsla din mână.

— Căpitane?

Se răsuci şi-i văzu pleoapele lăsându-se. Bărbatul se înmuie şi căzu pe spate inconştient, lovindu-se cu capul de bancheta din spate.

Nici celorlalţi marinari nu le mergea mai bine. Celelalte două bărci începuseră să plutească în derivă. Niciun no arinar nu mai părea să fie conştient.

„Destinul meu. Alegerea mea”, îşi zise Kaza.

Nu un obiect care să fie cărat de colo-colo şi căruia să i se poruncească să Animmodeleze. Nu o *unealtă.* O *persoană.*

Împinse în lături un marinar inconştient şi puse ea însăşi mâna pe vâsle. Era o muncă dificilă. Nu era deprinsă cu efortul fizic şi degetele ei nu puteau apuca bine. Destrămarea lor continuase. Poate că pronosticul de supravieţuire de un an sau doi era optimist.

Dar continuă să vâslească. Se luptă cu valurile până când ajunse, în sfârşit, suficient de aproape ca să sară în apă şi să simtă stânca sub picioare. Cu robele învolburându-se în jur, se gândi în cele din urmă să verifice dacă Vazrmeb mai trăia.

Niciun marinar din barca ei nu mai respira, aşa că o lăsă să plutească îndărăt, luată de valuri. Singură, Kaza se luptă cu valurile de la mal şi, în final, în patru labe, se târî pe solul pietros al insulei.

Aici se prăbuşi fără vlagă. De ce îi era atât de somn?

O deşteptă un cremling mic ce se deplasa pe pietre în apropierea ei. Avea o formă ciudată, cu aripi largi şi cap ca de toporcopoi. Pe carapacea lui scânteiau zeci de culori.

Kaza îşi aminti o vreme când colecţionase cremlingi, ţintuindu-i pe tăbliţe şi anunţând că va studia ştiinţele

naturii. Ce se întâmplase cu fata aia?

„A fost transformată de necesitate.” Primise Animmodul, care trebuia să rămână întotdeauna în familia regală. Primise o însărcinare.

Şi o condamnare la moarte.

Se mişcă şi cremlingul fugi. Tuşi şi începu să se târască spre formaţiunile stâncoase. Oraşul acela? Oraşul din piatră întunecată? Abia putea gândi, deşi remarcă în treacăt o nestemată, o inimă-nestemată mare, neşlefuită, printre rămăşiţele decolorate unei carapace-mari moarte. Vazrmeb avusese dreptate.

Se prăbuşi din nou lângă temelia formaţiunilor stâncoase. Semănau cu nişte clădiri mari, bogat ornamentate, acoperite de crem.

— A, zise o voce din spatele ei, ar fi trebuit să-mi dau seama că la tine drogul nu-şi va face efectul la fel de repede. Abia dacă mai eşti om.

Se răsuci pe spate şi descoperi că o persoană se apropia încet, desculţă. Bucătăreasa? Da, ea era, cu fata ei tatuată.

— Tu… tu ne-ai *otrăvit,* cârâi Kaza.

— După mai multe avertismente să nu veniţi încoace, spuse femeia. Arareori trebuie să apăr locul ăsta într-o manieră atât de… agresivă. Omenirea nu trebuie să-l redescopere.

— Nestematele? întrebă ea toropită. Sau e… altceva… ceva mai…

— Nu pot răspunde nici măcar pentru a satisface cererea unui muribund. Există făpturi capabile să smulgă secretul de la sufletul tău şi preţul ar fi sfârşitul lumilor. Doimi acum, Animmodo! E cel mai milos sfârşit pe care ţi l-am putut oferi.

Bucătăreasa începu să fredoneze. Bucăţi din ea se desprinseră. Se nărui într-o movilă de mici *cremlingi* gălăgioşi, care ieşiră din hainele ei, lăsându-le grămadă.

„O halucinaţie?” se întrebă Kaza, în timp ce începea să-şi piardă cunoştinţa.

Era pe moarte. Eh, asta nu era o noutate.

Cremlingii începură să tragă de mâna ei, încercând să-i ia Animmodul. Nu… mai avea un ultim lucru de făcut.

Cu un strigăt de sfidare, îşi lipi palma de solul stâncos de sub ea şi-i ceru să se schimbe. Când acesta se transformă în fum, se ridică şi ea odată cu el.

Alegerea ei.

Destinul ei.

Taravangian umbla de colo-colo prin odăile sale din Urithiru, în vreme ce doi servitori ai Diagramei îi aranjau masa, iar Dukar cel nervos – căpetenia Evaluatorilor Regelui, care purtau robe ridicole de furtunoveghetori cu glife de-a lungul cusăturilor – pregătea testele, deşi n-ar fi trebuit să se ostenească.

Azi Taravangian era de-a dreptul *genial.*

Felul în care gândea şi respira, până şi felul cum se mişca, toate transmiteau implicit faptul că azi era o zi a inteligenţei: poate nu atât de strălucită ca în acea unică zi de transfigurare când crease Diagrama, dar, în sfârşit, se simţea el însuşi, după atâtea zile petrecute ca prizonier în mausoleul propriului său trup, cu mintea asemeni unui mare pictor căruia i se dă voie numai să văruiască pereţii.

Odată terminată aranjarea mesei, Taravangian împinse deoparte un servitor fără nume şi se aşeză, apucând pana şi atacând problemele – cu începere de la a doua pagină, căci primele erau prea simple – şi stropindu-l cu cerneală pe Dukar atunci când idiotul îndrăzni să se plângă.

— Următoarea pagină! se răsti el. Repede, repede! Hai să nu irosim prilejul ăsta, Dukar!

— Dar tot trebuie să…

— Da, da, să dovedesc că nu-s prost. În unica zi în care nu zac băloşind în propriile-mi dejecţii, mă baţi la cap cu idioţenia asta!

— Tu ai stabilit…

— …regulile! Da, ironia este că le permiţi interdicţiilor stabilite de şinele meu idiot să controleze adevăratul meu eu când, în sfârşit, are prilejul să iasă la suprafaţă.

— Nu erai idiot când ai…

— Poftim, zise Taravangian, întinzându-i foaia cu probleme. Gata!

— Mai puţin ultima de pe pagină, spuse Dukar luând-o precaut. Vrei să le încerci sau…

— Nu trebuie. Ştiu că nu pot s-o rezolv. Păcat! mai repede cu formalităţile necesare! Am treabă de făcut.

Adrotagia intrase însoţită de Malata, Prăfuitoarea. Deveneau tot mai apropiate, deoarece erudita încerca să întărească legăturile emoţionale cu acest membru de rang inferior al Diagramei avansat brusc la vârful eşalonului, lucru prevestit de Diagramă, care explicase că Prăfuitorii aveau să fie Radianţii cei mai dispuşi să îmbrăţişeze cauza lor. Taravangian se simţea mândru, căci găsirea cuiva capabil să formeze o legătură cu un spren nu fusese o certitudine.

— E deştept, îi zise Dukar lui Mrall.

Garda de corp era cea care avea cuvântul final cu privire la capacitatea zilnică a regelui: o verificare enervantă, menită să prevină latura lui idioată să strice ceva, dar o iritare minoră când Taravangian se simţea astfel.

Energic.

Treaz.

Genial.

— E aproape la linia pericolului, zise Dukar.

— Văd, spuse Adrotagia. Vargo, ai…

— Mă simt perfect. Putem să terminăm cu asta? Sunt capabil de interacţiuni şi de decizii politice şi nu am nevoie de restricţii.

Paznicul încuviinţă fără tragere de inimă. Mrall îl susţinu. În sfârşit!

— Aduceţi-mi un exemplar al Diagramei! zise Taravangian, trecând pe lângă Adrotagia. Şi vreau muzică, ceva liniştitor, dar nu prea lent. Goliţi încăperile de oricine nu-i neapărat necesar, scoateţi mobila din dormitor şi *nu* mă întrerupeţi!

Le luă un timp enervant de lung ca să-i îndeplinească poruncile, aproape o jumătate de oră, pe care o petrecu pe balcon, contemplând spaţiul larg de afară, destinat unei grădini, şi întrebându-se cât de mare era. Trebuia să măsoare…

— Camera voastră este gata, Maiestate, spuse Mrall.

— Mulţumesc, uscritule, că-mi dai voie să intru în propriul meu dormitor. Ai băut sare?

— …Poftim?

Taravangian traversă mica încăpere de lângă balcon şi intră în dormitorul lui, unde respiră adânc, descoperind, spre mulţumirea sa, că mobilierul fusese îndepărtat complet. Numai patru pereţi goi de piatră, fără ferestre, deşi de-a lungul peretelui din spate exista o formaţiune dreptunghiulară stranie, ca o treaptă înaltă, pe care Maben o ştergea de praf.

Regele o apucă pe cameristă de braţ şi-i făcu vânt afară, tocmai când Adrotagia se apropia aducându-i o carte groasă, legată în piele de porc. Un exemplar al Diagramei. Excelent!

— Măsuraţi spaţiul disponibil pentru grădinărit de pe câmpia de piatră de sub balconul meu şi veniţi să-mi daţi raportul!

Duse Diagrama în cameră şi se închise în binecuvântata sa companie, punând câte un diamant în fiecare colţ – o lumină care să însoţească strălucirea propriei lui minţi, ce ilumina mai puternic ca oricând acolo unde alţii nu se puteau aventura – şi, când termină, în încăperea alăturată un mic cor de copii începu să cânte imnuri vorine la cererea lui.

Inspiră, scăldat în lumină şi încurajat de cântece, cu mâinile pe lângă trup. Era capabil de *orice,* era mistuit de satisfacţia de a-şi simţi mintea funcţionând nestingherită şi liberă pentru prima oară după ceea ce păreau să fi fost ere întregi.

Deschise volumul. În el, Taravangian descoperi, în sfârşit, ceva mai măreţ decât el însuşi: o altă versiune a sa.

Diagrama – nume aplicat atât cărţii sale, cât şi organizaţiei care o studia – nu fusese scrisă iniţial doar pe hârtie, deoarece, în ziua aceea de inteligenţă neegalată, regele se folosise de toate suprafeţele ca să-şi consemneze geniul – de la mobilier şi până la pereţi – şi, în timp ce o făcea, inventase noi limbaje mai capabile să exprime ideile care ar fi trebuit să fie consemnate, de nevoie, într-un mediu mai puţin perfect decât gândurile lui. Chiar şi la nivelul intelectual al zilei de azi, vederea acelui scris era o lecţie de umilinţă. Frunzări paginile înţesate de simboluri mici, copiate – cu tot cu pete şi zgârieturi – din încăperea originală a Diagramei, create într-o perioadă ce părea să aparţină altei vieţi, care-i era acum la fel de străină ca idiotul cu bale la gură în care se transforma uneori.

Mai străină. Idioţenia o înţelegea oricine.

Îngenunche pe lespezi, ignorând durerile trupului şi frunzări respectuos paginile cărţii. Apoi scoase cuţitul de la centură şi începu s-o taie.

Diagrama nu fusese scrisă pe hârtie şi faptul că lucrau cu transcrierea ei legată în formă de carte le influenţase inevitabil gândirea. Aşa că, decise el acum, pentru a obţine adevărata perspectivă avea nevoie de flexibilitate, de posibilitatea de a vedea părţile componente şi de a putea să le aranjeze în noi moduri, pentru că gândurile lui nu fuseseră captive în ziua aceea şi nu trebuia să le perceapă ca atare azi.

Nu era atât de inteligent ca atunci, dar nici nu trebuia, în ziua aceea fusese o zeitate. Azi putea fi profetul ei.

Aranja paginile decupate şi descoperi numeroase conexiuni noi pur şi simplu privind cum erau amplasate foile unele lângă altele. Într-adevăr, pagina asta de aici *chiar avea* legătură cu pagina cealaltă… da. Taravangian le tăie pe amândouă în jumătate, divizând propoziţiile. Când puse jumătăţile diferite de pagini una lângă alta, ele formară un întreg mult mai complex. Idei care-i scăpaseră până atunci păreau să se ridice de pe hârtie ca sprenii.

Regele nu credea în nicio religie, căci erau instrumente greoaie, menite să umple găurile cunoaşterii umane cu explicaţii ilogice, îngăduindu-le oamenilor să doarmă liniştiţi noaptea, oferindu-le un fals sentiment de confort şi control şi împiedicându-i să scormonească mai adânc pentru a înţelege cu adevărat. Însă Diagrama avea, în mod straniu, ceva sfânt: puterea inteligenţei brute, unicul lucru pe care ar trebui să-l venereze un om şi o, cât de puţine înţelegeau cei mai mulţi – cât de puţin *o meritau* – având contact cu puritatea, dar întinând-o cu înţelegerea lor parţială şi cu superstiţiile lor prosteşti. Exista vreo cale să-i împiedice pe oameni, cu excepţia celor foarte inteligenţi, să înveţe să citească? Ar fi dus la atâtea lucruri bune… părea o prostie că nimeni nu introdusese o asemenea interdicţie, căci, deşi vorinismul nu le permitea bărbaţilor să citească, asta doar împiedica în mod arbitrar jumătate din populaţie să manevreze informaţia, când de fapt proştii erau cei cărora ar fi trebuit să li se taie accesul.

Umblă de colo-colo prin cameră, apoi remarcă o bucată de hârtie vârâtă pe sub uşă. Conţinea răspunsul la întrebarea sa despre dimensiunile platoului destinat culturilor. Citi calculele, ascultând cu o ureche vocile de afară, aproape acoperite de corul de copii.

— Uscrit, zicea vocea Adrotagiei, pare să se refere la Uscri, un personaj dintr-un poem tragic scris cu o mie şapte sute de ani în urmă. S-a înecat după ce a aflat despre moartea iubitului ei, deşi de fapt el nu murise deloc, ci înţelesese ea greşit rapoartele despre el.

— Bun… zise Mrall.

— În secolele care au urmat, a fost folosită ca un exemplu a ceea ce se petrece când acţionezi fără să ai suficientă informaţie, deşi cu timpul termenul a ajuns să însemne pur şi simplu „prost”. Sarea pare să fie o aluzie la faptul că s-a aruncat în mare.

— Deci a fost o insultă?.

— Folosind o referinţă literară obscură, da.

Aproape că o auzi pe Adrotagia oftând. Era mai bine s-o întrerupă înainte să apuce să se gândească mai bine la asta. Taravangian dădu uşa de perete.

— Pastă adezivă pentru lipit hârtia pe peretele ăsta! Adrotagia, du-te să-mi aduci!

Îi lăsaseră un teanc de coli de hârtie lângă uşă fără să le-o ceară, ceea ce îl miră, fiindcă de obicei trebuia să le ordone ce să facă. Închise uşa, apoi îngenunche şi făcu nişte calcule legate de dimensiunile oraşului-tum. „Hmm…”

Se dovedi o paranteză interesantă, dar în curând se pomeni atras către adevărata muncă, întreruptă numai de sosirea pastei adezive, pe care o folosi ca să lipească fragmente din Diagrama lui pe pereţi.

„Asta…” îşi zise el, aranjând pagini cu numere inserate în text, pagini pe care nu reuşiseră niciodată să le înţeleagă. „Asta este o listă, dar o listă cu ce? Nu este un cod, cum sunt celelalte numere. Dacă nu cumva… ar putea fi prescurtări pentru cuvinte?”

Da… da, fusese prea nerăbdător ca să scrie cuvintele. Le numerotase în minte, poate în ordine alfabetică, pentru a le putea scrie mai repede. Care era cheia?

„Asta este o reîntărire a paradigmei Dalinar!” îşi zise, în timp ce lucra. Cu mâinile tremurând de încântare, notă posibile interpretări. Da… omoară-l pe Dalinar, altfel se va împotrivi tentativei tale de a ocupa Alethkarul. Aşa că Taravangian îl trimisese pe Asasinul în Alb, care, în mod incredibil, dăduse greş.

Din fericire, existau planuri de rezervă. „Aici!” îşi zise regele, luând un fragment de Diagramă şi lipindu-l pe perete alături de celelalte. „Explicaţia iniţială a paradigmei Dalinar, din catehismul de pe tăblia patului, partea din spate, al treilea cuadrant.” Fusese scrisă ritmat, de parcă era un poem, şi insista că Dalinar avea să încerce să unească lumea.

Deci, dacă se uita la al doilea plan de rezervă…

Taravangian scrise cu furie, văzând cuvinte în loc de numere şi, plin de energie, îşi uită pentru un timp vârsta, junghiurile, felul în care îi tremurau degetele uneori, chiar şi când nu era agitat ca acum.

Diagrama nu prevăzuse impactul celui de-al doilea fiu, Renarin: era un element complet imprevizibil. Regele îşi termină adnotările cu mândrie şi se apropie de uşă, pe care o deschise fără să ridice ochii.

— Daţi-mi transcrierea spuselor chirurgului la naşterea mea! le zise el celor din încăperea alăturată. A, şi omorâţi-i pe copiii ăştia!

Muzica se întrerupse: copiii îi auziseră spusele. Muzico-sprenii îşi luară zborul.

— Să-i oprim din cântat, vrei să zici, spuse Mrall.

— Una din două. Imnurile voriniste mă perturbă, reamintindu-mi de opresiunea religioasă a ideilor şi gândirii de-a lungul istoriei.

Taravangian reveni la lucru, dar peste puţin timp cineva ciocăni la uşă. El o dădu violent de perete.

— Am spus să nu fiu…

— Întrerupt, zise Adrotagia, întinzându-i o foaie de hârtie. Cuvintele chirurgului, aşa cum ai cerut. Le ţinem la îndemână, fiindcă le ceri destul de des.

— Bine.

— Vargo, trebuie să discutăm.

— Ba nu…

Ea intră în încăpere şi se opri, cercetând bucăţile decupate din Diagramă. Făcu ochii mari şi se răsuci către el…

— Ai…

— Nu, zise el. N-am redevenit el. Dar sunt *eu însumi* pentru prima oară în ultimele săptămâni.

— Ăsta *nu eşti* tu. Ăsta este monstrul în care te transformi uneori.

— Nu sunt suficient de deştept ca să fi intrat în zona periculoasă.

Zona unde, în mod enervant, ei pretindeau că era *prea* deştept ca să i se dea voie să ia decizii. Ca şi cum inteligenţa ar fi fost o vulnerabilitate!

Ea scoase o bucată de hârtie din buzunarul fustei şi o despături.

— Da, testul tău zilnic. Te-ai oprit la pagina asta, pretinzând că nu cunoşteai răspunsul la următoarea întrebare.

Fir-ar să fie! îşi dăduse seama!

— Dacă ai fi răspuns, ai fi demonstrat că eşti suficient de inteligent ca să devii periculos, spuse ea. În schimb, ai decis că n-o puteai rezolva. O vulnerabilitate la care ar fi trebuit să ne gândim. *Ştiai* că dacă ai fi terminat problema, ţi-am fi restricţionat luarea de decizii pe ziua de azi.

— Ştiai despre creşterea cu ajutorul Luminii de Furtună? spuse el, trecând pe lângă ea şi luând una din paginile pe care le scrisese ceva mai devreme.

— Vargo…

— Calculând suprafaţa agricolă totală a Urithirului şi comparând-o cu numărul de camere care ar putea fi ocupate, am stabilit că, şi *dacă* hrana ar fi crescut aici în mod natural – cum ar face-o la temperaturile medii ale unei câmpii roditoare normale –, tot n-ar fi fost de ajuns ca să hrănească întregul turn.

— Comerţ, zise ea.

— Mi-e greu să cred că, veşnic ameninţaţi cu războiul, Cavalerii Radianţi ar fi construit o fortăreaţă ca asta şi nu s-ar fi îngrijit s-o facă autosuficientă. L-ai citit pe Golombi?

— Sigur că da şi tu o ştii. Crezi că au amplificat creşterea recoltelor folosind nestemate impregnate cu Lumină de Furtună, asigurând lumină în locuri întunecoase?

— Altfel n-ar fi logic, nu?

— Testele nu sunt edificatoare, spuse ea. Da, lumina sferelor declanşează creşterea într-o încăpere întunecată, dar Golombi spune că rezultatele puteau să fi fost compromise şi că eficienţa este… A, ptiu! Asta e o diversiune, Vargo! Discutam despre metoda găsită de tine pentru a ocoli regulile pe care *tu însuţi le-ai trasati*

— Când eram prost.

— Când erai normal.

— Normal înseamnă prost, Adro. O luă de umeri şi o împinse cu fermitate afară din încăpere. N-o să iau decizii politice şi-o să evit să mai ordon uciderea unui alt grup de copii cântători. Bine? E-n regulă-aşa? Acuma lasă-mă-n pace! împuţi tot locul cu aerul tău de idioţenie satisfăcută.

Trânti uşa şi – adânc în sinea sa – simţi o vagă ruşine. Dintre toţi oamenii, pe Adrotagia se găsise s-o facă idioată?

Acum nu mai putea face nimic în privinţa asta. Avea să înţeleagă ea.

Se apucă iarăşi de treabă, decupând noi fragmente din carte, aranjându-le, căutând orice menţiune a Ghimpelui Negru, căci în carte erau multe de studiat astăzi şi trebuia să se *concentreze* asupra problemei actuale.

Dalinar era în viaţă. Construia o coaliţie. Deci ce să facă Taravangian acum? Să mai trimită un asasin?

„Care este secretul?” se întrebă el, ridicând foi din Diagramă şi descoperind una unde putea citi cuvintele scrise pe cealaltă parte. Să fi fost intenţionat? „Ce să fac? Te rog! Arată-mi calea!”

Scrise cuvinte pe o pagină. Lumină. Inteligenţă. Sens. Le atârnă pe perete ca să-l inspire, dar nu se putu abţine să nu citească spusele chirurgului, cuvintele unui maestru tămăduitor care îl adusese pe Taravangian pe lume făcând o tăietură în pântecele mamei lui.

„A avut cordonul înfăşurat în jurul gâtului”, spusese chirurgul. „Regina va şti cel mai bine ce să facă, dar regret s-o informez că, deşi trăieşte, fiul domniei voastre ar putea să aibă o capacitate mintală împuţinată. Poate ar trebui ţinut pe vreunul dintre domenii, pentru a deschide drum altor moştenitori.”

„Capacitatea mintală împuţinată” nu se manifestase, dar reputaţia îl urmărise pe Taravangian încă din copilărie, stăruind în minţile oamenilor, astfel încât niciunul nu văzuse dincolo de recenta sa prostie prefăcută, pe care o puneau pe seama unui atac cerebral sau a senilităţii. Sau poate, spuneau unii, aşa fusese el dintotdeauna.

Depăşise reputaţia aceea în moduri magnifice. Acum avea să salveze lumea. Sau, mă rog, acea parte a ei care conta.

Munci ore în şir, lipind pe pereţi alte bucăţi ale Diagramei, apoi scriind pe ele pe măsură ce făcea conexiuni, folosind frumuseţea şi lumina ca să alunge umbrele prostiei şi ignoranţei şi ca să capete răspunsuri: da, erau acolo, el nu trebuia decât să le interpreteze.

În cele din urmă, servitoarea lui îl întrerupse. Femeia aia enervantă mereu îşi găsea de lucru prin preajmă, încercând să-l determine să facă una sau alta, ca şi cum n-ar fi avut griji mai mari decât o baie pentru picioare.

— Femeie idioată! urlă el.

Ea nu tresări, ci înaintă şi-i puse alături o tavă cu mâncare.

— Nu vezi că lucrez la ceva important? N-am timp de mâncare!

Servitoarea îi turnă de băut, apoi, spre iritarea lui, îl bătu pe umăr. În timp ce ea pleca, regele îi remarcă pe Adrotagia şi pe garda sa de corp aşteptând afară, lângă uşă.

— Probabil că n-ai executa-o pe servitoare dacă ţi-aş cere-o? îl întrebă el pe Mrall.

— Am decis că azi nu ţi se permite să iei genul ăsta de decizii, răspunse bărbatul.

— Atunci Iadul să vă-nghită! Oricum, aproape că am obţinut răspunsurile. Nu trebuie să-l asasinăm pe Dalinar Kholin. Momentul prielnic a trecut. În schimb, trebuie să susţinem coaliţia. Apoi îl vom forţa să se retragă, ca să pot să-i iau locul ca lider al monarhilor.

Adrotagia intră şi-i inspectă munca.

— Mă îndoiesc că Dalinar o să-ţi *cedeze* pur şi simplu şefia coaliţiei.

Taravangian ciocăni cu degetele un set de pagini lipite de perete.

— Uită-te aici! Ar trebui să fie clar până şi pentru tine. Am prevăzut asta.

— Ai adus *schimbări* Diagramei, zise Mrall şocat.

— Doar unele mărunte, spuse Taravangian. Uite, vezi aici scrisul original? Nu l-am schimbat şi ideea-i clară. Însărcinarea noastră acum este să-l facem pe Dalinar să se retragă de la conducere şi să-i luăm locul.

— Nu-l omoram? întrebă Mrall.

Taravangian îi aruncă o privire, apoi se răsuci şi făcu semn către alt perete, şi mai plin cu hârtii.

— În momentul ăsta, uciderea lui nu ar face decât să provoace suspiciuni.

— Da, zise Adrotagia. Văd interpretarea asta de pe tăblia de la capul patului. Trebuie să-l împingem pe Ghimpele

Negru până se va prăbuşi. Dar ne vor trebui secrete pe care să le folosim împotriva lui.

— E uşor, spuse Taravangian, întinzându-i alte adnotări de pe perete. O trimitem pe sprena Prăfuitoarei să spioneze. Dalinar Kholin *musteşte* de secrete. Îl putem frânge şi eu îi pot lua locul – coaliţia nu mă va percepe ca pe o ameninţare –, apoi mă voi găsi în poziţia de a negocia cu Oroare, care, în baza legii sprenilor şi zeilor, va fi legat de acordul încheiat.

— N-am putea… mai degrabă să-l *înfrângem* pe Oroare? întrebă garda de corp.

Idiot plin de muşchi! Taravangian dădu ochii peste cap, dar Adrotagia, mai sentimentală decât el, se întoarse şi explică.

— Mrall, Diagrama este clară, zise ea. Acesta este *scopul* creării ei. Nu-l putem învinge pe duşman. Aşa că, în schimb, vom salva tot ce putem.

— Este unica soluţie, o aprobă Taravangian.

Dalinar nu avea să accepte niciodată acest fapt. Un singur om era suficient de puternic pentru a face acest sacrificiu.

Regele simţi scânteierea a… ceva. O amintire.

„Dă-mi puterea de a ne salva!”

— Ia asta! îi zise el Adrotagiei, desprinzând de pe perete o foaie pe care o adnotase. Asta *o să meargă.*

Ea încuviinţă şi-l trase pe Mrall afară din cameră, în timp ce Taravangian îngenunchea lângă rămăşiţele frânte, smulse şi tăiate ale Diagramei.

Lumină şi adevăr. Salvează ce poţi.

Abandonează restul.

Din fericire, i se dăduse această putere.

Venli era decisă să trăiască o viaţă demnă de putere.

Se prezentă împreună cu ceilalţi, un mic grup ales dintre ascultătorii rămaşi, şi se pregăti pentru furtuna ce urma.

Nu ştia dacă Ulim sau stăpânii săi fantomatici, străvechii zei ai ascultătorilor, îi puteau citi gândurile. Dar, dacă puteau, aveau să afle că era loială.

Era un război şi Venii se afla în avangardă. *Ea* îi descoperise pe cei dintâi Pustiuspreni. *Ea* descoperise forma-fur- tunos. *Ea* îşi reabilitase poporul. *Ea* era binecuvântată.

Ziua de azi avea s-o demonstreze. Dintre cei două mii de ascultători care supravieţuiseră, fuseseră aleşi nouă, printre care şi Venii. Demid stătea lângă ea, zâmbind larg, îi plăcea să afle lucruri noi şi furtuna era o nouă aventură. Li se promisese ceva măreţ.

„Vezi, Eshonai?” îşi zise ea. „Vezi ce putem înfăptui dacă nu ne tragi tu îndărăt?”

— Bine, da, asta este, zise Ulim, unduind pe sol ca un val de energie roşie, vibrantă. Bine, bine. Aliniaţi-vă! Staţi cu faţa spre apus!

— Trimisule, ar trebui să căutăm adăpost înainte de furtună? întrebă Melu în Ritmul Agoniei. Sau să avem nişte scuturi?

Sprenul luă forma unui omuleţ mic şi se opri dinaintea lor.

— Nu fi proastă! Furtuna asta este *a noastră.* N-aveţi de ce să vă temeţi.

— Şi ne va aduce putere, zise ascultătoarea. Putere mai mare chiar şi decât forma-furtunos?

— O putere enormă, spuse Ulim. Aţi fost aleşi. Sunteţi speciali. Dar *trebuie* să îmbrăţişaţi schimbarea. S-o primiţi cu inima deschisă. Trebuie s-o *vreţi,* altfel puterile nu vor reuşi să prindă rădăcină în inimile-nestemate din piepturile voastre.

Venii suferise mult, dar aceasta era răsplata ei. Gata cu viaţa irosită sub călcâiul umanilor. N-avea să mai fie niciodată captivă, neputincioasă. Cu această nouă putere, avea să poată riposta *întotdeauna'.*

Furtuna Eternă se ivi dinspre apus, revenind, aşa cum o mai făcuse. Umbra ei căzu asupra unui sătuc din apropiere, care fu apoi luminat de fulgere roşii.

Ascultătoarea înaintă şi intonă Ritmul Râvnei, desfăcându-şi braţele. Nu era la fel ca marile furtuni: fără un zid de vânturi şi precipitaţii, resturi luate de vânt sau apă cu crem. Era mult mai elegantă. Era un nor plutitor de fum şi beznă, brăzdat de fulgere care-l colorau în stacojiu.

Dădu capul pe spate în întâmpinarea norilor clocotitori şi vijelia o înghiţi.

Un întuneric violent şi plin de furie se abătu asupra ei. În jur pluteau fulgi de cenuşă arzătoare şi nu simţea niciun strop de ploaie. Doar bubuitul tunetului. Pulsul furtunii.

Scrumul îi arse pielea şi ceva căzu lângă ea, rostogolindu-se pe sol. Un copac? Da, un copac în flăcări. Nisip, bucăţi de scoarţă şi pietricele îi răpăiră pe piele şi pe carapace, îngenunche, închizând ochii strâns şi apărându-şi faţa cu braţele de resturile purtate de vânt.

Ceva mai mare o lovi peste braţ, crăpându-i carapacea. Icni şi se prăbuşi pe solul stâncos, făcându-se ghem.

O presiune o învălui, apăsându-i mintea, sufletul. „Lasă-mă Să Intru!”

Cu greutate, se deschise dinaintea acestei forţe. Era ca şi cum ai fi adoptat o nouă formă, nu?

Simţi o durere arzătoare înăuntrul ei, de parcă cineva i-ar fi turnat foc prin vene. Urlă şi nisipul îi biciui limba. Tăciuni mici îi sfâşiară hainele şi-i arseră pielea.

Apoi o voce.

CE SE-NTÂMPLĂ?

Era o voce plină de căldură. O voce străveche: paternă, blajină, mângâietoare.

— Te rog, zise Venii, respirând convulsiv aerul plin de fum. Te rog!

DA, zise vocea. ALEGE ALTUL! ACEASTA ÎMI APARŢINE.

Forţa care o invada bătu în retragere şi durerea dispăru, îi luă locul altceva, ceva mai mic şi mai puţin despotic. Acceptă acest spren cu bucurie, apoi scânci uşurată în Ritmul Agoniei.

I se păru o eternitate cât zăcu ghemuită, în puterea furtunii. În cele din urmă, vântul se domoli. Fulgerele păliră. Tunetul se depărtă.

Clipi ca să-şi cureţe ochii de praf. Când se mişcă, de pe trup îi şiroiră bucăţi de crem întărit şi scoarţă smulsă. Se ridică în picioare tuşind şi-şi contemplă hainele distruse şi pielea plină de arsuri.

Nu mai purta forma-furtunos. Se schimbase în… oare aceasta era forma-abil? Hainele i se păreau largi şi trupul îşi pierduse musculatura impresionantă. Intonă ritmurile şi descoperi că erau tot cele noi, ritmurile violente şi pline de mânie ce însoţeau noile forme ale puterii.

Nu era forma-abil, dar nici altă formă pe care s-o recunoască. Avea sâni, deşi erau mici, ca ai majorităţii formelor cu excepţia formei-soţ, şi părul lung. Se răsuci să vadă dacă şi ceilalţi arătau la fel.

Demid se afla în apropiere şi, deşi hainele îi erau zdrenţuite, trupul musculos nu-i era ars. Era înalt – mult

mai înalt ca ea – cu piept lat şi o ţinută intimidantă. Mai degrabă semăna cu o statuie decât cu un ascultător. Se încordă şi ochii îi străluciră roşii, iar trupul îi emană o energie violet închis, o strălucire care invoca deopotrivă lumina şi întunericul. Păli, dar Demid păru mulţumit că o putea convoca.

Ce formă era *asta?* Atât de maiestuoasă, cu muchii de carapace ieşindu-i din piele de-a lungul braţelor şi pe marginea feţei.

— Demid? spuse ea.

El se răsuci către Melu, care se apropiase purtând o formă similară, şi zise ceva într-o limbă pe care Venii n-o înţelese. Dar ritmurile erau prezente şi acesta era Ritmul Batjocurii.

— Demid? repetă Venii. Cum te simţi? Ce s-a întâmplat?

El vorbi din nou în limba aceea stranie şi următoarele lui cuvinte părură să se înceţoşeze în mintea ei, schimbându-se cumva până când ea le înţelese.

— …Oroare călăreşte vântul, cum făcea duşmanul odinioară. Incredibil! Aharat, tu eşti?

— Da, zise Melu. Mă simt… mă simt… bine.

— Să simţi, zise Demid. Să simţi.

Respiră adânc, îndelung.

— Să simţi.

Înnebuniseră?

În apropiere, Mrun se târî pe lângă un bolovan uriaş care nu se aflase acolo mai înainte. Venii îşi dădu seama cu oroare că de sub bolovan se vedea un braţ frânt din care curgea sânge. Deşi Ulim le promisese că vor fi în siguranţă, unul dintre ei fusese zdrobit.

Deşi Mrun fusese binecuvântat cu o formă înaltă şi impozantă ca a celorlalţi, când se îndepărtă de bolovan se împletici. Se apucă de piatră, apoi căzu în genunchi. Trupul îi fu străbătut de aceeaşi lumină întunecată, violet, şi gemu murmurând lucruri de neînţeles. Altoki venea din direcţia opusă, ghemuită, cu colţii dezgoliţi, cu paşi de animal de

pradă. Când se apropie, Venii o auzi şoptind printre dinţii dezgoliţi:

— Înaltul cerului. Vânturi moarte. Ploi de sânge.

— Demid, zise Venii în Ritmul Distrugerii. Ceva n-a mers cum trebuie. Stai aici şi aşteaptă! Mă duc să găsesc sprenul.

Ascultătorul o privi.

— Ai cunoscut cadavrul ăsta?

— Cadavrul ăsta? Demid, ce…

— O, nu! O, nu! O, *nul* repeta Ulim, gonind către ea. Tu… Tu nu… O, e rău, e foarte rău.

— Ulim! exclamă Venii în Ritmul Batjocurii, arătându-l pe Demid. S-a întâmplat ceva cu tovarăşii mei. Ce-ai adus asupra noastră?

— Venii, nu le vorbi! zise sprenul, luând forma unui omuleţ. Nu îi arăta cu degetul!

Lângă ei, Demid aduna în mână lumina violetă, studiindu-i pe ea şi pe Ulim.

— Tu eşti, îi spuse el sprenului. Trimisul. Ai respectul meu pentru munca depusă!

Ulim făcu o plecăciune dinaintea lui Demid.

— Te rog, o, tu mai-mare al Contopiţilor, vezi patima şi iartă acest copil!

— Ar trebui să-i explici, ca să nu mă… enerveze, zise Demid.

Ascultătoarea se încruntă.

— Ce se…

— Vino cu mine! spuse sprenul, vălurind pe sol.

Îngrijorată, copleşită, Venii intonă Ritmul Agoniei şi-l urmă. În spatele ei, Demid şi ceilalţi se adunau. Dinaintea ei, Ulim luă din nou forma unei persoane.

— Eşti norocoasă. Te-ar fi putut distruge.

— Demid n-ar face aşa ceva.

— Din păcate pentru tine, soţul tău de odinioară nu mai *este.* Ala e Hariel şi are unul dintre cele mai rele temperamente dintre Contopiţi.

— Hariel? Cum adică…

Se întrerupse, privindu-i pe ceilalţi care discutau încet cu Demid. Se ţineau atât de drepţi, atât de aroganţi, iar gesturile lor… totul era schimbat.

Fiecare nouă formă îl schimba pe ascultător până la modul de gândire şi temperament. Dar, în ciuda acestui fapt, erai tot tu. Nici forma-furtunos nu o transformase în altcineva. Poate… devenise mai puţin empatică, mai agresivă. Dar fusese tot ea.

Asta era altceva. Demid nu se ţinea ca fostul ei soţ şi nici nu vorbea ca el.

— Nu… şopti ea. Ai spus că ne vom deschide în faţa unui nou spren, a unei noi forme.

— Am *spus* că vă veţi deschide, şuieră Ulim. N-am zis ce-o să intre. Uite ce e, zeii voştri au nevoie de trupuri. Aşa se întâmplă la fiecare întoarcere. Ar trebui să te simţi măgulită.

— Măgulită că era să fiu *ucisă?*

— Da, pentru binele rasei tale, zise pustiusprenul. Aceştia sunt Contopiţii: suflete străvechi, renăscute. Ce ai căpătat tu, se pare, este o altă formă a puterii. O legătură cu un Pustiuspren inferior, care te ridică deasupra ascultătorilor de rând, cu forme normale, dar cu o treaptă sub Contopiţi. O treaptă *înaltă.*

Venii încuviinţă şi porni înapoi către grup.

— Aşteaptă! spuse Ulim, unduind pe sol în faţa ei. Ce faci? Care-i *problema* cu tine?

— O să trimit sufletul ăla de aici, zise ea. O să-l aduc înapoi pe Demid. Trebuie să ştie care sunt consecinţele înainte să facă o alegere atât de drastică…

— Înapoi? spuse Ulim. *Înapoi?* E mort. Cum ar trebui să fii şi tu. Nu e bine. Ce-ai făcut? Te-ai împotrivit, ca soră-ta?

— Dă-te la o parte!

— O să te omoare. Te-am prevenit care-i e firea.

— Trimisule, rosti Demid în Ritmul Distrugerii, întorcându-se către ei.

Nu era vocea lui.

Ea intona Agonie. *Nu era vocea lui!*

— Las-o să treacă, zise creatura care purta trupul lui Demid. O să vorbesc cu ea.

Ulim oftă.

— Ce pacoste!

— Sprenule, vorbeşti ca un uman, zise Contopitul. Serviciile tale aici au fost preţioase, dar te porţi ca ei şi vorbeşti ca ei. Îmi displace asta.

Pustiusprenul se îndepărtă unduind peste pietre. Venii se apropie de grupul de Contopiţi. Doi încă se mai mişcau cu greutate. Se clătinau, se împleticeau, cădeau în genunchi. Alţi doi arborau zâmbete chinuite, nefireşti.

Zeii ascultătorilor nu erau chiar întregi la minte.

— Regret moartea prietenului tău, servitoare credincioasă, spuse Demid cu o voce groasă, acordată complet cu Ritmul Autorităţii. Deşi sunteţi copiii trădătorilor, războiul pe care l-aţi purtat aici este demn de laudă. V-aţi înfruntat duşmanii ereditari şi nu aţi cedat, nici măcar când eraţi condamnaţi.

— Te rog! zise Venii. Acela era preţios pentru mine. Mi-l poţi reda?

— A trecut în întunericul de dincolo, spuse Contopitul. Spre deosebire de Pustiusprenul fără minte cu care te-ai legat tu şi care se află în inima ta nestemată, sufletul meu nu-şi poate împărţi lăcaşul cu altcineva. Nimic, nici măcar Regenerarea sau vreun gest de-a lui Oroare, nu-l mai poate readuce acum.

Întinse mâna şi o prinse pe Venii de bărbie, ridicându-i chipul şi cercetându-i-l.

— Trebuia să porţi un suflet care a luptat alături de mine mii de ani. Ea a fost întoarsă din drum şi tu ai fost rezervată. Oroare are un plan pentru tine. Bucură-te la gândul ăsta şi nu plânge moartea prietenului tău! Oroare se va răzbuna, în sfârşit, pe cei cu care luptăm.

Îi dădu drumul şi Venii numai cu greu nu se prăbuşi. Nu. Nu, nu avea să dea niciun semn de slăbiciune.

„Dar… Demid…”

Şi-l alungă din minte, cum făcuse şi cu Eshonai mai înainte. Aceasta era calea pe care o apucase din clipa în care îl ascultase pentru prima oară pe Ulim, cu ani în urmă, şi decisese să-şi asume riscul întoarcerii zeilor poporului ei.

Demid căzuse, dar ea fusese cruţată. Oroare însuşi, zeul zeilor, avea o misiune pentru ea. Se aşează pe jos şi aşteptă, în timp ce Contopiţii discutau în limba lor stranie. Aşteptând, observă ceva ce plutea puţin deasupra solului, la câţiva paşi de ea. Un spren mic, care semăna cu o minge de lumină. Da… văzuse unul ca acesta în apropierea lui Eshonai. Ce era?

Se apropia în grabă de ea pe deasupra solului stâncos, părând agitat. Ştiu imediat ceva, un adevăr instinctiv, la fel de cert ca furtunile şi soarele. Dacă făpturile din apropierea ei l-ar fi văzut, l-ar fi distrus.

Când creatura care locuia în trupul lui Demid se întoarse către ea, Venii îşi lăsă mâna peste spren. Îl prinse în căuşul palmei ei şi intonă în Stinghereală.

Contopitul nu păru să-i observe gestul.

— Pregăteşte-te să fii purtată! îi zise. Trebuie să pornim spre Alethela.

CUPRINS

Prefaţă şi mulţumiri..... 7
Aducătoarea jurământului... 13
Prolog. Să plângi 17
PARTEA ÎNTÂI
Unire..... *TJ*
Interludii 455
PARTEA A DOUA
Noi începuturi cântă 475
Interludii 777

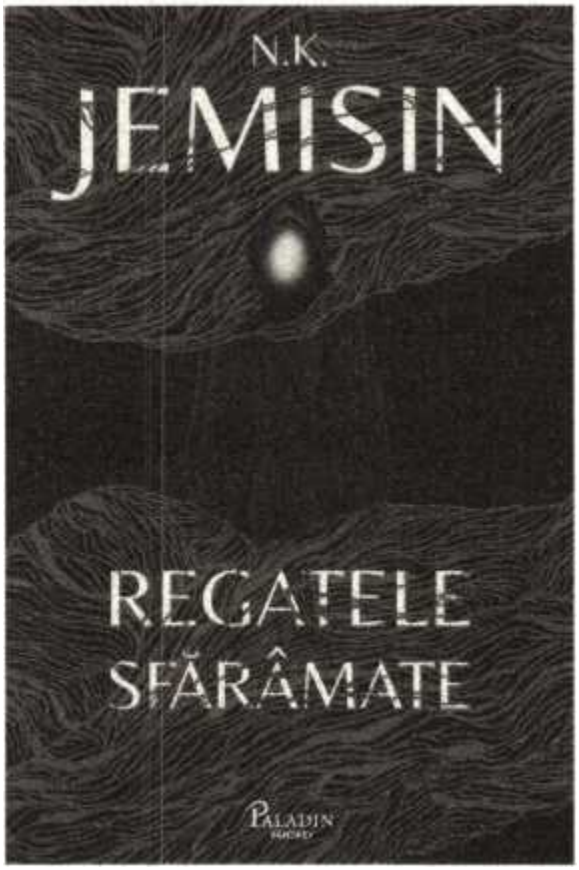

Există lucruri pe care le poţi înţelege numai dacă ai trecut prin ele, şi există experienţe pe care nimeni nu vrea să le împărtăşească.

În oraşul Umbrei, sub coroana deasă a Copacului Lumii, străzile înguste strălucesc de magie, iar fiii şi fiicele zeilor trăiesc printre muritori. Oree Shoth, o artistă oarbă din naştere, dar care are darul de a „vedea” magia, primeşte în casă un bărbat straniu, fără adăpost şi fără memoria trecutului său. Bunătatea ei va avea drept consecinţă implicarea într-o conspiraţie de coşmar. Cineva îi ucide cumva pe copiii zeilor, magia capătă nuanţe obscure şi Oree se vede prinsă într-o intrigă ce-i pune viaţa în pericol.

Zeii trăiesc o eternitate, dar mulţi sunt mai singuri şi mai amărâţi decât noi.

De ce crezi că ne dau atâtea atenţie?

De la noi învaţă valoarea fiecărei clipe.

În aceeaşi serie a mai apărut:

Cele o sută de mii de regate
Grupul Editorial ART
Comenzi – Cartea prin poştă
C.P. 4, O.P. 83, cod 062650, sector 6, Bucureşti tel.: (021) 224.01.30,0744.300.870,0721.213.576;
fax: (021)369.31.99
Comenzi – online www.editura-art.rowww.editura-paladin.ro

Notes

[←1]
Partea din spatele crenelurilor pe care se deplasează soldații (n.tr.).